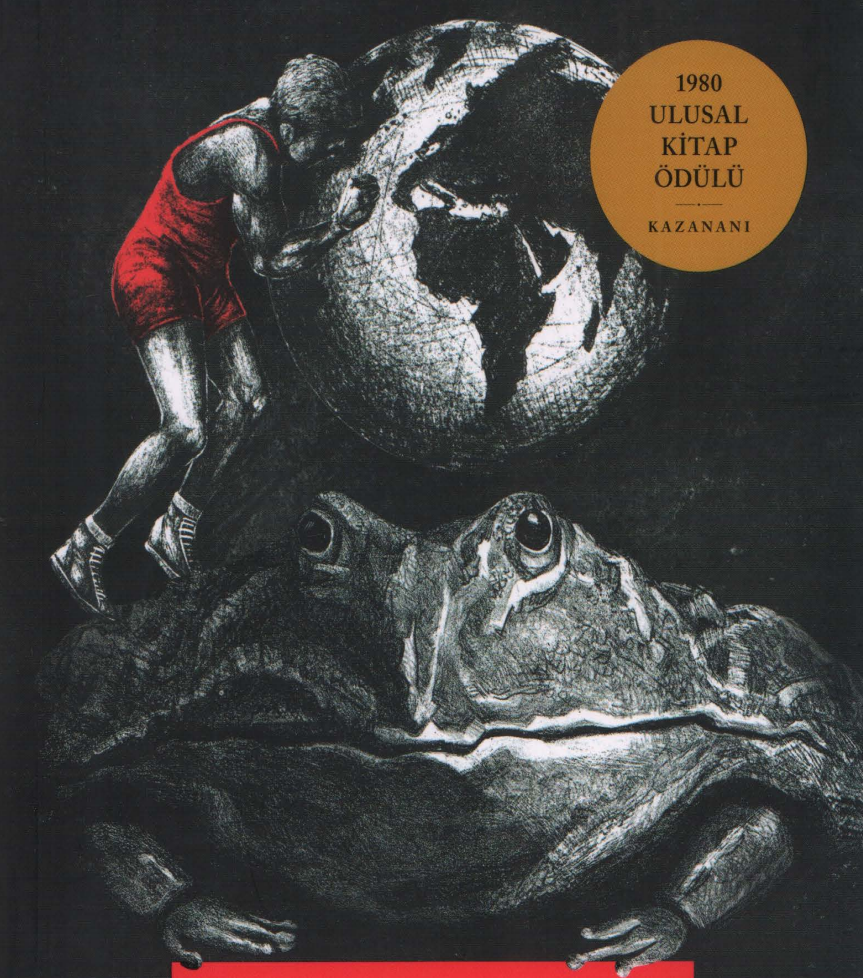

1980
ULUSAL
KİTAP
ÖDÜLÜ
KAZANANI

JOHN IRVING

GARP'A GÖRE DÜNYA

ÇEVİREN: ÖZGE ONAN

İTHAKİ MODERN

Her romanını nasıl sona ereceğini tamamen bilerek yazdığını pek çok röportajında belirten John Irving aynı zamanda bir güreşçi ve Akademi Ödülü kazanmış bir senarist. Otuzdan fazla dilde, kırktan fazla ülkede yayımlanan eserlerinin satış rakamları milyonları aşan Irving yazdıklarında kendi hayatından öğeleri kullanmasıyla da biliniyor. 1980 yılı Ulusal Kitap Ödülü'nü kazanan *Garp'a Göre Dünya* ise Irving'i sadece ülkesine değil, dünyaya tanıtan o roman.

Hemşire Jenny Fields evlenmemeye karar verir ama bu, anne olmasının önünde bir engel değildir elbette. Jenny yıllar içinde kadın hakları hareketinin bir simgesine dönüşür, eğitiminin her yönüyle ilgilendiği oğlu Garp ise önce güreşçiliği dener, sonra da âşık olduğu kadını etkilemek için yazar olmayı aklına koyar. Bu anne ile oğlu sıradan bir hayat yaşamayacaklardır.

John Irving'den *Garp'a Göre Dünya* macerası, komedisi ve feminizmiyle önemli bir klasik, ince ince örülmüş hikâyesiyle "deli ve kederli" bir roman.

"Öyle sürükleyici bir toplumsal trajikomedi ki *Madde 22*'nin aileye dair bir devam kitabı sanki."

—THE OBSERVER

"Irving eveleyip gevelemiyor, lafın etrafından dolanmıyor; doğrudan karşısına çıkıyor kutsalın ve onu hemen yerle bir ediyor."

—STEPHEN KING

John Winslow Irving, 2 Mart 1942'de New Hampshire'da doğdu. İkinci Dünya Savaşı sırasında Hava Kuvvetleri'nde pilot olan biyolojik babasını hiç tanımadı, kendisinin kimliğini neredeyse kırk yaşındayken öğrendi. İlk romanı *Setting Free the Bears* kendisi henüz yirmi altı yaşındayken 1968'de yayımlandı. 1960'lı yıllarda Iowa Üniversitesi Yazarlık Atölyesi'nde Kurt Vonnegut'la beraber çalıştı. İkinci romanı *The Water-Method Man* 1972'de, *The 158-Pound Marriage* ise 1974'te yayımlandı. Dördüncü romanı *Garp'a Göre Dünya* 1978'de yayımlandı, uluslararası bir çoksatan ve fenomen oldu. Romanın, başrolünde Robin Williams'ın olduğu bir sinema uyarlaması da yapıldı. Beşinci romanı *The Hotel New Hampshire*, 1981'de yayımlandı. Bu romanın da başrolünde Jodie Foster'ın olduğu bir sinema uyarlaması yapıldı. Altıncı romanı *The Cider House Rules* 1985'te yayımlandı. Kitabın on yıl sonra yapılacak, başrolünde Michael Caine'in olduğu sinema uyarlaması Akademi Ödülleri'nde büyük başarı kazandı. Diğer romanları arasında *A Prayer for Owen Meany* (1989), *A Son of the Circus* (1995), *A Widow for One Year* (1998), *The Fourth Hand* (2001), *Until I Find You* (2005), *Last Night in Twisted River* (2009), *In One Person* (2012), *Avenue of Mysteries* (2015) ve *The Last Chairlift* (2022) bulunmaktadır.

Garp'a Göre Dünya
John Irving

Özgün Adı
The World According to Garp

İthaki Yayınları - 2366
İthaki Modern - 81

Yayın Yönetmeni: *Alican Saygı Ortanca*
Sanat Yönetmeni: *Hamdi Akçay*

Dizi Editörü: *Yankı Enki*
Yayına Hazırlayan: *Göksu Göçhan*
Düzelti: *Emirhan Burak Aydın*
Kapak Tasarım: *Hamdi Akçay*
Grafik Uygulama: *B. Elif Balkın*
1. Baskı, Mart 2023, İstanbul
ISBN: 978-605-265-113-1
Sertifika No: 63989

Türkçe Çeviri © Özge Onan, 2023
Copyright © 1976, 1977, 1978 John Irving
40. Yıldönümü Yazısı © 2018 by John Irving
Türkçe Telif Hakları © İthaki, 2023

İthaki™ İthaki Yayıncılık Basın Sanayi ve Ticaret A. Ş.'nin tescilli markasıdır.
Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy-İstanbul
Tel: (0216) 348 36 97 – Faks: (0216) 449 98 34
editor@ithaki.com.tr – www.ithaki.com.tr – www.ithakiyayingrubu.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Maltepe Mah. Hastane Yolu Sok. No: 1/6, Zeytinburnu-İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 denizmatbaamucellit@gmail.com
Sertifika No: 48625

İTHAKİ MODERN

JOHN IRVING

GARP'A GÖRE DÜNYA

İNGİLİZCE ASLINDAN ÇEVİREN: ÖZGE ONAN

ithaki

Colin ile Brendan'a

1
BOSTON MERCY

Garp'ın annesi Jenny Fields, 1942 yılında, Boston'daki bir sinema salonunda bir adamı yaralamaktan tutuklandı. Bu, Japonların Pearl Harbor'ı bombalamasından ve insanların askerlere karşı hoşgörülerinin artmasından hemen sonra yaşanmıştı, çünkü aniden herkes birer asker *olmuştu*, fakat Jenny Fields, genellikle erkeklerin, özellikle de askerlerin davranışlarına tahammül etmemekte kararlıydı. Sinemada üç kez yan koltuğa geçmesi gerekmişti fakat asker her seferinde ona yaklaşmış, Jenny sonunda küflü duvara kadar ilerlemişti. Aptal bir kolon yüzünden perdenin yarısı görülmüyordu neredeyse ve Jenny tekrar ayağa kalkıp yer değiştirmemeye kararlıydı. Askerse bir kez daha yer değiştirip hemen yanına oturmuştu.

Jenny yirmi iki yaşındaydı. Üniversiteyi neredeyse başlar başlamaz bırakmıştı ama hemşirelik okulunu sınıf birinciliğiyle bitirmişti ve hemşireliği seviyordu. Atletik görünümlü, yanakları her zaman kırmızı olan genç bir kadındı; koyu renk, parlak saçları ve annesinin erkeksi olduğunu söylediği (yürürken kollarını sallardı) bir yürüyüşü vardı; poposu ve kalçaları o kadar ince ve sertti ki arkadan genç bir adama benziyordu. Jenny'ye göre memeleri çok büyüktü; göğsünün abartılı azametinin onu "ucuz ve kolay" gösterdiğini düşünüyordu.

Ama bu, kesinlikle doğru değildi. Hatta ailesinin onu Wellesley'ye gönderirken öncelikli sebeplerinin iyi yetiştirilmiş bir adamla tanışır da evlenir diye düşünmeleri olduğundan şüphelendiğinde okulu bırakmıştı. Wellesley'ye gitmesi konusundaki öneri erkek kardeşlerinden gelmişti; Wellesley kadınlarının kolay lokma görülmediği ve yüksek evlilik potansiyeline sahip olduklarının düşünüldüğü konusunda güvence vermişlerdi anne babalarına. Jenny, eğitiminin, zamanın geçmesi için bulunmuş nazik bir yol olduğunu düşünüyordu; sanki bir inekti de içine yapay döllenme makinesi yerleştirilsin diye hazırlanıyordu sadece.

Üniversitede edebiyat bölümünde okumaya başlamıştı fakat sınıf arkadaşlarının en önemli derdinin erkeklerle başa çıkmak için gereken karmaşıklık ve beceriyi elde etmek olduğunu görünce edebiyat bölümünü bırakıp hemşireliğe geçmekte hiç zorlanmamıştı. Hemşireliği hemen uygulamaya konabilecek bir şey olarak görüyordu ve okulda Jenny'nin görebildiği başka gizli amaçlar yoktu (daha sonra ünlü otobiyografisinde, birçok hemşirenin de kendilerini doktorların önüne attığını yazacaktı ama hemşirelik günleri sona erdikten sonra olacaktı bu).

Basit ve pratik üniformayı seviyordu; giysinin bluzu memelerinin belirginliğini yok ediyordu, ayakkabılar rahattı ve hızlı yürüyüş tarzına uygundu. Gece nöbetlerinde masanın başında okumaya devam edebiliyordu. Kendinden ödün vermediğinde surat asıp hayal kırıklığına uğrayan, verdiğindeyse böbürlenip ilgisizleşen üniversiteli oğlanları özlemiyordu. Hastanede daha ziyade askerler ve işçilerle karşılaşıyordu, onlar da beklentileri konusunda daha dürüst ve daha az kasıntıydı; kendinden biraz ödün verdiğinde, en azından seni tekrar gördüklerinde memnun olmuş gibi davranıyorlardı. Sonra birden, herkes asker olup üniversiteli oğlanların kibriyle doldu ve Jenny Fields da erkeklerle bütün ilişkisini kesti.

"Annem," diye yazacaktı Garp, "yalnız bir kurttu."

***

Boston'ın ünlü Weeks ailesinden gelen Bayan Fields evliliğe biraz para getirmiş olsa da Fields ailesinin servetinin kaynağı ayakkabı imalatıydı. Fields ailesi ayakkabı işinde öyle başarılıydı ki ayakkabı fabrikalarından kurtulalı yıllar olmuştu. New Hampshire kıyısındaki Dog's Head Limanı'nda, büyük bir malikânede yaşıyorlardı. Jenny boş gün ve gecelerinde büyük ölçüde annesini memnun etmek ve büyük hanımı, sürekli söylediği gibi "hemşire olarak hayatını heba etse de" konuşması ya da ahlaki değerleri bakımından kötü alışkanlıklar edinmediğine ikna etmek için eve gidiyordu.

Jenny sık sık Kuzey İstasyonu'nda erkek kardeşleriyle buluşup onlarla birlikte trenle eve gidiyordu. Fields ailesinin tüm üyelerinin yapması gerektiği gibi, Boston'dan ayrılırken Boston ve Maine treninin sağ tarafında, dönerken de solda oturuyorlardı. Böylece, trenin bu tarafındaki manzaranın çok kötü olduğunu itiraf eden ama tüm Fields'ların özgürlük ve rahat yaşamlarının karanlık kaynağıyla yüzleşmeleri gerektiğini de düşünen yaşlı Bay Fields'ın arzusunu da yerine getiriyorlardı. Tren Boston'dan ayrılırken sağda, dönüş yolundaysa solda, Haverhill'deki büyük Fields Fabrika Satış Mağazası ile üzerinde sana doğru adım atan bir iş ayakkabısı bulunan reklam tabelasının önünden geçerdin. Tabela, demiryolunun manevra istasyonunun üzerinde yükselir, ayakkabı fabrikasının camlarına sayısız yansıması düşerdi. Üzerine doğru gelen bu tehditkâr adımın altında şu sözcükler göze çarpardı:

AYAKLARINIZ İÇİN *FIELDS*
HEM FABRİKADA HEM TARLADA!*

Fields markası hemşireler için de ayakkabı üretiyordu ve Jenny her eve gittiğinde Bayan Fields ona bir çift ayakkabı verirdi; Jenny'nin belki bir düzine ayakkabısı vardı. Jenny'nin Wellesley'den ayrılmasının, geleceğini mahvetmesi anlamına gel-

* Field, İngilizcede tarla anlamına gelir –*çn*

diğine inanan Bayan Fields, her eve geldiğinde Jenny'ye bir de hediye verirdi. Bayan Fields kızına bir sıcak su torbası veriyordu, en azından böyle söylüyordu ve Jenny de buna inanıyordu; paketleri hiçbir zaman açmazdı. Annesi, "Tatlım, sana verdiğim o sıcak su torbası hâlâ duruyor mu?" derdi. Onu trende unuttuğuna ya da attığına inanan Jenny bir süre düşünüp, "Kaybettim galiba, anne, ama yenisine ihtiyacım olmadığından eminim," derdi. Sonra Bayan Fields paketi sakladığı yerden çıkarıp kızına verirdi; paketin üzerinde hâlâ alındığı mağazanın ambalajı olurdu. Bayan Fields, "*Lütfen,* Jennifer, daha dikkatli ol. Ve lütfen onu *kullan*!" derdi.

Jenny hemşire olduğu için sıcak su torbasını işe yaramaz bulurdu; eski moda ve büyük ölçüde psikolojik konfor sağlayan, dokunaklı, tuhaf bir araç olduğunu düşünürdü. Fakat paketlerin bazılarının Boston Mercy Hastanesi'nin yakınlarındaki küçük odasına ulaştığı da olurdu. Onları dolabına, hiçbiri açılmamış bir sürü hemşire ayakkabısıyla dolu kutuların arasına koyardı.

10 Kendini ailesinden kopuk hissediyor ve çocukken onu ilgiye boğarlarken, daha önceden belirlenmiş bir andan itibaren bu sevgiyi kesip beklentilerini ortaya koymaya başlamalarını tuhaf buluyordu – sanki senden, kısa bir süre için verdikleri bu sevgiyi alman (ve depolaman), sonra da çok daha uzun ve çok daha ciddi bir süre boyunca belli sorumluluklarını yerine getirmen bekleniyordu. Jenny bu zinciri kırıp hemşirelik gibi sıradan bir iş için Wellesley'den ayrıldığında ailesini de bırakmıştı ve onlar da sanki ellerinde olmadan onu bırakma sürecine girmişlerdi. Fields ailesinde, Jenny'nin sözgelimi doktor olması ya da bir doktorla *evlenene* kadar üniversiteye devam etmesi çok daha uygun görülürdü. Erkek kardeşlerini, annesini ve babasını her gördüğünde, birbirlerinin varlıklarından daha çok rahatsız olduklarını fark ediyordu. Tuhaf biçimde, hepsi de sanki bu birbirlerini giderek daha az tanıma sürecinde ilerliyor gibiydi.

Jenny Fields ailenin böyle bir şey olduğunu düşünüyordu. Bir gün çocukları olursa, onları yirmi yaşına geldiklerinde, iki yaşındayken sevdiğinden daha az sevmeyeceğini hissediyordu; hatta

yirmi yaşında, sevgisine daha fazla ihtiyaç duyabileceklerini düşünüyordu. İki yaşındayken neye ihtiyacın vardı ki? Hastanede, bebekler en kolay hastalardı. Büyüdükçe daha çok şeye ihtiyaç duyarlardı, oysa giderek daha az insan onları ister ya da severdi.

Jenny kendini, makine dairesini görmediği ve hiç anlamadığı bir gemide doğup büyümüş gibi hissediyordu. Hastanenin her şeyi kişinin ne yediğine, bunu yemesinin ona faydalı olup olmadığına ve yediği şeyin nereye gittiğine indirgemesini seviyordu. Jenny çocukken kirli tabakları görmezdi bile; hatta hizmetçiler masayı topladıklarında, Jenny onları attıklarından emindi (mutfağa girmesine izin verilmesi için bile epey zaman geçmesi gerekmişti). Jenny bir süre, sabahları süt getiren kamyonun, tabakları da getirdiğini sanmıştı; camların birbirine çarpıp çıkardığı şıngırtılar, kapalı kapılar ardında çalışan, tabaklarla bir şeyler yapan hizmetçilerin çıkardığı seslere çok benziyordu.

Jenny Fields babasının banyosunu gördüğünde beş yaşındaydı. Bir sabah babasının tıraş kolonyasının kokusunu takip ederek onun peşinden gitmişti. İçi buharla dolu bir duş kabini –1925 yılı için gayet moderndi– hususi bir tuvalet, annesinin şişelerine hiç benzemeyen şişelerle dolu bir raf görmüş ve yıllardır fark edilmeden evlerinde yaşayan bir adamın gizli inini keşfettiğini düşünmüştü. Hakikaten de *öyleydi.*

Jenny hastanede her şeyin nereye gittiğini biliyor ve neredeyse her şeyin nereden geldiğine dair hiç de büyülü olmayan cevapları öğreniyordu. Jenny küçük bir kızken, Dog's Head Limanı'ndaki evlerinde tüm aile üyelerinin kendi banyoları, kendi odaları, arkalarında aynalarıyla kendi kapıları vardı. Hastanede mahremiyet kutsal değildi; hiçbir şey gizli değildi; mesela ayna mı istiyorsun, hemşireye söylerdin.

Jenny çocukken tek başına araştırmasına izin verilen en gizemli şey kiler ve her pazartesi içi istiridyelerle dolan büyük, kil çanaktı. Jenny'nin annesi geceleri istiridyelerin üzerine iri taneli mısır unu serperdi ve istiridyeler her sabah, denizden bodrum katına çekilmiş bir borudan gelen taze deniz suyuyla temizlenirdi.

Hafta sonu geldiğinde istiridyeler şişmiş, içlerindeki kum temizlenmiş olurdu; kabuklarına sığamayacak kadar büyüdükleri için kocaman, tiksindirici boyunları tuzlu suyun içinde dalgalanırdı. Cuma günleri Jenny aşçının onları ayırmasına yardım ederdi; cansızlar, onlara dokunduğunda boyunlarını geri çekmezdi.

Jenny istiridyeler hakkında bir kitap istedi. Onlar hakkında her şeyi okudu: Ne yiyor, nasıl ürüyor, nasıl büyüyorlardı? Tam olarak anladığı ilk canlı şey buydu; istiridyelerin hayatını, cinsel yaşamını ve ölümünü öğrendi. Dog's Head Limanı'ndaki insanlar bu kadar ulaşılabilir değildi. Jenny Fields hastanede, kaybettiği bu zamanı telafi ettiğini hissediyor, insanların istiridyelerden daha gizemli ya da daha çekici olmadıklarını keşfediyordu.

"Annem," diye yazacaktı Garp, "incelikli ayrımlar yapan biri değildi."

İstiridyeler ve insanlar arasında gördüğü en çarpıcı farklardan biri, çoğu insanın bir espri anlayışı olmasıydı ama Jenny mizaha ilgi duymuyordu. O dönemde Boston'daki hemşireler arasında revaçta olan bir fıkra vardı fakat Jenny Fields bunu komik bulmuyordu. Fıkra, Boston'daki diğer hastanelerden biriyle ilgiliydi. Jenny'nin çalıştığı hastane Boston Mercy Hastanesi'ydi ve ona Boston Mercy deniyordu; bir de Massachusetts General Hastanesi vardı, ona Mass General deniyordu. Bir başka hastane de Peter Bent Brigham'dı ve ona da Peter Bent deniyordu.

Fıkra şöyleydi: Bir gün, kaldırımın üzerinde sendeleyerek ilerleyen bir adam Boston'daki bir taksi şoförüne işaret edip onu durdurur ve şoförün önünde neredeyse dizlerinin üzerine çöker. Adamın yüzü acıyla morarmıştır; ya nefesini tutuyor ya da boğuluyordur, konuşmanın onun için çok zor olduğu açıktır yani. Taksi şoförü kapıyı açıp arabaya binmesine yardım eder ve adam arka koltuğun önündeki zemine yüzüstü uzanıp dizlerini göğsüne çeker.

"Peter Bent'e! Peter Bent'e!"diye bağırır adam.

"Peter Bent* mi?" diye sorar taksi şoförü. En yakın hastane budur.

---

* *Peter* argoda penis anlamında kullanılır ve *bent* de "yamulmuş" anlamına gelir. –*çn*

"*Yamulsa* yine iyi," der adam da inleyerek. "Sanırım Molly *ısırıp* kopardı."

Jenny çok az fıkrayı komik bulurdu ve bu, kesinlikle onlardan biri değildi. Penis şakaları, konudan tamamen uzak duran Jenny'ye göre değildi. Penislerin başına gelebilen dertleri görmüştü ve bunlar arasında en kötüsü de bebekler değildi. Çocuk sahibi olmak istemeyen ve hamile olduğunu öğrendiğinde üzülen insanlar görmüştü elbette; Jenny onların doğurmak zorunda olmadıklarını düşünse de çoğunlukla doğan bebekler için üzülüyordu. Çocuk sahibi olmak isteyen insanları da görmüştü ve onlar Jenny'nin de çocuk sahibi olmak istemesine sebebiyet veriyordu. Bir gün, diye düşünüyordu Jenny Fields, bir gün çocuk sahibi olmayı isterdi – sadece tek bir çocuk. Fakat sorun, Jenny'nin penislerle mümkün mertebe az ilişki kurmak istemesiydi; erkeklere ise alakası daha da azdı.

Jenny'nin gördüğü penis tedavilerinin çoğu askerlere yapılıyordu. ABD ordusu penisilinin keşfinden faydalanmaya 1943 yılında başlayacaktı ve birçok asker 1945'e kadar penisiline ulaşamayacaktı. 1942 yılının başlarında, Boston Mercy'de, penisler genellikle sülfür ve arsenikle tedavi ediliyordu. Belsoğukluğu için sülfatiazol kullanılıyor ve hastalara bol bol su içmeleri tavsiye ediliyordu. Penisilinden önceki günlerde frengi için neoarsfenamin kullanılıyordu ve Jenny Fields bunun, seksin yol açacağı şeylerin en somut örneği olduğunu düşünüyordu: Bedeni temizlemek için insan kimyasına *arsenik* veriliyordu.

Diğer penis tedavisi lokaldi ve birçok sıvı gerektiriyordu. Jenny sık sık bu dezenfeksiyon yöntemine yardımcı olurdu çünkü hasta o anda yoğun bir ilgiye ihtiyaç duyar hatta bazen tutulması gerekirdi. Bu, penisten içeri, şaşkına dönmüş idrar yoluna yüz santimetreküp sıvının zerk edilmesi ve sıvının tekrar dışarı atılmasından oluşan basit bir prosedürdü fakat uygulanan herkesi biraz yorgun düşürürdü. Bu yöntemde kullanılan aleti icat eden kişinin adı Valentine'di ve aletine Valentine irigatörü deniyordu. Doktor Valentine'in irigatörünün geliştirilip yerini başka bir alete

bırakmasından uzun zaman sonra bile Boston Mercy'deki hemşireler prosedüre hâlâ Valentine tedavisi diyordu. Jenny Fields bunun âşıklar için uygun bir ceza olduğunu düşünüyordu.*

"Annem," diye yazacaktı Garp, "romantik biri değildi."

Sinemadaki asker yer değiştirmeye başladığında –ona doğru ilk hamlesini yaptığında– Jenny Fields, Valentine tedavisinin ona çok uygun olacağını düşünmüştü. Ama yanında irigatör yoktu; çantasına sığmayacak kadar büyüktü alet. Ayrıca tedavi, büyük ölçüde hastanın işbirliğini gerektiriyordu. Fakat yanında bir neşter vardı; onu üzerinde taşırdı hep. Aleti ameliyathaneden çalmamıştı; üzerinde büyük bir çentik olan, çürüğe çıkarılmış bir neşterdi bu. Büyük ihtimalle yere ya da lavaboya düşürülmüştü; ince işlerde kullanılamazdı ama Jenny'nin yapmak istediği şey ince bir iş değildi.

Neşter başlangıçta çantasının minik, ipek ceplerini delik deşik
14 etmişti. Sonra Jenny, neşterin üzerine takabildiği, aletin dolmakalem gibi görünmesini sağlayan bir termometre kapağı buldu. Asker yanındaki koltuğa oturup da (saçma biçimde) paylaşmaları gereken kolçağa kolunu uzatınca Jenny bu kapağı çıkardı. Adamın uzun eli kolçağın ucundan sallanıyor, sinekleri kovalamak isteyen bir atın kuyruğu gibi hareket ediyordu. Jenny bir elini çantasının içindeki neşterin üzerinde tuttu, diğer eliyle de çantasını sıkıca beyaz üniformalı kucağına bastırdı. Üzerindeki hemşire üniformasının kutsal bir kalkan gibi parladığını ve yanında oturan bu böceğin sapıkça bir sebeple bu ışığa çekildiğini düşünüyordu.

"Annem," diye yazacaktı Garp, "hayatı boyunca çanta hırsızlarına ve hırsızları soyan hırsızlara karşı tetikteydi."

Sinemadaki askerin istediği şeyse onun çantası değildi. Adam dizine dokundu. Jenny gayet net konuştu. "Kokuşmuş elini üzerimden çek," dedi. Birçok kişi başını döndürüp baktı.

---

* (İng.) Valentine: Sevgili, âşık. *–ybn*

Asker, "Hadi ama," diye inledi ve eli hızla Jenny'nin üniformasının altına kaydı; Jenny'nin bacaklarının sıkı sıkıya kapalı olduğunu gördü ve aniden, omzundan bileğine kadar bütün kolunun olgun bir kavun gibi yarıldığını fark etti. Jenny rütbe nişanları ve gömleğinin üzerine temiz bir kesik atmış, askerin derisini ve kaslarını keserek dirseğindeki kemiği gözler önüne sermişti. ("Onu öldürmek isteseydim bileğini keserdim," dedi daha sonra polise. "Hemşireyim ben. İnsanların nasıl kanadığını bilirim.")

Asker çığlık attı. Ayağa kalkıp geriye düşerken kesilmemiş koluyla Jenny'nin kulağına öyle güçlü bir yumruk attı ki Jenny'nin başı zonkladı. Jenny elindeki neşterle adamın üzerine atılıp üst dudağından yaklaşık bir tırnak büyüklüğü ve kalınlığında bir parça kesti. ("Boğazını kesmeye çalışmıyordum," dedi daha sonra polise. "Burnunu kesmeye çalışıyordum ama ıskaladım.")

Elleri ve dizleri üzerinde ağlamaya başlayan asker, tutuna tutuna koridor boyunca ilerleyip lobideki ışığın güvenliğine yöneldi. Sinemadaki başka biri korkuyla inliyordu.

Jenny neşterini sinema koltuğuna sildi, tekrar çantasına koydu ve termometre kapağıyla kapattı. Sonra yüksek sesli bağrışmaların duyulduğu ve sinema müdürünün kapıda durup karanlıktaki kalabalığa, "Doktor var mı? Lütfen! Aramızda doktor var mı?" diye bağırdığı lobiye çıktı.

Aralarında bir *hemşire* vardı ve bu hemşire elinden geldiği kadar yardımcı olmak için ilerledi. Asker onu görünce bayıldı; bunun sebebi kan kaybı değildi. Jenny yüzdeki yaraların ne kadar çok kanadığını bilirdi; bunlar aldatıcı yaralardı. Elbette asıl ilgilenilmesi gereken, kolundaki daha derin kesikti ama askerin kan kaybından öleceği yoktu. Görünüşe bakılırsa Jenny dışında kimse bunu bilmiyordu; etrafta çok fazla kan vardı ve bunun büyük bir kısmı da üzerindeki hemşire üniformasındaydı. İnsanlar çok geçmeden bu işi yapanın o olduğunu anladı. Sinemanın güvenlik görevlileri onun bayılmış askere dokunmasına izin vermedi, biri de elinden çantasını aldı. Deli hemşire! Çıldırmış kasap! Jenny Fields sakindi. Gerçek otoritelerin durumun aslını anlamasının

an meselesi olduğunu düşünüyordu. Ama polis de pek nazik davranmadı.

Karakola giderlerken ilk polis ona, "Bu adamla uzun zamandır mı sevgiliydiniz?" diye sordu.

Daha sonra bir başkası, "Ama sana *saldıracağını* nereden biliyordun? Sadece seninle tanışmaya çalıştığını söylüyor," dedi.

Üçüncü polis, "Bu gerçekten de çok acımasız bir silah, tatlım," dedi. "Yanında böyle şeyler taşımamalısın. Bela aramak olur bu."

Jenny, erkek kardeşlerinin ortalığı yatıştırmasını bekledi. Erkek kardeşleri nehrin karşı kıyısında yaşayan, Cambridge'li hukukçulardı. Biri hukuk öğrencisiydi, diğeri de Hukuk Fakültesi'nde ders veriyordu.

Garp bu konuda, "İkisi de hukuk *pratiğinin* bayağı fakat hukuk *eğitiminin* incelikli olduğunu düşünüyordu," yazmıştı.

Geldiklerinde pek de rahatlatıcı davranmamışlardı.

"Anneni çok üzdün," dedi kardeşlerinden biri.

"Wellesley'de kalsan bunlar olmazdı," dedi diğeri.

"Tek başına bir kız kendini korumalıdır," dedi Jenny. "Bundan daha doğal ne olabilir?"

Ne var ki kardeşlerinden biri, bu adamla daha önceden ilişkisi olmadığını kanıtlayıp kanıtlayamayacağını sordu.

"Aramızda kalacak," diye fısıldadı diğeri. "Bu adamla uzun zamandır mı birlikteydin?"

Sonunda polis, adamın New York'ta bir karısı ve çocuğu olduğunu öğrenince her şey çözümlendi. Boston'a izne gelmişti ve her şeyden çok karısı ve çocuğunun bu hikâyeyi öğrenmesinden korkuyordu. Herkes bunun –herkes için– çok korkunç olacağı konusunda hemfikir olduğundan Jenny ceza almadan serbest bırakıldı. Jenny, polislerin, neşterini geri vermediğinden şikâyet edince erkek kardeşlerinden biri, "Tanrı aşkına, Jennifer, başka bir tane çalamaz mısın sanki?" dedi.

"*Çalmadım ki*," dedi Jenny.

Kardeşlerinden biri, "Biraz arkadaş edinmelisin," dedi.

"Wellesley'den," diye tekrarladılar.

"Haber verince geldiğiniz için teşekkürler," dedi Jenny.

"Aile ne içindir?" dedi bir kardeşi.

"Kan bağı her şeyden güçlüdür," dedi diğeri. Sonra söylediği şeyden utandığı için yüzü bembeyaz oldu; Jenny'nin üniforması kan içindeydi.

Jenny onlara, "Ben iyi bir kızım," dedi.

Hayatında bilgelik ve doğru olan her şey konusunda örnek aldığı ilk kişi olan büyük abisi, "Jennifer," dedi. Çok ciddi görünüyordu. "Evli erkeklere bulaşmamak en iyisi."

"Bunu annemize söylemeyeceğiz," dedi diğeri.

"Ve kesinlikle babamıza da söylemeyeceğiz!" dedi ilki. Doğal bir sıcaklık oluşturmak için beceriksizce ona göz kırptı; bütün yüzünün çarpılmasına ve Jenny'nin, hayatında örnek aldığı ilk kişide yüz tiki başladığının düşünmesine sebep olan bir hareketti bu.

Erkek kardeşlerinin yanında, üzerine Sam Amca'nın posteri asılmış bir posta kutusu vardı. Kahverengi giysileriyle küçük bir asker, Sam Amca'nın kocaman ellerinden aşağı iniyordu. Asker bir Avrupa haritasının üzerine inecekti. Posterin altında, OĞULLARIMIZA DESTEK OLUN! yazıyordu. Büyük abisi, postere bakan Jenny'ye baktı.

Birkaç ay sonra kendisi de askere alınacak olmasına rağmen, "Askerlere de bulaşma," dedi. Savaştan eve dönmeyen askerlerden biri olacaktı o. Annesini çok üzecekti; oysa bir zamanlar hoşnutsuzlukla bahsettiği bir şeydi bu.

Jenny'nin diğer erkek kardeşi savaştan uzun süre sonra bir yelkenli kazasında ölecekti. Fields ailesinin Dog's Head Limanı'ndaki evlerinin millerce açığında boğulacaktı. Jenny'nin annesi, oğlunun yas tutan karısı hakkında, "Hâlâ genç ve çekici, çocuklar da çirkin değiller. En azından şimdilik değiller. Münasip bir süre geçtikten sonra başka birini bulabileceğinden eminim," diyecekti. Erkek kardeşinin dul eşinin, boğulma olayından bir yıl sonra konuştuğu kişi Jenny olacaktı. Jenny'ye, "münasip sürenin" geçip geçmediğini ve "başka birini bulmak" için yapılması gereken her neyse buna artık yapıp yapamayacağını soracaktı. Jenny'nin an-

nesinin kalbini kırmaktan endişeleniyordu. Jenny'ye göre artık yastan çıkmasının münasip olup olmadığını merak ediyordu.

"Kendini yasta *hissetmiyorsan* neden yas tutasın ki?" diye soracaktı Jenny ona. "O zavallı kadının, ne *hissetmesi* gerektiğinin söylenmesine ihtiyacı vardı," diye yazacaktı otobiyografisinde.

"Annem, onun, hayatında tanıştığı en aptal kadın olduğunu söylemişti," diye yazacaktı Garp da. "Üstelik Wellesley'yi de görmüştü kendisi."

Fakat Jenny Fields'ın, Boston Mercy'nin yakınlarındaki küçük pansiyon odasında erkek kardeşlerine veda ettiğinde, gerektiği gibi öfkelenemeyecek kadar kafası karışıktı. Ayrıca canı yanıyordu; askerin yumruk attığı kulağı ağrıyordu ve kürekkemiklerinin arasındaki derin bir kas krampı da uyumasını zorlaştırıyordu. Sinemanın güvenlik görevlileri lobide onu tutup kollarını arkasına doğru çektiğinde bir yerlerinin incinmiş olabileceğini düşündü. Sıcak su torbalarının ağrıyan kaslara iyi geldiğini hatırlayıp yataktan çıktı ve dolabına gidip annesinin hediye paketlerinden birini açtı.

Paketin içindeki, sıcak su torbası değildi. Annesinin üzerine konuşmaya cesaret edemediği bir konu için kullandığı bir hüsn-i tabirdi bu. Pakette vajinal duş torbası vardı. Jenny gibi, Jenny'nin annesi de bunun ne işe yaradığını biliyordu. Jenny hastanedeki birçok hastanın bunları kullanmasına yardım etmişti; gerçi bunlar hastanede, seviştikten sonra hamile kalmayı engellemekten ziyade genel vajina temizliğinde ve cinsel yolla bulaşan hastalıklarda kullanılırdı. Jenny Fields'a göre vajinal duş torbaları, Valentine irigatörünün daha ehven hâliydi.

Jenny annesinin verdiği bütün paketleri açtı. Hepsinin içinde birer duş torbası vardı. Annesi ona, "Lütfen onu *kullan*, tatlım!" diye yalvarmıştı. Jenny, annesinin niyeti iyi olsa da, çok fazla ve sorumsuzca cinsel ilişkiye girdiğini düşündüğünü biliyordu. Şüphesiz ki bu, annesinin tabiriyle, "Wellesley'den sonra" olmuştu. Annesi, Wellesley'den beri Jenny'nin, yine onun tabiriyle, "tavşanlar gibi" seviştiğini düşünüyordu.

Jenny Fields içini sıcak suyla doldurduğu duş torbasıyla yatağa döndü ve onu kürekkemiklerinin arasına yerleştirdi; suyun borudan dışarı akmasını engelleyen kıskaçların sızıntı yapmayacağını umuyor ama emin olmak için de boruyu plastik bir tespih gibi elinde tutuyordu; üzerinde küçük delikler olan boru ağzınıysa boş su bardağının içine yerleştirmişti. Jenny, gece boyunca, yattığı yerden duş torbasının sızdırışını dinledi.

Bu kirli zihinli dünyada, diye düşündü, ancak birinin karısı ya da orospusuydun; değilsen de bunlardan biri olma yolunda ilerliyordun. İki kategoriye de uymuyorsan herkes seni, sende bir sorun olduğuna inandırmaya çalışıyordu. Fakat, diye düşündü Jenny, bende herhangi bir sorun yok.

Bu, yıllar sonra Jenny Fields'ın ünlü olmasını sağlayacak kitabın başlangıcıydı elbette. Ne kadar kabataslak yazılmış olsa da, Jenny'nin otobiyografisinin, edebi değerle popülerlik arasındaki o bilindik boşluğu giderdiği söyleniyordu. Fakat Garp, annesinin çalışmasının, "ancak bir Sears, Roebuck* kataloğu kadar edebi değere sahip olduğunu" iddia ediyordu.

Fakat Jenny Fields'ı bu kadar kaba yapan şey neydi? Hukukçu erkek kardeşleri ya da sinemada üniformasını kana bulayan adam değildi sebep. Sonunda evden atılmasına yol açsa da, sebep annesinin duş torbaları da değildi. Ev sahibi kadın (nedenleri belli olmasa da her kadının her an şehvet patlaması yaşamak üzere olduğuna inanan suratsız bir kadındı) Jenny'nin küçük odası ve banyosunda dokuz adet duş torbası olduğunu keşfetmişti. Suçu açıktı: Sorunlu ev sahibinin zihninde bu, kendi korkusunun bile ötesinde bir kirlenme korkusunu gösteriyordu. Ya da daha kötüsü, duş torbalarının bu bolluğu, bu kadar çok temizlenmeyi gerektiren gerçek bir ihtiyacı gösteriyordu; bunun akla gelen sebepleri de ev sahibinin en kötü kâbuslarının konusunu oluşturuyordu.

---

* Postayla alışverişin çok yaygın olduğu bu dönemde her türlü ürünün satıldığı çok büyük bir mağazanın kataloğu. *–çn*

On iki çift hemşire ayakkabısı konusunda ne düşündüğünüyse tahmin etmeye bile imkân yoktu. Jenny durumu o kadar komik buluyordu ve ailesinden gelen bu eşyalara karşı duyguları o kadar muğlaktı ki hiç karşı çıkmadı. Evden taşındı.

Ancak onu kabalaştıran şey bu da değildi. Erkek kardeşleri, ebeveynleri ve ev sahibinin, mahremiyetine çok önem veren biri olduğu gayet açık ortadayken, aşırılıklarla dolu bir yaşam sürdüğünü düşünmesi, Jenny'nin, masumiyetini kanıtlamaya çalışmasının boşuna olduğuna ve savunmacı göründüğüne inanmasına sebebiyet veriyordu. Yine küçük bir daire tuttu ve bu, annesinin ambalajlı duş torbalarıyla, babasınınsa hemşire ayakkabılarıyla yeniden taarruza geçmesine sebep oldu. Jenny şöyle düşündüklerini tahmin ediyordu: Kızları fahişe olacaksa bile temiz ve iyi ayakkabılar giyen bir fahişe olmalıydı.

Savaş bir bakıma Jenny'yi ailesinin onu ne kadar yanlış anladığını düşünmekten ve öfke ya da kendine acıma gibi duygulardan uzak tutuyordu. Jenny olayları "kafaya takan" biri değildi. İyi bir hemşireydi ve çok meşguldü. Birçok hemşire orduya katılıyordu ama Jenny'nin üniformasını değiştirme ya da yolculuk etme gibi bir arzusu yoktu; yalnızlığı seven bir kızdı ve bir sürü yeni insanla tanışmak istemiyordu. Ayrıca Boston Mercy'deki *kıdem* sistemini bile sinir bozucu buluyordu; orduda, bir sahra hastanesinde durumun ancak daha kötü olabileceğini tahmin ediyordu.

Her şeyden önce, bebekleri özlerdi. Bu kadar çok kişi giderken kalmasının asıl sebebi buydu. Hemşireliğini en iyi, anneler ve bebeklerine karşı gösteriyordu ve bir anda, babaları uzakta olan, ölen ya da kaybolan bir sürü bebek ortaya çıkıvermişti; Jenny her şeyden çok bu annelere cesaret vermek istiyordu. Hatta onları kıskanıyordu. Onun için bu ideal bir durumdu: Yeni doğmuş bebeğiyle yalnız kalmış, kocası Fransa'da havaya uçmuş bir kadın. Kendi çocuğuyla genç bir kadın, önlerinde koca bir hayat – yalnızca ikisi. Çöpsüz üzüm, diye düşündü Jenny Fields. Erkeksiz üreme âdeta. Hiç değilse *gelecekte* penis tedavisine ihtiyacı olmayacağı kesindi.

Elbette bu kadınlar her zaman, Jenny'nin bu durumda olacağı kadar mutlu değildi. Çoğu yas tutuyor, kendilerini terk edilmiş hissediyor, bazıları da çocuklarını bir yük görüyordu; bebekleri için bir baba ve bir koca istiyorlardı. Ama Jenny Fields onları cesaretlendiriyordu; yalnızlığın güzelliğinden bahsediyor, onlara ne kadar şanslı olduklarını söylüyordu.

"İyi bir kadın olduğuna inanmıyor musun?" diye soruyordu onlara. Çoğu, iyi bir kadın olduğunu düşünüyordu.

"Peki ya bebeğin güzel değil mi?" Çoğu, bebeklerinin güzel olduğunu düşünüyordu.

"Peki ya babaları? Nasıl biriydi?" Çoğu, erkeklerin birer serseri olduğunu düşünüyordu. Domuzun, magandanın, yalancının teki; işe yaramaz, tükenmiş, dalgacı bir adam! "Ama o *öldü*!" diye ağlıyordu aralarından birkaçı.

"Demek ki onsuz daha iyisin, değil mi?" diye soruyordu Jenny onlara.

Bazıları olaya Jenny gibi bakmaya başlıyordu fakat bu tavrı yüzünden Jenny'nin hastanedeki itibarı çok düşmüştü. Hastanenin evli olmayan annelere karşı tavrı genellikle pek yüreklendirici değildi.

Diğer hemşireler, "Bakire Meryem Jenny," diyordu. "Kolay yoldan bebek sahibi olmak istemiyor. Belki de Tanrı'dan istemeli?"

Jenny otobiyografisinde şöyle yazacaktı: "Bir işim olmasını ve yalnız yaşamayı istiyordum. Bu beni cinsel anlamda şüpheli biri yapıyordu. Sonra, bir bebeğim olmasını istiyordum, ama bunun için bedenimi ya da hayatımı paylaşmak istemiyordum. Bu da beni cinsel anlamda şüpheli biri yapıyordu."

Ve onu kabalaştıran şey de buydu. (Kitabının ünlü adı da buradan geliyordu: *Cinsel Bir Şüpheli*, Jenny Fields'ın otobiyografisi.)

Jenny Fields, diğer insanları şoke ettiğinde, kendi hayatını kimseyle paylaşmadan yaşamaya çalıştığında elde ettiğinden daha fazla saygı gördüğünü keşfetmişti. Jenny diğer hemşirelere bir gün onu hamile bırakacak ve bundan başka hiçbir şey isteme-

yecek bir adam bulacağını söyledi. Onlara, adamın bunu başarmak için birden fazla deneme yapması gerekmesi ihtimalinden hoşlanmadığını da söyledi. Elbette onlar da hemen, tanıdıkları herkese bunu anlattılar. Jenny'nin birçok teklif alması uzun sürmedi. Aniden bir karar vermesi gerekti: Sırrı ortaya çıktığı için utanıp geri çekilebilir ya da cesaretle bununla yüzleşebilirdi.

Genç bir tıp öğrencisi, üç günlük uzun bir hafta sonu boyunca en az altı şansı olacaksa gönüllü olabileceğini söyledi. Jenny ona özgüvensizliğinin çok belli olduğunu söyledi; kendine güveni daha yüksek bir çocuğu olmasını istiyordu o.

Bir anestezi uzmanı, üniversite bitene kadar çocuğun eğitim ücretlerini de karşılamayı teklif etti ama Jenny ona gözlerinin birbirine çok yakın olduğunu ve dişlerinin biçiminin iyi olmadığını söyledi; müstakbel çocuğunun böyle elverişsiz özelliklerle doğmasını istemiyordu.

En acımasız davrananlardan biriyse diğer hemşirelerden bi-
22 rinin erkek arkadaşıydı; hastane kafeteryasında ona içi bulanık, yapış yapış bir sıvıyla dolu bir süt bardağı vererek onu korkuttu.

"Sperm," dedi başıyla bardağa işaret ederek. "Hepsi, *tek* seferde. Dalga geçmiyorum. Tek seferde hamile kalmak istiyorsan, aradığın adam benim." Jenny korkunç bardağı eline alıp sakince inceledi. Bardağın içinde aslında ne olduğunu ancak Tanrı bilirdi. Hemşirenin erkek arkadaşı, "Bu sadece, malzememin nasıl olduğunu görmen için bir örnek. Sürüyle tohumum var," deyip sırıttı. Jenny bardağın içindekini bir saksının içine döktü.

"Ben bebek istiyorum," dedi. "Sperm bankası kurmaya çalışmıyorum."

Jenny bunun zor olacağını biliyordu. Dalga geçilmeyi ve buna nazikçe tepki vermeyi öğrenmişti.

Bu yüzden Jenny Fields'ın kaba olduğuna, çok ileri gittiğine karar verdiler. İnsanlar elbette şaka yapabilirdi fakat Jenny bu konuda fazla kararlı görünüyordu. Ya sadece inatçılık etmek için ayak diriyordu, ya da daha kötüsü, bu konuda ciddiydi. Hasta-

nedeki iş arkadaşları onu ne güldürebiliyor ne de yatağa atabiliyordu. Garp annesinin içinde bulunduğu çıkmazı şöyle yazdı: "İş arkadaşları, Jenny'nin kendisini onlardan üstün gördüğünü fark etmişti. Kimse böyle bir şeyi hoş karşılamaz."

Bu nedenle Jenny Fields'a karşı bir saldırganlık politikası benimsediler. Tüm çalışanların aldığı bir karardı bu ve elbette Jenny'nin "kendi iyiliği içindi". Jenny'yi bebekler ve annelerinden uzaklaştırmaya karar verdiler. Kafayı bebeklere taktığını söylediler. Jenny Fields artık yenidoğan bölümünde çalışmayacaktı. Onu kuvözlerden uzak tutacaklardı; Jenny'nin çok yumuşak bir kalbi vardı ya da kafasızdı.

Böylece Jenny Fields'ı anneler ve bebeklerinden ayırdılar. Hepsi de onun iyi bir hemşire olduğunu söylüyor, bir süre de yoğun bakımı denemesini istiyordu. Deneyimlerine dayanarak, Boston Mercy'de yoğun bakımda bir süre vakit geçiren hemşirelerin, kendi sorunlarına olan ilgilerini hızla kaybettiklerini biliyorlardı. Jenny elbette onu bebeklerinden neden uzaklaştırdıklarını biliyor, sadece kendini kontrol etme becerisinin bu kadar düşük olacağını düşünmelerine içerliyordu. İstediği şey onlara göre çok tuhaf olduğu için, kendini kontrol etme becerisinin de düşük olduğunu varsayıyorlardı. Jenny insanların hiç mantıklı olmadığını düşünüyordu. Hamile kalmak için daha çok zamanı olduğunu biliyordu. Acelesi yoktu. Bu sadece büyük planın bir parçasıydı.

Artık savaş vardı. Jenny yoğun bakımda bunun biraz daha büyük bir kısmını görüyordu. Saha hastaneleri onlara özel hastalarını gönderiyordu ve aralarında her zaman ölümcül vakalar bulunuyordu. Hayatları pamuk ipliğine bağlı her zamanki yaşlı hastalar, her zamanki endüstriyel kazalar, trafik kazaları ve çocukların başına gelen korkunç kazalar vardı. Ama çoğunlukla askerler vardı. Onların başına gelen şeyler kaza değildi.

Jenny askerlerin başına gelen "kaza dışı" şeyler konusunda kendi ayrımlarını yapmış, onlar konusunda kendi kategorilerini oluşturmuştu.

1 – Yanmış adamlar vardı; çoğu gemi güvertelerinde yanmıştı (en karmaşık vakalar Chelsea Havacılık Hastanesi'nden geliyordu) ama uçaklarda ve karada yanmış adamlar da vardı. Jenny onlara Hariciler diyordu.

2 – Vurulmuş ya da kötü yerlerden yaralanmış adamlar vardı; iç organları bakımından başları beladaydı ve Jenny onlara Hayati Organlar diyordu.

3 – Yaraları Jenny'ye neredeyse "mistik" görünen, artık "burada" olmayan, kafaları ya da omurgaları zarar görmüş adamlar vardı. Bazıları felç olmuş, bazıları bilinçlerini büyük ölçüde kaybetmişti. Jenny onlara Yoklar diyordu. Zaman zaman, Yoklar'dan birinin Harici yarası ya da Hayati Organ hasarı da oluyordu ve bütün hastanelerin onlara verdiği ortak bir isim vardı.

4 – Onlar Gidiciler'di.

"Babam," diye yazacaktı Garp. "Gidiciler'dendi. Annemin gözünde bu onu çok çekici kılmıştı herhalde. Aralarında hiçbir bağ olmayacaktı."

Garp'ın babası savaş uçağında taramalı tüfek nişancısıydı, Fransa üzerinde bir "kaza dışı" geçirmişti.

"Taramalı tüfek nişancısı, bomba uçağı ekibi içinde, yerdeki uçaksavar ateşine karşı en savunmasız olanıdır," diye yazacaktı Garp. "Buna yaylım ateşi denirdi ve yaylım ateşi nişancıya genellikle, gökyüzü bir kurutma kâğıdıymışçasına, yukarı doğru hızla akıp dağılan mürekkep damlaları gibi görünürdü. Ufak tefek adam (taramalı tüfeğin arkasına sığabilmesi için ufak tefek olması tercih edilirdi), silahıyla, sıkışık mekânında kamburunu çıkararak otururdu. Bu, camın içine hapsolmuş, kozasının içindeki böcekler gibi görünmesine sebebiyet verirdi. Makineli tüfeğin yerleştirildiği bölüm, cam bir lombozu olan metal bir küreden oluşur ve B-17'nin gövdesi üzerinde şişkin bir karın gibi görünürdü – bomba uçağının göbeğindeki bir meme ucu gibi. Bu küçük kubbede yirmi iki kalibrelik iki makineli tüfek ve görevi, silahının nişangâhıyla, uçağına saldıran savaş uçağını takip etmek olan kısa boylu, minyon bir adam olurdu. Taret döndüğünde ni-

şancı da onunla birlikte dönerdi. Üst tarafta silahları ateşlemek için ahşap kollar bulunurdu ve bu tetik çubuklarını kavrayan taramalı tüfek nişancısı, bomba uçağının saçma biçimde gözler önüne serilmiş su kesesinden dışarı sarkan, annesini korumaya niyetli, tehlikeli bir fetüs gibi görünürdü. Bu kollar aynı zamanda makineli tüfeğin taretini belli bir noktaya kadar hareket ettirirdi; böylece nişancı, önündeki pervaneleri vurmazdı.

"*Altında* gökyüzü, bir eklenti gibi uçaktan dışarı uzanan nişancı, sanırım çok üşürdü. İnişten sonra makineli tüfek tareti –genellikle– geri çekilirdi. İniş esnasında *geri* çekilmeyen bir taret eski asfaltın üzerinde –uzun ve vahşi otomobiller gibi– kıvılcımlar çıkarırdı."

İngiltere'den Kıta Avrupa'sını bombalayan Sekizinci Hava Kuvvetleri Birliği'nde çalışmış merhum nişancı Teknik Çavuş Garp'ın, vahşi ölüm ihtimaline aşinalığı yadsınamaz. Taramalı tüfek nişancısı olmadan önce bir B-17C'de burun nişancısı, bir B-17E'deyse borda nişancılığı yaptı.

Garp, B-17E'nin borda silahı düzenlemesini sevmiyordu. Uçağın kaburgalarına yerleştirilmiş iki borda nişancısı vardı ve ateşleme açıklıkları birbirlerinin karşısına denk düşüyordu; Garp, diğer nişancı silahını onunkiyle aynı anda hareket ettiğinde sürekli kulaklarının tıkandığını hissediyordu. Bu borda nişancılarının birbirlerini engellemeleri yüzünden daha sonraki modellerde ateşleme açıklıkları çapraz hâle getirilmişti. Fakat bu gelişme, Çavuş Garp için çok geç olacaktı.

Katıldığı ilk saldırı uçuşu, 17 Ağustos 1942'de Fransa'nın Rouen şehrine düzenlenen bir gündüz hücumuydu ve hiç kayıpsız, başarıyla tamamlanmıştı. Teknik Çavuş Garp borda silahı pozisyonundaydı ve nişancı arkadaşının silahı bir kez sol, iki kez sağ kulağının tıkanmasına sebep olmuştu. Sorunun bir kısmı, diğer nişancının Garp'a kıyasla çok daha iri olmasıydı; adamın dirsekleri Garp'ın kulaklarıyla aynı hizadaydı.

Rouen'ın üzerinde uçtukları ilk gün, makineli tüfek taretinde Fowler adında, Garp'tan bile daha ufak tefek bir adam vardı.

Fowler savaştan önce jokeydi. Garp'tan daha iyi bir nişancıydı ama Garp makineli tüfek taretinde olmak istiyordu. Garp yetimdi ama yalnız kalmayı seviyordu herhalde; kalabalıklardan ve yanındaki nişancının dirseklerinden kaçmak istiyordu. Elbette birçok nişancı gibi Garp da ellinci görevini tamamlayıp arkasından İkinci Hava Birliği'ne –bomba uçağı eğitim merkezine– atanmayı ve orada nişancı eğitmeni olarak güven içinde yaşlanmayı hayal ediyordu. Fowler öldürülene kadar Garp, Fowler'ın kendine ait bir alanı olmasını ve jokeylere has yalnızlık hissini kıskanmıştı.

Fowler bu konuda, "Çok osuruyorsan burada olmak iyi bir şey değildir," demişti. Kuru, sinir bozucu, kulak tırmalayan bir öksürüğü ve sahra hastanesindeki hemşireler arasında kötü bir şöhreti olan, alaycı bir adamdı.

Fowler toprak yola yaptıkları bir mecburi inişte öldü. İniş takımları derin bir çukura girip parçalandı; bomba uçağı sert bir inişle karnının üzerinde kaydı, alt taretin, düşen bir ağacın bir

üzüm tanesine çarpışı gibi orantısız bir güçle ezilmesine sebep oldu. Her zaman makinelere insanlar ya da atlardan daha çok güvendiğini söyleyen Fowler, uçak üzerine çakıldığında geri çekilmemiş, alt taretin altında ezilmişti. Aralarında Çavuş Garp'ın da bulunduğu borda nişancıları, enkazın, bomba uçağının karnı altından savruluşunu izlediler. İnişi en yakından izleyen Hava Kuvvetleri subayı bir cipin içine kustu. Filo komutanı Fowler'ın yerine filonun ondan sonraki en ufak nişancısını atamak için, ölümünün resmen açıklanmasını beklemedi. Minyon Teknik Çavuş Garp, bir alt taret nişancısı olmak istemişti hep. Eylül 1942'de bu isteği gerçekleşti.

"Annem ayrıntılar konusunda titiz biriydi," diye yazacaktı Garp. Yeni bir yaralı getirdiklerinde Jenny Fields doktora olayın nasıl gerçekleştiğini soran ilk kişiydi daima. Ve Jenny onları sessizce kategorize ederdi: Hariciler, Hayati Organlar, Yoklar ve Gidiciler. İsimlerini ve başlarına gelen felaketleri hatırlamak için kendince küçük anımsatıcılar üretirdi. Örneğin: Er Jones, eti kemiklerinden

sıyrıldı; Asteğmen Potter, büyük bir şeyi durdurdu; Onbaşı Estes, testissiz; Yüzbaşı Flynn, derisiz; Binbaşı Longfellow, tepkisiz.

Çavuş Garp gizemli bir vakaydı. Fransa üzerinde yaptığı otuz beşinci uçuşta, minyon alt taret nişancısı ateş etmeyi bırakmıştı. Pilot, alt taretteki makineli tüfeğin durduğunu fark edip Garp'ın vurulduğunu düşünmüştü. Ne var ki pilot, uçağının göbeğine isabet eden bu atışı hissetmemişti. Garp'ın da hissetmediğini umuyordu. Uçak indikten sonra pilot aceleyle Garp'ın bir motosikletin yan sepetine aktarılmasını sağladı; bütün ambulanslar meşguldü. Minyon Teknik Çavuş, yan sepete oturtulunca mastürbasyon yapmaya başladı. Kötü havalarda yan sepetin üzerini örtmek için çadır kumaşından bir tente vardı; pilot hemen sepetin üzerini tenteyle örttü. Tentenin üzerinde bir hava deliği vardı; sıhhiyeci, pilot ve toplanan kalabalık, bu delikten Çavuş Garp'ı izleyebiliyordu. Bu kadar ufak tefek bir adama göre fazlasıyla büyük bir ereksiyonu vardı ama onu ancak bir çocuğun becerisiyle idare edebiliyordu; hayvanat bahçesindeki bir maymun bile daha becerikli davranırdı. Fakat Garp da maymun gibi kafesinden dışarı bakıp onu izleyen insanların yüzlerini inceliyordu.

"Garp?" dedi pilot. Garp'ın alnında, çoğu kurumuş kan lekeleri vardı ama uçuş şapkası kafasının üstüne yapışmıştı ve üzerinden kan damlıyordu; bir yarası yokmuş gibi görünüyordu. "Garp!" diye bağırdı pilot. Elli kalibrelik makineli tüfeklerin yerleştirildiği metal kürede bir göçük vardı; silahların namlusuna mermi isabet etmiş gibi görünüyordu; tüfeklerin gövdesini çatlatmış hatta tetik kollarını gevşetmişti, ama mastürbasyon yapma konusundaki beceriksizliği dışında Garp'ın ellerinde bir sorun yok gibiydi.

"Garp!" diye haykırdı pilot.

"Garp?" dedi Garp. Zeki bir papağan ya da karga misali, pilotu taklit ediyordu. Garp, sözcüğü yeni öğrenmiş gibi, "Garp," dedi. Pilot, Garp'a başını sallayıp ismini hatırlamaya teşvik etmeye çalıştı. Garp gülümsedi. "Garp," dedi. Sanki insanların birbirleriyle böyle selamlaştığını düşünüyordu. Merhaba! Merhaba! yerine Garp! Garp!

"Tanrım, Garp," dedi pilot. Alt taretin yuvarlak penceresinde birkaç delik ve kırık camlar görünüyordu. Sıhhiyeci, sepetin tentesindeki yuvarlak pencereyi açıp Garp'ın gözlerinin içine baktı. Garp'ın gözlerinde yanlış bir şey vardı; birbirlerinden bağımsız şekilde yuvalarında dönüyorlardı. Sıhhiyeci, Garp için dünyanın muhtemelen bir görünüp bir kaybolduğunu düşündü; tabii herhangi bir şey görebildiğini varsayarsak eğer. O an pilot ve sıhhiyecinin bilemeyeceği şey, merminin yarattığı patlamada oluşan bazı keskin ve ince parçaların, Garp'ın beynindeki okülomotor sinirlerine ve başka kısımlarına zarar verdiğiydi. Okülomotor sinirleri büyük ölçüde göz küresinin kaslarını sinir sistemine bağlayan motor liflerinden oluşur. Garp'ın beyninin geri kalanında olduğu gibi, burada da prefrontal lobotomiye benzeyen kesikler mevcuttu, ama bu, epey beceriksizce yapılmış bir ameliyattı.

Bu lobotominin *ne denli* beceriksizce yapıldığı, sıhhiyeciyi çok korkutmuştu; bu yüzden kandan sırılsıklam olmuş ve Garp'ın alnında giderek büyüyen gergin, parlak bir yumrunun dokunduğu yerde başına sıkı sıkıya oturmuş pilot şapkasını çıkarmamaya karar verdi. Herkes etrafta sıhhiyecinin motosiklet sürücüsünü arıyordu fakat adam bir yerlere kusmaya gitmişti ve sıhhiyeci, o motosikleti kullanırken, sepette Garp'ın yanında oturması için birini bulması gerekeceğini düşündü.

Garp, öğrendiği yeni sözcüğü deneyerek sıhhiyeciye, "Garp?" dedi.

"Garp," diyerek onu onayladı sıhhiyeci. Garp memnun görünüyordu. Etkileyici ereksiyonu üzerinde başarıyla mastürbasyon yaparken iki küçük elini birden kullanıyordu.

"Garp!" diye bağırdı. Sesinde hem neşe hem de şaşkınlık vardı. Dünyanın yeniden görünür olup sabit durmasını dileyerek gözlerini devirip seyircilerine baktı. Ne yaptığını bilmiyordu. Şüpheyle, "Garp?" diye sordu.

Pilot hafifçe onun koluna vurup uçuş ve yer ekibinin diğer üyelerine başını salladı. "Haydi, çavuşa biraz destek olalım, beyler. Lütfen, ona kendini evinde hissettirelim," diyordu sanki. Ve

Garp'ın boşalmasını saygıyla görmezden gelen adamlar ona hep bir ağızdan, "Garp! Garp! Garp!" dedi. Bu güven verici, deniz dalgalarına benzeyen koronun amacı, Garp'a kendini rahat hissettirmekti.

Garp mutlulukla başını salladı ama sıhhiyeci kolunu tutup endişeyle, "Hayır! Başını kıpırdatma, tamam mı? Garp? Lütfen başını kıpırdatma," diye fısıldadı. Garp'ın gözleri pilot ve sıhhiyecinin üzerinde dolaşıp onları geride bıraktı; ikisi, bakışların tekrar kendilerine dönmesini bekledi. "Sakin ol, Garp," diye fısıldadı pilot. "Sadece dayan, tamam mı?"

Garp'ın yüzünde saf bir huzur vardı. İki eli de sönmekte olan ereksiyonunun üzerindeyken, minyon çavuş az önce durum ne gerektirdiyse onu yapmış gibi görünüyordu.

İngiltere'de Çavuş Garp için hiçbir şey yapamadılar. Savaş bitmeden uzun süre önce Boston'daki evine geri getirildiği için şanslıydı. Gerçekten sorumluluk sahibi bazı senatörler de vardı. Boston'daki gazetelerden birinde çıkan bir makale, ABD Deniz Kuvvetleri'ni, yaralanan askerler ancak Amerika'nın önemli ve varlıklı ailelerinden geliyorsa terhis etmekle suçluyordu. Bu alçakça dedikoduların üstesinden gelmek için bir ABD Senatörü, ciddi yara alan herkesin Amerika'ya dönebilecek kadar şanslı olabileceğini, bir *yetim* bile bunu yapabiliyorsa, herkesin yapabileceğini açıkladı. Sonra, senatörün sözlerini kanıtlamak için yaralı bir yetim bulma telaşı başladı ama ordu bu iş için mükemmel birini bulmuştu.

Teknik Çavuş Garp sadece bir yetim değil, aynı zamanda sadece tek bir sözcük söyleyebilen bir gerizekâlıydı; bu yüzden basına yakınamazdı da. Nişancı Garp, çektikleri bütün fotoğraflarda gülümsüyordu.

Ağzından salyaları akan Çavuş, Boston Mercy'ye getirildiğinde Jenny Fields onu bir kategoriye dahil etmekte zorlandı. Bir çocuktan bile daha uysal hâliyle Yoklar kategorisine dahil olduğu belliydi ama Jenny adamın daha başka nasıl sorunları olduğunu bilmiyordu.

Gülümseyen adamı tekerlekli sandalyeyle koğuşa getirdiklerinde ona, "Merhaba. Nasılsın?" diye sordu.

"Garp!" diye haykırdı Garp. Okülomotör siniri kısmen de olsa tedavi edilmişti; gözleri artık yuvalarında dönmek yerine seğiriyordu sadece, fakat elleri gazlı bezle sarılmıştı; Garp'ın, geri getirildiği geminin güvertesinde kazara çıkan bir yangınla oynamaya çalışmasının sonucuydu bu. Alevleri görmüş ve ellerini onlara doğru uzatmıştı; alevlerin bir kısmını yüzüne doğru savurarak kaşlarının yanmasına sebep olmuştu. Jenny onun tıraş edilmiş bir baykuşa benzediğini düşündü.

Yanıklar yüzünden Garp hem Hariciler hem de Yoklar kategorisine giriyordu. Elleri sıkı sıkıya bandajlı olduğundan mastürbasyon yapma becerisini de kaybetmişti ve dosyasında Garp'ın bunu bilinçsizce, sık sık ve başarıyla yaptığı yazıyordu. Gemide çıkan yangından beri onu yakından izleyen kişiler, çocuklaşmış nişancının depresyona girmekte olduğundan endişeleniyordu; en azından elleri iyileşene kadar, sahip olduğu tek yetişkin keyfi de elinden alınmıştı.

Elbette Garp'ın Hayati Organlarında da hasar olması mümkündü. Kafasına birçok küçük parça saplanmıştı ve bu parçaların birçoğu çıkarılamayacak kadar hassas noktalardaydı. Çavuş Garp'ın beynindeki hasar, maruz kaldığı kaba saba lobotomiyle sınırlı olmayabilirdi; iç organlarındaki hasar giderek ilerliyordu belki. "Genel yok oluş sürecimiz," diye yazacaktı daha sonra Garp, "sistemimize mermi parçaları girmeden de yeterince karmaşıktır."

Çavuş Garp'tan önce başına benzer biçimde parçalar saplanmış bir hasta daha vardı. Aylarca durumu iyiydi, sadece kendi kendine konuşuyor ve zaman zaman yatağına işiyordu. Derken saçları dökülmeye başladı, cümlelerini tamamlamakta zorlanmaya başladı. Ölmeden hemen önce memeleri büyümeye başlamıştı.

Eldeki delillere, yani röntgenlerdeki gölgeler ve beyaz iğnelere bakılacak olursa Garp muhtemelen Gidicilerdendi. Ama Jenny Fields'a göre çok güzel görünüyordu. Ufak tefek, düzgün bir

adam olan eski alt taret nişancısı, iki yaşındaki bir çocuk kadar masum ve talepleri konusunda son derece doğrudandı. Acıktığında "Garp!" diye bağırıyor, memnun olduğunda "Garp!" diyor, bir şey kafasını karıştırdığında ya da tanımadığı birini gördüğünde "Garp?" diye soruyor ve seni tanıyınca da soru işareti olmadan "Garp" diyordu. Genellikle ona söylenenleri yapıyordu ama buna güvenmemek lazımdı; kolayca unutuyordu ve bazen altı yaşında bir çocuk kadar uysal olsa da başka zamanlarda bir buçuk yaşındaki bir çocuk kadar anlamsızca meraklıydı.

Hepsi de nakil belgelerine yazılmış olan depresyon nöbetleri görünen o ki ereksiyonlarıyla aynı anda ortaya çıkıyordu. Böyle anlarda zavallı, kabarmış penisini sargı bezli, engelli elleri ellerinin arasına alıp ağlıyordu. Ağlamasının sebebi, sargı bezlerinin hissinin elleri kadar iyi olmaması ve aynı zamanda elleriyle herhangi bir şeye dokunduğunda canının yanmasıydı. Jenny o zaman gidip onun yanına oturuyordu. Başını bir kedi gibi arkaya atana kadar sırtını, kürekkemiklerinin arasını ovuyor, bunu yaparken sürekli, sesinde heyecan verici ton ve aksan değişiklikleriyle onunla konuşuyordu. Çoğu hemşire hastalarıyla, onları uykuya yönlendirmek için sabit, değişmeyen bir ses tonuyla konuşurdu ama Jenny, Garp'ın ihtiyaç duyduğu şeyin uyku olmadığını biliyordu. Onun sadece bir bebek olduğunu, canının sıkıldığını, dikkatini dağıtacak bir şeye ihtiyaç duyduğunu biliyordu. Jenny de onu eğlendiriyordu. Onun için radyoyu açıyordu, ama bazı programlar Garp'ı üzüyordu ve kimse bunun sebebini bilmiyordu. Başka programlar erekte olmasına ve bunun depresyonunu tetiklemesine sebep oluyordu. Programlardan biri, bir kere Garp'ın uykusunda boşalmasını sağlamıştı ve bu onu o kadar şaşırtmış ve mutlu etmişti ki sürekli radyoyu *görmek* istiyordu. Fakat Jenny programı tekrar bulamamış, bu performansı tekrarlayamamıştı. Zavallı Garp için uykusunda boşalmasını sağlayan programı bulabilirse kendi işinin ve onun hayatının çok daha kolay olacağını biliyordu. Ama bu, o kadar kolay değildi.

Garp'a yeni bir kelime öğretmeye çalışmaktan vazgeçmişti.

Jenny ona yemeğini yedirirken verdiği şeyi beğendiğini gördüğünde, "Güzel! Çok *güzel*," diyordu.

"Garp!" diyerek onaylıyordu o da.

Ağzındaki yemeği mama önlüğüne püskürtüp yüzünü buruşturduğunda, "*Kötü*! Bu çok *kötü*, değil mi?" diyordu.

Garp o zaman da, "Garp!" diye öğürüyordu.

Jenny'nin onda gördüğü ilk gerileme belirtisi, sözcükteki G harfini kaybetmesi oldu. Garp, bir sabah Jenny'yi "Arp," diyerek selamladı.

"Garp," dedi Jenny ona ciddi bir sesle. "G-arp."

"Arp," dedi Garp. Jenny o zaman onu kaybetmeye başladığını anladı.

Garp günden güne gençleşiyormuş gibi görünüyordu. Uyuduğunda, sıktığı yumruklarıyla havayı dövüyor, dudaklarını büzüyor, yanaklarını içeri çekiyordu ve gözkapakları titriyordu. Jenny bebeklerle çok vakit geçirdiği için, alt taret nişancısının rüyalarında süt emdiğini biliyordu. Bir süre, Yenidoğan Servisi'nden bir emzik çalmayı düşündü ama artık oradan uzak duruyordu; oradaki şakalar sinirini bozuyordu ("İşte Bakire Meryem Jenny geldi, çocuğu için sahte bir meme yürütüyor. Şanslı baba kim, Jenny?"). Jenny, uykusunda emen Çavuş Garp'ı izliyor, gerilemesinin en sonunda, akciğerleriyle solunum yapmayan fetüs evresine döneceğini, kişiliğinin huzurla yok olacağını, düşlerinde yarısının bir yumurtaya, diğer yarısının da sperme dönüşeceğini hayal ediyordu. Sonunda, Çavuş Garp *artık var olmayacaktı*.

Ve neredeyse aynen böyle oldu. Garp'ın süt emme evresi o kadar ciddileşti ki bir çocuk misali dört saatlik beslenme düzeninde uyanmaya başladı; ağlaması bile bir bebeğinkine benziyordu; kıpkırmızı yüzü ve aniden gözlerinden boşalan yaşlarla ağlamaya başlıyor ve bir anda, radyonun ya da Jenny'nin sesiyle sakinleşiyordu. Bir keresinde Jenny onun sırtını ovarken geğirdi. Jenny gözyaşlarına boğuldu. Yatağının yanında oturup rahme ve daha ötesine hızlı ve acısız bir geçiş yapmasını diledi.

Bari elleri iyileşseydi, diye düşündü. O zaman parmağını eme-

bilirdi. Sürekli emdiği düşlerinden uyandığında acıkmış oluyordu, ya da Jenny böyle düşünüyordu. O zamanlar Jenny kendi başparmağını onun ağzına sokup emmesine izin veriyordu. Garp'ın gerçek, yetişkin dişleri olmasına rağmen *zihninde* dişsizdi, bu yüzden onu hiç ısırmıyordu. Bu gözlem sebebiyle Jenny bir akşam ona memesini verdi; Çavuş hiç yorulmadan emdi; Jenny'nin memesinden hiçbir şey gelmemesini umursamaz görünüyordu. Jenny onu emzirmeye devam ederse sütünün geleceğini düşünüyordu; rahminde hem anaç hem de cinsel bir his oluşuyordu. Hissettikleri o kadar canlıydı ki bebeğe dönmüş alt taret nişancısını emzirmeye devam ederse *hamile kalabileceğine* inandı bir süre.

Neredeyse de öyle oldu. Ama Nişancı Garp *kesinlikle* bir bebek değildi. Jenny bir gece onu emzirirken çavuşun çarşafı havalandıran ereksiyonunu fark etti; beceriksiz, bandajlı elleriyle kendini yelliyor, Jenny'nin memesini aç bir kurt gibi emerken umutsuzlukla inliyordu. Böylece Jenny bir gece ona yardım etti; serin, pudralı eliyle onu tuttu. Memesindeki baş emmeyi bırakıp sadece burnuyla okşamaya başladı.

Garp, "Ar," diye inledi. P harfini de kaybetmişti.

Bir zamanlar Garp olan sözcük önce Arp'a, sonra da sadece Ar'a dönüştüğünde, Jenny onun ölmekte olduğunu anladı. Sadece bir sesli, bir sessiz harfi kalmıştı.

Garp boşaldığında Jenny elinde ıslak ve sıcak menisini hissetti. Çarşafın altındaki sıvı, bir yaz serası gibi kokuyordu; tuhaf biçimde verimli, kontrolsüzce bereketliydi. Ona *ekeceğin* her şey çiçek açardı. Garp'ın spermleri Jenny'ye bunu düşündürmüştü: Onları bir seraya atsan topraktan bebekler fışkırırdı.

Jenny bu konuda yirmi dört saat boyunca düşündü.

"Garp?" diye fısıldadı Jenny.

Elbisesinin bluzunun düğmelerini açıp her zaman çok büyük olduklarını düşündüğü memelerini ortaya çıkardı. "Garp?" diye fısıldadı kulağına; adamın gözkapakları kırpıştı ve dudakları ileri uzandı. Etraflarında, onları koğuştan ayıran beyaz perdeli bir

seperatör vardı. Garp'ın bir yanında bir Harici, alev silahıyla yaralanmış, bulandığı merhemlerle kayganlaşmış ve sargılarla sarılmış bir kurban vardı. Gözkapakları olmadığı için sürekli etrafı izliyormuş gibi görünüyordu fakat aslında kördü. Jenny sağlam hemşire ayakkabılarını çıkardı, beyaz çorapları sabitlendikleri tokalardan kurtuldu ve yere düşen elbisesinin dışına doğru bir adım attı. Parmağıyla Garp'ın dudaklarına dokundu.

Garp'ın etrafı beyaz perdeyle çevrili yatağının diğer yanında, Yoklar kategorisine doğru ilerleyen bir Hayati Organlar hastası vardı. Kalın bağırsağının büyük bir bölümünü ve rektumunu kaybetmişti; şimdi de böbreklerinden biri ve karaciğeri onu deli ediyordu. Çişini ve kakasını yapmak zorunda kaldığı korkunç rüyalar görüyordu ama bunlar onun için artık çok eskilerde kalmış şeylerdi. Aslında bunları yaptığının hiç farkında değildi ve bunu ancak tüpler yardımıyla, plastik torbalara doldurarak yapabiliyordu. Sık sık inliyor ve Garp'ın aksine bütün kelimeler kullanıyordu.

34 "Sıçayım," diye inledi adam.

"Garp?" diye fısıldadı Jenny. Külotunu ve sutyenini çıkarıp örtüleri açtı.

Dudakları yanıklar yüzünden su toplayan Harici yumuşak bir sesle, "Tanrım," dedi.

Hayati Organlar kategorisindeki adam, "Hay sıçayım!" diye bağırdı.

"Garp," dedi Jenny Fields. Ereksiyonunu eline alıp onun üzerine çıktı.

"Aaa," dedi Garp. R harfi bile gitmişti. Mutluluğunu ya da üzüntüsünü ifade etmek için elinde sadece A harfi kalmıştı. "Aaa," dedi Garp ve Jenny onu içine alıp bütün ağırlığıyla üzerine oturdu.

"Garp?" diye sordu. "İyi misin? Böyle iyi mi, Garp?"

Garp belirgin biçimde, "*İyi*," dedi. Ama bu sadece, Jenny'nin içine boşaldığında mahvolmuş hafızasından bir anlığına geri gelen bir kelimeydi. Jenny Fields'ın Garp'ı söylerken duyduğu ilk ve son gerçek sözcüktü bu: İyi. Ereksiyonu sönüp yaşam sıvıları

Jenny'nin içinden aşağı damlarken, Garp tekrar "Aaa"lara dönmüştü; gözlerini kapatıp uyudu. Jenny ona memesini uzattığında aç değildi.

Harici, "T" harfini çok yumuşak telaffuz ederek "Tanrım!" dedi; dili de yanmıştı.

Hayati Organlar hastası, "Çiş!" diye tısladı.

Jenny Fields, Garp'ı ve kendini beyaz, emaye bir hastane kabının içindeki sıcak su ve sabunla temizledi. Elbette vajinal duşu kullanmayacaktı; bunun işe yaradığından emindi. Kendini beslenmiş, ekilmeye hazır topraktan bile daha doğurgan hissediyordu ve Garp'ın, içini cömertçe, yaz aylarında koca bir çimenliği sulayabilecek bir hortum gibi doldurduğunu hissetmişti.

Jenny bir daha böyle bir şey yapmadı. Buna gerek yoktu. Bundan keyif almamıştı. Zaman zaman onu eliyle boşaltıyor, ağladığında da ona memesini veriyordu ama birkaç hafta içinde Garp erekte olmamaya başladı. Ellerindeki bandajları çıkardıklarında, iyileşme sürecinin bile neredeyse tersine işlediğini görüp onu yine sargılarla sardılar. Garp emme konusunda bütün ilgisini kaybetmişti. Jenny düşlerinin, bir balığın sahip olabileceği düşlere benzediğini tahmin ediyordu. Jenny onun tekrar ana rahmine döndüğünü biliyordu; yatağın ortasında büzüşüp fetüs pozisyonunda yatıyordu. Hiç ses çıkarmıyordu. Bir sabah Jenny onun küçük, zayıf ayaklarıyla tekme atışını izlerken, *içinde* bir tekme hissetti. Bunun gerçek olamayacak kadar erken olduğunu düşündü ama yakında gerçek olacağını da biliyordu.

Kısa süre sonra Garp tekme atmayı bıraktı. Hâlâ akciğerleriyle solunum yaparak oksijen alıyordu ama Jenny bunun sadece insanın uyum sağlama özelliğinin bir sonucu olduğunu biliyordu. Yemek yemiyordu, onu damardan beslemeleri gerekiyordu, yani bir kez daha bir nevi göbek bağına bağlanmıştı. Jenny gireceği son evreyi biraz endişeyle bekliyordu. Sonunda spermlerinin çılgınca mücadelesi gibi bir mücadele verecek miydi? Sperm koruması kalkacak, çıplak yumurta sabırsızlıkla ölümü mü bekleyecekti? Minik Garp'ın geri dönüş yolculuğunda, sonunda *ruhu* bedenin-

den nasıl ayrılacaktı? Ama bu evre, Jenny onu gözlemleyemeden geçti. Jenny bir gün izindeyken Teknik Çavuş Garp öldü.

"*Başka* ne zaman ölebilirdi ki?" diye yazacaktı Garp. "Tek kaçma şansı, annemin görevli olmadığı zamanlardaydı."

Jenny Fields ünlü otobiyografisinde, "Elbette öldüğünde bir şeyler *hissettim*," diye yazdı. "Ama onun en iyi kısmı, içimdeydi. Böylesi ikimiz için de en iyisiydi; böylece o yaşamaya devam edebilecekti ve bu, istediğim şekilde çocuk sahibi olabilmemin tek yoluydu. Dünyanın geri kalanının bunun ahlaksız bir davranış olduğunu düşünmesi bana sadece, dünyanın geri kalanının, bir bireyin haklarına saygı duymadığını gösteriyor."

Yıl 1943'tü. Jenny'nin hamileliği belli olmaya başladığında işini kaybetti. Elbette ebeveynleri ve erkek kardeşlerinin beklediği şey buydu; buna şaşırmadılar. Jenny uzun süre önce onları saflığı konusunda ikna etmeye çalışmayı bırakmıştı. Ailesinin Dog's Head Limanı'ndaki evinin geniş koridorlarında, kendinden memnun bir hayalet gibi yürüyordu. Sakinliği ailesini korkuttuğu için onu rahat bırakıyorlardı. Jenny gizliden gizliye epey mutluydu ama beklediği bu çocuk hakkında bir sürü düşüncesi olmasına rağmen ona ne isim vereceğini hiç düşünmemesi ilginçti.

Zira Jenny Fields dört kiloluk bir oğlan doğurduğunda, aklında ona vereceği bir isim yoktu. Jenny'nin annesi bebeğin isminin ne olacağını sordu ama Jenny henüz doğum yapmış ve sakinleştiricisini yeni almıştı; cevap vermeye yanaşmadı.

"Garp," dedi sonra.

Ayakkabı kralı babası onun geğirdiğini düşündü ama annesi, "İsmi *Garp*," dedi.

"Garp mı?" dedi babası. Bu şekilde bebeğin babasını bulabileceklerini biliyorlardı. Elbette Jenny onlara hiçbir şey söylememişti.

Jenny'nin babası annesine, "Bunun, o pisliğin ismi mi yoksa soyismi mi olduğunu öğren," diye fısıldadı.

Jenny'nin annesi ona, "Tatlım, bu bir isim mi yoksa soyisim mi?" diye sordu.

Jenny'nin çok uykusu vardı. "İsmi Garp," dedi. "Sadece Garp. Bütün ismi bu."

Jenny'nin annesi babasına, "Sanırım bu bir soyisim," dedi.

Jenny'nin babası öfkeyle, "Peki *ismi* ne?" diye sordu.

"Hiç sormadım," diye mırıldandı Jenny. Bu doğruydu, hiç öğrenmeye çalışmamıştı.

"İsmini bile bilmiyor!" diye kükredi babası.

"Lütfen, hayatım," dedi annesi. "Bir ismi olmalı."

"Teknik Çavuş Garp," dedi Jenny Fields.

"Kahrolası bir asker, bunu biliyordum!" dedi babası.

"Teknik Çavuş mu?" diye sordu Jenny'nin annesi.

"T. S.," dedi Jenny Fields.* "T. S. Garp. Bebeğimin adı bu." Sonra uykuya daldı.

Babası çok öfkeliydi. "T. S. Garp!" diye bağırdı. "Bu nasıl bir bebek ismi?"

Jenny daha sonra ona, "Tamamen ona ait bir isim," diyecekti. "Bu kahrolası isim, *tamamen* ona ait."

"Böyle bir isimle okula gitmek çok eğlenceliydi," diye yazacaktı Garp. "Öğretmenler kısaltmaların ne anlama geldiğini sorardı. Başlarda *sadece* kısaltma olduklarını söylüyordum ama bana asla inanmıyorlardı. Bu yüzden de, 'Annemi arayın. O size söyler,' demem gerekiyordu. Annemi ararlardı. İhtiyar Jenny de onlara aklından geçen her şeyi söylerdi."

T. S. Garp'ın sahip olduğu dünya bunlardan oluşuyordu: Kendine ait bir iradesi olan iyi bir hemşireyle, bir alt taret nişancısının son atışında ektiği tohumlardan doğmuştu.

* Teknik Çavuş anlamına gelen Technical Sergeant'ın baş harfleri. *–ybn*

2
KAN VE MAVİ

T. S. Garp genç öleceğinden şüphelendi hep. "Babam gibi kısa bir hayata meyyal olduğuma inanıyorum," diye yazacaktı. "Ben tek
38 atışlık bir adamım."

Garp, annesine okul hemşiresi olarak çalışması teklif edilen bir kız okulunda büyümekten kıl payı kurtuldu. Ama Jenny Fields bu kararının sebep olabileceği muhtemel rahatsız edici geleceği görmüştü: Minik Garp'ının etrafı kadınlarla çevrili olacaktı (Jenny ve Garp'a yurtlardan birinde bir daire vermeyi teklif etmişlerdi). Oğlunun ilk cinsel deneyimini hayal ettti: Kızların çamaşır odasında, bir oyun olarak oğlunun üzerine yumuşak genç kadın iç çamaşırlarını yığmalarıyla oluşan bir görüntü ve histen ilham alan bir fanteziydi bu. Jenny bu işte mutlu olabilirdi fakat Garp'ın iyiliği için reddetti. Bunun yerine, okuldaki birçok hemşireden biri olacağı ve Garp'la birlikte okulun soğuk, pencereleri hapishane gibi demirli ek revir binasında yaşayacağı büyük ve ünlü Steering Okulu'nu tercih etti.

"İlgilenmiyorum," dedi babası ona. Jenny'nin çalışmayı seçmesi bile onu çok kızdırıyordu; yeterince paraları vardı ve Jenny, piç oğlu büyüyüp evden uzaklaşana kadar ailenin Dog's Head Limanı'ndaki evinde saklansa çok daha mutlu olurdu. Jenny'nin

babası ona, "Çocuğun biraz kafası çalışıyorsa eninde sonunda Steering'e gitmeli ama o zamana kadar bence bir erkek çocuğunu yetiştirmek için daha iyi bir ortam bulamazsın," dedi.

"Biraz kafası çalışıyorsa" sözcükleri, babasının Garp'ın şüpheli genetik geçmişine gönderme yapma yollarından biriydi. Jenny'nin babası ve erkek kardeşlerinin mezun olduğu Steering Okulu'na o zamanlar sadece erkek öğrenciler gidiyordu. Jenny, küçük Garp'ın hazırlık yılları boyunca oradaki hapishane hissine dayanabilirse, oğlu için en iyi şeyi yapmış olacağına inanıyordu. Babası bunu, "Onu bir babadan mahrum bırakmanın karşılığı olarak" diye ifade ediyordu.

"Erkeklerle hiçbir münasebeti olmasını istemediğini bilecek kadar kendini iyi tanıyan annemin," diye yazacaktı daha sonraları Garp, "sonunda sekiz yüz oğlanla birlikte yaşamaya başlaması ne garip."

Böylece minik Garp, annesiyle birlikte Steering Okulu'nun ek revir binasında büyüdü. Öğrenciler ona, çalışanların bütün çocuklarına taktıkları isimle, "fakülte veledi"ymiş gibi davranmıyordu. Bir okul hemşiresi, bir öğretim üyesiyle aynı sınıf ve kategoride sayılmıyordu. Ayrıca Jenny, Garp'ın babası hakkında bir mitoloji yazmaya, oğlunu meşrulaştırmak için kendisine bir evlilik hikâyesi uydurmaya da çalışmıyordu. Onun soyadı Fields'dı ve bunu belirtmeye özen gösteriyordu. Oğlunun ismiyse Garp'tı ve bunu belirtmeye de özen gösteriyordu. "Bu sadece ona ait bir isim," diyordu Jenny.

Herkes durumu anlıyordu. Steering Okulu mensupları arasında belli tipteki kibirler sadece hoşgörüyle karşılanmakla kalmaz, aynı zamanda teşvik edilirdi; ama kabul edilebilir kibir bir zevk ve tarz meselesiydi. Kibirli olduğun konunun değerli görülmesi –daha büyük bir amaca hizmet etmesi– ve kibrini ortaya koyuş biçiminin etkileyici olması gerekirdi. Jenny Fields ise doğuştan hazırcevap sayılmazdı. Garp annesinin, asla kibirli olmayı seçmediğini, sadece baskı altındayken kibirli davrandığını yazmıştı. Gurur, Steering Okulu mensuplarının epey sevdiği bir şeydi, fakat

Jenny Fields, gayrimeşru bir çocukla gurur duyuyordu. Bu, başını öne eğmesini gerektirecek bir konu değilse de *biraz* alçakgönüllülük gösterebilirdi.

Ama Jenny sadece Garp'la gurur duymuyordu; ona sahip olma biçiminden de son derece memnundu. Dünyaysa henüz bundan haberdar değildi; Jenny henüz otobiyografisini yayımlamamış hatta yazmaya bile başlamamıştı. Garp'ın, bu hikâyenin değerini anlayabilecek kadar büyümesini bekliyordu.

Garp hikâyenin, Jenny'ye soru sorabilecek kadar cesur herhangi birinin bileceği kadarını biliyordu. Jenny'nin hikâyesi sadece üç cümleden oluşuyordu.

1. Garp'ın babası askerdi.
2. Savaşta ölmüştü.
3. Savaş varken kim evlenmekle uğraşırdı ki?

40 Hikâyenin bu kadar net ve gizemli olması, bunun bir aşk hikâyesi olduğu şeklinde yorumlanabilirdi. Hatta anlatılanlara bakılırsa, Garp'ın babası bir savaş kahramanı olabilirdi. İnsanlar talihsiz bir aşk hikâyesi hayal edebilirdi. Belki de Hemşire Fields bir savaş hemşiresiydi. Belki de "cephede" âşık olmuştu. Belki de Garp'ın babası, "askerlerine borçlu olduğu" son görevinde ölmüştü. Fakat Jenny Fields böyle melodramatik hayaller için hiç ilham vermiyordu. Her şeyden önce, yalnızlığından memnun görünüyordu; geçmişi biraz bile özlüyormuş gibi değildi. Asla dikkati dağılmıyordu; önemsediği şeyler sadece minik Garp ve iyi bir hemşire olmaktı.

Elbette Fields soyadı Steering Okulu'nda biliniyordu. New England'ın ünlü ayakkabı kralı cömert bir mezundu ve o zamanlar bu pek tahmin edilmese de mütevelli heyetinin de üyesi olacaktı. Bay Fields, New England'ın en eski zenginlerinden olmasa da en yenilerinden de değildi; Jenny'nin annesi, eskiden Weeks ailesinden olan karısı Steering'de belki de hâlâ daha iyi tanınıyordu. Daha yaşlı fakülte mensupları arasında, uzun yıllar önce-

sini hiç kesintisiz hatırlayabilenler vardı ve tüm bu yıllarda hep Weeks ailesinden birileri mezun olurdu. Fakat Steering Okulu'na göre Jenny Fields, Weeks ailesinin bütün özelliklerini taşır gibi görünmüyordu. Güzel bir kadın olduğunu kabul ediyorlardı, ne var ki çok daha şık giyinebilecekken bir hemşire üniformasını tercih etmişti. Aslına bakılırsa –Jenny'nin çok gurur duyuyormuş gibi göründüğü– bu hemşirelik işi başlı başına tuhaftı. Özellikle de ailesi düşünüldüğünde. Hemşirelik, bir Fields ya da bir Weeks için yeterli bir meslek değildi.

Sosyal açıdan Jenny, daha uçarı insanları huzursuz eden zarafetsiz bir ciddiyete sahipti. Çok kitap okuyordu ve Steering Kütüphanesi'nin yağmacılarından biriydi; birilerinin almak istediği kitaplar daima Hemşire Fields'ın elinde oluyordu. Jenny ona edilen telefonları nazikçe cevaplıyor ve sıklıkla, kitabı bitirir bitirmez onu isteyen kişiye şahsen teslim etmeyi teklif ediyordu. Bu tip kitapları hızla bitiriyordu fakat kitaplar hakkında söyleyecek sözü yoktu. Bir okulda, birinin bir kitabı, onu başkalarıyla tartışmak dışında gizli bir sebeple okuması tuhaf bir durumdu. O zaman kitapları neden okuyordu?

Mesai dışındaki zamanlarında derslere katılması daha da tuhaftı. Steering Okulu'nun tüzüğünde, öğretim görevlileri ve fakülte çalışanlarının ya da eşlerinin sadece eğitmenlerden izin alarak hiçbir ücret ödemeden istedikleri derslere katılmaya hakkı olduğu yazıyordu. Kim bir hemşireye hayır derdi ki? Jenny, Elizabeth Dönemi, Viktoryen Romanlar, 1917'ye Kadar Rusya Tarihi, Genetiğe Giriş, Batı Medeniyeti I ve II gibi birçok derse katılıyordu. Jenny Fields yıllar içinde Sezar'dan Eisenhower'a, Luther ve Lenin'e, Erasmus, mitoz ve osmoza, Freud, Rembrandt, kromozomlar ve Van Gogh'a, Styx ve Thames nehirlerine ve Homeros'tan Virginia Woolf'a kadar birçok şey öğrendi. Atina'dan Auschwitz'e gelene kadar, tek kelime etmedi. Derslerdeki tek kadın öğrenciydi. Beyaz üniformasının içinde dersleri öyle yoğun bir sessizlikle dinliyordu ki sonunda oğlanlar ve öğretmen onu unutup rahatlıyor, Jenny beyaz üniformasıyla kı-

pırdamadan, her şeye tanık olarak, hiçbir şeye karar vermese de muhtemelen her şeyi yargılayarak aralarında otururken öğrenme süreçlerine devam ediyorlardı.

Jenny Fields sonunda umduğu eğitimi alıyordu; şartlar olgunlaşmıştı. Ama amacı tamamen bencilce değildi; oğlu için Steering Okulu'nu inceliyordu. Garp derslere katılabilecek kadar büyüdüğünde, ona verebileceği bir sürü tavsiyesi olacaktı; her bölümdeki ölümcül ağırlıktaki dersleri de, aheste akan dersleri de, çağlayarak akanları da biliyordu.

Revirin bulunduğu ek binadaki küçük evi kitaplarla dolup taşıyordu. Kitapçının, öğretim görevlileri ve personele yüzde on indirim yaptığını öğrenene kadar Steering Okulu'nda on yılı geçecekti (kitapçı bunu ona hiçbir zaman söylememişti). Bu onu çok kızdırdı. Kitapları konusunda hayli cömertti; hepsini kasvetli ek revir binasının odalarındaki raflara yerleştirirdi. Kitaplar buradaki tüm rafları doldurup ana revir bölümüne, bekleme odasına ve röntgen odasına doğru ilerledi, oradaki gazete ve dergilerin önce üzerlerini kaplayıp sonra yerlerini aldı. Steering Okulu'nun hastaları yavaş yavaş, Steering'in ne kadar ciddi bir yer olduğunu, buranın hafif kitaplar ve işe yaramaz medya yayınlarıyla dolu, sıradan bir hastane olmadığını öğrenmişti. Doktorla görüşmek için beklerken *Ortaçağın Çöküşü*'nün sayfalarını karıştırabilir, laboratuvardan sonuçlarının gelmesini beklerken hemşireden genetik konusunda eşsiz bir kaynak eser olan *Meyve Sineği Elkitabı*'nı isteyebilirdin. Ciddi bir hastalığın varsa ya da revirde uzun süre kalacaksan *Büyülü Dağ*'ın bir nüshasını bulabileceğinden emin olabilirdin. Bacağını kıran ya da spor yaralanmalarıyla revire gelen oğlanlar, iyi kahramanlar ve onların heyecan verici maceralarıyla dolu Conrad ya da Melville'in kitaplarıyla karşılaşırdı. *Illustrated Sports*, *Time* ya da *Newsweek* yerine karşına Dickens, Hemingway ve Twain çıkardı. Edebiyat sevdalıları için Steering'de hasta olmak gerçekleşen bir rüyaydı! Sonunda, okuyabilecekleri iyi bir şeyler olan bir hastane bulmuşlardı.

Jenny Fields'ın Steering Okulu'nda geçirdiği on iki yılın sonunda okul kütüphanecileri birinin aradığı bir kitabı bulamadıklarında, "Belki revirde bulabilirsin," demeyi alışkanlık hâline getirmişti.

Kitapçıda bir kitabın stoku ya da baskısı tükendiğinde de "Revirdeki Hemşire Fields'ı bul, *onda* bir nüshası olabilir," tavsiyesiyle karşılaşabilirdin.

Jenny isteğinizi duyduğunda kaşlarını çatıp, "Sanırım ek binadaki yirmi altı numaralı odada ama onu McCarthy okuyor. Grip olmuş. Belki bitirdiğinde onu sana vermek isteyebilir," derdi. Ya da, "Sanırım onu en son küvetin yakınlarında görmüştüm. Başları biraz ıslanmış olabilir," diye cevap verebilirdi.

Jenny'nin Steering'deki eğitim kalitesi üzerindeki etkisini değerlendirmek imkânsızdı, ama o hiçbir zaman, ilk on yıl boyunca kitapçıdaki yüzde on indiriminden haberdar olmaması karşısında duyduğu öfkeyi yenememişti. "O kitapçıyı ayakta tutan annemdi," diye yazacaktı Garp. "Anneme kıyasla, Steering'deki hiç kimse hiçbir şey okumuyordu."

Garp iki yaşına geldiğinde Steering Okulu Jenny'yle üç yıllık bir sözleşme yapmak istedi. Herkes onun iyi bir hemşire olduğu konusunda hemfikirdi ve ilk iki yıl içinde herkesin ona karşı duyduğu hafif hoşnutsuzlukta bir artış olmamıştı. Sonuçta bebek, herhangi bir bebek gibiydi; yazları birçoğundan biraz daha koyu renkli, kışları da çoğundan daha soluk benizli ve çoğundan biraz şişmandı. Bebeğin yuvarlak hatları vardı; kundaklanmadığında bile bezlere sarılmış bir Eskimo gibi görünüyordu. Ve son savaşı daha yeni atlatmış olan, daha genç fakülte üyeleri, çocuğun bir bomba gibi tıknaz olduğunun farkındaydı. Ama gayrimeşru çocuklar da sonuç olarak çocuktu. Jenny'nin tuhaflığının yarattığı rahatsızlık kabul edilebilir ölçüdeydi.

Jenny üç yıllık sözleşmeyi imzaladı. Bir yandan öğreniyor, kendini geliştiriyordu, fakat aynı zamanda Garp için Steering'e uzanan yolu da açıyordu. Babası, Steering Okulu'nun ona sunabi-

leceği şeyin "üst düzey bir eğitim" olduğunu söylüyordu. Jenny'yse bundan emin olmak istiyordu.

Garp beş yaşına geldiğinde Jenny Fields başhemşire oldu. Oğlanların gençliğini ve çılgın davranışlarını hoşgörüyle karşılayan genç ve aktif hemşireler bulmak zordu; okulda yaşamayı kabul edecek birilerini bulmak da zordu ve Jenny revir ek binasında yaşamaktan epey hoşnut görünüyordu. Bu anlamda, birçok kişinin annesi olmuş gibiydi; gecenin bir yarısı oğlanlardan biri kusuyor, onun kapısını çalıyor ya da su bardağını kırıyordu. Ya da zaman zaman kötü çocuklar karanlık koridorlarda dolaşıyor, hastane yataklarıyla yarış yapıyor, tekerlekli sandalyelerinde gladyatör dövüşlerine girişiyor, üzeri demir parmaklıklarla kaplı pencerelerden kasabadaki kızlarla mektup değiş tokuş ediyor, revir ve ek binanın üzeri sarmaşıklarla kaplı, eski, tuğla duvarlarından tırmanıp inmeye çalışıyordu.

Revir, ek binaya, ancak iki yanında zayıf birer hemşireyle bir
 hastane yatağının geçebileceği kadar dar bir yeraltı tüneliyle bağlanıyordu. Kötü oğlanlar zaman zaman burada bowling oynuyor, sesleri Jenny ve Garp'ın binanın uzak kanadındaki dairelerine ulaşıyordu. Sanki bodrum kattaki laboratuvarda duran deney fareleri ve tavşanları bir gecede akıl almayacak kadar büyümüş, güçlü burunlarıyla çöp varillerini yeraltının daha da derinliklerine sürüklüyordu.

Fakat Garp beş yaşına gelince –annesi başhemşire olduğunda– Steering Okulu'ndakiler onun hakkında tuhaf bir şeyi keşfetti. Beş yaşındaki bir oğlan çocuğu diğer insanlardan nasıl farklı olabilirdi ki? Fakat oğlanın başı (bir fokun başı gibi) kaygan, koyu renkli ve ıslak görünüyordu ve bedeninin abartılı tıknazlığı, genleri hakkındaki eski yorumları tekrar gündeme getiriyordu. Çocuğun mizacı annesininkine benziyormuş gibiydi: Kararlı, zaman zaman donuk, ilgisiz fakat her zaman dikkatli bir seyirciydi. Yaşına göre ufak tefekti ama diğer açılardan doğal olamayacak kadar olgun görünüyordu: Rahatsız edici bir sakinliği vardı. İyi bir dengeye sahip bir hayvan gibi yere yakındı ve beklenmedik

derecede kontrollü görünüyordu. Diğer anneler, bu zaman zaman onları dehşete düşürse de, çocuğun her şeye *tırmanabildiğini* fark etmişti. Garp sürekli tırmanma merdivenlerinin, salıncakların, kaydırakların, stadyum sandalyelerinin ve en tehlikeli ağaçların tepesindeydi.

Bir akşam yemekten sonra Jenny onu bulamadı. Garp revir ve ek binada istediği gibi dolaşmakta, oğlanlarla konuşmakta özgürdü ve Jenny tekrar eve gelmesini istediğinde genellikle diyafondan çağırır, "GARP EVE," derdi. Jenny ona gayet açık talimatlar verirdi: Ziyaret etmemesi gereken odalar, bulaşıcı hastalıkları olan ve kendilerini gerçekten çok kötü hissettikleri için yalnız bırakılmak isteyen oğlanların odalarıydı. Garp en çok spor yaralanmalarını seviyordu; alçılara, askılara ve kocaman bandajlara bakmayı ve yaralanmanın sebebini tekrar tekrar dinlemeye bayılıyordu. Annesi gibi o da –doğuştan hemşireydi– hastalar için ufak tefek işler yapmaktan, mesajlar taşımaktan ve içeri gizlice yiyecek sokmalarına yardım etmekten hoşlanıyordu. Fakat Garp, beş yaşındayken bir gece GARP EVE çağrısına tepki vermedi. Diyafon revir ve ek binasındaki tüm odalarda, Garp'ın girmesinin kesinlikle yasak olduğu laboratuvar, ameliyathane ve röntgen odasında bile duyuluyordu. Garp çağrıyı duymayınca Jenny onun ya binada olmadığını ya da başını belaya soktuğunu anladı. Hızla, nispeten sağlıklı ve hareket edebilen hastalardan bir arama ekibi oluşturdu.

İlkbaharın başlarında, sisli bir akşamdı; bazı oğlanlar dışarı çıkıp nemli hor çiçeklerinin arasında ve otoparkta Garp'a seslendi. Bazıları da karanlık, boş köşelere ve yasaklı ekipman odalarına baktı. Jenny öncelikle en çok korktuğu yerleri kontrol etti. Dört kat boyunca uzanan ve doğrudan bodrum katına açılan kaygan bir silindir şeklindeki çamaşır bacasını kontrol etti. (Garp'ın bacadan içeri çamaşır atması bile yasaktı.) Fakat bacanın tavandan aşağı inip içindekileri bodrum zeminine saçtığı yerde sadece soğuk çimento zeminin üzerindeki çamaşırlar vardı. Jenny kazan

dairesini ve içi kaynar suyla dolu, devasa sıcak su kazanını kontrol etti ama Garp burada haşlanmamıştı. Merdivenleri kontrol etti ama Garp merdivenlerde oyun oynamaması gerektiğini çok iyi biliyordu ve dört katın merdivenlerinin bir yerinde bir yerlerini kırmış hâlde yatmıyordu. Jenny bundan sonra, Garp'ın Steering'deki öğrencilerden biri tarafından cinsel istismara uğrayacağına dair dile getirmediği o korkusuna kapılmaya başladı. Ama ilkbahar başında revirde, Jenny'nin takip edemeyeceği kadar çok oğlan vardı, hepsini cinsel zevklerini bilecek kadar tanıması da imkânsızdı. Bir kere, daha kar erimeden, ilk güneşli günde yüzmeye giden şapşallar vardı. Bağışıklık sistemleri güçten düşmüş, kışın son grip kurbanları vardı. Kış sporları yaralanmaları zirvesini yaşıyordu ve ilkbahar sporlarının antrenmanlarında yaralananlar da gelmeye başlamıştı.

Bunlardan biri, Jenny'nin, dördüncü kattaki odasından onu çağırdığını duyduğu Hathaway'di. Hathaway, dizindeki bağ dokuları zedelemiş bir lakros oyuncusuydu; bacağı alçıya alınıp koltuk değnekleriyle taburcu edildikten iki gün sonra yağmurda dışarı çıkmış, koltuk değneklerinin ucu Hyle Hall'un uzun mermer merdivenlerinin başında kaymıştı. Hathaway düşüp diğer bacağını da kırmıştı. Şimdi ikisi de alçıya alınmış bacaklarıyla revir ek binasının dördüncü katındaki yatağında yatıyor, koca eklemli ellerinde sevgiyle bir lakros sopası tutuyordu. Revir ek binasının dördüncü katında kalmasının sebebi, lakros topunu oda boyunca atıp duvarda sektirmek gibi sinir bozucu bir alışkanlığı olmasıydı. Sonra sert, zıplayan topu lakros sopasının ucundaki sepetle yakalayıp tekrar duvara atıyordu. Jenny elbette buna bir son verebilirdi ama onun da bir oğlu vardı ve erkeklerin kendilerini aptalca, tekrarlayan fiziksel aktivitelerde kaybetme ihtiyacını anlıyordu. Jenny, ister Garp gibi beş ister Hathaway gibi on yedi yaşında olsunlar, bunun onları sakinleştirdiğinin farkındaydı.

Fakat Hathaway'in lakros sopasını bu kadar beceriksizce kullanması ve topunu sürekli kaybetmesi onu sinirlendiriyordu! Jenny bir iyilik yapıp onu diğer hastaların seken top sesinden

şikâyet etmeyeceği dördüncü kattaki bir odaya yerleştirmişti fakat Hathaway topunu her kaybettiğinde, birinin onu kendisine geri vermesi için hemşire düğmesine basıyordu ve bir asansörleri olsa da ek binanın dördüncü katı herkes için uzak bir yerdi. Jenny asansörün kullanıldığını görünce dört katın merdivenlerini çok hızlı çıktı, Hathaway'in odasına vardığında hem soluksuz kalmış hem de epeyce öfkelenmişti.

"Hathaway, bu oyunun senin için ne kadar önemli olduğunu biliyorum," dedi Jenny. "Ama şu an Garp kayıp ve gerçekten topunu geri verecek vaktim yok."

Hathaway her zaman hâlinden memnun, yavaş düşünen, gevşek, tüysüz bir suratı ve açık renk gözlerinden birinin üzerine düşen kızılımsı sarı bir perçemi olan bir oğlandı. Belki de öne düşen saçının altından etrafı görebilmek için başını geriye atma alışkanlığı vardı ve hem bu nedenle hem de uzun boylu olduğu için, Hathaway'e bakan herkes geniş burun deliklerini görürdü.

"Bayan Fields?" dedi Hathaway. Jenny, lakros sopasının elinde olmadığını fark etti.

"Ne var, Hathaway?" diye sordu Jenny. "Üzgünüm ama Garp kayıp. *Garp*'ı arıyorum."

"Aaa," dedi Hathaway. Sanki biri ondan bir küllük istemiş gibi, odasında etrafa bakındı; belki de Garp'ı arıyordu. "Üzgünüm," dedi. "Keşke onu aramanıza yardım edebilseydim." Çaresizce alçılarına baktı.

Jenny, arkasında uyuyan biri olan bir odanın kapısını çalıyormuş gibi, hafifçe alçılı dizlerinden birini tıklattı. "Lütfen endişelenme," dedi. Hathaway'in ona ne istediğini söylemesini bekledi ama Hathaway onu çağırdığını unutmuş gibiydi. Jenny tekrar evde kimsenin olup olmadığını öğrenmek istermiş gibi alçıyı tıklatarak, "Hathaway?" dedi. "Ne istiyorsun? Topunu mu kaybettin?"

"Hayır," dedi Hathaway. "*Sopamı* kaybettim." İkisi de bir süre mekanik tavırlarla kayıp lakros sopasını bulmak için Hathaway'in odasını gözden geçirdi. "Uyuyordum," dedi Hathaway. "Uyandığımda yoktu."

Jenny ilkin ikinci kattaki belalı çocuğu, Meckler'ı düşündü. Meckler her ay en az dört gününü revirde geçiren çok zeki ama çok alaycı bir çocuktu. Henüz on altı yaşındaydı ve birini söndürüp diğerini yakarak sigara içiyor, okuldaki yayınların çoğunun editörlüğünü yapıyordu ve iki kez yılın Klasikler Kupası'nı kazanmıştı. Meckler yemekhanenin yemeklerinden nefret ediyor, kahve ve Buster'ın Izgara ve Atıştırmalık Büfesi'nden aldığı yağda yumurtalı sandviçlerle besleniyor ve uzun, teslim tarihi geçmiş fakat çok iyi ödevlerini de genellikle burada yazıyordu. Her ay bedenini ve keskin zekâsını hor kullandığı için tükenerek revire geliyor, zihnini Jenny'nin onun suçluğunu hiçbir zaman tam olarak kanıtlayamadığı korkunç eşek şakaları düzenlemeye yoruyordu. Bir keresinde, alt kattaki laboratuvar teknisyenleri çaydan balık tadı geldiğinden şikâyet ettiğinde, gönderilen çaydanlığın içinde kurbağa larvaları olduğu ortaya çıkmıştı ve bir keresinde de Jenny, bir prezervatifi yumurta akıyla doldurup dairesinin kapı koluna asanın Meckler olduğundan emindi. Prezervatifin içindekinin yumurta akı olduğunu bilmesinin sebebi, daha sonra yumurta kabuklarını bulmasıydı. Kabuklar cüzdanının içindeydi. Ve Jenny, birkaç yıl önceki suçiçeği salgınında revirin üçüncü katını örgütleyenin Meckler olduğundan da emindi; oğlanlar mastürbasyon yapıp ellerinde sıcak menileriyle revirin laboratuvarına koşarak mikroskopların altında kısır olup olmadıklarına bakmışlardı.

Ama Jenny, Meckler'ın tarzının, lakros sopasının ağında bir delik açıp işe yaramaz hâle gelmiş sopayı uyuyan Hathaway'in ellerine bırakmak olacağını düşünüyordu.

Jenny, Hathaway'e, "Eminim onu Garp almıştır," dedi. "Onu bulduğumuzda sopanı da bulacağız." Belki de yüzüncü kez, Hathaway'in gözlerinden birini neredeyse tamamen kapatan saç tutamını geriye çekme isteğine direnip bunun yerine nazikçe, alçısından dışarı uzanan başparmaklarını sıktı.

Jenny, Garp'ın lakros oynamak için nereye gideceğini düşündü. Dışarı çıkmazdı çünkü dışarısı karanlıktı; topu kaybedebilirdi. Diyafonu duymayacağı tek yer, ek binayla revir binası arasındaki

yeraltı tüneliydi; Jenny oranın topla oynamak için mükemmel bir yer olduğunu biliyordu. Bu, daha önce de yapılmıştı; bir keresinde Jenny, gece yarısından sonra çıkan bir kavgayı ayırmak zorunda kalmıştı. Asansörle doğrudan bodruma indi. Jenny, Hathaway'in tatlı bir çocuk olduğunu düşünüyordu; Garp büyüdüğünde ondan daha kötü olabilirdi. Ama daha iyi de olabilirdi.

Ne kadar ağır da olsa, Hathaway düşünebiliyordu. Minik Garp'ın iyi olduğunu umuyor, içtenlikle ayağa kalkıp çocuğu bulmaya yardım etmeyi diliyordu. Garp sık sık Hathaway'in odasını ziyaret ederdi. İki bacağı birden alçıya alınmış bir sporcu, ortalama bir hastadan daha iyiydi. Hathaway, Garp'ın alçılı bacaklarının üzerine resimler çizmesine, arkadaşlarının imzalarının üzerini, pastel boyalarla hayal gücünün ürünü olan yüzler ve canavarlarla kaplamasına izin veriyordu. Hathaway, alçılarının üzerindeki çocuk çizimlerine bakıp Garp için endişelendi. Kasıklarının arasındaki lakros topunu da o zaman gördü; alçılar yüzünden onu hissetmemişti. Top, Hathaway'in sıcak tutmaya çalıştığı kendi yumurtası gibi oracıkta duruyordu. Garp, top olmadan nasıl lakros oynayabilirdi ki?

Hathaway güvercinlerin sesini duyunca Garp'ın lakros oynamadığından emin oldu. Güvercinleri hatırladı. Oğlana onlardan yakınmıştı. Güvercinler, dik, kayağantaşından yapılmış çatının saçakları ve altında ve yağmur oluklarının içinde kahrolası, endişeli guruldamalarıyla geceleri Hathaway'i uyutmuyordu. En üst kat olan dördüncü katta uyku problemi yaratan bir durumdu bu; Steering Okulu'nda, en üst katta yaşayan herkesin yaşadığı bir sorundu. Güvercinler okulu ele geçirmişti âdeta. Görevliler neredeyse bütün saçakların etrafını dikenli telle çevirmişti fakat güvercinler kuru havalarda yağmur oluklarına yerleşiyor, çatıların altındaki oyuklarda ve sarmaşıkların kıvrımlı dalları arasında kendilerine yer buluyorlardı. Onları binalardan uzak tutmanın hiçbir yolu yoktu. Nasıl gurulduyorlardı üstelik! Hathaway onlardan nefret ediyordu. Garp'a, bacaklarından biri bile sağlam olsa, gidip onları yakalayacağını söylemişti.

"Nasıl?" diye sormuştu Garp.

"Geceleri uçmayı sevmiyorlar," demişti Hathaway oğlana. Güvercinlerin bu alışkanlığını Biyoloji II dersinde öğrenmişti; Jenny Fields da aynı dersi almıştı. "Yağmurun yağmadığı bir gece çatıya çıkıp onları yağmur oluğunda kapana kıstırabilirim," demişti Hathaway, Garp'a. "Tek yaptıkları bu, bütün gece yağmur oluğunda oturup gurulduyor ve sıçıyorlar."

"Ama onları nasıl kapana kıstıracaksın?" diye sormuştu Garp.

Hathaway lakros sopasını çevirip topu yakalamıştı. Topu bacaklarının arasına yuvarlayıp sopanın ucundaki ağı nazikçe Garp'ın başına geçirmişti. "İşte böyle," demişti. "Lakros sopamla onları kolayca yakalayabilirim. Hepsini tek tek yakalarım."

Hathaway, Garp'ın ona, kahramanlığının nişanesi olan iki alçısıyla bu kocaman, dost canlısı oğlana nasıl gülümsediğini hatırlıyordu. Hathaway pencereden bakıp dışarının karanlık olduğunu ve yağmur yağmadığını gördü. Hathaway hemşire düğmesine
50 bastı. "Garp!" diye bağırdı. "Tanrım." Parmağını hemşire düğmesine bastırdı ve geri çekmedi.

Jenny Fields dördüncü katın ışığının yandığını görünce aklına gelen tek şey Garp'ın Hathaway'in lakros sopasını geri getirdiğiydi. "Oğlum ne kadar da iyi bir çocuk," diye düşünerek tekrar asansörle dördüncü kata çıktı. Gıcırdayan, sağlam hemşire ayakkabılarıyla Hathaway'in odasına doğru koştu. Hathaway'in elindeki lakros topunu gördü. Açıkça görülebilen tek gözü korkuyla bakıyordu.

"Garp çatıda," dedi Hathaway ona.

"Çatıda mı?" dedi Jenny.

"Lakros sopamla güvercinleri yakalamaya çalışıyor," dedi Hathaway.

Yetişkin bir adam dördüncü katın yangın çıkışında durduğunda, elleriyle yağmur oluğunun ucuna yetişebilirdi. Steering Okulu'nda bütün yapraklar döküldükten sonra ve ilkbahardaki sağanak yağmurlar başlamadan önce olukların temizlenmesi için *sadece* uzun

boylu adamlar görevlendirilirdi çünkü kısa boylu adamlar yağmur oluklarına uzanıp göremedikleri şeylere –ölü güvercinler, iyiden iyiye çürümüş sincaplar ve tanımlayamadıkları kir yığınlarına– dokunmaktan şikâyet ederdi. Ancak uzun boylu adamlar yangın çıkışında durup ellerini uzatmadan önce yağmur oluklarının içine bakabiliyordu. Yağmur olukları neredeyse domuz yalakları kadar geniş ve derindi fakat o kadar sağlam değillerdi, çünkü çok eskilerdi. O zamanlar Steering Okulu'ndaki *her şey* eskiydi.

Jenny Fields dördüncü kattaki yangın kapısından çıkıp platformda durduğunda, yağmur oluğuna parmak uçlarıyla zar zor erişiyordu. Yağmur oluğunun diğer yanındaki dik çatıyı göremiyordu ve karanlık ve sisin içinde, binanın iki ucuna kadar uzanan yağmur oluğunun tamamını bile göremiyordu. Garp'ı ise hiç göremiyordu.

"Garp?" diye fısıldadı. Dört kat aşağıda, çalıların ve arada sırada parlayan, park etmiş bir arabanın kaportası ya da çatısının etrafında, bazı oğlanların da ona seslendiğini duydu. Bu kez biraz daha yüksek sesle, "Garp?" diye fısıldadı.

"Anne?" diye seslendi Garp ve fısıltısı onunkinden bile yumuşak olmasına rağmen Jenny'yi irkiltti. Jenny sesin yakından, neredeyse ulaşabileceği bir yerden geldiğini düşündü ama onu göremiyordu. Sonra sisle kaplı ayın önünde gececi bir hayvanın tuhaf, perdeli pençesi gibi görünen, lakros sopasının sepet gibi ucunu gördü; sopanın ucu, yağmur oluğunun içinden, neredeyse tam tepesine doğru uzanıyordu. Yukarı uzanıp Garp'ın bacağını hissettiğinde korktu; oğlunun bacağı eskilikten kırılmış yağmur oluğunun içine gömülmüştü. Kırık yağmur oluğu pantolonunu parçalayıp bacağını kesmişti; bacaklarından biri kalçasına kadar oluğun içine gömülmüş ve onu oraya sabitlemişti. Diğer bacağı arkasında, oluğun üzerine doğru uzanmıştı ve dik çatının ucunda duruyordu. Garp çatlak yağmur oluğunun içinde karnının üzerine uzanmıştı.

Oluk kırılıp Garp içine sıkıştığında ağlayamayacak kadar korkmuştu; ince oluğun tamamen çürümüş ve parçalanmak üze-

re olduğunu hissedebiliyordu. *Sesinin* bile çatının çökmesine sebep olabileceğini düşünmüştü. Yanağını yağmur oluğuna dayayıp uzanmış, paslı bir delikten, dört kat aşağıda, otopark ve çalıların arasında onu arayan oğlanları izlemişti. İçinde gerçekten de şaşkına dönmüş bir güvercin olan lakros sopası, oluğun diğer ucuna doğru savrulup kuşun serbest kalmasına sebep olmuştu.

Güvercin, önce yakalanıp sonra serbest kalmış olmasına rağmen kıpırdamamıştı. Yağmur oluğuna tüneyip hafif, aptalca seslerini çıkarmaya başlamıştı. Jenny, Garp'ın yangın çıkışından yağmur oluğuna ulaşmasının imkânsız olduğunu fark edip bir elinde lakros sopasını tutarak sarmaşık boyunca tırmandığını düşündüğünde titredi. Jenny, Garp'ın bacağını sımsıkı tuttu; çıplak, sıcak baldırı kan yüzünden biraz yapış yapıştı ama paslı yağmur oluğu bacağını çok kötü kesmemişti. Jenny onun tetanos aşısı olması gerektiğini düşündü; kan neredeyse kurumuştu ve Jenny, dikiş atılmasına gerek olmayacağını düşünüyordu fakat karanlıkta yarayı tam göremiyordu. Jenny, onu nasıl aşağı indirebileceğini düşünüyordu. Altındaki hor çiçeği çalıları alt kat pencerelerinden gelen ışıkla göz kırpıyordu; bu kadar uzaktan sarı çiçekler (Jenny'ye) küçük alev uçları gibi görünüyordu.

"Anne?" dedi Garp.

"Evet," diye fısıldadı Jenny. "Seni tuttum."

"Beni bırakma," dedi Garp.

"Tamam," dedi Jenny ona. Sanki sesinden etkilenmiş gibi, yağmur oluğunun bir parçası daha kırıldı.

"Anne!" dedi Garp.

"Sorun yok," dedi Jenny. Garp'ı oradan kurtarmanın en iyi yolunun, bacağını elinden geldiğince sert çekip onu çürük oluğun içinden geçirerek kucağına alabilmeyi ummak olup olmadığını düşündü. Ama o zaman, yağmur oluğu çatıdan tamamen kopabilirdi; "Peki o zaman ne olur?" diye düşündü. İkisinin de yangın çıkışından uzaklaşıp düştüğünü hayal etti. Ama kimsenin yağmur oluğunun üzerine çıkıp çocuğunu çekerek oradan çıkardıktan sonra ona uzatamayacağını biliyordu. Yağmur oluğu, beş yaşında-

ki bir çocuğu bile zar zor taşıyordu, bir yetişkini taşıyamayacağı aşikârdı. Ve Jenny, o kadar uzun süre Garp'ın bacağını bırakamayacağını da çok iyi biliyordu.

Zeminden onu görüp Dekan Bodger'a telefon etmek için içeri koşan kişi, yeni hemşire Bayan Creen oldu. Hemşire Creen'in aklına, dekanın koyu renkli arabasına taktığı (ve her akşam yurda giriş saatinden sonra etrafta dolaşıp kaçak oğlanları aradığı) spot lamba gelmişti. Bahçe çalışanlarının şikâyetlerine rağmen Bodger arabasıyla yürüyüş yollarının ve yumuşak çimenlerin üzerinde dolaşıyor, spot lambasını binalar boyunca dikilmiş çalıların üzerinde dolaştırıyor, yerleşkeyi kaçaklar ya da gidebilecekleri kapalı bir mekân olmayan sevgililer için güvensiz bir yere dönüştürüyordu.

Hemşire Creen, Doktor Pell'i de aramıştı çünkü ona göre bir kriz ânında her zaman işleri eline alacak insanlara haber verilmesi gerekirdi. İtfaiyeyi aramayı düşünmemişti. Bu düşünce Jenny'nin aklından geçmişti fakat Jenny, gelmelerinin çok uzun süreceğinden, o zamana kadar yağmur oluğunun parçalanacağından ya da daha kötüsü, işleri ellerine alıp ondan Garp'ın bacağını bırakmasını isteyeceklerinden korkuyordu.

Jenny şaşkınlıkla başını kaldırıp artık Dekan Bodger'ın aniden parlayan ve korkutucu bir görüntü yaratan spot lambasının ışığında sallanan, Garp'ın küçük, sırılsıklam spor ayakkabısına baktı. Işık rahatsız ediciydi ve güvercinlerin kafasını karıştırıyordu; kuşlar şafağın söktüğünü düşünmüş ve bundan pek hoşlanmamıştı; yağmur oluğunun içinde, bir karara varmak üzereymiş gibi görünüyorlardı; guruldamaları ve pençelerinin çıkardığı gıcırtılar gitgide güçleniyordu.

Aşağıdaki çimenlerin üzerinde, beyaz hastane giysileriyle Dekan Bodger'ın arabasının etrafında koşturan oğlanlar, ya bu deneyim ya da Dekan Bodger'ın şuraya veya buraya koşmalarını, şunu ya da bunu getirmelerini söyleyen sesi yüzünden çılgına dönmüş gibi görünüyordu. Bodger bütün oğlanlara, "Beyler," diyordu. "Haydi, yangın çıkışının altına bir sürü yatak getirelim,

beyler! Çok hızlı olmalıyız!" diye haykırıyordu mesela. Bodger dekan olmadan önce yirmi yıl boyunca Steering'de Almanca öğretmenliği yapmıştı; emirleri kulağa Almanca fiillerin hızla çekilmesi gibi geliyordu.

"Beyler" yatakları üst üste yığıp iskelet gibi duran yangın çıkışının boşluklarından, Jenny'nin, spot lambasının altında muhteşem görünen üniformasına baktılar. Oğlanlardan biri binanın hemen yanında, yangın çıkışının altında duruyordu ve Jenny'nin eteğinin altında, spot lambasıyla aydınlanmış bacaklarının görüntüsü onu büyülemiş olmalıydı çünkü krizi unutmuş gibi görünüyor ve orada öylece *duruyordu*. Bodger ona, "Schwarz!" diye bağırdı ama çocuğun ismi Warner'dı ve buna tepki vermedi. Dekan Bodger, oğlanın Jenny'ye bakmasını engellemek için onu sarsmak zorunda kaldı. "Daha fazla yatak lazım, Schmidt!" dedi Bodger.

Gözüne yağmur oluğunun bir parçası ya da bir yaprak kalıntısı kaçınca, Jenny'nin dengesini bulmak için bacaklarını genişçe
54 açması gerekti. Yağmur oluğu biraz daha kırılınca, Garp'ın yakaladığı güvercin oluğun kırık ucundan kurtuldu, kısa ve çılgınca bir uçuş yapmak zorunda kaldı. Jenny, aklından geçen ilk düşünceyle dehşete kapıldı: Gözünün önünden bulanık bir görüntü olarak geçen güvercinin, oğlunun yere düşen bedeni olduğunu sanmıştı, ama Garp'ın bacağını tutan eli ona güvence verdi. Önce dizleri büküldü ve hızla çömelmek zorunda kaldı; sonra bir kalçası, içinde hâlâ Garp'ı taşıyan yağmur oluğu parçasının üzerine binen ağırlığı yüzünden yangın çıkışına doğru savruldu. Jenny, Garp'ın bacağını ancak ikisinin de yangın çıkışında güvenli bir şekilde oturduğunu fark edince bıraktı. Garp'ın baldırında bir hafta boyunca tam Jenny'nin parmakları biçiminde bir morluk kalacaktı.

Bu sahne, aşağıdan epey kafa karıştırıcı görünüyordu. Dekan Bodger, yukarıdaki bedenlerde ani bir hareket fark etmiş, yağmur oluğunun kırılma sesini duymuş, Hemşire Fields'ın düştüğünü görmüştü. Yağmur oluğunun bir metrelik bir parçasının karanlığa doğru düştüğünü görmüş ama çocuğu görmemişti. Güvercin gibi görünen bir şeyin spot lambasının ışığının içine dalıp dışına doğ-

ru ilerlediğini görmüş ama ışıktan körleşip sonra gecenin içinde kaybolan kuşu takip etmemişti. Güvercin yangın çıkışının demir ucuna çarpıp boynunu kırmıştı. Kanatlarını etrafına toplayıp spiraller çizerek ve Bodger'ın en kötü ihtimal için dizilmesini emrettiği yatakların hizasından epey uzaklaşarak, sönmüş bir futbol topu gibi düşmüştü. Bodger aşağı düşen kuşu görüp onun küçük, hızla hareket eden bedenini Garp sanmıştı.

Dekan Bodger büyük bir dikkatle yetiştirilmiş dört çocuk babası, cesur ve titiz bir adamdı. Yerleşkede sürdürdüğü güvenlik eylemlerinin altında yatan sebep, insanların eğlenme arzusunu engellemek değil, neredeyse bütün kazaların gereksiz olduğuna, zekâ ve endüstri kullanılarak engellenebileceklerine dair inancıydı. Bodger düşen çocuğu yakalayabileceğine inanıyordu çünkü her zaman endişeli olan kalbi, karanlığın içinde gökyüzünden düşen bir çocuğu yakalamak gibi bir duruma hazırlıklıydı. Dekan kısa saçlı, kaslı ve bedeni tuhaf bir biçimde pitbullara benzeyen bir adamdı; her zaman iltihaplı, bir domuzunki gibi kızarmış gözkapaklarıyla örtülen ve hep kıstığı gözlerinin küçüklüğü de bu köpek cinsininkine benziyordu. Tıpkı pitbullar gibi Bodger da kazmak ve ileri atılmak gibi işlerde iyiydi ve o anda da bunu yapıyordu; kollarını telaşla ileri uzatmıştı ve domuz gözlerini düşen çocuğun üzerinden ayırmıyordu. Bodger'ın, "Seni tutacağım, evlat!" diye bağırması, üzerlerinde hastane üniformaları olan oğlanları korkutmuştu. Böyle bir şeye hazırlıklı değillerdi.

Harekete geçen Dekan Bodger kuşa doğru atıldı ve bu, göğsünde, Bodger'ın bile tamamen hazırlıklı olmadığı bir etki yarattı. Güvercin dekanın dengesini bozup sırtüstü düşmesine sebep oldu; Dekan nefesi kesilmiş hâlde yerde yatarken soluk almaya çalıştı. Hırpalanmış kuşu kollarıyla sarmıştı ve kuşun gagası Bodger'ın sakallı çenesinde bir delik açmıştı. Korku içindeki oğlanlardan biri spot lambasını çevrildiği dördüncü kattan uzaklaştırıp doğrudan Dekan Bodger'ın üzerine yöneltti. Bodger göğsünde bir güvercin tuttuğunu fark edince ölü kuşu şaşkınlıktan nefesi kesilmiş oğlanların kafaları üzerinden otoparka doğru fırlattı.

Revirin kabul odasında büyük bir karmaşa vardı. Doktor Pell gelip küçük Garp'ın bacağına müdahale etmişti; oğlanın bacağı biraz hasar görmüştü ama dikiş gerektirmeyen, sadece temizlenip toparlanması gereken bir yaraydı. Hemşire Creen oğlana tetanos aşısı yaparken Doktor Pell, Jenny'nin gözünden küçük, paslı bir parça çıkardı. Jenny, Garp'ın ve yağmur oluğunun ağırlığını taşımaya çalışırken sırtını incitmişti ama bunun dışında iyiydi. Revirin kabul odasındaki hava samimi ve keyifliydi fakat Jenny oğlunun gözlerinin içine baktığında bu durum değişiyordu; herkesin içinde kahramanca hayatta kalmış biri olsa da evlerine döndüklerinde Jenny'nin ona ne yapacağından korkuyordu herhalde.

Dekan Bodger, Steering Okulu'nda Jenny'ye kendini sevdirebilen az sayıda insandan biriydi. Onu kenara çekip, Jenny bunun faydalı olacağına inanıyorsa, oğlanı kendisi yerine Bodger'ın azarlamasının daha etkili olacağını düşünüyorsa, bunu yapabileceğini söyledi. Jenny, Bodger'ın bu teklifi için müteşekkirdi; birlikte, oğlanı etkileyecek bir tehdit konusunda karara vardılar. Bundan sonra Bodger göğsündeki kuş tüylerini temizleyip dar yeleğinin altından, yanlara taşan krema gibi dışarı fışkırmış, uçları pantolonundan kurtulmuş gömleğini düzeltti. Aniden, herkesin birbiriyle konuştuğu kabul odasında, genç Garp'la bir süre yalnız kalmak istediğini ilan etti. Bir anda sessizlik oluştu. Garp annesiyle birlikte odadan çıkmaya çalıştığında Jenny, "Hayır. *Dekan* seninle konuşmak istiyor," dedi. Sonra ikisi yalnız kaldı. Garp, dekan kelimesinin anlamını bile bilmiyordu.

Bodger ona, "Annen burada ciddi bir sıkıyönetim uyguluyor, değil mi?" diye sordu. Garp ne demek istediğini anlamamıştı ama başını yukarı aşağı salladı. "Bana sorarsan her şeyi çok iyi idare ediyor," dedi Dekan Bodger. "Ama oğluna güvenemeyecekse kime güvenecek. *Güvenin* ne demek olduğunu biliyor musun, evlat?"

"Hayır," dedi Garp.

"Güven şu anlama gelir: Annen senin, olacağını söylediğin yerde olacağına inanabilmelidir," dedi Bodger. "Yapmaman gere-

ken şeyleri hiçbir zaman yapmayacağına inanabilmelidir. *Güven* budur, evlat. Sence annen sana güvenebilir mi?"

"Evet," dedi Garp.

"Burada yaşamayı seviyor musun?" diye sordu Bodger ona. Oğlanın bunu sevdiğini gayet iyi biliyordu ve Bodger'a bundan bahsetmesini tavsiye eden kişi Jenny'ydi.

"Evet," dedi Garp.

"Oğlanların bana ne dediğini duyuyor musun?" diye sordu Dekan.

"Deli Köpek mi?" diye sordu Garp. Revirde oğlanların, birine "Deli Köpek" dediklerini duymuştu ve Dekan Bodger, Garp'a gerçekten de deli bir köpek gibi görünüyordu. Ama Dekan şaşırmıştı; bir sürü takma ismi olduğunu biliyordu ama daha önce bunu duymamıştı.

"Oğlanlar bana 'Evet, efendim,' der," dedi Dekan ve Garp'ın hassas bir çocuk olmasına memnun oldu; çocuk, Dekan'ın sesindeki incinmiş tonu fark etmişti.

"Evet, efendim," dedi Garp.

"Peki burada yaşamayı seviyor musun?" diye tekrarladı Dekan.

"Evet, efendim," dedi Garp.

"Bir daha o yangın çıkışına ya da o çatının yakınlarına gidersen, artık burada *yaşayamayacaksın*," dedi Bodger. "Bunu anlıyor musun?"

"Evet, efendim," dedi Garp.

"O zaman annene karşı uslu bir çocuk ol," dedi Bodger ona. "Yoksa çok uzakta ve tanımadığın bir yere taşınmak zorunda kalırsın."

Garp etrafını bir karanlığın sardığını hissetti; uzağa gönderilmenin yaratacağı karanlık hissi, güvenli dünyanın dört kat üstünde, yağmur oluğunda yatarken hissettiği şeye benziyor olmalıydı. Ağlamaya başladı ama Bodger çenesini tıknaz baş ve işaretparmaklarının arasına alıp oğlanın başını iki yana salladı. "Sakın anneni hayal kırıklığına uğratma, evlat," dedi. "Bunu yaparsan kendini hayatın boyunca kötü hissedersin."

"Zavallı Bodger'ın niyeti iyiydi," diye yazacaktı Garp. "Hayatım boyunca kendimi *kötü* hissettim ve gerçekten de annemi *hayal kırıklığına* uğrattım. Ama Bodger'ın dünyada *gerçekte* neler olup bittiğine dair bir şey bilip bilmediği diğer herkesinki kadar şüpheliydi."

Garp burada, zavallı Bodger'ın hayatının daha sonraki dönemlerinde benimsediği hayale gönderme yapıyordu. Bodger, revir binasından düşen güvercini değil de minik Garp'ı yakaladığını düşünüyordu. Hayatının ilerleyen yıllarında, iyi kalpli Bodger için, düşen kuşu yakalamak, Garp'ı yakalamak kadar anlamlı hâle gelmişti.

Dekan Bodger'ın gerçeklik algısı çoğu zaman çarpıktı. Revirden çıktıktan sonra, birinin, spot lambasını arabasından söktüğünü fark etti. Öfkeyle, bulaşıcı hastalıkları olanlar da dahil olmak üzere, bütün hasta odalarını dolaştı. Bodger, "O lamba bir gün onu alan kişinin üzerinde parlayacak!" diye haykırdı ama kimse suçu itiraf etmedi. Jenny bunu yapanın Meckler olduğundan emindi ama kanıtlayamıyordu. Dekan Bodger spot lambası olmadan eve döndü. İki gün sonra ise birinden kaptığı grip yüzünden hastalandı ve revirde ayakta tedavi edildi. Jenny ona karşı fazladan sempatik davrandı.

Bodger ancak bundan dört gün sonra torpido gözüne baktı. Sürekli hapşıran Dekan, arabasına monte ettiği yeni spot lambasıyla gece vakti yerleşkede dolaşmaya çıkmıştı ve yerleşke güvenliğinin yeni işe aldığı bir güvenlik görevlisi tarafından durduruldu.

Karşısında tir tir titreyen genç adama, "Tanrı aşkına, ben dekanım!" dedi.

"Orasını bilemem, efendim," dedi güvenlik görevlisi. "Bana kimseyi yürüyüş yollarına sokmamamı söylediler."

Bodger ona, "Dekan Bodger'a bulaşmaman gerektiğini de söyleselermiş!" dedi.

"Evet, efendim, bunu da söylediler," dedi güvenlik görevlisi. "Ama sizin Dekan Bodger olup olmadığınızı bilmiyorum."

Güvenlik görevlisinin işine duyduğu ciddi adanmışlıktan iç-

ten içe çok memnun olan "Pekâlâ," dedi Bodger. Sana kim olduğumu kanıtlayabilirim." Sonra Dekan Bodger, ehliyetinin son kullanma tarihinin geçtiğini hatırladı ve bunun yerine güvenlik görevlisine arabanın ruhsatını göstermeye karar verdi. Bodger tropido gözünü açtığında ölü güvercin oradaydı.

Akıllara yine Meckler geldi ama yine kanıt yoktu. Güvercin tamamen çürümemişti ve kurtçuklarla dolu değildi ama Dekan Bodger'ın torpido gözü, pirelerin istilası altındaydı. Güvercin o kadar uzun zamandır ölüydü ki pireler kendilerine yeni bir ev aramaya başlamıştı. Dekan ruhsatı elinden geldiğince hızlı bulmaya çalıştı fakat genç güvenlik görevlisi gözlerini güvercinden ayıramıyordu.

Güvenlik görevlisi, "Bana güvercinlerin burada büyük bir sorun olduğunu söylemişlerdi," dedi. "Her şeyin içine girdiklerini söylemişlerdi."

"Her şeyin içine giren şey, *öğrenciler*," diye söylendi Bodger. "Güvercinler daha zararsız, oğlanlarınsa sürekli izlenmesi gerekiyor."

Garp'ın vicdansızca bulduğu uzun bir süre boyunca, Jenny onu gözünün önünden ayırmadı. Aslında onu hep yakından takip ederdi ama ona güvenmeyi de öğrenmişti. Şimdiyse Garp'ın yeniden, ona güvenebileceğini kanıtlaması gerekiyordu.

Steering kadar küçük bir toplulukta haberler bağırsak kurdundan bile hızlı yayılıyordu. Minik Garp'ın revirin ek binasının çatısına tırmanışı ve annesinin onun nerede olduğunu bilmeyişinin hikâyesi, ikisi üzerine de şüphe düşürmüştü; Garp diğer çocukları kötü etkileyebilirdi ve Jenny de oğluyla ilgilenmeyen bir anne gibi görünüyordu. Elbette Garp bir süre bu ayrımcılığı fark etmedi, fakat ayrımcılığı fark etmek (ve bunu beklemek) konusunda gayet hızlı olan Jenny, bir kez daha, insanların adil olmayan sonuçlar çıkardığını hissetti. Beş yaşındaki oğlu çatıya çıktığı için insanlar ona iyi bakmadığını düşünüyordu. *Tuhaf* bir çocuk olmasının sebebi de buydu tabii.

Babasız bir çocuğun zihninde tehlikeli isyan fikirlerinin her zaman filizleneceğini söylüyordu bazıları.

"Beni kendi özgünlüğüme ikna eden ailenin, anneme hiçbir zaman yakın olmaması çok tuhaftı," diye yazacaktı Garp. "Annem pratik biriydi; kanıtlara ve sonuçlara inanırdı. Bodger'a inanırdı mesela, çünkü Dekan'ın yaptığı şeyler, en azından çok netti. Belirgin özellikleri olan mesleklere, tarih öğretmenlerine, güreş koçlarına ve elbette hemşirelere inanırdı. Ama beni kendi özgünlüğüm konusunda ikna eden aile, annemin hiçbir zaman saygı duymadığı bir aileydi. Annem, Percy ailesinin hiçbir şey yapmadığına inanıyordu."

Jenny Fields bu inancı konusunda tamamen yalnız değildi. Stewart Percy'nin bir unvanı olsa da tam anlamıyla bir işi yoktu. Steering Okulu Sekreteri olduğu söyleniyordu fakat kimse onu hiçbir zaman daktiloda bir şeyler yazarken görmemişti. Hatta
60 adamın kendi sekreteri vardı ve kadının ne yazıyor olabileceği de bir muammaydı. Stewart Percy bir süre, çok zengin, çok güçlü ve nostalji hissiyle dolu mezunlardan oluştuğu için okul yönetimi tarafından çok saygı duyulan Steering Mezunlar Derneği'yle yakın ilişkisi varmış gibi göründü. Ama Mezunlar Derneği Başkanı, genç üyelerin Stewart Percy'den hiç hoşlanmadığını, bu yüzden de işe yaramaz bir adam olduğunu söylüyordu. Genç üyeler Percy'yi öğrenci oldukları günlerden hatırlıyordu.

Stewart Percy, hiçbir şey yapmadığından şüphelenen öğrenciler arasında da sevilen biri değildi.

Percy iri ve gösterişli bir adamdı; geniş göğsü her an kendini bırakıp bir göbeğe dönüşebiliyor, cesaretle toplanmış karnı aniden ve kuvvetle aşağı sarkıp içinde bulunduğu tüvit ceketin açılmasına ve üzerinde Steering Okulu'nun renklerinde çizgiler bulunan resmi kravatın gözler önüne serilmesine sebep olabiliyordu. Garp okulun renklerine, "Kan ve mavi," derdi hep.

Karısının Stewie dediği –gerçi Steering Okulu'nun bir dönem öğrencileri ona Koca Göbek derdi– Stewart Percy'nin gümüş

rengi saçlarla kaplı, yassı bir kafası vardı. Oğlanlar Stewart'ın yassı kafasının bir uçak gemisine benzediğini söylerdi çünkü Stewart İkinci Dünya Savaşı'nda Deniz Kuvvetleri'nde görev yapmıştı. Steering Okulu'nun ders programına yaptığı tek katkı, on beş yıl boyunca verdiği tek bir dersten ibaretti ki bu süre de Tarih Bölümü'nün, dersi iptal etmek için ihtiyaç duyduğu cesaret ve kabalığı elde etmeyi beklerken geçirdiği süreydi. Ders, on beş yıl boyunca hepsi için bir utanç kaynağı olmuştu. Steering'de sadece en deneyimsiz birinci sınıf öğrencileri bu dersi alırdı. Dersin adı "Pasifik'teki Yerim"di ve sadece, İkinci Dünya Savaşı'nda Stewart Percy'nin şahsen katıldığı deniz savaşlarını anlatıyordu. Percy iki savaşa katılmıştı. Elbette dersin bir kitabı yoktu; sadece Stewart'ın konferanslarından ve kişisel slayt koleksiyonundan oluşuyordu. Slaytlar çok eski, siyah beyaz fotoğraflardan hazırlanmıştı ve bu, her şeyi tuhaf biçimde bulanıklaştıran bir süreçti. Dersin en az bir haftasındaki slaytlar, Stewart'ın Hawaii'deki tatilinde karısı Midge'le tanışıp evlenmesini konu alıyordu.

Sınıftaki öğrencilerine, "Dikkatinizi çekerim, çocuklar, karım oranın *yerlilerinden* biri değildi," diyordu (gerçi iyice bulanıklaşmış slayttan, kadının ne olduğunu anlamak hayli zordu). "Oraya sadece *ziyarete* gitmişti, *oralı* değildi," diyordu Stewart. Bunun ardından, gri-sarı saçlarıyla Midge'in çok sayıdaki slaytı geliyordu.

Percy ailesinin bütün çocukları sarışındı ve bir gün Stewie gibi gümüş grisi saçlara sahip olmaları bekleniyordu. Garp'ın zamanında Steering Okulu'nun öğrencileri ona okulun yemekhanesinde en az haftada bir kez çıkan bir yemeğin adıyla seslenirdi: Fat Stew*. Yağlı Güveç, Steering'de her hafta çıkan başka bir yemekten, Gizemli Et'ten kalanlarla yapılırdı. Fakat Jenny Fields, Stewart Percy'nin sadece gümüş rengi saçlardan oluştuğunu söylerdi.

Stewart Percy'nin Pasifik'teki Yerim dersini alan öğrenciler ona ister Koca Göbek ister Şişko Stew desin, Midge'in Hawaii

---

* Yağlı Güveç ve Şişko Stew anlamlarına gelebilen bir sözcük oyunu. *–çn*

yerlisi olmadığını zaten bilmeleri beklenirdi ama bazılarına bunun açıkça söylenmesi gerekirdi. Daha zeki oğlanların bildiği ve Steering Topluluğu'nun bütün üyelerinin neredeyse bilerek doğduğu –ve bu konuda sessizce surat astığı– şey, Stewart Percy'nin, Midge *Steering*'le evlenmiş olduğuydu. Midge, Steering ailesinin son üyesiydi. Hiçbir müdür, Steering Okulu'nun taçsız prensesinin yoluna çıkmaya henüz cesaret edememişti. Stewart Percy o kadar zengin bir kadınla evlenmişti ki evli kalmak dışında hiçbir şey yapması *gerekmiyordu.*

Jenny Fields'ın ayakkabı kralı babası, Midge Steering'in servetini düşündüğünde ayakkabılarının içinde titrerdi.

Jenny otobiyografisinde, "Midge tam bir aptaldı," diye yazdı. "İkinci Dünya Savaşı'nda Hawaii'ye tatil yapmaya gitmişti. Ve o kadar aptaldı ki Stewart Percy'ye gerçekten âşık olmuş, gümüş renkli çocuklarını neredeyse hemen, savaş bile bitmeden doğurmaya başlamıştı. Savaş bittiğindeyse hem onu hem de büyümekte olan ailesini Steering Okulu'na geri getirmişti. Ve okula, Stewie'ye bir iş vermelerini söylemişti."

"Ben küçükken üç ya da dört küçük Percy vardı bile," diye yazacaktı Garp da, "ve sürekli yenileri gelmeye devam edecek gibiydi."

Jenny Fields, Midge Percy'nin arkası kesilmeyen hamilelikleri hakkında hınzır bir tekerleme yazmıştı.

Ne var Midge Percy'nin yusyuvarlak ve
Pek zarif göbeğinde?
Merak etmeyin bu,
Gümüş saçlı bir top sadece.

Garp annesinin otobiyografisini kastederek, "Annem iyi bir yazar değildi," diye yazacaktı. "Ama şairliği ondan da kötüydü." Fakat Garp beş yaşındayken bu tip şiirleri öğrenmeyecek kadar küçüktü. Hem Jenny Fields'ın Stewart ve Midge'e karşı bu kadar kaba olmasına sebep neydi ki?

Jenny, Şişko Stew'un onu küçümsediğini biliyordu. Ama hiçbir şey söylemiyor, sadece bu durumdan rahatsız oluyordu. Garp, Percy'lerin çocuklarıyla oynardı ama çocukların onu revir ek binasında ziyaret etmesine izin verilmiyordu. Midge bir keresinde telefonda Jenny'ye, "Bizim evimiz çocuklar için daha iyi," demişti. "Yani en azından *bir şey bulaşmaz.*"

Biraz aptallık dışında, diye içinden geçirmişti Jenny ama, "Burada kimlerin bulaşıcı hastalığı olduğunu biliyorum. Ve kimse çatıda oyun oynamıyor," demişti.

Dürüst olmak gerekirse Jenny, eskiden Steering ailesinin evi olan Percy'lerin evinin, çocuklar için rahat bir yer olduğunu biliyordu. Yerler halı kaplı, odalar ferah, nesilden nesle aktarılan zevkli oyuncaklarla doluydu. Zengin bir evdi. Ve hizmetkârlar tarafından idare edildiği için de aynı zamanda rahat bir hissi vardı. Jenny, Percy ailesinin sahip olduğu bu rahatlığa içerliyordu. Jenny, ne Stewart ne de Midge'in, çocukları konusunda yeterince endişelenebilecek kadar zeki olduğunu düşünüyordu; ayrıca *çok fazla* çocukları vardı. Belki de bir sürü çocuğunuz olunca, diye geçiriyordu içinde Jenny, her biri hakkında o kadar çok endişelenmiyordunuz.

Aslında Jenny, Garp, Percy'lerin çocuklarıyla oynamaya gittiğinde de endişeleniyordu. Jenny de üst sınıftan bir evde büyümüştü ve üst sınıftan gelen çocukların, sadece daha güvenli bir ortamda doğdukları, daha güçlü bir metabolizmaları ve daha sağlıklı genleri olduğu için tehlikelere karşı büyülü bir korumaya sahip olmadıklarını gayet iyi biliyordu. Steering Okulu'ndaki birçok kişi buna inanıyormuş gibiydi, çünkü yüzeysel bakıldığında, bu doğru *görünüyordu*. Bu aristokrat ailelerin çocuklarının özel bir yanı vardı sanki; saçları asla dağılmıyor, derileri çatlamıyordu. Jenny belki de hiç stres altında görünmemelerinin sebebinin, hiçbir şey istememeleri olduğunu düşünüyordu. Ama sonra, nasıl onlar gibi olmaktan kaçabildiğini merak ediyordu.

Garp konusundaki endişelerinin temelinde, Percy ailesi hakkında yaptığı gözlemler vardı. Çocuklar, anneleri onların büyülü

biçimde korunduğuna inanıyormuş gibi, özgürce etrafta koşturuyordu. Albinoya yakın, neredeyse saydam ciltleriyle Percy ailesinin çocukları gerçekten de, daha sağlıklı değillerse bile, diğer çocuklardan daha büyülü görünüyordu. Ve öğretim görevlilerinin aileleri Şişko Stew'a karşı duygularına rağmen Percy'lerin çocuklarının hatta Midge'in "üst sınıftan" olduğunu hissediyordu. Güçlü, koruyucu genlerin iş başında olduğunu düşünüyorlardı.

"Annem," diye yazacaktı Garp, "genleri bu kadar ciddiye alan insanlara savaş açmıştı."

Jenny bir gün ufak tefek, koyu benizli oğlu Garp'ın, revirin bahçesi boyunca koşup öğretim görevlilerinin beyaz ve yeşil kepenkli, daha zarif evlerine doğru koşuşunu izledi. Percy'lerin evi bu binaların ortasında, hepsi kilise binalarından oluşan bir kasabadaki en eski kilise gibi yükseliyordu. Jenny çocuklardan oluşan grubun okulun güvenli, düzenli yürüyüş yolları boyunca koşuşunu izledi; Garp aralarında en hızlısıydı. Percy'lerin beceriksiz, sendeleyen çocukları, yanlarında diğer çocuklarla birlikte onu takip ediyordu.

Babası Fransızca dersi veren, hiç yıkanmıyormuş gibi kokan ve kış boyunca penceresini asla açmayan Clarence DuGard oradaydı. Babası bütün Amerika tarihi hakkında, Stewart Percy'nin Pasifik'teki kendi küçük bölümü hakkında bildiğinden çok daha fazla şey bilen Talbot Mayer-Jones da oradaydı. Sekiz erkek kardeşi olan ve Steering'in oybirliğiyle kız öğrencileri de kabul etmeye karar vermesinden sadece bir yıl önce daha düşük seviyeli bir kız okulundan mezun olan Emily Hamilton da yanlarındaydı. Kızın annesi, sebebi bu olmasa da, bu oylamayla eşzamanlı intihar etmişti (Steering'e kızları kabul edersen işte olacağı bu, demişti bunun üzerine Stewart Percy, insanlar intihar eder). Bir de "kasabadan" gelen, babaları okulun Bakım Bölümü'nde çalışan erkek kardeşler, Ira ve Buddy Grove vardı ve onların Steering'de okumak konusunda teşvik edilmeleri bile bir tartışma konusuydu; ne kadar başarılı olacakları konusunda da tereddütler vardı.

Jenny çocukların çok eskiyip yumuşadıkları için pembe mer-

mer gibi görünen tuğlalarıyla binaların arasına sıkışmış dörtgen biçimli, parlak yeşil çimler ve yeni asfalt dökülmüş yollar boyunca koşmasını izledi. Üzüntüyle, Percy'lerin köpeğinin de onlarla birlikte koştuğunu fark etti; Jenny'ye göre, tıpkı Percy'lerin rahatlıklarıyla gösteriş yapmaları gibi, yıllardır kasabadaki tasma kuralını çiğneyen bu köpek, kafasız ve budala bir hayvandı. Yavruyken çöp tenekelerini deviren ve büyük bir aptallıkla beyzbol toplarını çalan Newfoundland cinsi köpek büyüdüğünde devasa ve acımasız bir canavara dönüşmüştü.

Bir gün çocuklar oyun oynarken köpek bir voleybol topunu parçaladı; bunu da kötü niyetinden yapmadı. Sadece beceriksizliğinin bir sonucuydu. Topun sahibi olan çocuk patlak topu ağzından almaya çalışırken köpek onu ısırdı, kolunda derin diş izleri bıraktı. Bir hemşire, bunun sadece bir kaza olmadığını, köpeğe Bonkers adını vermiş olan Midge'in söylediği gibi, "Bonkers sadece biraz fazla heyecanlandı çünkü çocuklarla oynamayı çok seviyor," cümlesiyle açıklanamayacağını anlardı. Midge, Jenny'ye köpeği dördüncü çocuğunu doğurduktan kısa süre sonra aldığını söyledi. Bonkers, "hafif deli" anlamına geliyordu. Ve Midge, dört çocuğun ardından bile Stewie hakkında böyle hissediyordu. Midge, Jenny'ye, "Ona deli olurdum," dedi. "Bu yüzden, Stew'a olan duygularımı ifade etmek için köpeciğin adını Bonkers koydum."

"Midge Percy kesinlikle deliydi," diye yazacaktı Jenny Fields. "Köpek de tam bir katildi fakat Amerika'nın üst sınıf ailelerinin zayıf ve anlamsız mantığının koruması altındaydı; çünkü aristokratların ev hayvanları ve çocukları asla *fazla özgür* değildir, asla kimseyi incitmezler. Dünyaya fazla çocuk getirmemesi ve köpeklerini serbest bırakmaması gerekenler *diğer* insanlardır, zenginlerin köpekleri ve çocuklarıysa özgürce koşma hakkına sahiptir."

Garp hem köpekler hem de çocuklar konusunda, "Üst sınıf şımarıklığı," derdi hep.

Percy'lerin Newfoundland cinsi köpeği Bonkers'ın tehlikeli olduğu konusunda da annesiyle aynı fikirdeydi. Newfoundland yağlı bir kürkü olan ve simsiyah, perdeli ayaklı bir Saint Bernard'a

benzeyen, çoğu zaman tembel ve dost canlısı bir köpek cinsiydi. Fakat Bonkers, Percy'lerin bahçesinde yetmiş yedi kiloluk bedeniyle beş yaşındaki Garp'ın üzerine atlayıp çocuğun sol kulak kepçesini ve kulağının başka bir parçasını ısırıp koparak bir futbol maçını mahvetmişti. Bonkers muhtemelen bütün kulağı koparmak istemişti ama konsantrasyonu epey düşük bir köpekti. Diğer çocuklar dört bir yana kaçışmıştı.

Minik Percy'lerden biri Midge'i telefondan uzaklaştırarak, "Bonkie birini ısırdı," demişti. Hemen bütün aile üyelerinin isimlerinin ardına bir *-y* ya da *-ie* kısaltması iliştirmek, Percy ailesinde bir alışkanlıktı. Bu nedenle de isimleri Stewart (Jr.), Randolph, William, Cushman (bu bir kızdı) ve Bainbridge (bu da bir kızdı) olan çocuklara, aile içinde Stewie İki, Dopey, Cırtlak Willy, Cushie ve Pooh deniyordu. İsmi *-y* ya da *-ie* harfleriyle kolay kısaltılamayan zavallı Bainbridge, aynı zamanda ailenin bezden en son kurtulan üyesi olduğu için, hem betimleyici hem de gerçekçi olmak konusunda sevimli bir girişimle, Pooh* diye adlandırılmıştı.

Annesinin koluna yapışarak, "Bonkie birini ısırdı," diyen Cushie'ydi.

"Bu kez kimi ısırdı?" diyen Şişko Stew, sanki bu meseleyi çözecekmiş gibi eline bir squash raketi almıştı fakat çırılçıplaktı. Giysilerini düzeltip hasarı görmek için bahçeye çıkmaya hazırlanan ilk yetişkin, Midge olmuştu.

Stewart Percy evde sık sık çıplak dolaşırdı. Kimse bunun sebebini bilmiyordu. Belki de Steering yerleşkesinde, yapacak hiçbir işi olmadan, üzerinde bir sürü giysiyle, gümüş rengi saçlarını sergileyerek dolaşmanın yarattığı gerilimi yok etmek için yaptığı bir şeydi bu ama belki de sadece bir gereklilikti. Üreme konusundaki yoğun katkıları düşünülürse evde sık sık çıplak dolaşması *normaldi.*

Minik Cushie Percy, "Bonkie, Garp'ı ısırdı," dedi. Ne Stewart ne de Midge, Garp'ın ısırılmış ve yarısı kanla kaplı kafasıyla kapı eşiğinde durduğunu fark etmişti.

---

* *Poo*, İngilizcede kaka anlamına gelir. *–çn*

Garp duyulamayacak kadar alçak bir sesle, "Bayan Percy?" diye fısıldadı.

Şişko Stew, "Garp'ı mı ısırdı?" dedi. Squash raketini tekrar dolaba koymak için eğilirken osurdu. Midge ona baktı. Stewart, "Demek Bonkie, Garp'ı ısırdı," dedi eğlenerek. "Demek ağzının tadını biliyor, değil mi?"

"Ah, Stewie," diyen Midge'in ağzından tükürük kadar hafif bir kahkaha kaçtı. "Garp hâlâ küçük bir çocuk." Kanı, birinci kattaki dört devasa odayı, üzerinde en ufak bir kıvrım olmadan kaplayan pahalı halının üzerine akmakta olan Garp ise bayıldı bayılacak hâldeydi.

Daha ilk doğumunda hayatını kaybedecek olan Cushie Percy, Garp'ın kanının, çok değerli bir Steering ailesi yadigârı olan muhteşem halının üzerine akışını gördü. "İğrenç!" diye bağırıp kapıdan dışarı koştu.

Midge, bir kısmı kopmuş kulağında hâlâ devasa köpeğin hırıltısını duyan, salyalarını hisseden ve başı dönen Garp'a, "Anne- 67
ne telefon etmeliyim," dedi.

Garp yıllar boyunca Cushie Percy'nin verdiği, "İğrenç!" tepkisini yanlış yorumlayacaktı. Garp kızın bu tepkiyi, çiğnenmiş ve berbat görünen kulağına değil de babasının koridoru dolduran gri çıplaklığına verdiğini düşünecekti. Garp'a göre iğrenç olan, gümüş rengi saçlı, fıçı göbekli adamın Percy'lerin bir kule gibi dönerek aşağı inen merdivenlerinden çırılçıplak inerek ona yaklaşmasıydı.

Stewart Percy, Garp'ın önünde diz çöküp merakla oğlanın kanlı yüzüne baktı ama Şişko Stew'un dikkati, yaralı kulağına yönelmiş gibi görünmüyordu. Garp, önündeki devasa, çırılçıplak adama, yarasının nerede olduğu hakkında bilgi vermesi gerekip gerekmediğini düşündü. Ama Stewart Percy, Garp'ın nereden yaralandığını anlamaya çalışmıyordu. Garp'ın parlak, kahverengi gözlerine ve gözlerinin biçimine bakıp bir konuda ikna olmuş gibi bilmiş bir tavırla başını sallayıp aptal sarışın Midge'e, "Capon," dedi.

Garp'ın bunun ne anlama geldiğini tam anlaması da yıllar sürecekti. Ama Stewie Percy, Midge'e, "Pasifik'te o kadar uzun zaman geçirdim ki bir Capon gördüğümde onu hemen tanırım," dedi. "Sana onun bir Capon olduğunu söylemiştim," dedi. Stewart Percy bununla, Garp'ın babasının kim olduğunu bulduğunu ima ediyordu. Steering'de yaşayanlar arasında, Garp'ın babasının kim olduğunu tahmin etmek, uzun yıllardır oynanan bir oyundu. Ve Stewart Percy, geçmişteki Pasifik deneyimlerine dayanarak, Garp'ın babasının Japon olduğuna karar vermişti.

"O an," diye yazacaktı Garp, "'Capon' kelimesinin, kulağımın tamamının koptuğu anlamına geldiğini düşünmüştüm."

"Annesini aramana gerek yok," dedi Stewie, Midge'e. "Onu doğrudan revire götür. Annesi hemşire değil mi? Ne yapılması gerektiğini bilir."

Jenny ne yapılması gerektiğini biliyordu elbette. Garp'ın minik kulağından geri kalanları temkinli bir tavırla temizlerken, "Köpeği neden buraya getirmiyorsun?" diye sordu.

"Bonkers'ı mı?" diye sordu Midge.

"Onu buraya getir," dedi Jenny ona. "Ona bir iğne yapacağım."

"İğne mi?" diye sordu Midge. Güldü. "Ona iğne yaparak artık insanları ısırmasını engelleyebileceğini mi düşünüyorsun?"

"Hayır," dedi Jenny. "Ama onu veterinere götürüp para vermekten kurtulabilirsin. Onu öldürebilecek bir iğnem var. O tip bir iğne. O zaman başka kimseyi ısıramaz."

"Böylece Percy Savaşı başlamış oldu," diye yazacaktı Garp. "Sanırım annem için bu bir sınıf savaşıydı. Annem daha sonra, bütün savaşların sınıf savaşı olduğunu söyleyecekti. Ben sadece, Bonkers'a dikkat etmem gerektiğini öğrenmiştim. Ve Percy ailesinin geri kalanına."

Stewart Percy, Jenny Fields'a, üzerinde Steering Okulu Sekreterliği damgasını taşıyan bir kâğıtta bir not gönderdi. Stewart, "Bonkers'ı uyutmamız gerektiğini düşünmene inanamıyorum," yazmıştı.

Jenny ona telefonda, "Bundan kesinlikle emin olabilirsin,"

dedi. "Ya da en azından, onu sonsuza kadar bağlamanız gerektiğini düşünüyorum."

"Özgür koşamayacaksa, bir köpek sahibi olmanın bir anlamı yok," dedi Stewart.

"O zaman öldürün," dedi Jenny.

"Bonkers bütün aşılarını oldu, yine de teşekkürler," dedi Stewart. "O aslında nazik bir köpek. Sadece kışkırtıldığında böyle oluyor."

"Belli ki Şişko Stew," diye yazacaktı Garp, "*Caponluğumun* Bonkers'ı kışkırttığını düşünüyordu."

Minik Garp, Jenny'ye, "'Ağzının tadını bilmek' ne demek?" diye sordu. Revirde Doktor Pell Garp'ın kulağını dikerken Jenny ona, oğlunun kısa süre önce tetanos aşısı olduğunu hatırlattı.

"Ağzının tadını bilmek mi?" diye sordu Jenny. Kulağındaki şekil bozukluğu, Garp'ın saçlarını hep uzun kullanmak zorunda kalmasına sebep olacaktı, hep yakındığı bir tarzdı bu.

"Şişko Stew, Bonkers'ın 'ağzının tadını bildiğini' söyledi," dedi Garp.

"Seni ısırdığı için mi?" diye sordu Jenny.

"Sanırım," dedi Garp. "Bu ne demek?"

Jenny bunun ne demek olduğunu gayet iyi biliyordu. Ama sadece, "Bonkers'ın, bütün çocukların arasında en lezzetli olanın sen olduğunu bildiği anlamına geliyor bu," dedi.

"Doğru mu?" diye sordu Garp.

"Elbette," dedi Jenny.

"Bonkers bunu nereden biliyordu?" diye sordu Garp.

"Bilmem," dedi Jenny,-.

"Peki 'Capon' ne demek?" diye sordu Garp.

"Bunu Şişko Stew sana mı söyledi?" diye sordu Jenny ona.

"Hayır," dedi Garp. "Sanırım bunu kulağım için söyledi."

"Evet, tabii, kulağın için," dedi Jenny. "Bu, *çok özel* kulakların olduğu anlamına geliyor." Jenny, Percy'ler hakkında neler hissettiğini oğluna o an söylemesi gerekip gerekmediğini düşünüyordu.

Yoksa bunu daha sonra, Garp yeterince ona benzemeye başladıktan sonra ve öfke deneyiminden daha çok faydalanabileceği bir zamanda mı söylemeliydi? Belki de bu lokmayı, oğlunun işine yarayacak bir zamana saklaması daha iyi olurdu. Jenny Fields'ın zihni her zaman, önündeki daha büyük savaşları görürdü.

"Annem sürekli bir düşmana ihtiyaç duyuyor gibiydi," diye yazacaktı Garp. "İster gerçek ister hayali olsunlar, annemin düşmanları, nasıl davranması ve bana neler söylemesi gerektiğini görmesine yardımcı oluyordu. Annemin, annelik konusunda doğal bir yeteneği yoktu hatta ben onun hiçbir şeyi doğallıkla yapmadığından şüpheleniyorum. Kendinin çok farkındaydı ve son derece titizdi."

Garp'ın hayatının ilk yıllarında Jenny'nin düşmanı, Şişko Stew'un dünya görüşü olmuştu. Bu döneme, "Garp'ı Steering'e Hazırlamak" adı verilebilirdi.

Jenny onun, saçlarının uzayıp kulağının eksik parçasının üzerini kapatışını izledi. Oğlunun yakışıklılığına şaşırıyordu çünkü Teknik Çavuş Garp'la ilişkisinde yakışıklılık bir rol oynamamıştı. Çavuş yakışıklı bir adamsa bile Jenny bunu pek fark etmemişti. Fakat genç Garp'ın bir alt tarete sığabilecek kadar ufak tefek olmasına rağmen, epey yakışıklı olduğunu görebiliyordu.

Jenny büyüyüşlerini izlerken, (Steering'in yürüyüş yollarını, çimenli, dörtgen bahçelerini ve oyun alanlarını arşınlayan) çocuklar çetesi giderek daha da tuhaflaşmaya ve kendilerinin farkına varmaya başladılar. Clarence DuGard kısa süre sonra gözlük kullanmaya ve gözlüklerini durmadan kırmaya başladı; Jenny yıllar içinde birçok kez kulak enfeksiyonunu, bir kez de kırık burnunu tedavi edecekti. Talbot Mayer-Jones peltek konuşmaya başlamıştı; hoş mizacına rağmen şişe biçiminde bir gövdesi ve çok ciddi olmayan kronik sinüziti vardı. Emily Hamilton'ın boyu çok uzamıştı ve dizleriyle dirsekleri, sürekli tökezleyip düştüğü için her zaman yaralar ve kabuklarla kaplıydı. Küçük memelerinin kendini ortaya koyuşu Jenny'nin irkilmesine ve zaman zaman, keşke bir kızım olsaydı diye düşündürüyordu. "Kasabalı" Ira ve Buddy

Grove'un kalın el ve ayak bilekleri, kalın enseleri vardı; parmakları, babalarının çalıştığı bakım bölümünde dolaşmaktan lekeli ve ezikti. Percy ailesinin sarışın ve metal temizliğindeki çocukları da büyüyordu. Gözleri, deniz kenarındaki tuzlu bataklıklara kadar ulaşan Steering Nehri'nin donuk buz rengindeydi.

Herkesin Stewie İki dediği Stewart Jr., Garp daha okula başlama yaşına bile gelmeden Steering'den mezun oldu. Jenny, Stewie İki'yi iki kez burktuğu bileği, bir kez de belsoğukluğu için tedavi etti. Stewie İki bundan sonra Harvard İşletme Fakültesi'ne gitti, stafilokok enfeksiyonu geçirdi ve boşandı.

Randolph Percy'ye, öldüğü güne kadar (kendisi de beş çocuk sahibiydi ve babasının kalbini miras aldığı için kalp krizi geçirdiğinde daha otuz beşindeydi) Dopey dendi. Dopey hiçbir zaman Steering'den mezun olmayı başaramadı ama başka bir üniversiteye hazırlık okuluna başarıyla geçiş yaptı ve bir süre sonra buradan mezun oldu. Midge bir keresinde bir pazar günü yemek salonunda, "Sevgili Dopey* öldü!" diye bağırdı. Bu şekilde bahsedildiğinde takma ismi kulağa o kadar korkunç geliyordu ki aile ölümünden sonra ondan Randolph diye bahsetmeye başladı.

William Percy ya da Cırtlak Willy, hiç değilse, aptal lakabından utanıyordu, Garp'tan üç yaş büyük olmasına ve o okula yeni başlarken neredeyse okulu bitirecek olmasına rağmen Garp'la içten bir arkadaşlık kurdu. Jenny, William diye hitap ettiği William'ı her zaman sevmişti. Ona birçok kez bronşit tedavisi uyguladı ve (Yale'den mezun olduktan hemen sonra bir savaşta) öldüğünü duyunca Midge ve Şişko Stew'a uzun bir başsağlığı mektubu bile yazdı.

Söz konusu Percy ailesinin kızları olduğunda Cushie'nin iyi bir hayat yaşadığı söylenebilir (Garp da bunda küçük bir rol oynayacaktı; ikisi neredeyse yaşıttı). En genç Percy olan ve hayatı boyunca Pooh diye çağırılmak gibi bir lanetle yaşayan zavallı Bainbridge, Garp'la, onun en verimli yıllarında karşılaşacaktı.

---

* (İng.) Salak, mankafa. *–ybn*

Jenny tüm bu çocukların ve Garp'ın büyüyüşünü izledi. Jenny, Garp'ın Steering'e hazırlanmasını beklerken kara canavar Bonkers çok yaşlandı fakat Jenny onun dişlerini kaybetmediğinin farkındaydı. Ve Garp ona karşı sürekli tetikteydi; Bonkers çocuklarla birlikte etrafta koşmayı bıraktıktan sonra bile Garp, köpek Percy'lerin evinin önündeki –karanlıkta dikenli bir çalı kadar matlaşmış ve yıpranmış– beyaz sütunların arasından iri cüssesiyle etrafı izlerken gözünü ondan ayırmıyordu. Zaman zaman daha küçük bir çocuk ya da mahalleye yeni gelen biri ona yaklaşacak olursa ısırılırdı. Jenny kocaman, dikkatsiz köpeğin sebep olduğu dikişlerin ve eksilen beden parçalarının hesabını tutuyordu fakat Şişko Stew, Jenny'nin bütün eleştirilerine göğüs gerdi ve Bonkers yaşamaya devam etti.

"Bence annem hayvanın varlığını sevmeye başlamıştı ama bunu asla itiraf etmezdi," diye yazacaktı Garp. "Bonkers, Percy'ler adlı düşmanın ete kemiğe bürünmüş, kaslara, kürke ve ağız kokusuna dönüşmüş hâliydi. Ben büyürken koca köpeğin giderek güçten düşmesini izlemek, annemi mutlu etti herhalde."

Garp Steering'de okumaya hazır olduğunda, kara Bonkers on dört yaşındaydı. Garp Steering'de okumaya başladığında, Jenny'nin saçlarında da gümüş grisi teller belirmeye başlamıştı. Garp Steering'de okumaya başladığında Jenny katılmaya değer tüm derslere girmiş, sahip oldukları evrensel değer ve verecekleri kişisel keyif açısından kategorize etmişti. Garp Steering'de okumaya başladığında Jenny Fields, okulda on beş yılını dolduran çalışanlara verilen geleneksel hediyeyle, ünlü Steering yemek takımıyla ödüllendirilmişti. Tabakların zeminine aralarında revir ve ek bina da bulunan, okulun ciddi görünümlü tuğla binaları çizilmiş ve Steering Okulu'nun canlı renkleriyle boyanmıştı. Kan ve mavi.

3
BÜYÜDÜĞÜNDE NE OLMAK İSTİYORDU

1781 yılında Everett Steering'in dul eşi ve çocukları, okulun ilk ismi olan Steering Akademisi'ni kurdu. Çünkü Everett Steering son Noel kazının içini oyarken ailesine, yaşadığı kasabayla ilgili tek hayal kırıklığının, oğullarına onları yükseköğrenime hazırlayabilecek bir akademi sunamaması olduğunu söylemişti. Kızlarından bahsetmemişti. Everett Steering, denizle tek bağının lanetli bir nehir olduğu bir köyde gemi inşaatçısıydı. Everett nehrin lanetli olduğunu biliyordu. Zeki bir adamdı ve pek oyunbaz sayılmazdı, buna rağmen Noel yemeğinden sonra kızları ve oğullarını şımartıp onlarla kartopu oynamıştı. Akşam çökmeden de beyin kanamasından ölmüştü. Everett Steering yetmiş iki yaşındaydı ve kızlarıyla oğulları bile kartopu oynamak için çok yaşlıydı ama Steering kasabasının *onun* kasabası olduğunu söylemeye hakkı vardı.

İsmi, Amerikan Bağımsızlık Savaşı'ndan sonra kasabanın kazandığı özgürlüğün yarattığı bir heyecanla kasabaya verilmişti. Everett Steering, seyyar topların nehir boyunca stratejik noktalara yerleştirilmesini organize eden kişiydi; bu topların amacı, Büyük Liman'dan yelken açacakları tahmin edilen İngilizlerin yapacağı, asla gerçekleşmeyen bir saldırıyı engellemekti. O zamanlar nehre,

Büyük Nehir deniyordu ama savaştan sonra Steering Nehri denmeye başlamıştı ve hiçbir zaman gerçek bir adı olmayan –ama Büyük Liman'dan birkaç kilometre içerideki, tuzlu ve tatlı suların karıştığı bataklıkların üzerine kurulduğu için hep Çayırlık diye bahsedilen– kasabaya da Steering adı verilmişti.

Steering'deki birçok ailenin geçim kaynağı gemi inşası ya da denizle bağlantılarını sağlayan nehirden gelen başka işlerdi; ilk defa Çayırlık diye anıldığı zamanlardan beri kasaba daima Büyük Liman'ın yedeği olmuştu. Everett Steering ailesine, oğulları için bir akademi kurma dileğinin yanı sıra Steering'in uzun süre bir liman kasabası olarak kalmayacağını da söylemişti. Everett Steering, nehrin tabanının alüvyonla kaplanmakta olduğunu fark etmişti.

Everett Steering hayatı boyunca tek bir şaka yapmış ve bunu sadece ailesine yapmıştı. Şaka, adının verildiği tek nehrin çamur dolu olduğu ve bu çamurun anbean arttığıydı. Steering'den limana kadar uzanan arazi bataklıklar ile çayırlardan oluşuyordu ve Everett, insanlar Steering'in korunmaya değecek kadar değerli bir liman olduğuna karar verip nehrin yatağını derinleştirmek için kazmadıkları takdirde zaman içinde bir kayığın bile (sular çok yükseldiği zamanlar dışında) Steering'den Büyük Liman'a gitmekte zorlanmaya başlayacağını biliyordu. Everett, bir gün gelgitin, yaşadığı kasabadan denize kadar bütün nehir yatağını dolduracağını biliyordu.

Bundan sonraki yüzyılda Steering ailesi akıllıca bir kararla geçim kaynaklarını Steering Nehri'nin canlı kısmındaki şelale yakınlarında kurdukları su değirmenleriyle çalışan dokuma atölyelerine yönlendirdi. İç Savaş sırasında Steering Kasabası'nda çalışmaya devam eden tek işyeri, Steering Nehri kıyısındaki Steering Değirmenleri oldu. Aile, zamanı geldiğinde, gemi inşası işinden tekstil alanına geçiş yaptı.

Steering'de gemi yapımı işiyle uğraşan bir başka aileyse bu kadar şanslı değildi; bu ailenin yaptığı son gemi, denize dökülen Steering Nehri'nin ancak yarısına kadar ilerleyebildi. Steering'de

yapılan son gemi, nehrin bir zamanlar kötü bir şöhrete sahip olan ve Boğaz denen kısmında sonsuza dek çamura saplandı, yıllar boyunca da sular yükseldikçe yarısı suya battı, sular çekildiğindeyse tamamen kuru hâlde, yoldan göründü. Gemi yana yıkılıp birinin köpeğini ezene kadar çocuklar burada oyun oynadı. Gilmore adlı bir domuz çiftliği sahibi, geminin direklerini ağıllarını yükseltmek için kullandı. Küçük Garp'ın Steering'e gittiği yıllarda, okulun takımı kürekli yarış teknelerini ancak sular yükseldiğinde kullanabiliyordu. Sular çekildiğindeyse Steering Nehri, Steering'den denize kadar ulaşan, ıslak bir çamur hattına dönüşüyordu.

İşte bu yüzden, Everett Stering'in nehir hakkındaki içgüdülerine güvenilerek, 1781 yılında bir oğlanlar akademisi kurulmuştu. Bundan yüz yıl sonra da okul büyük bir başarı kazanmıştı.

"Geçen yıllar boyunca, açıkgöz Steering genleri bozulmaya uğramıştı galiba," diye yazacaktı Garp, "ailenin suyla ilgili içgüdüleri, çok iyiden, çok kötüye doğru ilerledi," Garp, Midge Steering Percy'yi böyle tasvir etmeyi seviyordu. Bu konuda, "Su hakkındaki içgüdülerini tamamen kaybetmiş bir Steering," diyordu. Garp, "Steering'lerin suyla ilgili hislerini taşıyan genlerin Midge'e ulaştığında kromozomlarını kaybetmiş olmasını" müthiş ironik buluyordu. Bu konuda, "Midge'in su hakkındaki hisleri öylesine bozuldu ki onu önce Hawaii'ye, sonra da Şişko Stew sayesinde Amerikan Donanması'na çekti," diye yazacaktı.

Midge Steering Percy, ailenin yaşayan son üyesiydi. O öldükten sonra geriye kalan tek Steering, Steering Okulu olacaktı ve belki de ihtiyar Everett bunu da önceden tahmin etmişti; sonuçta birçok aile geriye çok daha az ya da çok daha kötü şeyler bırakıyordu. En azından Garp'ın orada okuduğu zamanlarda, Steering Okulu hâlâ amaçları konusunda çok kararlı ve netti: "Genç erkekleri yükseköğrenime hazırlamak". Garp'ın, aynı amacı çok ciddiye alan bir de annesi vardı. Bizzat Garp da okulu o kadar ciddiye alıyordu ki hayatı boyunca tek bir şaka yapmış olan Everett Steering'i bile memnun edebilirdi.

***

Garp, hangi dersleri alacağını ve hangi öğretmenleri seçeceğini biliyordu. Genellikle, okuldaki başarını ya da başarısızlığını etkileyen önemli bir faktördü bu. Garp çok yetenekli bir öğrenci sayılmazdı ama ne yöne gitmesi gerektiğini biliyordu, Jenny onun alacağı derslerin çoğunu hâlâ hatırlıyordu ve disiplin sağlamayı iyi biliyordu. Garp muhtemelen entelektüel alanda annesinden daha yetenekli değildi ama Jenny'nin güçlü disiplinine o da sahipti; hemşireler düzen kurmak konusunda doğal bir yeteneğe *sahiplerdir* ve Garp annesine güveniyordu.

Jenny'nin tavsiyeleri konusunda hatalı olduğu tek bir alan olabilirdi. Steering'deki sporlarla asla ilgilenmediği için, Garp'a hangi sporları sevebileceği konusunda tavsiyelerde bulunamıyordu. Ona, Bay Merrill'in Doğu Asya Medeniyetleri ve Bay Langdell'in Tudor İngiltere'si derslerini seveceğini söyleyebiliyordu. Ama mesela Jenny, futbolla Amerikan futbolu arasındaki keyif ve acı farklarını bilmiyordu. Sadece gözlemlerine dayanarak oğlunun ufak tefek, güçlü, dengeli, hızlı ve yalnızlığa meyilli olduğunu söyleyebiliyordu; hangi sporlardan keyif alacağını bileceğini düşünüyordu. Ama Garp bilmiyordu.

Garp, kürek takımının aptalca olduğunu düşünüyordu. Kadırgalarda çalışan bir köle gib, diğer insanlarla uyum içinde bir kayığın küreklerini çekmek aptalcaydı ve Steering Nehri gerçekten de çok kirliydi. Nehir, fabrika ve insan atıklarıyla doluydu ve gelgitten sonra her zaman çamur birikintilerinin üzerinde tuzlu suyun oluşturduğu bir balçık tabakası beliriyordu (buzdolabına konmuş domuz pastırmasının üzerindeki donmuş yağ tabakasına benzer bir doku oluşturuyordu bu). Everett Steering'in nehri çamur ve çok daha fazlasıyla doluydu, hem nehir tertemiz bile olsa Garp'ta kürekçi kumaşı yoktu. Tenisçi de değildi. Steering'deki ilk yılında yazdığı makalelerden birinde Garp şöyle yazdı: "Toplar ilgimi çekmiyor. Toplar, sporcuyla egzersiz arasında bir engel oluşturuyor. Hokey sopaları ve badminton raketleri de aynı şeyi yapıyor; patenler de, tıpkı kayaklar gibi, bedenle zemin arasındaki ilişkiye engel teşkil ediyor. Ve kişi bedenini, bir raket ya da

sopayla mücadeleden uzaklaştırdığında, hareketin, gücün ve odağın saflığı kayboluyor." Daha on beşindeyken bile kendine ait bir kişisel estetik anlayışı olduğu hissedilebiliyordu.

Amerikan futbolu oynayamayacak kadar ufak tefek olduğu ve futbol da topla oynandığı için uzun mesafe koşucusu oldu; buna kros koşusu deniyordu. Ama koşarken çok fazla su birikintisine bastı ve sonbahar boyunca geçmek bilmeyen bir gribe yakalandı.

Kış sporları sezonu açıldığında, Jenny oğlunda baş gösteren huzursuzluktan endişelenmeye başladı; ona, sadece spor konusunda vereceği bu kararı çok büyüttüğünü söyledi. Neden tercih ettiği sporu bulmakta bu kadar zorlanıyordu ki? Ama spor, Garp için dinlendirici bir aktivite değildi. Garp için *hiçbir şey* dinlendirici bir aktivite değildi. En başından beri, başarılı olmak için kendini zorlaman gerektiğine inanırdı. (Garp daha sonra kendinden bahsederken, "Yazarlar eğlenmek için okumaz," diyecekti.) Genç Garp'ın yazar olmak istediğine karar vermeden önce hatta ne olacağını hiç bilmediği zamanlarda bile hiçbir şeyi "eğlenmek için" yapmadığı belliydi.

Garp kış sporlarından birini seçmesi gerektiği gün revire yatırıldı. Jenny onun yataktan çıkmasına izin vermedi. "Zaten hangi spora kaydolmak istediğini bilmiyorsun," dedi ona. Garp ise sadece öksürebiliyordu.

"Bu inanılamayacak kadar aptalca," dedi Jenny ona. "On beş yıldır bu sümüklü, kaba insanların arasında yaşıyorsun ve akşamüstlerini geçirmek için hangi sporu yapacağına bile karar veremiyorsun."

"İstediğim sporu bulamıyorum, anne," diye yakındı Garp. "Başarılı olduğum bir spor olmalı."

"Neden?" diye sordu Jenny.

"Bilmiyorum," diye sızlandı Garp. Durmadan öksürdü.

"Tanrım, şu söylediklerine bir bak," diye şikâyet etti Jenny. "Sana uygun sporu bulacağım," dedi. "Spor salonuna gidip adını bir şeye yazdıracağım."

"Hayır!" diye yalvardı Garp.

Sonra Jenny, vaaz veren bir papaz gibi, Garp'ın Steering'de okuyacağı dört yıl boyunca ne yapacağını açıkladı. "Ben bu konuda senden daha çok şey biliyorum, değil mi?" dedi. Garp yeniden arkaya, terli yastığının üzerine düştü.

"*Bu konuda* bilmiyorsun, anne," dedi Garp. "Bütün dersleri aldın ama *takımlardan* hiçbirinde oynamadın."

Jenny Fields bu beklenmedik hatasını fark ettiyse de kabul etmeye yanaşmadı. Steering'de sıradan bir aralık günüydü; zemin, eriyip buz tutmuş kar yüzünden kayganlaşmış, kar üzerinde yürüyen sekiz yüz oğlanın botlarıyla kararıp çamurlanmıştı. Jenny Fields sıkıca giyinip üzerine kış kasveti çökmüş yerleşke boyunca, kararlı ve azimli bir anne olarak ilerledi. Acılarla dolu Rusya Cephesi'ne elinden geldiğince umut vermek için orduya yazılmış bir hemşire gibi görünüyordu. Jenny Fields, Steering spor salonuna işte bu şekilde yaklaştı. Steering'de geçirdiği on beş yıl boyunca Jenny hiçbir zaman oraya gitmemişti; bunun önemli olduğunu bilmiyordu. Jenny, Steering yerleşkesinin en uzak ucunda, etrafı insan eliyle yapılmış devasa bir arı kovanının kesiti gibi görünen hokey sahaları ve tenis kortlarıyla çevrili kocaman spor salonunun, karşılaşmayı beklemediği bir savaş gibi kirli karın içinden yükseldiğini gördüğünde; kalbi endişe ve kasvetle doldu.

Seabrook Spor Salonu ve Antrenman Alanı, ismini –aynı Seabrook Stadyumu ve Seabrook Buz Hokeyi Pistleri gibi– Birinci Dünya Savaşı'nın muhteşem sporcusu Miles Seabrook'tan almıştı. Jenny, spor salonunun kocaman girişinde, bir vitrindeki üç parçalı fotoğraflarda sporcunun yüzü ve geniş göğsüyle karşılaştı. '09 mezunu Miles Seabrook'un kafası deri bir futbol kaskının içindeydi ve omuzlarındaki destekler muhtemelen gereksizdi. Eski 32 numaralı oyuncunun fotoğrafının altında, neredeyse parçalanmış olan forması duruyordu: Rengi solmuş ve sık sık güvelerin saldırısına uğramış olan forma, Miles Seabrook'un üç fotoğrafının ilkinin altında, kilitli bir kupa kutusunda duruyordu. Küçük bir levhada şöyle yazıyordu: GERÇEK FORMASI.

Üç fotoğrafın ortadakinde Miles Seabrooks, hokey kalecisiy-

di; o eski günlerde kaleciler destek ekipmanları kullanırdı fakat Seabrook'un cesur yüzü açıktaydı; gözleri net ve meydan okuyan bir tavırla bakıyordu ve yüzünün her yanında yara izleri vardı. Miles Seabrook'un kocaman bedeni küçülen kalenin tamamını dolduruyordu sanki. Kediler kadar hızlı ve ayı gibi kocaman, deri eldivenli elleri, kocaman sopası ve şişkin göğüslüğü, dev bir karıncayiyenin uzun pençelerine benzeyen patenleriyle, Miles Seabrook'a kim gol atabilirdi ki? Futbol ve hokey fotoğraflarının altında, yıllık önemli maçların skorları yazılmıştı: Steering'de yapılan her sporun sezonu, geleneksel olarak, neredeyse onun kadar eski ve ünlü olan Bath Akademisi'yle yapılan bir maçla kapanırdı ve Steering'deki bütün oğlanlar rakiplerinden nefret ederdi. Rezil Bath öğrencileri altın rengi ve yeşil (Garp okuldayken bunlara kusmuk ve bebek boku denirdi) formaları içindeydi. STEERING 7, BATH 6; STEERING 3, BATH 0. Kimse Miles'a gol atamamıştı.

Üçüncü fotoğrafta *Kaptan* Miles Seabrook adıyla beliren oyuncu, Jenny'ye çok tanıdık gelen bir üniformayla ona bakıyordu. Jenny hemen bunun bir pilot giysisi olduğunu anladı. Giysiler iki dünya savaşı arasında değişse de Jenny uçuş ceketinin havalı bir açıyla yukarı çevrilmiş kürk kaplı yakasını, uçuş şapkasının kendinden emin bir tavırla açık bırakılmış çene kayışını, yukarı kaldırılmış kulak koruyucularını (Miles Seabrook'un kulakları asla üşümezdi!) ve umursamazca alnına doğru itilmiş uçuş gözlüğünü hemen tanıdı. Miles'ın boynunda bembeyaz bir fular vardı. Bu fotoğrafın altında hiçbir şey yazmıyordu ama Jenny, Steering Spor Bölümü'nde mizah anlayışı olan herhangi biri olsa buraya BİRLEŞİK DEVLETLER 16, ALMANYA 1 yazardı, diye düşündü. On altı, Almanlar onu düşürmeden önce, Miles Seabrook'un düşürdüğü uçakların sayısıydı.

Kilitli kupa kutusunun içindeki tozlanmış kurdele ve madalyalar, Miles Seabrook için kurulmuş bir sunaktaki sunular gibi duruyordu. Kutunun içinde ahşap bir parça vardı ve Jenny bunun Miles Seabrook'un düşürülen uçağının bir parçası olabileceğini

düşündü; her türlü zevksizliğe hazırlıklıydı, ama ahşap parçası, sporcunun son hokey sopasından geriye kalan bir parçaydı yalnızca. "Neden penisini de koymamışlar?" diye düşündü Jenny Fields. "Ya da ölmüş bir bebekten kalan hatıralar gibi saçından bir tutamı?" Miles'ın saçları üç fotoğrafta da bir kask, şapka, ya da büyük, çizgili bir bereyle kapatılmıştı. Jenny –o kendine özgü ağız büküşüyle– belki de Miles Seabrook'un kel olduğunu düşündü.

Jenny tozlu kutuda gururla duran kalıntıların ima ettiği şeylere içerledi. Savaşçı-sporcu bir üniforma değişikliğinden daha geçiyordu sadece. Bedenine her seferinde, onu koruyacakmış gibi görünen başka bir giysi giydiriliyordu: Steering Okulu'nda hemşirelik yaptığı on beş yıl boyunca Jenny kasklar, maskeler, kayışlar, kemerler ve desteklere rağmen bir sürü futbol ve hokey yaralanmasıyla karşılaşmıştı. Ve hem Çavuş Garp hem diğer askerler Jenny'ye en sahte koruma araçlarının da savaşa giden erkeklerinkiler olduğunu göstermişti.

80 Jenny ihtiyatlı bir tavırla ilerledi; vitrinleri geride bıraktığında kendini tehlikeli bir makinenin motoruna doğru ilerliyormuş gibi hissetti. Spor salonunun stadyum büyüklüğündeki alanlarından kaçınıyordu; buralarda yapılan maçlardan yükselen inlemeleri duyabiliyordu. Ofisleri bulabileceğini tahmin ettiği karanlık koridorları aradı. "Çocuğumu *bu yüzden* kaybetmek için mi on beş yılımı verdim?" diye düşündü.

Duyduğu bir kokuyu tanıdı. Dezenfektan. Yıllar boyunca dikkatle ovulmuş zeminler. Bir spor salonunun, korkunç mikropların üremek için bir fırsat beklediği yerlerden biri olduğuna şüphe yoktu. Bu koku ona hastaneleri ve Steering'in revirindeki, ameliyat sonrası, bayatlamış havayı hatırlattı. Ama burada, Miles Seabrook'un anısına yapılmış bu dev binada, Jenny için seks kokusu kadar kötü olan *başka* bir koku daha vardı. Spor salonu ve kompleksi 1919 yılında, yani Jenny doğmadan neredeyse bir yıl önce inşa edilmişti. Jenny'nin fark ettiği koku, neredeyse kırk yıl boyunca birikmiş güçlü osuruklar ve stres altında kendilerini fiziksel açıdan zorlayan oğlanların ter kokularıydı. Jenny, ateşli ve

hayal kırıklığıyla dolu *rekabetin* kokusunu alıyordu. Bu ona çok yabancıydı; büyürken hayatında buna hiç yer olmamıştı.

Jenny, spor salonundaki birçok farklı enerjiyle dolu merkez alanlarından ayrı görünen bir koridorda hareketsiz kalıp dinledi. Yakınlarında bir yerde, bir ağırlık kaldırma odası olmalıydı; demirden sopaların yere çarpışını ve fıtık olmaya doğru giden korkunç çalışmaların seslerini duyabiliyordu; bir hemşire, insanın kendini bu kadar zorlamasını ancak böyle görebilirdi. Hatta Jenny'ye, Steering'deki bütün oğlanlar kabız olmuş da rahatlamak için bu korkunç spor salonuna gelmiş gibi, bütün bina inleyip ıkınıyor gibi geliyordu.

Jenny Fields kendini, ancak çok dikkatli birinin bir hatayla karşılaştığında hissedeceği gibi, mahvolmuş hissediyordu.

O anda, kanlar içindeki güreşçi karşısına çıktı. Jenny bu sersemlemiş, üzerinden kan damlayan oğlanın onu nasıl şaşırttığından emin değildi, ama koridordaki küçük, zararsız görünen kapılardan biri açılmış ve güreşçinin matlaşmış yüzü aniden önünde belirmişti. Güreşçinin kulak korumaları o kadar yerinden oynamıştı ki çene kayışı ağzının içine girmiş, üst dudağının oltaya takılmış bir balık gibi görünmesine sebep oluyordu. Bir zamanlar çenesini saran kayışın küçük tokası, artık burnundan boşalan kana bulanmıştı.

Jenny hemşire olduğu için kandan çok etkilenmezdi ama geniş, ıslak ve sert görünüşlü oğlanla çarpışma ihtimali irkilmesine sebep oldu. Oğlan bir şekilde yana çekilip ona çarpmamayı başardı. Kayda değer bir itme kuvveti ve yoğunlukla, yanında onu desteklemeye çalışan güreşçi arkadaşının üzerine kustu. Steering'deki oğlanların büyük bir kısmı iyi terbiye almış olduğu için, "Özür dilerim," diye geveledi.

Yanındaki güreşçi arkadaşı ona iyilik yapıp kafasındaki korumayı çıkardı, böylece talihsiz çocuk kusmuğu ya da kask kayışı yüzünden boğulmaktan kurtuldu. Üzerinin ne kadar kirlendiğini hiç umursamadan, güreş odasının kapısından içeri, "Carlisle başaramadı!" diye bağırdı.

Isısı Jenny'yi kış ortasında tropik bir gibi kendine çeken odadan net, tenor bir erkek sesi cevap verdi. "Carlisle! Bu öğlen yemekhanedeki yemekten *iki* porsiyon yedin, Carlisle! Tek porsiyon yeseydin kaybetmeyi hak ederdin! Sana *acımıyorum*, Carlisle!"

Kendisine acınmayan Carlisle sendeleyerek koridor boyunca ilerledi, kanayan yaralarıyla geğire geğire bir kapıdan girdi ve ardında lekeler bırakarak gözden kayboldu. Jenny'ye göre Carlisle'a duyduğu sempatiyi kaybeden bir diğer kişi olan güreşçi arkadaşı, Carlisle'ın kafa koruyucusunu, geride bıraktığı pisliğin üzerine atıp onun ardından soyunma odasına doğru ilerledi. Jenny, onun, giysilerini değiştirebileceği bir yere gittiğini umdu.

Güreş odasının açık kapısına baktı, derin bir nefes aldı ve içeri girdi. Hemen dengesini kaybettiğini hissetti. Ayaklarının altında yumuşak, et gibi bir zemin hissetti; yaslandığı duvar sanki içeri çöktü; her yanı yumuşak bir malzemeyle kaplı bir odaya girmişti, yerdeki ve duvarlardaki matlar sıcak ve esnekti; içerideki hava son derece sıcak ve yoğun bir ter kokusuyla dolu olduğu için Jenny nefes almaya zorlukla cesaret edebildi.

Tenor sesli adam, "Kapıyı kapat!" dedi. Çünkü Jenny'nin daha sonra öğreneceği üzere güreşçiler, özellikle de ağırlık kaldırırken bu ısıyı ve kendi ter kokularını *seviyor*, duvarlar ve zemin, uyuyan kızların kıçları kadar sıcak ve yumuşak olduğunda çok daha başarılı oluyorlardı.

Jenny kapıyı kapattı. Kapının arkası bile matla kaplıydı ve Jenny ona yaslandı, birinin ona acıyarak kapıyı dışarıdan açıp onu kurtaracağını hayal etti. Tenor sesli adam koçtu ve Jenny havayı titreştiren bu sıcakta odanın uzun duvarları boyunca dolaşmasını, birbirleriyle mücadele eden güreşçilerine asık suratla bakarken kıpırdamadan durmayışını izledi. Koç onlara, "Otuz saniye!" diye bağırdı. Matın üstündeki çiftler elektrik verilmiş gibi hızlandı. Güreş odasındaki çiftlerin hepsi şiddetli bir düğümle birbirine kilitlenmişti ve Jenny'ye göre her güreşçinin niyeti tecavüz kadar kasıtlı ve umutsuzdu.

"On beş saniye!" diye bağırdı Koç. "Zorlayın!"

Jenny'nin en yakınındaki düğüm olmuş çift aniden ayrıldı; kol ve bacakları çözüldü. Kollarındaki ve boyunlarındaki damarlar dışarı fırlamıştı. Rakibi onu serbest bıraktığında oğlanlardan birinin ağzından nefessiz bir çığlık ve salya boşaldı; birbirlerinden ayrılıp matla kaplanmış duvara çarptılar.

"Zaman doldu!" diye bağırdı Koç. Düdük kullanmamıştı. Güreşçiler aniden gevşeyip çok yavaş hareketlerle kendilerini içinde bulundukları düğümlerden kurtardılar. Yarım düzine kadar güreşçi sendeleyerek kapıdaki Jenny'ye doğru ilerliyordu. Akıllarında çeşmeye ve temiz havaya ulaşmak vardı ama Jenny onların, huzur içinde kusmak, kanamak ya da ikisini birden yapmak için koridora çıkmaya çalıştığını düşündü.

Güreş odasında sadece Jenny ve Koç kalmıştı. Jenny, Koç'un ufak tefek ve düzgün görünümlü, bir yay kadar derli toplu bir adam olduğunu gözlemledi; ayrıca neredeyse kör olduğunu da gözlemledi, çünkü Koç, beyazlığının ve vücut şeklinin güreş odasına ait olmadığını fark etmiş, gözlerini kısarak ona bakmaya başlamıştı. Üzerine doğru uçan bir güreşçi tarafından kırılmasın diye genellikle baş seviyesinde, duvar matlarının üzerine koyduğu gözlüğüne uzandı. Jenny, Koç'un kendi yaşlarında olduğunu ve onu daha önce, gözlüklü ya da gözlüksüz, Steering yerleşkesinde hiç görmediğini fark etti.

Koç Steering'e yeni gelmişti. İsmi Ernie Holm'dü ve şimdiye kadar Steering'deki insanları Jenny kadar kibirli bulmuştu. Ernie Holm iki kez Iowa Üniversitesi'nde güreş şampiyonu olmuştu fakat hiçbir zaman ulusal çapta bir madalya kazanmamıştı. On beş yıl boyunca Iowa'nın dört bir yanında liselerde güreş koçluğu yaparken, bir yandan da tek çocuğu olan kızını tek başına yetiştirmeye çalışmıştı. Kendisinin de söyleyeceği gibi, Ortabatı'dan çok bıkmış ve kızının iyi bir eğitim almasını sağlayabilmek için Doğu'ya gelmişti. Ernie, ailedeki zeki kişinin kızı olduğunu söylemeyi severdi, hem kız annesinin güzel görüntüsünü de almıştı ama Ernie bundan hiç bahsetmezdi.

On beş yaşındaki Helen Holm, hayatı boyunca her akşamüstü

üç saatini, Iowa'dan Steering'e kadar gittikleri bütün okullardaki güreş odalarında büyüklü küçüklü bir sürü oğlanın terleyip birbirlerini etrafa fırlatışlarını izleyerek geçirmişti. Helen bundan yıllar sonra, bütün çocukluğunu bir güreş odasındaki tek kız olarak geçirmenin onu iyi bir okura dönüştürdüğünü söyleyecekti. "Ben bir gözlemci olarak yetiştirildim," diyordu Helen. "Bir seyirci olarak büyütüldüm."

Helen o kadar iyi bir okurdu ve o kadar çok kitap okuyordu ki Earnie Holm sadece onun için Doğu'ya taşınmıştı. Steering'deki işi Helen için kabul etmişti çünkü sözleşmede, öğretim görevlileri ve okul çalışanlarının çocuklarının Steering Okulu'nda ücretsiz okuyabileceğini ya da başka bir özel okulda okumalarına yetecek bir ödenek alacaklarını okumuştu. Ernie Holm kötü bir okurdu; her nasılsa, Steering'in sadece erkek öğrencileri kabul ettiğini gözden kaçırmıştı.

Soğuk Steering topluluğuna sonbaharda katılmıştı ve zeki kızı bir kez daha küçük, kötü bir devlet okuluna kaydolmuştu. Hatta Steering'deki devlet okulu belki de diğer devlet okullarından bile kötü bir okuldu zira kasabadaki zeki oğlanlar Steering'e, zeki kızlar da başka okullara gidiyordu. Ernie Holm kızını uzak bir okula göndermesi gerekeceğini düşünmemişti; taşınmasının sebebi onun yanında kalmasını sağlamaktı. Böylece Ernie Holm Steering'deki yeni görevine alışırken Helen Holm bu muhteşem okulun her yanını dolaşmış, kitapçısını ve kütüphanesini yağmalamış (elbette okulun diğer muhteşem okuru olan Jenny Fields hakkındaki hikâyeleri duymuş) ve sıkılmaya devam etmişti. Helen Iowa'dayken de sıkılıyordu; sınıf arkadaşları ve gittiği devlet okulu çok sıkıcıydı.

Ernie Holm sıkılan insanlara karşı duyarlı biriydi. On altı yıl önce bir hemşireyle evlenmiş; hemşire, Helen doğduğunda işinden ayrılıp tam zamanlı bir anne olmuştu. Altı ay sonra yeniden hemşirelik yapmak istemişti ama o yıllarda Iowa'da kreş yoktu ve Ernie Holm'le yeni karısı, tam zamanlı bir anne ve eski bir hemşire olmanın yarattığı baskılar yüzünden yavaş yavaş birbirinden

uzaklaşmıştı. Ernie'nin karısı bir gün onu terk etmişti. Onu, tam zamanlı bir kız çocuğuyla, hiçbir açıklama yapmadan bırakmıştı.

Bu nedenle Helen Holm, her zaman sıcak ve her yanı matlarla kaplı olduğu için çocuklar için çok güvenli olan güreş odalarında büyümüştü. Kitaplar Helen'ın sıkılmasını engelliyordu fakat Ernie Holm, kızının bu çalışkanlığının, içindeki boşluğu ne kadar zaman doldurmaya yeteceği konusunda endişeleniyordu. Ernie, kızında sıkılmaya sebep olan *genler* bulunduğundan emindi.

Bu nedenle Steering'e gelmişti. Bu yüzden babası gibi gözlük takan ve ona babası kadar ihtiyacı olan Helen da o gün, Jenny Fields güreş odasına girdiğinde babasının yanındaydı. Jenny, Helen'ı fark etmemişti; on beş yaşındaki Helen'ı çok az kişi fark ediyordu. Ama Helen, Jenny'yi hemen fark etmişti; Helen babası gibi oğlanlarla güreşmediği ve onlara hareketleri ve kilitleri göstermediği için gözlüğünü *hep* takıyordu.

Helen Holm sürekli hemşireleri izlerdi çünkü ortadan kaybolan annesini arıyordu. Ernie, onu bulmak için herhangi bir girişimde bulunmamıştı. Ernie Holm kadınların "Hayır" cevabını kabul etmek konusunda deneyimliydi. Fakat Ernie, Helen küçükken ona hayal etmekten hoşlandığına şüphe olmayan bir hikâye anlatırdı. Bu, her zaman Helen'ın ilgisini çeken bir hikâyeydi. "Bir gün, artık nerede olduğunu bilmiyormuş gibi görünen güzel bir hemşire görebilirsin," derdi Ernie. "Sana da senin kim olduğunu bilmiyormuş gibi bakabilir ama bunu öğrenmek konusunda meraklı olabilir."

"Ve bu hemşire benim annem olabilir mi?" diye sorardı Helen babasına.

"Ve o, senin annen olabilir!" derdi Ernie de.

Bu yüzden Steering'in güreş odasında kafasını kitabından kaldıran Helen Holm, annesini gördüğünü düşünmüştü. Beyaz üniformasıyla Jenny Fields kesinlikle oraya ait değilmiş gibi görünüyordu. Steering Okulu'nun kıpkırmızı matlarının üzerinde koyu renk ve sağlıklı, güçlü kemikli ve tam güzel denemese de çekici görünüyordu. Helen Holm, başka hiçbir kadının, babasının

çalıştığı bu yumuşak zeminli cehenneme gelmeyeceğini düşünmüş olmalıydı. Helen'ın gözlük camları buğulanmıştı. Kitabını kapattı. Üzerinde sert kalçaları ve küçük göğüsleriyle on beş yaşındaki, yeni biçimlenen bedenini saklayan özelliksiz, gri kazağıyla beceriksizce ayağa kalkıp güreş odasının duvarına dayandı ve babasının bir tanıma belirtisi göstermesini bekledi.

Fakat Ernie Holm hâlâ gözlüğünü arıyordu; beyaz giysili, bulanık bir siluet görüyordu –bu bir kadın hatta bir hemşire olabilirdi– ve kalbi, hiçbir zaman gerçekten inanmadığı bir olasılık karşısında duraksadı: Karısı dönmüştü ve "Seni ve kızımızı çok özledim!" diyecekti. Başka bir hemşire onun işyerine neden gelirdi ki?

Helen babasının beceriksizce hareket edişini görüp bunun beklediği işaret olduğunu düşündü. Kan kadar sıcak matların üzerinden Jenny'ye doğru ilerlerken Jenny, "Tanrım, bu bir *kız*! Gözlüklü, güzel bir kız. Güzel bir kızın burada ne işi var?" diye düşündü.

"Anne?" dedi kız, Jenny'ye. "Anne, *benim*, Helen," deyip gözyaşlarına boğuldu, kollarını Jenny'nin omuzlarına doladı ve ıslak yüzünü Jenny'nin boynuna bastırdı.

Hiçbir zaman dokunulmaktan hoşlanmayan bir kadın olan Jenny Fields, "Tanrım!" dedi. Yine de, belki de hemşire olduğu için, Helen'ın ihtiyacını hissetmiş, annesi olmadığını çok iyi bilmesine rağmen kızı kendinden uzaklaştırmamıştı. Jenny Fields, *bir kere* anne olmanın yeterli olduğunu düşünüyordu. Sakince ağlayan kızın sırtını sıvazladı ve sonunda gözlüğünü bulan güreş koçuna baktı. Jenny kibar bir tavırla ona, "*Senin* annen de değilim," dedi çünkü adam da ona, güzel kızın yüzünde kısa süre gördüğü rahatlama ifadesiyle bakıyordu.

Ernie Holm bu bağlantının, hemşire üniforması ve bir güreş odasının iki hemşirenin hayatlarındaki yerinden daha derin olduğunu düşündü, fakat Jenny, Ernie'nin kaçan karısı kadar güzel bir kadın değildi; Ernie, on beş yılın bile karısını ancak hoş denebilecek ve bu denli sade bir kadına dönüştüremeyeceğini düşün-

dü. Jenny yine de ona, Ernie'nin, maçı kaybeden güreşçilerinin yüzünden tanıdığı, belirsiz ve özür diler gibi bir gülümsemeyle bakarken bir sorunu varmış gibi görünmüyordu.

"Kızım annesi olduğunuzu zannetti," dedi Ernie Holm, Jenny'ye. "Annesini uzun zamandır görmedi."

"Belli oluyor," diye düşündü Jenny Fields. Kızın bedeninin gerildiğini ve kollarından kurtulduğunu hissetti.

"O senin annen değil, tatlım," dedi Ernie Holm, Helen'a. Helen güreş odasının duvarına doğru geri çekilmişti; sert mizaçlı bir kızdı; duygularını babasına bile gösterme alışkanlığı yoktu.

"Siz de *karımız* olduğumu mu düşündünüz?" diye sordu Jenny, Ernie'ye, çünkü adam ona baktığında bir an Ernie'nin de onu karısıyla karıştırdığını düşünmüştü. Bayan Holm'ün ne kadar "uzun" süredir kayıp olduğunu merak etti.

"Beni de bir an için kandırdınız," dedi Ernie kibarca; nadiren gösterdiği, utangaç bir gülümsemesi vardı.

Helen güreş odasının bir köşesine çömelmiş, yaşadığı utançtan Jenny sorumluymuş gibi öfkeli gözlerle bakıyordu ona. Jenny kızdan etkilendiğini hissetti; Garp yıllardır ona böyle sarılmamıştı ve Jenny kadar seçici bir anne için bile bu, özlediğini hatırladığı bir duyguydu.

"İsmin ne?" diye sordu Helen'a. "Benim ismim Jenny Fields."

Bu ismi Helen elbette biliyordu. Kadın Steering Okulu'ndaki diğer gizemli okurdu. Ayrıca Helen daha önce kimseye, annesi için sakladığı duygularını göstermemişti ve bu duyguları Jenny'ye yönlendirmesi bir kaza olsa da Helen onları tamamen geri almayı başaramıyordu. Babasının utangaç gülümsemesine sahipti ve Jenny'ye şükranla bakıyordu; Helen tuhaf biçimde Jenny'ye tekrar sarılmak istiyordu fakat kendini engelledi. Güreşçiler sendeleyerek odaya dönmeye başladı; kilo vermeye çalışanların sadece ağızlarını çalkaladığı içme suyu çeşmesinden gelirken nefes nefeselerdi.

Ernie onlara eliyle odadan çıkmalarını işaret ederek, "Antrenman bitti," dedi. "Bugünlük bu kadar. Gidip koşunuzu yapın!"

Güreşçiler uysal bir tavırla, biraz da rahatlayarak kıpkırmızı odanın kapısına doğru ilerledi. Başlıklarını, naylon eşofmanlarını ve plastik bantlarını aldılar. Kızı ve Jenny Fields onun bir açıklama yapmasını beklerken Ernie Holm odanın boşalmasını bekledi; en azından bir açıklama yapması gerektiğini hissediyordu ve Ernie'nin kendini en rahat hissettiği yer de güreş odasıydı. Onun için, bir hikâyeyi, sonu olmayan, tanımadığı birine anlatması gereken bir hikâyeyi bile anlatmanın doğal yeri burasıydı. Böylece güreşçileri odadan çıktığında Ernie büyük bir sabırla kızıyla hikâyesini anlatmaya başladı; onları terk eden hemşireden ve yeni geldikleri Ortabatı'dan bahsetti. Elbette bu, Jenny'nin etkileyici bulduğu bir hikâyeydi, çünkü Jenny, kendisi gibi tek başına çocuk büyüten başka hiçbir ebeveyn tanımıyordu. Ve Jenny bir yandan onlara *kendi* hikâyesini anlatmayı istediyse de –arada çok ilginç benzerlikler ve farklılıklar vardı– sadece herkese söylediği şeyleri tekrarladı: Garp'ın babası bir askerdi falan filan. Ve savaşta kim evlenmekle vakit kaybederdi ki? Hikâyenin tamamı böyle olmasa da Steering topluluğunda Jenny kadar algısı açık ve dürüst kimseyle tanışmayan Ernie ve Helen etkilendiler.

Oracıkta, duvarları yumuşak yastıklarla kaplanmış, yerde yumuşak matlar olan güreş odasında, böyle bir ortamda, ani ve açıklanamaz yakınlıkların oluşması mümkündü işte.

Elbette Helen'ın Jenny'ye karşı duyguları değişecek, sonra tekrar değişecek olsa da o ilk kucaklamayı hayatı boyunca hatırlayacaktı; Jenny Fields o güreş odasında, Helen'ın hayatı boyunca sahip olup olabileceği, anneye en yakın şeye dönüşmüştü. Jenny de birinin sana annesiymişsin gibi sarılmasının nasıl bir his olduğunu hatırlayacak hatta otobiyografisinde, bir kız çocuğunun sarılışının, bir erkek çocuğundan nasıl farklı olduğunu belirtecekti. Böyle bir açıklama yapmasına sebep olan tek deneyiminin, aralık ayının o gününde, Miles Seabrook anısına dikilmiş dev spor salonunda gerçekleşmesi en hafif tabiriyle ironikti.

Ernie Holm, Jenny Fields'a karşı bir şeyler hissetti ve kısa süreliğine de olsa, hayatını birlikte yaşayabileceği başka bir ka-

dın olduğunu düşündüyse eğer, bu talihsiz bir durumdu. Çünkü Jenny Fields böyle duygulara sahip değildi; sadece Ernie'nin hoş ve iyi bir adam olduğunu düşünüyor, belki de arkadaş olabileceklerini umuyordu. Arkadaşlık kurarlarsa eğer, Jenny'nin ilk dostu olacaktı.

Ve Jenny'nin güreş odasında bir süre yalnız kalıp kalamayacağını sorması, Ernie ve Helen'ı şaşkına çevirmiş olmalıydı. "Neden?" diye düşünmüşlerdir herhalde. Sonra Ernie ona neden buraya geldiğini sormayı hatırladı.

"Oğlumu güreş derslerine kaydettirmek için," diye yanıtladı Jenny çabucak. Garp'ın bunu onaylayacağını umuyordu.

"Elbette," dedi Ernie. "Çıkarken ışıkları ve ısıtıcıları kapatabilir misiniz? Kapı kendi kendine kilitleniyor."

Tek başına kalan Jenny ışıkları kapatıp büyük buharlı ısıtıcıların sessizliğe gömülüşünü dinledi. Aralık kapısıyla karanlık odada oturup ayakkabılarını çıkardı ve matların üzerinde dolaştı. "Bu spor bu kadar vahşi görünmesine rağmen burada kendimi neden *güvende* hissediyorum?" diye düşündü. Bunun sebebinin Ernie olup olmadığını merak etti ama Ernie hızla zihninde belirip kaybolmuştu; sadece ufak tefek, düzgün, kaslı ve gözlüklü bir adamdı o. Jenny erkekleri düşündüğü zamanlarda, ki bunu neredeyse hiç yapmazdı, ufak tefek ve düzgünlerse daha katlanılabilir olduklarına karar veriyordu; hem erkeklerin hem de kadınların kasları olmasını, güçlü olmalarını tercih ediyordu. Gözlüklü insanlardan, ancak gözlük takmaya ihtiyaç duymayan insanların hoşlanabileceği biçimde hoşlanıyor, onları "hoş" buluyordu. Ama kendini güvende hissetmesinin en önemli sebebinin, devasa ama sınırları belli, acıya karşı yumuşak döşemelerle kaplanmış bu *oda* olduğunu düşündü. Sadece matların vereceği tepkiyi duymak için kendini dizlerinin üzerine yere bırakt. Bir parende atıp eteğinin açılmasına sebep oldu; sonra matın üzerine oturup karanlık odanın kapı eşiğinde duran oğlana baktı. Gelen, öğlen yemeğini kusan güreşçi Carlisle'dı; üzerini değiştirmiş ve biraz daha cezalandırılmak için geri dönmüştü; karanlığın içinde, koyu kırmızı

matların üzerinde mağarasındaki dişi bir ayı gibi çömelmiş, beyaz üniformasıyla parlayan hemşireye bakıyordu.

"Özür dilerim, hanımefendi," dedi. "Sadece birlikte çalışabileceğim birini arıyordum."

"O *ben* değilim!" dedi Jenny. "Git de koşunu yap!"

Oğlan kapıyı kapatınca kapı kilitlendi ve Jenny ayakkabılarını içeride unuttuğunu fark etti. Bir hademe de doğru anahtarı bulamayınca ona kocaman bir oğlanın Kayıp Kutusu'na konmuş basketbol ayakkabılarını ödünç verdi. Jenny buz tutmuş kar eriyikleri üzerinde ayakkabıları sürükleyerek revir binasına doğru ilerlerken, spor dünyasına yaptığı ilk gezinin onu epeyce değiştirdiğini hissediyordu.

Ek binadaki yatağında yatan Garp durmadan öksürüyordu. "Güreş mi!" diye sızlandı. "Tanrım, anne, beni öldürmeye mi çalışıyorsun?"

"Bence Koç'u seveceksin," dedi Jenny. "Onunla tanıştım ve iyi
90 bir adam olduğunu düşündüm. Kızıyla da tanıştım."

Tanrım," diye inledi Garp. "*Kızı* da mı güreşiyor?"

Jenny onaylayan bir tavırla, "Hayır, o bol bol kitap okuyor," dedi.

"Kulağa çok heyecan verici geliyor, anne," dedi Garp. "Bana güreş koçunun kızını ayarlamaya çalışmanın boynumun kırılmasına sebep olabileceğinin farkında mısın? Bunu ister misin?"

Ama Jenny böyle bir şey düşünmemişti. Sadece güreş odasını ve Ernie Holm'ü düşünüyordu; Helen'a karşı bir annenin hissedebileceği duyguları hissetmişti ancak ve genç, kaba oğlu aralarını yapmaya çalışmasından –genç Helen Holm'e ilgi duyabileceğinden– bahsettiğinde bu onu dehşete düşürmüştü. Daha önce oğlunun biriyle ilgilenebileceğini, en azından bu şekilde ilgilenebileceğini hiç düşünmemişti; en azından bunun olması için daha uzun süre geçeceğini düşünüyordu. Bu düşünce Jenny için çok huzursuz ediciydi ve Garp'a sadece, "Daha on beş yaşındasın. Bunu unutma," diyebildi.

"Kızı kaç yaşında?" diye sordu Garp. "Ve ismi ne?"

"Helen," diye cevap verdi Jenny. "O da daha on beş yaşında. "Ve gözlük takıyor," diye ekledi ikiyüzlü bir tavırla. Sonuçta gözlük konusunda *kendi* düşüncelerini biliyordu; Garp da bundan hoşlanıyordu belki. "Iowa'dan gelmişler," diye devam ederken, kendini Steering Okulu topluluğundaki, nefret ettiği kibarcıklardan daha kibirli hissetti.

Garp yeniden, "Tanrım, *güreş*," diye sızlandığında Jenny konunun Helen'dan uzaklaşmasına sevindi. Jenny bu ihtimal karşısında içinde oluşan büyük dirençten utandı. Çok gösterişli olmasa da kızın güzel olduğunu düşünmüştü; ama genç oğlanlar sadece belirgin biçimde güzel kızlardan hoşlanmaz mıydı? Ve Garp'ın onlardan biriyle ilgilenmesini mi tercih ederdi?

Jenny, fazlaca geveze olsa, düşüncesizce konuşsa ve görüntüsü konusunda biraz rahat olsa da, *o tip* kızlar arasında her zaman Cushie Percy'yi beğenmişti; peki on beş yaşındaki Cushman Percy'nin şimdiden bu kadar *gelişkin* olması normal miydi? Sonra Jenny, aklından *gelişkin* sözcüğünü geçirdiği için bile kendinden nefret etti.

Onun için kafa karıştırıcı bir gün olmuştu. İlk kez oğlunun öksürüğü yüzünden endişelenmeden uyudu zira gelecekte onu daha ciddi sorunlar bekliyor gibiydi. "Tam da evden kurtulduğumuzu düşünmeye başlamıştım!" diye düşündü Jenny. Biriyle oğlanlar hakkında konuşması gerekiyordu; bu kişi Ernie Holm olabilirdi. Jenny onun hakkındaki düşüncelerinde yanılmadığını umdu.

Sonuçta güreş hakkında haklı olduğu ortaya çıktı; güreşmek Garp'a büyük bir rahatlama sağlıyordu. Ernie'yi de sevmişti oğlu. Steering'deki ilk güreş sezonunda Garp çok çalıştı ve güreş hareketlerini ve kilitlerini memnuniyetle öğrendi. Kendi klasmanındaki oğlanların ağırlığı ondan belirgin biçimde fazla olsa da hiçbir zaman bundan yakınmıyordu. Boş zamanlarını geçireceği sporu bulduğunu biliyordu ve yazmaya başlayana kadar enerjisinin çoğunu burada kullanacaktı. Dövüşün teke tek yapılmasını ve matın üzerine çizilmiş dairenin korkutucu kısıtlayıcılığını, dehşet

verici kuralları ve ağırlığını yere yakın tutmak için sürdürmesi gereken zihinsel istikrarı seviyordu. Ve Jenny, Steering'deki o ilk güreş sezonunda, Garp'ın, gözlüğü ve gri eşofmanıyla oturup kitap okuyan Helen Holm'den neredeyse hiç bahsetmediğini fark edip rahatlamıştı. Kız sadece, matın üzerinde alışılmadık derecede yüksek bir çarpma sesi ya da acı çığlığı olduğunda başını kitabından kaldırıyordu.

Jenny'nin ayakkabılarını revirin ek binasına getiren kişi Helen olmuştu ve Jenny onu içeri bile davet etmeyerek ayıp etti. Halbuki bir an için ne kadar yakın olmuşlardı. Ama Garp içerideydi. Jenny onları tanıştırmak istemiyordu. Ayrıca Garp gripti.

Bir gün güreş odasında Garp, Helen'ın yanına oturdu. Garp, boynundaki sivilcenin ve ne kadar çok terlediğinin fazlasıyla farkındaydı. Gözlüğü o kadar buğulanmıştı ki kızın, okuduğu şeyi görebildiğinden şüpheliydi. "Cidden çok okuyorsun," dedi ona.

92 Helen ona bakmadan, "Annen kadar çok okumuyorum," dedi.

Bundan iki ay sonra Garp, Helen'a, "Belki de gözlerinin bozulmasının sebebi, bu kadar sıcak bir yerde okuyor olmandır," dedi. Helen ona baktı ve bu kez gözlük camları pırıl pırıldı; gözlerini Garp'ı irkiltecek kadar büyütüyordu.

"Gözlerim zaten bozuk," dedi Helen. "Gözüm bozuk *doğdum*." Ama Garp gözlerinin çok güzel olduğunu düşünüyordu; hatta onun hakkında söyleyecek başka bir şey bulamıyordu.

Sonra güreş sezonu bitti. Garp genç yıldız takımına çağırıldığına dair bir mektup aldı ve bahar dönemi için seçtiği, keyifsiz atletizm dersine yazıldı. Güreş sezonu boyunca epeyce forma girmiş olduğu için pisti tamamlamayı başarabiliyordu; Steering Takımı'ndaki en iyi üçüncü koşucu oldu ama hiçbir zaman bundan daha ileri gidemedi. Garp, bir buçuk kilometrelik pist bittiğinde, koşmaya daha yeni başladığını hissediyordu. ("O zamanlar daha bunu bilmesem de en başından beri bir romancıydım," diye yazacaktı Garp yıllar sonra.) Cirit de atıyordu fakat sopa pek uzağa düşmüyordu.

Steering'deki cirit atıcıları antrenmanlarını futbol stadyumunun arkasında yapıyor ve zamanlarının büyük kısmını, kargılarını kurbağalara saplayarak geçiriyorlardı. Steering Nehri'nin üst kısmındaki temiz suları, Seabrook Stadyumu'nun arkasından geçiyordu; orada birçok cirit kayboluyor, birçok kurbağa avlanıyordu. Huzursuzlanan, güreşmeyi özleyen Garp, ilkbaharın iyi bir mevsim olmadığını düşünüyordu. Güreşemeyecekse bile yazın gelmesini, Dog Head's Limanı'ndaki, evden plaja kadar uzanan uzun yolda koşabilmeyi diliyordu.

Bir gün, bomboş Seabrook Stadyumu'nun en üst sırasında, elinde bir kitapla oturan Helen Holm'ü gördü. Onu aniden yanında görüp de ürkmesin diye ciridini çimentodan basamakların üzerine vurarak stadyumun merdivenlerini tırmandı. Helen ürkmedi. Haftalardır onu ve diğer cirit atıcılarını izliyordu.

"Bugün yeterince hayvancık öldürdün herhalde?" diye sordu Helen ona. "Başka bir şey mi avlıyorsun?"

"En başından beri," diye yazacaktı Garp, "kelimeleri nasıl kullanacağını iyi biliyordu Helen."

"Bu kadar çok kitap okuduğuna göre bence bir yazar olacaksın," dedi Garp, Helen'a. Rahat bir tavırla sohbet etmeye çalışıyor ama suçlu bir edayla ciridinin ucunu ayağının arkasına saklıyordu.

"Kesinlikle hayır," dedi Helen. Bu konuda hiçbir şüphesi yoktu.

"O zaman belki de bir yazarla *evlenirsin*," dedi Garp. Helen yüzünde çok ciddi bir ifadeyle ona baktı. Numaralı yeni güneş gözlüğü geniş elmacıkkemiklerinin üzerinde, daha önceki, durmadan kayıp burnunun üzerine düşen gözlüğünden daha iyi duruyordu.

"Bir gün *evlenecek olursam*, bir yazarla evlenebilirim," dedi Helen. "Ama evleneceğimden şüpheliyim."

Garp şaka yapmaya çalışmıştı ama Helen'ın ciddiyeti onu germişti. "Eh, bir *güreşçiyle* evlenmeyeceğinden eminim."

"Bundan *kesinlikle* emin olabilirsin," dedi Helen. Belki de Garp çektiği acıyı gizleyemediği için Helen, "Tabii bu güreşçi aynı zamanda bir yazar da değilse," diye ekledi.

"Ama öncelikli olarak bir yazar olmalı," diye tahmin yürüttü Garp.

Helen gizemli bir tavırla, "Evet, *gerçek* bir yazar," dedi ama ne kastettiğini açıklamaya hazırdı. Garp bunu ona sormaya cesaret edemedi. Kızın kitabına dönmesine izin verdi.

Garp ciridini arkasında sürükleyerek uzun stadyum merdivenlerini indi. Helen'ın hiç şu gri eşofmandan başka bir şey giyip giymeyeceğini merak etti. Garp, daha sonra, bir hayal gücü olduğunu ilk kez, Helen Holm'ün vücudunu hayal etmeye çalıştığında fark ettiğini yazacaktı. "Sürekli o kahrolası gri eşofmanı giydiği için vücudunu *hayal etmek* zorundaydım; onu görmenin başka bir yolu yoktu." Garp, Helen'ın çok güzel bir vücudu olduğunu hayal ediyordu ve yazılarının hiçbir yerinde, gerçek vücudunu gördüğünde hayal kırıklığına uğradığından bahsetmemişti.

T. S. Garp o akşamüstü, o boş stadyumda, ciridinin ucundan kurbağa kanı damlarken Helen Holm onu kışkırtınca, yazar olmaya karar verdi. Helen'ın da dediği gibi, "*Gerçek* bir yazar" olacaktı.

4
MEZUNİYET

T. S. Garp, Steering'de okuduğu ilk yılın sonundan, mezun olana kadar her ay bir öykü yazdı ama üçüncü yıla kadar yazdığı hiçbir şeyi Helen'a göstermedi. Steering'de seyirci olarak geçirdiği ilk yılın ardından Helen bir kız okulu olan Talbot Akademisi'ne gönderildi; Garp onu sadece, arada sırada geldiği hafta sonlarında görebiliyordu. Helen bazen okuldaki güreş müsabakalarına geliyordu. Garp geldiği bir maçta onu gördü ve ondan duş alana kadar beklemesini istedi; dolabında, ona vermek istediği bir şey vardı.

"Aman Tanrım," dedi Helen. "Bana eski dirseklikleri mi vereceksin?"

Artık, uzun bir tatil için Talbot'tan eve döndüğü günlerde bile güreş odasına gelmiyordu. Koyu yeşil, dizlerine kadar yükselen çoraplar ve gri, pileli bir etek giyiyordu, daima koyu ve ciddi renkli olan kazağı çoğu zaman diz boyu çoraplarıyla uyumlu oluyordu; koyu renk, uzun saçlarını daima örüp başının üzerinde bir topuz hâline getiriyor ya da tamamen sabitliyordu. Çok ince dudaklı, geniş bir ağzı vardı ve asla ruj sürmüyordu. Garp onun her zaman güzel koktuğunu biliyordu ama ona hiç dokunmamıştı. Başka birinin de ona dokunduğunu hayal edemiyordu; Helen incecik ve

genç bir ağaç kadar uzun boyluydu; Garp'tan beş santim uzundu ve gözlüğünün ardında her zaman yumuşak ve kocaman görünen, yoğun bir bal rengindeki gözleri dışında yüzü neredeyse acı çekiyormuş gibi görünmesine sebep olan keskin kemiklere sahipti.

Helen ağzı kapatılmış, büyük ve şişkin zarfa bakarak, "Eski güreş ayakkabıların mı?" diye sordu.

"Okuman için bir şeyler," dedi Garp.

"Okuyacak bir sürü şeyim var," dedi Helen.

"Benim yazdığım şeyler," dedi Garp ona.

"Aman Tanrım," dedi Helen.

"Bunları şimdi okumana gerek yok," dedi Garp ona. "Onları okula götürüp daha sonra bana bir mektup yazabilirsin."

"Yazmam gereken bir sürü şey var," dedi Helen. "Sürekli ödev yazmam gerekiyor."

"O zaman haklarında daha sonra konuşabiliriz," dedi Garp. "Paskalya'da burada olacak mısın?"

"Evet ama bir erkek arkadaşım var," dedi Helen.

"Aman Tanrım," dedi Garp. Ama zarfı geri almak için uzandığında, Helen yumruğunu uzun ellerinin eklemleri bembeyaz olana kadar sıktı ve paketi bırakmadı.

Garp okuldaki üçüncü yılında altmış kilo klasmanında sezonu on iki galibiyet, bir yenilgiyle kapattı; yalnızca New England Şampiyonası'nın finalindeki maçı kaybetmişti. Son yılında bütün maçları kazandı, takımın kaptanı oldu, oybirliğiyle En İyi Güreşçi seçildi ve New England şampiyonu oldu. Kaptanı olduğu takım, Ernie Holm'ün New England'da güreş alanında Steering'in üstünlüğünü koruyacağı yirmi yıllık bir dönemi başlattı. Ülkenin bu bölgesinde, Ernie'nin Iowa avantajı dediği bir üstünlüğü vardı. Ernie gittiğinde Steering'in güreş takımı da gerilemeye başlayacaktı. Ve Garp, belki de Steering'in birçok yıldızının ilki olduğu için, Ernie Holm için her zaman özel olacaktı.

Helen'ınsa hiç umurunda değildi bu. Babasının güreşçilerinin kazanmasından memnundu çünkü bu adamı mutlu ediyordu. Ama Garp'ın Steering takımının kaptanı olduğu son yılında tek

bir maça bile gelmedi. Ne var ki Talbot'tan yazdığı bir mektupla birlikte Garp'ın öyküsünü geri gönderdi.

Sevgili Garp,

Öykün umut vadediyor, ama bu noktada henüz bir yazardan ziyade güreşçi olduğunu düşünüyorum. Özenli bir dil kullanımın var ve insanların duygularını iyi yansıtmışsın fakat olay örgüsü epey yapmacık duruyor ve öykünün sonu da pek olgunlaşmamış. Yine de onu bana göstermene sevindim.

Sevgiler,
Helen

Garp yazı kariyerinde elbette başka ret mektupları da alacaktı fakat hiçbiri onun için bu kadar önemli olmayacaktı. Aslında Helen nazik davranmıştı. Garp'ın ona verdiği öykü, bir mezarlıkta, kızın babası tarafından mezar soyguncusu zannedildikleri için öldürülen iki genç âşığı anlatıyordu. Bu talihsiz hatadan sonra âşık gençler yan yana gömülüyor, kısa süre sonra da kimsenin bilmediği bir sebeple mezarları soyuluyordu. Babaya ne olduğu belli değildi ve mezar soyguncuları hakkında da hiçbir bilgi yoktu.

Jenny, Garp'ın ilk yazma girişimlerinin gerçekçi olmadığını söylemişti ama İngilizce öğretmeni Garp'ı destekliyordu. Steering'de yaşayan, yazara en yakın kişiydi Tinch, kekeme ve kırılgan bir adamdı. Nefesi çok kötü, bir odada kapalı kalmış ölü sardunyalar gibi kokar ve Garp'a Bonkers'ın köpek nefesini hatırlatırdı. Fakat Tinch'in sözleri kötü kokulu olsalar da nazikti. Garp'ın hayal gücünü överdi ve ona çok iyi bir gramer bilgisi verip dili doğru kullanmayı öğretmişti. Steering'deki oğlanlar ona Ufunet derdi ve Tinch'e sürekli ağız kokusu hakkında notlar bırakılırdı. Masasına ağız çalkalama suyu koyarlardı. Yerleşkedeki posta kutusuna diş fırçaları yerleştirilirdi.

Böyle bir mesajdan sonra –İngiliz Edebiyatı dergisinin üzerine bantlanmış naneli, nefes temizleyici şekerler– Tinch kom-

pozisyon sınıfına nefesinin kötü kokup kokmadığını sormuştu. Sınıf bir bataklık sessizliğine gömülmüştü ama Tinch aralarından en sevdiği, en güvendiği öğrencisi olan Garp'ı seçip soruyu doğrudan ona sormuştu: "Garp, se-se-sen, nefesimin kötü koktuğunu düşünüyor musun?"

Garp'ın okuldaki son yılındaki o ilkbahar günü, pencerelerden içeri süzülüp tekrar dışarı çıkıyordu hakikat. Garp espri anlayışı barındırmayan dürüstlüğü, iyi güreşçiliği ve İngilizce kompozisyonlarıyla bilinirdi. Diğer notları ortalamadan kötüye doğru sıralanıyordu. Garp daha sonra, çok küçük yaşlarından itibaren mükemmeli aradığını, bu yüzden de aynı anda birden çok şeyle uğraşmadığını söyleyecekti. Sınav sonuçları hiçbir konuda çok başarılı olmadığını gösteriyordu; hiçbir alanda doğal bir yeteneği yoktu. *Hiçbir* konuda doğal olarak başarı kazanılamayacağı hakkında annesiyle aynı inanca sahip olan Garp için şaşırtıcı değildi bu. Fakat bir eleştirmen, ikinci romanından sonra ona "doğuştan yazar" dediğinde, bir muziplik nöbetine kapıldı. Eleştirinin bir nüshasını New Jersey'nin Princeton ilçesinde edebiyat değerlendirmeleri yapan insanlara gönderirken yanına daha önceki değerlendirmelerini tekrar gözden geçirmelerini öneren bir de not ekledi. Sonra Princeton'dan gelen değerlendirmeleri yine yanına bir not ekleyerek ilk eleştirmene gönderdi: "Teşekkür ederim ama ben 'doğuştan' hiçbir şey değilim." Garp'a göre o, doğuştan bir hemşire ya da doğuştan bir alt taret nişancısı olmadığı gibi, doğuştan bir yazar da değildi.

Bay Tinch, Son Sınıf İleri Kompozisyon dersinde, korkunç hakikatin kokusunu alan öğrencisine doğru eğilerek, "Ga-Ga-Garp?" diye kekeledi. Garp her yıl verilen Yaratıcı Yazarlık ödülünü alacağını biliyordu. Bu alandaki tek yargıç her zaman Tinch'ti. Ve ikinci kez aldığı üçüncü sınıf matematik dersini verebilirse saygıdeğer biçimde mezun olup annesini çok mutlu edecekti.

"Ne-ne-nefesim kötü kokuyor mu, Garp?" diye sordu Tinch.

"'İyi' ve 'kötü', kişiden kişiye değişen kavramlardır, efendim," dedi Garp.

"*Senin* fikrini soruyorum, Garp?" dedi Tinch.

Garp gözünü bile kırpmadan, "*Bana* göre bu okuldaki en iyi nefese sahip olan öğretmensiniz," dedi. Sonra sınıfın karşı tarafında oturan, New York'tan gelmiş Benny Potter'a sert gözlerle baktı. Garp bile Benny'nin *doğuştan* ukala olduğunu kabul ederdi. Bakışları, Benny'nin yüzüne yayılan sırıtışı sildi çünkü Garp gözleriyle ona, en ufak bir ses bile çıkarırsa boynunu kıracağını söylüyordu.

"Teşekkür ederim, Garp," dedi Tinch. Garp teslim ettiği son ödevle birlikte verdiği nota rağmen yazı ödülünü kazandı.

Bay Tinch: Sınıfta yalan söyledim çünkü o pisliklerin size gülmesini istemedim. Fakat nefesinizin gerçekten çok kötü koktuğunu bilmeniz lazım. Üzgünüm.

T. S. Garp

Yalnız kalıp Garp'ın son öyküsü üzerine konuşmaya başladıklarında Tinch, "Sa-sa-sana bir şey söyleyeyim mi?" diye sordu.

"Söyleyin?" dedi Garp.

"Kötü kokan nefesim konusunda ya-ya-yapabileceğim hiçbir şey yok," dedi Tinch. "Sanırım bunun sebebi ö-ö-ölüyor olmam," deyip göz kırptı. "İçeriden dışarıya doğru çü-çü-çürüyorum!" Fakat bu Garp'ı eğlendirmemişti ve mezun olduktan sonra uzun yıllar boyunca Tinch'ten haber almaya çalıştı. İhtiyar öğretmenin ölümcül bir hastalığı olmadığını öğrendiğinde çok rahatladı.

Tinch bir kış akşamı Steering'in kare biçimli bahçesinde, kötü kokulu nefesiyle hiçbir ilgisi olmayan bir sebepten öldü. Herkesin, biraz fazla içtiğini kabul ettiği bir fakülte partisinden dönerken buzda kaydı ve yere düşüp donmuş kaldırımın üzerinde bilincini kaybetti. Gece bekçisi onu sabaha kadar bulamadı, bulduğundaysa Tinch donarak ölmüştü.

Bu haberi Garp'a veren kişinin ukala Benny Potter olması büyük bir talihsizlikti. Garp New York'ta, bir dergide çalışan Potter'a rastladı. Garp'ın Potter'a duyduğu küçümseme, dergilere duyduğu

küçümseme ve daha iyi bir yazar olduğu için Potter'ın onu her zaman kıskandığına dair inancıyla birleşip güçleniyordu. "Potter çekmecesinde bir düzine roman saklayan eziğin teki," diye yazacaktı Garp. "Ama onları kimseye göstermeye cesaret edemez."

Fakat Steering'de geçirdiği yıllarda Garp da çalışmalarını insanlara göstermek konusunda girişken değildi. Sadece Jenny ve Tinch gelişimini izleyebiliyordu, bir de Helen Holm'e verdiği öykü vardı. Garp, Helen'a, hakkında kötü hiçbir şey söyleyemeyeceği kadar iyi bir şey yazana kadar yeni bir öykü vermemeye karar vermişti.

Benny Potter New York'ta Garp'a, "Duydun mu?" diye sordu.

"Neyi?" dedi Garp.

"İhtiyar Ulufet nalları dikmiş," dedi Benny. "Do-do-donarak ölmüş."

"Ne diyorsun?" dedi Garp.

"İhtiyar Ulufet," dedi Potter. Garp hiçbir zaman bu takma ismi sevmemişti. "Sarhoş olup sendeleyerek bahçede yürürken düşüp kafasını kırmış ve sabah uyanmamış."

"Seni pislik," dedi Garp.

"Gerçek bu, Garp," dedi Benny. "Hava çok soğukmuş." Ardından da neler olabileceğini düşünmeden, "Gerçi," diye ekledi, "ben eski bir fırın gibi çalışan ağzının onu sı-sı-sıcak tutacağını düşünürdüm."

Ellili yıllardı, Park Avenue ve Üçüncü Cadde arasındaki güzel bir otelin barındalardı; Garp New York'a geldiğinde, nerede olduğunu hiç bilemezdi. Öğlen yemeği için başka biriyle buluştuğunda Potter'a rastlamış, Potter da onu buraya getirmişti. Garp, Potter'ı koltuk altlarından yakalayıp onu barın üstüne oturttu.

"Sen küçük bir sineksin, Potter," dedi.

"Beni hiçbir zaman sevmedin," dedi Benny.

Garp, Benny Potter'ı barın arkasına doğru ittiğinde Potter'ın önü açık ceketinin cepleri barın lavabosunun içine girdi.

"Rahat bırak beni!" dedi Benny. "Sen her zaman Ulufet'in en sevdiği yalakaydın!"

Garp, Benny'yi daha da ittiğinde Benny'nin sırtı barın lavabosuna girdi; lavabo, suya batırılmış bardaklarla doluydu ve su, barın üzerine taştı.

"Lütfen barın üzerine oturmayın, bayım," dedi barmen, Benny'ye.

"Görmüyor musun, saldırıya uğruyorum, seni aptal!" dedi Benny. Garp bardan çıkmak üzere olduğu için barmen, Benny Potter'ı lavabonun içinden çıkarıp bardan indirdi ve yerine oturttu. Benny, "Yaptığı adiliğe bak, *kıçım* sırılsıklam oldu!" diye bağırdı.

"Lütfen burada kullandığınız dile dikkat edin, bayım!" dedi barmen.

Pantolonunun popo kısmını sıkıp üzerinden su damlayan cüzdanını barmene doğru uzatan Benny, "Kahrolası cüzdanım sırılsıklam oldu!" dedi. "Garp!" diye bağırdı ama Garp gitmişti. "Hep çok kötü bir espri anlayışın vardı, Garp!" dedi.

Garp'ın, özellikle de Steering'de geçirdiği günlerde, en sevdiği boş zaman geçirme aracı olan güreş ve daha sonra kariyerine dönüşecek yazma işi konusunda şaka kaldıramadığını söylemek haksızlık *olmayacaktır*.

Cushie Percy bir keresinde ona, "Yazar olacağını nereden biliyorsun?" diye sordu.

Garp'ın okuldaki son yılıydı ve kasabadan uzaklaşıp Steering Nehri boyunca yürüyerek, Cushie'nin bildiğini söylediği bir yere gidiyorlardı. Cushie hafta sonu için Dibbs'ten eve dönmüştü. Dibbs Okulu, Cushie Percy'nin gittiği beşinci yükseköğrenime hazırlık okuluydu. İlkin Talbot'a gitmişti ve Helen'la aynı sınıftaydı ama Cushie Percy'nin disiplinle ilgili sorunları olduğu için ayrılması istenmişti. Bu disiplin sorunları diğer üç okulda da ortaya çıkmıştı. Steering'deki oğlanlar arasında Dibbs Okulu, kızlarının disiplin sorunlarıyla ünlüydü.

Steering Nehri'nde sular yükselmişti; Garp peşinde bir martıyla suda ilerleyen sekiz kürekli bir kayığı izliyordu. Cushie Percy,

Garp'ın elini tuttu. Cushie'nin bir oğlanın ona duyduğu ilgiyi test etmek için çok sayıda karmaşık yöntemi vardı. Steering'deki birçok oğlan Cushie'yle yalnız vakit geçirmekten çekinmiyor, fakat çoğu ona ilgi gösterirken görülmekten hoşlanmıyordu. Cushie, Garp'ın bunu umursamadığını fark etmişti. Garp onun elini sıkıca tuttu; sonuçta birlikte büyümüşlerdi ama Cushie iyi ya da yakın arkadaş olduklarını düşünmüyordu. Cushie, Garp da diğerlerinin istediği şeyleri istiyor olsa da, en azından bunun peşinden koşarken görülmek konusunda utangaç davranmadığını düşünüyordu. Cushie bu yüzden ondan hoşlanıyordu.

"Güreşçi olacağını sanıyordum ben," dedi Cushie, Garp'a.

"*Zaten* güreşçiyim," dedi Garp. "Yazar *olacağım*."

"Ve Helen Holm'le evleneceksin," diyerek onunla dalga geçti Cushie.

Garp, "Belki de," derken Cushie'nin elini tutan eli biraz gevşedi. Cushie, Helen Holm'ün Garp için şaka kaldırmayacak konulardan biri olduğunu ve bu konuda dikkatli davranması gerektiğini biliyordu.

Bir grup Steering öğrencisi nehir yolundan onlara doğru geliyordu; aralarından biri, "Nasıl bir belaya bulaşıyorsun, Garp?" diye seslendi.

Cushie onun elini sıktı. "Canını sıkmalarına izin verme," dedi.

"Canımı sıkmıyorlar," dedi Garp.

"Ne hakkında yazacaksın?" diye sordu Cushie ona.

"Bilmem," dedi Garp.

Üniversiteye gidip gitmeyeceğini bile bilmiyordu. Ortabatı'daki bazı okullar güreş yeteneğiyle ilgilenmişti ve Ernie Holm onlara bazı mektuplar yazmıştı. İki okul onu görmek istemiş, Garp da onları ziyaret etmişti. Garp bu okulların güreş odalarında, kendini onlardan daha alt sınıf hissetmekten ziyade *istenmediğini* hissetmişti. Üniversitedeki güreşçilerin kazanma isteği, Garp'ın onları yenme isteğinden güçlüymüş gibiydi. Fakat okullardan biri ona temkinli bir teklifte bulundu: Ona biraz para vereceklerdi ve sadece ilk yılın garantisi vardı. Garp'ın New England'dan geldiği

düşünülürse, bu adil bir teklifti. Ama Ernie bunu ona önceden söylemişti. "Bu, orada bambaşka bir spordur, evlat. Yani, bu konuda yeteneklisin, ve bunu söylemem doğru olmasa da iyi bir koçun vardı. Ama sende eksik olan, rekabet hissi. Rekabet için yanıp tutuşmalısın, Garp. Gerçek bir istek duymalısın, anlıyor musun?"

Tinch'e *yazarlık* için hangi okula gitmesi gerektiğini sorduğundaysa Tinch her zamanki boş ifadesiyle bakmıştı. "He-he-herhalde iyi bir okula," demişti. "Ama ya-ya-yazmak istiyorsan, bunu he-he-her yerde yapabilirsin, değil mi?"

Cushie Percy, "Güzel bir vücudun var," diye fısıldadığında Garp tekrar onun elini sıktı.

"Senin de," dedi ona dürüstçe. Aslında Cushie'nin tuhaf bir vücudu vardı. Ufak tefekti ama tamamen gelişmişti; açmış, küçük bir çiçekti. Garp onun isminin Cushman değil *Cushion** olması gerektiğini düşünüyordu ve çocukluklarından beri zaman zaman ona böyle hitap ederdi. "Hey, Cushion, yürüyüş yapmak ister misin?" Cushie, nereye gitmeleri gerektiğini bildiğini söylemişti.

"Beni nereye götürüyorsun?" diye sordu Garp ona.

"Hah!" dedi Cushie. "Sen beni götürüyorsun. Ben sadece yolu ve gideceğimiz yeri gösteriyorum."

Steering Nehri'nin uzun zaman önce Boğaz denen bölgesinde yoldan ayrıldılar. Artık görülebilir kanıtı kalmasa da bir zamanlar burada bir gemi karaya oturmuştu. Fakat buradaki sahil tarihe ihanet ediyordu. Everett Steering İngilizlerin bu dar boğazdan saldıracağını tahmin etmiş ve Everett'ın çimentodan destekler üzerinde paslanan devasa boyutlu üç demir borudan oluşan topları buraya yerleştirilmişti. Elbette daha sonra yerlerinden sökülmüşlerdi, fakat kasabanın daha sonraki kurucuları onları sonsuza dek yerlerine mıhlamıştı. Hemen yanlarında, çimentoyla bütünleşmiş, karmaşık bir top güllesi yığını vardı. Gülleler, uzun süre suyun altında kalmış bir araca aitmiş gibi, pas yeşili ve kızıl renklerine bürünmüştü ve üzerine topların oturtulduğu beton platform artık gençlere ait çöplerle doluydu; her yanda bira

* (İng.) Yastık. –*çn*

kutuları ve kırık şişeler vardı. Kıpırtısız ve neredeyse boş nehre inen çimenli yamaç, üzerinde koyunlar otlamış gibi dümdüz edilmişti ama Garp burayı düzleyenin Steering'de okuyan oğlanlar ve sevgililerinden başkası olmadığını biliyordu. Garp, Cushie'nin gitmek için seçtiği yerin, kızın kendisi gibi, pek de orijinal olmadığını düşünmüştü.

Garp, Cushie'den hoşlanıyordu ve William Percy ona her zaman çok iyi davranmıştı. Garp, Stewie İki'yi tanıyamayacak kadar küçüktü ve Dopey de Dopey'di. Garp, minik Pooh'nun tuhaf ve korkutucu bir çocuk olduğunu düşünüyordu ama Cushie etkileyici beyinsizliğini annesi Midge Steering Percy'den almıştı. Garp, Cushie'ye babası Şişko Stew'un nasıl bir pislik olduğunu düşündüğünü söylemediği için ona karşı dürüst olmadığını hissediyordu.

Cushie, Garp'a, "Daha önce buraya hiç gelmedin mi?" diye sordu.

"Belki annemle gelmişizdir," dedi Garp. "Ama uzun zaman oldu." Garp elbette "topların" ne anlama geldiğini biliyordu. "Topların orada sikişmek", Steering'de çok kullanılan bir deyimdi. İnsanlar, "Geçen hafta sonu topların orada sikiştim," ya da "İhtiyar Fenley'nin topların orada nasıl sikildiğini görmeliydin," derdi. Topların üzerindeki gayriresmi açıklamaları görmek bile mümkündü. "Paul, Betty'yi sikti. '58." Ya da, "M. Overton, '59, buraya attırdı."

Garp, çok yavaş akan nehrin karşı kıyısındaki Steering Golf Kulübü'nün oyuncularını izledi. Saçma giysileri bu kadar uzaktan bile, yemyeşil gemi geçiş yolu ve ötesindeki çamur birikintilerine doğru büyümüş bataklık yeşilliklerinin önünde yapay duruyordu. Yeşil-kahverengi ve gri-kahverengi kıyı üzerinde göze çarpan çizgili ve ekose giysileri, göl boyunca zıplayan toplarının peşinden koşan, dikkatli ve yersiz kara hayvanları gibi görünmelerine sebep oluyordu. "Tanrım, golf aptalca bir oyun cidden," dedi Garp. Yine toplar ve sopalarla oynanan oyunlar hakkındaki tezinden bahsediyordu; Cushie bunu daha önce duymuş ve hiç ilginç bulmamıştı.

Yumuşak bir alana oturdu; altlarında nehir, etraflarında çalılar vardı ve omuzlarının üzerinde büyük topların esner gibi açılmış ağızları yükseliyordu. Garp başını kaldırıp en yakınlarındaki topun ağzına baktığında, oraya yerleştirilmiş, cam gibi tek gözüyle kendisine bakan oyuncak bebek kafasını gördüğünde irkildi.

Cushie gömleğinin düğmelerini açıp hafifçe onun meme uçlarını ısırdı.

"Senden hoşlanıyorum," dedi.

"Ben de *senden* hoşlanıyorum, Cushie," dedi Garp.

Cushie ona, "Sence eski arkadaş olmamız buna engel mi?" diye sordu.

"Hayır," dedi Garp. Hemen "buna" geçmelerini istiyordu çünkü *bu*, Garp'ın daha önce hiç yapmadığı bir şeydi ve bu konuda Cushie'nin deneyimine güveniyordu. İyice ezilmiş çimenlerin üzerinde ıslak ıslak öpüştüler; Cushie ağzını açarak öpüşen bir kızdı ve minik, sert dişlerini becerikli bir tavırla onunkilere geçiriyordu.

Bu yaşta bile dürüst olan Garp ona babasının nasıl bir aptal olduğunu fısıldamaya çalıştı.

"Öyle tabii," diyerek bunu kabul etti Cushie. "Sence senin annen de biraz tuhaf değil mi?"

Aslında evet, Garp da onun biraz tuhaf olduğunu düşünüyordu. Ama sonuna dek sadık bir evlat olarak, "Ama onu yine de seviyorum," dedi. O zaman bile annesine sadıktı.

"Ah, onu ben de seviyorum," dedi Cushie. Söylenmesi gerekenler söylendikten sonra Cushie soyundu. Garp da soyundu ama Cushie aniden ona, "Hadi ama, nerede?" diye sordu.

Garp paniğe kapıldı. *Ne* neredeydi? Cushie'nin elinde değil miydi zaten?

Cushie, Garp'ın, bahsedilen *şey* olduğunu düşündüğü aletine asılırken, "*Şeyin* nerede?" diye sordu.

"Ne?" diye sordu Garp.

"Yok artık, yanında getirmedin mi?" diye sordu Cushie ona. Garp, yanında getirmesi gereken şeyin ne olduğunu merak etti.

"Neyi?" dedi.

"Ah Garp, yanında prezervatif yok mu?" dedi Cushie.

Garp ona özür dileyen bir ifadeyle baktı. O, hayatı boyunca annesiyle birlikte yaşamış bir oğlandı ve gördüğü tek prezervatif, revir ek binasındaki evinin kapı koluna asılmış olandı. Bunu yapan, muhtemelen Meckler adında, uzun zaman önce mezun olmuş ve kendini mahvetme yolunda ilerleyen bir oğlandı.

Yine de bunu düşünmüş olmalıydı: Garp elbette prezervatifler hakkında konuşulduğunu çok duymuştu.

"Buraya gel," dedi Cushie. Onu toplara doğru götürdü. Ona, "Bunu daha önce hiç yapmadın, değil mi?" diye sordu. Garp bütün dürüstlüğü ve utangaçlığıyla başını iki yana salladı. "Ah Garp," dedi Cushie. "Bu kadar eski bir arkadaşım olmasaydın..." Cushie ona gülümsedi ama Garp artık onun bunu yapmasına izin vermeyeceğini biliyordu. Cushie ortadaki topun ağzını işaret etti. "Bak," dedi. Garp baktı. Buzlu camın üzerinde duran mücevherler gibi pırıltılar, tropik bir sahilde görebileceğini tahmin ettiğine benzeyen çakıl taşları ve bir şey daha gördü; pek hoş olmayan bir şey. Cushie ona, "Prezervatifler," dedi.

Topun içi, kullanılmış prezervatiflerle doluydu. Yüzlerce gebelik önleyici! Engellenmiş üreme sergisi. Köpeklerin kendi alanlarını belirlemek için işemesi gibi, Steering Okulu'ndaki oğlanlar mesajlarını Steering Nehri'ni koruyan dev topun ağzına bırakmıştı. Modern dünya, bir başka tarihi anıtın üzerini lekelemişti.

Cushie giyiniyordu. "Hiçbir şey bilmiyorsun," diyerek onunla alay etti. "Ne üzerine yazacaksın?" Garp, bunun kariyer planlarını birkaç yıl boyunca zorlayacak bir engel olacağını tahmin etti.

Garp da giyinmek üzereydi ama Cushie yere yatırıp onu izlemeye başladı. "Gerçekten güzelsin," dedi. "Ve sorun değil." Onu öptü.

"Girip prezervatif *bulabilirim*," dedi Garp. "Uzun sürmez, değil mi? Sonra tekrar buraya geliriz."

"Trenim beşte kalkıyor," dedi Cushie ama sempatik bir tavırla gülümsüyordu.

"Orada olman gereken belli bir saat olduğunu bilmiyordum," dedi Garp.

"Dibbs'te bile *bazı* kurallar var," dedi Cushie. Okulunun rahatlığı konusundaki şöhretinden incinmiş gibiydi. "Hem sen Helen'la görüşüyorsun," diye ekledi. "Görüşüyorsun, değil mi?"

"Bu şekilde değil," diye itiraf etti Garp.

"Garp, herkese her şeyi söylememelisin," dedi Cushie.

Bay Tinch de yazılarındaki sorunlardan birinin bu olduğunu söylemişti.

"Sürekli çok ciddisin," dedi Cushie ona çünkü ilk kez bir konuda ona söylev çekebilecek bir noktadaydı.

Altlarında akan nehirde sekiz kürekli bir kayık Boğaz'ın içindeki sığ suyun üzerinde kayarak ilerledi, sular alçalıp eve dönemeyecekleri kadar çekilmeden önce Steering'in kayıkhanesine doğru kürek çekti.

Sonra Garp ve Cushie golfçüyü gördüler. Nehrin karşı kıyısındaki bataklık bitkilerinin arasından aşağı inmiş, dizlerine kadar kıvırdığı lila rengi, çizgili pantolonuyla gelgitin çekilmeye başladığı çamur birikintilerine girmişti. Golf topu iki metre kadar önünde, suların henüz çekilmediği, daha ıslak bir çamur birikintisinin içinde duruyordu. Golfçü temkinli adımlarla ilerledi ama çamur baldırlarının üzerine kadar yükselmişti; dengesini bulmak için golf sopasının parlak başını çamura batırıp küfretti.

"Harry, geri gel," diye seslendi biri adama. Bu, en az onun kadar parlak renklerde giyinmiş olan golf partneriydi; adamın üzerinde, hiçbir çimenin asla olmadığı kadar yeşil diz boyu bir şort ve dizlerine kadar yükselen sarı çoraplar vardı. Harry adındaki golfçü, asık suratıyla topuna doğru birkaç adım attı. Harry, bir petrol birikintisinin içindeki yumurtasının peşine düşmüş, nadir görülen bir okyanus kuşu gibi görünüyordu.

"Harry, oraya *saplanıp* kalacaksın," diye uyardı arkadaşı. Garp, Harry'nin partnerinin kim olduğunu o zaman fark etti: Yeşil ve sarı giysiler içindeki adam, Cushie'nin babası, Şişko Stew'du.

"Bu yepyeni bir top," diye bağırdı Harry; derken sol bacağı

kalçasına kadar çamurun içinde kayboldu; Harry geri dönmeye çalışırken dengesini kaybedip çamurun içine oturdu. Hızla beline kadar çamura saplandı; gökyüzünün hiçbir zaman olmadığı kadar mavi gömleğinin üzerinde, çılgına dönmüş yüzü kıpkırmızıydı. Sopasını salladı fakat sopa elinden kayıp çamur boyunca ilerledi ve topun birkaç santim uzağında çamura düştü. Artık Harry'nin bu bembeyaz nesneye ulaşması imkânsızdı.

"Yardım edin!" diye bağırdı Harry. Yine de elleri ve dizlerinin üzerine gelip Şişko Stew'a ve kıyının güvenliğine doğru birkaç metre ilerlemeyi başardı. "Yılan balığı gibi sanki!" diye bağırdı. Gövdesi üzerinde ilerlerken kollarını bir fokun yüzgeçlerini karada kullanacağı gibi kullanıyordu. Altındaki çamur onu içine çekmeye çalışan bir ağızdı sanki, ardından korkunç bir *gurp* sesi geldi.

Çalıların arasındaki Garp ve Cushie kahkahalarını bastırdı. Harry kıyıya çıkmak için son hamlesini yaptı. Ona yardım et-

meye çalışan Stewart Percy tek ayağıyla çamur birikintisine bastı ve ânında, sarı çorapları ve golf ayakkabılarından birini kaybetti.

"Şşt, sakın ses çıkarma," dedi Cushie. İkisi de Garp'ın ereksiyonunu fark etmişti. Cushie, "Ah, bu çok kötü," diye fısıldayıp üzüntüyle Garp'ın ereksiyonuna baktı ama Garp onu çimlerin üzerine çekmeye çalıştığında, "Bebeğim olmasını istemiyorum, Garp. Senden bile. Ayrıca senin bebeğin *Capon* olabilir, biliyorsun," dedi. "Ve kesinlikle Capon bir bebek istemiyorum."

"Ne?" dedi Garp. Prezervatif konusunda bilgisiz olması çok önemli değildi ama, "Capon bebek de ne demek?" diye düşündü.

"Şşşt," diye fısıldadı Cushie. "Sana üzerine yazabileceğin bir şey yapacağım."

Cushie'nin ağzı Garp'ın gergin göbek deliğinin etrafını ısırmaya başladığında öfkeli golfçüler bataklık bitkilerinin arasından ilerleyerek tertemiz yürüyüş yoluna yönelmişti. Garp, Cushie'nin *Capon* demesiyle, bu konudaki ilk anısının –Percy'lerin evinde kanayan kulağı, minik Cushie'nin ebeveynlerine "Bonkie Garp'ı

ısırdı," deyişi (ve çıplak Şişko Stew'un çocuk Garp'ı dikkatle inceleyişi)– canlanıp canlanmadığından hiçbir zaman emin olamadı. Belki de o an Şişko Stew'un ona Capon gözlerine sahip olduğunu söyleyişini hatırlamış, böylece kişisel tarihi hakkında bir perspektif kazanmıştı; durum ne olursa olsun, Garp o an annesinden, ona şu âna kadar söylediklerinden daha fazla ayrıntı vermesini istemeye karar verdi. Babasının bir asker olduğundan fazlasını bilme ihtiyacı hissetti. Ama aynı zamanda karnının üstünde Cushie Percy'nin yumuşak dudaklarını hissediyordu ve Cushie onu aniden ağzına aldığında, geri kalan her şey gibi bu kararlılığı da yok oldu. Orada, Steering Ailesi'nin toplarının üçlü ağzının altında T. S. Garp bu görece güvenli ve üremeye sebep olmayacak yolla ilk kez seksle tanıştı. Elbette Cushie açısından bakıldığında durum karşılıklı değildi.

El ele tutuşup Steering Nehri boyunca geri yürüdüler.

"Gelecek hafta sonu da seni görmek istiyorum," dedi Garp ona. Bu kez prezervatifi unutmamaya kararlıydı.

"Aslında Helen'ı sevdiğini biliyorum," dedi Cushie. Muhtemelen onu gerçekten tanısa Helen Holm'den nefret ederdi. Helen zekâsı konusunda çok kibirliydi.

"Yine de seninle görüşmek istiyorum," dedi Garp.

Cushie onun elini sıkarak, "Çok iyisin," dedi. "Ve en eski arkadaşımsın." Ama her ikisi de, birini hayatın boyunca tanısan bile onunla arkadaş olmayabileceğini biliyor olmalıydı.

"Sana babamın Japon olduğunu kim söyledi?" diye sordu Garp ona.

"Bilmiyorum," dedi Cushie. "Gerçekten Japon olup olmadığını da bilmiyorum."

"Ben de bilmiyorum," diye itiraf etti Garp.

"Bunu neden annene sormadığını anlamıyorum," dedi Cushie. Ama Garp bunu elbette *sormuştu*; ne var ki Jenny hikâyenin ilk anlattığı versiyonunu tekrarlamak konusunda sarsılmaz bir kararlılığa sahipti.

***

Garp, Cushie'yle konuşmak için Dibbs'e telefon ettiğinde Cushie, "Vay canına," dedi, "gerçekten *sensin*! Babam az önce arayıp bana seninle görüşmememi, konuşmamamı ve sana yazmamamı söyledi. Hatta gönderdiğin mektupları da okumayacakmışım – sanki bana yazıyorsun da. Sanırım toplardan dönerken bir golfçü bizi görmüş." Cushie bunun çok komik olduğunu düşünüyordu ama Garp bunu sadece, gelecekte toplara gitme olasılığının elinden kaçması diye görüyordu. Cushie ona, "Mezun olduğun hafta sonu evde olacağım," dedi. Ama Garp şunu merak ediyordu: Prezervatifleri şimdi satın alırsa mezuniyette hâlâ kullanılabilecek durumda olurlar mıydı? Prezervatif bozulabilen bir şey miydi? Kaç haftada bozulurlardı? Ve onları buzdolabında saklamak mı gerekiyordu? Bunları sorabileceği kimse yoktu.

Garp, Ernie Holm'e sormayı düşündü ama zaten Helen'ın, Cushie Percy'yle birlikte olduğunu duymasından korkuyordu ve Helen'la ona sadık kalması gereken gerçek bir ilişkisi olmasa da Garp'ın hayalleri ve planları vardı.

Garp, Helen'a kendi tabiriyle "şehvetinden" bahsettiği ve bunun Helen'a karşı duyduğu hislerle kıyaslandığında ne kadar önemsiz olduğunu anlattığı uzun bir itiraf mektubu yazdı. Helen bu mektuba hemen, tüm bunları *ona* neden anlattığını bilmediğini ama bu konuda çok iyi *yazdığını* düşündüğünü söyleyen bir mektupla cevap verdi. Ona daha önce gösterdiği öyküden çok daha iyi yazılmıştı mesela ve Helen, yazılarını ona göstermeye devam edeceğini umuyordu. Ayrıca mektubuna, çok az tanısa da Cushie Percy'nin çok *aptal* olduğunu düşündüğünü ekledi. "Ama güzel bir kız," diye yazdı Helen. Ve Garp, söylediği gibi kendisini şehvetine kaptırdıysa etrafında Cushie gibi bir kızın olması iyi bir şey değil miydi?

Garp karşılık olarak, onun için yeterince iyi olmadığı sürece hiçbir öyküsünü göstermeyeceğini yazdı. Ayrıca üniversiteye gitmemek konusundaki duygularını da paylaştı. Önceleri üniversiteye gitmek istemesinin tek sebebinin güreşmek olduğunu düşünmüştü ve artık *o seviyede* güreşmek isteyip istemediğinden

emin değildi. Bu sporun önemsenmediği küçük bir üniversitede güreşmeye devam etmeyi anlamlı bulmuyordu. Garp, Helen'a, "Ancak en iyisi olmaya çalışacaksam uğraşmaya değer," diye yazdı. İstediği şeyin en iyi güreşçi olmak olmadığını düşünüyordu ve zaten en iyi güreşçi olma ihtimali de çok düşüktü. Peki üniversiteye en iyi *yazar* olmak için giden birini kim duymuştu?

Hem bir şeyin en iyisi olmak konusundaki bu fikre nereden kapılmıştı?

Helen ona Avrupa'ya gitmesi gerektiğini yazdı ve o da bunu Jenny'yle tartıştı.

Bu onu şaşırtsa da Jenny onun üniversiteye *gideceğini* hiç düşünmemişti; hazırlık okullarının *amacının* bu olduğunu kabul etmiyordu. "Steering Okulu herkese birinci sınıf bir eğitim veriyorsa, neden *daha fazla* eğitim almaya ihtiyacın olsun ki?" diyordu Jenny. "Yani, yeterince dikkatli dinlediysen, zaten yeterince iyi bir eğitim aldın. Değil mi?" Garp öyle hissetmiyordu ama, "Herhalde öyledir," dedi. Yeterince çaba sarf ettiğini düşünüyordu. Fakat Avrupa konusu Jenny'nin ilgisini çekmişti. "Kesinlikle bunu denemek isterim," dedi. "Burada kalmaktan daha iyi olduğu kesin."

Garp o zaman, annesinin onunla *birlikte* gelmeyi düşündüğünü anladı.

"Avrupa'da bir yazar için en uygun yerleri bulacağım," dedi Jenny ona. "Ben de bir şeyler yazmayı düşünüyorum."

Garp yatmaya gittiğinde kendini çok kötü hissediyordu. Kalktığında Helen'a hayatı boyunca annesi tarafından takip edilmekle lanetlendiğini yazdı. "Annemin gözü sürekli üstümdeyken nasıl yazabilirim ki?" diye sordu ona. Helen'ın verebileceği bir cevabı yoktu; bu sorundan babasına bahsedeceğini söyledi, belki de Ernie, Jenny'ye bazı tavsiyeler verebilirdi. Ernie Holm, Jenny'yi severdi; arada sırada onu sinemaya götürürdü. Jenny zaman içinde bir güreş hayranına dönüşmüştü ve aralarında arkadaşlık dışında hiçbir şey yaşanmayacak olmasına rağmen Ernie şu evlenmemiş anne hikâyesi konusunda çok hassastı. Hikâyenin Jenny'nin anlattığı biçimini dinleyip bilmesi gereken tek şey buymuş gibi

kabul etmişti ve Steering topluluğunda daha fazlasını bilmek isteyenlere karşı onu şiddetle savunurdu.

Fakat Jenny kültürel meseleler konusunda Tinch'ten tavsiye alıyordu. Ona bir anneyle oğlunun Avrupa'da sanatsal açıdan verimli ve yazmaya elverişli bir yer bulmak için nereye gidebileceğini sordu. Bay Tinch en son 1913'te Avrupa'ya gitmişti. Orada sadece bir yaz geçirmişti. Önce İngiliz köklerinin devamı olan bir sürü Tinch'in yaşadığı İngiltere'ye gitmişti fakat atalarının çocukları ondan para isteyerek ve bunu çok kaba bir tavırla yaparak onu korkutunca hızla Kıta Avrupa'sına kaçmıştı. Fakat Fransa'daki insanlar da ona kaba davranmıştı ve Almanlar çok gürültücüydü. Hassas bir midesi olduğu için İtalyan yemeklerinden korkuyordu, bu yüzden Tinch, Avusturya'ya gitmişti. Tinch, Jenny'ye, "*Gerçek* Avrupa'yı Viyana'da buldum," dedi. "En-en-entelektüel ve sanatla doluydu. Kederi ve i-i-ihtişamı hissedebiliyordun."

Bundan bir yıl sonra Birinci Dünya Savaşı başladı. 1918 yılında İspanyol Gribi savaştan sağ çıkan birçok Viyanalıyı öldürdü. Grip ihtiyar Klimt'i ve genç Shiele ve Shiele'nin genç karısını da öldürdü. Geriye kalan erkek nüfusunun yüzde kırkıysa İkinci Dünya Savaşı'ndan canlı çıkmayı başaramadı. Tinch'in Jenny ve Garp'ı gönderdiği Viyana, yaşamı sona ermiş bir şehirdi. Yorgunluğu hâlâ yanlış anlaşılarak en-en-entelektüel bir yaklaşım olarak görülebilirdi fakat Viyana'nın sergileyebileceği pek bir i-i-ihtişamı kalmamıştı. Tinch'in anlattığı yarı gerçeklerin arasında Jenny ve Garp'ın hissedebildiği tek şey kederdi. Yaşayan bir sanatçısı varsa," diye yazacaktı Garp daha sonra, "her yer sanatsal olabilir."

"Viyana mı?" dedi Garp, Jenny'ye. Bunu üç yıldan uzun zaman önce, kendisi için hiçbir bir spor seçemeyeceğini düşünerek hasta yatağında yatarken, "Güreş mi?" dediği zamandaki gibi söylemişti. Ama sonra annesinin güreş konusunda haklı çıktığını hatırladı, ayrıca Avrupa hakkında hiçbir şey bilmiyordu ve başka herhangi bir yer hakkında da çok az bilgisi vardı. Garp Steering Okulu'nda üç yıl boyunca Almanca öğrenmişti ve bunun yardımı

olabilirdi; hem (diller konusunda çok yetenekli olmayan) Jenny de Avusturya tarihinin tuhaf dostlukları konusunda bir kitap okumuştu: Maria Theresa ve faşizm. Kitabın ismi, *İmparatorluktan Anschluss'a!*'ydı.* Garp onu yıllarca banyoda görmüştü ama artık kitabı kimse bulamıyordu. Kitap belki de jakuzinin yarattığı girdaplara kapılıp kaybolmuştu.

"Onu en son Ulfelder'in elinde görmüştüm," dedi Jenny, Garp'a.

"Ulfelder üç yıl önce mezun oldu, anne," diye hatırlattı Garp da ona.

Jenny, Dekan Bodger'a işten ayrılacağını söylediğinde Bodger ona Steering'in onu özleyeceğini ve istediği zaman geri dönmesinden mutluluk duyacağını söyledi. Jenny kabalık etmek istemiyordu fakat alçak sesle, insanın hemen her yerde hemşirelik yapabileceğini söyledi. Bundan sonra bir daha hiç hemşirelik yapmayacağını bilmiyordu elbette. Bodger, Garp'ın üniversiteye gitmeme kararına şaşırmıştı. Dekan'a göre Garp beş yaşındayken revirin ek binasının çatısından kurtulduğunda yarattığı olay dışında Steering'de hiçbir disiplin sorunu yaratmamıştı ve Bodger o kurtarma operasyonunda oynadığı role duyduğu sevgi yüzünden her zaman Garp'a karşı da sevgi duymuştu. Ayrıca Dekan gerçek bir güreş meraklısı ve Jenny'nin az sayıdaki hayranlarından biriydi. Ama Bodger oğlanın, kendi deyişiyle "bu yazma işi" konusunda kararlı olduğuna ikna olmuştu. Jenny, Bodger'a kendisinin de bir şeyler yazmaya niyetli olduğunu söylemedi tabii ki.

Garp'ı en çok rahatsız eden şey planın bu kısmıydı ama Helen'a bu konuda hiçbir şey söylemedi. Her şey çok hızlı gerçekleşiyordu ve Garp endişelerini sadece güreş koçu Ernie Holm'le paylaşabiliyordu.

"Eminim annen ne yaptığını biliyordur," dedi Ernie. "Sen *kendinden* emin ol, yeter."

---

* Anschluss: 1938'de Nazi Almanya'sı ve Avusturya'yı birleştiren siyasi oluşum. —*ç.n*

İhtiyar Tinch bile bu plan konusunda çok iyimserdi. Garp'a, "Bu biraz tu-tu-tuhaf," dedi. "Ama birçok iyi fikir biraz tuhaftır." Garp yıllar sonra Tinch'in sevimli kekemeliğinin, Tinch'in bedeninden gelen bir mesaja benzediğini anımsayacaktı. Garp daha sonra, Tinch'in bedeninin ona bir gün do-do-donarak öleceğini söylemeye çalıştığını yazacaktı.

Jenny mezuniyetten kısa süre sonra taşınacaklarını söylüyordu ama Garp yaz boyunca Steering'de kalmayı umuyordu.

"Bunu neden istiyorsun?" diye sordu Jenny.

Garp annesine, "Helen için," demek istedi ama Helen için yeterince iyi öyküsü yoktu ve bunu ona söylemişti. Yapabileceği tek şey gidip onları yazmaktı. Hem Cushie Percy'yle topların oradaki randevusuna gidebilmek için de Jenny'nin bir yaz daha Steering'de kalmasını bekleyemezdi; belki de bunun olmaması gerekiyordu. Yine de mezuniyet haftasında Cushie'yle görüşmek konusunda umudu vardı.

Garp'ın mezuniyet töreninde yağmur yağdı. Bardaktan boşanırcasına yağan yağmur Steering yerleşkesini sular altında bıraktı; sağanak kanalları çamurla doldu ve yabancı arabalar şiddetli rüzgârla ilerleyen yatlar gibi sürüklendi sokaklarda. Yazlık elbiselerinin içindeki kadınlar çaresiz görünüyordu; insanlar aceleyle ve acınacak hâlde steyşın vagonlara doluşuyordu. Miles Seabrook Spor Salonu ve Antrenman Sahası'nın önünde devasa, kırmızı bir çadır kuruldu ve diplomalar bu havasız sirk çadırının içinde verildi; yapılan konuşmalar, başlarının üzerindeki kırmızı çadır bezini döven yağmurun gürültüsü içinde kayboldu.

Kimse okulda kalmadı. Büyük tekneler şehirden ayrıldı. Helen, Talbot'ın mezuniyet töreni bir hafta sonra olduğu ve hâlâ sınavlara girdiği için gelmedi. Garp, Cushie Percy'nin hayal kırıklığıyla biten törene geldiğinden emindi ama onu görmemişti. Onun gülünç ailesiyle birlikte olacağını biliyordu ve Garp, Şişko Stew'la mesafesini koruyacak kadar akıllıydı; Cushman Percy haysiyetini uzun zaman önce kaybetse de, öfkeli bir baba, öfkeli bir babaydı.

Daha sonra akşamüstü güneş açtığında ise bunun pek bir önemi kalmadı. Steering sırılsıklamdı ve Seabrook Stadyumu'ndan toplara kadar uzanan alan günlerce sırılsıklam kalacaktı. Garp, topların önündeki yumuşak çimenlerin üzerinden oluk oluk akacağını bildiği suyu hayal etti; Steering Nehri bile taşmış olmalıydı. Toplar da su altında kalmış olmalıydı; namluları yukarı çevrilmişti ve her yağmur yağdığında içleri suyla dolardı. Böyle havalarda kırık cam parçaları ve kaygan prezervatif yığınları topların içinden lekeli betona dökülürdü. Garp, o hafta sonu Cushie'yi topların oraya götürmesine imkân olmadığını biliyordu.

Fakat cebindeki üçlü gebelik önleyici paketi küçük, hüzünlü bir umut ateşi gibi çıtırdıyordu.

"Bak," dedi Jenny. "Bira aldım. İstiyorsan içip sarhoş olabilirsin."

"Tanrı aşkına, anne," dedi Garp ama yine de onunla birlikte birkaç bira içti. Garp'ın mezun olduğu akşam, yanlarındaki bomboş revirle, başbaşa oturdular. Ek binada, onların uyuyacağı yataklar dışındaki tüm yataklar da boştu ve çarşafları çıkarılmıştı. Garp birayı içip *her şeyin* büyük bir hayal kırıklığına dönüşüp dönüşmeyeceğini düşündü; okuduğu birkaç iyi öyküyle kendini cesaretlendirmeye çalıştı fakat Steering'de eğitim almış olsa da, Jenny ya da Helen'la boy ölçüşebilecek bir okur değildi. Garp'ın öykülere karşı tavrı, sevdiği bir öykü bulup onu defalarca okumaktı. Bu, uzun zaman başka bir öykü okumasını gereksiz kılardı. Steering'de öğrenci olduğu dönemde Joseph Conrad'ın "Gizli Ortak" öyküsünü otuz dört kez okumuştu. D. H. Lawrence'ın "Adaları Seven Adam" öyküsünü de yirmi bir kez okumuştu ve yeniden okuyabileceğini hissediyordu.

Revir ek binasındaki küçük dairenin pencerelerinin dışında uzanan Steering yerleşkesi karanlık, ıslak ve terk edilmiş görünüyordu.

Garp'ın üzgünlüğünü gören Jenny, "Şöyle düşün," dedi. "Steering'den mezun olman sadece dört yıl sürdü, ama *ben* bu kahrolası okula on sekiz yıldır geliyorum." Jenny çok alkol tüketen biri değildi; ikinci birasının yarısında uykuya daldı. Garp

onu yatak odasına taşıdı; Jenny daha önce ayakkabılarını çıkardığı için Garp sadece, annesi döndüğünde batmaması için hemşire iğnesini çıkardı. Sıcak bir gece olduğu için üstünü örtmedi.

Garp bir bira daha içip yürüyüşe çıktı.

Elbette nereye gittiğini biliyordu.

Eskiden Steering ailesine ait olan Percy ailesinin evi, revir ek binasından çok da uzak olmayan ıslak çimenlerinin ortasındaydı. Stewart Percy'nin evinde yanan tek bir ışık vardı ve Garp bunun kime ait olduğunu biliyordu; on dört yaşındaki Pooh Percy karanlıkta uyuyamazdı. Cushie ayrıca Garp'a Bainbridge'in hâlâ bez bağlamak konusunda ısrar ettiğini de söylemişti; Garp bunun sebebinin, ailesinin onu hâlâ Pooh adıyla çağırmakta ısrar etmesi olabileceğini düşünüyordu.

"Ben bunda yanlış bir şey görmüyorum," demişti Cushie. Bezleri *kullanmıyor*, yani *tuvalet eğitimi var*. Pooh sadece zaman zaman bez *takmaktan* hoşlanıyor."

Garp, Pooh Percy'nin penceresinin altındaki sise bürünmüş çimenlerin üzerinde durup hangisinin Cushie'nin penceresi olduğunu hatırlamaya çalıştı. Bunu başaramayınca Pooh'yu uyandırmaya karar verdi; onu tanıyacağından ve bunu Cushie'ye söyleyeceğinden emindi. Ama Pooh penceresine bir hayalet gibi geldi ve başlangıçta, ihtiyatla penceresinin önündeki sarmaşığa tutunan Garp'ı tanıdığına dair bir belirti göstermedi. Bainbridge Percy'nin, kendisine çarpmak üzere olan bir arabanın farları yüzünden donup kalmış bir geyiğinkilere benzeyen gözleri vardı.

"Tanrı aşkına, Pooh, *benim*," diye fısıldadı Garp.

Pooh asık suratıyla ona, "Cushie'yi görmek istiyorsun, değil mi?" diye sordu.

"Evet," diye homurdandı Garp. Sonra sarmaşık parçalanınca aşağıdaki çalıların içine düştü. Üzerinde mayosuyla uyuyan Cushie, oradan çıkmasına yardım etti.

"Yuh, bütün evi uyandıracaksın," dedi. "İçki mi içtin?"

"*Düştüm*," dedi siniri bozulan Garp. "Kız kardeşin gerçekten çok garip."

"Dışarıda her yer sırılsıklam," dedi Cushie. "Nereye gidebiliriz?"

Garp bunu düşünmüştü. Revirde altmış tane boş yatak olduğunu biliyordu.

Fakat Garp ve Cushie daha Percy'lerin verandasını bile geçemeden Bonkers karşılarına dikildi. Kara canavar veranda merdivenlerini indiği için nefes nefeseydi ve demir grisi burnu köpüklerle kaplıydı; nefesi bir tokat gibi Garp'ın yüzüne ulaştı. Bonkers hırlıyordu ama hırlaması bile yavaşlamıştı.

"Kessin şunu," diye fısıldadı Garp, Cushie'ye.

"Bonkie sağır," dedi Cushie. "Çok yaşlı."

"Ne kadar yaşlı olduğunu biliyorum," dedi Garp.

Bonkers uzun zamandır kullanılmayan ve zorlanarak açılan bir kapının menteşe gıcırtısı gibi çatlak ve keskin bir sesle havladı. Kilo vermişti fakat hâlâ en az atmış kiloydu. Kulak parazitleri ve uyuzdan, eski köpek ısırığı ve dikenli tel yaralarından mustarip olan ihtiyar köpek düşmanını koklayıp Garp'ı verandada köşeye sıkıştırdı.

"Git buradan, Bonkie!" diye tısladı Cushie.

Garp köpeğin yanından geçmeye çalıştığında köpeğin ne kadar yavaş hareket ettiğini fark etti.

"Yarı *kör*," diye fısıldadı Garp.

"Artık burnu da pek koku almıyor," dedi Cushie.

"Ölmüş olması gerekirdi," diye fısıldadı Garp kendi kendine ama yine de köpeğin etrafından dolaşmaya çalıştı. Bonkers donuk bir tavırla onu takip etti. Ağzı Garp'a hâlâ bir ekskavatörün gücünü hatırlatıyordu, kapkara ve kaba tüylü göğsündeki kaslar Garp'a köpeğin ne kadar kuvvetli ileri atılabileceğini gösteriyordu, ama bu uzun zaman öncesinde kalmıştı.

Bonkers ileri atılırken Cushie, "Onu *umursama*," diye önerdi.

Köpek, Garp'ın, arkasından dolaşabileceği kadar yavaşlamıştı; köpeğin ön patilerini altına doğru çekip göğsünü ona dayadı ve bütün ağırlığını köpeğin sırtına bıraktı. Bonkers yere çöktü ve önce burnu zemine çarptı; arka ayakları hâlâ yere tutunmaya ça-

lışıyordu. Bükülmüş ön patiler artık Garp'ın kontrolü altındaydı ama koca köpeğin başını yerde tutan şey yine de sadece Garp'ın göğsünün ağırlığıydı. Garp hayvanın omurgasına doğru çöküp çenesini köpeğin kalın ensesine gömdüğünde köpek korkunç bir sesle hırladı. Boğuşma esnasında, Garp'ın ağzında bir kulak belirdi ve Garp onu ısırdı. Onu elinden geldiğince sert ısırdı ve Bonkers uludu. Bonkers'ın kulağını kendi eksik kulağı için, Steering'de geçirdiği dört yıl için ve annesinin on sekiz yılı için ısırmıştı.

Garp, Bonkers'ı ancak Percy'lerin evindeki ışıklar yanınca bıraktı.

"Koş!" dedi Cushie. Garp elini tutup onunla birlikte gitti. Garp'ın ağzında kötü bir tat vardı. "Yuh yani, onu *ısırmak* zorunda mıydın?" diye sordu Cushie.

Garp ona, "O da beni ısırmıştı," diye hatırlattı.

"Hatırlıyorum," dedi Cushie. Garp'ın elini sıktı ve Garp onu götürmek istediği yere götürdü.

Stewart Percy'nin, "Orada neler oluyor?" diye bağırdığını duydular.

Pooh Percy gecenin karanlığına doğru, "Bonkie! Bonkie!" diye seslendi.

"Bonkers!" diye seslendi Şişko Stew. "Buraya gel, Bonkers! Buraya gel, Bonkers!" Ve hepsi sağır köpeğin yankılanan inlemesini duydu.

Boş yerleşke boyunca yayılabilecek güçte bir haykırıştı bu. Gürültüye uyanan Jenny Fields revir ek binasındaki penceresinden dışarı baktı. Neyse ki Garp onun ışığı yaktığını görmüştü. Boş ek binanın koridorunda Jenny'den tıbbi tavsiyeler alırken, Cushie'yi arkasında sakladı.

"Ne oldu sana?" diye sordu Jenny ona. Garp çenesinden aşağı akan kanın kendisine mi yoksa tamamen Bonkers'a mı ait olduğunu öğrenmek istiyordu. Jenny mutfak masasının üzerinde, Garp'a yapışmış, kürk parçasına benzeyen bir şeyi yıkadı. Parça Garp'ın boğazından ayrılıp masaya düştü; metal bir dolar büyüklüğündeydi. İkisi de ona baktı.

"Bu da ne?" diye sordu Jenny.

"Bir kulak," dedi Garp. "Ya da kulak parçası."

Beyaz, emaye masanın üzerinde, bir kulağın siyah, deri benzeri kalıntısı duruyordu. Kenarları, eski bir eldiven gibi hafifçe kıvrılmış ve çatlamıştı.

"Bonkers'a saldırdım," dedi Garp.

"Kulağa kulak," dedi Jenny Fields.

Garp'ın üzerinde yara yoktu; kan tamamen Bonkers'a aitti.

Jenny yatak odasına dönünce Garp, Cushie'yi gizlice ana revire çıkan tünele soktu. On sekiz yılda bu yolu öğrenmişti. Onu ek binadaki annesinin dairesinden en uzaktaki köşeye götürdü; burası ana kabul odasının ilerisinde, ameliyathane ve anestezi odalarına yakındı.

Bu yüzdendir ki seks Garp için her zaman bazı kokular ve hislerle bağlantılı olacaktı. Bu deneyim gizli olsa da rahatlatıcıydı; üzücü zamanlarda elde edilen son bir ödüldü. Bu koku Garp'ın aklında, bir yandan derinlemesine kişisel olsa da diğer yandan hafifçe hastane kokusuna benzeyecekti. Çevre her zaman terk edilmiş gibi görünecekti. Garp için seks her zaman terk edilmiş bir evrende yağmur yağdıktan bir süre sonra yapılan yalnız bir eylem olarak kalacaktı. Her zaman, akıl almaz bir iyimserlik barındıran bir eylem olacaktı.

Elbette Cushie, Garp'ın aklına bir sürü top görüntüsü getirecekti. Üçlü paketteki üçüncü prezervatif de kullanıldığında, Cushie başka prezervatif olup olmadığını, Garp'ın yalnızca bir paket mi satın aldığını sordu. Zorlanarak kazanılmış bir yorgunluk, bir güreşçinin en sevdiği şeydi; Garp uykuya dalarken Cushie şikâyet ediyordu.

"İlk seferinde hiç prezervatifin yoktu. Şimdi de prezervatifin bitti öyle mi? Çok eski arkadaş olduğumuz için şanslısın," diyordu Cushie.

Stewart Percy onları uyandırdığında hava hâlâ karanlıktı ve şafağın sökmesine daha uzun zaman vardı. O sırada Şişko Stew'un sesi eski reviri teşhis konamayan bir hastalık gibi inletti.

"Kapıyı açın!" diyen haykırışını duyup onu görmek için gizlice pencereye yaklaştılar.

Cushie'nin babası yemyeşil çimenlerin üzerinde sabahlığı ve terlikleriyle –yanında da Bonkers'la– revir ek binasının pencerelerine doğru sızlanıyordu. Kısa süre sonra Jenny ışığı açtı.

"Sen iyi misin?" diye sordu Stewart'a.

"Kızımı istiyorum!" diye bağırdı Stewart.

"Sarhoş musun?" diye sordu Jenny.

"Beni içeri al!" diye bağırdı Stewart.

"Doktor dışarıda," dedi Jenny Fields. "Ve tedavi etmem gereken bir hastalığın olduğunu sanmıyorum."

"Kaltak!" diye haykırdı Stewart. "Piç oğlun kızımı baştan çıkardı! O sikik revirde olduklarını biliyorum!"

Garp, yanında titreyen Cushie'nin dokunuşu ve kokusundan büyük bir keyif alarak, "Evet, artık burası *sikik* bir revir," diye düşündü. Serin havada karanlık pencerenin arkasında sessizce titrediler.

"*Köpeğimi* görmeliydin!" diye bağırdı Stewart, Jenny'ye. "Her yerde kan vardı! Köpek hamağın altına saklanmıştı! Veranda kanla kaplıydı!" Stewart inledi. "O piç oğlun Bonkers'a ne yaptı?"

Garp, annesi konuştuğunda, yanındaki Cushie'nin irkildiğini hissetti. Annesinin söylediği şey Cushie Percy'ye, on üç yıl önce söylediği *kendi* sözlerini hatırlatmış olmalıydı. "Garp, Bonkie'yi ısırdı," dedi Jenny Fields. Sonra ışığını söndürdü; revir ve ek binanın üzerine çöken sessizlikte duyulabilen tek şey Şişko Stew'un nefes alıp verişiyle arka planda Steering Okulu'nun üzerine yağıp her şeyi temizleyen yağmurun sesiydi.

5
MARCUS AURELIUS'UN ÖLDÜĞÜ ŞEHİRDE

Jenny, Garp'ı Avrupa'ya götürdüğünde, Garp bir yazarın yalnızlıkla dolu yaşamına, on sekiz yaşındaki birçok gençten çok daha hazırdı. Kendi hayal gücünde yarattığı bir dünyada çok başarılı olmaya uzun zamandır alışıktı; sonuçta kendini soyutlamanın, yaşamanın en doğal yolu olduğunu düşünen bir kadın tarafından büyütülmüştü. Garp'ın hiç arkadaşı olmadığını fark etmesi yıllar sürecekti ve bu gariplik, Jenny Fields'a hiçbir zaman garip gelmeyecekti. Mesafeli ve kibar tavrıyla Ernie Holm, Jenny Fields'ın ilk arkadaşıydı.

Jenny ve Garp bir ev bulmadan önce Viyana'nın dört bir yanında bir düzineden fazla pansiyonda yaşadılar. Bu, şehrin en sevdikleri kısmını bulabilmeleri için onlara Bay Tinch'in verdiği bir fikirdi. Bütün bölgelerde yaşayıp kararlarını bundan sonra vereceklerdi. Fakat 1913 yazında kısa vadeli pansiyon hayatı Bay Tinch için keyifli geçmiş olsa da Jenny ve Garp 1961 yılında Viyana'ya gelmişlerdi ve kısa sürede daktilolarını pansiyondan pansiyona taşımaktan yoruldular. Garp'a ilk önemli öyküsü "Grillparzer Pansiyonu" için gerekli malzemeyi veren şey bu deneyim oldu, yine de. Garp, Viyana'ya gelmeden önce pansiyonun *ne* olduğunu bile bilmiyordu ama kısa sürede, bir pansiyonun bir

otelden daha az hizmet sunan, her zaman daha küçük olan ve asla şık olmayan bir yer olduğunu keşfetti. Pansiyonlarda bazen kahvaltı oluyor, bazense olmuyordu. Bir pansiyon bazen hesaplı bir seçenek, bazen de bir hata oluyordu. Jenny ve Garp temiz, rahat ve dost canlısı pansiyonlar buldular fakat birçoğu çok bakımsızdı.

Jenny ve Garp kısa süre içinde, şehrin eski merkezinin etrafında daire çizen Ringstrasse üzerinde ya da yakınlarında yaşamak istediklerine karar verdiler. Burası şehrin neredeyse her şeyin toplandığı, Jenny'nin Almanca konuşmadan biraz daha kolay yaşayabileceği bölgesiydi, şehrin en karmaşık ve kozmopolit yeri, şayet Viyana'da böyle bir bölge var denilebilirse.

Garp için annesini yönetmek eğlenceliydi; Steering'de üç yıl boyunca öğrendiği Almanca onu lider konumuna getirmişti ve Jenny'nin patronu olmaktan çok keyif aldığı aşikârdı.

"Schnitzel ye, anne," dedi Jenny'ye.

"Kalbsnieren'in kulağa ilginç geldiğini düşünmüştüm," dedi Jenny.

"O, dana böbreği, anne," dedi Garp. "Böbrek seviyor musun?"

"Bilmem," diyerek itiraf etti Jenny. "Muhtemelen sevmiyorumdur."

Sonunda kendi evlerine taşındıklarında, alışveriş görevini Garp üstlendi. Jenny on sekiz yıl boyunca yemeklerini Steering'in yemekhanesinde yediği için hiçbir zaman yemek pişirmeyi öğrenmemişti, şimdi de tarifleri okuyamıyordu. Garp, Viyana'da yemek pişirmeyi ne kadar sevdiğini keşfetti fakat Avrupa'da en sevdiği ilk şeyin tuvalet olduğunu söylüyordu. Garp pansiyonlarda geçirdiği zamanda tuvaletin, içinde sadece bir klozet olan küçük bir oda olduğunu keşfetmişti ve Avrupa'da ona anlamlı gelen ilk şey buydu. Helen'a, "Mesaneni ve bağırsaklarını bir yerde boşaltıp dişlerini başka bir yerde fırçalamanın çok zekice bir sistem olduğunu" yazdı. Elbette tuvalet, Garp'ın "Grillparzer Pansiyonu" öyküsünde de önemli bir rol oynayacaktı, fakat Garp daha uzunca bir süre ne bu öyküyü ne de başka bir şeyi yazacaktı.

Garp on sekiz yaşındaki bir genç için alışılmadık derecede

disiplinli biri olsa da görülecek çok fazla şey vardı; bunlar bir de aniden sorumlu hâle geldiği şeylerle birleşince Garp'ın hayatı epey yoğun geçmeye başladı ve aylar boyunca yazdığı tek tatmin edici şey Helen'a yazdığı mektuplar oldu. İçine girdiği yeni çevrede, bunu denemiş olsa da, yazmak için ihtiyacı olan rutini kuramayacak kadar heyecanlıydı.

Bir aile hakkında bir öykü yazmaya çalıştı; öyküye başlarken bu konuda bildiği tek şey ailenin ilginç bir hayatı olduğu ve birbirlerine çok yakın olduklarıydı. Yeterli değildi bu.

Jenny ile Garp, dördüncü bölgedeki Schwindgasse'deki krem rengi, yüksek tavanlı bir binanın ikinci katındaki bir daireye taşındılar. Prinz Eugen Strasse, Schwarzenbergplatz ile Yukarı ve Aşağı Belvedere'in birleştiği köşenin orada yaşıyorlardı. Garp zaman içinde şehirdeki bütün sanat müzelerini gezdi fakat Jenny Yukarı Belvedere'deki müzeler dışındaki hiçbir müzeye gitmedi. Garp ona Yukarı Belvedere'de yalnızca on dokuzuncu ve yirminci yüzyıl resimlerinin sergilendiğini açıkladı ama Jenny on dokuzuncu ve yirminci yüzyıl resimlerinin ona yettiğini söyledi. Garp ona en azından Aşağı Belvedere'deki bahçelerde yürüyüp barok koleksiyonunu görebileceğini söylüyordu ama Jenny başını iki yana sallıyordu; Steering'de bir sürü sanat dersi almıştı; yeterli sanat eğitimine sahip olduğunu söylüyordu.

"Ama Brueghel'leri görmelisin, anne!" dedi Garp. "Sadece ring seferi yapan Strassenbahn'a* binip Mariahilfestrasse'de ineceksin. Tramvay durağının hemen karşısındaki büyük müze, Kunsthistorisches.**"

"Ama Belvedere'e *yürüyebiliyorum*," dedi Jenny. "Neden tramvaya bineyim ki?"

Ayrıca Karlskirsche'ye de yürüyebiliyordu ve orada, Argentinierstrasse'ye yakın mesafede ilginç görünümlü büyükelçilik binaları vardı. Bulgaristan Büyükelçiliği yaşadıkla-

---

* (Alm.) Tramvay. —ç*n*

** (Alm.) Tarihi Sanat Eserleri. —ç*n*

rı Schwindgasse'de, binalarının tam karşısındaydı. Jenny kendi mahallesinde kalmayı sevdiğini söylüyordu. Bir blok uzaklıkta bir kahveci vardı ve Jenny bazen oraya gidip İngilizce gazeteleri okuyordu. Garp onu dışarı çıkarmadığı sürece yemek yemek için hiçbir yere gitmiyordu ve Garp evde yemek yapmadığı sürece de hiçbir şey yemiyordu. Bir şeyler yazma fikri onu tamamen ele geçirmişti; bu dönemde Garp'tan daha azimliydi.

"Hayatımın bu döneminde turistlik etmeye vaktim yok," demişti oğluna. "Ama *sen* git, bu kültürün tadını çıkar. Yapman *gereken* şey bu."

"Özümseyin, ö-ö-özümseyin," demişti Tinch onlara. Jenny de Garp'ın aynen böyle yapması gerektiğini düşünüyordu; kendisi ise yazmasına yetecek kadar şeyi çoktan özümsediğini fark etmişti. Jenny Fields kırk bir yaşındaydı. Hayatının ilginç kısmının geride kaldığını düşünüyordu; yapmak istediği tek şey bu konuda yazmaktı.

124 Garp ona yanında taşıması için bir kâğıt parçası vermişti. Kâğıtta, kaybolma ihtimaline karşı ev adresleri yazılıydı. Schwindgasse 15/2, Viyana IV. Garp ona adresi nasıl telaffuz edeceğini öğretmişti ve bu meşakketli bir işti. Jenny sonunda, "*Schwindgassefünfzehnzwei!*" demişti tüküre tüküre.

"Bir daha söyle," dedi Garp. "Kaybolduğunda evi bulmak istiyor musun?"

Garp gündüzleri şehri gezip akşam Jenny'yi götüreceği yerler buluyordu ve Jenny akşamüstünün geç saatlerinde yazmayı bıraktığında, birlikte bir bira ya da bir kadeh şarap içerlerken Garp ona gününü anlatıyordu. Jenny kibarca dinliyordu. Bira ve şarap uykusunu getiriyordu. Genellikle hoş bir yerde akşam yemeklerini yedikten sonra Garp, Strassenbahn'da Jenny'ye eşlik edip onu eve götürüyordu; tramvay sistemini çok iyi öğrendiği için asla taksi kullanmayışından özel bir gurur duyuyordu. Bazen, sabah açılan pazarlara gidip eve erken dönüyor ve bütün akşamüstü yemek pişiriyordu. Jenny hiçbir zaman bundan şikâyet etmiyordu; onun için yemeği evde ya da dışarıda yemelerinin önemi yoktu.

"Bu bir Gompoldkirschner," dedi Garp şarabı tanıtırken. "Schweinebraten'la çok uyumludur."

"Ne komik kelimeler," dedi Jenny.

Daha sonraları Garp, Jenny'nin yazı tarzı konusunda yaptığı tipik bir değerlendirmede, "Annem İngilizceyle o kadar büyük bir mücadele veriyordu ki hiçbir zaman Almanca öğrenmemesi şaşırtıcı değildi," diye yazacaktı.

Jenny Fields her gün daktilosunun başına otursa da nasıl yazacağını bilmiyordu. Yazıyordu yazmasına –fiziken– ama yazdıklarını okumaktan keyif almıyordu. Çok geçmeden, okuduğu şeylerin iyi olmasını sağlayan şeyleri ve onların, bu ilk yazma girişiminden nerelerde farklılaştığını düşünmeye başladı. Hikâyenin en başından başlamıştı. "Doğdum," vesaire. Ardından, "Ailem Wellesley'de kalmamı istiyordu fakat..." Elbette şunları da ekliyordu: "Tek başıma bir çocuk sahibi olmak istediğime karar verdim ve sonunda onu şu şekilde elde ettim..." Fakat Jenny kendi hikâyesinin hafızasındaki iyi hikâyelere *benzemediğini* bilecek kadar çok hikâye okumuştu. Sorunun ne olduğunu merak ediyor ve Garp'ı sık sık İngilizce kitaplar satan birkaç kitapçıya gönderiyordu. Kitapların nasıl başladığını daha yakından incelemek istiyordu; kısa sürede üç yüz sayfanın üzerinde yazı yazmıştı fakat kitabının henüz *başlamadığını* hissediyordu.

Fakat Jenny yazmakla ilgili bu sorunlarını sessizce yaşıyordu; Garp'ın yanında, nadiren çok dikkatli olsa da her zaman neşeliydi. Jenny Fields, hayatı boyunca bir şeylerin başlayıp bittiğini hissetmişti. Garp'ın eğitimi, kendi eğitimi. Çavuş Garp'ın hayatı. Oğluna duyduğu sevgide bir azalma yoktu fakat anneliğinin bir döneminin sona erdiğini hissediyordu; Garp'ı buraya kadar getirdiğini, şimdi de kendi başına yapacağı bir şeyler bulmasına izin vermesi gerektiğini hissediyordu. Hayatı boyunca onu güreşe ya da başka şeylere yazdırmaya devam edemezdi. Jenny oğluyla birlikte yaşamayı seviyordu hatta bir gün ayrı yaşayacakları aklına bile gelmiyordu. Ama Jenny, Garp'ın Viyana'da her gün eğlenmesini istiyordu ve Garp da bunu yapıyordu.

Garp şu birbirleriyle yakın, ilginç aile hakkındaki öyküsünde fazla ilerleyemese de yapacakları ilginç şeyi bulmuştu. Ailenin babası bir müfettişti ve işini yaptığı yerlere ailesini de götürüyordu. Adamın işi, Avusturya'daki bütün restoranları, otelleri ve pansiyonları en küçük ayrıntısına kadar incelemek, değerlendirmek ve A, B ya da C kategorisine dahil olduklarına dair not vermekti. Bu, Garp'ın yapmaktan zevk alacağını düşündüğü bir işti. Turizme bu kadar bağımlı olan Avusturya gibi bir ülkede, turistlerin yemek yediği ve uyuduğu yerlerin tekrar tekrar değerlendirilmesi çok önemli olmalıydı, fakat Garp bu konuda nelerin önemli olduğunu ya da bunun kimler için önemli olacağını tahmin edemiyordu. Elindeki tek şey bu aileydi ve ailenin komik bir işi vardı. Hataları ortaya çıkarıyor, not veriyorlardı. Ne olmuş yani? Helen'a yazmak daha kolaydı.

O yaz sonu ve sonbahar başlangıcı boyunca Garp, Viyana'nın bütün sokaklarında yürüdü, bütün tramvaylarına bindi ve kimseyle tanışmadı. Helen'a, "Ergenliğin bir kısmı da etrafında seni anlayabilecek kadar sana benzeyen kimsenin olmaması," diye yazdı. Garp ona Viyana'nın içindeki bu duyguyu güçlendirdiğini yazmıştı çünkü Viyana'da *gerçekten* de etrafında ona benzeyen kimse yoktu.

Bu algısı en azından sayısal açıdan doğruydu. Viyana'da Garp'ın yaşıtı insanlar sayıca bile çok azdı. 1943 yılında Viyana'da çok fazla çocuk doğmamıştı; hatta 1938'de başlayan Nazi istilasından, 1945'te savaşın bitimine kadar pek çocuk doğmamıştı. Ve tecavüzler yüzünden şaşırtıcı derecede çok çocuk doğmuşsa da çoğu Viyanalı 1955'te Rus istilası bitene kadar çocuk *istememişti*. Viyana on yedi yıl boyunca yabancıların istilası altında kalmış bir şehirdi. Tabii ki birçok Viyanalı için o on yedi yıl, çocuk yapmak için çok iyi ve akıllıca bir dönem olmamıştı. Bu şehirde yaşamak Garp'a on sekiz yaşında olmanın tuhaf bir şey olduğunu hissettiriyordu. Garp'ın daha hızlı büyümesine sebep olan şey buydu herhade ve Helen'a yazdığı gibi, Viyana'nın yaşayan bir şehirden

ziyade, "müzelere ev sahipliği yapan ölü bir şehir" olduğuna dair hissinin giderek artmasına katkıda bulunan şey de buydu.

Garp'ın bu gözleminde bir eleştiri yoktu. Garp müzede dolaşmaktan *hoşlanıyordu.* Daha sonra bu konuda, "Daha gerçek bir şehir bana bu kadar uygun olmayabilirdi," diye yazacaktı. "Oysa Viyana ölüm dönemindeydi; kıpırdamadan durup ona bakmama, üzerine düşünmeme ve tekrar bakmama izin veriyordu. *Yaşayan* bir şehirde asla bu kadar çok şeyi fark edemezdim. Yaşayan şehirler kıpırtısız durmaz."

Böylece T. S. Garp bu sıcak ayları Viyana'yı *fark ederek*, Helen Holm'e mektuplar yazarak ve zaten yalnızlığı seçtiği hayatına, yazmanın getirdiği soyutlanmayı da ekleyen annesinin ev hayatını düzenleyerek geçirdi. Helen'a yazdığı sayısız mektupta Garp ondan, "Yazar annem," diye bahsediyordu. Fakat aslında Jenny'nin yazmasını kıskanıyordu. Öyküsü konusunda tıkandığını hissediyordu. Hayalindeki ailenin maceradan maceraya koşmasını sağlayabileceğinin farkındaydı fakat sonunda nereye gideceklerdi? Tatlılar konusundaki zayıflığı yüzünden sonsuza dek B kategorisinde kalmaya mahkûm bir restorandan, lobideki küf kokusu asla yok olmadığı için hızla B'den C'ye doğru ilerleyen bir otele gideceklerdi. Belki de müfettişin ailesinden biri A sınıfındaki bir restoranda zehirlenebilirdi fakat bunun *anlamı* ne olacaktı? Ve pansiyonlardan birinde saklanan bir deli hatta bazı suçlular olabilirdi, fakat bunun genel işleyişle ilgisi ne olacaktı?

Garp elinde bir genel işleyişin olmadığını biliyordu.

Bir tren istasyonunda, Macaristan ya da Yugoslavya'dan gelen dört kişilik bir sirkin trenden inişini izledi. *Onları* öyküsünün içinde hayal etmeye çalıştı. Bir otoparkta daireler çizerek motosiklet kullanan bir ayı vardı. Etraflarında küçük bir kalabalık toplanmıştı ve ellerinin üzerinde yürüyen bir adam, ayak tabanlarının üzerinde dengede tuttuğu bir çanakla, ayının gösterisini izleyenlerden para topluyordu. Adam zaman zaman düşüyordu fakat ayı da bazen düşüyordu.

Sonunda motosiklet çalışmamaya başladı. Sirkin diğer iki üyesinin ne yaptığını kimse göremedi; ayı ve ellerinin üzerinde yürüyen adam gösterilerini bitirip diğer ikisi sahneye çıkmaya hazırlanırken polis gelip onlardan bir sürü form doldurmalarını istedi. Bu ilginç bir gösteri olmadığı için, toplanan küçük kalabalık da dağıldı. Garp bu zayıf sirkin gösterilerine ilgi duyduğu için olmasa da onları öyküsüne dahil etmeyi düşündüğü için herkesten uzun süre orada kaldı. Bunu nasıl yapacağını bilmiyordu. Garp tren istasyonundan ayrılırken ayının kustuğunu duydu.

Haftalar boyunca Garp'ın öyküsü konusundaki en büyük başarısı, ona bir isim bulmak oldu. "Avusturya Turist Bürosu". İsmi beğenmedi. Yazarlığı bırakıp turistliğe döndü.

Fakat hava soğudukça Garp turistlikten sıkıldı. Helen'ı ona yeterince sık yazmadığı için azarladı; bu, onun Helen'a gereğinden çok yazdığının bir göstergesiydi. Helen, Garp'tan çok daha meşguldü; üniversiteye gidiyordu ve oradaki ilk yılında, ortalama
128 öğrencilerin ders sayısının yaklaşık iki katı ders almıştı. Hayatlarının bu erken döneminde Helen ve Garp'ın birbirlerine bezendikleri bir şey varsa bu, ikisinin de sanki bir yere yetişeceklermiş gibi *aceleyle* hareket etmeleriydi. Jenny ona, "Zavallı Helen'ı rahat bırak," diye tavsiye verdi. "Senin mektup dışında da bir şeyler yazacağını düşünüyordum." Fakat Garp aynı evde yaşadığı annesiyle rekabete girme fikrinden hoşlanmıyordu. Annesinin daktilosu bir an bile durmuyordu; Garp, daktilonun hiç durmayan sesinin, kendi yazarlık kariyerini muhtemelen daha başlamadan bitireceğini biliyordu. "Annem yazdıklarının üzerinden tekrar geçmenin sessizliğini hiç bilmedi," diyecekti bir keresinde.

Kasım ayı geldiğinde Jenny daktilosunda altı yüz sayfa yazmıştı fakat hâlâ, henüz yazmaya başlamadığını hissediyordu. Garp'ın bu şekilde kâğıda dökebileceği deneyimleri yoktu. Hayal gücünün hatıralardan daha zor bir araç olduğunu fark ediyordu.

Helen'a yazdığı gibi, "kırılma ânı" soğuk ve karlı bir günde, Viyana şehrindeki Tarih Müzesi'nde gerçekleşecekti. Bu, Schwindgasse'den kolaylıkla yürünebilecek mesafede bir müzey-

di ve Garp istediği zaman oraya gidebileceğini bildiği için her nasılsa bu müzeyi ziyaret etmeyi atlamıştı. Müzeden ona bahseden kişi Jenny'ydi. Burası, Jenny'nin tek başına ziyaret ettiği az sayıdaki yerlerden biriydi ve bunun sebebi, yerin Karlsplatz'ın hemen karşısında ve mahallem dediği bölgenin içinde olmasıydı.

Jenny ona müzede bir yazarın odası olduğunu, ama hangi yazar olduğunu unuttuğunu söylemişti. Bir müzede bir yazarın odasının bulunmasının ilginç bir fikir olduğunu düşünmüştü.

"Bir yazarın *odası* mı, anne?" diye sordu Garp.

"Evet, koskocaman bir oda," dedi Jenny. "Yazarın bütün eşyalarını, belki de zemin döşemeleri ve duvarlarını bile oraya taşımışlar. Bunu nasıl yaptıklarını bilmiyorum."

"Niye böyle bir şey yapsınlar ki?" dedi Garp. "Bütün bir odayı müzenin içine mi taşımışlar?"

"Evet, sanırım bu bir yatak odasıymış," dedi Jenny. "Ama aynı zamanda yazar eserlerini orada *yazıyormuş*."

Garp gözlerini devirdi. Bu onun için mahremiyetin ihlaliydi. Yazarın diş fırçası da orada mıydı? Peki ya lazımlığı?

Oda epey sıradandı ama yatak bir çocuğa aitmiş gibi çok küçük görünüyordu. Yazı masası da küçük görünüyordu. Garp bunların dağınık bir yazarın yatağı ve masası olmadığını düşündü. Ahşap koyu renkti ve her şey kolay kırılabilecekmiş gibiydi; Garp annesinin yazmak için daha iyi bir odaya sahip olduğunu düşündü. Viyana Tarih Müzesi'ndeki oda, Franz Grillparzer adlı bir yazara aitti ve Garp daha önce onu hiç duymamıştı.

Franz Grillparzer 1872 yılında öldü ve Avusturya dışında neredeyse kimsenin tanımadığı, Avusturyalı bir şair ve oyun yazarıdır. On dokuzuncu yüzyılın ötesinde bilinmeye devam edecek kadar popüler olmayan, on dokuzuncu yüzyılda yazmış yazarlardan biridir ve Garp daha sonra, Grillparzer'ın on dokuzuncu yüzyıldan sonra hatırlanmayı hak etmediğini söyleyecekti. Garp oyunlar ve şiirlerle ilgilenmiyordu, yine de kütüphaneye gidip Grillparzer'ın en önemli eseri sayılan "Fakir Çalgıcı" adlı uzun öyküsünü okudu. Garp belki de Steering'de üç yıl boyunca öğrendiği Almancanın

öykünün güzelliğini görmesine yetmediğini düşündü; Almanca okuduğunda öyküden nefret etmişti. Sonra, Habsburgergasse'deki bir sahafta öykünün İngilizcesini buldu ve öyküden yine nefret etti.

Garp, Grillparzer'ın ünlü öyküsünün gülünç bir melodram olduğunu düşünüyordu; ayrıca öykünün beceriksizce anlatıldığını ve kötü bir duygusallığa sahip olduğunu da düşünüyordu. Garp öykünün az da olsa, başkarakterin genellikle kararsız, her şeyi erteleyen ve gündelik yaşamın her alanında başarısız biri olduğu, on dokuzuncu yüzyıl Rus öykülerine benzediğini düşündü; fakat Garp'a göre Dostoyevski senin böyle bir başarısızlığı ilginç bulmanı sağlayabilirken Grillparzer sadece duygusal ayrıntılarla canını sıkıyordu.

Garp aynı sahaftan Marcus Aurelius'un *Düşünceler* kitabının İngilizce çevirisini de aldı; Steering'deyken Latince dersinde Marcus Aurelius'u okumuştu ama daha önce hiç İngilizce tercümelerini okumamıştı. Garp'ın kitabı almasının sebebi, sahaf sahibinin ona Marcus Aurelius'un Viyana'da öldüğünü söylemiş olmasıydı.

"İnsan ömrü bir an sürer," diyordu Marcus Aurelius, "özümüz artsız aralıksız akış, algımız belirsiz, tüm bedenimiz bozulmaya yazgılı, ruhumuz bir kargaşa, yazgımız öngörülmez, ünümüz güvenilmezdir. Tek sözcükle, bedenimize ait olan her şey akan bir ırmaktır, ruhumuza ait olan her şey de salt düş ve yanılsamadır."* Garp nedense, Marcus Aurelius bunu yazdığında herhalde Viyana'da yaşıyordu, diye düşündü.

Garp, Marcus Aurelius'un bu kasvetli gözlemlerinin konusunun, en ciddi yazıların da konusu olduğunu düşünüyordu; Grillparzer ve Dostoyevski'nin yazıları arasındaki fark, konudan kaynaklanmıyordu. Garp aradaki farkın zekâ ve zarafet olduğu sonucuna varmıştı; aradaki fark, sanattı. Her nedense bu çok bariz keşif onu çok memnun etti. Bundan yıllar sonra Grillparzer'ın çalışmaları hakkında bir tanıtımı okurken şu cümleyle karşılaştı:

---

* Marcus Aurelius, *Düşünceler*, 2-17, çev. Şadan Karadeniz, Yapı Kredi Yayınları, 4. Baskı (2012). –*en*

"Grillparzer duyarlı, kederli, zaman zaman paranoyak, çoğunlukla bunalımlı, huysuz ve çok melankolik bir adam, kısacası karmaşık ve modern bir insandı."

"Bu doğru olsa da," diye yazacaktı Garp daha sonraları, "aynı zamanda çok kötü bir yazardı."

Garp'ın Grillparzer'ın "kötü" bir yazar olduğu konusundaki inancı henüz hiçbir şey yazmasa da genç adamın bir sanatçı olarak ilk kez kendine güvenmesini sağlayacaktı. Belki de her yazarın hayatında, başka bir yazara saldırıp onun işe yaramaz olduğunu söylemesi gereken bir an vardı. Garp'ın zavallı Grillparzer'a karşı duyduğu bu ölümcül içgüdü, neredeyse bir güreş sırrına benziyordu; Garp sanki maçtaki bir rakibini gözlemlemiş, zayıflığını fark etmişti ve daha iyisini yapabileceğini *biliyordu*. "Fakir Çalgıcı"yı Jenny'ye bile okuttu. Bu, Jenny'nin *edebiyat* konusunda fikrini aldığı nadir durumlardan biriydi.

"Kesinlikle çöp," dedi Garp bu konuda. "Çok bayağı. Aşırı duygusal. İçi boş."

İkisi de çok memnundu.

"Aslında odasını beğenmemiştim," dedi Jenny, Garp'a. "Yazar odası öyle olmaz."

"Ben bunun önemli olduğunu düşünmüyorum, anne," dedi Garp da.

"Ama tıkış tıkış bir odaydı," diye şikâyet etti Jenny. "Çok karanlıktı ve çok *dağınık* görünüyordu.

Garp annesinin odasına baktı. Yatağının ve şifonyerinin üzerinde ve duvardaki aynaya bantlanmış, neredeyse annesinin görüntüsünü kapatan, inanılmaz derecede uzun ve karmaşık yazılarının sayfalarını gördü. Garp, annesinin odasının da bir yazarın odasına pek benzemediğini düşünüyordu fakat bunu söylemedi.

Helen'a, Marcus Aurelius'tan alıntılar yaptığı ve Franz Grillparzer'ı yerden yere vurduğu uzun, kendini beğenmiş bir mektup yazdı. Garp'a göre Franz Grillparzer 1872 yılında, bozulmadan Viyana'dan uzaklaşamayan ucuz, yerel bir şarap gibi ölmüştü. Mektup bir bakıma bir ısınma yazısıydı ve belki Helen

da bunu biliyordu. Mektup bir antrenmandı; Garp onun bir kopyasını çıkardı ve mektubu çok beğendiğine karar verip orijinali kendisine saklayarak Helen'a kopyasını gönderdi. "Kendimi küçük bir kütüphane gibi hissediyorum," yazdı Helen ona. "Sanki beni dosya dolabın gibi kullanıyorsun."

Helen yakınıyor muydu? Garp, Helen'a onun hayatı hakkında sorular sormakla uğraşacak kadar duyarlı biri değildi. Cevaben ona sadece, "yazmaya hazırlandığını" yazdı. Sonuçları beğeneceğinden emindi. Helen bunu, ondan uzak durması için bir uyarı diye algılamış olabilirdi ama herhangi bir endişe belirtisi göstermedi; devam ettiği üniversitede dersleri ortalamanın neredeyse üç katı hızla veriyordu. İlk sömestrin sonuna yaklaşırken, ikinci sınıfın ikinci sömestrine ulaşmak üzereydi. Genç bir yazarın kendine odaklılığı ve egosu Helen Holm'ü korkutmuyordu; o da gayet etkileyici olan kendi hızında ilerliyordu ve benzer biçimde kararlı olan Garp'ı takdir ediyordu. Ayrıca Garp'ın ona yazmasından hoşlanıyordu; onun da bir egosu vardı ve Helen, Garp'a, mektuplarının çok iyi yazıldığını söyleyip duruyordu.

Viyana'daysa Jenny ve Garp aralarında Grillparzer şakaları yapıp durmaktaydı. Merhum Grillparzer'ın şehrin her yanındaki kalıntılarını bulmaya başladılar. Şehirde Grillparzergasse adlı bir sokak, Kaffeehaus des Grillparzers adlı bir kahveci vardı ve bir gün, bir pastanede Grillparzertorte adlı bir pastayla karşılaştıklarında çok şaşırdılar. Pasta aşırı tatlıydı. Böylece Garp annesinin yumurtalarını pişirirken ona yemeğini rafadan mı yoksa Grillparzer gibi mi istediğini sormaya başladı. Bir gün Schönbrunn Hayvanat Bahçesi'ni gezerlerken, bir deri bir kemik kalmış ve bokla kaplı gövdesiyle çok zavallı görünen bir antilopla karşılaştılar; antilop dar ve pislik içindeki kış kafesinde üzgün bir tavırla duruyordu. Garp ona der Gnu des Grillparzers* ismini verdi.

Jenny bir gün Garp'a, kendi yazdığı metinde "bir Grillparzer yaptığını" itiraf etti. Sonra bunun, bir sahneyi ya da karakteri anlatmaya "bir çalar saatin çalışı gibi başlamak" anlamına geldiğini

* (Alm.) Grillparzer Antilopu. –ç

açıkladı. Bahsettiği sahne, Boston'daki sinemada askerin yanına geliş sahnesiydi. Jenny Fields, "Sinemada şehvetten gözü dönmüş bir asker bana yaklaştı," yazmıştı.

"Bu çok korkunç, anne," diyerek ona katıldı Garp. Jenny'nin "Grillparzer yapmaktan" kastettiği şey, "şehvetten gözü dönmüş" ifadesini kullanmasıydı.

"Ama *gerçek* bu," dedi Jenny. "Bunu yapan şey, gerçekten de şehvetiydi."

"Şehvetle *dolu* olduğunu söylemek daha iyi," diye önerdi Garp.

"İğrenç," dedi Jenny. Bu da bir Grillparzer'dı. Jenny genellikle *şehvetle* ilgilenmiyordu. Ellerinden geldiğince şehvet üzerine tartıştılar. Garp da Cushie Percy'ye karşı duyduğu şehveti itiraf etti ve birlikte olma sahnesinin epey yumuşatılmış bir versiyonunu anlattı. Jenny bundan hoşlanmadı. "Peki ya Helen?" diye sordu. "Bunu Helen'a karşı da hissediyor musun?"

Garp hissettiğini itiraf etti.

"Ne korkunç," dedi Jenny. Bu duyguyu anlamıyor ve Garp'ın bunu nasıl olup da zevkle ya da sevgiyle ilişkilendirebildiğini algılayamıyordu.

Garp ikna edici olmaktan uzak bir sesle Marcus Aurelius'tan alıntı yaparak, "Bedenimize ait olan her şey akan bir ırmaktır," deyince annesi başını sallamakla yetindi. Akşam yemeklerini Blutgasse yakınlarındaki kıpkırmızı bir restoranda yediler. Garp neşeyle, sokağın adının "Kan Sokağı" anlamına geldiğini söyledi.

"Her şeyi tercüme etmeyi bırak," dedi Jenny. "Her şeyi bilmek istemiyorum." Restoranın dekorasyonunun *fazla* kırmızı ve yemeklerin fazla pahalı olduğunu düşünüyordu. Servis çok yavaştı ve eve dönmek için geç kalmışlardı. Hava çok soğuktu ve Kärntnerstrasse'nin neşeli ışıkları onları ısıtmaya yetmiyordu.

"Taksi tutalım," dedi Jenny. Ama Garp beş blok daha yürüyüp kolayca tramvaya binebilecekleri konusunda ısrar etti. "Sen ve kahrolası tramvayların," dedi Jenny.

"Şehvet" konusunun gecelerini mahvettiği çok açıktı.

Birinci bölge, Noel süslerinin parlak gösterişiyle doluydu; Aziz

Stephen Katedrali'nin göğe yükselen kuleleriyle Opera Binası'nın dev gövdesi arasındaki yedi blokluk alan, dükkânlar, barlar ve otellerle doluydu; kış mevsiminde, dünyanın herhangi bir şehrinde olabilirlerdi. "Bir akşam operaya gidelim, anne," diye önerdi Garp. Altı ay önce Viyana'ya geldiklerinden beri operaya gitmemişlerdi fakat Jenny geceleri geç saatlere kadar uyanık kalmayı sevmiyordu.

"Sen git," dedi Jenny. Önlerinde, üzerlerinde uzun kürk mantolarıyla duran üç kadını fark etti; birinin, mantosuyla aynı kürkten bir manşonu vardı ve kadın onu yüzüne doğru kaldırmış, ellerini ısıtmak için nefesini içine üflüyordu. Kadın epey zarifti fakat yanındaki diğer iki kadında insana Noel'i hatırlatan bir şey vardı. Jenny manşonlu kadını kıskandı. "Ben de bunlardan istiyorum," dedi. "Nereden alabilirim?" Önlerindeki kadını işaret etti ama Garp ne kastettiğini anlamamıştı.

Garp kadınların fahişe olduğunu biliyordu.

Fahişeler, yanında Garp'la onlara yaklaşan Jenny'yi görünce, karşılarındaki ilişki onları çok şaşırttı. Yanında sade ama çekici, annesi olabilecek yaşta bir kadınla onlara yaklaşan yakışıklı, genç bir adam görüyorlardı; oysa Jenny, Garp'ın yanında yürürken hayli resmi bir tavırla koluna girmişti ve Garp'la Jenny'nin konuşmasında gerilim ve kafa karışıklığı nevinden bir şey vardı, bu yüzden fahişeler Jenny'nin onun annesi olamayacağını düşündü. Derken Jenny onları işaret edince öfkelendiler; onun kendi bölgelerinde çalışan başka bir fahişe, zengin ve düzgün genç bir oğlanı kancalamış biri olduğunu düşündüler – halbuki oğlan parayı onlara yedirebilirdi.

Viyana'da fuhuş yasaldır ve karmaşık bir denetime tabidir. Sendikaya benzer bir şey vardır; tıbbi kontrol belgeleri, düzenli muayeneler ve kimlik kartları vardır. Sadece en güzel fahişeler birinci bölgenin şık sokaklarında çalışabilir. Diğer bölgelerdeki fahişeler daha çirkin, daha yaşlı ve elbette daha ucuzdur. Her bölge için belirlenmiş fiyatlar vardır. Fahişeler Jenny'yi görünce Jenny ve Garp'ın yolunu kesmek için kaldırımın üzerinde öne çıktılar. Hemen Jenny'nin birinci bölgenin fahişe standartlarına uygun

olmadığına ve muhtemelen bağımsız çalıştığına karar verdiler ve bu yasal değildi; kadın belki de biraz daha fazla para kazanmak için kendi bölgesinden uzaklaşmıştı ve bu, başını diğer fahişelerle büyük derde sokabilirdi.

Aslında Jenny kimsenin kolay kolay fahişe sanabileceği biri değildi fakat tam nasıl göründüğünü söylemek de çok zordu. O kadar uzun zaman hemşire üniforması giymişti ki Viyana'da nasıl giyinmesi gerektiğini bilmiyordu; Garp'la dışarı çıktığında, belki de yazarken üzerinden çıkarmadığı eski sabahlığının yarattığı pespayeliği yok etmek için, fazlasıyla gösterişli giyinme eğiliminde oluyordu. Kendisi için giysi alışverişi yapmak konusunda deneyimli değildi ve yaşadığı bu yabancı şehirde bütün giysiler ona birbirinin aynı görünüyordu. Belirgin bir zevke sahip değildi ve sadece daha pahalı olan giysileri satın alıyordu; sonuçta *parası* vardı ve alışveriş yaparken fiyatları karşılaştırmak için gerekli sabıra ve ilgiye sahip değildi. Bunun sonucunda giysilerinin içinde yeni ve parlak görünüyor, Garp'ın yanında aynı aileden değillermiş gibi duruyordu. Garp'ın Steering'deki giysileri her zaman ceket, kravat ve rahat bir pantolondan ibaretti. Bu, onu neredeyse her yerde görünmez kılan, özensiz bir şehir giysisiydi.

"Şu kadına manşonunu nereden aldığını sorar mısın?" dedi Jenny, Garp'a. Kadının onları karşılamak için kaldırımı kapatması onu şaşırtmıştı.

"Bunlar *fahişe*, anne," diye fısıldadı Garp.

Jenny Fields donakaldı. Manşonlu kadın sert bir sesle onunla konuştu. Jenny elbette söylediklerinin tek kelimesini bile anlamadı ve tercüme etmesi için Garp'a baktı. Gözlerini oğlundan ayırmayan kadın Jenny'ye bir sürü şey söylüyordu.

Garp yavaş Almancasıyla, "Annem size bu güzel manşonu nereden aldığınızı sormak istiyor," dedi.

Kadınlardan biri, "*Turistlermiş*," dedi.

"Tanrım, çocuğun *annesiymiş*," dedi diğeri de.

Manşonlu kadın gözlerini manşonuna bakan Jenny'ye dikti. Fahişelerden biri, saçları çok yukarıdan toplanıp üzerine altın ve

gümüş renkli simler serpiştirilmiş genç bir kızdı; ayrıca yanağında yeşil bir yıldız dövmesi ve üst dudağının hafifçe yana kaymasına sebep olan bir yara izi vardı. Yüzüne baktığında, bir sorun olduğunu anlasan da sorunun *ne* olduğunu hemen çıkaramıyordun. Fakat vücudunda hiçbir sorun yoktu; uzun boylu ve inceydi; ona bakmak bile çok zordu, oysa Jenny kıza gözlerini dikmişti.

"Ona kaç yaşında olduğunu sor," dedi Jenny.

"Ich bin on sekiz," dedi kız. "İngilizcem iyidir."

Garp'ı dürten Jenny, "Oğlum da on sekiz yaşında," dedi. *Onu* kendilerinden biri sandıklarını anlamamıştı ve Garp daha sonra bunu ona söylediğinde çok öfkelendi fakat öfkesi sadece kendisineydi. "Giysilerim yüzünden!" diye bağırdı. "Nasıl giyinmem gerektiğini bilmiyorum!" Ve o andan itibaren Jenny Fields sadece hemşire giysilerini giydi. Eski üniformasına döndü ve sanki sonsuza dek görevdeymiş gibi her yere onunla gitti. Halbuki bir daha asla hemşirelik yapmayacaktı.

136 Jenny manşonlu kadına, "Manşonunuza bakabilir miyim?" diye sordu. Jenny hepsinin İngilizce konuşabildiğini düşünüyordu, oysa sadece genç kız İngilizce biliyordu. Garp annesinin söylediklerini tercüme edince kadın isteksizce manşonunu çıkardı; ışıltılı yüzüklerle dolu uzun ellerini kenetleyip içinde tuttuğu sıcak manşondan bir parfüm kokusu yükseldi.

Üçüncü fahişenin alnında, şeftali çekirdeğiyle vurulmuş gibi bir göçük izi vardı. Bu kusuru ve şişman bir çocuğunki gibi, ağzının etrafındaki hafif yağ katmanı dışında çok olgun görünüyordu; Garp onun yirmilerinde olduğunu tahmin etti. Garp onun muhteşem bir kalçası olduğunu da tahmin etti ama siyah kürk mantosunun altında gizlendiği için bundan emin olmak zordu.

Garp manşonlu kadının güzel olduğunu düşündü. Uzun, üzgün görünmeye meyilli bir yüzü vardı. Garp bedeninin huzur verici olduğunu tahmin etti. Ağzı çok sakindi. Bu soğuk gecede Garp'ın kadının en az annesinin yaşında olduğunu anlamasını sağlayan şeyler sadece gözleri ve çıplak elleriydi. Kadın daha yaşlı bile olabilirdi. Manşon için Garp'a, "Hediyeydi," dedi. "Mantoy-

la birlikte gelmişti." Manşon çok yumuşak, gümüş ve altın rengi kürkten yapılmıştı.

İngilizce bilen genç fahişe, "Gerçektir," dedi. Yaşlı fahişe hakkındaki her şeye hayran olduğu belliydi.

Alnında iz olan kadın Garp'a, "Bu kadar pahalı olmasa da bunun bir benzerini her yerden satın alabilirsiniz," dedi. Garp'ın zorlukla anladığı bir sokak ağzıyla, "Stef's'e gidin," deyip Kärntnerstrasse'yi işaret etti. Ama Jenny ona bakmadı, Garp da yaşlı kadının yüzüklerle parlayan uzun ve çıplak parmaklarına bakmaya devam ederek başını salladı.

Kadın yumuşak bir tavırla, "Ellerim üşüdü," deyince Garp manşonu Jenny'nin elinden alıp fahişeye geri verdi. Jenny çok etkilenmiş görünüyordu.

"Onunla *konuşalım*," dedi Jenny. "Ona soru sormak istiyorum."

"*Ne* soracaksın anne?" dedi Garp. "Tanrı aşkına."

"Konuştuğumuz şeyleri soracağım," dedi Jenny. "Ona *şehvet* hakkında sorular sormak istiyorum."

Daha yaşlı iki fahişe İngilizce bilene baktılar ama kızın İngilizcesi bunları anlayabilecek kadar iyi değildi.

"Hava çok soğuk, anne," diye söylendi Garp. "Ve saat geç oldu. Haydi, eve gidelim."

"Ona sıcak bir yere gidip sadece oturmak ve konuşmak istediğimizi söyle," dedi Jenny. "*Bunun için* ona ödeme yapmamızı kabul eder, değil mi?"

"Herhalde eder," diye söylendi Garp. "Anne, bu kadın şehvet hakkında hiçbir şey bilmiyor. Muhtemelen pek öyle bir şey hissetmiyorlar."

"Ben *erkeklerin* şehveti hakkında bir şeyler öğrenmek istiyorum," dedi Jenny. "*Senin* şehvetin hakkında. *Bu konuda* bir şeyler biliyor olmalı."

"Tanrı aşkına, anne!" dedi Garp.

Sevimli fahişe onlara, "*Was macht's*?"* diye sordu. "Sorun ne?" dedi. "Neler oluyor? Manşonu satın almak mı istiyor?"

---

* (Alm.) Neler oluyor? —ç.n.

"Hayır," dedi Garp. "*Sizi* kiralamak istiyor."

Yaşlı fahişe çok şaşırmış görünüyordu; alnında yara izi olan fahişe güldü.

"Hayır, hayır," dedi Garp. "Sadece *konuşmak* için. Annem sadece size bazı sorular sormak istiyor."

Fahişe şüpheli bir tavırla, "Hava çok soğuk," dedi.

"Kapalı bir yere gidebiliriz?" diye önerdi Garp. "İstediğiniz herhangi bir yere gidebiliriz."

"Ona ücretinin ne kadar olduğunu sor," dedi Jenny.

"*Wie fiel kostet*?"* diye mırıldandı Garp.

"Beş yüz şilin," dedi fahişe. "Genellikle." Garp'ın Jenny'ye bunun yirmi dolar ettiğini açıklaması gerekti. Jenny Fields bir yıldan uzun süre Avusturya'da yaşasa da, ne sayıların Almancasını ne de para sistemini öğrenmeyecekti.

"Sadece konuşmak için yirmi dolar mı?" diye sordu Jenny.

"Hayır, anne, hayır," dedi Garp. "Bu *normal* işleri için." Jenny düşündü. Yirmi dolar normal işleri için fazla mıydı? Bunu bilmiyordu.

"Ona on dolar vereceğimi söyle," dedi Jenny ama fahişe, konuşmak "normal işinden" daha zor olabilirmiş gibi şüpheli bir tavır takınmıştı. Fakat kararsızlığını etkileyen şey sadece fiyat değildi; Garp ve Jenny'ye güvenmemişti. İngilizce konuşan genç fahişeye onların İngiliz mi yoksa Amerikalı mı olduğunu sordu. Kız ona Amerikalı olduklarını söyleyince biraz rahatlamış göründü.

"İngilizler çoğunlukla sapıktır," dedi kadın. "Amerikalılar genellikle normaldir."

"Biz sadece sizinle *konuşmak* istiyoruz," diye ısrar etti Garp fakat fahişenin, anne ve oğlunun birlikte dahil olduğu canavarca bir tuhaflıktan şüphelendiğini görebiliyordu. Mink manşonlu kadın sonunda, "İki yüz elli şilin," dedi. "Ve kahvemi siz ısmarlarsınız."

Böylece bütün fahişelerin ısınmak için gittiği, minyatür tabureleri olan bir bara gittiler. Telefon sürekli çalıyordu fakat etrafta sadece vestiyerin yanında kadınlara bakan asık suratlı birkaç

* (Alm.) Ne kadar? —*çn*

adam vardı. Bir kural olarak bu bara giren kadınlara yaklaşılmazdı; burası bir nevi dinlenme alanıydı.

"Ona kaç yaşında olduğunu sor," dedi Jenny ama Garp bunu kadına sorduğunda, kadın yumuşakça gözlerini kapatıp başını iki yana salladı. "Pekâlâ," dedi Jenny. "Ona erkeklerin neden ondan hoşlandığını düşündüğünü sor." Garp gözlerini yuvarladı. Jenny ona, "Peki *sen* ondan hoşlanıyor musun?" dedi. Garp hoşlandığını söyledi. "Onda *istediğin* şey ne?" diye sordu Jenny. "Sadece cinsel organlarından bahsetmiyorum, senin için tatmin edici olan başka bir şey var mı? Üzerine hayal kurabileceğin, düşünebileceğin, *aura* gibi bir şey?"

Garp yorgun bir tavırla, "Anne, neden iki yüz elli şilini bana verip ona soru sormaktan vazgeçmiyorsun?" dedi.

"Oyunbozanlık etme," dedi Jenny. "Bu şekilde *istendiğini* hissetmenin –ve tabii bu şekilde *elde edilmenin*– onun için aşağılayıcı bir şey olup olmadığını bilmek istiyorum. Yoksa bunun sadece erkekler için aşağılayıcı bir şey olduğunu mu düşünüyor?" Garp bunu tercüme etmekte güçlük çekti. Kadın bu konuda büyük bir ciddiyetle düşünüyormuş gibi görünüyordu; ya da soruyu veya Garp'ın Almancasını anlamamıştı.

"Bilmiyorum," dedi sonunda.

"Başka sorularım da var," dedi Jenny.

Bu, bir saat boyunca böyle devam etti. Sonra fahişe işe dönmesi gerektiğini söyledi. Jenny yaptıkları konuşmanın kesin sonuçlara ulaşmamasından ne tatmin olmuş ne de hayal kırıklığına uğramış gibiydi. Sadece doyurulamaz bir meraka sahipti sanki. Garp ise o kadını, daha önce hiç kimseyi istemediği gibi istiyordu.

Jenny o kadar aniden, "Onu arzuluyor musun?" diye sordu ki Garp yalan söyleyemedi. "Yani tüm bunlardan sonra, ona baktıktan ve bu kadar konuştuktan sonra, gerçekten onunla seks yapmak da istiyor musun?"

"Elbette istiyorum, anne," dedi Garp acınası bir tavırla. Jenny akşam yemeğinden bu yana şehvetin nasıl bir şey olduğunu anlamaya pek yalaşmış değildi. Kafası karışmış ve oğlu onu şaşırtmış gibiydi.

"Pekâlâ," dedi. Jenny oğluna önce iki yüz elli şilini uzattı, sonra beş yüz şilin daha verdi. "Sen istediğin şeyi yap," dedi Garp'a. "Ya da yapman *gereken* şeyi. Ama lütfen önce beni eve bırak."

Fahişe paranın el değiştirmesini izledi; gözleri doğru miktarı tanımaya alışıktı. Garp'a "Bak," deyip yüzükleri kadar soğuk elleriyle eline dokundu. "Annen senin için beni kiralamak istiyorsa, bu sorun değil ama o bizimle gelemez. Kesinlikle bizi izlemesine izin vermem. İster inan ister inanma, ben hâlâ Katoliğim," dedi. "Ve böyle tuhaf bir şey istiyorsan bunu Tina'ya sormalısın."

Garp, Tina'nın kim olduğunu merak etti; Tina için hiçbir şeyin "tuhaf" olmadığını düşünüp ürperdi. Garp güzel kadına, "Annemi eve götüreceğim," dedi. "Ve seni görmek için geri dönmeyeceğim." Ama kadın ona gülümsedi ve Garp ereksiyonunun, içi şilinler ve bozukluklarla dolu cebinden dışarı fırlayacağını düşündü. Kadının mükemmel dişlerinden biri –fakat öndeki en büyüklerden biri– altındandı.

140 Garp eve gitmek için tutmayı kabul ettiği takside annesine Viyana'daki fahişelik sistemini açıkladı. Jenny fahişeliğin yasal olduğunu duyduğunda şaşırmadı, onu bunun birçok başka yerde *yasadışı* olması şaşırttı. "Neden yasal değil ki?" diye sordu. "Bir kadın neden bedenini istediği gibi kullanamasın ki? Biri bunun için para ödemek istiyorsa, bu sadece bir anlaşmadır. Yirmi dolar bunun için pahalı bir ücret mi?"

"Hayır, gayet iyi bir fiyat," dedi Garp. "En azından güzeller için epey düşük bir ücret."

Jenny ona bir tokat attı. "Bu konuda her şeyi biliyorsun!" dedi. Sonra ondan özür diledi; daha önce ona hiç vurmamıştı ama bu kahrolası şehvet meselesini kesinlikle anlamıyordu.

Schwindgasse'deki dairelerine geldiklerinde Garp tekrar dışarı çıkmayacağını söyledi; hatta kendi yatağına girip karmakarışık odasında daktilo edilmiş sayfaların arasında kaybolan Jenny'den önce uyudu. Jenny'nin içinde kaynayan bir cümle vardı ama henüz onu net göremiyordu.

Garp rüyasında başka fahişeleri gördü; Viyana'da iki ya da üç

tanesini ziyaret etmiş ama daha önce hiç birinci bölge fiyatlarını ödememişti. Garp ertesi akşam yemeğini Schwindgasse'de erkenden yedikten sonra, ışığın altında duran mink manşonlu kadını görmeye gitti.

Kadın çalışırken Charlotte ismini kullanıyordu. Onu gördüğüne hiç şaşırmadı. Charlotte, Garp'a hiçbir zaman tam kaç yaşında olduğunu söylemese de birinin ağına takıldığını anlayacak kadar yaşlıydı. Kendine çok iyi bakıyordu ve yaşı ancak tamamen çıplak kaldığında, uzun ellerindeki damarları gibi, vücudunun her yerinde belli oluyordu. Karnında ve memelerinde çatlaklar vardı ama Garp'a çocuğun uzun zaman önce öldüğünü söyledi. Garp'ın sezaryenden kalma yara izine dokunmasından rahatsız olmuyordu.

Garp birinci bölge fiyatı ödeyerek Charlotte'u dört kez ziyaret ettikten sonra bir cumartesi sabahı onunla Naschmarkt'ta karşılaştı. Charlotte meyve alıyordu. Saçları muhtemelen biraz kirliydi; onları genç bir kız gibi iki yanda iki kısa örgü hâline getirmiş, kâküllerini öne tarayıp üzerlerine bir eşarp bağlamıştı. Günışığında daha solgun görünen alnına dökülen kâkülleri biraz yağlanmıştı. Yüzünde hiç makyaj yoktu ve üzerinde Amerikan tarzı bir kot pantolonla uzun, cekete benzeyen boğazlı bir kazak ve ayağında spor ayakkabılar vardı. Garp, meyveleri tutan yüzüklerle dolu ellerini görmeseydi onu tanımayacaktı.

Garp onunla konuştuğunda Charlotte önce cevap vermedi, ama Garp annesi ve kendisi için bütün alışverişleri, yemekleri kendisinin yaptığını söyleyince bunu eğlenceli buldu. Bir müşterisiyle, çalışmadığı saatlerde karşılaşmanın yarattığı gerginliği üzerinden attıktan sonra hoş mizaçlı biriydi. Garp'ın, Charlotte'un çocuğunun olacağı yaşta olduğunu anlaması biraz zaman aldı. Garp'ın annesiyle birlikte yaşaması Charlotte'un çok ilgisini çekiyordu.

"Annenin yazıları nasıl gidiyor?" diye sordu Charlotte ona.

"Hâlâ uğraşıp duruyor," dedi Garp. "Henüz şehvetle ilgili sorununu çözebildiğini sanmıyorum."

Ama Charlotte, Garp'ın annesi hakkında şaka yapmasına sadece belli bir noktaya kadar izin veriyordu.

Garp, Charlotte'a, kendisinin de bir şeyler yazmaya çalıştığını söyleyecek kadar güvenmiyordu; Charlotte'un onun bu iş için çok genç olduğunu düşüneceğini biliyordu. Bazen o da böyle düşünüyordu. Ve öyküsü henüz birine bahsedebileceği kadar olgunlaşmamıştı. Yaptığı en önemli şey ismini değiştirmekti. Öykünün adı artık "Grillparzer Pansiyonu"ydu ve bu isim onu öykü konusunda gerçekten memnun eden ilk şeydi. Bu, odaklanmasına yardımcı oluyordu. Artık aklında, önemli olan neredeyse her şeyin geçeceği bir yer vardı. Bu, karakterleri hakkında, sınıflandırıcı aile ve bir yerlerdeki küçük, mutsuz pansiyonun (ismini Franz Grillparzer'dan alabilmesi için pansiyonun küçük ve mutsuz olması ve Viyana'da olması gerekliydi) diğer sakinleri hakkında daha odaklı düşünebilmesine yardımcı oluyordu. Pansiyondaki diğer sakinler arasında bir sirk topluluğu da olacaktı; ama Garp, onların çok da iyi olmadığını, daha ziyade gidecek başka hiçbir yeri olmayan bir sirk topluluğu olduklarını hayal ediyordu. Başka hiçbir yer onları kabul etmeyecekti.

Söz konusu değerlendirmeler olduğunda, bu pansiyon her konuda C kategorisine dahil edilecekti. Bu tip hayaller kurmak Garp'ın yavaş yavaş gerçek bir şeye yöneldiğini hissetmesini sağlıyordu, ama bu henüz yazamayacağı hatta hakkında bile yazamayacağı kadar yeniydi. Helen'a ne kadar çok yazarsa, diğer daha önemli konularda daha az yazmaya başlıyordu ve bu, annesiyle tartışabileceği bir şey de değildi: Hayal gücü annesinin kuvvetli yanlarından biri değildi. Tabii bunları Charlotte'la tartışmak da kendisini aptal gibi hissetmesine sebep olurdu.

Garp cumartesi günleri Naschmarkt'ta sık sık Charlotte'la karşılaşıyordu. Birlikte alışveriş yapıyor, bazen Stadtpark yakınlarındaki bir Sırp restoranında öğlen yemeği yiyorlardı. Böyle durumlarda Charlotte kendi hesabını ödüyordu. Bu öğlen yemeklerinden birinde Garp ona, annesine paranın nereye gittiğini açıklamak zorunda kalmadan düzenli olarak birinci bölge

fiyatlarını ödemekte zorlandığını itiraf etti. Charlotte çalışmadığı bir anda işten bahsettiği için ona öfkelendi. Onu profesyonel olarak daha az ziyaret etmeye başlamasının sebebinin, Karl Schweighofergasse'yle Mariahilfer'in köşesinde tanıştığı birinin altıncı bölge ücretini Jenny'den saklamanın çok daha kolay olması olduğunu itiraf etse, Charlotte ona çok daha fazla öfkelenirdi.

Charlotte birinci bölge dışında çalışan meslektaşları hakkında pek iyi şeyler düşünmüyordu. Bir keresinde Garp'a, görüntüsünün birinci bölgede çalışamayacak hâle geldiğine dair ilk belirtiyi gördüğünde emekli olmayı planladığını söylemişti. Asla diğer bölgelerde çalışmayacaktı. Ona bir sürü para biriktirdiğini, (kimsenin bir fahişe olduğunu bilmediği) Münih'e taşınacağını ve ölene kadar onunla her bakımdan ilgilenebilecek genç bir doktorla evleneceğini söylemişti. Garp'a her zaman kendinden daha genç erkekleri çekici bulduğunu açıklamasına gerek yoktu fakat Garp onun doktorların –uzun vadede– çekici olabileceğine dair varsayımına gerçekten içerlemişti. Garp'ın edebi kariyeri boyunca öykü ve romanlarında sevimsiz karakterleri tıp dünyasından insanlar olarak tasvir etmesinin sebebi, hayatının bu erken döneminde doktorların çekiciliğiyle karşılaşması olabilirdi. Bu doğruysa bile Garp uzun süre bunun farkında olmayacaktı. "Grillparzer Pansiyonu"nda doktor yoktu. Sonunda öykünün konusu buna dönüşecek olsa da başlangıçta ölüm hakkında da çok az şey vardı. Başlangıçta Garp'ın ölüm hakkında sadece bir *rüyası* vardı ama bu çok büyük bir rüyaydı ve onu öyküsündeki en yaşlı kişiye, anneanneye vermişti. Garp bunun, ilk onun öleceği anlamına geldiğine inanıyordu.

GRILLPARZER PANSİYONU

Babam Avusturya Turist Bürosu'nda çalışıyordu. Turist Bürosu için teftiş gezilerine çıktığında ailemizin de onunla birlikte seyahat etmesi annemin fikriydi. Babamın, saygısızlıkları, tozu, kötü pişirilmiş yemekleri, Avusturya'nın restoran ve otellerinin kullandığı kestirme yol-

ları ortaya çıkardığı bu gizli görevlerinde annem, erkek kardeşim ve ben ona eşlik ederdik. Bize mümkün mertebe çok zorluk çıkarmamızı, bir turistin tuhaf taleplerini taklit etmek için hiçbir zaman tam olarak menüdeki yiyecekleri sipariş etmememizi, banyo yapmak istediğimiz saatleri belirtmek ya da aspirin istemek veya hayvanat bahçesine gitmek için yol tarifi sormak gibi tavırlar sergilememizi söylerdi. Medeni davranmamızı fakat sorun çıkarmamızı söylerdi ve ziyaret sona erdiğinde arabada babamıza rapor verirdik.

Annem, "Kuaför sabahları hep kapalı. Ama her zaman, dışarıda bulabileceğimiz iyi kuaför tavsiyeleri veriyorlar. Sanırım otelde kuaför var diye bir şey söylemedikleri için bu sorun değil," derdi.

"Hayır, kuaför var diyorlar," derdi babam. Dev defterine notlar alırdı.

Şoför her zaman bendim. "Arabayı sokakta teslim ettim ama onu otelin kapı görevlisine verişimizle otelin garajından alışımız arasında, gösterge on dört kilometre ilerlemişti," dedim.

Babam bunu da yazarak, "Doğrudan yönetime rapor etmemiz gereken bir durum bu," dedi.

"Tuvalet su sızdırıyordu," dedim.

Erkek kardeşim Robo, "Tuvaletin kapısını açamadım," dedi.

"Robo, sen kapılar konusunda hep sorun yaşarsın," dedi annem.

"Burası C sınıfı bir yer mi?" diye sordum.

"Korkarım ki hayır," dedi babam. "Hâlâ B sınıfı listesinde görünüyor." Kısa bir süre sessizlik içinde yol aldık. Verdiğimiz en ciddi karar, bir otel ya da pansiyonun sınıfını değiştirmekti. Sınıf değişikliği kararını keyfi ve acele bir tavırla vermezdik.

"Bence bunun için yönetime mektup yazmalıyız," diye öneride bulundu annem. "Çok hoş değilse de çok sert de olmayan bir mektup. Sadece gerçekleri söyleyeceğiz."

"Evet, müdürü epeyce sevmiştim," dedi babam. Müdürlerle tanışmaya özellikle dikkat ederdi.

"Arabamızla dolaştıklarını eklemeyi de unutma," dedim. "Bu gerçekten affedilmeyecek bir şey."

"Yumurtalar da çok kötüydü," dedi Robo. Henüz on yaşındaydı ve yorumları çok ciddiye alınmazdı.

Dedem öldükten ve anneannem seyahatlerimizde bize eşlik etmeye başladıktan sonra çok daha sert bir değerlendirme ekibine dönüştük. Aristokrat bir aileden gelen Johanna, A sınıfında seyahat etmeye alışıktı ve babamın teftişleri genellikle B ve C sınıfından konaklama yerlerinden oluşuyordu. Turistlerin en çok ilgisini çeken yerler, B ve C tipi oteller ve pansiyonlardı. Restoranlarda biraz daha iyiydik. Kalmak için çok kaliteli bir yer seçmeye parası yetmeyen insanlar bile yemek yemek için en iyi yerlere gidiyordu. Johanna bize, "Şüpheli yemekleri deneyemem," dedi. "Bu tuhaf meslek size bedava tatil yapmanın keyfini yaşatıyor olabilir fakat ben burada ödenen korkunç bedeli görebiliyorum: Gece nasıl bir yerde uyuyacağını bilmemenin getirdiği korkunç endişe. Amerikalılar hâlâ hususi banyosuz ve tuvaletsiz odalarımızın olmasını sevinili bulabilirler ama ben yaşlı bir kadınım ve kendimi rahatlatabileceğim temiz bir tuvalet bulmak için koridor boyunca yürümek zorunda kalmayı hiç sevimli bulmuyorum. Üstelik endişe, meselenin sadece yarısı. Ciddi bir hastalığa yakalanabilirsin ve bunun kaynağı sadece yediğin yemek olmayabilir. Yataktan şüphelenirsem ona asla başımı koymam. Hem çocuklarınız henüz çok küçük ve bir şeylerden etkilenebilecek yaştalar; bu konaklama yerlerinde kalan bazı müşterileri düşünüp çocuklar üzerinde nasıl etkileri olabileceğini kendinize sormalısınız." Annem ve babam başlarını sallayıp hiçbir şey söylemediler. Anneannem bana sertçe, "Yavaşla!" dedi. "Gösteriş yapmayı ne çok seviyorsun böyle." Yavaşladım. "Viyana," deyip içini çekti anneannem. "Viyana'da her zaman Ambassador'da kalırdım."

"Johanna, Ambassador'u teftiş etmemiz gerekmiyor," dedi babam.

"Bundan şüphem yok," dedi Johanna. "Herhalde A sınıfı bir yere bile gitmiyoruz, değil mi?"

"Bu, B sınıfında bir gezi," diyerek kabul etti babam. "Büyük ölçüde."

"Rotamız üzerinde A sınıfı bir yer bulunduğu anlamına mı geliyor bu?" dedi anneannem.

"Hayır," dedi babam. "Sadece C sınıfından bir yer var."

"Güzel işte," dedi Robo. "C sınıfında hep kavgalar oluyor."

"Bundan şüphem yok," dedi Johanna.

Babam sanki mekânın küçüklüğü durumu affedilir kılacakmış gibi, "Bu C sınıfı pansiyon çok küçük bir yer," dedi.

"B sınıfına geçmek için başvuruda bulunmuşlar," dedi annem.

"Ama bazı şikâyetler var," diye ekledim ben de.

"Bundan da şüphem yok," dedi Johanna.

"Ve hayvanlar varmış," diye ekledim. Annem bana baktı.

"Hayvanlar mı?" diye sordu Johanna.

"Evet, hayvanlar," dedim.

"Hayvanlar olduğuna dair bir *şüphe*," diyerek beni düzeltti annem.

"Evet, adil olmalıyız," dedi babam.

"Ah, harika!" dedi anneannem. "Demek hayvan olduğuna dair şüphe var. Halıların üzerinde tüy mü bulmuşlar? Köşelerde iğrenç dışkılarla mı karşılaşmışlar? Yakın zamanda içinde kedi bulunmuş odalarda astımımın ciddi biçimde tetiklendiğini biliyor musunuz?"

"Şikâyet kediler hakkında değil," dedim. Annem dirseğiyle sertçe vurdu.

"Köpekler mi?" dedi Johanna. "Kuduz köpekler! Tuvalete giderken seni ısıran cinsten."

"Hayır," dedim. "Köpek de değil."

"Ayılar!" diye bağırdı Robo.

Ama annem, "Ayı meselesinden emin değiliz, Robo," dedi.

"Ciddi olamazsın," dedi Johanna.

"Elbette ciddi değil!" dedi babam. "Bir pansiyonda nasıl bir ayı olabilir ki?"

"Bir mektupta yazıyordu," dedim. "Elbette Turist Bürosu bunun sahte bir şikâyet olduğunu düşünmüş. Ama sonra biri daha görmüş ve pansiyonda bir ayı olduğunu iddia eden ikinci bir mektup daha gelmiş."

Babam kaşlarını çatıp dikiz aynasından bana baktı ama ben, hepimiz bu soruşturmanın bir parçasıysak, anneannemin de dikkatli etmesinin akıllıca olacağını düşünüyordum.

Robo belirgin bir hayal kırıklığıyla, "Muhtemelen gerçek bir ayı değildir," dedi.

"Ayı kostümü giyen bir adam!" diye bağırdı Johanna. "Bu, nasıl duyulmamış bir sapıklık böyle? Canavar ruhlu bir adam, üzerinde bir kostümle gizlice içeri giriyor. Ne yapmak için? Kesin ayı kostümlü bir adamdır," dedi. "Ben *önce* oraya gitmek istiyorum. Bu yolculukta C sınıfı bir yerde kalma deneyimi olacaksa, onu hemen geride bırakmak istiyorum."

"Ama bu akşam için rezervasyonumuz yok," dedi annem.

"Evet. Onlara ellerinden geldiğince iyi hazırlanmaları için bir şans vermeliyiz," dedi babam. Babam kurbanlarına Turist Bürosu'nda çalıştığını asla söylemese de rezervasyon yapturmanın, parsonele elinden geldiğince iyi hazırlanmak için gerçek bir fırsat vermek olduğuna inanırdı.

"Hayvan kostümleri giymiş adamların kaldığı bir yere rezervasyon yapturmamıza gerek olmadığından eminim," dedi Johanna. "*Her zaman* boş odaları olduğundan eminim. Konukların sık sık yataklarında ölü bulunduğundan da eminim. Korkudan ya da ayı kostümü gitmiş deli adamın onlara verdiği tahmin edilemeyecek zararlar yüzünden."

Robo umutla, "Belki de *gerçek* bir ayıdır," dedi. Çünkü konuşmanın gidişatına baktığında, gerçek bir ayının anneannemin hayalindeki canavardan daha iyi olacağını görmüştü. Robo'nun gerçek bir ayıdan korkmadığını düşündüm.

Arabayı elimden geldiğince belli olmayacak şekilde, Planken ve Seilergasse'nin karanlık ve küçük köşesine park ettim. B sınıfına yükselmek isteyen C sınıfı pansiyonu arıyorduk.

Bunu zaten not defterine not almaya başlamış olan babama, "Otopark yok," dedim.

Sokağa ikinci sırayı yaparak park ettiğimizde, üzerimizde yükselen Grillparzer Pansiyonu'na baktık; bina, bir pastaneyle bir tütüncünün arasından yükselen dört dar kattan oluşuyordu.

"Gördünüz mü?" dedi babam. "Ayı falan yok."

"Umarım *insan* da yoktur," dedi anneannem.

İhtiyatla sokağı baştan aşağı inceleyen Robo, "Geceleri gelir onlar," dedi.

Herr Theobald'la tanışmak için içeri girdiğimizde, pansiyon müdürü Johanna'yı hemen koruması altına aldı. "Birlikte seyahat eden

üç nesil!" diye bağırdı. "Eski günlerdeki gibi." Özellikle anneanneme doğru, "Bütün bu boşanmalar ve genç insanların kendi başlarına apartman dairelerinde yaşamaya başlamalarından önce olduğu gibi," diye ekledi. "Burası bir *aile* pansiyonu! Keşke önceden rezervasyon yaptırsaydınız, böylece sizi birbirine daha yakın odalara yerleştirebilirdim."

Anneannem ona, "Aynı odada uyumaya alışık değiliz," dedi.

"Elbette değilsiniz!" diye bağırdı Theobald. "Sadece, odalarınızın yan yana olmasını dilerdim." Bunun anneannemi endişelendirdiği çok bellliydi.

"Birbirimizden ne kadar uzağız?" diye sordu.

"Sadece iki odam var," dedi Theobald. "Ve bunlardan sadece biri oğlanların ebeveynleriyle paylaşabileceği kadar büyük."

Johanna sakin bir tavırla, "Peki benim odam onlarınkinden ne kadar uzak?" diye sordu.

Theobald, bu bir avantajmış gibi ona, "Siz tuvaletin hemen karşı-
148 sındasınız!" dedi.

Ama Theobald bize odalarımızı gösterirken babamın yanında – kibirli bir tavırla kafilenin arka tarafında– duran anneannemin ona, "Emekliliğimi tuvaletin karşısındaki bir odada, bütün konukların seslerini dinleyerek geçireceğimi düşünmemiştim," diye mırıldandığını duydum.

"Odaların hepsi birbiriyle aynı değil," dedi Theobald bize. "Mobilyaların tümü aileme aitti." Buna inanmak zor değildi. Robo ve benim ebeveynlerimizle paylaşacağımız büyük oda, içinde bir sürü ıvır zıvırla dolu bir müze gibi görünen, bütün çekmecelerine farklı birer kulp takılmış, salon büyüklüğünde bir yerdi. Diğer yandan lavabonun pirinç muslukları vardı ve yatak başlığı oymalıydı. Babamın, gelecekte yapacağı değerlendirme için dev not defterine her şeyi kaydetmeye başladığını görüyordum.

"Bunu daha sonra yapabilirsin," dedi Johanna ona. "*Ben* nerede kalacağım?"

Ailece bir görev bilinciyle uzun ve dönemeçli koridor boyunca

Theobald'ı takip ederken babam odamızdan tuvalete olan mesafenin kaç adım olduğunu ölçüyordu. Koridordaki halı inceydi ve rengi çok solmuştu. Duvarlarda hız pateni takımlarının eski fotoğrafları vardı; ayaklarındaki tuhaf bıçakların uçları, saray soytarılarının ya da çok eski kızakların ayakları gibi yukarı kıvrıktı.

Herkesin önünden koşan Robo tuvaleti bulduğunu ilan etti.

Anneannemin odası Çin porselenleri, cilalı ahşap mobilyalarla doluydu ve biraz da küflüydü. Perdeler nemliydi. Yatağın tam ortasında, bir köpeğin omurgasından yükselen kürk gibi rahatsız edici bir yükselti vardı. Sanki çarşafın altında çok zayıf biri yatıyordu.

Anneannem hiçbir şey söylemeyince Theobald, yaşayacağı söylenmiş yaralı bir adam gibi odadan çıktı ve anneannem babama, "Grillparzer Pansiyonu hangi özelliklerine güvenerek B sınıfına yükselmeyi umuyor?" diye sordu.

"C sınıfı olduğu gayet aşikâr," dedi babam.

"C sınıfında doğmuş, C sınıfında ölecek," dedim.

"Bana kalsa, E ya da F sınıfı olduğunu söylerdim," dedi anneannem de.

***

Loş çay odasında kravat takınamış bir adam Macarca bir şarkı söylüyordu. Babam, Johanna'ya, "Bu, Macar olduğu anlamına gelmez," diyerek onu rahatlatmaya çalıştı ama anneannem hâlâ şüpheliydi.

"Bunun düşük bir ihtimal olduğunu sanmıyorum," dedi anneannem. Çay ya da kahve içmeyecekti. Robo biraz pasta yedi ve beğendiğini söyledi. Annem ve ben bir sigara içtik; o bırakmaya çalışıyordu, bense başlamaya çalışıyordum. Bu yüzden bir sigarayı paylaştık; hatta birbirimize bir daha asla tek başımıza bütün bir sigara içmemeye söz verdik.

Herr Theobald şarkıcıyı kastederek babama, "Muhteşem bir konuktur," diye fısıldadı. "Dünyanın her yanından şarkılar biliyor."

Anneannem, "Macaristan'dan şarkılar bildiği belli," dedi ama gülümsüyordu.

Sinekkaydı tıraş olmuş fakat ince yüzünde kalıcı bir sakal izi kal-

mış, ufak tefek bir adam anneanneme bir şeyler söyledi. Üzerinde temiz, beyaz (ama eskilikten ve çok fazla yıkanmaktan sararmış) bir gömlek, kumaş pantolon ve bununla uyumsuz bir ceket vardı.

"Affedersiniz?" dedi anneannem.

"Rüyaları anlattığımı söyledim," dedi adam ona.

"Demek rüya *anlatıyorsunuz*," dedi anneannem. "Rüya *gördüğünüzü* mü söylemek istiyorsunuz?"

"Görüyor ve anlatıyorum," dedi adam gizemli bir tavırla. Şarkı söyleyen adam sustu.

"İstediğiniz her rüyayı anlatabilir," dedi şarkıcı adam.

"Herhangi bir rüya dinlemek istemediğimden gayet eminim," dedi anneannem. Keyifsiz bir tavırla şarkıcının gömleğinin açık yakasından fışkıran koyu renk kıllara baktı. Rüyaları "anlatan" adamı ciddiye bile almamıştı.

Rüyacı adam, anneanneme, "Sizin bir hanımefendi olduğunuzu görebiliyorum," dedi. "Gördüğünüz bütün rüyaları umursamıyorsunuz."

150 "Elbette umursamıyorum," dedi anneannem. Babama, "Başıma bunun gelmesine nasıl izin verebilirsin?" anlamına gelen bakışlarından birini attı.

Rüyacı adam, "Ama bir tanesini biliyorum," deyip gözlerini kapattı. Şarkıcı sandalyesini ileri ittiğinde, aniden bize çok yakın oturduğunu fark ettik. Robo, bunun için çok büyümüş olmasına rağmen babamın kucağında oturuyordu. Rüyacı adam anlatmaya başladı: "Büyük bir kalede, bir kadın kocasının yanında yatıyormuş. Aniden, gecenin bir yarısı uyanıyor. Onu uyandıran şeyin ne olduğu konusunda hiçbir fikri yok ve kendini saatlerdir uyanıkmış gibi zinde hissediyor. Kocasına bakmadan, hiçbir şey söylemeden ya da dokunmadan, onun da kendisi gibi aniden uyandığını biliyor."

Herr Theobald, "Umarım bir çocuğun dinleyebileceği bir hikâyedir bu, ha ha," dedi ama kimse ona bakmadı bile. Anneannem ellerini kucağında kavuşturmuş, onlara bakıyordu; dizlerini birleştirmiş, topuklarını dik sırtlı sandalyesinin altına sokmuştu. Annem, babamın elini tutmuştu.

Ben, ceketi hayvanat bahçesi gibi kokan rüyacı adamın yanında oturuyordum. Adam, "Kadın ve kocası uyanık hâlde uzanıp sadece kiraladıkları için yakından tanımadıkları kalenin içindeki sesleri dinlemişler. Hiçbir zaman kapısını kilitlemekle uğraşmadıkları bahçeden gelen sesleri dinlemişler. Köyde yaşayanlar her zaman kalenin etrafında yürüyüşler yapar, köyün çocukları kocaman bahçe kapısında sallanırmış. Onları uyandıran şey neymiş peki?" dedi.

Robo, "Ayılar mı?" dedi ama babam parmaklarıyla onun dudaklarına dokundu.

"Atların seslerini duymuşlar," dedi rüyacı adam. Gözlerini kapayıp başını kucağına doğru eğmiş olan ihtiyar Johanna, dik sırtlı sandalyesinde titriyormuş gibi göründü. Rüyacı adam, "Sakin kalmaya çalışan atların nefeslerini ve yeri döven ayaklarının sesini duymuşlar," dedi. "Adam, karısına doğru uzanmış. 'Atlar mı?' demiş. Kadın yataktan çıkıp bahçeye bakan pencereye doğru gitmiş. Hâlâ da bahçenin atlara binmiş askerlerle dolu olduğuna yemin eder. Ama *ne* askerler! Üzerlerinde *zırhlar* varmış. Miğferlerinin başlıkları kapalıymış; mırıltı hâlindeki sesleri, giderek kaybolan bir radyo istasyonununki gibi kısıkmış ve güçlükle duyuluyormuş. Altlarındaki atları huzursuzca kıpırdandıkça zırhları tıngırdıyormuş.

"Kalenin bahçesinde eski, kurumuş bir çeşme varmış ama kadın çeşmenin aktığını görmüş; su yıpranmış oluğa doğru akıyor, atlar içinden su içiyormuş. Şövalyeler temkinliymiş; atlarından inmeden, bu su kaynağında, kimbilir nereye giden yollarının üzerindeki bu dinlenme noktasında istenmediklerini biliyormuş gibi, kalenin karanlık pencerelerine bakıyorlarmış.

"Kadın, ay ışığında zırhlarının parladığını görüyormuş. Tekrar yatağa girip gergin bir vücutla kocasının yanına uzanmış.

"Kocası ona, 'Neler oluyor?' diye sormuş.

"Kadın, 'Atlar,' demiş.

"Adam, 'Ben de böyle düşünmüştüm,' demiş. 'Çiçekleri yiyecekler.'

"Kadın, 'Bu kaleyi kim yapmış?' diye sormuş. İkisi de buranın çok eski bir kale olduğunu biliyormuş.

"Adam, 'Charlemagne,' demiş; tekrar uyumak üzereymiş.

"Ama kadın, sesi artık bütün kalenin içinde dolaşıyormuş gibi yükselen suyu dinleyerek yatmış. Su sanki bütün tahliye borularında dolaşıyor, eski çeşme etraftaki tüm kaynaklardan su çekiyormuş. Etrafta, fısıldayan şövalyelerin anlaşılmaz sesleri dolaşıyormuş; *Charlemagne*'in askerleri kendi ölü dillerinde konuşuyorlarmış! Askerlerin sesleri kadına, sekizinci yüzyıl insanları ve Franklar denen insanların sesleri kadar ürkütücü geliyormuş. Atlar durmadan su içiyormuş.

"Kadın uzun süre uyanık yatıp askerlerin gitmesini beklemiş; kendilerine saldırmalarından korkmuyormuş, başka bir yere gittiklerinden ve bir zamanlar bildikleri bu yerde mola verdiklerinden eminmiş. Fakat kadın, su aktığı sürece kalenin sessizliğini ve karanlığını bozmaması gerektiğini hissediyormuş. Tekrar uykuya daldığında, Charlemagne'in askerlerinin hâlâ orada olduğunu düşünüyormuş.

"Sabah olduğunda kocası ona, 'Sen de akan suyu duydun mu?' diye sormuş. Kadın elbette duymuş. Fakat sabah olduğunda çeşme
 kuruymuş ve pencereden, çiçeklerin yenmemiş olduğunu görebiliyorlarmış. Ve herkes atların çiçek yediğini bilir.

"Kocası, 'Bak,' deyip onunla birlikte bahçeye çıkmış. 'Yerde nal izleri ve at dışkısı *yok*. Atların sesini duyduğumuzu *rüyamızda* gördük herhalde.' Kadın kocasına atların üzerinde askerler de olduğunu, ya da ona göre, iki kişinin aynı rüyayı görmesinin imkânsız olduğunu söylememiş. Ona, çok sigara içtiği için kaynayan çorbanın kokusunu bile alamadığını, bu yüzden atların açık havadaki çok hafif kokusunu almasının imkânsız olduğunu da söylememiş.

"Kadın orada kaldıkları süre boyunca askerleri iki kez daha görmüş, ya da rüyasında görmüş ama kocası bir daha onunla birlikte uyanmamış. Bu, hep aniden oluyormuş. Bir keresinde ağzına bir kılıç, göğüs zırhı, zincirli zırh ya da bacak koruması gibi eski ve ekşi bir metal değmiş gibi kötü bir metal tadıyla uyanmış. Hava daha soğukmuş ve askerler yine oradaymış. Çeşmeden akan sudan yoğun bir sis yükselip etraflarını sarmış; atların üzerinde kar varmış. Bir sonraki seferdeyse o kadar çok asker yokmuş; sanki kış ya da çarpışmalar sayılarını azaltmış. Son seferinde atlar ona çok sıska görünmüş ve adamlar daha ziyade

eyerlerin üzerine dikkatle dengelenmiş, boş zırhlar gibiymiş. Atların burunlarının üzerinde uzun, buzdan maskeler varmış. Zor nefes alıp veriyorlarmış."

Rüyacı adam, "Kadının kocası solunum yolları enfeksiyonu yüzünden ölecekmiş," dedi. "Ama kadın bu rüyayı gördüğünde bunu bilmiyormuş."

Anneannem bakışlarını kucağından kaldırıp rüyacı adamın sakallıymış gibi gri görünen yüzüne bir tokat attı. Babamın kucağındaki Robo'nun vücudu gerildi; annem, annesinin elini tuttu. Şarkıcı adam korkmuş ya da biriyle kavga etmeye hazırlanıyormuş gibi sandalyesini geriye itip ayağa kalktı fakat rüyacı adam sadece eğilerek anneanneme selam verdi ve kasvetli çay odasından çıktı. Sanki Johanna'yla değiştirilemeyecek fakat ikisine de keyif vermeyen bir anlaşma yapmıştı. Babam dev not defterine bir şeyler yazdı.

Herr Theobald, "Bu çok iyi bir hikâyeydi, öyle değil mi?" dedi. "Ha ha." Robo'nun saçlarını karıştırdı; Robo bundan nefret ederdi.

Hâlâ Johanna'nın elini tutan annem, "Herr Theobald," dedi. "Babam *solunum yolları enfeksiyonundan* öldü."

"Siktir," dedi Her Theobald. Anneanneme, "Özür dilerim *meine Frau**," dedi ama Johanna onunla konuşmadı.

Yemek yemek için anneannemi A sınıfı bir restorana götürdük ama o, yemeğine neredeyse dokunmadı bile. "O adam bir çingeneydi," dedi. "Şeytani bir varlık, bir Macar."

"Anne, lütfen," dedi annem. "Babamı bilmesine imkân yoktu."

Anneannem, "Tahmin ettiğinden çok daha fazlasını biliyor," diye çıkıştı.

"Schnitzel harika," deyip defterine not aldı babam. "Bununla Gumpoldskirchner çok iyi gider."

"Kalbsnieren da fena değil," dedim ben de.

"Yumurta da iyi," dedi Robo.

Anneannem Grillparzer Pansiyonu'na dönene kadar hiçbir şey söylemedi. Burada, tuvalet kapısının yerden otuz santimkadar yüksek olduğunu, bu yüzden de Amerikan Western filmlerindeki tuvalet ya

* Hanımefendi. *-çn*

da salon kapılarına benzediğini fark ettik. Anneannem, "Restorandaki tuvaleti kullandığım için çok mutluyum," dedi. "Çok iğrenç bu! Geceyi koridordan geçen herkesin bileklerimi görmemesini sağlamaya çalışarak geçireceğim!"

Ailemizin kalacağı odaya geldiğimizde babam, "Johanna bir zamanlar bir kalede yaşamamış mıydı? Sanırım bir zamanlar dedenizle birlikte bir kale kiralamışlardı," dedi.

"Evet, bu benim doğumumdan önceydi," dedi annem. "Schloss Katzelsdorf'u kiralamışlardı. Fotoğraflarını görmüştüm."

"Demek Macar adamın rüyası onu *bu yüzden* bu kadar üzdü," dedi babam.

"Biri koridorda bisiklete biniyor," dedi Robo. "Kapımızın altından geçen tekerlekleri görebiliyorum."

"Robo, uyu," dedi annem.

"Tekerlekler gıcırdıyordu," dedi Robo.

"İyi geceler, çocuklar," dedi babam.

"Siz konuşabiliyorsanız biz de konuşuruz," dedim.

"O zaman birbirinizle konuşun," dedi babam. "Ben annenizle konuşuyorum."

"Ben uyumak istiyorum," dedi annem. "Keşke kimse konuşmasa."

Bunu denedik. Belki de uyuduk. Sonra Robo fısıltıyla bana tuvalete gitmesi gerektiğini söyledi.

"Nerede olduğunu biliyorsun," dedim.

Robo kapıyı hafifçe aralık bırakıp dışarı çıktı; onun eliyle duvarı takip ederek koridor boyunca yürüyüşünü duydum. Hızla geri döndü.

"Tuvalette biri var," dedi.

"İşini bitirmesini bekle," dedim.

"Işık yanmıyordu," dedi Robo. "Ama onu kapının altından görebiliyordum. Biri orada, karanlıkta duruyor."

"Ben de karanlığı tercih ederim," dedim.

Ama Robo tam ne gördüğünü anlatmakta ısrar etti. Kapının altında bir çift *el* gördüğünü söyledi

"El mi?" dedim.

"Evet, ayakların olması gereken yerde," dedi Robo. Tuvaletin iki yanında, ayakların olması gereken yerde iki el olduğunu iddia ediyordu.

"Git buradan, Robo," dedim.

"Lütfen benimle gelip bak," diye yalvardı Robo. Onunla birlikte koridor boyunca ilerledim ama tuvalette kimse yoktu. "Gitmiş," dedi Robo.

"Eminim ellerinin üzerinde yürümüştür," dedim. "Git de çişini yap. Seni bekleyeceğim."

Tuvalete girip karanlıkta üzgün üzgün işedi. Odamıza dönmek üzereyken anneannemi kızdıran adamla aynı ten rengi ve giysilere sahip ufak tefek, koyu renkli bir adam koridorda yanımızdan geçti. Bize göz kırpıp gülümsedi. Adamın, ellerinin üzerinde yürüdüğünü fark ettim.

Robo bana, "Gördün mü?" diye fısıldadı. Odamıza girip kapıyı kapadık.

"Ne oldu?" diye sordu annem.

"Bir adam ellerinin üzerinde yürüyordu," dedim.

"Bir adam ellerinin üzerinde *işiyordu*," dedi Robo.

Babam uykusunda, "C sınıfı," diye mırıldandı. Sık sık, dev not defterine not aldığı rüyalar görürdü.

"Bunu sabah konuşuruz," dedi annem.

Robo'ya, "O adam muhtemelen, sen çocuk olduğun için sana gösteriş yapan bir akrobattı," dedim.

"Tuvaletteyken benim çocuk olduğumu nereden bilebilirdi ki?" diye sordu Robo.

"*Uyuyun*," diye fısıldadı annem.

Sonra, koridorun sonundaki anneannemin çığlık attığını duyduk.

Annem güzel, yeşil sabahlığını giydi, babam robdöşambırını üzerine geçirip gözlüğünü taktı; ben de pijamamın üzerine bir pantolon giydim. Koridora ilk çıkan Robo'ydu. Tuvalet kapısının altından gelen ışığı gördük. Anneannem içeride ritmik çığlıklar atıyordu.

"Buradayız!" diye seslendim.

"Ne oldu, anne?" diye sordu annem.

Işığın aydınlattığı geniş alanda toplandık. Kapının altından anneannemin leylak rengi terliklerini ve porselen beyazı ayak bileklerini görebiliyorduk. Anneannem bağırmayı bıraktı. "Yatağımda yatarken fısıltılar duydum," dedi.

"Robo ve bendik," dedim.

"Sonra herkesin gittiğini duyunca tuvalete geldim," dedi Johanna. "Işığı *açmadım*. İçerisi *çok* sessizdi. Sonra tekerleği gördüm ve duydum."

"*Tekerlek* mi?" diye sordu babam.

"Tekerlek, kapının önünden birkaç kez geçti," dedi anneannem. "Aşağı doğru ilerledi, geri geldi ve tekrar ilerledi."

Babam parmaklarıyla başının yanında daireler çizdi; anneme bakarak mimik yaptı. Ona, "Birinin tekerleklerinin değişmesi gerek," diye fısıldadı ama annem ona öfkeli öfkeli baktı.

156 "Ben ışığı açınca tekerlek uzaklaştı," dedi anneannem.

"Sana koridorda bir bisiklet olduğunu söylemiştim," dedi Robo.

"Kapa çeneni, Robo," dedi babam.

"Hayır, bisiklet değildi," dedi anneannem. "Sadece *bir* tekerlek vardı."

Babam elini başının yanına kaldırmış, anneannemin delirdiğine dair bir işaret yapıyordu. Anneme, "Birkaç tekerleği *kaybolmuş*," diye fısıldadı ama annem ona bir tokat atıp gözlüğünün yamulmasına sebep oldu.

"Sonra biri gelip kapının *altından* baktı," dedi anneannem. "O zaman çığlık attım."

"Biri mi?" dedi babam.

"Ellerini gördüm; erkek elleri. Eklemlerinin üzerinde kıllar vardı," dedi anneannem. "Elleri hemen kapının önündeydi. Muhtemelen bana *bakıyordu*."

"Hayır, anneanne," dedim. "Bence sadece burada, ellerinin üzerinde duruyordu."

"Saçmalama," dedi annem.

"Ama biz de ellerinin üzerinde yürüyen bir adam gördük," dedi Robo.

"Hayır, *görmediniz*," dedi babam.

"*Gördük*," dedim.

Annem, "Herkesi uyandıracağız," diyerek bizi uyardı.

Tuvaletin sifonu çekildi ve anneannem, her zamanki vakur tavrından eser kalmamış bir hâlde dışarı çıktı. Üst üste üç gecelik giymişti; boynu çok uzundu ve yüzünde beyaz bir krem vardı. Anneannem endişeli bir kaza benziyordu. "Adam şeytani ve acımasızdı," dedi. "Korkunç büyüler biliyordu."

"Sana bakan adam mı?" diye sordu annem.

"*Rüyamı* anlatan adam," dedi anneannem. Yüzündeki krem çizgilerinin arasından bir damla gözyaşı aktı. "O *benim* rüyamdı," dedi. "Ve herkese anlattı. *Biliyor* olması bile korkunçtu," diye tısladı. "Charlemagne, atlar ve askerler hakkındaki rüya benimdi ve bunu bilmesi gereken tek kişi bendim." Anneme, "O rüyayı sen doğmadan önce görmüştüm," dedi. "Ve o şeytani, korkunç, büyücü adam benim rüyamı sanki havadis verir gibi anlattı.

"O rüyayı babana bile anlatmadım. Bunun bir rüya *olduğundan* hiçbir zaman emin olamamıştım. Şimdi etrafta küllü eklemleriyle ellerinin üzerinde yürüyen büyücü adamlar ve sihirli tekerlekler dolaşıyor. Çocukların *benimle* uyumasını istiyorum."

Böylece Robo ve ben anneannemizle birlikte tuvaletten uzaktaki büyük aile odasına gittik. Anneannem, anne babamızın yastıklarının üzerinde, ıslak bir hayalete aitmiş gibi görünen kremli yüzüyle yattı. Robo uyanık hâlde yatıp onu izledi. Johanna pek iyi uyumadı sanırım; bence yeniden ölümle ilgili rüyasını görüyor, Charlemagne'ın tuhaf metal giysileri buzla kaplı, zırhları soğuktan donmuş, titreyen askerlerinin son kışını tekrar yaşıyordu.

Tuvalete gitmek zorunda kaldığımda Robo'nun yuvarlak ve parlak gözleri beni kapıya kadar izledi.

Tuvalette biri vardı. Kabinin içinde ışık yoktu ama dışarıdaki duva-

ra tek tekerlekli bir bisiklet dayanmıştı. Sürücüsü karanlıkta tuvalette oturuyordu; sifon art arda çekiliyordu. Bisikletin sürücüsü, çocuk gibi, tankın dolmasına yetecek kadar beklemiyordu.

Tuvalet kapısının altındaki boşluğa biraz daha yaklaştım ama içerideki kişi ellerinin üzerinde durmuyordu. Gördüğüm ayaklar neredeyse olmaları gereken pozisyondaydı ama zemine değmiyordu; koyu renkli tabanları yukarı çevrilmişti. Kısa, kürklü bacakların bitimindeki ayaklar çok *büyüktü*. Bunlar bir ayının ayaklarıydı fakat pençeleri yoktu. Ayılar tırnaklarını kediler gibi geri çekemezdi; bir ayının tırnakları varsa onları görürdün. O hâlde bu, ayı kılığına girmiş biri ya da tırnakları çekilmiş bir ayıydı. Belki de evcil bir ayıydı. Ya da –tuvalette olduğuna bakılırsa– *tuvalet eğitimi almış* bir ayıydı. Kokusunu duyduğumda bunun ayı kostümü giymiş bir adam olmadığına karar verdim; bu, gerçek bir ayıydı.

Anneannemin eski odasının kapısına doğru geriledigimde, babam kapının ardında durmuş, başka sorun çıkacak mı diye bekliyordu.
158 Kapıyı hızla açınca içeri düşüp ikimizi de korkuttum. Annem yatağın içinde oturup kuş tüyü yorganı kafasının üzerine çekti. Babam bütün ağırlığını üzerime bırakarak, "Onu yakaladım!" diye bağırdı. Zemin titredi, ayının tek tekerlekli bisikleti duvardan kayıp tuvalet kapısına doğru düştü ve aniden kapıdan çıkan ayı tek tekerlekli bisikletine takılıp dengesini bulabilmek için yalpaladı. Açık kapıdan endişeyle koridorun karşı tarafına, göğsümün üzerinde oturan babama baktı. Ön patileriyle tek tekerlekli bisikleti yerden kaldırdı. "*Grauf?*" dedi ayı. Babam kapıyı çarparak kapattı.

Koridorun diğer yanından bir kadının, "Neredesin, Duna?" diye seslendiğini duyduk.

"*Harf!*" dedi ayı.

Babamla birlikte kadının yaklaştığını duyduk. "Duna, yine mi çalışıyorsun? Sürekli çalışıyorsun! Halbuki gündüz çalışsan daha iyi," dedi. Ayı hiçbir şey söylemedi. Babam kapıyı açtı.

Hâlâ yorganın altında olan annem, "Kimseyi içeri almayın," dedi.

Koridorda, şimdi tek tekerlekli bisikletinin üzerinde dengede du-

ran ayının yanında güzel, yaşlanmaya başlamış bir kadın duruyordu. Ayının kocaman patilerinden biri kadının omzundaydı. Kadın parlak kırmızı bir eşarbı sarık gibi başına dolamıştı ve üzerinde perdeye benzeyen, vücuduna sardığı bir elbise vardı. Kabarık göğsünün üzerinde ayı pençeleri dizilmiş bir kolye vardı; küpeleri perde gibi elbisesinin omuzlarına değiyordu ve babamla ben, çıplak olan diğer omzundaki dikkat çekici lekeye bakıyorduk. Babama, "İyi akşamlar," dedi. "Sizi rahatsız ettiysek özür dilerim. Duna'nın geceleri çalışması yasak fakat işini çok seviyor."

Ayı homurdanıp pedalları çevirerek kadından uzaklaştı. Ayı çok iyi bir dengesi olmasına rağmen dikkatsizdi; koridorun duvarlarına değiyor, pençeleriyle hız pateni takımlarının fotoğraflarına dokunuyordu. Kadın eğilerek babama selam verdikten sonra ayıya seslenerek peşinden gitti. "Duna, Duna." Koridor boyunca onu takip ederken bir yandan fotoğrafları düzeltiyordu.

"*Duna*, Macarca'da Tuna anlamına gelir," dedi babam bana. "Ayıya, sevgili *Donau*'muzun adını vermişler." Bazen Macarların da bir nehri sevebilmesi aileni şaşırtmış gibiydi.

Hâlâ yorganın altında olan annem, "Gerçek bir ayı mı o?" diye sordu ama bunu ona açıklamayı babama bıraktım. Sabah Herr Theobald'ın açıklaması gereken birçok şey olacağını biliyordum ve her şeyin ayrıntılarını o zaman duyacaktım.

Koridorun karşısındaki tuvalete gittim. Ayının içeride kalmış kokusu ve her yerde tüylerinin olabileceğine dair şüphelerim yüzünden işimi aceleyle gördüm fakat bu sadece benim kuruntumdu; ayı her şeyi gayet düzenli, en azından bir ayı için temiz bırakmıştı.

Odamıza döndüğümde Robo'ya, "Ayıyı gördüm," diye fısıldadım ama Robo anneannemin yatağına girmiş ve uyumuştu. Fakat ihtiyar Johanna uyanıktı.

"Giderek daha az asker görüyordum," dedi anneannem. "Son geldiklerinde sadece dokuz kişilerdi. Hepsi çok aç görünüyordu; fazla atları yemişlerdi herhalde. Hava çok soğuktu. Elbette onlara yardım etmek istedim! Ama aynı zamanda yaşamıyorduk, daha doğmamışken

onlara nasıl yardım edebilirdim? Elbette öleceklerini biliyordum! Ama bu, çok uzun sürdü.

"Son geldiklerinde çeşme donmuştu. Buzu parçalamak için kılıçlarını ve uzun mızraklarını kullandılar. Ateş yakıp buzu bir tencerede erittiler. Eyerlerindeki çantalardan kemikler –her türlü kemik– çıkarıp onları çorbaya eklediler. Çorba hiç yoğun değildi çünkü kemikler uzun zaman önce tükenmişti. Kemiklerin neye ait olduğunu bilmiyordum. Herhalde tavşan, belki bir geyik ya da yaban domuzuna aitlerdi. Belki de fazla atlara. Bunların, eksilen askerlerin kemikleri olabileceğini düşünmemeyi tercih ettim."

"Uyu artık, anneanne," dedim.

"Ayı konusunda endişelenme," dedi anneannem.

Peki sonra? diye düşündü Garp. Sonra ne olacaktı? Henüz neler olacağına ya da bunların neden olacağına tam karar vermemişti. Garp doğal bir hikâye anlatıcısıydı; birbiri ardına bir şeyler uydurabiliyordu ve bunlar, birbirleriyle uyumlu görünüyordu. Ama tüm bunların anlamı neydi? Rüyaya ve o zavallı göstericilere ne olacaktı? Her şeyin birbirine bağlanması lazımdı. Burada nasıl bir açıklama doğal dururdu? Nasıl bir son, hepsinin aynı dünyanın parçası olduğunu gösterirdi? Garp, bu konuda henüz yeterince bilgisi olmadığını biliyordu. İçgüdülerine güveniyordu; onu "Grillparzer Pansiyonu" konusunda buraya kadar getirmişlerdi. Şimdi de, daha fazlasını bilene kadar devam etmemesini söyleyen içgüdüsüne güvenmesi gerekiyordu.

Garp'ın on dokuz yaşında birine göre fazlasıyla olgun ve bilge olmasını sağlayan şeyin, deneyimleri ya da öğrendiği şeylerle ilgisi yoktu. Bazı içgüdüleri, biraz azmi, ortalamanın üzerinde bir sabrı vardı ve çok çalışmayı seviyordu. Tinch'in ona öğrettiği iyi gramerle birlikte, sahip olduğu şeyler bunlardan ibaretti. Garp'ı etkileyen sadece iki gerçek vardı: Annesi gerçekten de bir kitap yazabileceğine inanıyordu ve o an hayatında sahip olduğu en an-

lamlı ilişki bir fahişeyleydi. Bu gerçeklerin, genç adamın gelişmekte olan espri anlayışına büyük bir katkısı vardı.

"Grillparzer Pansiyonu"nu bir kenara bıraktı. Garp, bunun zamanının geleceğine inanıyordu. Daha fazla şey bilmesi gerektiğini biliyordu; yapması gereken tek şey Viyana'ya daha dikkatli bakıp daha fazla şey görmekti. Burada hâlâ öğrenebileceği birçok şey vardı. Charlotte konusunda da birçok gözlem yapıyor, ayrıca annesinin yaptığı her şeyi de fark ediyordu, fakat henüz çok gençti. İhtiyacı olan şeyin *vizyon* olduğunu biliyordu. Her şeye dair, kendi oluşturacağı bir bakış açısı. Kendi kendine, "Zamanı gelecek," diye tekrarlıyordu. İp atlayıp küçük pistte koşu yaparak, ağırlık kaldırarak yeni bir güreş sezonuna hazırlanmak gibiydi bu. Aynı derecede anlamsız, ama bir o kadar gerekli.

Garp, Charlotte'un bile bir vizyonu olduğunu düşündü; annesinin bir vizyonu olduğunu çok iyi biliyordu. Garp'ın, Jenny Fields'ın dünya görüşünün netliğiyle boy ölçüşebilecek bir bilgeliği yoktu. Gelgelelim gerçek dünyadan biraz yardım alarak kendi dünyasını hayal etmenin biraz zaman alacağını biliyordu. Gerçek dünya kısa süre sonra onunla işbirliği yapmaya başlayacaktı.

6
GRILLPARZER PANSİYONU

Viyana'ya bahar geldiğinde Garp hâlâ "Grillparzer Pansiyonu"nu bitirmemiş ve elbette Helen'a Charlotte ve meslektaşlarıyla hayatından bahsetmemişti. Jenny yazma alışkanlığını bir üst seviyeye taşımış, Garp ve Charlotte'la şehvet üzerine tartıştıkları geceden beri içinde kaynayan cümleleri bulmuştu. Aslında bu, hayatının geride kalmış bir döneminden, eski bir cümleydi ve ünlü olmasını sağlayacak kitaba da bu cümleyle *başlayacaktı*.

"Bu kirli zihinli dünyada ancak ya birinin karısı ya da orospusundur veya bu ikisinden birine giden yolda ilerliyorsundur," diye yazmıştı Jenny. Bu cümle kitabın eksik olan genel gidişatını belirlemişti; Jenny kitaba bu cümleyle başladığında, sisin engebeli bir arazinin üzerini örtmesi ya da ısının biçimsiz bir evin tüm odalarına yayılması gibi, otobiyografisinde anlattığı hayat hikâyesinin birbiriyle uyumsuz parçaları arasında bağ kuran bir aura oluştuğunu keşfediyordu. Bu cümle, benzerlerine ilham verdi ve Jenny onları belli bir motifi olmayan parlak renkli bir halıya işler gibi dokumaya başladı.

"Bir işim olmasını ve yalnız yaşamayı istiyordum," diye yazdı. "Bu, beni cinsel anlamda şüpheli birine dönüştürüyordu." Bu da kitabının ismini bulmasını sağladı. *Cinsel Bir Şüpheli*, Jenny

Fields'ın Otobiyografisi. Kitabın ciltli hâli sekizinci baskıya ulaşacak ve ciltsiz baskının satışları hem Jenny'yi hem de bir tabur hemşireyi yüz yıl boyunca geçindirebilecek kadar artmadan önce altı dile çevrilecekti.

"Sonra bir bebek istedim ama bunun için bedenimi ya da hayatımı biriyle paylaşmak istemiyordum," diye yazdı Jenny. "Bu da beni cinsel bir şüpheliye dönüştürüyordu." Böylece Jenny, ortaya çıkardığı karmakarışık kitabını bir araya getirebileceği bir dikiş ipliği buldu.

Ama Viyana'ya bahar geldiğinde, Garp yolculuğa çıkmak istediğini hissetti. Belki de bir araba kiralayıp İtalya'ya gidebilirlerdi.

"Araba kullanmayı biliyor musun?" diye sordu Jenny ona. Bunu hiçbir zaman öğrenmediğini gayet iyi biliyordu; buna hiçbir zaman gerek olmamıştı. "Ben de araba kullanmayı bilmiyorum," dedi. "Ayrıca çalışıyorum; şu an duramam. Yolculuğa çıkmak istiyorsan bunu tek başına yap."

Garp'ın seyahat eden genç Amerikalılarla tanışması, Garp ve Jenny'nin gelen mektuplarını aldıkları bir American Express ofisinde oldu. İki kız Dibbs'te okumuştu ve Boo adındaki bir oğlan Bath'a gitmişti. Tanıştıklarında kızlardan biri Garp'a, "Şu hâlimize bakın," dedi. "Hepimiz hazırlık okuluna gitmişiz."

İsmi Flossie'ydi ve Garp onun Boo'yla ilişkisi olduğunu düşünmüştü. Diğer kızın adı Vivan'dı ve Schwarzenbergplatz'daki bir kafede şarabının üzerine salyalarını akıtırken Garp'ın bacağını dizlerinin arasına alıp sıkmıştı. "Dişçiden yeni çıktım," dedi Garp'a. "Kahrolası ağzımda o kadar çok Novocain var ki açık mı yoksa kapalı mı olduğunu hissedemiyorum."

"Yarı yarıya açık," dedi Garp. "Aman ne önemli," diye düşündü ama. Cushie Percy'yi özlüyordu ve fahişelerle kurduğu ilişki ona kendini cinsel bir şüpheli gibi hissettirmeye başlamıştı. Artık Chalotte'un ona sadece anne sevgisi beslediği çok açıktı; Garp onu farklı bir noktada hayal etmeye çalıştıysa da üzülerek kadının ona ilgisinin asla profesyonel seviyeyi aşmayacağını anlamıştı. Flossie, Vivian ve Boo hep birlikte Yunanistan'a gidi-

yordu ama Garp'ın onları üç gün boyunca Viyana'da gezdirmesine izin verdiler. Bu süre zarfında Garp, nihayet Novocain'in etkisinin geçtiğini söyleyen Vivian'la iki kez sevişti; ayrıca Boo yolculuk çeklerini bozdurup arabanın yağını değiştirmeye gittiğinde Flossie'yle de bir kez sevişti. Steering ve Bath mezunları arasında sorun çıkmadı fakat Garp burada son gülenin Boo olduğunu biliyordu.

Garp'ın belsoğukluğunu Vivian'dan mı yoksa Flossie'den mi kaptığını anlamasına imkân yoktu fakat Garp asıl kaynağın Boo olduğundan emindi. Garp'a göre bu, "Bath şamarı"ydı. İlk belirtiler kendini göstermeye başladığında üçlü çoktan Yunanistan'a gitmek için yola çıkmıştı, Garp ter ve ateşle tek başına mücadele etmek zorunda kaldı. Avrupa'da yakalanabileceği daha kötü bir hastalık olmadığını düşünüyordu. Bundan uzun süre sonra, "Boo'nun yapışkanlığı bana bulaşmıştı," diye yazacaktı; yaşarkense durum hiç komik değildi ve annesinden profesyonel tavsiyesini istemeye de cesaret edememişti. Annesinin, bunu bir fahişeden kapmadığına inanmayacağını biliyordu. Charlotte'a bu konuda bilgisi olan bir doktor tavsiye etmesini isteyebilecek kadar cesaretini topladı; onun bunu bilebileceğini düşünmüştü. Garp daha sonra, muhtemelen Jenny'nin *daha az* kızacağını düşünecekti.

"Amerikalılar temel hijyen kurallarını bilir sanırsın!" dedi Charlotte öfkeyle. "Anneni düşünmen gerekirdi! Daha iyi bir zevkin olmasını beklerdim. Kendini ücret almadan, kolayca başka birine veren birileri, sana en azından biraz şüpheli görünmeliydi, öyle değil mi?" Garp bir kez daha prezervatifsiz yakalanmıştı.

Böylece Garp, Charlotte'un doktorunun yolunu tuttu. Doktor Thalhammer adında, sol başparmağı olmayan, iriyarı biriydi. Herr Doktor Thalhammer, Garp'a, "Bir zamanlar solaktım," dedi. Gayet neşeli bir tavırla, "Ama enerjimiz varsa her şeyi değiştirebiliriz. Kafamıza koyduğumuz her şeyi öğrenebiliriz!" deyip Garp'a kıskanılacak kadar güzel bir yazıyla reçeteyi sağ eliyle yazışını gösterdi. Tedavi basit ve acısızdı. Jenny'nin Boston Mercy günlerinde olsalar Garp'a Valentine tedavisi uygularlardı ve o da

zengin çocukların illaki temiz çocuklar olmadığını empati kurarak öğrenirdi.

Helen'a mektuplarında bundan da bahsetmedi.

Garp'ın morali bozuktu; ilkbahar ilerliyor, şehir açan tomurcuklar gibi hareketleniyordu. Fakat Garp, Viyana'yı geride bıraktığını hissediyordu. Annesini, birlikte yemek yemek için yazmaya ara vermeye bile zorlukla ikna ediyordu. Charlotte'u aradığında iş arkadaşları onun hasta olduğunu söyledi. Haftalardır çalışmıyordu. Garp üç cumartesi boyunca onu Naschmarkt'ta görmedi. Mayısta bir akşam iş arkadaşlarını Kärntnerstrasse'de gördüğünde, Charlotte'dan bahsetmeye gönüllü olmadıklarını fark etti. Alnında şeftali çekirdeğiyle vurulmuş gibi bir iz olan fahişe Garp'a Charlotte'un başta düşündüklerinden daha hasta olduğunu söyledi. Garp'ın yaşlarında, dudağında yara izi olan ve yarım yamalak İngilizce konuşabilen kız durumu ona açıklamaya çalıştı. "*Seksi* hastalandı," dedi.

Garp bunun, durumu ifade etmek için tuhaf bir yöntem olduğunu düşündü. Birinin *seksinin* hasta olması Garp'ı şaşırtmamıştı ama bu ifadeyi duyunca gülümsediğinde, İngilizce konuşan genç fahişe suratını asıp yanlarından uzaklaştı.

Alnında şeftali çekirdeği gibi yara izi olan, aşırı süslü fahişe, "Anlamıyorsun," dedi. "Charlotte'u unut."

Haziran ortası geldiğinde ve Charlotte hâlâ geri dönmediğinde Garp, Herr Doktor Thalhammer'ı arayıp ona Charlotte'u nerede bulabileceğini sordu. Thalhammer ona, "Kimseyle görüşmek istediğini sanıyorum ama insan bu hayatta her şeye alışır," dedi.

Grinzig ve Viyana Ormanları'nın yakınlarında, fahişelerin gitmediği on dokuzuncu bölge civarında Viyana şehrin taklidi bir köy gibi görünüyordu; bu mahallelerde de birçok sokak yine taş döşeliydi ve kaldırımlar boyunca ağaçlar büyümüştü. Şehrin bu kısmını tanımayan Garp 38 numaralı Strassenbahn'a binip çok fazla ilerleyerek Grinzinger Alle'ye vardı, Bilrothstrasse ve Rodulfinergasse'nin köşesindeki hastaneye kadar geri yürümek zorunda kaldı.

Rudolfinerhaus, sağlık hizmetlerinin ücretsiz olduğu şehirde özel bir hastaneydi; eski, taş duvarları Schönbrunn'daki sarayla, Yukarı ve Aşağı Belvedere'deki binalarla aynı Maria Theresa sarısına boyanmıştı. Kendine ait avlusunda kendine ait bahçeleri vardı ve fiyatı Amerika'daki hastanelerle aynıydı. Rudolfinerhaus normalde hastalarına hastane giysisi vermiyordu çünkü hastaları genellikle kendi geceliklerini giymeyi tercih ediyordu. Varlıklı Viyanalılar hastalıklarını burada lüks içinde iyileştiriyordu ve devletin sağladığı sağlık hizmetinden korkan yabancıların çoğu da kendini burada bulup fiyatları görünce afallıyordu.

Garp haziran ayında oraya gittiğinde, hastane ona yeni doğum yapmış bir sürü güzel, genç anneyle doluymuş gibi görünmüştü. Ama hastanede iyileşmek konusunda ciddi çabalar sarf eden varlıklı insanlar ve Charlotte gibi, oraya ölmek için gelmiş varlıklı insanlar da vardı.

Charlotte kendine özel bir oda tutmuştu çünkü artık para
 biriktirmesinin anlamlı olmadığını söylüyordu. Garp onu görür görmez ölmekte olduğunu anlamıştı. Neredeyse on beş kilo vermişti. Garp geri kalan yüzüklerini sadece işaret ve ortaparmaklarına taktığını gördü; diğer parmakları, yüzüklerin düşeceği kadar incelmişti. Charlotte'un rengi, buz tutmuş Steering Nehri'ne benziyordu. Garp'ı gördüğüne çok şaşırmış gibi değildi fakat o kadar çok ağrı kesici kullanıyordu ki Garp kadının genel olarak hiçbir şeye pek şaşırmadığını tahmin etti. Garp ona bir sepet dolusu meyve getirmişti; birlikte alışverişe çıktıkları için onun neleri sevdiğini biliyordu fakat Charlotte günde birkaç saat boyunca boğazından içeri uzatılmış bir tüple beslendiği için, boğazı sıvı dışında hiçbir şeyi geçiremeyecek kadar acıyordu. Charlotte vücudundan alınan parçaları sayarken Garp birkaç kiraz yedi. Cinsel organlarının, sindirim sisteminin büyük bir bölümünün ve boşaltımla ilgili bazı parçaların alındığını düşünüyordu. "Ah, sanırım bir de memelerimi aldılar," dedi. Gözlerinin akları griye dönmüştü ve ellerini, eskiden memelerinin olduğu yere koymuştu. Garp'a memelerine dokunmamışlar gibi görünüyordu; çarşa-

fın altında hâlâ bir kabartı vardı. Ama daha sonra, Charlotte'un muhteşem bir kadın olduğunu, bu nedenle de hâlâ memeleri varmış gibi bir *izlenim* uyandıracak biçimde yatabileceğini düşündü.

"Tanrı'ya şükür ki param var," dedi Charlotte. "Burası A sınıfı bir yer, değil mi?"

Garp başıyla onayladı. Ertesi gün bir şişe şarap götürdü; hastane, içki ve ziyaretçiler konusunda çok gevşekti; belki de bu, aldıkları ücret karşılığında sağladıkları lükslerden biriydi. "Buradan çıksam bile ne yapabilirim ki?" dedi Charlotte. "Cüzdanımı kesip aldılar." Biraz şarap içmeye çalıştı, sonra uykuya daldı. Garp bildiğini düşünse de, bir hemşire yardımcısına, Charlotte'un, cüzdanın kesip aldıklarını söylerken ne kastettiğini sordu. Hemşire yardımcısı Garp'ın yaşlarında, on dokuz yaşında, belki de daha gençti; argoda kullanılan bu sözcüğü ona açıklarken kızarıp gözlerini kaçırdı.

Cüzdan, fahişeler arasında vajinaya verilen isimdi.

"Teşekkür ederim," dedi Garp.

Garp, Charlotte'u ziyaret ettiğinde bir ya da iki kez, onu Charlotte'un günışığıyla aydınlanmış odasında gördüklerinde utanıp genç kız gibi davranan iş arkadaşlarıyla karşılaştı. İngilizce konuşan genç kızın adı Wanga'ydı; dudağını çocukken, elinde dükkândan aldığı mayonez şişesiyle eve doğru koşarken düştüğünde kesmişti. "Piknik gitmek istemiştik," dedi. "Ama ailem hastaneye götürdü beni zorunlu."

Daha yaşlıca ve asık suratlı, alnında şeftali çekirdeği şeklinde yara izi ve dolu kovalar gibi göğüsleri olan kadın kendi yara izinin nasıl olduğunu anlatmadı; hiçbir şeyi "çok tuhaf" bulmayan, "ünlü" Tina'ydı bu.

Garp orada ara sıra Herr Doktor Thalhammer'la karşılaşıyordu ve bir keresinde onunla arabasına kadar yürüdü. Hastaneden aynı anda çıkmışlardı. Thalhammer nazik bir tavırla, "Sizi bir yere bırakmamı ister misiniz?" diye sordu. Arabada Thalhammer'ın Garp'a kızı diye tanıttığı genç ve güzel bir okul çocuğu vardı. Hep birlikte keyifle *Die Vereinigten Staaten** üzerine konuştular ve

* (Alm.) ABD *–ybn.*

Thalhammer, Garp'ı Schwindgasse'deki evine kadar bırakmanın onun için hiç sorun olmayacağını söyledi. Thalhammer'ın kızı Garp'a Helen'ı hatırlatıyordu ama Garp kızı tekrar görüp göremeyeceğini sormayı hayal bile edemiyordu. Babası kısa süre önce Garp'a belsoğukluğu tedavisi uyguladığı için bu, Thalhammer'ın insanların her şeye alışabileceğine dair iyimserliğine rağmen, çok tuhaf olurdu. Garp, Thalhammer'ın buna alışabileceğinden şüpheliydi.

Garp'ı çevreleyen şehir, olgunlaşıp çürümeye başlamış gibi görünüyordu. Sanki bereketli bahçelerden çürüme kokusu yükseliyordu ve büyük müzelerdeki muhteşem ressamların çalışmaları her zaman ölüydü. Grinzinger Alle'ye giden 38 numaralı Strassenbahn'a sürekli sakat ve yaşlı insanlar biniyordu ve Rudoldfinerhaus'un bakımlı avlu yolları boyunca uzanan delişmen çiçekler Garp'a sadece cenaze çelenklerini hatırlatıyordu. Bir yıl önce, ilk geldiklerinde Jenny'yle birlikte kaldıkları pansiyonları hatırlıyordu; rengi solmuş ve birbiriyle uyumsuz duvar kâğıtları, tozlu biblolar, uçları kırılmış Çin porselenleri, yağlanmak için çığlıklar atan menteşeler. "İnsan ömrü bir an sürer," diye yazmıştı Marcus Aurelius. "Bedeni bozulmaya yazgılı."

Garp'ın Charlotte'un "cüzdanını" sorarak utandırdığı hemşire yardımcısı giderek daha ters davranıyordu. Bir gün, ziyaretçilerin giriş saatinden epey erken geldiğinde Garp'a epey saldırgan bir tavırla Chalotte'un nesi olduğunu sordu. Ailesinden biri miydi? Charlotte'un diğer ziyaretçilerini –kaba saba iş arkadaşlarını– görmüştü ve Garp'ın da yaşlı orospunun sadece bir müşterisi olduğunu varsaymıştı. Garp sebebini bilmese de, "O benim annem," dedi fakat hemşire yardımcısının yüzünde beliren büyük şaşkınlık ve ardından gelen saygı ifadesiyle de rahatladı.

Charlotte birkaç gün sonra Garp'a fısıldayarak, "Onlara ne dedin?" diye sordu. "*Oğlum* olduğunu düşünüyorlar." Garp yalanını Charlotte'a itiraf etti; Charlotte da bu yalanı düzeltmek için hiçbir şey yapmadığını itiraf etti. "Teşekkür ederim," diye fısıldadı. "Bu domuzları kandırmak için iyi numara. Kendilerini çok

üstün zannediyorlar." Eski ve gitgide solmakta olan uçarılığını toparlayarak, "Hâlâ ekipmanım olsaydı bir kere bedavaya kullanmana izin verirdim. Hatta belki ikincisinde de yarı fiyatına," dedi.

Garp bundan çok etkilenip onun önünde ağladı.

"Bebek gibi davranma," dedi Charlotte. "Senin için gerçekte neyim ki ben?" Chalotte uyuduğunda Garp hastane dosyasında onun elli bir yaşında olduğunu gördü.

Charlotte bir hafta sonra öldü. Garp odasına gittiğinde oda temizlenmiş, yatak geri çekilmiş, pencereler sonuna kadar açılmıştı. Garp sorunca, o kattan sorumlu olan, tanımadığı, demir bakire gibi bir hemşire durmadan kafasını iki yana salladı. Garp, "Fräulein Charlotte," dedi. "Herr Doktor Thalhammer'ın hastasıydı."

Demir bakire, "Doktorun bir sürü hastası var," dedi. Bir listeye baktı ama Garp Charlotte'un gerçek ismini bilmiyordu. Sonunda, onu anlatmanın başka hiçbir yolu olmadığına karar verdi.

"Fahişe," dedi. "O bir fahişeydi." Demirden kadın ona soğuk gözlerle baktı; Garp ifadesinde bir tatmin hissi göremediyse de, sempati de yoktu.

Yaşlı hemşire, "Hayat kadını öldü," dedi. Garp sesinde hafif bir zafer tınısı olduğunu belki de hayal etti.

"Bir gün, *meine Frau*," dedi ona, "siz de öleceksiniz."

Ve Rudolfinerhaus'dan ayrılırken, Viyana'da söylenecek en doğru şeyin bu olduğunu düşünüyordu. "Al sana ihtiyar, gri şehir, ölü kaltak," diye düşündü.

O gece ilk kez operaya gitti ve bu onu şaşırtsa da bu bir İtalyan operasıydı. Oyundan hiçbir şey anlamadığı için onu bir tür dini ritüel gibi izledi. Gecenin içinde, Aziz Stephen Katedrali'nin aydınlatılmış kulelerine doğru ilerledi; katedralin güney kulesinin üzerindeki bir tabelada, binanın on dördüncü yüzyılda yapılmaya başlandığını ve 1439'da tamamlandığını okudu. Garp, Viyana'nın bir kadavra olduğunu düşündü; belki de bütün Avrupa, en iyi giysilerini giyip bir tabuta yatmıştı. Marcus Aurelius, "İnsan ömrü bir an sürer," yazmıştı. "Yazgımız öngörülemez..."

Garp bu ruh hâliyle, Kärntnerstrasse üzerinden eve doğru yürürken kötü şöhretli Tina'yla karşılaştı. Şehrin neon ışıklarını yansıtan alnındaki derin yara izi yeşilimsi bir maviydi.

"*Guten Abend*, Herr Garp," dedi Tina. "Tahmin edin ne oldu?"

Tina, Charlotte'un Garp'a bir güzellik yaptığını açıkladı. Tina bu güzelliğin, Tina ve Wanga'yla ücretsiz sevişme hakkı olduğunu söyledi; bunu ayrı ayrı, ya da aynı anda yapabilirdi. Tina bunu hep birlikte yapmanın daha ilginç olacağını ve daha kısa süreceğini düşünüyordu. Ama belki de Garp ikisiyle aynı anda sevişmek istemezdi. Garp, Wanga'nın ona çekici gelmediğini itiraf etti; kız, kendi yaşına çok yakındı ve burada olsa bu duygularını incitebileceği için asla söylemeyecek olsa da, mayonez kavanozunun dudağını nasıl kestiği hiç ilgisini çekmiyordu.

"O zaman benimle iki kez sevişebilirsin," dedi Tina neşeyle. "Bir kez şimdi ve bir kez de nefesin sakinleştikten uzun süre sonra," diye ekledi. "Charlotte'u unut," dedi Tina. Ölümün herkesin
170 başına geldiğini söyledi. Garp yine de bu teklifi kibarca reddetti.

"Ne zaman istersen buradayım," dedi Tina. Uzanıp sıcak eliyle onu sertçe avuçladı; kocaman eli heybetli bir kasık koruması gibiydi ama Garp sadece gülümseyip –Viyanalıların yaptığı gibi– onun önünde eğilerek selam verdikten sonra eve, annesine doğru yürüdü.

Duyduğu hafif acı ona keyif veriyordu. Bu aptalca kendini inkârdan keyif alıyordu ve Tina'nın hafif iğrenç bedenine gerçekten sahip olmaktansa onunla birlikte olmayı *hayal etmekten* daha çok hoşlandığını düşünüyordu. Alnındaki gümüş rengi göçük neredeyse ağzı kadar büyüktü; yara izi Garp'a küçük, açık bir mezar gibi görünüyordu.

Garp'ın keyfini almaya başladığı şey, bir yazarın uzun zaman aradığı, dünyanın tek, her şeyi kapsayan bir sesin yönetimi altına girdiği trans hâliydi. Garp, "Bedenimize ait olan her şey akan bir ırmaktır," cümlesini hatırladı; "ruhumuza ait olan her şey de salt düş ve yanılsamadır." Garp tekrar "Grillpazer Pansiyonu" üzerinde çalışmaya döndüğünde temmuz gelmişti. Annesi kısa

süre sonra ikisinin de hayatını değiştirecek metnini tamamlamak üzereydi.

Ağustos geldiğinde Jenny kitabını bitirdiğini açıkladı ve artık seyahat etmeye, en azından Avrupa'nın bir kısmını görmeye hazır olduğunu söyledi. "Belki Yunanistan'a gideriz?" diye önerdi. "Trenle bir yere gidelim," dedi. "Her zaman Doğu Ekspresi'nde yolculuk etmek istemişimdir. O tren nerelere gidiyor?"

"Sanırım Paris'ten İstanbul'a kadar," dedi Garp. "Ama yolculuğa *sen* çık, anne. Benim çok işim var."

Jenny bunun adil olduğunu kabul etmek zorundaydı. *Cinsel Bir Şüpheli*'den o kadar sıkılmıştı ki onu yazım yanlışlarını kontrol etmek için son bir kez bile okuyamayacaktı. Ve şimdi onunla ne yapması gerektiğini bile bilmiyordu; öylece New York'a gidip hayat hikâyesini tanımadığı birine mi verecekti? Garp'ın okumasını istiyordu fakat onun da sonunda kendi işine gömüldüğünü gördüğü için, onu rahatsız etmemesi gerektiğini düşünüyordu. Ayrıca bundan emin de değildi; hikâyenin büyük bir kısmı *onun* da hayat hikâyesiydi ve bunun onu üzebileceğini düşünüyordu.

Garp ağustos boyunca öyküsü "Grillparzer Pansiyonu"nun sonu üzerinde çalıştı. Çileden çıkan Helen, Jenny'ye yazarak, "Garp öldü mü?" diye sordu. "Lütfen bana ayrıntıları bildirin." Jenny, Helen Holm denen şu kızın epey zeki olduğunu düşündü. Helen mektubuna, beklediğinden çok daha uzun bir yanıt aldı. Jenny ona *Cinsel Bir Şüpheli*'nin tam metnini gönderip yıl boyunca bunu yazmakta olduğunu, şimdi Garp'ın da bir şeyler yazdığını açıkladı. Jenny, Helen'ın metin hakkında dürüst fikirlerini önemsediğini belirtti. Belki de Helen'ın öğretmenleri bitmiş bir kitapla ne *yapılması* gerektiğini bilirdi?

Garp yazmadığı zamanlarda hayvanat bahçesine giderek rahatlıyordu; hayvanat bahçesi, Schönbrunn Sarayı'nın etrafındaki geniş alan ve bahçelerin parçasıydı. Garp hayvanat bahçesindeki binaların birçoğunun, dörtte üçü harap vaziyette, savaştan kalma yıkıntılar olduğunu fark etti; binalar hayvanlara ev sahipliği yapmak için kısmen restore edilmişti. Garp'a, hayvanat bahçesinin

hâlâ Viyana'nın savaş döneminde yaşadığına dair huzursuz edici bir his veriyordu bu; ayrıca savaş döneminin ilgisini çekmesini de sağladı. Geceleri uyuyabilmek için Nazi ve Rus istilası altındaki Viyana'ya dair tarihi kayıtları okumaya başladı. Bunlar, "Grillparzer Pansiyonu"nda işlediği ölüm temasıyla ilgisiz de değildi. Garp bir şey yazarken, her şeyin diğer her şeyle ilişkiliymiş gibi göründüğünü fark ediyordu. Viyana ölüyordu; hayvanat bahçesi savaştan sonra, *insanların* yaşadıkları binalar kadar iyi restore edilmemişti; bir şehrin tarihi, bir ailenin tarihine çok benziyordu; burada da yakınlık hatta sevgi vardı fakat sonunda ölüm herkesi birbirinden ayırıyordu. Ölenlerin sonsuza dek yaşamasını sağlayan tek şey, canlı tutulan anılardı; bir yazarın görevi de her şeyi, kurmacayı kişisel anılarımız kadar canlı olacağı kadar canlı hayal etmekti. Schwindgasse'deki apartmanın lobisinde makineli tüfek mermilerinden kalma deliklere dokundu.

Artık anneannenin rüyasının ne anlama geldiğini biliyordu.

Helen'a, genç bir yazarın umutsuzca biriyle yaşamaya ihtiyaç duyduğunu yazdı; o, Helen'la yaşamak istediğine karar vermişti hatta ona *evlenme* teklif etti, çünkü seks gerekli olsa da, bunu nasıl yapacağını sürekli *planlama* gerekliliği, insanın çok fazla zamanını alıyordu. Garp bu nedenle birlikte yaşamanın daha iyi olduğuna karar vermişti!

Helen ona temelde o mektubu istediği yerine sokabileceğini söylediği mektubu göndermeden önce birçok nüsha yazdı. Garp, bunca yıldır üniversitede okumasının sebebinin, ona *planlamadan* seks yapma fırsatı sağlamak olduğunu mu düşünüyordu?

Garp ona gönderdiği mektubu tekrar tekrar yazmadı; ona sadece, yazmakla çok meşgul olduğunu, bunu ona açıklamaya vakit ayıramayacağını, yazdığı şeyi okuduğunda ne kadar ciddi olduğuna kendisinin karar vermesini söyledi.

Helen ona, "Ciddi olduğundan şüphem yok," dedi. "Ve şu an okumam gereken şey zaten başımdan aşkın."

Ona bahsettiği şeyin, Jenny'nin kitabı *Cinsel Bir Şüpheli* olduğunu söylemedi; metin bin yüz elli sekiz sayfaydı. Helen daha

sonra, bunun edebi bir başyapıt olmadığı konusunda Garp'la aynı fikirde olduğunu kabul edecek olsa da, hikâyenin çok sürükleyici olduğunu itiraf etmek zorundaydı.

Garp çok daha kısa öyküsü üzerindeki son değişiklikleri yaparken Jenny Fields bir sonraki hamlesini yaptı. Büyük huzursuzluğuyla Viyana'daki büyük bir gazete standından bir Amerikan dergisi alıp New York'taki tanınmış bir yayınevindeki cesur bir editörün kısa süre önce hükümetten para çalmaktan hüküm giymiş eski bir siyasetçinin metnini reddettiğini okudu. Kitap, suçlunun kendi sefil, zavallı ve siyasi hikâyesinin beceriksizce kurmacaya dönüştürülmüş hâliydi. "Bu, kötü bir roman," diyordu editör. "Adam yazmayı bilmiyor. Neden acınası hayatından bir de para kazansın?" Kitap elbette başka bir yayınevinden basılacak, sonunda iğrenç yazarına ve yayıncısına bir sürü para kazandıracaktı. Editör, "Bazen, insanların bu çöpü okumak *istediğini* bilsem de, 'Hayır' demenin benim sorumluluğum olduğunu hissediyorum," diyordu. Çöp dediği metin sonunda ciddi bir kitapmış gibi birçok ciddi yorum alacaktı fakat Jenny onu reddeden editörden çok etkilenmiş ve makaleyi dergiden kesmişti. Editörün isminin etrafına bir daire çizmişti; adamın bir oyuncunun ya da bir çocuk kitabındaki evcil bir hayvanınki gibi sade bir ismi vardı. John Wolf. Dergide John Wolf'un bir fotoğrafı da vardı; kendine bakan bir adama benziyordu ve çok iyi giyinmişti. Hem sağduyunun hem de iyi iş yapma gerekliliğinin, kendine iyi bakmanı ve elinden geldiğince iyi giyinmeni gerektirdiğini söyleyen, New York'ta yaşayıp çalışan insanların çoğundan farklı değildi ama Jenny Fields'a melek gibi görünmüştü. Jenny kitabını onun yayınlayacağından emindi. *Kendi* hayatının "acınası" bir hayat olmadığını düşünüyordu; John Wolf, bu hikâyeden para kazanmayı hak ettiğine inanacaktı.

Garp'ınsa "Grillparzer Pansiyonu" konusunda farklı tutkuları vardı. Bu öykü hiçbir zaman ona çok para kazandırmayacaktı ve ilkin, neredeyse kimsenin okumadığı "ciddi" bir dergide yayınlanacaktı. Daha sonraki yıllarda, daha iyi bilinen bir yazar oldu-

ğunda daha fazla tanıtılarak bir kez daha basılacak ve hakkında birçok övgü dolu şey söylenecekti, fakat "Grillparzer Pansiyonu" yaşadığı süre boyunca Garp'a iyi bir araba alacak kadar bile para kazandırmayacaktı. Fakat Garp, "Grillparzer Pansiyonu"ndan bir araba ya da paradan daha fazlasını bekliyordu. Aslında Helen Holm'ü onunla birlikte yaşamaya hatta evlenmeye ikna etmesini bekliyordu.

"Grillparzer Pansiyonu"nu bitirdiğinde eve gidip annesine Helen'ı görmek istediğini söyledi; ona öykünün bir nüshasını gönderecekti, böylece Helen, o Birleşik Devletler'e döndüğünde hikâyeyi okumuş olacaktı. Jenny, "Zavallı Helen," diye düşündü. Helen'ın okuyacak çok fazla şeyi olduğunu biliyordu. Jenny ayrıca, Garp'ın Steering'den "ev" diye bahsetmesinden de endişelenmişti ama onun da Helen'ı görmek istemek için kendince sebepleri vardı ve Ernie Holm de birkaç gün onu gördüğüne memnun olurdu. Garp ve Jenny'nin dinlenmek ya da tekrar plan yapmak istemesi durumunda, Dog's Head Limanı'nda gidebilecekleri aile evi de duruyordu.

Garp ve Jenny amaçlarına o kadar takıntılı biçimde kilitlenen insanlardı ki buradan ayrılma vakti geldiğinde, neden Avrupa'nın bu kadar küçük bir bölümünü gördüklerini düşünmek için duraksamadılar bile. Jenny hemşire üniformalarını bavuluna yerleştirdi. Garp'ın aklındaysa sadece, Charlotte'un ona Tina üzerinden yaptığı güzellik kaldı.

Garp'ın bu güzelliği hayal etmesi, "Grillparzer Pansiyonu"nu yazarken onu ayakta tutmuştu, ama hayatı boyunca öğreneceği gibi, yazmanın ve gerçek hayatın gereklilikleri her zaman birbirine benzemiyordu. Hayalleri yazarken onu ayakta tutmuştu, ama artık yazmadığı için, Tina'nın kendisini istiyordu. Onu aramak için Kärntnerstrasse'ye gitti ama mayonez kavanozu hikâyeli, İngilizce konuşan fahişe Tina'nın birinci bölgeden gittiğini söyledi.

"İşte böyle," dedi Wanga. "Tina'yı unut."

Garp onu *unutabileceğini* fark etti; annesinin deyimiyle şehvet, bu anlamda kaygan bir zemindi. Ve zamanla, Wanga'nın mayo-

nez kavanozuyla kesilmiş dudağına duyduğu tiksintinin yumuşadığını fark etti; aniden ondan hoşlanmaya başlamıştı. Böylece *onunla* iki kez sevişti ve bütün hayatı boyunca öğreneceği gibi, bir yazar için, yazdığı şeyi bitirdikten sonra neredeyse her şeyin hayal kırıklığına sebep olduğunu gördü.

Garp ve Jenny, Viyana'da on beş ay geçirmişti. Aylardan eylüldü. Garp ve Helen henüz on dokuz yaşındaydılar, Helen çok yakında üniversiteye dönecekti. Uçak Viyana'dan Frankfurt'a gidiyordu. Garp'ın vücudundaki Wanga'dan kalma tuhaf karıncalanma hissi sessizce yok oldu. Garp, Charlotte'u düşündüğünde, onun mutlu olduğunu hayal ediyordu. Sonuçta hiçbir zaman birinci bölgeden ayrılmak zorunda kalmamıştı.

Uçak Frankfurt'tan Londra'ya uçtu ve Garp "Grillparzer Pansiyonu"nu tekrar okuyup Helen'ın onu reddetmemesini diledi. Londra'dan New York'a uçarlarken Jenny oğlunun öyküsünü okudu. Bir yıldan uzun süre boyunca *kendi* yaptığı şeyle kıyasladığında, Jenny Garp'ın öyküsünü epey gerçekdışı buldu. Fakat edebiyat konusunda hiçbir zaman ince bir zevki olmamıştı ve oğlunun hayal gücü onu çok etkilemişti. Daha sonra bu konuda, "Grillparzer Pansiyonu"nun, ancak doğru düzgün bir ailesi olmayan bir oğlan tarafından yazılabileceğini söyleyecekti.

Belki de doğruydu bu. Helen daha sonra, "Grillparzer Pansiyonu"nun sonunda, Garp'a kalsa dünyanın nasıl bir yer olacağına dair bir izlenim edinebileceğimizi söyleyecekti.

GRILLPARZER PANSİYONU [*Son*]

Grillparzer Pansiyonu'nun kahvaltı odasında Herr Theobald'ın gecemizi mahveden diğer konuklarıyla karşılaştık. Babamın (daha önce hiç yapmadığı gibi) Turist Bürosu'ndan olduğunu açıklamayı planladığını biliyordum.

"Ellerinin üzerinde yürüyen adamlar," dedi babam.

"Tuvalet kapılarının altından bakan adamlar," dedi anneannem.

Asık suratıyla köşe masada arkadaşlarıyla, rüyacı adam ve Macar şarkıcıyla oturmuş ufak tefek adamı işaret ederek, "*O adam*," dedim.

Herr Theobald, "Bunu hayatını kazanmak için yapıyor," deyince adam sanki bunu kanıtlamak istermiş gibi ters dönüp ellerinin üzerinde durmaya başladı.

"Durdurun şunu," dedi babam. "Bunu yapabildiğini biliyoruz."

Rüyacı adam aniden, "Fakat başka türlüsünü yapamadığını biliyor musunuz?" dedi. "Bacaklarını kullanamadığını biliyor musunuz? Kavalkemikleri yok. Ellerinin üzerinde yürüyebiliyor olması *harika* bir şey! Yoksa hiç yürüyemeyecekti." Ellerinin üzerinde dururken bunu yapması zor olsa da adam başını salladı.

"Lütfen oturun," dedi annem.

Anneannem küstahça, "Sakat olmakta hiç sorun yok," dedi. Rüyacı adama, "Ama *siz* kötüsünüz," dedi. "Bilmeye hakkınız olmayan şeyleri biliyorsunuz." Herr Theobald'a odasından bir şey çalındığını bilidiriyormuş gibi, "Bu adam *benim rüyamı* biliyordu," dedi.

176 "Onun *biraz* kötü olduğunu biliyorum," diye itiraf etti Theobald. "Ama genellikle değildir! Ve davranışları giderek düzeliyor. Bildiklerini bilmemek elinde değil."

Rüyacı adam, anneanneme, "Sadece yardım etmeye çalışıyordum," dedi. "Size iyilik yaptığımı düşünüyordum. Sonuçta kocanız çok uzun zaman önce öldü ve o rüyaya bu kadar çok anlam yüklemeyi bırakmanızın zamanı geldi. Böyle rüyalar gören tek kişi siz değilsiniz."

"Kesin şunu," dedi anneannem.

"Bunu bilmeniz gerekiyordu," dedi rüyacı adam.

Herr Theobald ona, "Hayır, lütfen sessiz ol," dedi.

"Ben Turist Bürosu'ndanım," diye açıkladı babam. Muhtemelen söyeyecek başka bir şey bulamamıştı.

"Tanrım, lanet olsun," dedi Herr Theobald.

"Bu Theobald'ın suçu değil," dedi şarkıcı. "*Bizim* suçumuz. İtibarını kaybetmesine neden olsa da bize katlandığı için çok iyi biri."

"Kız kardeşimle evlendiler," dedi Theobald. "Onlar *ailem*, anlıyor musunuz? Ne yapabilirim ki?"

"Hepsi mi kız kardeşinizle evlendi?" dedi annem.

"Önce *benimle* evlendi," dedi rüyacı adam.

"Sonra *benim* şarkı söylediğimi duydu!" dedi şarkıcı.

Theobald, "Ama diğeriyle hiçbir zaman evlenmedi," deyince herkes özür dileyen bir tavırla sadece ellerinin üzerinde yürüyebilen adama baktı.

"Bir zamanlar bir sirkte gösteri yapıyorlardı ama siyasi sebeplerle başları belaya girdi," dedi Theobald.

"Macaristan'ın en iyisiydik," dedi şarkıcı. "Szolnok Sirki'ni duymuş muydunuz?"

Babam ciddi bir ifadeyle, "Hayır, korkarım ki duymadım," dedi.

"Miskolc'da, Szeged'de, Debrecen'de gösteriler yapardık," dedi rüyacı adam.

"Szeged'de *iki kez* gösteri yaptık," dedi şarkıcı.

Ellerinin üzerinde yürüyen adam, "Ruslar gelmeseydi Budapeşte'ye kadar gidecektik," dedi.

"Evet, onun kavalkemiklerini Ruslar aldı!" dedi rüyacı adam.

"Gerçeği söyle," dedi şarkıcı. "Kavalkemiksiz *doğmuş*. Ama Ruslarla anlaşamadığımız doğru."

"Ayıyı hapsetmeye çalıştılar," dedi rüyacı adam.

"Doğruyu söyle," dedi Theobald.

Ellerinin üzerinde yürüyen adam, "Kız kardeşini onların elinden kurtardık," dedi.

"Elbette ben de bunun karşılığını vermeliydim," dedi Herr Theobald. "Ve ellerinden geldiğince çok çalışıyorlar. Ama bu ülkede böyle bir gösteri kimin ilgisini çeker ki? Macaristan'a özgü bir şey bu. Burada tek tekerlekli bisiklet kullanan ayı geleneği yok," diye ekledi. "Ve kahrolası rüyaların biz Viyanalılar için hiçbir anlamı yok."

"Gerçeği söyle," dedi rüyacı adam. "Çünkü yanlış rüyaları anlattım. Kärntnerstrasse'deki bir gece klübünde çalışıyorduk ama kovulduk."

Şarkıcı ağır başlı bir tavırla, "*O* rüyayı asla anlatmamalıydın," dedi.

"Bunda karının da sorumluluğu var!" dedi rüyacı adam.

"O zamanlar *senin* karındı," dedi şarkıcı.

"Lütfen yapmayın," diye yalvardı Theobald.

"Çocuk hastalıkları için balolar düzenliyorduk," dedi rüyacı adam. "Özellikle de Noel'de bazı devet hastanelerinde çalışıyorduk."

Theobald onlara, "Ayıyla daha çok gösteri yapabilirdiniz," diye tavsiye verdi.

"Bunu kız kardeşine söyle," dedi şarkıcı. "Onun ayısı bu; kız kardeşin eğitti onu. Tembelleşmesine, beceriksizleşmesine ve kötü alışkanlıklar edinmesine izin veren o."

Sadece ellerinin üzerinde yürüyen adam, "Sadece o hiçbir zaman benimle dalga geçmiyor," dedi.

"Tüm bunları geride bırakmak istiyorum," dedi anneannem. "Bu benim için korkunç bir deneyim."

"Lütfen, hanımefendi," dedi Herr Theobald. "Size sadece, kötü bir niyetimiz olmadığını göstermek istiyoruz. Zor zamanlardan geçiyoruz. Daha fazla turist çekebilmek için B sınıfına geçmeye ihtiyacı-
178 mız var ve kalbim, Szolnok Sirki'ni buradan atmaya izin vermez."

"*Kalbiymiş*!" dedi rüyacı adam. "Kız kardeşinden korkuyor. Bizi atmayı rüyasında bile göremez."

Ellerinin üzerindeki adam, "Rüyasında görseydi, bunu bilirdin!" diye bağırdı.

"*Ayıdan* korkuyorum," dedi Herr Theobald. "O yaratık, kız kardeşimin ona söylediği her şeyi yapıyor."

"O bir yaratık değil, bir canlı," dedi ellerinin üzerindeki adam. "Çok uslu bir ayı ve kimseye zarar vermedi asla. Pençeleri olmadığını ve çok az dişi olduğunu gayet iyi biliyorsun."

"Zavallı hayvan yemek yemekte çok zorlanıyor," diye kabul etti Herr Theobald. "Hayli yaşlı ve kötü durumda."

Babamın omzunun üzerinden, dev not defterine bir şeyler yazdığını gördüm. "Depresyona girmiş bir ayı ve işsiz bir sirk. Bu ailenin merkezinde kız kardeş var."

Tam o anda, dışarıdaki kaldırımda kadının ayıya bakım yaptığını görebiliyorduk. Sabahın erken saatleriydi ve sokaklar kalabalık değildi.

Elbette kanun gereği ona bir tasma takmıştı ama bu gereksiz bir önlemdi. Kadın, göz alıcı kırmızı eşarbıyla kaldırım boyunca bir aşağı bir yukarı yürüyor, tek tekerlekli bisikletin üzerindeki ayının tembelce hareketlerini takip ediyordu. Hayvan, sokak boyunca dizilmiş parkmetreler arasında kolaylıkla ilerliyor, bazen dönerken patilerinden birini parkmetrelerden birine dayıyordu. Tek tekerlekli bisikleti kullanmak konusunda çok yetenekli olduğu belliydi, ama aynı zamanda, tek tekerlekli bisikletin onun için bir çıkmaz sokak olduğu da görülüyordu. Ayının tek tekerlekli bisikletle daha fazla ilerleyemeyeceğini anladığı belliydi.

Herr Theobald suratını asarak, "Artık onu sokaktan uzaklaştırmalı," dedi. "Yandaki pastanenin sahipleri şikâyet ediyor," diye açıkladı bize. "Ayının müşterileri kaçırdığını söylüyorlar."

Ellerinin üzerindeki adam, "Ayı daha çok müşteri *gelmesini* sağlıyor!" dedi.

"Bazı insanların gelmesine, bazılarının kaçmasına sebep oluyor," dedi rüyacı adam. Bu derinlikli konuşma onu üzmüş gibi aniden cidileşmişti.

Biz kendimizi Szolnok Sirki'nin tuhaflığına o kadar kaptırmıştık ki ihtiyar Johanna'yı ihmal ettik. Annem anneannemin sessizce ağladığını görünce bana arabayı getirmemi söyledi.

"Tüm bunlar onun için çok fazla," diye fısıldadı Theobald'a. Szolnok Sirki kendilerinden utanmış gibi görünüyordu.

Dışarıda, kaldırımdaki ayı pedalları çevirerek bana yaklaşıp anahtarları verdi; araba kaldırıma park edilmişti. Theobald kız kardeşine, "Herkes anahtarlarının onlara bu şekilde verilmesinden hoşlanmıyor," dedi.

Kadın saçlarını karıştırarak, "Bence o bundan hoşlandı," dedi. Kadının çekiciliği bir *barmaid*'inki kadardı; yani geceleri daha çekiciydi ama günışığında erkek kardeşinden de, kocalarından da yaşlı olduğunu görebiliyordum. Zaman içinde, onların kız kardeşi ya da karısı olmayı bırakıp hepsinin annesine dönüştüğünü tahmin ettim. Ayı için, zaten annesiydi.

"Buraya gel," dedi ayıya. Tek tekerlekli bisikletinin üzerindeki ayı uysalca pedalları çevirdi ve dengede durmak için bir parkmetreye tutundu. Parkmetrenin küçük, cam göstergesini yaladı. Kadın onun tasmasını çekti. Ayı ona baktı. Kadın tasmayı tekrar çekti. Ayı küstahça pedalları çevirmeye başlayıp önce bir yana, sonra diğer yana ilerledi. Sanki seyircileri olması ilgisini çekmişti. Gösteriş yapmaya başladı.

Kadın ona, "Bir şey denemeye kalkma," dedi ama ayı pedalları giderek daha hızlı çeviriyor, bir ileri, bir geri gidiyor, keskin dönüşler yapıyor, parkmetrelerin arasında dolaşıyordu; kadın tasmayı bırakmak zorunda kaldı. "Duna, kes şunu!" diye bağırdı ama ayı kontrolden çıkmıştı. Tekerleği su oluğuna fazla hızlı girince tek tekerlekli bisiklet onu park etmiş bir arabanın çamurluğuna doğru fırlattı. Ayı, yanında tek tekerlekli bisikletiyle kaldırımda oturdu; yaralanmadığı belliydi fakat kendinden epey utanmış görünüyordu ve kimse gülmüyordu. Kadın azarlayan bir ses tonuyla, "Ah, Duna," dedi ama yanına gidip kaldırıma oturdu. "Duna, Duna," diyerek payladı onu nazikçe. Ayı koca kafasını
180 iki yana salladı; kadına bakmıyordu. Ağzının etrafındaki kürke biraz salya bulaşmıştı; kadın onu eliyle sildi. Ayı patisiyle elini itti.

Biz arabaya binerken Herr Theobald umutsuzca, "Yine bekleriz," dedi.

Annem arabada gözlerini kapatıp parmaklarıyla şakaklarına masaj yaparak oturdu; bu şekilde, söylediğimiz şeyleri duymuyormuş gibi görünüyordu. Bunun, bu kadar çok kavga eden bir aileyle yolculuk etmeye karşı sahip olduğu tek savunma olduğunu söylüyordu.

Ben araba konusunda her zamanki raporumu vermek istemiyordum ama babamın ortamdaki düzeni ve sükûneti korumaya çalıştığını fark ettim; rutin bir teftişi tamamlamışız gibi dev not defterini kucağına açmıştı. "Gösterge ne diyor?" diye sordu.

"Biri arabayla otuz beş kilometre yol almış," dedim.

"O korkunç ayıdır," dedi anneannem. "Arka koltuğun her yanında o yaratığın tüyleri var ve *kokusunu* da alabiliyorum."

"Ben bir koku almıyorum," dedi babam.

"O çingenenin eşarbındaki parfümü de duyuyorum," dedi anneannem.

"Arabanın tavanına yakın bir yerde asılı kalmış." Babam ve ben havayı kokladık. Annem şakaklarına masaj yapmaya devam ediyordu.

Yerde, fren ve debriyaj pedallarının yakınında, Macar şarkıcının, ağzının kenarında bir yara gibi tutmayı alışkanlık hâline getirdiği nane yeşili kürdanları gördüm. Bundan kimseye bahsetmedim. Hepsinin arabamıza doluşup kasabadan uzaklaştığını hayal etmek çok kolaydı. Şarkıcı arabayı kullanıyor, ellerinin üzerinde yürüyen adam yanında oturmuş, ayaklarını pencereden dışarı uzatıyordu. Arka koltukta ise rüyacı adamla eski karısının arasında, kocaman kafası kapitone tavana değen, hor kullanılmış patileri gevşekçe kucağında duran yaşlı ayı, zararsız bir ayyaş gibi kamburunu çıkarmış oturuyordu.

Gözleri hâlâ kapalı olan annem, "Zavallı insanlar," dedi.

"Yalancılar ve suçlular," dedi anneannem. "Büyücüler, mülteciler ve bitkin hayvanlar."

"Ayakta kalmak için çok uğraşıyorlardı," dedi babam. "Ama hak ettikleri ödülleri alamıyorlardı."

"Hayvanat bahçesinde yaşasalar daha rahat ederler," dedi anneannem.

"Ben iyi vakit geçirdim," dedi Robo.

"C sınıfından yükselmek zordur," dedim.

İhtiyar Johanna, "Bence Z'nin bile altındalar," dedi. "İnsanların kullandığı alfabede onları karşılayan bir harf yok."

"Bence bu durum bir mektup yazmayı gerektiriyor," dedi annem.

Ama babam sanki bizi kutsayacakmış gibi elini kaldırınca hepimiz sessizleştik. Dev not defterine bir şeyler yazıyor ve rahatsız edilmek istemiyordu. Yüzü ciddiydi. Anneannemin, vereceği karardan emin olduğunu biliyordum. Annem tartışmanın anlamsız olduğunu biliyordu. Robo çoktan sıkılmıştı. Ben arabayı dar sokaklar boyunca ilerletip Spiegelgasse'den Lobkowitzplatz'a döndüm. Spiegelgasse o kadar dardı ki önünden geçtiğin dükkânların vitrinlerinde kendi arabanın yansımasını görebiliyordun; Viyana sokaklarında ilerleyişimiz, bir film hilesiyle güçlendirilmiş gibiydi; sanki oyuncak bir kente, bir peri masalında ilerliyorduk.

Anneannem arabada uyuyakalınca annem, "Ben bu durumda, bir sınıf değişikliğinin çok fazla şeyi değiştireceğini düşünmüyorum," dedi.

"Hayır," dedi babam. "Hiçbir şeyi değiştirmez." Grillparzer Pansiyonu'nu bir daha ancak yıllar sonra görecek olsam da bu konuda haklıydı.

***

Anneannem uykusunda aniden öldüğünde, annem seyahat etmekten yorulduğunu açıkladı. Anıa bunun asıl sebebi, anneannemin rüyasını görmeye başlamasıydı. Bir keresinde bana, "Atlar o kadar zayıftı ki," dedi. "Yani, her zaman zayıf olduklarını biliyorum, ama *bu kadar* zayıf değillerdir. Ve askerlerin, çok kötü durumda olduğunu da biliyordum. Ama *bu kadar* kötü durumda olduklarını bilmiyordum."

Babam Turist Bürosu'ndan istifa edip oteller ve mağazalar konusunda uzmanlaşmış yerel bir dedektiflik bürosunda çalışmaya başladı. Bu onun için tatmin edici bir işti fakat insanların birazcık çalmaya hak-
182 kı olduğunu söylediği Noel sezonunda çalışmayı reddediyordu.

Annem babam yaşlandıkça rahatlıyormuş gibi görünüyorlardı ve hayatlarının sonuna doğru epey mutlu olduklarını hissettim. Anneannemin rüyasının, *gerçek* dünya ve özellikle de Robo'nun başına gelenler yüzünden gücünü kaybettiğini biliyordum. Robo özel bir okula gitti ve orada çok sevilen bir öğrenci oldu; ama üniversiteye gittiği ilk yılda ev yapımı bir bomba yüzünden öldü. Oysa "siyasi" biri bile değildi. Ebeveynlerime yazdığı son mektupta şöyle diyordu: "Öğrenciler arasındaki radikal gruplaşmaların ciddiyeti abartılıyor. Ve yemekler iğrenç." Sonra Robo tarih dersine gitti ve sınıf havaya uçtu.

Annem babam öldükten sonra sigarayı bıraktım ve tekrar seyahat etmeye başladım. İkinci karımla birlikte Grillparzer Pansiyonu'na gittim. İlk karımla hiçbir zaman Viyana'ya kadar gitmemiştim.

Grillparzer babamın verdiği B sınıfı değerlendirmesini uzun süre koruyamamıştı ve tekrar gittiğimde, değerlendirme tablosundan tamamen çıkmıştı. Pansiyonu Herr Theobald'ın kız kardeşi yönetiyordu. Keskin çekiciliği kaybolmuş, yerini cinsiyetsiz, yaşlı bir teyzenin

alaycılığı almıştı. Vücudu biçimsizleşmiş, saçları bir nevi bronz rengine boyanmıştı, böylece başı, tencereleri ovduğun bakır tellere benzemişti. Beni hatırlamadı ve sorularımdan şüphelendi. Geçmişindeki insanlar hakkında çok fazla şey biliyormuş gibi göründüğüm için muhtemelen polisle çalıştığımı düşünmüştü.

Macar şarkıcı aralarından ayrılmıştı; başka bir kadın sesinin büyüsüne kapılmıştı. Rüyacı adam bir akıl hastanesine yatırılmıştı. Kendi rüyaları kâbuslara dönüştüğü için, inlemeleriyle her gece pansiyondaki herkesi uyandırmaya başlamıştı. Herr Theobald'ın kız kardeşi, onun aralarından ayrılışının, Grillparzer Pansiyonu'nun B sınıfı değerlendirmesini kaybedişiyle neredeyse aynı zamanda olduğunu söylüyordu.

Herr Theobald ölmüştü. Bir gece koridorda, davetsiz bir misafir olduğunu düşündüğü birini ararken kalbini tutup yere yığılmıştı. Aslında rüyacı adamın çizgili takımını giymiş hoşnutsuz ayı Duna'dan başkası değildi bu. Theobald'ın kız kardeşi, ayıyı neden böyle giydirdiğini bana açıklamadı, ama asık suratlı ayının, üzerinde deli adamdan kalma giysilerle tek tekerlekli bisikletiyle etrafta dolaşması, Herr Theobald'ın korkudan ölmesine sebep olmaya yetmişti.

Sadece ellerinin üzerinde yürüyebilen adam da büyük sorunlar yaşamıştı. Kol saati bir yürüyen merdivenin dişlisine takılmış, adam aniden geri çekilmeyi başaramayınca ellerinin üzerinde yürürken yere süründüğü için nadiren kullandığı kravatı yürüyen merdivenin sonundaki çıkış basamağına sıkışmış, adam oracıkta boğulmuştu. Arkasında, geriye bir adım atıp yürüyen merdivenle tekrar ileri gelen, sonra tekrar bir adım geriye giden bir sıra insan oluşmuştu. Birinin onun üzerinden atlayacak cesareti toplaması hayli uzun sürmüştü. Dünyada, ellerinin üzerinde yürüyen insanlara uygunsuz, niyeti bu olmasa da çok acımasız birçok mekanizma vardı.

Theobald'ın kız kardeşi bana, bundan sonra Grillparzer Pansiyonu'nun C sınıfına ve çok daha kötü durumlara düştüğünü söyledi. Pansiyonun yönetimi gitgide daha fazla onun sorumluluğu hâline geldiği için Duna'ya daha az vakit ayırabilmiş, ayı da gitgide daha da

ihtiyarlayıp uygunsuz alışkanlıklar geliştirmişti. Bir keresinde mermer bir merdivenin üzerinde bir postacıyı o kadar luzlı kovalamıştı ki adam düşüp kalçasını kırmıştı; bu saldırı rapor edilmiş, şehrin tasmasız hayvanların kamusal alanlarda yaşamasını yasaklayan eski kanunu uygulamaya konmuştu. Duna, yasalar gereği Grillparzer Pansiyonu'ndan atılmıştı.

Theobald'ın kız kardeşi hayvanı bir süre binanın avlusunda bir kafeste tutmuştu, ama Duna köpekler ve çocuklar tarafından rahatsız edilmiş, avluya bakan apartmanlardan kafesine yiyecek (ve daha kötü şeyler) atılmıştı. Giderek bir ayı gibi davranmaktan uzaklaşmış ve numara yapmaya –uyuyor gibi davranmaya– başlamıştı ve birinin kedisinin büyük bir kısmını yemişti. Sonra iki kez zehirlenmiş ve bu güvensiz ortamda bir şeyler yemekten korkmaya başlamıştı. Onu Schönbrunn Hayvanat Bahçesi'ne bağışlamaktan başka çare kalmamıştı fakat burada da hayvanın kabul edilebilirliği konusunda bazı şüpheler doğmuştu. Duna'nın dişleri yoktu ve hastaydı; hastalığı bulaşıcı olabilirdi
184 ve çok uzun süre insan muamelesi gördüğü için, hayvanat bahçesinin daha nazik günlük rutinine hazırlıklı değildi.

Grillparzer'ın avlusunda uyuduğu yer romatizmasının azmasına ve tek yeteneği olan tek tekerlekli bisiklete binme becerisini geri dönülmez biçimde kaybetmesine sebep olmuştu. Hayvanat bahçesinde bunu ilk denediğinde düşmüştü. Birileri gülmüştü. Theobald'ın kız kardeşi, Duna'nın, biri yaptığı bir şeye güldüğünde bunu bir daha asla yapmadığını söylemişti. Sonunda, Schönbrunn'da acınacak bir vakaya dönüşmüş, yeni evine yerleştikten iki ay sonra da ölmüştü. Theobald'ın kız kardeşi, Duna'nın yaşadığı aşağılanma yüzünden öldüğünü düşünüyordu; geniş göğsüne yayılan bir döküntü sebebiyle traş edilmesi gerekmişti. Hayvanat bahçesinin görevlilerinden biri, traş edilen ayının utançtan öldüğünü söylüyordu.

Binanın soğuk avlusundaki ayı kafesine baktım. Kuşlar geriye tek bir meyve çekirdeği bile bırakmamıştı fakat kafesin bir köşesinde ayının, Pompeii'deki yıkımdan geri kalan cesetler gibi cansız hatta kokusuz, kuruyup kaskatı kesilmiş dışkıları vardı. Elimde olmadan, ayıdan

geriye kalan şeylerin, Robo'dan geriye kalanlardan daha fazla olduğunu düşündüm.

Arabaya bindiğimizde göstergenin bir kilometre bile ilerlemediğini, arabanın bir kilometre bile gizlice kullanılmadığını fark etmem, kendimi daha da kötü hissetmeme sebep oldu. Artık etrafta bunu yapabilecek kimse yoktu.

İkinci karım bana, "Pek kıymetli Grillparzer Pansiyonu'ndan yeterince uzaklaştığımızda bana, beni neden böyle yıkık dökük bir yere getirdiğini söylemeni istiyorum," dedi.

"Bu çok uzun bir hikâye," dedim.

Theobald'ın kız kardeşinde, dünyaya karşı bir hevessizlik ya da katılaşma hissetmiştim. Anlattığı hikâyede, mutsuz sonları kabul eden bir anlatıcının dümdüz tavrı vardı; sanki birlikte yaşadığı kişiler *onun için* hiçbir zaman ilgi çekici olmamışlardı; sanki her zaman, saçma ve başarısızlığa mahkûm bir sınıf atlama çabasının içindeydiler.

7
DAHA FAZLA ŞEHVET

Ve Helen, Garp'ın istediğini yapıp onunla evlendi. Helen bunun, başlangıç için gayet iyi bir öykü olduğunu düşünüyordu. İhtiyar
186 Tinch de öyküyü sevmişti. Tinch, Garp'a, "De-de-delilik ve hüzün dolu," demişti. Tinch Garp'a, "Grillparzer Pansiyonu"nu en sevdiği dergiye göndermesini tavsiye etti. Garp üç ay bekleyip şu yanıtı aldı:

> Öykü sadece orta derecede ilgi çekici ve dil kullanımı ya da biçim konusunda bir yenilik getirmiyor. Yine de gönderdiğiniz için teşekkür ederiz.

Garp şaşkına dönmüş hâlde ret mektubunu Tinch'e gösterdi. Tinch de çok şaşırdı.

"Herhalde daha ye-ye-*yeni* tarzda edebiyatla ilgileniyorlar," dedi Tinch.

"O da ne?" diye sordu Garp.

Tinch bunu tam bilmediğini itiraf etti. "Sanırım yeni edebiyat daha ziyade dil kullanımı ve biçimle ilgileniyor," dedi. "Ama meselenin ne olduğunu pek anlamıyorum. Ke-ke-kendiyle ilgili sanırım."

"Kendiyle mi?" dedi Garp.

Tinch ona, "Kurmaca hakkında ku-ku-kurmaca yazılar," dedi.

Garp hâlâ anlamamıştı fakat onun için önemli olan, öyküyü Helen'ın beğenmesiydi.

Bundan neredeyse on beş yıl sonra, Garp'ın üçüncü romanını yayımlandığında Tinch'in en sevdiği dergideki aynı editör, Garp'a bir mektup yazacaktı. Mektup Garp'a ve eserlerine dair övgülerle dolu olacak, ondan yazdığı *yeni* her şeyi Tinch'in en sevdiği dergiye göndermesini isteyecekti. Fakat T. S. Garp'ın her şeyi kaydeden bir hafızası ve intikam almak isteyen bir gücenikliği vardı. "Grillparzer Pansiyonu"nun "sadece orta derecede ilgi çekici" olduğunu söyleyen eski ret mektubunu buldu. Not kahve lekeleriyle katılaşmış ve çok fazla katlandığı için kat yerlerinden yırtılmıştı, yine de Garp onu Tinch'in en sevdiği derginin editörüne gönderdiği mektuba ekledi. Garp mektubunda şöyle diyordu:

> Derginizi sadece orta derecede ilgi çekici buluyor ve hâlâ dil kullanımı ya da biçim konusunda yeni bir şeyler yapmıyorum. Yine de sorduğunuz için teşekkürler.

Garp'ın, eserleri hakkındaki hakaretler ve aldığı retleri hatırlamak konusunda fazlasıyla iyi bir egosu vardı. Helen'ın da ateşli bir egosu olması epey iyiydi, çünkü onun da yüksek bir özsaygısı olmasa, sonunda Garp'tan nefret ederdi. Sonuçta ikisi de şanslıydı. Birlikte yaşamaya başlayan birçok çift birbirlerini sevmediklerini keşfederdi; bazı çiftlerse bunu asla keşfetmezdi. Bazılarıysa evlenirdi ve bu haber onlara, hayatlarının çok tuhaf bir ânında ulaşırdı. Söz konusu Garp ve Helen olduğunda, birbirlerini çok az tanıyorlardı fakat ikisinin de sezgileri vardı; kendi inatçı ve ölçülü tavırlarıyla, evlendikten bir süre sonra birbirlerine âşık oldular.

Belki de kendi kariyerleri üzerinde çalışmaya çok odaklandık-

ları için, ilişkilerini o kadar da dikkatli incelemediler. Helen başladıktan iki yıl sonra üniversiteden mezun oldu; yirmi üç yaşına geldiğinde İngiliz Edebiyatı alanında doktorasını tamamlayacak, yirmi dört yaşında ise sadece kadınların gittiği bir üniversitede asistan olarak ilk işini bulacaktı. Garp'ın ilk romanını tamamlaması beş yıl sürecekti, fakat bu iyi bir romandı ve ona para kazandırmasa da genç bir yazar için saygın bir itibar kazandıracaktı. O zamana kadar Helen onları geçindirecek parayı kazanmaya başlayacaktı. Helen'ın okuduğu ve Garp'ın yazdığı süre boyunca para konusunu Jenny halledecekti.

Helen, Jenny'nin kitabını ilk okuduğunda, bu onun için, hayatı boyunca annesiyle birlikte yaşamış ve onun tuhaflıklarına şaşırmayan, bunlara alışmış olan Garp'tan çok daha şoke ediciydi. Ama Garp, kitabın bu kadar *başarılı* olmasına çok şaşıracaktı. Daha kendi kitabını yazmadan, başka birinin kitabındaki başkarakterlerden birine, herkesin tanıdığı birine dönüşmeyi beklemiyordu.

Editör John Wolf, ofisinde Jenny Fields'la tanıştığı o sabahı asla unutmayacaktı.

Sekreteri, patronuna karşı açılan bir babalık davasıyla ilgili bir gelişme olabilirmiş gibi gözlerini devirerek, "Sizi görmek isteyen bir hemşire var," demişti. John Wolf ve sekreterinin, Jenny'nin çantasını bu kadar ağırlaştıran şeyin bin yüz elli sekiz sayfalık bir kitap taslağı olduğunu bilmesine imkân yoktu.

Jenny çantasını açıp devasa taslağı editörün masasına koyarken, "Benim hakkımda," dedi. "Ne zaman okuyabilirsiniz?" John Wolf kadının, o metni *okurken* ofisinde beklemeye niyetli olduğunu düşündü. İlk cümleye (Bu kirli zihinli dünyada...) göz atarak, "Tanrım, *bundan* nasıl kurtulabilirim?" diye geçirdi içinden.

Tabii daha sonra, metni kesinlikle basmak istediklerini söylemek için ona ait bir telefon numarası bulamadığında paniğe kapılacaktı. Ve tabii, Jenny Fields'ın o anda Steering'de Ernie Holm'ün konuğu olduğunu, Jenny ve Ernie'nin her gece geç saatlere kadar (on dokuz yaşındaki çocukları evlenmeye karar veren

ebeveynlerin normal olarak sahip olacağı endişeler hakkında) konuştuğunu bilemezdi.

"Her gece nereye gidiyor olabilirler?" diye sordu Jenny. "Gece ikiye, üçe kadar dönmüyorlar ve dün gece yağmur yağdı. Bütün gece yağmur yağdı ve bir arabaları bile yok."

Gençler güreş odasına gidiyordu. Elbette Helen'ın bir anahtarı vardı. Ve güreş matları onlar için herhangi bir yatak kadar tanıdık ve rahattı. Üstelik çok daha büyüktü.

"Çocuk istediklerini söylüyorlar," diye yakındı Ernie. "Helen önce eğitimini tamamlamalı."

"Çocukları olursa Garp asla kitabını bitiremez," dedi Jenny. Kendi kitabını yazmaya *başlamak* için on sekiz yıl boyunca beklemek zorunda kalışını düşünüyordu.

Ernie hem kendini hem de Jenny'yi rahatlatmak için, "İkisi de çok çalışkan," dedi.

"Olmak *zorundalar*," dedi Jenny.

"Neden sadece *birlikte yaşamadıklarını* anlamıyorum," dedi Ernie. "Bu yürürse, evlenmelerine ve çocuk yapmalarına izin veririz."

"İnsanın neden *başka biriyle* yaşamak isteyebileceğini anlayamıyorum," dedi Jenny Fields. Ernie biraz alınmış görünüyordu.

"Garp'ın seninle yaşamasını seviyorsun," dedi ona. "Ben de Helen'ın yanımda olmasını seviyorum. Okula gittiğinde onu çok özlüyorum."

Jenny kasvetli bir sesle, "*Şehvet*," dedi. "Şehvet dünyayı hasta ediyor."

Jenny'nin kısa süre sonra çok zengin ve ünlü olacağını bilmeyen Ernie onun için endişeleniyordu. "Bir bira ister misin?" diye sordu.

"Hayır, teşekkür ederim," dedi Jenny.

Ernie ona, "Onlar iyi çocuklar," diye hatırlattı.

Jenny Fields hoşnutsuz bir ifadeyle "Ama şehvet sonunda hepsini ele geçiriyor," dediğinde Ernie Holm dikkatli bir tavırla mutfağına gidip kendine yeni bir bira açtı.

Cinsel Bir Şüpheli'nin Garp için en utanç verici bölümü, "şehvet" hakkındakiydi. Evlilik dışı bir ilişkiyle doğmuş ünlü bir çocuk olmakla, ergenlik ihtiyaçlarının gözler önüne serildiği, ünlü bir vaka incelemesi olmak arasında büyük bir fark vardı. Kişisel arzusu, popüler bir hikâyeye dönüşmüştü. Helen, fahişelere duyduğu çekimi anlamadığını itiraf etse de bunu çok komik buluyordu.

Jenny Fields, "Şehvet en iyi erkeklerin bile karakterlerine uygunsuz biçimde davranmalarına sebep olur," diye yazmıştı. Bu, Garp'ı en çok öfkelendiren cümlelerdendi.

"O ne bilir ki?" diye bağırmıştı. "Bir kez bile şehvet hissetmedi. Ne bilirkişi ama! Bu, bir bitkinin bir memelinin güdülerini anlatmasını dinlemeye benziyor!"

Ama diğer eleştirmenler Jenny'ye karşı daha nazikti; daha ciddi dergiler zaman zaman yazım tarzını eleştirse de genel olarak medya kitaba karşı sıcak hisler besliyordu. Biri, "Bir yaşam biçimini yüceltirken başka bir yaşam biçimini yerden yere vuran, ilk gerçek feminist otobiyografi," diye yazmıştı. Başka biri, "Bu cesur kitap, bir kadının hayatı boyunca hiçbir cinsel bağlılığa sahip olmadan yaşayabileceğine dair önemli bir iddiayı ortaya koyuyor," demişti.

John Wolf, "Bugünlerde ya doğru zamanda doğru şeyleri söyleyen biri olarak algılanacak ya da tamamen yanlış olduğun söylenerek küçümseneceksin," diyerek Jenny'yi önceden uyarmıştı. Sonuçta doğru zamanda doğru şeyleri söyleyen biri olarak algılanmıştı fakat Jenny Fields hemşire üniformasıyla, John Wolf'un sadece en sevdiği yazarlarını götürdüğü restoranda otururken *feminizm* sözcüğünü duyduğunda kendini rahatsız hissediyordu. Kelimenin anlamını bilmese de bu ona kadın hijyeni ve Valentine tedavisini anımsatıyordu. Sonuçta hemşirelik eğitimi almıştı. John Wolf'a sadece hayatını nasıl yaşayacağı konusunda doğru seçimi yaptığını düşündüğünü ve bu popüler bir tercih olmadığı için, bunu savunmak için bir şeyler söylemesi gerektiğini hissettiğini söylemişti. İronik olan, Florida Devlet Üniversitesi'ndeki

bazı genç kadınların, Jenny'nin seçimini çok *popüler* bulup kendi hamileliklerini ayarlamalarıydı. New York'taki yalnız yaşamayı seçen kadınlar arasında bu sendrom bir süre, "Jenny Fields yapmak" diye adlandırılacaktı. Ama Garp buna her zaman, "Grillparzer yapmak" diyecekti. Jenny bu konuda sadece, kadınların da –erkekler gibi– en azından kendi hayatları hakkında bilinçli seçimler yapabilmesi gerektiğini hissettiğini söylüyordu; bu onu bir feminist yapıyorsa, buna bir itirazı yoktu.

John Wolf, Jenny Fields'ı çok sevmişti ve onu kitabı hakkındaki eleştirileri de, övgüleri de tam anlayamayabileceği konusunda uyarmak konusunda elinden geleni yapmıştı. Ama Jenny hiçbir zaman kitabın ne kadar "siyasi" olduğunu ya da nasıl olup da siyasi bir kitap olarak kullanılabildiğini tam anlamayacaktı.

Daha sonra verdiği yatıştırıcı röportajlarından birinde, "Ben hemşirelik eğitimi aldım," diyecekti. "Hemşirelik yaptığım ve yapmak istediğim ilk ve tek şeydi. Sağlıklı birinin –ve ben her zaman sağlıklıydım– sağlıklı olmayan ya da kendilerine yardım edemeyecek durumda olan insanlara yardım etmesi bana hep çok mantıklı gelmiştir. Sanırım kitap yazmak istememin sebebi de buydu."

Garp'a göre, annesi hemşireliği hiç bırakmamıştı. Steering Okulu'nda çalıştığı sürece ona hemşirelik etmiş, kendi tuhaf hayat hikâyesinin ebesi olmuş, sonunda da sorunları olan kadınlara hemşirelik yapmaya başlamıştı. Ünlü bir güç figürüne dönüşmüştü; kadınlar ondan tavsiye alıyordu. *Cinsel Bir Şüpheli*'nin aniden elde ettiği başarıyla, Jenny Fields, nasıl yaşayacakları konusunda birtakım seçimlerle karşı karşıya kalan bir kadınlar topluluğu ortaya çıkarmıştı ve bu kadınlar, Jenny'nin popüler olmayan seçimlerle dolu hayatından cesaret alıyordu.

İstediği herhangi bir gazetede köşe yazıları yazmaya başlayabilirdi, fakat Jenny Fields, bir zamanlar eğitiminin bittiğine, ya da Avrupa'da yaşamanın onun için bittiğine karar verdiği gibi, yazmanın da onun için bittiğine karar verdi. Bir açıdan, hemşirelikle işi *hiç* bitmeyecekti. Şaşkına dönmüş ayakkabı kralı babası, kita-

bın yayımlanmasından kısa süre sonra kalp krizinden öldü fakat Jenny'nin annesi hiçbir zaman bu trajedi için Jenny'nin kitabını suçlamadı; Jenny de bu konuda kendini hiç suçlamadı fakat annesinin yalnız yaşayamayacağını biliyordu. Jenny Fields'ın aksine, annesi birileriyle birlikte yaşama alışkanlığındaydı; artık çok yaşlanmıştı ve Jenny onun Dog's Head Limanı'ndaki kocaman odalarda amaçsızca ve eşinin yokluğunda yapabileceği pek bir şey olmadan dolanıp duruşunu hayal edebiliyordu.

Jenny annesiyle ilgilenmek için yanına yerleşti ve karar verme konusunda bahane kabul etmeyişiyle kadınlara danışmanlık yaparak onları rahatlatmaya başladığı yer de Dog's Head Limanı'ndaki malikâne oldu.

"En *tuhaf* kararlarında bile yardım etmek!" diye yakınıyordu Garp ama mutluydu ve onunla ilgilenen biri vardı. Helen'la neredeyse hemen ilk çocuklarını yaptılar. Çocuk, Duncan adında bir oğlandı. Garp sık sık, ilk romanının bölümlerinin o kadar kısa olmalarının sebebinin Duncan olduğunu söyleyerek şaka yapardı. Garp onu beslediği, uyuttuğu ve bezini değiştirdiği zamanların arasında yazıyordu. "Bu, kısa bölümlerden oluşan bir roman," diyecekti daha sonra. "Ve bunun sebebi tamamıyla Duncan." Helen her gün okula gidiyordu; ona Garp'ın bakması koşuluyla çocuk sahibi olmayı kabul etmişti. Garp asla dışarı çıkması gerekmemesi fikrini seviyordu. Yazıyor, Duncan'la ilgileniyor, yemek yapıyor ve yazıyor, sonra biraz daha Duncan'la ilgileniyordu. Helen eve döndüğünde karşısında epey mutlu bir ev erkeği buluyordu; Garp'ın romanı ilerlediği sürece, ne kadar anlamsız olursa olsun, hiçbir rutin onun canını sıkmıyordu. Hatta bu rutin ne kadar anlamsız olursa o kadar iyiydi. Duncan'ı her gün iki saatliğine alt katta oturan kadına bırakıp spor salonuna gidiyordu. Garp zamanla Helen'ın ders verdiği kadınlar üniversitesinin tuhaflıklarından birine dönüştü; hokey sahasının etrafında koşuyor, spor salonunun jimnastik için ayrılmış bölümünde yarım saat boyunca ip atlıyordu. Güreşmeyi özlüyor ve Helen'a keşke güreş takımı olan bir okulda iş bulsaydı diye yakınıyordu. Helen da İngilizce

Bölümü'nün çok küçük olduğundan yakınıyordu ve sınıflarında hiç erkek öğrenci olmamasından şikâyetçiydi, ama iyi bir işi vardı ve daha iyisi karşısına çıkana kadar burada çalışmaya devam edecekti.

New England'da her yer her yere yakındı. Kıyıdaki Jenny'yi ve Steering'deki Ernie'yi ziyarete gidiyorlardı. Garp, Duncan'ı Steering'deki güreş odasına götürüp onu orada bir top gibi yuvarlıyordu. "İşte baban burada güreşiyordu," diyordu oğluna.

Helen, Duncan'a, –elbette ona– hamile kalışını ve Garp'la birlikte kilitli ve boş Seabrook Spor Salonu'nun duvardan duvara sıcak matlarla kaplı odasında geçirdikleri ilk yağmurlu geceyi kastederek, "Baban *her şeyi* burada yapıyordu," dedi.

Helen gözlerinde yaşlarla ona, "Sonunda beni elde ettin," diye fısıldamıştı fakat Garp güreş matlarının üzerinde sırtüstü yatarken, kimin *kimi* elde ettiğini merak ediyordu.

Annesi ölünce Jenny, Helen ve Garp'ı daha sık ziyaret etmeye başladı. Gerçi Garp, annesinin "maiyeti" diye adlandırdığı hayranlarının da onunla gelmesine karşı çıkıyordu. Jenny Fields küçük bir hayran grubuyla, ya da kadın hareketinin parçası olduklarını hisseden bazı insanlarla birlikte seyahat ediyordu; bu insanlar genellikle onun desteğini ya da yardımını istiyordu. Sık sık, Jenny'nin bembeyaz üniformasıyla konuşmacı kürsüsüne çıkmasını gerektiren durumlar oluşuyorsa da Jenny nadiren çok fazla ya da çok uzun konuşuyordu.

Cinsel Bir Şüpheli'nin yazarını diğer konuşmalardan sonra sahneye çağırırlardı. Hemşire üniformasının içindeki Jenny'yi tanımak çok kolaydı. Ellilerindeki Jenny Fields hâlâ atletik, zinde ve çekici bir kadındı. Ayağa kalkarak, "Bu doğru," derdi. Duruma göre bazen de, "Bu yanlış," derdi. O, kendi hayatında zor seçimler yapmış bir karar merciiydi ve bu yüzden kadın sorununun doğru değerlendirilmesi konusunda ona güvenilebilirdi.

Bunun ardındaki mantık Garp'ın günlerce öfkeden kudurmasına sebep olurdu; bir keresinde bir kadın dergisinin muha-

biri ona ünlü bir feministin oğlu olmanın nasıl bir duygu olduğu hakkında röportaja gelip gelemeyeceğini sormuştu. Muhabir, Garp'ın –onun deyimiyle– "ev kadını" rolünü seçtiğini keşfedince Garp ona fena çıkıştı.

"Ben istediğim şeyi yapıyorum," dedi. "Buna başka bir isim vermeyin. Sadece yapmak istediğimi yapıyorum, annemin de tek yaptığı buydu. *O* da ne yapmak istiyorsa onu yaptı."

Muhabir üzerine geldi, öfkeli konuştuğunu söyledi. Elbette, annesi dünyaca ünlü bir yazarken, tanınmamış bir yazar olmak zor gelmeliydi. Garp en acı verici olan şeyin yanlış anlaşılmak olduğunu söyledi; annesinin başarısını kıskanmıyordu, sadece zaman zaman yeni arkadaşlarından hoşlanmıyordu. "O kocakarılar onun şöhretiyle yaşıyor," dedi.

Dergide yayımlanan makale, Garp'ın da "annesinin parasıyla büyük bir konfor içinde yaşadığını, kadın hareketine karşı düşmanca tavırlar sergilemeye hakkı olmadığını" yazdı. Garp "kadın hareketi" ifadesini ilk kez orada duydu.

Bundan birkaç gün sonra Jenny onu ziyarete geldi. Garp'ın deyimiyle, fedailerinden biri de yanındaydı. Bu, iriyarı, asık suratlı ve sessiz bir kadındı; Garp'ın dairesinin kapı eşiğinde durdu ve paltosunu çıkarmayı reddetti. Temkinli bir tavırla, sanki büyük bir keyifsizlikle kendisine dokunacağı ânı beklermiş gibi minik Duncan'a baktı.

Garp, Jenny'ye, "Helen kütüphanede," dedi. "Duncan'ı yürüyüşe çıkaracaktım. Gelmek ister misin?" Jenny soran gözlerle yanındaki iri kadına bakınca kadın omzunu silkti. Garp, başarılı olduğundan beri annesinin en büyük zayıflığının, onun sözcükleriyle ifade edersek, "*Cinsel Bir Şüpheli* kadar başarılı bir kitap yazmış olmayı dileyen ezik ve zayıf kadınlar tarafından kullanılmak" olduğunu düşünüyordu.

Garp, annesinin yanındaki, koruma görevlisi olabilecek kadar iri ve hiç konuşmayan kadınla birlikte kendi evinde kapana kısılmasına içerliyordu. Kadının belki de gerçekten annesinin koruma görevlisi olduğunu düşündü. Zihninden, annesine eşlik eden

kişinin maskülen bir lezbiyen, erkeklerin ellerini Jenny'nin beyaz üniformasından uzak tutan acımasız bir katil olduğuna dair hoş olmayan bir görüntü geçti.

"Bu kadının *dilinde* sorun mu var, anne?" diye fısıldadı Garp, Jenny'ye. İriyarı kadının sessizliğinin yarattığı üstünlük hissi onu öfkelendiriyordu; Duncan onunla konuşmaya çalışıyordu, kadınsa onu susturmak için bakışlarını üzerine dikmişti. Jenny, Garp'a sessizce, kadının konuşmamasının sebebinin, bir dili olmaması olduğunu söyledi. Gerçekten dilsizdi.

"Dili kesilmiş," dedi Jenny.

"Tanrım," diye fısıldadı Garp. "Nasıl olmuş?"

Jenny gözlerini devirdi; bu oğlunda görüp edindiği bir alışkanlıktı. "Gerçekten hiçbir şey okumuyorsun, değil mi?" diye sordu ona. "Dünyada neler yaşandığını takip etmeye zahmet etmiyorsun." Garp'a göre "dünyada yaşananlar" hiçbir zaman onun yapmakta, üzerinde çalıştıkları kadar önemli değildi. Annesi hakkında (kadın siyasetiyle ilgilenmeye başladığından beri) onu üzen şeylerden biri de sürekli *haberlerden* bahsetmeye başlamasıydı.

"Haberleri mi kastediyorsun?" dedi Garp. "Duymamı gerektirecek kadar ünlü bir dil kazası mı bu?"

"Tanrım," dedi Jenny yorgun bir tavırla. "Bu ünlü bir kaza değil. Bu, bilinçli bir eylem."

"Anne, biri bu kadının dilini mi kesti?"

"Aynen öyle," dedi Jenny.

"Tanrım," dedi Garp.

"Ellen James'i duymadın mı?"diye sordu Jenny.

"Hayır," diye itiraf etti Garp.

Jenny ona, "Ellen James'in başına gelenler yüzünden büyük bir kadın topluluğu oluştu," diye açıkladı.

"Ne olmuş?" diye sordu Garp.

"On iki yaşındayken iki adam ona tecavüz etmiş," dedi Jenny. "Kimseye kim olduklarını ya da neye benzediklerini söyleyememesi için de dilini kesmişler. O kadar aptallarmış ki on bir yaşında bir çocuğun *yazı yazabileceğini* düşünmemişler. Ellen

James adamları bütün detaylarını yazarak tarif etmiş; adamlar yakalanıp yargılanmış ve hüküm giymiş. Hapiste de biri onları öldürmüş."

"Vay canına," dedi Garp. "Ve Ellen James *bu* kadın mı?" diye fısıldarken iri kadından farklı bir saygıyla bahsediyordu.

Jenny tekrar gözlerini devirdi. "Hayır," dedi. "Bu, Ellen James *Topluluğu*'ndan biri. Ellen James hâlâ küçük bir çocuk; sarışın ve narin küçük bir kız."

"Yani Ellen James Topluluğu'ndaki insanlar kendilerinin de dili *yokmuş* gibi hiç konuşmuyor mu?" dedi Garp.

"Hayır, gerçekten dilleri *yok*," dedi Jenny. "Ellen James Topluluğu'ndaki insanlar, Ellen James'in başına gelenleri protesto etmek için, kendi dillerini *kestiler*."

İri kadına bu kez büyük bir hoşnutsuzlukla bakan Garp, "Aman Tanrım," dedi.

"Kendilerine Ellen James'ciler diyorlar," dedi Jenny.

"Bu saçmalık konusunda başka hiçbir şey duymak istemiyorum, anne," dedi Garp.

"Oradaki kadın bir Ellen James'ci," dedi Jenny. "Soruyu soran sendin."

"Ellen James şu an kaç yaşında?" diye sordu Garp.

"On iki yaşında," dedi Jenny. "Olay daha bir yıl önce oldu."

"Peki bu Ellen James'cilerin toplantıları oluyor mu; aralarından başkan, hazine görevlisi ya da başka görevliler seçiyorlar mı?" diye sordu Garp.

Jenny kapının yanındaki irikıyım kadını işaret ederek, "Neden ona sormuyorsun?" dedi. "Bu konuda başka bir şey bilmek istemediğini sanmıştım."

Garp, "Bana cevap verebileceği bir dili yoksa ona nasıl sorabilirim?" diye annesini tersledi.

"*Yazıyor*," dedi Jenny. "Bütün Ellen James'ciler yanlarında küçük bir not defteri taşır ve sana söylemek istedikleri şeyleri *yazarlar*. Yazmanın ne olduğunu biliyorsun, değil mi?"

Neyse ki o sırada Helen eve geldi.

Garp bundan sonra daha çok Ellen James'ci görecekti. Ellen James'in başına gelenler onu derinlemesine rahatsız etse de, kızın insana bir kart uzatmayı alışkanlık hâline getirmiş, yetişkin ve öfkeli taklitçilerine karşı sadece tiksinti hissediyordu. Kartın üzerinde şöyle bir şey yazıyordu:

> Merhaba, ismim Martha. Ben bir Ellen James'ciyim. Ellen James'cinin ne olduğunu biliyor musunuz?

Bilmiyorsan sana başka bir kart veriyorlardı.

Garp'a göre Ellen James'ciler gibi kadınlar, annesini bir kahramana dönüştürüp onu inceliksiz amaçlarına yardım etmesi için kullanıyordu.

Bir keresinde Jenny'ye, "Sana bu kadınlar hakkında bir şey söyleyeceğim, anne," dedi. "Muhtemelen hepsi de zaten konuşmayı pek beceremiyordu ve söylemeye değer bir şeyleri de yoktu; bu yüzden dillerini kesmek onlar için büyük bir fedakârlık değildi, hatta belki de bu onları çok daha büyük utançlardan kurtarmıştır. Demek istediğimi anlıyor musun?"

"Empati yeteneğinin pek güçlü olduğunu söyleyemeyeceğim," dedi Jenny ona.

"Ellen James'e *büyük* empati duyuyorum," dedi Garp.

"Bu kadınlar kendi hayatlarında da başka şekillerde büyük acılar çekmiş olmalı," dedi Jenny. "Birbirlerine daha yakın olmayı istemelerinin sebebi de bu."

"Ve bunu kendilerine daha çok acı çektirerek mi yapıyorlar, anne?"

"Tecavüz bütün kadınların sorunudur," dedi Jenny. Garp annesinin en çok "herkesi" kapsayan söyleminden nefret ediyordu. Bunun demokrasiyi aptalca bir uca çekme girişimi olduğunu düşünüyordu.

"Bu bütün erkeklerin de sorunu, anne," dedi. "O zaman biri bir daha bir kadına tecavüz ettiğinde *penisimi* kesip boynuma asayım. *Buna* da saygı duyar mıydın?"

"Burada *içtenlikli* eylemlerden bahsediyoruz," dedi Jenny.

"*Aptalca* eylemlerden bahsediyoruz," dedi Garp.

Ama Garp tanıştığı ilk Ellen James'ciyi, annesiyle birlikte evine gelen, giderken de bahşiş bırakıyormuş gibi Garp'ın eline bir not tutuşturan o iriyarı kadını hep hatırlayacaktı.

Onlara el sallayarak veda ederlerken Garp, Helen'a, "Annemin yeni bir koruması var," diye fısıldadı.

Kadın şöyle yazmıştı:

Annen ikinizden de daha değerli.

Fakat Garp annesinden şikâyet edemezdi; çünkü Helen'la evliliklerinin ilk beş yılında, faturalarını Jenny ödedi.

Garp, ilk kitabının adını *Erteleme* koymasının sebebinin, yazmasının çok uzun sürmesi olduğunu söyleyerek şaka yapardı, ama
198 kitap üzerinde çok düzenli ve dikkatli çalışmıştı, bu nedenle Garp'ın erteleyen biri olduğu söylenemezdi.

Kitabın "tarihi" bir roman olduğunu söylediler. Roman, 1938-45 yılları arasındaki savaş ve ardından gelen Rus istilası döneminde geçer. Kitabın başkahramanı, Anschluss'tan sonra pek ortada görünmemesi gereken, Nazilere karşı saldırı düzenlemek için doğru ânı bekleyen genç bir anarşisttir. Ama gereğinden fazla bekler. Gecikir ve saldırıyı Naziler yönetimi ele geçirmeden önce yapamaz; fakat artık bundan da emin olmasına imkân yoktur ve neler olduğunu anlayamayacak kadar da gençtir. Ayrıca dul kalmış annesi münzevi bir hayat yaşamayı seviyor, siyasetle hiç ilgilenmiyor ve ölen kocasının parasını saklıyordur.

Genç anarşist savaş yıllarında Schönbrunn Hayvanat Bahçesi'nde çalışır. Viyana halkı ciddi biçimde açlık çekmeye ve geceleri hayvanat bahçesine düzenlenen baskınlar, yiyecek çalmanın alışıldık bir yoluna dönüşmeye başladığında, anarşist ülkesinin içinde bulunduğu erteleme dönemi ve Nazi Almanya'sıyla ilişkileri konusunda hiçbir suçu olmayan hayvanları serbest bırak-

maya karar verir. Ne var ki hayvanlar da artık çok açtır ve anarşist onları serbest bıraktığında, anarşisti yerler. "Gayet doğaldı bu," diye yazmıştı Garp. Bundan sonra hayvanlar, Rus kuvvetlerinin gelişinden kısa süre önce, Viyana'da yiyecek bulmak için dolaşan, açlıktan ölmek üzere bir kalabalık tarafından kolayca avlanırlar. Bu da "gayet doğal"dır.

Anarşistin annesi savaştan canlı çıkmayı başarıp Rusların istilası altındaki bölgede yaşar (Garp onu Schwindgasse'de annesiyle paylaştığı dairede yaşattı); acı dolu dul kadının sabrı, Sovyetler'in sürekli tekrarlanan korkunç eylemleri, özellikle de tecavüzler yüzünden taşar. Şehrin tekrar düzenli ve rahat yaşanan bir yere dönüşmesini izlerken, büyük bir pişmanlıkla Nazilerin güç kazandığı dönemde kendi kayıtsızlığını hatırlar. Sonunda, 1956 yılında Ruslar gider ve Viyana tekrar kendi içine kapanır. Ama kadın, oğlunun ve yerle bir olmuş ülkesinin yasını tutar, her hafta sonu kısmen de olsa yeniden inşa edilmiş Schönbrunn Hayvanat Bahçesi'ni ziyaret eder, savaş sırasında orada oğlunu gizlice ziyarete gidişlerini hatırlar. Yaşlı kadının son eylemini tetikleyen şey, Macar Devrimi olur. Viyana'ya yüz binlerce yeni mülteci gelmiştir.

Rahatlığa gömülmüş şehri uyandırmak –bir kez daha arkasına yaslanıp olayların gelişmesine seyirci kalmasını engellemek– için anne, oğlunun yaptığı şeyi yapmaya çalışır: Schönbrunn Hayvanat Bahçesi'ndeki hayvanları serbest bırakır. Fakat artık hayvanlar tok ve bakımlıdır; ancak birkaç tanesi kafeslerinden çıkar ve ertafta dolaşanlar da Schönbrunn'un yürüyüş yolları ve bahçelerinde kolayca yakalanıp zarar görmeden kafeslerine döner. Yaşlıca bir ayı fena hâlde ishal olur. Yaşlı kadının hayvanları özgürleştirme girişimi iyi niyetli olsa da tamamen anlamsızdır ve başarısız olur. Yaşlı kadın tutuklanır ve onu muayene eden polis doktoru, kanser olduğunu fark eder; kadının ölümü çok yakındır.

İronik biçimde, sonunda istiflediği parası işine yarar. Kadın, Viyana'nın tek özel hastanesi Rudolfinerhaus'da lüks içinde ölür. Ölmeden önce gördüğü son rüyada, bir çift genç siyah Asya ayısının hayvanat bahçesinden kaçtığını görür. Onların hayatta kal-

dığını ve başarıyla üreyip Tuna Vadisi'nde yeni bir hayvan türüne dönüştüğünü hayal eder.

Ama bu onun hayal gücünden ibarettir. Kitap –yaşlı kadının ölümünden sonra– Schönbrunn Hayvanat Bahçesi'ndeki ishal ayının ölümüyle biter. *Erteleme*'ye "anti-Marksist bir roman" diyen bir eleştirmen, "Modern zamanlarda ancak bu kadar devrim yapılabiliyor," diye yazmıştı.

Roman, içinde geçen tarihi olayların doğruluğu konusunda övgüler aldı fakat bu, Garp'ın pek de ilgilendiği bir şey değildi. Ayrıca orijinalliği ve bu kadar genç bir yazarın ilk romanı olarak alışılmadık bir konuya sahip olması konularında da övgüler aldı. Garp'ın yayıncısı John Wolf'du ve kitabın arka sayfasında, yazarın feminist kahraman Jenny Fields'ın oğlu olduğunu *belirtmemeyi* kabul etmiş olsa da, eleştirmenlerin çoğu bundan bahsetmekten kaçınmadı.

Eleştirmenlerden biri, "Jenny Fields'ın artık ünlü olan oğ-
200 lunun, büyüdüğünde olmak istediğini söylediği şeye dönüşmesi çok inanılmaz," yazmıştı. Garp'ın Jenny'yle ilişkisine dair bu ve benzer sevimlilikler Garp'ı çok sinirlendiriyordu; kitabının kendi başarı ve başarısızlıklarıyla okunup değerlendirilmediğini düşünüyordu. Birçok okurun muhtemelen ne yazdığından çok kim olduğuyla ilgilendiğine dair acı gerçeği ona John Wolf açıkladı.

Tanınmamış bir yayından basılan Grillparzer öyküsünü ortaya çıkaracak kadar enerjik bir ukala, "Genç Bay Garp hâlâ ayılar hakkında yazıyor," diye dalga geçti. "Belki büyüdüğünde insanlar hakkında da bir şeyler yazar."

Ama genel olarak bu, birçoklarından daha hayret verici ve daha çok fark edilen bir ilk romandı. Elbette hiçbir zaman popüler bir kitap olmadı ve T. S. Garp isminin bir marka hâline gelmesini sağladığı da söylenemezdi; bu kitap onu, annesi gibi –kendi deyimiyle– "her evde bulunan bir ürün" hâline getirmeyecekti. O tip bir kitap değildi bu; Garp o tip bir yazar değildi ve John Wolf ona hiçbir zaman o tip bir yazar olmayacağını söylüyordu.

"Ne bekliyordun ki?" diye yazdı John Wolf ona. "Zengin ve

ünlü olmak istiyorsan başka bir yola girmelisin. Bu konuda ciddiysen, hiç yakınma. Sen ciddi bir kitap yazdın ve büyük bir ciddiyetle yayımlandı. Bundan *para kazanmak* istiyorsan, bambaşka bir dünyadan bahsediyorsun. Ayrıca unutma ki sadece yirmi dört yaşındasın. Daha bir sürü kitap yazacağını düşünüyorum."

John Wolf onurlu ve zeki bir adamdı ama Garp kendinden emin değildi ve sonuç onu tatmin etmemişti. Artık biraz para kazandığı ve Helen'ın da maaşı olduğu için artık Jenny'nin parasına *ihtiyacı olmadığından*, Jenny para verdiği zamanlarda bunu kabul etmekte bir sakınca görmüyordu. Ve kendisi için bir ödülü daha hak ettiğini hissediyordu: Helen'dan bir bebek daha yapmalarını istedi. Duncan dört yaşına gelmişti; bir kız ya da erkek kardeşi olması onun için de çok iyi olabilirdi. Helen, Garp'ın Duncan'ı büyütmeyi ne kadar kolaylaştırdığını gördüğü için bunu kabul etti. Garp yeni kitabının bölüm aralarında bebek bezi değişitirmek istiyorsa kendi bilirdi.

Fakat Garp'ı tekrar üremeye iten şey sadece ikinci bir çocuk istemesi değildi. Fazlasıyla dikkatli ve endişeli bir baba olduğunu biliyor, *başka* bir çocukları olursa bunun, Duncan'ın üzerindeki baba baskısı ve aşırı endişesinin bir kısmını hafifletebileceğini düşünüyordu.

"Ben çok mutluyum," dedi Helen ona. "Bir bebek daha istiyorsan, yapabiliriz. Sadece senin de biraz daha *rahatlaman*ı, daha mutlu olmanı diliyorum. İyi bir kitap yazdın ve bir tane daha yazacaksın. Hep istediğin şey bu değil miydi?"

Gelgelelim Garp, *Erteleme* üzerine yapılan yorumlara sinirleniyor, satışlardan şikâyet ediyordu. Sürekli annesini eleştiriyor, "dalkavuk arkadaşları" hakkında esip gürlüyordu. Sonunda Helen ona, "Çok şey istiyorsun," dedi. "Hak etmediğin kadar çok övgü ya da sevgi istiyorsun – hak etmediğin bir şey istiyorsun sonuçta. Dünyanın, 'Yazdıklarına bayıldım, seni çok seviyorum,' demesini istiyorsun ama aşırı bir istek bu. Aslına bakarsan hastalıklı bir şey."

"Bunu *sen* söylemiştin," diye hatırlattı Garp ona. "'Yazdıklarını seviyorum, seni seviyorum.' Tam böyle söylemiştin."

Helen da ona, "Ama benden sadece bir tane var," dedi.

Gerçekten de Helen'dan sadece bir tane vardı ve Garp onu çok seviyordu. Ondan her zaman, "hayatımda verdiğim en akıllıca karar" diye bahsedecekti. Akıllıca olmayan bazı kararlar verdiğini de kabul ediyordu ama evliliklerinin ilk beş yılında Helen'ı sadece bir kez aldatttı ve bu çok kısa sürdü.

Kız, Helen'ın ders verdiği üniversitede, Helen'ın İngilizceye Giriş dersini alan bir birinci sınıf öğrencisiydi. Helen onun çok özel bir öğrenci olmadığını söylese de Duncan'a karşı çok iyiydi. İsmi Cindy'ydi; Garp'ın *Erteleme*'sini okumuş ve ondan çok etkilenmişti. Garp onu arabayla eve bırakırken ona art arda yazılarıyla ilgili sorular soruyordu: Bunlar aklına nasıl gemişti? Bunları bu şekilde ifade etmesini sağlayan şey neydi peki? Ufak tefek, sık sık irkilip kıkırdayan bir kızdı ve Steering'deki güvercinler kadar güvenli, sabit ve aptaldı. Helen ona "Minik Güvercin Yavrusu" diyordu ama Garp kızı çekici bulduğu için hiçbir şey söylemiyordu. Percy ailesi yüzünden, takma isimlerden sonsuza kadar iğrenmişti. Ayrıca Cindy'nin sorularını seviyordu.

Cindy, sadece kadınların gittiği bir üniversitenin ona göre olmadığını hissettiği için okulu bırakıyordu; yetişkinlerle ve erkeklerle birlikte yaşaması gerektiğini söylüyordu. Yerleşke dışına taşınıp kendi evini tutmasına izin verilse de okulun çok "sıkı" olduğunu düşünüyor ve "daha gerçek bir çevrede" yaşamak istiyordu. Garp ona bunun doğru olmadığını söylese de, Garp'ın Viyana'da "daha gerçek bir çevrede" yaşadığını düşünüyordu. Garp, Minik Güvercin Yavrusu'nun bir yavru köpeğin beynine sahip olduğuna ve bir muz kadar yumuşak ve şekillendirilebilir olduğuna inanıyordu. Ama Garp, onu istediğini ve kızın Kärntnerstrasse'deki fahişeler kadar kolay ulaşılır olduğunu fark ediyordu; Garp istediği an kız buna hazırdı. Ve bunun için ödemesi gereken bedel, sadece birkaç yalandı.

Helen, Garp'a ünlü bir haber dergisinde çıkan bir eleştiriyi okudu; eleştiri *Erteleme*'nin, "keskin bir tarihi gerçekliğe sahip,

karmaşık ve etkileyici bir roman" olduğunu ve "bu dramın, gençliğin arzu ve acılarını barındırdığını" söylüyordu.

"'Gençliğin arzu ve acılarının' cehenneme kadar yolu var," dedi Garp. Gençliğin arzularından biri onu hâlâ utandırıyordu.

"Dram" konusuna gelince, T. S. Garp, Helen'la evliliğinin ilk beş yılı boyunca gerçek hayatta tek bir dram yaşadı ve bunun kendisiyle pek ilgisi yoktu.

Garp şehir parkında yürürken önündeki atlı yolunda çırılçıplak koşan on yaşında bir kız çocuğu gördü. Kız, Garp'ın ona yaklaşmaya başladığını fark edince yere düşüp yüzünü kapattı, sonra kasıklarını ve pek de belirgin olmayan memelerini kapatmaya çalıştı. Sonbahar sonlarında, soğuk bir gündü; Garp çocuğun kasıklarında ve korku dolu, şişmiş gözlerindeki kanı görmüştü. Kız durmadan çığlık atıyordu.

Çok iyi bilmesine rağmen kıza, "Sana ne oldu?" diye sordu. Etraflarına iyice baktı ama kimse yoktu. Kız yaralı dizlerini göğsüne çekip çığlık atıyordu. Garp ona, "Sana zarar vermeyeceğim," dedi. "Yardım etmek istiyorum." Ama çocuk daha da yüksek sesle ağlamaya başladı. Garp, "Tanrım, tabii ya!" diye düşündü. Muhtemelen korkunç tacizci de kısa süre önce ona bu sözleri söylemişti. Garp ona, "Nereye gitti?" diye sordu. Sonra kızı onun tarafında olduğuna ikna etmeye çalışmak için yaklaşımını değiştirdi. "Onu senin için öldüreceğim," dedi. Kız sessizce kafasını iki yana sallayarak ve parmaklarıyla durmadan kollarının gergin derisini çimdikleyerek ona baktı. Garp ona, "Lütfen bana giysilerinin nerede olduğunu söyler misin?" dedi. Giymesi için ona verebileceği, terli tişörtü dışında hiçbir şeyi yoktu. Üzerinde spor şortu ve spor ayakkabıları vardı. Tişörtü çıkarınca çok üşüdü ve kız korkunç derecede yüksek sesli bir çığlık atıp yüzünü kapattı. Garp ona, "Hayır, korkma. Bunu senin giymen için çıkardım," dedi. Garp tişörtü onun üzerine bıraktı ama kız çırpınarak onun altından kurtulup onu tekmeledi; ağzını koskocaman açıp kendi yumruğunu ısırdı.

"Henüz kız ya da erkek olabilecek kadar büyük değildi," diye yazacaktı Garp. "Kız olduğunu belli eden tek şey, meme uçlarının hafifçe kabarmasıydı. Tüysüz vajinasında cinselliğe dair hiçbir şey yoktu ve elleri de bir çocuğun cinsiyetsiz elleriydi. Belki ağzının biraz seksi olduğu söylenebilirdi; dudakları epey şişkindi ama bunu o yapmamıştı."

Garp ağlamaya başladı. Gökyüzü griydi ve etrafları ölü yapraklarla kaplıydı; Garp yüksek sesle ağlamaya başlayınca kız tişörtü alıp üzerini örttü. Tuhaf bir pozisyondalardı; çocuk, Garp'ın tişörtünün altında çömelmiş, üzerinde ağlayan Garp'ın ayaklarına tutunmuştu. Atlı yolundan onlara yaklaşan iki atlı polis çocuk tacizcisi gibi görünen adamla kurbanını gördü. Garp, polis memurlarından birinin atını aralarına sürerek onları ayırırken "kızı neredeyse ezdiğini" yazdı. Diğer memur copunu Garp'ın köprücükkemiğine indirdi; Garp, vücudunun bir yanının tamamen felç olduğunu hissettiğini yazdı, fakat "diğer yanı iyiydi". Garp "diğer yanıyla" memuru yakalayıp eyerinden düşürdü. Garp, "Bunu *ben* yapmadım, seni pislik!" diye inledi. "Daha bir dakika önce burada buldum onu."

Yaprakların üzerine düşen polis memuru, çektiği silahını kıpırdatmadan durdu. Hâlâ atının üzerinde kasıla kasıla duran diğer polis memuru kıza bağırarak, "Bunu *o* mu yaptı?" diye sordu. Çocuk atlardan çok korkmuş gibiydi. Gözlerini atlarla Garp arasında dolaştırıyordu. Garp, kızın bunu ona kimin yaptığı bir kenara, *neler olduğunu* bile tam anlamadığını düşündü. Fakat kız şiddetle başını iki yana salladı. Atın üzerindeki polis memuru, "Nereye gitti?" diye sordu. Ama kız hâlâ Garp'a bakıyordu. Çenesini göğsüne doğru indirip yanaklarını ovaladı; onunla ellerini kullanarak konuşmaya çalışıyordu. Sanki sözcükleri yok olmuştu; Garp, Ellen James'i hatırlayıp, "Belki de *dili* yoktur," diye düşündü.

Yaprakların arasındaki polis memuru, "*Sakal*," dedi. Ayağa kalkmış ama silahını kılıfına koymamıştı. "Adamın sakalı olduğunu söylüyor." O zamanlar Garp'ın sakalı vardı.

"Demek sakallı biri," dedi Garp. Terden nemlenmiş, koyu

renk, yuvarlak sakalını sıvazlayarak kıza, "Benimki gibi mi?" diye sordu. Ama kız başını iki yana sallayıp parmaklarını yaralı üst dudağının üzerinde dolaştırdı.

Garp, "Bıyık!" diye bağırınca kız başıyla onayladı.

Kız Garp'ın geldiği yönü işaret etti fakat Garp parkın girişi civarında kimseyi gördüğünü hatırlamıyordu. Polis memuru atının üzerine doğru eğilip yere yayılmış yaprakların arasında ilerleyerek onlardan uzaklaştı. Diğer polis memuru atını sakinleştiriyordu ama tekrar binmemişti. Garp, "Kızın üzerini bir şeyle örtün ya da giysilerini bulun," derken atlı yolu boyunca ilerleyen ilk polis memurunun arkasından bakıyordu. Yer seviyesinde, atın üzerinden göremeyeceğin şeyler olduğunu biliyordu. Ayrıca Garp, koşu becerisi konusunda, bir atı geçebileceğini, en azından yakalanmamayı başarabileceğini düşünecek kadar aptaldı.

Polis memuru arkasından, "Hey, sen burada bekle!" diye seslendi ama Garp hızlı adımlarla yürümeye başlamıştı ve durmayacağı çok belliydi.

Yerde atın bıraktığı derin izleri takip etti. Henüz yarım kilometre bile yürümemişti ki önünde iki büklüm, yolun yirmi metre kadar dışına çıkmış, neredeyse tamamen ağaçların arkasına saklanmış bir adam gördü. Garp adama bağırdı; beyaz bıyıklı, yaşlıca adam omzunun üstünden Garp'a o kadar şaşkın ve utanmış bir ifadeyle baktı ki Garp çocuk tacizcisini bulduğuna emin oldu. Sarmaşık dalları ve küçük, kamçı gibi çalılıkların arasından hızla adama doğru ilerledi. Adam çişini yapıyordu ve hızla pantolonunu toplamaya çalışıyordu. Kesinlikle, yapmaması gereken bir şeyi yaparken yakalanmış bir adam gibi görünüyordu.

Adam, "Ben sadece..." diye konuşmaya başladı ama Garp onun üzerine çullanmış, sert, biçimli sakalını adamın yüzüne bastırmıştı. Garp onu bir av köpeği gibi kokladı.

"Bunu sen yaptıysan, pislik, bunun *kokusunu* alırım!" dedi ona. Adam irkilip bu yarı çıplak, kaba adamdan uzaklaşmaya çalıştı fakat Garp adamın iki el bileğini yakalayıp ellerini burnuna yaklaştırdı. Garp tekrar koklayınca adam onun kendisini ısırmasın-

dan korkuyormuş gibi çığlık attı, "Kıpırdama!" dedi Garp. "Bunu sen mi yaptın? Çocuğun giysileri nerede?"

"Lütfen!" diye yalvardı adam. "Sadece tuvaletimi yapıyordum." Pantolonunu iliklemeye fırsatı olmamıştı; Garp şüpheyle adamın kasıklarına baktı.

"Hiçbir şey seks kokusuna benzemez," diye yazacaktı Garp. "Bunu gizleyemezsin. Dökülmüş bira kadar yoğun ve nettir."

Garp ağaçların arasında dizlerinin üzerine çöküp adamın kemerini çözdü, yırtar gibi pantolonunu açtı ve iç çamaşırını ayak bileklerine kadar indirip korkudan büzüşmüş aletine baktı.

"Yardım edin!" diye bağırdı yaşlıca adam. Garp derin bir nefes alarak onu kokladı ve adam genç ağaçların arasına çöktü; kollarının altından tutulan bir kukla gibi sendeleyerek, düşmesine izin vermeyecek kadar sık, ince ağaç kökleri ve dalların arasına yığıldı. "*Tanrım*, yardım edin!" diye bağırdı fakat Garp çoktan atlı yoluna doğru koşmaya başlamıştı; bacakları yaprakları hava-
206 landırıyor, kolları havada savruluyor, darbe alan köprücükkemiği sızlıyordu.

Parkın girişinde, atının üzerindeki polis memuru otoparkta dolaşıyor, park etmiş arabaların içine bakıyor, tuvaletlerin yer aldığı küçük, tuğla binanın etrafında geziyordu. Ciddiyetini fark etmiş birkaç kişi onu izliyordu. Polis memuru Garp'a, "Bıyıklı kimse yok," diye seslendi.

"Sizden önce buraya dönmeyi başardıysa arabayla kaçmış olabilir," dedi Garp.

Polis, içi battaniyelerle dolu bir bebek arabasını iten bir kadına doğru ilerlerken, "Erkekler tuvaletine bakın," dedi.

Garp için bütün tuvaletler birbirine benziyordu; bu kötü kokulu mekânın kapısında, dışarı çıkan genç bir adamla karşılaştı. Adamın bütün yüzü tıraşlıydı; üst dudağı o kadar iyi tıraş edilmişti ki neredeyse parlıyordu; üniversite öğrencisi gibi görünüyordu. Garp erkekler tuvaletine ensesindeki tüyler kabarmış bir köpek gibi girdi. Tuvalet kapılarının altında görebileceği ayakları aradı; içeride bir çift el ya da bir ayı görmek onu şaşırtmazdı.

Uzun pisuvar sırasında arkası dönük duran ya da kirli, kahverengi lavaboların üzerine eğilmiş, dalgalı aynalara bakan adamları görmeye çalıştı. Fakat erkekler tuvaletinde kimse yoktu. Garp havayı kokladı. Epey zamandır uzun ve bakımlı bir sakalı olduğu için tıraş kreminin kokusunu hemen tanıyamadı. Sadece, bu rutubetli ortamda yabancı bir şeyin kokusunu aldığını fark etti. Sonra en yakınındaki lavaboya bakıp köpük birikintilerini ve lavabonun kenarındaki bıyık parçalarını gördü.

Garp tuvaletten çıktığında üniversite öğrencisi gibi görünen tıraşlı genç adam hızlı ama sakin adımlarla otopark boyunca ilerliyordu. "*Şu* adam!" diye bağırdı Garp. Atının üzerindeki polis memuru şaşkın bir ifadeyle genç tacizciye baktı.

"Ama bıyığı yok," dedi polis.

Garp önündeki alan boyunca doğrudan genç adama doğru koşarken, "Az önce tıraş oldu!" diye bağırdı. Genç adam park boyunca bir labirent gibi ilerleyen yollara doğru koşmaya başladı. Koşarken ceketinden bir şeyler dökülüyordu: Garp yere düşen makası, jileti ve tıraş köpüğü kutusunu gördü; ardından –elbette küçük kıza ait olan– küçük giysiler yere döküldü. Kot pantolonunun kalçasına bir uğur böceği işlenmişti ve bluzunun göğsünde parlak bir kurbağa yüzü vardı. Elbette sutyen yoktu çünkü buna gerek yoktu. Garp'ı en çok etkileyen şey külotu oldu. Pamuklu kumaştan, mavi renkli çamaşırın beline mavi bir tavşanın kokladığı mavi bir çiçek işlenmişti.

Polis memuru atını doğrudan kaçmakta olan genç adamın üzerine sürdü. Atın göğsü genç adamın yüzüne çarpıp onu koşu yoluna doğru savurdu ve arka toynaklarından biri genç adamın baldırından U harfi şeklinde bir parça kopardı; adam cenin pozisyonuna girip bacağını tutarak yere uzandı. Bundan sonra Garp, elinde kızın mavi tavşanlı iç çamaşırıyla gelip onu atının üzerindeki polise verdi. Diğer insanlar da –battaniyelerle dolu bebek arabasını iten kadın, bisiklete binen iki oğlan, elinde gazete olan bir adam– onlara yaklaştı. Polise, genç adamın düşürdüğü diğer şeyleri getirmişlerdi. Jilet ve kızın giysilerinin geri kalanlarını.

Kimse konuşmuyordu. Garp daha sonra, genç çocuk tacizcisinin tarihinin, atın toynaklarının önünde yayılışını gördüğünü yazacaktı. Makas ve tıraş kremi. Elbette! Genç adam bıyığını uzatıyor, bir çocuğa saldırıyor, sonra bıyığını tıraş ediyordu (bütün çocukların hatırlayacağı ayrıntı buydu).

Garp genç adama, "Bunu daha önce yaptın mı?" diye sordu.

"Ona hiçbir şey sormamalısın," dedi polis memuru ona.

Ama genç adam yüzünde aptalca bir sırıtışla Garp'a gülümsüyordu. Kibirli bir tavırla, "Daha önce hiç *yakalanmamıştım*," dedi. Gülümsediğinde, Garp genç adamın üst ön dişlerinin olmadığını gördü; atın tekmesi onları kırmıştı. Geriye sadece kanayan diş etleri kalmıştı. Garp bu genç adamın başına gelen bir şey yüzünden hiçbir şeyi çok fazla hissetmediğini fark etti; ne acıyı ne de başka şeyleri hissedebiliyordu.

İkinci polis memuru atlı yolunun bitimindeki ağaçların arasından, atının yanında yürüyerek geldi; eyere çocuğu oturtmuş, üzerini polis ceketiyle örtmüştü. Kız, Garp'ın tişörtünü elinde tutuyordu. Kimseyi tanıyormuş gibi görünmüyordu. Polis onu yerde yatan tacizcinin yanına götürdü fakat kız ona pek bakmadı. İlk polis memuru atından indi, tacizcinin yanına gitti ve kanayan yüzünü havaya kaldırıp kıza, "Bu o mu?" diye sordu. Kız genç adama boş gözlerle baktı. Tacizci kısa bir kahkaha atıp ağız dolusu kan tükürdüğünde kız hiçbir tepki vermedi. Sonra Garp parmağıyla nazikçe tacizcinin ağzına dokundu ve parmağına bulaşan kanla genç adamın üst dudağına bir bıyık çizdi. Kız çılgınca çığlık atmaya başladı. Atların sakinleştirilmesi gerekti. Kız, ikinci polis memuru tacizciyi oradan uzaklaştırana kadar çığlık atmaya devam etti. O zaman kız çığlık atmayı bırakıp Garp'a tişörtünü geri verdi. Daha önce hiç ata binmemiş gibi, atın ensesindeki siyah tüyleri okşayıp duruyordu.

Garp, atın sırtında oturmanın canını yakıyor olabileceğini düşündü ama kız aniden, "Biraz daha binebilir miyim?" diye sordu. Garp, kızın en azından hâlâ dili olduğuna sevindi.

Garp o sırada şık giyimli, bıyıklı ama masum, yaşlıca ada-

mın sessizce parktan çıkmaya çalıştığını gördü; fark edilmeden parktan çıkmaya çalışıyor, dikkatli bir tavırla otoparka doğru ilerliyor, vahşice pantolonunu indirip onu tehlikeli bir etobur gibi koklayan deli adama endişeyle bakıyordu. Garp'ı polislerin yanında görünce rahatladı –polislerin Garp'ı tutukladığını düşünmüştü– ve daha cesur adımlarla onlara doğru yürüdü. Garp, oluşacak kafa karışıklığı ve yapması gereken açıklamadan kaçınmak için koşmayı düşündü, fakat o anda polis, "İsminizi öğrenmem gerek. Ve mesleğinizi. Tabii parkta koşmak dışında," dedi. Sonra güldü.

"Ben bir yazarım," dedi Garp. Polis Garp'ın adını duymamış olduğu için özür diler gibi bir tavır takındı ama o zamanlar Garp'ın sadece "Grillparzer Pansiyonu" öyküsü yayımlamıştı, dolayısıyla polis memurunun okuyabileceği pek az şey vardı. Bu, polis memurunun kafasını karıştırmış gibi görünüyordu.

"Eserleri basılmamış bir yazar mı?" diye sordu. Garp bu konuda epey mutsuzdu. Polis, "O hâlde yaşamak için nereden para kazanıyorsunuz?" diye sordu.

"Bana karım ve annem bakıyor," diye itiraf etti Garp.

"O zaman *onların* ne işle meşgul olduğunu sormam gerek," dedi polis memuru. "Kayıtlarımız için herkesin ne yaparak geçindiğini öğreniriz."

Bu sorgunun sadece son kısmını duymuş ve çok alınmış olan yaşlıca adam, "Tam düşündüğüm gibi! Bir serseri, aşağılık bir otlakçı!" dedi.

Polis memuru yaşlı adama baktı. Kitaplarının henüz yayımlanmadığı ilk yıllarda Garp, yaşayacak parayı nereden bulduğunu itiraf etmesi gerektiğinde öfkelenirdi; o an da meseleye açıklık getirmektense karşısındakilerin kafasını karıştırmak istiyordu.

"Her neyse, onu yakalamanıza sevindim," dedi yaşlı adam. "Eskiden burası güzel bir parktı ama artık her türlü insan geliyor; daha fazla devriye gezmelisiniz," dedi. Polis memuru, yaşlı adamın çocuk tacizcisini kastettiğini düşündü. Memur bu meseleyi çocuğun önünde konuşmak istemiyordu; gözleriyle –kaskatı

hâlde eyerin üzerinde oturan– kızı işaret edip yaşlı adama neden konuşmaya devam etmemesi gerektiğini anlatmaya çalıştı.

Yaşlı adam yanındaki atın üzerinde oturan çocuğu, üzerindeki polis ceketinin altında çıplak olduğunu ve minik giysilerini elinde tuttuğunu yeni fark etmiş gibi, "Hayır, *çocuğa* yapmış olamaz!" diye haykırdı. Garp'a bakarak, "Çok vahşice!" diye bağırdı. Polis memuruna, "Çok iğrenç! Elbette ismimi öğrenmek isteyeceksiniz, değil mi?" diye sordu.

"Neden?" diye sordu polis. Garp elinde olmadan gülümsedi.

"Bakın, nasıl da sırıtıyor!" diye bağırdı yaşlı adam. "Elbette bir *tanık* olarak; bu kadar korkunç bir adamın hapse girmesini sağlayacaksa, hikâyemi ülkenin her yanındaki mahkemelerde anlatabilirim!"

"Ama neye tanık oldunuz ki?" diye sordu polis.

"Bu adam o... korkunç şeyi... *bana* da yaptı!" dedi adam.

Polis, Garp'a bakınca Garp gözlerini devirdi. Polis yaşlı
210 adamın hâlâ çocuk tacizcisinden bahsettiğini düşünüyor, fakat Garp'a neden bu kadar kötü davrandığını anlayamıyordu. Yaşlı ahmağı memnun etmek için, "Evet, elbette," dedi. Onun ismini ve adresini yazdı.

Bundan *aylar* sonra Garp üçlü pakette prezervatif satın alırken aynı yaşlı adam eczaneye girdi.

"Ne? *Sen* burada ha!" diye bağırdı yaşlı adam. "Seni hemen serbest bıraktılar, değil mi? *Yıllarca* hapiste kalacağını düşünmüştüm!"

Garp'ın adamı tanıması biraz zaman aldı. Eczacı, yaşlı adamın deli olduğunu düşündü. Bakımlı, beyaz bıyıklı adam temkinli bir tavırla Garp'a yaklaştı.

"Kanunlara ne oldu?" diye sordu. "Herhalde iyi hâlden dışarı çıktın. Herhalde hapiste *koklayabileceğin* yaşlı adamlar ya da küçük kızlar yoktu! Belki de bir avukat seni yasadaki teknik bir açık sayesinde serbest bıraktırdı. O zavallı çocuk yıllarca travmatize olacak ve sen hâlâ özgürce parklarda gezebiliyorsun!"

"Yanlışınız var," dedi Garp.

Eczacı, "Evet, kendisi Bay Garp," dedi. Yazar olduğunu söylemedi. Başka bir şey eklemeyi düşündüyse de bunun "kahraman" kelimesi olacağını biliyordu, çünkü eczacı parkta işlenen bu suç ve suçlunun yakalanışı hakkındaki gülünç gazete başlıklarını görmüştü.

BAŞARISIZ YAZAR, BAŞARILI BİR KAHRAMAN!
SIRADAN BİR VATANDAŞ PARKTAKİ SAPIĞI YAKALADI;
ÜNLÜ FEMİNİSTİN OĞLU GENÇ KIZLARA YARDIM
EDİYOR...

Garp bu yüzden aylarca yazı yazamadı ama bu makale, Garp'ı süpermarketten, spor salonundan ve eczaneden tanıyan herkesi çok etkiledi. Bu arada *Erteleme* yayımlandı ama neredeyse hiç kimse bunun farkında değil gibiydi. Dükkânlardaki tezgâhtarlar ve satıcılar haftalar boyunca müşterilerine onu, "Bu Bay Garp; parktaki tacizciyi yakalayan kişi," diyerek tanıttı.

"Hangi tacizciyi?"

"Parktaki tacizci. Bıyıklı Adam. Küçük kızların peşine düşüyordu."

"Çocuklar mı?"

"Evet ve Bay Garp, onu yakaladı."

"Aslında onu yakalayan, atın üzerindeki polis memuruydu," diyordu Garp.

Eczacı ve diğer dükkânlardaki tezgâhtarlar keyifle, "Hem de herifin bütün dişlerini döktü!" diye ekliyordu.

Garp alçakgönüllülükle, "Aslında bunu yapan da attı," diye itiraf ediyordu.

Ve bazen birileri, "Siz ne iş yapıyorsunuz, Bay Garp?" diye soruyordu.

Bunu takip eden sessizlik Garp'ın canını yakıyordu; orada dururken, belki de en iyisinin para kazanmak için *koştuğunu* söylemek olduğunu düşünüyordu. O, parklarda dolaşan profesyonel

bir tacizci avcısıydı. Şu pelerinli adam gibi, telefon kulübelerinin yakınlarında dolaşıp felaketlerin olmasını bekliyordu. Bunlar hepsine gerçek işinden daha anlamlı gelirdi.

"Yazıyorum," diyordu Garp sonunda. Az önce hayranlıkla dolu olan yüzlerde bir hayal kırıklığı hatta şüphe ifadesi beliriyordu.

İşleri daha da beter hâle getiren şey, Garp'ın eczanede üçlü prezervatif paketini *düşürmesi* oldu.

Yaşlı adam, "Şuna bakın!" diye haykırdı. "Bakın burada ne var! Bunlarla ne yapmayı düşünüyorsun?"

Garp, onlarla *yapabileceği* şeyler konusunda ne gibi seçenekleri olduğunu düşündü.

Yaşlı adam eczacıya, "Elini kolunu sallaya sallaya dolaşan bir sapık," dedi. "Saldırmak ve kirletmek için masum insanları arıyor!"

Yaşlı adamın kibirli özgüveni o kadar sinir bozucuydu ki Garp
212 bu yanlış anlaşılmayı düzeltme arzusunu kaybetti; hatta parkta ihtiyar adamın pantolonunu indirişini keyifle hatırladı; bu kaza için hiç de üzgün değildi.

Garp bir süre sonra, bu kibirli özgüvenin sadece yaşlı adama has olmadığını keşfedecekti. Garp, Duncan'ı liseler arası bir basket maçına götürüp biletleri toplayanın gerçek tacizci, şehir parkında savunmasız çocuklara saldıran Bıyıklı Adam olduğunu görünce dehşete düştü.

"*Çıkmışsın*," dedi şaşkınlıkla. Sapık açıkça Duncan'a bakıp gülümsedi.

Bıyıklı Adam biletleri yırtarken, "Bir tam, bir çocuk," dedi.

Garp, "Nasıl serbest kaldın?" diye sorarken sesinin titrediğini hissetti.

Genç adam kibirli bir tavırla, "Kimse hiçbir şeyi kanıtlayamadı," dedi. "O aptal kız *konuşamadı* bile." Garp tekrar on bir yaşında dili kesilen Ellen James'i düşündü.

Aniden, çok kaba biçimde pantolonunu indirdiği yaşlı adama karşı derin bir sempati duydu. Bu korkunç adaletsizlik karşısında,

çok mutsuz bir kadının kendi dilini kesmesini bile anlayabiliyordu. Bıyıklı Adam'a oracıkta, Duncan'ın önünde zarar vermek istediğini hissetti. Ona bir ders vermek için adamı sakatlayabilmeyi diledi.

Ama arkasındaki kalabalık biletlerini bekliyordu ve Garp kalabalığı bekletiyordu.

Genç adam, Garp'a, "İlerle, amcık," dedi. Garp genç adamın yüz ifadesinde dünyanın kötü niyetini gördüğünü düşündü. Genç adamın üst dudağında, bıyığını *yeniden* uzattığını gösteren kıllar vardı.

Küçük kızı *yıllar* sonra tekrar gördüğünde artık yetişkin bir kadındı ve o Garp'ı tanımasa Garp onu tanımayacaktı. Başka bir kasabada bir sinemadan çıkarken, kız içeri girmeyi bekleyenlerin sırasındaydı. Yanında birkaç arkadaşı vardı.

"Merhaba, nasılsın?" diye sordu Garp. Arkadaşları olduğunu gördüğüne sevinmişti. Bu Garp için, kızın normal bir hayatı olduğu anlamına geliyordu.

"Film iyi mi?" diye sordu kız.

Garp, "Çok büyümüşsün!" deyince kız kızardı ve Garp aptalca bir şey söylediğini fark etti. İçtenlikle, "Seni görmeyeli uzun zaman oldu ve karşılaşmamız kesinlikle unutulması daha iyi bir şeydi," diye ekledi. Kızın arkadaşları sinemaya giriyordu; kız Garp'la gerçekten yalnız kaldıklarından emin olmak için onların ardından baktı.

"Evet, bu ay mezun oluyorum," dedi.

Garp şaşkın bir sesle, "Liseden mi?" diye sordu. Aradan *o kadar* uzun zaman geçmiş olabilir miydi?

Kız gergin bir tavırla gülerek, "Hayır, *ortaokuldan*," dedi.

"Harika!" dedi Garp. Ve sebebini bilmese de, "Gelmeye çalışacağım," diye ekledi.

Ama kız aniden gerildi. "Hayır, lütfen," dedi. "*Lütfen* gelmeyin."

Garp hemen, "Tamam, gelmem," dedi.

Garp bundan sonra kızı birçok kez gördü fakat sakalını traş

ettiği için kız onu tanımadı. Helen ara sıra ona, "Neden sakallarını uzatmıyorsun?" diye soruyordu. "En azından bıyık bırakabilirsin." Ama Garp tacize uğrayan kızı görüp onun kendisini fark etmediğini gördüğü her karşılaşmada, bir kez daha sakal bırakmamaya karar veriyordu.

"Hayatımda bu kadar çok tecavüzle karşılaştığım için kendimi rahatsız hissediyorum," diye yazacaktı Garp. Bununla muhtemelen hem on yaşında parkta tecavüze uğrayan kızı hem de on bir yaşındaki Ellen James ve onu destekleyen korkunç topluluğu, annesinin sembolik bir hareketle kendi dillerini kesen yaralı kadınlardan oluşan arkadaşlarını kastediyordu. Daha sonra, Garp'ı çok daha fazla "her evde bulunan bir ürüne" dönüştüren ve tecavüzle çok daha ilgili bir roman yazacaktı. Belki de tecavüzün Garp için bu kadar tiksindirici olmasının sebebi, bunun kendinden, normal zamanlarda karşı çıkılması imkânsız, kendi erkeksi içgüdülerinden utanmasına sebebiyet veren bir eylem olmasıydı. Hiçbir zaman birine tecavüz etmek istememişti, fakat Garp tecavüzün erkeklere mensubu oldukları cinsiyet yüzünden kendilerini suçlu hissettirdiğine inanıyordu.

Söz konusu Garp'ın kendisi olduğundaysa Küçük Güvercin Yavrusu'na karşı duyduğu çekimden ötürü hissettiği suçluluğu tecavüz benzeri bir duruma benzetiyordu. Buna tecavüz denemezdi. Fakat ne de olsa planlıydı. Haftalar önceden, nerede kullanacağını bildiği prezervatifleri satın almıştı. En kötü suçlar önceden planlanmış olanlar değil miydi? Garp, kendini aniden bebek bakıcısına duyduğu tutkuya kaptırmamış, bunu planlayıp, Cindy'nin *ona* duyduğu tutkuya kendini kaptırmasını beklemişti. *Ne* için aldığını bildiği prezervatifleri düşürdüğünde parktaki yaşlı adamın onu, "Saldırmak ve kirletmek için masum insanları arıyor!" diyerek suçlaması, irkilmesine sebep olmuştu herhalde. Bu, ne kadar da doğruydu!

Yine de kıza karşı duyduğu arzunun önüne engeller koymaya çalıştı; iki kez prezervatifleri sakladı ama ikisinde de onları

nereye koyduğunu hatırlıyordu. Ve Cindy'nin onlar için son kez bebek bakıcılığı yapacağı gecenin akşamüstünde, Helen'la umutsuzca sevişti. Akşam yemeği için giyinmeleri ya da Duncan'ın yemeğini hazırlamaları gereken zamanda, Garp yatak odasının kapısını kilitleyip Helen'ı giysi dolabından uzaklaştırdı.

Helen ona, "Sen delirdin mi?" diye sormuştu. "Dışarı çıkıyoruz."

"Korkunç bir arzu bu," dedi Garp. "Bunu inkâr etme."

Helen onunla dalga geçmişti. "*Lütfen,* beyefendi, bunu ordövrlerden önce asla yapmamaya söz verdim."

"Ordövr sensin," dedi Garp.

"Pekâlâ, *teşekkürler,*" dedi Helen da.

Duncan kapıyı çalarak, "Hey, kapı kilitli," dedi.

"Duncan, git de dışarı bak ve bize havanın nasıl olduğunu söyle," dedi Garp.

Yatak odasının kapısını açmaya çalışan Duncan, "Hava mı?" diye sormuştu.

"Galiba arka bahçeye kar yağıyor," diye seslendi Garp. "Gidip bir bak."

Helen hem kahkahasını hem de diğer seslerini bastırıp Garp'ın sert omzuna dayanmıştı; Garp o kadar hızlı boşalmıştı ki bu Helen'ı şaşırtmıştı. Duncan tekrar yatak odasının kapısına dönüp arka bahçede ve her yerde mevsimin bahar olduğunu söyledi. İşini bitiren Garp, onun yatak odasına girmesine izin verdi.

Ama aslında işini bitirmemişti. Helen'la partiden eve dönerlerken, prezervatiflerin nerede olduğunu tam olarak biliyordu; *Erteleme*'nin yayımlanmasından beri aylardır öylece duran daktilosunun altındalardı.

"Yorgun görünüyorsun," dedi Helen. "Cindy'yi eve benim bırakmamı ister misin?"

"Hayır, sorun değil," diye mırıldandı Garp. "Ben yaparım."

Helen ona gülümseyip yanağını onun ağzına değdirdi. "Çılgın akşamüstü âşığım," diye fısıldadı. "*Her zaman* beni öyle yemeğe götürebilirsin."

Minik Güvercin Yavrusu'yla uzun süre karanlık apartmanının önünde, arabanın içinde oturdu. Zamanlamayı çok iyi yapmıştı; okul kapanmıştı ve Cindy kasabadan ayrılıyordu. Zaten en sevdiği yazarla vedalaşacağı için üzgündü; Garp onun tanıştığı tek yazardı.

"Eminim önümüzdeki yıl çok iyi olacaksın, Cindy," dedi Garp. "Ve birilerini ziyarete gelirsen lütfen bize de uğra. Duncan seni özleyecek." Kız gösterge panelinin soğuk ışıklarına baktı; sonra bakışlarını Garp'a çevirip yüzündeki gözyaşlarını ve üzüntüyü gösterdi.

"Ben *sizi* özleyeceğim," diye sızlandı.

"Hayır, hayır. Beni *özleme*," dedi Garp.

Cindy "Seni *seviyorum*," diye fısıldayıp ince başını tuhaf bir hareketle Garp'ın omzuna yasladı.

Garp ona dokunmadan, "Böyle söyleme," dedi. Ona henüz dokunmuyordu.

Üçlü paketteki prezervatifler, sarmal hâlindeki yılanlar gibi, sabırla cebinde bekliyordu.

Cindy'nin küflü dairesinde Garp onlardan yalnızca birini kullandı. Kızın bütün mobilyalarının taşındığını gördüğüne şaşırmıştı; şişkin bavullarını bir araya getirip rahatsız bir yatak yaptılar. Helen'ın *edebi* bir vedalaşmadan fazlasının olduğunu düşünmemesi için, orada gerektiğinden bir saniye bile uzun kalmadı.

Kızlar üniversitesinin içinden yüksek debili bir nehir akıyordu ve Garp kalan prezervatifleri oraya attı; onları gizlice, ilerleyen arabasının penceresinden fırlattı ve açıkgöz bir yerleşke polisinin onu gördüğünü, kanıtları toplamak için nehrin kıyısına doğru indiğini hayal etti: Prezervatifleri nehirden çıkarıyordu! Bu, işlenen suçu ortaya çıkaran silah olacaktı.

Ama kimse onu görmedi ve kimse bunu öğrenmedi. Çoktan uykuya dalmış olan Helen bile üzerindeki seks kokusunu tuhaf bulmadı; sonuçta bu kokuyu birkaç saat önce meşru biçimde edinmişti. Garp yine de duş alıp güvenli yatağına girip Helen'ın bedeninin etrafına kıvrıldı; Helen, sevgi sözcükleri mırıldanıp iç-

güdüsel olarak bir bacağını Garp'ın kalçasının üzerine attı. Garp buna tepki vermeyince Helen poposunu ona bastırdı. Helen'ın güveni ve karısına duyduğu sevgi Garp'ın boğazını yaktı. Helen'ın hamileliğini gösteren kabarıklığa sevgiyle dokundu.

Duncan sağlıklı ve zeki bir çocuktu. Garp'ın ilk romanı en azından, olmak istediği şey olduğunu kanıtlıyordu. Şehvet hâlâ Garp'ın hayatında sorun yaratıyordu fakat karısıyla hâlâ birbirlerini arzuladıkları için şanslıydı. Şimdi ikinci çocukları bu dikkatli ve düzenli maceralarına katılacaktı. Endişeyle Helen'ın karnına dokunup bir tekme ya da başka bir hayat belirtisi aradı. Helen'la bir kızları olmasının güzel olacağını söylese de Garp ikinci bir oğlu olmasını umuyordu.

"Neden?" diye düşündüğünde parktaki kızı, dili kesilen Ellen James'i ve kendi annesinin verdiği zor kararları hatırladı. Helen'la birlikte olduğu için kendini şanslı hissediyordu; Helen'ın kendi tutkuları vardı ve Garp onu yönlendiremiyordu. Ama sonra Kärntnerstrasse'deki fahişeleri ve (doğum yaparken ölen) Cushie Percy'yi hatırladı. Tabii bir de –yıkanmış olsa da kokusu hâlâ üzerinde ya da en azından zihninde olan– yağmalanmış Minik Güvercin Yavrusu vardı. Sırtını bir bavula yaslayan Cindy, altında ağlamıştı. Şakağında mavi bir damar atıyordu ve açık tenli bir çocuğun şeffaf şakağıydı bu. Cindy'nin hâlâ bir dili olsa da onu bırakırken Garp'la *konuşamamıştı*.

Garp, bir kızı olmasını *erkekler* yüzünden istemiyordu. Elbette *kötü* erkekler yüzünden, diye düşündü, ama *benim* gibiler yüzünden de tabii.

8
İKİNCİ ÇOCUKLAR, İKİNCİ ROMANLAR, İKİNCİ AŞK

218 İkinci çocukları da bir oğlandı. Duncan'ın erkek kardeşinin ismi Walt'tu; hiçbir zaman Walter ya da Almancadaki gibi Valt değildi; o sadece *wall** kelimesinin ardına eklenmiş bir t harfinden ibaretti. Suya çarpan bir kunduzun kuyruğu ya da iyi vurulmuş bir squash topunun çıkardığı ses gibi, Walt. Aniden hayatlarına girdi ve artık iki oğulları vardı.

Garp ikinci romanını yazmaya çalışıyordu. Helen ikinci işinde çalışmaya başlamış, kadınlar üniversitesinin yanındaki kasabada bir devlet üniversitesinin İngilizce bölümünde doçent olmuştu. Garp ve oğullarının, içinde oynayabilecekleri bir spor salonu vardı ve Helen'ın da zaman zaman onu genç insanların monotonluğundan kurtaran parlak öğrencileri oluyordu. Ayrıca giderek daha ilginç iş arkadaşları da ediniyorlardı.

Bunlardan biri Harrison Fletcher'dı; uzmanlık alanı Victoria Dönemi romanlarıydı fakat Helen'ın onu sevmesinin başka sebepleri vardı. Bunlardan biri, onun da bir yazarla evli olmasıydı.

---

* (İng.) Duvar. –ç*n*

Karısının ismi Alice'di, ilkini hiçbir zaman bitirmemiş olsa da, ikinci romanı üzerinde çalışıyordu. Garp ailesi onunla tanıştığında, kadının kolaylıkla bir Ellen James'ci zannedilebileceğini düşündüler; Alice hiç konuşmuyordu. Garp'ın Harry dediği Harrison'a daha önce kimse Harry dememişti; ama Harry, Garp'ı seviyordu ve bu yeni ismi, Garp'ın ona verdiği bir hediye gibi kabul etmişti. Helen ona Harrison demeye devam edecekti, fakat Garp için o Harry Fletcher'dı. İkisi de Harrison'ın Helen'ın dostluğunu tercih ettiğini hissetse de Harry, Garp'ın ilk arkadaşıydı.

Ne Helen ne de Garp, Sessiz Alice dedikleri kadına nasıl davranacaklarını biliyorlardı. Garp sık sık, "Çok iyi bir kitap yazıyor herhalde," diyordu. "Bütün sözcüklerini kitabına saklıyor."

Fletcher'ların bir çocuğu vardı ve bu, yaşı tuhaf biçimde Duncan'la Walt'ın arasında kalan bir kızdı. Bir çocuk daha istediklerini söylüyorlardı. Ama Alice'in ikinci romanı daha önemliydi; o bittiğinde bir çocuk daha yapacaklarını söylüyorlardı.

İki çift sık sık birlikte akşam yemeği yiyordu fakat Fletcher'lar sadece dışarıda yemek yiyen insanlardı; yani ikisi de yemek pişirmiyordu ve Garp hayatında, kendi ekmeğini pişirdiği, ocağın üzerinde sürekli bir tencere kaynattığı bir dönemdeydi. Helen ve Harrison çoğunlukla kitaplardan, derslerinden ve meslektaşlarından bahsediyordu; öğlenleri üniversitenin kantininde birlikte yemek yiyor, akşamları uzun süre telefonda konuşuyorlardı. Garp ve Harry birlikte futbol ve basketbol maçlarına, güreş müsabakalarına gidiyor, haftada üç kez squash oynuyordu; bu, Henry'nin çok iyi yaptığı bir spordu ama Garp, daha iyi bir sporcu olduğu ve sürekli koşarak formunu koruduğu için onunla bile oynayabiliyordu. Garp, oyunun keyfini kaçırmamak için, toplara karşı duyduğu hoşnutsuzluğu bastırıyordu.

Bu arkadaşlığın ikinci yılında Harry, Garp'a Alice'in sinemaya gitmeyi sevdiğini söyledi. "Ben *sevmiyorum* ama sen seviyorsan, ki Helen sevdiğini söyledi, Alice'le birlikte gitmek ister misin?"

Alice Fletcher filmlerde, özellikle de ciddi filmlerde kıkırdıyordu; gördüğü neredeyse her şey karşısında inanamıyormuş gibi

başını iki yana sallıyordu. Garp'ın Alice'in konuşmasında bir engel ya da sinirsel bir sorun olduğunu anlaması aylar sürecekti; belki de psikolojik bir şeydi. Başta sebebinin patlamış mısır olduğunu düşünmüştü.

Bir akşam onu eve bırakırken, "Alice, sanırım senin bir konuşma sorunun var," dedi.

Alice başını sallayarak, "Efet," dedi. Sorun çoğunlukla basit bir ıslık sesiydi ama bazen de tamamen bambaşka bir şeye dönüşüyordu. Zaman zaman yok oluyordu. Heyecan, sorunu artırıyormuş gibi görünüyordu.

"Kitabın nasıl gidiyor?" diye sordu Garp ona.

"İyi," dedi Alice. Sinemada ona *Erteleme*'yi beğendiğini söylemişti.

"Çalışmalarını okumamı ister misin?" diye sordu Garp ona.

Alice küçük başını yukarı aşağı sallayarak, "Efet," dedi. Kısa, güçlü parmaklarıyla kucağına yayılan eteğini buruşturuyordu;
220 Garp, kızlarının da daha önce eteğini bir perde gibi yukarı, iç çamaşırına kadar yuvarladığını görmüştü (gerçi Alice bunu hemen engelliyordu).

Garp ona, "Bir kaza mı oldu?" diye sordu. "Konuşma sorunun konusunda. Yoksa doğuştan mı?"

"Doğuştan," dedi Alice. Araba Fletcher'ların evinin önünde durduğunda Alice, Garp'ın kolunu tuttu. Bu her şeyi açıklayacakmış gibi, ağzını açıp içini işaret etti. Garp ağzının içindeki küçük, düzgün dişlerini ve bir çocuğunki gibi tombul ve genç görünen dilini gördü. Tuhaf bir şey göremiyordu ama arabanın içi karanlıktı ve tuhaf bir şey görse de bunu fark edeceğini sanmıyordu. Alice ağzını kapadığında onun bir yandan ağlarken bir yandan güldüğünü fark etti; sanki ağzını göstermesi, aralarında büyük bir güven oluşturmuştu. Garp her şeyi anlamış gibi başını yukarı aşağı salladı.

"Anlıyorum," diye mırıldandı. Alice bir elinin tersiyle gözyaşlarını silip diğeriyle Garp'ın elini sıktı.

"Harrithon'ın bir ilişkisi var," dedi.

Garp, Harry'nin Helen'la bir ilişkisi olmadığını biliyordu fakat zavallı Alice'in ne düşündüğünü bilmiyordu.

"Helen'la değil," dedi.

Alice başını iki yana sallayarak, "Hayır, hayır," dedi. "*Pahşka* piri."

"Kim?" diye sordu Garp.

"Bir öhrenci," diye yakındı Alice. "Küşük, aptal bir kalthak!"

Garp'ın Minik Güvercin Yavrusu'yla ilişkisinin üzerinden birkaç yıl geçmişti fakat o zamandan beri bir bebek bakıcısıyla daha sevişmişti ve bu onu utandırsa da kızın adını bile unutmuştu. Artık dürüstçe, bebek bakıcılarına karşı duyduğu isteği kaybettiğini hissediyordu. Yine de Harry'yi anlayabiliyordu; Harry onun arkadaşıydı ve Helen'ın da önem verdiği bir arkadaştı. Alice'i de anlayabiliyordu. Alice son derece sevimliydi; varlığının büyük bir parçası, ölümcül bir incinebilirlikten oluşuyordu ve bunu minik bedenine giydiği fazlasıyla dar bir kazak gibi sergiliyordu.

"Üzüldüm," dedi Garp. "Yapabileceğim bir şey var mı?"

"Ona bunu *bığakmasını* söyle," dedi Alice.

Garp için bunu bırakmak hiçbir zaman zor olmamıştı, ama tabii o, zihninde ve elinin altında "öhrencileri" olan bir öğretmen değildi. Belki de Harry'nin bulaştığı, başka türlü bir şeydi. Garp'ın aklına gelen –ve belki de Alice'in kendini biraz daha iyi hissetmesini sağlayabilecek olan– tek şey ona kendi hatalarını itiraf etmekti.

"Böyle şeyler olabiliyor, Alice," dedi ona.

"Sana olmuyor," dedi Alice.

"Bana da iki kez oldu," dedi Garp. Alice ona şoke olmuş hâlde baktı.

"Bana *gerçeği* söyle," diye ısrar etti.

"Gerçek şu ki bu iki kez bana da oldu," dedi Garp. "İkisinde de bir bebek bakıcısıydı."

"Aman Tanğım," dedi Alice.

"Ama önemli şeyler değildi," dedi Garp. "Ben Helen'ı seviyorum."

"Önemli," dedi Alice. "Canımı yakıyoğ. Ve *yazamıyoğum*."

Garp, bir yazarın *yazamamasının* nasıl bir şey olduğunu biliyordu; bu, o an Alice'i daha çok sevmesine sebep oldu.

"Sikik Harry'nin bir ilişkisi varmış," dedi Garp, Helen'a.

"Biliyorum," dedi Helen. "Ona bunu bırakmasını söyledim ama görüşmeye devam ediyor. Kız çok iyi bir öğrenci bile değil."

"Biz ne yapabiliriz?" diye sordu Garp.

"Siktiğimin *şehveti*," dedi Helen. "Annen haklıydı. Erkeklerin en büyük sorunu bu. Onunla *sen* konuşmalısın."

Harry, Garp'a, "Alice bana senin bebek bakıcılarından bahsetti," dedi. "Aynı şey değil. Bu kız özel biri."

"O bir *öğrenci*, Harry," dedi Garp. "Tanrı aşkına."

"*Özel* bir öğrenci," dedi Harry. "Ben senin gibi değilim. Dürüst davrandım ve bunu en başından Alice'e söyledim. Sadece buna alışması gerek. Ona, aynı şeyi yapmakta özgür olduğunu da söyledim."

"Onun öğrencileri yok," dedi Garp.

"Ama *sen* varsın," dedi Harry ona. "Ve Alice sana âşık."

"Ne yapabiliriz?" dedi Garp, Helen'a. "Yaptığı şey konusunda kendini daha iyi hissetmek için beni Alice'e ayarlamaya çalışıyor."

"En azından ona karşı dürüst," dedi Helen, Garp'a. Ortamda bir ailedeki herkesin kendi nefeslerini duyabildiği o derin sessizliklerden biri oluştu. Üst katın koridorundaki kapılar açıktı: Neredeyse sekiz yaşında ve önünde yaşayacağı uzun bir hayatı olan Duncan tembel nefesler alıyor, Walt ise iki yaşındaki bir çocuğun temkinli, kısa ve heyecanlı nefesleriyle soluyordu. Helen'ın nefesleri sakin ve eşitti. Garp nefesini tutuyordu. Helen'ın bebek bakıcılarını öğrendiğini anlamıştı.

"Sana Harry mi söyledi?" diye sordu.

"Bunu Alice'den önce bana söyleyebilirdin," dedi Helen. "İkincisi kimdi?"

"İsmini unuttum," diye itiraf etti Garp.

"Bunun çok bayağı olduğunu düşünüyorum," dedi Helen. "Bu bana da, *sana* da yakışmıyor. Umarım olgunlaşıp bunu geride bırakmışsındır."

"Evet," dedi Garp. Bebek bakıcılarını geride bıraktığını söylemek istiyordu. Peki ya şehvetin kendisini? Jenny Fields, oğlunun kalbindeki bu soruna çok önceden parmak basmıştı.

"Fletcher'lara yardım etmeliyiz," dedi Helen. "Onları çok seviyoruz ve bu konuda hiçbir şey yapmadan öylece duramayız." Garp büyük bir şaşkınlıkla Helen'ın, birlikte yaşadıkları hayatı, yazdığı bir makale gibi yapılandırdığını fark etti: giriş, temel önceliklerin sıralanması, sonra da tez.

"Harry öğrencisinin *özel biri* olduğunu söylüyor," diye belirtti Garp.

"Siktiğimin *erkekleri*," dedi Helen. "Sen Alice'le ilgilen. *Ben* Harrison'a neyin özel olduğunu gösteririm."

Bir akşam Garp güzel bir paprikalı tavuk ve spätzle* pişirdikten sonra Helen, Garp'a, "Biz Harrison'la bulaşıkları yıkayacağız. Sen Alice'i eve götür," dedi.

"Eve mi götüreyim?" diye sordu Garp. "Şimdi mi?"

Helen, Alice'e, "Ona romanını göster," dedi. "Ona istediğin *her şeyi* göster. Ben kocana onun nasıl bir pislik olduğunu göstereceğim."

"Hadi ama, böyle yapma," dedi Harry. "Hepimiz arkadaşız ve arkadaş *kalmak* istiyoruz, değil mi?"

Helen ona, "Sen pisliğin tekisin," dedi. "Öğrencinle yatıp onun özel olduğunu söylüyorsun; karına ve bana hakaret ediyorsun. Sana neyin özel olduğunu göstereceğim."

"Çok sert davranma, Helen," dedi Garp.

"Alice'le git," dedi Helen. "Ve Alice'in bebek bakıcısını eve kendinin bırakmasına izin ver."

Harrison Fletcher, "Hadi ama," dedi.

"Kapa çeneni, Harrithon!" dedi Alice. Garp'ın elini tutup masadan kalktı.

"Siktiğimin *erkekleri*," dedi Helen. Bir Ellen James'ci kadar sessizleşen Garp, Alice'i eve götürdü.

---

* Ev yapımı makarna –*çn.*

"Bebek bakıcısını evine ben bırakabilirim, Alice," dedi ona.

"Ama *çok hızlı* dön," dedi Alice.

"Çok hızlı döneceğim, Alice," dedi Garp.

Alice, Garp'a romanının ilk bölümünü yüksek sesle okuttu. "Yazdığım şeyleri *duymak* istiyorum," dedi ona. "Ve bunu kendim yapamıyoğum." Böylece Garp metni ona okudu; metnin çok güzel olması onu rahatlatmıştı. Alice öylesine bir akıcılık ve dikkatle yazıyordu ki Garp fark etmeden onun cümlelerini bir şarkıya dönüştürüp söyleyebilirdi; cümleler kulağa o şekilde de çok hoş gelirdi.

Alice'e, "Çok hoş bir sesin var, Alice," dediğinde kadın ağladı. Sonra, elbette seviştiler ve herkes bu tip şeylerin nasıl olduğunu bilse de bu çok *özeldi*.

"Özel değil miydi?" diye sordu Alice.

"Özeldi," diyerek kabul etti Garp.

"Artık başımız *gerçekten* belada," diye düşündü.

Helen, Garp'a, "Ne yapabiliriz?" diye sordu. Harrison Fletcher'a "özel" öğrencisini unutturmayı başarmıştı; Harrison artık hayatındaki en özel şeyin *Helen* olduğunu düşünüyordu.

Garp ona, "Bunu sen başlattın," dedi. "Bu sona erecekse, bence bunu da senin yapman gerekiyor."

"Bunu söylemek kolay," dedi Helen. "Harrison'ı *seviyorum*; o benim en iyi arkadaşım ve bunu kaybetmek istemiyorum. Sadece, onunla sevişmek pek ilgimi çekmiyor."

"*Onun* ilgisini çekiyor," dedi Garp.

"Tanrım, biliyorum," dedi Helen.

"Seviştiği en iyi kadın olduğunu düşünüyor," dedi Garp ona.

"Harika," dedi Helen. "Alice için çok hoş olmalı bu."

"Alice bunu düşünmüyor," dedi Garp. Alice, *Garp*'ı düşünüyordu ve Garp bunu biliyordu; Garp, tüm bunların bitmesinden korkuyordu. Bazen Garp da Alice'in, seviştiği en iyi kadın olduğunu düşünüyordu.

Helen ona, "Peki ya sen?" diye sordu. (Garp bir gün bu konuda, "Hiçbir şey birbiriyle eşit değildir," yazacaktı.)

"Ben iyiyim," dedi Garp. "Alice'i seviyorum, seni seviyorum, Harry'yi seviyorum."

"Peki ya Alice?" diye sordu Helen.

"Alice benden hoşlanıyor," dedi Garp.

"Tanrım," dedi Helen. "Yani benim Harrison'la *sevişmeyi* pek istememem dışında, hepimiz birbirimizi seviyoruz."

Garp sesindeki kederi saklamaya çalışarak, "Her şey bitti," dedi. Alice ağlayarak bunun *asla* bitemeyeceğini söylemişti. ("Nasıl bitebilir? Nasıl?" diye bağırmıştı. "Ben *duramam*!")

"Yine de eskiye kıyasla böylesi daha iyi değil mi?" diye sordu Helen, Garp'a.

"Yapmak istediğin şeyi yaptın," dedi Garp. "Harry'yi o özel öğrencisinden kurtardın. Artık onu rahat bırakmalısın."

"Peki ya sen ve Alice ne olacak?" diye sordu Helen.

"Bir taraf biterse, diğer taraf da biter," dedi Garp. "Adil olan bu."

"*Adil* olanın bu olduğunu biliyorum," dedi Helen. "Ama *insani* olanın ne olduğunu da biliyorum."

Garp, Alice'le vedalaşmalarını hayal ederken, Alice'in tutarsız konuşmalarıyla dolu ve her seferinde çılgınca sevişmeleriyle son bulan şiddetli senaryolar kuruyordu; bir kez daha karar veremeyip ter ve seksin bereketli sıvılarıyla kaplanacaklardı, efet.

"Ben Alice'in biraz *çatlak* olduğunu düşünüyorum," dedi Helen.

"Alice epey iyi bir yazar," dedi Garp. "Gerçekten çok yetenekli."

"Siktiğimin *yazarları*," diye mırıldandı Helen.

"Harry, Alice'in yeteneğini yeterince anlamıyor," deyiverdi Garp.

"Tanrım," diye mırıldandı Helen. "Bir daha kendi evliliğim dışında kimsenin evliliğini kurtarmaya çalışmayacağım."

Helen'la Harry'nin ayrılmaları altı ay sürdü ve Garp bu süre içinde, bir yandan bu dörtlünün kısa ömürlü olacağı konusunda onu durmadan uyarsa da Alice'le elinden geldiği kadar çok görüştü. Bu konuda kendini de uyarıyordu çünkü Alice'den vazgeçmek zorunda kalacağını biliyordu.

"Durum dördümüz için aynı değil," dedi Alice'e. "Bu, yakında sona ermek zorunda."

"Ne olmuş?" dedi Alice. "Daha sona ermedi, değil mi?"

"Evet, daha bitmedi," diyerek kabul etti Garp. Yazdığı her şeyi Alice'e okuyordu ve öyle çok sevişiyorlardı ki duşta kendini sarhoş gibi hissediyor ve koşarken iç çamaşırı giyemiyordu.

Alice heyecanla, "O zaman sürekli *yapmalıyız* bunu," dedi. "Yapabildiğimiz sürece yapmalıyız."

Garp squash oynarlarken Harry'yi, "Bunun devam *edemeyeceğini* biliyorsun," diyerek uyardı.

"Biliyorum, biliyorum," dedi Harry. "Ama devam ettiği sürece çok güzel, değil mi?"

"Bu doğru, değil mi?" diye sordu Alice de. Garp, Alice'i seviyor muydu? Efet.

Garp başını sallayarak, "Evet, evet," dedi. Onu sevdiğini düşünüyordu.

Ama durumdan en az keyif alan Helen, aralarında en çok acı çeken kişiydi; sonunda bunu bitirmeye karar verdiklerinde, neşesini belli etmemesi imkânsızdı. Diğer üçününse gücendiklerini belli etmemeleri imkânsızdı; hepsi bu kadar kederliyken Helen çok mutlu görünüyordu. Resmi bir karar verilmese de çiftler altı ay boyunca görüşmedi; sadece bazen birbirlerine rastlıyorlardı. Helen ve Harry tabii ki İngilizce Bölümü'nde birbirleriyle karşılaşıyordu. Garp da Alice'le süpermarkette karşılaşıyordu. Alice bir keresinde bilerek alışveriş arabasını Garp'ınkine çarptı; minik Walt paketler ve meyve suyu şişeleri arasında ezildi ve Alice'in kızı da çarpışma yüzünden çok korkmuş görünüyordu.

"Seninle *ileişim kurmaya* ihtiyacım var," dedi Alice. Ve bir gece çok geç vakitte, Helen ve Garp yattıktan sonra, Garp'ların evine telefon etti. Telefonu Helen açtı.

"Harrithon orada mı?" diye sordu Alice, Helen'a.

"Hayır, Alice," dedi Helen. "Bir sorun mu var?"

"Harrithon evde yok," dedi Alice. "Onu bütün gece görmedim."

"İstersen gelip yanında kalabilirim," dedi Helen. "Garp da Harrison'ı aramaya gider."

"Yanıma *Garp* gevse olmaz mı?" diye sordu Alice. "Sen Harrithon'ı arayabilirsin."

"Hayır, *ben* gelip senin yanında kalacağım," dedi Helen. "Bunun daha iyi olduğunu düşünüyorum. Garp, Harrison'ı arayabilir."

"Ben Garp'ı istiyorum," dedi Alice.

"Üzgünüm ama onu alamazsın," dedi Helen.

"Üzgünüm, Helen," dedi Alice. Telefonda ağlamaya başlayıp Helen'ın anlayamadığı bir sürü şey söyledi. Helen telefonu Garp'a verdi.

Garp, Alice'le konuştu ve bir saat kadar onu dinledi. Kimse "Harrithon"ı aramaya gitmedi. Helen kendini tutup altı ay boyunca bunun devam etmesine izin vererek iyi bir şey yaptığını düşünüyordu ve artık her şey bittiğine göre, onların da benzer biçimde, en azından kendilerini kontrol etmeye çalışmalarını bekliyordu.

"Harrison yine öğrencileriyle yatıyorsa onu *gerçekten* mahvedeceğim," dedi Helen. "*Pislik* herif! Ve Alice gerçekten bir yazarsa, neden bir şeyler yazmıyor? Söyleyeceği bu kadar çok şey varsa onları neden telefonda boşa harcıyor?"

Garp, zamanın her şeyi kolaylaştıracağını biliyordu. Zaman ayrıca Alice'in yazdıkları konusunda haklı olmadığını da ortaya çıkaracaktı. Hoş bir üslubu olsa da hiçbir şeyi tamamlayamıyordu; ikinci romanını da hiçbir zaman, ne Garp'ların Fletcher'larla arkadaş olduğu yıllarda ne de daha sonrasında bitirebildi. Her şeyi çok güzel ifade edebiliyordu fakat –sonunda Alice'den bıktığında Garp'ın Helen'a söyleyeceği gibi– hiçbir şeyi sonlandıramıyordu. Alice *duramıyordu.*

Harry de iyi ve akıllıca hamleler yapmayacaktı. Üniversite onu kadroya almadı ve Helen için acı bir kayıptı bu, çünkü onu bir arkadaş olarak çok seviyordu. Fakat Harry'nin Helen için terk ettiği öğrencisi, bu konunun bu kadar kolay kapanmasına izin vermeyecekti; kız İngilizce Bölümü'ne baştan çıkarıldığına

dair şikâyette bulundu. Şikâyet etmesine sebep olan asıl şeyse Harry'nin ilişkiyi aniden bitirmesiydi. Bu, Harry'nin meslektaşlarında şüphe uyandırdı. Ve elbette, Harrison Fletcher'ın kadroya alınması konusunda *Helen'ın* ona verdiği destek de ciddiye alınmadı; Herry'nin terk ettiği öğrencisi, Harry'yle *onun* ilişkisini de ortaya çıkarmıştı.

Her zaman kadınların yanında olan ve haklarını koruyan Garp'ın annesi Jenny Fields bile Helen'a zavallı Harry'den çok daha gençken kolayca verilen kadronun, İngilizce Bölümü'nün bir jesti olduğu konusunda Garp'la aynı fikirdeydi. Muhtemelen birileri onlara bölümde doçent seviyesinde bir kadın olması gerektiğini söylemişti ve ellerinin altında da Helen vardı. Helen'ın yetenekleri konusunda şüphesi olmasa da kadroya girmesini sağlayan şeyin, sahip olduğu özellikler olmadığını biliyordu.

Fakat Helen henüz hiçbir öğrencisiyle sevişmemişti. Harrison Fletcher'ın affedilemeyecek hatası, cinsel hayatının işinden daha önemli olmasına izin vermesiydi. Başka bir yerde iş buldu. Belki de Garp ve Fletcher ailelerinin arasında kalan dostluğun korunabilmesine sebep olan şey, Fletcher'ların oradan taşınmak zorunda kalmasıydı. Bu sayede iki çift birbirlerini ancak yılda iki kez görmeye başlamış ve mesafe, sert duygulara dönüşebilecek şeyleri yumuşatmıştı. Alice, Garp'a söylemek istediklerini akıcı mektuplarda yazıyordu. Birbirlerine dokunma ya da birbirlerinin alışveriş arabalarına çarpma arzusu yok olmuştu, hepsi de birbirlerinden haber alan ve nadiren görüşen eski arkadaşlara dönüştüler. Ve iletişim hâlinde olmadıklarında birbirlerini düşünmüyorlardı.

Garp ikinci romanını bırakıp *ikinci* ikinci romanını yazmaya başladı. Alice'in aksine Garp gerçek bir yazardı ve bunun sebebi, Alice'den daha iyi yazması değil, her sanatçının bilmesi gereken şeyi bilmesiydi: Garp bunu şöyle ifade ediyordu: "Ancak bir şeyi bitirerek ve yeni bir şeye başlayarak büyüyebilirsin." Bu bitiş ve başlangıçlar birer yanılsama olsalar bile. Garp başkalarından daha hızlı ya da daha *fazla* yazmıyordu; sadece her zaman, aklında işini bitirme *düşüncesiyle* çalışıyordu.

İkinci kitabının Alice'den geriye kalan enerji yüzünden tıkış tıkış olduğunu biliyordu.

Sivri dilli diyaloglarla ve tarafları acı çeker vaziyette bırakan sevişmelerle dolu bir romandı; kitaptaki seks tarafları suçlu da kılıyor ve genellikle daha da fazla sevişmek istemelerine sebep oluyordu. Bu paradoks, durumu "çok zekice" ya da "çok aptalca" bulan birçok eleştirmen tarafından tekrarlandı. Eleştirmenlerden biri kitabın "acı gerçeklerle dolu" olduğunu yazdı, ama aynı zamanda bu acı gerçeklerin, romanın ancak "küçük bir klasik" olmasına sebep olduğunu da belirtti. Eleştirmen, "bu acı gerçekler daha ince işlenmiş olsa ortaya daha saf bir hakikatin çıkacağını" iddia ediyordu.

Romanın "söylemek istediği şey" hakkında birçok başka saçma yorum da yapıldı. Bir eleştirmen, romanın sadece cinsel ilişkilerin insanların kendini açıkça görmesini sağlayabildiğini, fakat insanların, bu cinsel ilişkiler esnasında, sahip oldukları bütün haysiyeti kaybettiğini söylediğinden bahsediyor ve bunu kafa karıştırıcı buluyordu. Garp, röportaj verdiği bir muhabire, asık suratıyla, hiçbir zaman "söylemek istediği bir şey" olmadığını ve sadece "evlilik hakkında ciddi bir komedi ve cinsellik konusunda bir taşlama" yazdığını söylemişti. Daha sonra bu konuda, "İnsanın cinselliği en ciddi niyetlerimizi bile komikleştirebilir," yazacaktı.

Gelgelelim Garp –ya da eleştirmenler– ne söylerse söylesin kitap başarılı olmadı. *Boynuzlu Kocanın İkinci Denemesi* adlı roman, neredeyse herkesin hafasını karıştırmıştı; hakkındaki eleştiriler bile kafa karıştırıcıydı. *Erteleme*'yle kıyaslandığında satışları birkaç bin nüsha düşük kaldı ve John Wolf, Garp'a ikinci romanların kaderinin genellikle bu olduğu konusunda güvence verse de Garp –hayatında ilk kez– başarısız olduğunu hissediyordu.

İyi bir editör olan John Wolf, bir eleştiriyi Garp'a göstermemek için çok uğraştı, fakat sonunda tesadüfen görmesinden korkarak Batı Yakası'ndaki bir gazetede yayımlanan eleştiriyi, yanına, eleştirmenin ciddi bir hormon dengesizliği olduğunu duyduğuna dair bir notla birlikte Garp'a gönderdi. Eleştiri, "ünlü feminist

Jenny Fields'ın yeteneksiz oğlu T. S. Garp'ın, ucuz cinsellikle dolu ve öğretici bile olmayan, seksist bir roman yazmasının" çok çirkin ve acınası olduğunu söylüyordu.

Jenny Fields'ın yanında büyüyen Garp, diğer insanların kendisi hakkında ne düşündüğünden kolay etkilenmezdi, fakat Helen bile *Boynuzlu Kocanın İkinci Denemesi*'ni beğenmemişti. Ve Alice Fletcher bile yazdığı bir sürü sevgi dolu mektupta kitaptan bir kez bile bahsetmemişti.

Boynuzlu Kocanın İkinci Denemesi, birbirleriyle ilişki yaşayan iki çifti anlatıyordu.

Helen kitabın konusunun ne olduğunu öğrendiğinde, "Tanrım," dedi.

"Kitap *bizi* anlatmıyor," dedi Garp. "Yaşadığımız şeylerle ilgili *değil*. Sadece onları *kullanıyor*."

"Ve sen bana her zaman otobiyografik kurgunun *en kötü* kitap türü olduğunu söylerdin," dedi Helen.

230 "Bu otobiyografik bir kitap değil," dedi Garp. "Göreceksin."

Helen böyle düşünmüyordu. Roman Helen, Garp, Harry ve Alice hakkında olmasa da eşitliksiz ve cinsel açlıkla dolu ilişkileri sonunda bir felakete dönüşen dört kişi hakkındaydı.

Bu dörtlüdeki kişilerin her biri fiziksel engelli. Erkeklerden biri kör. Diğer adam o kadar feci kekeliyor ki konuşmalarını okumak insanı sinirlendirecek kadar zor. Jenny, Garp'ı zavallı merhum Bay Tinch'i böylesine ucuz bir malzeme olarak kullandığı için azarladı, fakat Garp, bu üzücü olsa da, yazarların sadece birer gözlemci, insan davranışlarının acımasız birer taklitçisi olduklarını biliyordu. Garp, Tinch'e hakaret etmek istememişti, sadece Tinch'in alışkanlıklarından birini kullanmıştı.

Helen umutsuzca, "Alice'e nasıl böyle bir şey yapabildiğini bilmiyorum," dedi.

Helen'ın bahsettiği şey bu kişilerin engelleri, özellikle de kadınların engelleriydi. Birinin sağ kolunda kas spazmları var; eli sürekli sert hareketlerle seğiriyor, şarap kadehlerini ve çiçek sak-

sılarını deviriyor, çocukların yüzüne çarpıyor; bir keresinde neredeyse (yanlışlıkla) kocasını budama testeresiyle hadım ediyor. Bu korkunç ve kontrol edilemeyen spazmların geçmesini sağlayabilen tek kişi, diğer kadının kocası olan âşığı ve kadın hayatında ilk kez kusursuz bir bedene, sadece kendi kontrolü altında olan, bilinçli hareketlere sahip oluyor.

Diğer kadınınsa tahmin edilemeyen zamanlarda, kontrol edilemeyen bir gaz çıkarma sorunu var. Gaz çıkaran kadın kekeme adamla, kör adam da tehlikeli sağ kolu olan kadınla evli.

Garp'ı savunmak gerekirse, dörtlüdeki hiç kimse yazar değil. (Helen, "Yaptığın bu küçük iyilik için minnettar mı olmalıyız?" diye sormuştu.) Çiftlerden birinin çocuğu yok ve çocuk istemiyorlar. Diğer çift çocuk istiyor ve bu kadın hamile kaldığında, sevinci, babanın kim olduğuna dair endişelerle gölgeleniyor. Baba hangi adam? Çiftler yeni doğan bebeğin bunu ortaya çıkaracak özelliklerini beklemeye başlıyorlar. Çocuk kekeme mi olacak, gaz mı çıkaracak, spazmları mı olacak yoksa kör mü olacak? (Garp bunu –annesi adına– *genler* konusunda yaptığı nihai yorum olarak görüyordu.)

Bu, bir noktaya kadar iyimser denebilecek bir roman; çiftlerin arasındaki dostluk onları sonunda bu birliktelikleri sonlandırmaya itiyor. Çocuksuz çift sonunda birbirinden uzaklaşıp ayrılıyorlar, fakat bu, yaptıkların deneyin bir sonucu değil. Çocukları olan çiftse çift kalmayı başarıyor; çocuk görünürde hiçbir engeli olmadan yaşamaya devam ediyor. Romanın son sahnesinde iki kadın karşılaşıyor; Noel zamanı bir mağazanın yürüyen merdiveninde birbirlerini görüyorlar. Gaz kaçıran kadın yukarı çıkıyor, tehlikeli sağ kolun sahibi kadınsa aşağı iniyor. İkisinin elleri de paketlerle dolu. Birbirlerinin yanından geçtikleri an, gaz kaçıran kadın keskin, yüksek sesli bir gaz salıyor, kolunu kontrol edemeyen kadın da yürüyen merdivende önünde duran yaşlı bir adama çarpıp onun ilerleyen merdivende öne eğilerek bir sürü insanı düşürmesine sebep oluyor. Ama Noel zamanı. Yürüyen merdivenler tıkış tıkış ve çok gürültülü; kimse yaralanmıyor ve Noel

zamanı bu affedilebilir bir şey. Mekanik taşıyıcılarının üzerinde birbirlerinden uzaklaşan iki kadın, sakince birbirlerinin dertlerini anlıyormuş gibi görünüyor, birbirlerine keyifsizce gülümsüyorlar.

"Bu bir komedi!" diye bağırıyordu Garp sürekli. "Kimse bunu anlamıyor. Bunun *komik* olması gerek. Bundan çok iyi bir film olurdu!"

Fakat kimse kitabın karton kapaklı basım haklarını bile satın almadı.

Sadece ellerinin üzerinde yürüyebilen adamda görülebileceği gibi, Garp'ın yürüyen merdivenlere bir düşkünlüğü vardı.

Helen, İngilizce Bölümü'ndeki hiçbir meslektaşının ona *Boynuzlu Kocanın İkinci Denemesi* hakkında hiçbir şey söylemediğini söylüyordu; söz konusu *Erteleme* olduğunda, iyi niyetli birçok meslektaşı, en azından bu konuda konuşmayı denemişti. Helen bu kitabın özel hayatına bir saldırı olduğunu ve Garp'ın kısa sürede bundan bıkacağını umduğunu söylüyordu.

"Tanrım, bunun *sen* olduğunu mu düşünüyorlar?" diye sordu Garp. "Aptal meslektaşlarının sorunu ne? Sen koridorlarda gaz çıkararak mı dolaşıyorsun? Bölüm toplantılarında kolun durmadan hareket mi ediyor? Zavallı Harry sınıfta kekeliyor muydu?" diye bağırdı. "Ve ben kör müyüm?"

"*Evet*, sen körsün," dedi Helen. "Senin neyin kurmaca, neyin gerçek olduğunu belirlemek için kendine özgü bir yaklaşımın var ama diğer insanların da senin sistemini bildiğini mi düşünüyorsun? Bunların hepsi senin *deneyimlerin*; ne kadarını uydurursan uydur, sadece *hayali* olsa da senin deneyimlerin. İnsanlar bunun *ben* olduğunu düşünüyor. O adamın da *sen* olduğunu düşünüyor. Bazen ben de böyle düşünüyorum."

Romandaki kör adam bir jeologdu. "Hiç kayalarla uğraştığımı görmüşler mi?" diye çıkıştı Garp.

Gaz kaçıran kadın bir hastanede gönüllü hemşire yardımcısıydı. "Annemin şikâyet ettiğini görüyor musun?" diye sordu Garp. "Bana hiçbir zaman bir hastanede gaz çıkarmadığını, bunu sadece evde ve kontrollü bir şekilde yaptığını yazdı mı?"

Fakat aslında Jenny Fields, oğlunun *Boynuzlu Kocanın İkinci Denemesi* romanından şikâyetçiydi. Ona, evrensel olarak çok az önemi olan, onu hayal kırıklığına uğratacak kadar sığ bir konu seçtiğini söylemişti. "Seksten bahsediyor," dedi Garp. "Gerçek bir klasik. Hayatında bir kez bile cinsel arzu hissetmemiş bir kadından neyin evrensel olduğuna dair bir söylev. Ve bekârlık yemini etmiş olan Papa, milyonlarca insanın üremesi konusunda kararlar veriyor. Dünya çok çılgın bir yer!" Garp, ağlıyordu.

Jenny'nin en yeni iş arkadaşı bir doksan üç boyunda, Roberta Muldoon adlı bir transseksüeldi. Eskiden Robert Muldoon adıyla Philedelphia Eagles takımında iç açık oyuncusu olan Roberta'nın kilosu, başarılı cinsiyet değiştirme ameliyatından beri yüz altıdan seksen bire düşmüştü. Aldığı östrojen takviyeleri, bir zamanlar devasa olan yapısını ve dayanıklılığının bir kısmını yok etmişti; Garp, Robert Muldoon'un bir zamanlar çok ünlü olan "hızlı ellerinin" de artık o kadar hızlı olmadığını tahmin ediyordu fakat Roberta Muldoon, Jenny Fields'ın heybetli bir arkadaşıydı. Roberta, Garp'ın annesine tapıyordu. Robert Muldoon cinsiyet değiştirme ameliyatına karar vermesini sağlayan cesareti, bir kış Philedelphia'daki bir hastanede geçirdiği diz ameliyatının iyileşmesini beklerken okuduğu Jenny'nin kitabı *Cinsel Bir Şüpheli*'den almıştı.

Jenny Fields şimdi de Roberta'nın, yeni futbol sezonunda onu spor spikeri olarak işe almamak için gizlice anlaştıklarını iddia ettiği televizyon kanallarına karşı Roberta'yı destekliyordu. Jenny, Roberta'nın aldığı östrojen takviyelerinin, futbol bilgisini azaltmadığını söylüyordu; ülkenin her yanındaki üniversitelerden gelen destekler bir doksan üç boyundaki Roberta Muldoon'un, giderek alevlenen bir tartışma konusuna dönüşmesine sebep oluyordu. Roberta zekiydi, iyi konuşuyordu ve elbette futbolu çok iyi biliyordu; bu konuda yorum yapan ve genellikle aptal olan diğer yorumcularla kıyaslandığında, büyük bir gelişme olacaktı.

Garp onu seviyordu. Birlikte futbol hakkında konuşuyor, squash oynuyorlardı. Garp'la yaptıkları maçların ilk birkaçını hep

Roberta kazanıyordu; Garp'tan daha güçlü ve daha iyi bir sporcuydu; fakat dayanıklılığı Garp'ınki kadar iyi değildi ve daha iri olduğu olduğu için kolay yoruluyordu. Roberta televizyon kanallarına karşı verdiği savaştan da yorulmuştu, ama başka, çok daha önemli konularda büyük bir dayanıklılık gösterecekti.

Garp ona, "Ellen James Topluluğu'yla kıyasladığımda sen kesinlikle çok iyi bir gelişmesin, Roberta," diyordu. Annesinin Roberta'yla birlikte geldiği ziyaretlerinden daha çok keyif alıyordu. Ve Roberta, Duncan'la saatlerce futbol oynuyordu. Roberta, Duncan'ı bir Eagles maçına götürmeye söz vermişti ama Garp bu konuda endişeliydi. Roberta bazı insanları çok kızdırdığı için hedef hâline gelmişti. Garp, Roberta'nın bir sürü saldırı ve bomba tehdidi aldığını tahmin ediyordu; Duncan'ın Philedelphia'daki devasa ve gürültülü futbol stadyumunda kaybolup bir çocuk tacizcisinin saldırısına uğradığını hayal ediyordu.

Garp'ın bu tip şeyler hayal etmesinin sebebi, Roberta
234 Muldoon'a gelen nefret mektuplarındaki fanatiklikti, fakat Jenny kendisine gelen bazı nefret mektuplarını gösterdiğinde onun için de endişelenmeye başladı. Bu, annesinin popülerliğinin daha önce hiç düşünmediği bir tarafıydı: Bazı insanlar ondan gerçekten nefret ediyordu. Ona kansere yakalanmasını dilediklerini yazıyorlardı. Roberta Muldoon'a anne babasının hayatta olmadığını umduklarını yazıyorlardı. Bir çift, Jenny Fields'a, onu fil spermi kullanarak yapay döllenmeyle hamile bırakıp içerinden patlayışını izlemek istediklerini yazmıştı. Notu da "Hakiki Bir Çift" diye imzalamışlardı.

Bir adam Roberta Muldoon'a hayatı boyunca Eagles taraftarı olduğunu, büyük ebeveynlerinin bile Philedelphia'da doğduğunu, ama artık Giants ya da Redskins taraftarı olacağını ve New York'a, Washington'a hatta gerekirse Baltimore'a taşınacağını, çünkü Roberta'nın, ibneliğiyle bütün Eagles'ı kirlettiğini yazmıştı.

Bir kadın Roberta Muldoon'a Oakland Raiders takımının bütün oyuncularının toplu tecavüzüne uğramasını dilediğini yazmıştı. Kadın, Raiders'ın en iğrenç futbol takımı olduğunu dü-

şünüyordu; belki de bu, Roberta'ya bir kadın olmanın ne kadar eğlenceli olduğunu gösterirdi.

Wyoming'deki bir lisedeki bir iç açık oyuncusu, Roberta Muldoon'a, onun yüzünden artık iç açık oyuncusu olmaktan utandığını, bu yüzden pozisyonunu değiştirdiğini, artık ikinci hatta savunma oyuncusu olacağını yazmıştı. Şimdilik hiç transseksüel ikinci hat savunma oyuncusu yoktu.

Michigan'daki bir üniversiteden, ileri defans oyuncusu biri, Roberta'ya, bir gün Ypsilanti'ye gelirse, onu omuz korumalarını çıkarmadan sikmek istediğini yazmıştı.

Roberta, Garp'a, "Bunlar hiçbir şey değil," dedi. "Annen çok daha kötü mektuplar alıyor. Ondan, çok daha fazla insan nefret ediyor."

"Anne," dedi Garp. "Bir süre bu işleri bıraksana? Bir tatile git. Bir kitap daha yaz." Bir gün annesine böyle bir şey teklif edeceği aklına bile gelmezdi, ama aniden Jenny'nin kendini diğer kurbanlar aracılığıyla dünyadaki tüm nefret, acımasızlık ve şiddetin hedefindeki potansiyel bir kurbana dönüştürdüğünü görmüştü.

Basın sorduğunda, Jenny her zaman yeni bir kitap yazmakta olduğunu söylerdi; bunun bir yalan olduğunu sadece Garp, Helen ve John Wolf biliyordu. Jenny Fields tek kelime bile yazmıyordu.

"Ben *kendim* için yapmak istediğim her şeyi çoktan yaptım," demişti Jenny oğluna. Ona göre oğlunun içedönüklüğü –hayallerinde yaşadığı hayat– yaşamak için daha tehlikeli bir yolmuş gibi ciddi bir tavırla, "Şimdi diğer insanlarla ilgileniyorum. Sen kendin için endişelen," diye eklemişti.

Aslında Helen da, özellikle Garp yazmadığı zamanlarda, bundan korkuyordu ve Garp, *Boynuzlu Kocanın İkinci Denemesi*'nden sonra bir yıldan uzun süre hiçbir şey yazmamıştı. Sonra bir yıl boyunca bir sürü şey yazıp hepsini attı. Editörüne mektuplar yazıyordu; bunlar John Wolf'un hem okumak hem de cevaplamak konusunda çok zorlandığı mektuplardı. Bazıları on, on iki sayfa oluyordu ve çoğu John Wolf'u *Boynuzlu Kocanın İkinci Denemesi*'ni yeterince iyi tanıtmadığı konusunda suçluyordu.

"Herkes kitaptan *nefret etti*," diyerek hatırlattı John Wolf, Garp'a. "Daha ne yapabilirdik ki?"

"Kitabı hiçbir zaman desteklemedin," yazdı Garp ona.

Helen, John Wolf'a Garp'a karşı sabırlı olması gerektiğini yazdı ama John Wolf yazarları çok iyi tanıyordu ve ona karşı elinden geldiğince sabırlı ve nazikti.

Sonunda Garp başka insanlara da mektuplar yazmaya başladı. Annesine gelen nefret mektuplarına, üzerlerinde adres bulunduğu nadir zamanlarda, cevap yazardı. Bu insanları nefretlerinden vazgeçirmeye çalıştığı uzun mektuplar yazdı. "Sosyal hizmetler uzmanına dönüşüyorsun," dedi Helen ona. Derken Garp, Roberta Muldoon'a gelen bazı mektupları cevaplamayı bile teklif etti; Roberta'nın yeni bir sevgilisi vardı ama nefret mektupları yağmaya devam ediyordu.

Garp ona, "Tanrım, önce cinsiyet değiştirme ameliyatı oldun, şimdi de bir sevgilin var," diye yakınıyordu. "Memeleri olan bir iç açık oyuncusu için epey sıkıcı birisin, Roberta." Çok iyi arkadaş olmuşlardı ve Roberta, Jenny'yle birlikte kasabaya geldiğinde squash oynuyorlardı, ama Garp'ın huzursuzluk dolu zamanını tamamen doldurmaya yetecek kadar sık olmuyordu bu. Garp saatlerce Duncan'la oyun oynuyor ve Walt'un da oyun oynayabilecek kadar büyümesini bekliyordu. İçinde bir fırtına birikiyordu.

Helen'ın Garp'ın huzursuzluğundan bıkmaya başladığını ve bir moral konuşmasına ihtiyacı olduğunu hisseden John Wolf, "Üçüncü roman en büyük eserdir," dedi. "Ona biraz zaman ver, yazmaya başlayacak."

"Üçüncü romanın en büyük eser olacağını nereden biliyormuş?" diye kükredi Garp. "Üçüncü romanım diye bir şey yok. Ve basıldığı biçimiyle, ikinci romanımın bile olmadığını söyleyebiliriz. Bu editörler sadece hurafeler ve kendini gerçekleştiren kehanetlerden bahsetmeyi biliyor! Üçüncü romanlar hakkında bu kadar çok şey biliyorsa neden *kendi* üçüncü romanını yazmıyor? Neden *ilk* romanını yazmıyor?"

Ama Helen gülümsedi, onu öptü ve film izlemekten nefret et-

mesine rağmen onu sinemaya götürdü. Helen işinden memnundu ve çocuklar da mutluydu. Garp iyi bir baba, iyi bir aşçıydı ve yazmadığı zamanlarda, sıkı çalıştığı zamanlara kıyasla Helen'la daha özenli sevişiyordu. "Yazmaya başlayacak," diye düşündü Helen.

Babası ihtiyar Ernie Holm erken yaşta kalp sorunu belirtileri göstermeye başlamıştı ama Steering'de mutluydu. Garp'la birlikte her kış, Iowa'daki büyük güreş maçlarından birini izlemek için yolculuğa çıkarlardı. Helen, Garp'ın yaşadığı yazar tıkanmasının, katlanmaları gereken küçük bir sorun olduğundan emindi.

Alice Fletcher telefonda Garp'a, "O kendisi gelecek," dedi. "*Sorlayamassın.*"

"Hiçbir şeyi *zorlamıyorum*," dedi Garp da. "Sadece, yazacağım hiçbir şey yok." Fakat hiçbir zaman hiçbir şeyi –ona duyduğu aşkı bile– bitiremeyen arzu nesnesi Alice'in, onun ne demek istediğini asla anlayamayacağını düşünüyordu.

Sonra Garp da bazı nefret mektupları almaya başladı. *Boynuzlu Kocanın İkinci Denemesi*'ne çok öfkelenen birinden hararetli bir mektup geldi. Tahmin edebileceğiniz gibi o da kör, kekeme, gaz kaçıran ya da spazmları olan biri değildi. Bu tam da Garp'ın kendini içinde bulduğu bataklıktan kurtarmasını sağlayacak şeydi.

Sevgili Bokkafa,

[bunu öfkeli okur yazmıştı]

Romanını okudum. Görünüşe bakılırsa insanların sorunlarını çok komik buluyorsun. Fotoğrafını gördüm. Herhalde kafandaki gür saçlarınla kel insanlara da gülüyorsundur. Ve acımasız kitabında, orgazm olamayan, mutlu evlilikleri olmayan ve sadık bir karıya ya da kocaya sahip olmayan insanlara da gülüyorsun. Gerçekten bu sorunlara sahip insanların her şeyin bu kadar *komik* olduğunu düşünmediğini bilmelisin. Etrafındaki dünyaya bir bak, bokkafa; dünya acılarla dolu, insanlar acı çe-

kiyor ve kimse Tanrı'ya inanmıyor ya da çocuklarını gerektiği gibi yetiştirmiyor.

En içten duygularımla,
(Bayan) I. B. Poole
Findlay, Ohio

Bu mektup Garp'ta bir tokat etkisi yarattı; nadiren bu kadar yanlış anlaşıldığını hissederdi. İnsanlar neden "komiksen" aynı anda "ciddi" de olamayacağın konusunda ısrar ediyordu? Garp çoğu insanın bilgelikle aklının başında olmasını, dürüstlükle derinliği karıştırdığını hissediyordu. Görünüşe bakılırsa, *kulağa ciddi gelen* şeyler yazdığında ciddi oluyordun. Garp diğer hayvanların kendilerine gülemediğini tahmin ediyor, gülmenin empatiyle ilişkili olduğuna ve her zaman daha fazla empatiye ihtiyaç duyduğumuza inanıyordu. Sonuçta o, her zaman şakadan anla-

mayan biri olmuştu ve dindar da değildi; belki de bu yüzden artık komediyi diğer insanlardan daha çok ciddiye alıyordu.

Fakat Garp için, yaklaşımının diğer insanlarla *alay etmek* olarak değerlendirilmesi acı vericiydi; ayrıca ortaya koyduğu sanat eserinin acımasız biriymiş gibi görünmesine sebep olduğunu fark etmek de ona keskin bir başarısızlık hissi yaşatıyordu. Garp, aşina olmadığı bir otelin çatısına çıkmış, intihar etmek üzere olan birine yazar gibi dikkatli bir tavırla, Findlay, Ohio'daki okuruna bir mektup yazdı.

Sevgili Bayan Poole,

Dünya gerçekten de acılarla dolu bir yer, birçok insan büyük acılar çekiyor, çok az insan Tanrı'ya inanıyor ve çocuklarını gerektiği gibi yetiştiriyor; bu konuda haklısınız. Ayrıca, sorunları olan insanların, bu sorunların "komik" olduğunu düşünmedikleri konusunda da haklısınız.

Horace Walpole bir keresinde dünyanın, düşünen insanlar

için komik, hisseden insanlar için trajik bir yer olduğunu söylemişti. Umarım Horace Walpole'un bunu söyleyerek dünyayı basitleştirdiğine dair düşünceme katılırsınız. Her ikimizin de hem düşündüğüne hem de hissettiğine şüphem yok ve bunun bir komedi ya da trajedi olmasına gelirsek, dünya hepsinin bir karışımıdır, Bayan Poole. Bu nedenle "ciddi" ve "komik" şeylerin neden birbirinin zıttı olduğunu düşündüğümüzü hiçbir zaman anlamamışımdır. Bu benim için sadece, insanların sorunlarının çoğunlukla komik olduğunu, buna rağmen çoğunlukla onları üzdüğünü gösteren bir çelişki.

Fakat yine de, insanlara güldüğümü, onlarla alay ettiğimi düşünmeniz beni utandırdı. Ben insanları çok ciddiye alırım. Aslına bakarsanız ciddiye aldığım tek şey insanlardır. Bu nedenle de insanların davranışlarına karşı sadece sempati duyarım ve onları avutmak için elimde gülmekten başka bir çözüm yok.

Benim dinim gülmektir, Bayan Poole. Diğer birçok din düşünülürse, gülmenin hayli zavallı bir çözüm olduğunu kabul etmek zorundayım. Ne demek istediğimi açıklamak için size küçük bir hikâye anlatmak istiyorum. Hikâye, her gün birçok kişinin açlıktan öldüğü Hindistan'daki Mumbai şehrinde geçiyor, ama Mumbai'deki tüm insanlar açlıktan ölmüyor.

Hindistan'daki Mumbai şehrinin açlıktan ölmeyen sakinleri arasında, gelin ve damat onuruna verilen bir parti, bir düğün varmış. Bazı düğün davetlileri partiye fillerini de getirmiş. Gösteriş yaptıklarının farkında değillermiş, filleri sadece ulaşım amacıyla kullanıyorlarmış. Bu bizim için etrafta dolaşmanın gösterişli bir yolu olsa da, düğüne gelen konukların kendilerini böyle gördüklerini sanmıyorum. Muhtemelen çoğu, etraflarında bir sürü Hintlinin açlıktan ölmesinden doğrudan sorumlu değildi; çoğu sadece kendi sorunlarına ve dünyanın sorunlarına bir "mola" vermiş, bir arkadaşlarının evliliğini kutluyordu. Fakat *siz* açlıktan ölmek üzere Hintlilerden

biri olsanız ve düğünün önünden geçip orada park etmiş filleri görseniz, muhtemelen epeyce hoşnutsuz olurdunuz.

Bu da yetmezmiş gibi, düğüne gelen konuklardan bazıları iyice sarhoş olup fillerine bira içirmeye başlamış. Bir buz kovasını boşaltıp içini birayla doldurduktan sonra sendeleyerek, sıcaktan bunalmış filin yanına gidip hayvana bütün kovayı içirmişler. Fil bunu sevmiş. Böylece konuklar ona birkaç kova daha bira vermiş.

Biranın bir fili nasıl etkileyeceğini kim bilebilir? Bu insanların kimseye zarar vermeye niyeti yoktu; sadece eğlenmek istemişlerdi ve muhtemelen hayatlarının geri kalanı çok da eğlenceli değildi. Belki de bu partiye ihtiyaçları vardı. Ama elbette bu insanlar aptalca ve sorumsuzca davranmıştı.

Açlıktan ölmek üzere olan diğer Hintlilerden biri o otoparka gidip fillerini birayla besleyen bu sarhoş konukları görse, eminim ki epeyce kırılırlardı. Ama umarım burada kimseyle *dalga geçmediğimi* görüyorsunuzdur.

240 Bundan sonra sarhoş konuklardan partiden *ayrılmaları* istenmiş çünkü file yaptıkları şey, diğer konuklar tarafından hoş karşılanmamış. Kimse böyle hissettikleri için diğer konukları suçlayamaz; belki de bazıları gerçekten de "olayların kontrolden çıkmasını" engelliyorlardı. Gerçi insanlar bu tip şeyleri engellemeyi hiçbir zaman başaramaz.

Çok öfkelenen ve bira yüzünden cesaretleri epey artan konuklar zorlanarak fillerine binip otoparktan uzaklaşmışlar. Elbette görülmeye değer bir olaymış bu; giderken birkaç file ve başka şeylere çarpmışlar, çünkü sarhoş konukların kovalarca bira yüzünden zihni bulanıklaşan fil bir o yana bir bu yana yalpalayarak ilerliyormuş. Hortumu, kötü monte edilmiş yapay bir uzuv gibi ileri geri sallanıyormuş. Koca hayvan dengesini o kadar kaybetmiş ki bir elektrik direğine çarpıp devirmiş; elektrik yüklü kabloların kafasına düşmesine sebep olup hem kendini hem de üzerindeki konukları öldürmüş.

Bayan Poole, lütfen bana inanın: Bunun "komik" olduğunu düşünmüyorum. Ama o sırada, açlıktan ölmek üzere Hint-

lilerden biri gelmiş. Ölen arkadaşları ve fil için feryat eden, bağıran, güzel giysilerini yırtan, harika yiyecek ve içecekleri etrafa saçan, düğünün diğer konuklarını görmüş. Yaptığı ilk şey, konukların dikkati dağılmışken düğüne girip açlıktan ölmek üzere olan ailesi için oradaki iyi yiyecek ve içeceklerin bir kısmını çalmak olmuş. Sonra da sarhoş konukların kendilerini ve fillerini öldürme biçimlerine katıla katıla gülmüş. Yeterince beslenemeyen bir Hintli için, açlıktan ölmekle kıyaslandığında, bu şekilde gösterişle ölmek epey komik, en azından hızlıdır herhalde. Ama düğünün konukları bunu böyle görmemiş. Bu onlar için bir trajediydi ve bu "trajik olaydan" bahsetmeye başlamışlar bile. Ve düğünlerinde beliren "çulsuz dilencinin" varlığını affedebilecek hatta onun, yiyeceklerini çalmasını hoşgörebilecek olsalar da ölen arkadaşları ve onların filine *gülmesini* affetmeleri imkânsızmış.

Dilencinin davranışı (yiyecekleri çalması ya da üzerindeki paçavralar değil, ölen insanlara gülmesi) karşısında çok öfkelenen düğünün konukları, dilencinin kafasını merhum konukların fillerine bira içirdiği bir kovanın içine sokarak onu boğmuş. Bunun "adaletin yerini bulması" olduğunu düşünüyorlarmış. Bu hikâyenin sınıf çatışması hakkında olduğunu ve elbette çok "ciddi" olduğunu görebiliyoruz. Fakat ben bunu doğal bir felaket hakkında bir komedi olarak görmeyi tercih ediyorum; bu sadece, karmaşıklığı onları fazlasıyla aşan, sonsuz ve önemsiz parçaların toplamından oluşan bir durumu "kontrol altına almaya" çalışan insanların aptalca bir girişimi. Sonuçta söz konusu devasa bir fil olduğu için çok daha kötü şeyler olabilirdi.

Bayan Poole, umarım kendimi size daha net açıklayabilmişimdir. Her durumda, bana yazmak için vakit ayırdığınız için teşekkür ederim, çünkü bu bir eleştiri de olsa okurlarımın fikirlerini duymayı seviyorum.

Sevgilerimle,
"Bokkafa"

Garp aşırılıkları seven bir adamdı. Her şeyi abartır, her şeyi büyütmeye inanırdı; yazdıkları da abartılıydı. Garp, Bayan Poole'la yaşadığı başarısızlığı asla unutmayacaktı; bu konuda sık sık endişeleniyordu ve ona yazdığı şatafatlı mektuba gönderdiği cevap da kadını daha da kızdırmış olmalıydı.

Sevgili Bay Garp,

[Bayan Poole cevap mektubuna böyle başlıyordu]

Bana mektup yazmaya zahmet edeceğinizi hiç düşünmemiştim. Çok hasta bir adam olmalısınız. Mektubunuzdan, kendinize inandığınızı görebiliyorum ve sanırım bu iyi bir şey. Ama söylediğiniz şeyler benim için büyük ölçüde anlamsız ve saçma ve bana tekrar bir şeyleri açıklamaya çalışmanızı istemiyorum çünkü yazdıklarınız çok sıkıcı ve zekâma hakaret ediyor.

Sevgiler,
Irene Poole

Garp, inançları gibi, kendi kendisiyle de çelişen biriydi. Diğer insanlara karşı çok cömert olsa da korkunç derecede sabırsızdı. Herkesin ne kadar zamanı ve sabrı hak ettiğini belirlediği, kendine özgü standartları vardı. Yeterince sevimli olduğuna karar verdiği âna kadar, insanın canını yakacak kadar sevimli olabilirdi. Sonra bir anda değişip kükremeye başlardı.

Sevgili Irene:

[Garp, Bayan Poole'a böyle yazmıştı]

Ya kitap okumayı tamamen bırakmalı ya da çok daha fazla çaba sarf etmelisiniz.

Sevgili Bokkafa,

[bu, Irene Poole'un cevabıydı]

Kocam, bir daha bana yazarsan beynini püreye çevireceğini söylüyor.

Çok sevgiler,
Bayan Fitz Poole

Sevgili Fitzy ve Irene:

[Garp hemen yanıt vermişti]

Siktirin gidin.

Böylece bütün espri anlayışını ve dünyaya karşı duyduğu bütün sempatiyi kaybetmişti.

Garp, "Grillparzer Pansiyonu"nda bir yandan bir komedi damarı yakalarken diğer yandan merhametli olmayı başarmıştı. Öykü, zoraki bir sevimlilik ya da söylemek istediği şeyi söyleyebilmek için yaptığı abartılarla, bahsettiği insanları *küçümsemiyordu*. Kahramanlarını ağlanası karakterlere dönüştürmüyor, üzüntülerini ucuzlatmıyordu.

Fakat Garp, o öyküde sahip olduğu dengenin gücünü kaybettiğini hissediyordu. Garp'a göre ilk romanı *Erteleme*, gerçekten parçası bile olmadığı faşist tarihin kibirli ağırlığı altında ezilmişti. İkinci romanındaki sorunsa hayal gücünü *yeterince* kullanmamasıydı; epey sıradan olan kendi hayatının ötesinde, yeterince iyi hayaller kurmadığını hissediyordu. *Boynuzlu Kocanın İkinci Denemesi*'ni hayli soğuk buluyordu. Bunun "gerçek" ama sıradan bir deneyim olduğunu düşünüyordu.

Hatta Garp artık içinin, talihli hayatıyla (Helen ve çocuklarıyla) fazlasıyla dolu olduğunu düşünüyordu. Bir yazar olarak becerisini, çoğu yazarın düştüğü bir hataya düşerek, kendi hakkında

yazmaya başlayarak körelttiğini hissediyordu. Fakat kendisi dışındaki şeylere baktığında, Garp tek seçeneğinin yanlış hayallere kapılmak olduğunu görüyordu. Hayal gücü onu yarı yolda bırakıyordu ve "içgüdüsünün ışığı körelmişti". Biri ona yazdığı şeylerin nasıl gittiğini sorduğunda, sadece Alice Fletcher'ın kısa, acımasız ve kötü bir taklidini yapabiliyordu.

"*Bığaktım,*" diyordu Garp.

9
EBEDİ KOCA

Garp'ın telefon rehberinin sarı sayfalarında Evlilik, Dülgerler'den sonra geliyordu. Dülgerler'den sonra Emeklilik İşlemleri, Emlakçılar, Etiket Üreticileri, Ev Aletleri Bayileri, Ev Tamiratı, Ev İlaçlama Hizmetleri vardı ve bundan sonra Evlilik ve Aile Danışmanlığı sıralanmıştı. Garp Evlilik'i keşfettiğinde Dülgerler'e bakıyordu; ikiye dört kalaslar hakkında birkaç masum soru sorabileceği birini ararken Evlilik başlığı gözüne çarpıp daha ilginç ve daha rahatsız edici soruları ortaya çıkarmıştı. Garp daha önce, dülgerlerden daha fazla evlilik danışmanı olduğunu fark etmemişti mesela. Fakat bunun, nerede yaşadığına bağlı olduğunu düşündü. Kırsal kesimde daha fazla dülger olması gerekmez miydi?

Garp neredeyse on bir yıldır evliydi ve bu süre zarfında neredeyse hiç kalas kullanmamış, danışmanlık almaya ise daha da az ihtiyaç duymuştu. Garp'ın sarı sayfalardaki uzun isim listeleriyle ilgilenmesinin sebebi kişisel sorunları değil, gerçek bir işinin olmasının nasıl bir şey olduğunu hayal ederek çok zaman geçirmesiydi.

Listede Hıristiyan Danışma Merkezi ve Kilise Cemaati Danışma Merkezi'ni gördüğünde, kuru ve etli ellerini durmadan ovuşturan içten papazları düşündü. Sabun köpükleri gibi yuvar-

lak, nemli cümlelerle konuşuyor, "Kilisemizin sizinki gibi kişisel sorunlara çok fazla yardımcı olamayacağının farkındayız. Kişiler kendilerine özgü çözümler aramalı, kendi kişiselliklerini korumalıdır, fakat birçok kişinin, kendilerine has sorunlarını, *kilisemizde* fark ettiğini de *deneyimledik*," gibi şeyler söylüyor olmalılardı.

Karşılarında, aynı anda orgazm konuşmak isteyen bir çift oturuyor olmalıydı herhalde – gerçek miydi bu mevzu yoksa efsane mi?

Garp kilise mensuplarının danışmanlık işiyle epeyce ilgilendiğini fark etti; Lüteryan Sosyal Hizmetleri diye bir şey vardı; bir de ("sertifikalı") Peder Dwayne Kuntz ve (ona "sertifika" veren) Birleşik Devletler Evlilik ve Aile Danışmanlığı Bürosu'na bağlı, "Tüm Ruhların Yol Göstericisi" unvanlı Louise Nagle vardı. Garp eline bir kurşun kalem alıp dini bağlantıları olan evlilk danışmanlarının isimlerinin yanına minik sıfırlar çizdi. Bunların epey iyimser tavsiyelerde bulunacaklarına inanıyordu.

Daha "bilimsel" eğitim almış danışmanların bakış açısından ise bu kadar emin değildi; aldıkları eğitime de çok güvenmiyordu. Bunlardan biri "sertifikalı klinik psikolog"du ve bir diğeri sadece isminin yanına "klinik Tıp Doktoru" yazmıştı. Garp bunların birçok anlama gelebileceğini, fakat aynı zamanda hiçbir anlama gelmeyebileceğini bilyordu. Bir sosyoloji mezunu, eski bir işletme öğrencisi. Birinin adının yanında "B. B." yazıyordu ve bu, Botanik Bilimi anlamına geliyor olabilirdi. Birinin doktorası vardı; peki doktorası "evlilik" üzerine miydi? Biri sadece "doktor" yazmıştı ama alanının tıp mı yoksa felsefe mi olduğunu belirtmemişti. Evlilik danışmanlığı konusunda bunlardan hangisi daha başarılı olurdu? Birinin uzmanlık alanı "grup terapisi"ydi; belki de daha az hırslı olan biriyse sadece "psikolojik değerlendirme" vadediyordu.

Garp aralarından en beğendiği iki tanesini seçti. İlki, "banka kartı kabul eden" ve "özsaygı atölyeleri" düzenleyen Doktor O. Rothrock'tı.

İkincisi, "sadece randevuyla hasta kabul eden" M. Neff'ti. M.

Neff'in adının yanında sadece bir telefon numarası vardı. Acaba bahsedebileceği önemli bir özelliği mi yoktu yoksa bu, çok daha büyük bir kibrin mi göstergesiydi? Belki de ikisi de doğruydu. Garp, "Benim bir evlilik danışmanına ihtiyacım olsa önce M. Neff'i denerdim," diye düşündü. Banka kartı kabul eden ve özsaygı atölyeleri düzenleyen Doktor O. Rothrock'ın bir şarlatan olduğu çok belliydi. Ama M. Neff ciddiydi; M. Neff'in bir vizyonu vardı; Garp bunu görebiliyordu.

Garp sarı sayfalar boyunca biraz daha ilerleyip Fason Atölyeleri, Fayans Döşeme ve Güreş Matı Tamiri başlıklarını gözden geçirdi. Bu başlığın altında sadece şehir dışından, Steering'e ait olduğu belli olan tek bir telefon numarası vardı. Garp'ın kaynpederi Ernie Holm, biraz da para kazandığı bir hobi olarak, güreş matları tamir ediyordu. Eski koçu, Garp'ın aklına bile gelmemişti; Ernie'nin adını fark etmeden Güreş Matı Tamiri başlığını atlayıp Güneşlikler başlığını incelemeye koyuldu. Bunun ardından Hafriyatçılar ve Hamak Yapımı başlıkları geliyordu. Bu kadarı yeterliydi. Dünya çok karmaşık bir yerdi. Garp tekrar Evlilik başlığına döndü.

Sonra Duncan okuldan eve geldi. Garp'ın büyük oğlu artık on yaşındaydı; Helen, Garp'ın kemikli ve zarif yüzüne ve oval, sarı-kahverengi gözlerine sahip, uzun boylu bir oğlandı. Helen'ın teni güzel bir açık meşe rengindeydi ve Duncan onun harika tenini de almıştı. Garp'tansa gerginliğini, inatçılığını ve kendine acımayla dolu karanlık ruh hâllerini almıştı.

"Baba?" dedi Duncan. "Bu gece Ralph'lerde kalabilir miyim? Çok önemli."

"Ne?" dedi Garp. "Hayır. Ne zaman?"

Duncan babasına, "Yine telefon rehberini mi okuyorsun?" diye sordu. Garp ne zaman telefon rehberini okusa Duncan bunu anlıyordu; çünkü onu uykudan uyandırmaya benziyordu bu. Garp sık sık telefon rehberini okuyor, isimleri inceliyordu. Romanlarındaki karakterlerin isimlerini telefon rehberinden seçerdi; yazar tıkanıklığı yaşamaya başladığında telefon rehberini daha çok

okur, karakter isimlerini tekrar tekrar değiştirirdi. Garp seyahat ettiğinde, kaldığı motel odasında baktığı ilk şey telefon rehberi olurdu ve onu genellikle çalardı.

"Baba?" diyen Duncan babasının yine telefon rehberi transına girmiş, kurmaca insanlarının hayatlarını yaşadığını tahmin ediyordu. Garp gerçekten de o gün telefon rehberiyle kurmaca olmayan bir işi olduğunu unutmuştu; kalasları tamamen unutmuş, sadece M. Neff'in cüretkârlığını ve evlilik danışmanı olmanın nasıl bir şey olacağını düşünüyordu. "Baba!" dedi Duncan. "Ralph'i akşam yemeğinden önce aramazsam annesi oraya gitmeme izin vermez."

"Ralph mi?" dedi Garp. "Ralph burada değil." Duncan ince çenesini yukarı kaldırıp gözlerini devirdi; Helen'ın da yaptığı bir hareketti bu ve Duncan'ın da annesi kadar güzel bir boynu vardı.

"Ralph *kendi* evinde," dedi Duncan. "Ben de *kendi* evimdeyim ve bu geceyi Ralph'in evinde, Ralph'le birlikte geçirmek istiyorum."

"Hafta içi olmaz," dedi Garp.

"Bugün cuma," dedi Duncan. "Tanrım."

"Tanrı'nın adını kötü anma, Duncan," dedi Garp. "Annen işten eve gelince ona sorabilirsin." Duncan, Garp'ın onu oyalamaya çalıştığını biliyordu; Garp, Ralph'ten şüpheleniyordu ve daha da kötüsü, Duncan bunu daha önce yapsa da, Garp onun geceyi Ralph'in evinde geçirmesinden endişeleniyordu. Ralph, Duncan'dan yaşça büyük, Garp'ın güvenmediği bir oğlandı; ayrıca Garp, Ralph'in annesini de sevmiyordu; kadın gece oğlanları yalnız bırakıp dışarı çıkıyordu (Duncan bunu itiraf etmişti). Helen bir keresinde Ralph'in annesinin "pasaklı" olduğunu söylemişti; bu, her zaman Garp'ın ilgisini çeken bir sözcük (ve Garp için kadınları çekici kılan bir görüntü) olmuştu. Ralph'in babası onlarla birlikte yaşamıyordu, bu nedenle Ralph'in annesinin "pasaklı" görüntüsü, yalnız yaşayan kadın imajıyla daha da pekişiyordu.

"Annemin eve dönmesini *bekleyemem*," dedi Duncan. "Ralph'in

annesi yemekten önce haber vermemi, yoksa gidemeyeceğimi söyledi." Akşam yemeği Garp'ın sorumluluğuydu ve bu fikir dikkatinin dağılmasına sebep oldu. Saatin kaç olduğunu merak etti. Duncan'ın okuldan geliş saati sürekli değşiyor gibiydi.

"Neden Ralph'e onun burada kalmasını söylemiyorsun?" dedi Garp. Bilindik bir taktikti bu. Birlikte kalacaklarında genellikle Ralph onların evine gelir, böylece Garp'ın, *Bayan* Ralph'in aldırmazlığı konusunda endişelenmesine gerek kalmazdı (Garp hiçbir zaman Ralph'in soyadını hatırlayamıyordu).

"Ralph *hep* burada kalıyor," dedi Duncan. "Ben *orada* kalmak istiyorum. Garp, "Peki *ne* yapacaksınız?" diye düşündü. "İçki ve ot içip hayvanlara eziyet edecek, Bayan Ralph'in beceriksiz sevişmesini mi dikizleyeceksiniz?" Ama Garp, Duncan'ın on yaşında, çok aklı başında ve dikkatli bir çocuk olduğunu biliyordu. Oğlanlar muhtemelen sadece, Garp gülümseyerek onlara bakıp istedikleri bir şey olup olmadığını sormadan evde yalnız kalmanın keyfini çıkarmak istiyordu.

Garp ona, "Bayan Ralph'i arayıp, gelip gelemeyeceğini söylemek için annenin eve gelmesini beklemen gerektiğini söylemeye ne dersin?" diye sordu.

"Tanrım, *Bayan* Ralph mi?" diye homurdandı Duncan. "Annem de, '*Benim* için sorun yok, babana sor,' diyecek. Hep böyle söylüyor."

Garp oğlunun çok zeki olduğunu düşündü. Tuzağa düşmüştü. Neredeyse ona Bayan Ralph'in, gece, yatağında elinde sigarasıyla uykuya dalıp saçlarını tutuşturarak hepsinin yanarak ölmesine sebep olacağından korktuğunu söyleyecekti. Garp'ın söyleyebileceği başka bir şey yoktu. Asık suratla, "Tamam, gidebilirsin," dedi. Ralph'in annesinin sigara içip içmediğini bile bilmiyordu. Sadece, gördüğü andan beri ondan hoşlanmamıştı ve Ralph'ten şüpheleniyordu. Bunun da çocuğun Duncan'dan büyük olması ve bu nedenle Garp'ın, onun Duncan'a çok kötü şeyler öğretebileceğinden korkmasından başka bir sebebi yoktu.

Garp, karısı ve çocuklarının yakınlık duyduğu çoğu kişiden

şüphelenirdi; sevdiği az sayıdaki kişiyi "diğer herkesten" korumaya ihtiyaç duyardı. Garp'ın paranoyak tahminleriyle adını lekelediği tek kurbanı, zavallı Bayan Ralph değildi. Garp, "Daha çok dışarı çıkmalıyım," diye düşündü. "Keşke bir işim olsa," diye düşündü. Bu, yazmayı bıraktığından beri her gün tekrar tekrar aklından geçirdiği bir düşünceydi.

Dünya üzerinde Garp'a çekici gelen ve yapabilmek için gerekli özelliklere sahip olduğu neredeyse hiçbir iş yoktu; çok az işi yapabilecek beceriye sahip olduğunu biliyordu. *Yazabildiği* zamanlarda yazıyor ve iyi yazdığına inanıyordu. Fakat bir işe girmeyi düşünmesinin sebeplerinden biri, diğer insanlar hakkında daha çok şey öğrenmesi gerektiğini hissetmesiydi; onlara karşı duyduğu bu güvensizliğin üstesinden gelmek istiyordu. Bir işi olması en azından onu insanlarla temas kurmak zorunda bırakacaktı çünkü Garp zorunda olmadığı sürece evde kalırdı.

Başlangıçta, yazı yazdığı için, bir iş bulma fikrini ciddiye al-
250 mamıştı. Şimdiyse yazmak için bir işi olması gerektiğini düşünüyordu. "Hayal edebileceğim insanlar bitiyor," diye düşündü, ama belki de hiçbir zaman *hoşlandığı* çok fazla insan olmamıştı ve uzun yıllardır hiçbir şey yazmamıştı.

Duncan ona, "Ben gidiyorum," dediğinde Garp düş kurmayı bıraktı. Oğlanın sırtında parlak turuncu bir sırt çantası vardı ve sarı bir uyku tulumu kıvrılıp çantanın altına sabitlenmişti. Garp ikisini de kolayca görülebildikleri için seçmişti.

"Seni bırakayım," dedi Garp ama Duncan yine gözlerini devirdi.

"Baba, araba annemde," dedi. "Daha işten dönmedi."

"Tabii ya," diye düşünen Garp aptal bir sırıtışla oğluna baktı. Sonra Duncan'ın bisikletini aldığını görüp kapıdan çıkan oğluna seslendi. "Neden *yürüyerek* gitmiyorsun, Duncan?"

Duncan bitkin bir tavırla, "Neden gideyim?" diye sordu.

Çılgın bir ergenin kullandığı bir araba seni ezdiğinde omurganın zarar görmemesi ya da kalp krizi geçiren sarhoş bir adamın arabasının seni gökyüzüne fırlatmaması için, diye düşündü Garp.

Harika, sıcak göğsün kaldırıma çarpıp parçalanır ve kaldırıma düştüğünde özel kafatasın ikiye ayrılır; sonra pisliğin teki seni, sanki kanalizasyonda bulduğu bir ev hayvanıymışsın gibi eski bir bez parçasına sarar. Sonra banliyöde yaşayan ahmağın teki gelip bunun kime ait olduğunu tahmin etmeye çalışır (Sanırım Elm ve Dodge'un köşesindeki yeşil beyaz evde yaşıyordu). Sonra biri seni eve getirir, zili çalar ve kanlı arka koltuktaki et yığınını gösterip bana, "Üzgünüm, bu sizin mi?" diye sorar. Ama Garp sadece, "Pekâlâ Duncan, bisikletini *al*. Ama dikkatli ol!" dedi.

Duncan'ın sokağın karşısına geçişini, pedalları çevirip bir sonraki blok boyunca ilerleyişini ve dönmeden önce arkaya bakışını izledi (*Akıllı çocuk: Eliyle yaptığı şu dikkatli işarete baksana; ama belki de bunu sadece benim için yapıyordur*). Küçük, güvenli bir kentin küçük bir banliyösünde yaşıyorlardı; etrafları geniş yeşil alanlar, çoğu üniversitede çalışan ailelerin yaşadığı müstakil evler ve lisans öğrencilerinin yaşaması için küçük dairelere dönüştürülmüş birkaç büyük evle çevriliydi. Örneğin Ralph'in annesi, kendine ait bir evi olmasına ve yaşça Garp'tan büyük olmasına rağmen, sonsuza dek lisans öğrencisi kalacakmış gibi görünüyordu. Eski kocası Fen Bilimleri bölümlerinden birinde ders veriyordu ve muhtemelen kadının üniversite ücretini de o ödüyordu. Garp birilerinin Helen'a, adamın, öğrencilerinden biriyle birlikte yaşadığını söylediğini hatırladı.

Garp, Bayan Ralph'in muhtemelen gayet iyi biri olduğunu düşündü; bir çocuğu vardı ve şüphesiz ki onu seviyordu. Hayatında önemli bir şeyler yapmak konusunda da ciddiydi elbette. "Keşke biraz daha *dikkatli* olsa!" diye düşündü Garp. "Dikkatli olmak zorundasın, insanlar dikkatli değil. Her şeyi mahvetmek çok kolay."

"Merhaba!" dedi biri, ya da Garp birinin bunu söylediğini *düşündü*. Etrafına bakındı ama bunu söyleyen her kimse gitmişti; belki de hiç orada olmamıştı. Çıplak ayakla (bahar yeni gelmişti ve ayakları üşüyordu) ve elinde bir telefon rehberiyle, evinin önündeki kaldırımda durduğunu fark etti. M. Neff ve evlilik

danışmanlığı hakkında hayaller kurmaya devam etmek istiyordu ama saatin geç olduğunu farkındaydı; akşam yemeğini hazırlaması gerekiyordu ve daha alışveriş bile yapmamıştı. Bir blok ötedeki, süpermarketin dev dondurucularını çalıştıran motorların homurtusunu duyabiliyordu (Buraya bunun için taşınmışlardı; böylece Helen arabayla işe gittiğinde Garp yürüyerek alışverişe gidebilecekti. Ayrıca Garp'ın koşabileceği bir parka da daha yakın olacaklardı). Süpermarketin arkasında büyük pervaneler vardı ve Garp bunların içerideki koridorlardaki bayat havayı emip hafif yiyecek kokularını blok boyunca dağıttığını duyabiliyordu. Garp bunu seviyordu. Bir aşçının kalbine sahipti.

Günlerini yazarak (yazmaya çalışarak), koşarak ve yemek yaparak geçiriyordu. Erkenden kalkıp kendisi ve çocukları için kahvaltı hazırlıyordu; öğlenleri evde kimse olmadığı için Garp da yemek yemiyordu ve her gece ailesine akşam yemeği pişiriyordu. Sevdiği bir ritüeldi bu fakat yemek pişirmeye duyduğu tutku, ne kadar iyi yazdığına ve ne kadar iyi koştuğuna bağlıydı. Yazmayı başaramadığında bunun acısını uzun bir koşu yaparak çıkarıyordu, bazen de yazamadan geçirdiği bir gün onu o kadar yoruyordu ki bir kilometre bile koşamıyordu; o zaman da günü harika bir yemek pişirerek kurtarmaya çalışıyordu.

Helen hiçbir zaman Garp'ın yaptığı yemeklerden gününün nasıl geçtiğini anlayamıyordu; özel bir yemek hem bir kutlama hem de o gün iyi giden *tek* şeyin bu olduğu, yemek pişirmenin, Garp'ın umutsuzluğa kapılmasını engellleyen tek şey olduğu anlamına gelebiliyordu., "Dikkatli olursan," diye yazacaktı daha sonraları Garp, "iyi malzemeler kullanırsan ve kestirmelere başvurmazsan genellikle çok iyi bir şey pişirebilirsin. Bazen bir günün sonunda ürettiğin değerli tek şey bu olur: Yemek için pişirdiğin şey. Yazmak konusundaysa şöyle düşünüyorum: Doğru malzemelere sahip olsan, bir sürü vakit ayırıp özen göstersen de hiçbir şey elde edemeyebilirsin. Bu, aşk için de geçerlidir. Bu nedenle yemek pişirmek, çok çalışan bir insanın akıl sağlığını korumasına yardımcı olabilir."

Eve girip ayakkabılarını aradı. Sahip olduğu tek ayakkabı, koşu ayakkabılarıydı ama onlardan bir sürü vardı. Hepsi de parçalanmanın farklı safhalarındalardı. Garp ve çocuklar temiz ama yıpranmış giysiler giyerdi, Helen ise şık giyinirdi ve Garp onun çamaşırlarını yıkasa da ütü yapmayı reddediyordu. Kendi giysilerini ve nadiren Garp'ın gömleklerini Helen ütülerdi; ütü yapmak, ev erkeği Garp'ın yapmayı reddettiği tek ev işiydi. Yemek pişirmek, çocuklarla ilgilenmek, çamaşırları yıkamak ve evi temizlemek Garp'ın işiydi. Yemekleri ustaca pişiriyor, çocuklarla biraz gergin olsa da itinayla ilgileniyor, temizliğiyse takıntı denecek seviyede yapıyordu. Ortalığa dağılmış giysiler, bulaşıklar ve oyuncakları gördüğünde söyleniyor, ama hiçbir şeyi ortada bırakmıyordu; her şeyi yerine kaldırmak konusunda delilik seviyesinde düzenliydi. Bazı sabahlar yazmaya oturmadan önce bütün evi elektrikli süpürgeyle süpürür ya da fırını temizlerdi. Ev asla dağınık görünmez ve asla kirli olmazdı; ama temizliği her zaman aceleyle yapardı. Garp bir sürü şeyi atardı ve evde sürekli bir şeyler eksilirdi. Aylar boyunca yanan ampulleri değiştirmeyebilirdi; sonunda Helen, neredeyse tamamen karanlıkta, çalışan iki ampulün etrafında toplanmış hâlde yaşadıklarını fark ederdi. Ya da ışıkları hatırladığında, sabunu ve diş macununu unuturdu.

Helen'ın da evde yaptığı bazı şeyler vardı ama Garp bu konularda hiçbir sorumluluk üstlenmezdi: Örneğin Helen çiçekleri sulamayı unutacak olursa bitkiler ölürdü. Garp bitkilerden birinin boynunu büktüğünü ya da hafifçe solmaya başladığını gördüğü an onu evden atardı. Helen günler sonra, "O kırmızı arronzo nerede?" diye sorardı.

"O kuru bitki mi?" derdi Garp. "Hastalanmıştı. Üzerinde solucanlar gördüm. Minik omurgalarıyla zeminde dolaşmaya başladıklarını gördüm."

Garp ev işlerini böyle yürütüyordu.

Garp evin içinde sarı koşu ayakkabılarını bulup giydi. Telefon rehberini, büyük tencereleri koyduğu dolaba koydu (telefon

rehberlerini evin her yanına saklıyordu; sonra istediği rehberi bulabilmek için evin altını üstüne getiriyordu). Dökme demir bir tavaya biraz zeytinyağı koyup yağın ısınmasını beklerken bir soğan doğradı. Akşam yemeğini pişirmeye başlamak için geç kalmıştı ve alışverişe bile gitmemişti. Standart bir domates sosu, biraz makarna, taze yeşilliklerden salata ve bir somun güzel ekmek. Böylece sosu pişirmeye başladıktan sonra markete gidebilir ve sadece yeşillikleri alabilirdi. Daha hızlı doğramaya başladı (şimdi taze reyhanları doğruyordu) ama hiçbir şeyi tava doğru sıcaklığa gelmeden pişirmeye başlamamak önemliydi; yağın iyice ısınması lazımdı ama duman çıkmamalıydı. Garp, yazmak gibi yemek yapmak konusunda da aceleye getiremeyeceğin şeyler olduğunu biliyordu ve bu konularda hiçbir zaman acele etmezdi.

Telefonun çalması onu o kadar kızdırdı ki bir avuç soğanı tavaya attığında, sıçrayan yağ elini yaktı. "Siktir!" diye bağırdı ve ocağın yanındaki dolabı tekmeleyip kapaktaki minik meteşenin
254 yerinden çıkmasına sebep oldu; yere düşen bir telefon rehberine baktı. Bütün soğanları ve taze reyhanları yağa atıp ocağı kıstı. Elini soğuk suyun altına tuttu ve yanığın acısıyla dengesini kaybedip diğer eliyle telefonu açtı.

("Sahtekârlar," diye düşündü Garp. Evlilik danışmanı olmak için nasıl becerilere sahip olunması gerekiyordu ki? "Şüphesiz o indirgemeci deli doktorlarının uzman oldüklarını iddia ettikleri şeylerden biridir bu da.")

Telefona, "Beni tam işimin ortasında yakaladın," diye çıkıştı; bir yandan tavada pişmeye başlayan soğanlara bakıyordu. Onu arayabilecek, korkması gereken kimse yoktu, bu da işsiz olmanın birçok avantajından biriydi. Sadece editörü John Wolf, Garp'ın telefonu açma biçiminin, kabalığını ortaya koyduğunu söylerdi. Helen onun telefona cevap verme biçimine alışıktı ve biri Helen'ı arıyorsa bile, arkadaşları ve meslektaşları zaten Garp'ın kaba biri olduğuna inanıyordu. Arayan Ernie Holm ise Garp bir an için irkilebilirdi; Koç her zaman çok fazla özür diliyordu ve bu Garp'ı utandırıyordu. Arayan annesiyse, Garp onun kendisine bağırarak

cevap vereceğini biliyordu. "Yine yalan söylüyorsun! Sen *hiçbir zaman* bir işin ortasında olmazsın. Hep uçlarda yaşarsın." (Garp, arayanın Jenny *olmamasını* umuyordu) O an, onu arayabilecek başka bir kadın yoktu. Arayan ancak, minik Walt'un gittiği kreşten, onun bir kaza geçirdiğini söyleyen biri ya da uyku tulumunun fermuarının bozulduğunu veya bacağını kırdığını söylemek için telefon eden Duncan ise Garp kendini kaba ses tonu yüzünden suçlu hissedecekti. İnsanın çocuklarının onu bir işin ortasında yakalamaya hakkı vardı ve bunu da genellikle yaparlardı.

"*Neyin* ortasındaydın, tatlım?" diye sordu Helen ona. "Ya da *kimin* ortasında? Umarım hoş bir kadındır."

Helen'ın telefondaki sesinin seksi, oyunbaz bir tınısı vardı ve bu Garp'ı hep şaşırtırdı; çünkü Helen hiç böyle bir kadın değildi, flörtöz bile sayılmazdı. Garp onu gizliden gizliye çok istek uyandırıcı bulsa da giysileri ya da dış dünyada sergilediği alışkanlıkları bunu ima etmezdi. Fakat Helen'ın telefondaki sesi Garp'a çok müstehcen geliyordu ve bu hep böyle olmuştu.

Dramatik bir tavırla, "Elimi yaktım," dedi. "Yağ çok kızgın ve soğanlar yanıyor. Ne var?"

Hâlâ onunla dalga geçen Helen, "Zavallı kocam," dedi. "Pam'e mesaj bırakmamışsın." Pam, İngilizce Bölümü'nün sekreteriydi. Garp, ona nasıl bir mesaj bırakmış olması gerektiğini bulmaya çalıştı. Helen, "Elindeki yanık çok kötü mü?" diye sordu.

Garp, "Hayır," derken sesi keyifsizdi. "*Ne* mesajı?"

"İkiye dörtlük kalaslar," dedi Helen. Garp kalasları hatırladı. Dülgerleri arayıp kalasları ikiye dört kestirmenin fiyatını öğrenecekti ve Helen okuldan dönerken onları alacaktı. Garp, evlilik danışmanlarının dikkatini dağıtıp ona kalasları unutturduğunu hatırladı.

"Unuttum," dedi. Garp, Helen'ın alternatif bir planı olacağını biliyordu ve Helen da bunu telefonu etmeden önce biliyordu.

"Onları şimdi ara," dedi Helen. "Kreşe vardığımda seni ararım. Sonra Walt'la birlikte gidip ikiye dörtlük kalasları alırız. Walt kereste depolarını seviyor." Walt beş yaşına gelmişti; Garp'ın ikin-

ci oğlu kreşe ya da okul öncesi eğitimine gidiyordu ve buranın üzerine çökmüş genel sorumsuzluk hissi, Garp'ın en heyecanlı kâbuslarını görmesine sebep oluyordu.

"Pekâlâ," dedi Garp. "Hemen arıyorum." Domates sosu konusunda endişeliydi ve Helen'la yaptığı telefon konuşmasını, kafası bu kadar meşgul ve ilgisizken bitirmek istemiyordu. Onun sessizliğinden faydalanarak, "İlginç bir iş buldum," dedi. Ama Helen'ın sessizliği uzun sürmedi.

"Sen bir yazarsın, tatlım," dedi. "Zaten ilginç bir işin *var*." Bazen Helen'ın, onun evde kalıp "sadece yazmasını" istiyormuş gibi görünmesi Garp'ın paniğe kapılmasına sebep olurdu. Çünkü Garp evdeki işleri onun için çok rahatlatıyordu. Ama Garp için de rahattı aslında; istediğinin bu olduğunu düşünüyordu.

Garp, Helen'ın sözünü keserek, "Soğanları karıştırmam gerek," dedi. "Ve elimdeki yanık acıyor," diye ekledi.

Helen neşeyle onunla dalga geçerek, "Seni başka bir işin ortasındayken tekrar ararım," dedi. Cilveli ses tonundaki vamp kahkahayı zorlukla saklıyordu; bu, Garp'ı hem tahrik ediyor hem de çok kızdırıyordu.

Garp soğanları karıştırdı, yarım düzine ezilmiş domatesi sıcak yağa attı, sonra biber tuz ve kekik ekledi. Walt'un kreşine en yakın kereste deposunu aradı; Helen, bir şeylerin fiyatlarını kıyaslamak gibi şeylerde çok dikkatliydi ve Garp onun bu özelliğini takdir ediyordu. Garp ise tahtanın her yerde tahta olduğunu düşünürdü; kahrolası kalasları almak için en iyi yer, en yakında olandı.

Garp bir yemek kaşığı domates püresini bir kâse ılık suya ekleyip bunu sosla karıştırırken, "*Evlilik* danışmanı!" diye düşündü. Neden bütün ciddi işleri şarlatanlar yapıyordu? Evlilik danışmanlığından daha ciddi ne olabilirdi? Fakat Garp bir evlilik danışmanına bir kiropraktörden bile az güvenilebileceğini düşünüyordu. Birçok doktorun kiropraktörleri küçümsediği gibi, psikiyatristler de evlilik danışmanlarını küçümsüyor muydu? Garp'ın, psikiyatristler, o tehlikeli indirgemeciler, kişinin karmaşıklığını çalan o sahtekârlar kadar küçümsediği başka kimse yoktu. Garp'a göre

psikiyatristler, kendi yarattıkları karmaşayı çözemeyen kişilerin kendilerini bulduğu iğrenç çıkmaz sokaklardı.

Garp, psikiyatristlerin, karşılaştıkları karmaşalara yeterince saygılı yaklaşmadığını düşünüyordu. Psikiyatristlerin amacı kafayı temizlemekti ve Garp bunu ancak, karmaşık olan her şeyi atarak yaptıklarını (tabii yapabilirlerse) düşünüyordu. Garp, bunun ortalığı temizlemenin en basit yolu olduğunu biliyordu. Ama asıl önemli olan bu karmaşayı *kullanmak*, karmaşık şeylerin işine yaramasını sağlamaktı. Helen ona, "Bir yazar için bunu söylemek kolay," demişti. "Sanatçılar bir karmaşayı 'kullanabilir' ama çoğu kişi bunu yapamaz ve bu yüzden de o karmaşaları istemezler. *Ben* onları istemediğimi biliyorum. Sen nasıl bir psikiyatrist olurdun acaba? Kafasındaki karmaşayı kullanamayan zavallı bir adam sana geldiğinde ve sadece o karmaşadan kurtulmak istediğinde ne yapardın? Herhalde ona bu konuda *yazmasını* tavsiye ederdin." Garp psikiyatri hakkında yaptıkları bu konuşmayı hatırlayıp kendini kederlenmiş hissetti; onu sinirlendiren şeyleri basitleştirmeye eğilimli olduğunu biliyordu ama psikiyatrinin her şeyi basitleştirdiğine inanıyordu.

Telefon çaldığında, "Springfield Bulvarı'ndaki dülger. Size çok yakın," dedi.

"Nerede olduğunu biliyorum," dedi Helen. "Sadece orayı mı aradın?"

"Tahta tahtadır," dedi Garp. "İkiye dörtlük kalaslar her yerde aynıdır. Springfield Bulvarı'na gittiğinizde hazır olacaklar."

"Bulduğun şu ilginç iş *neydi*?" diye sordu Helen; Garp onun bunu düşüneceğini biliyordu.

"Evlilik danışmanlığı," dedi Garp. Domates sosu kaynıyor, mutfağı yoğun dumanıyla dolduruyordu. Telefonun diğer ucundaki Helen saygılı bir sessizliğe büründü. Garp bu kez de Helen'ın, bu işe uygun olduğunu düşünmesini sağlayan özelliklerinin neler olduğunu sormakta zorlanacağını biliyordu.

Helen ona, "Sen bir yazarsın," dedi.

"Bu da bu iş için mükemmel becerilere sahip olduğumu gös-

teriyor," dedi Garp. "Yıllarımı insan ilişkilerindeki zorlukları düşünerek geçirdim; saatlerce oturup insanların ortak özelliklerini düşündüm. Aşkın başarısız oluşu, fedakârlıkların karmaşıklığı, şefkat ihtiyacı."

"O zaman bu konuda *yaz*," dedi Helen. "Daha ne istiyorsun?" Garp'ın bundan sonra ne söyleyeceğini çok iyi biliyordu.

"Sanat artık bana iyi gelmiyor," dedi Garp. "İnsanlar onu nasıl kullanacaklarını bilmiyor; sanatı yiyemiyorlar, barınmalarına yardımcı olmuyor ve onlara giysi sağlamıyor. Ve hastalandıklarında da onları iyileştirmiyor." Helen bunun, Garp'ın sanatın işe yaramazlığı hakkındaki en temel tezi olduğunu biliyordu; Garp sanatın herhangi bir sosyal değere sahip olduğu, olabileceği ve olması gerektiği fikrini reddediyordu. Sanatla insanlara yardım etmenin birbiriyle karıştırılmaması gereken iki şey olduğunu düşünüyordu. Ve o, ikisinde de zorlanıyordu; sonuçta annesinin oğluydu. Ama tezine sadık kalarak sanat ve sosyal sorumluluğu

birbirinden tamamen ayrı iki şey olarak görüyordu. Karmaşalar, birtakım pislikler bu iki alanı birleştirmeyi denediğinde ortaya çıkıyordu. Garp hayatı boyunca edebiyatın lüks bir ürün olduğuna dair inancından rahatsızlık duyacaktı, edebiyatın daha basit bir şey olmasını istiyor, fakat basit edebiyattan nefret ediyordu.

"Ben kalasları alayım," dedi Helen.

"Ayrıca, sanatım sayesinde sahip olduğum bu tuhaf özellikler yeterli değilse bile, bildiğin gibi ben de evliyim," dedi Garp. Duraksadı. "Çocuklarım var." Tekrar duraksadı. "Evlilikle ilgili bir sürü deneyimim var; bu konuda ikimizin de bir sürü deneyimi var."

Helen, "Springfield Bulvarı mı demiştin?" dedi. "Yakında evde olurum."

"Bu iş için yeterince deneyimim var," diye ısrar etti Garp. "Ekonomik bağımlılığın ne olduğunu biliyorum ve sadakatsizliği deneyimledim."

Helen, "Aferin sana," deyip telefonu kapattı.

Ama Garp şöyle düşündü: Belki de evlilik danışmanlığı, tavsi-

yeleri veren kişi içten ve konusuna hâkim biri bile olsa, şarlatanlık içeren bir alandı. Ahizeyi askıya astı. Yalan bile söylemeden sarı sayfalarda kendisi için başarılı bir ilan verebileceğini biliyordu.

EVLİLİK FELSEFESİ VE AİLE TAVSİYELERİ
T. S. GARP
Erteleme ve *Boynuzlu Kocanın İkinci Denemesi*'nin yazarı

Kitapların roman olduğunu belirtmeye gerek var mıydı? Garp, kitapların isimlerinin kulağa evlilik hakkında birer kullanma kılavuzu gibi geldiğini fark etti.

Fakat zavallı hastalarıyla evinde mi yoksa bir ofiste mi görüşecekti?

Garp eline bir yeşilbiber alıp onu ocağın üzerinde tuttu; ocağı açtığında biber yanmaya başladı. Biberin her yanı kararınca Garp soğuması için onu bıraktı, sonra üzerindeki yanmış zarı temizledi. İçindeki közlenmiş ve tatlı biber parçasını çıkarıp dilimledikten sonra zeytinyağı, sirke ve mercanköşk karışımının içinde marine olmaya bıraktı. Bu, salatasının sosu olacaktı. Ama salata sosunu böyle yapmayı sevmesinin en önemli sebebi, közlenmiş biberin mutfağın çok güzel kokmasına sebep olmasıydı.

Bir maşayla biberi ters çevirdi. Biber közlendiğinde Garp maşayla onu alıp lavabonun içine koydu. Biber ona tısladı. Garp, "İstediğin kadar konuş," dedi. "Çok vaktin kalmadı."

Dikkati dağınıktı. Genellikle yemek yaparken başka şeyleri düşünmeyi bırakır hatta kendini buna zorlardı. Ama evlilik danışmanlığı konusunda bir kendine güven krizi yaşıyordu.

Her zamankinden bile otoriter bir tavırla mutfağa giren Helen ona, "Sadece *yazıların* konusunda bir kendine güven krizi yaşıyorsun," dedi. Omzunun üstüne attığı ve altına sıkıştırdığı kalaslar, birbirlerinin aynısı taramalı tüfekler gibi görünüyordu.

"Babam bir şey yakmış," dedi Walt.

"Bir biber," dedi Garp, "ve baban bunu *bilerek* yaptı."

"Ne zaman yazamasan aptalca bir şey yapıyorsun," dedi Helen. "Ama bu sefer dikkatini dağıtan şeyin geçen seferkinden daha iyi olduğunu itiraf etmeliyim."

Garp onun hazır olmasını bekliyordu ama *bu kadar* hazır olmasına şaşırmıştı. Helen'ın, yazamadığı bir önceki dönemde "dikkatini dağıtan şey"den kastı, bir bebek bakıcısıydı.

Garp bir tahta kaşığı domates sosuna daldırdı. Aptalın teki kükreyen motor sesi ve gıcırdayan lastikleriyle evin köşesini döndüğünde Garp irkildi; bunu, ezilen bir kedinin sesi takip etti. İçgüdüsel olarak Walt'a baktı ama o mutfakta ve güvendeydi.

"Duncan nerede?" diye sordu Helen. Kapıya doğru ilerledi ama Garp onun yolunu kesti.

"Duncan, Ralph'lere gitti," dedi. Garp bu kez, hızlı arabanın Duncan'ı ezdiğinden endişelenmemişti ama hızlı arabaları takip etmeyi alışanlık hâline getirmişti. Mahallede arabasını hızlı kullanan herkese gözdağı vermişti. Garp'ların evinin etrafındaki sokaklar kare şeklindeydi ve her bloğun sonunda "Dur" işaretleri vardı. Araba "Dur" işaretlerine uyarsa Garp genellikle ona yetişebiliyordu.

Arabanın sesinin ardından sokak boyunca koştu. Bazen, araba çok hızlı gidiyorsa, Garp'ın onu yakalamadan önce üç ya da dört "Dur" işaretini geçmesi gerekiyordu. Bir keresinde, beş blok koşup nefes nefese kaldıktan sonra hız yapan arabayı yakaladığında, sürücü mahallede bir cinayet işlendiğini ve Garp'ın ya bunu ona haber vermeye çalıştığını ya da cinayeti işleyenin o olduğunu düşünmüştü.

Çoğu sürücü Garp'tan etkileniyordu ve arkasından küfretseler de yüzüne karşı nazik ve özür dileyen bir tavır takınıyor, ona bir daha mahallede hız yapmayacaklarını söylüyorlardı. Garp'ın formunun yerinde olduğu çok belliydi. Sürücülerin çoğu, kolayca utanan lise öğrencileriydi; kız arkadaşlarına gösteriş yapıyor ya da kız arkadaşlarının evinin önünde sıcak lastik izleri bırakıyorlardı. Garp, onları bunu yapmayı bırakmaya ikna ettiğini düşünecek

kadar aptal değildi; sadece, bunu başka bir yerde yapmaya ikna olduklarını umuyordu.

Bu seferki sürücü, bir kadındı (Garp arkasından koşarken onun küpelerini ve kolundaki bilezikleri görmüştü). Bir "Dur" tabelasında harekete geçmeye hazırlanırken Garp elindeki tahta kaşıkla camına vurup onu korkuttu. Kaşıktan domates sosu damlıyordu ve kaşık ilk bakışta kana batırılmış gibi görünüyordu.

Garp kadının penceresini açmasını beklerken giriş cümlelerini hazırlıyordu ("Sizi korkuttuğum için üzgünüm ama sizden bir iyilik isteyeceğim..."). Sonra kadının Ralph'in annesi, kötü şöhretli Bayan Ralph olduğunu fark etti. Duncan ve Ralph yanında değildi; kadın yalnızdı ve ağlamakta olduğu çok belliydi.

"Evet, ne var?" dedi kadın. Garp onun, Duncan'ın babası olduğunu anlayıp anlamadığından emin değildi.

Garp, "Sizi korkuttuğum için özür dilerim," diye konuşmaya başladı. Sonra durdu. Ona başka ne söyleyebilirdi ki? Eski kocası ya da sevgilisiyle ettiği bir kavgayı yeni geride bırakmış, yüzü sı- 261
rılsıklam olan zavallı kadın, bir grip gibi yaklaşan orta yaşın acısını çekiyormuş gibi görünüyordu; vücudu acıyla büzüşmüş gibiydi; gözleri kızarmış ve bulanıktı. "Üzgünüm," diye mırıldandı Garp; kadının bütün hayatı için üzgündü. Ona istediği tek şeyin daha yavaş gitmesi olduğunu nasıl söyleyebilirdi?

"Ne var?" diye sordu kadın.

"Ben Duncan'ın babasıyım," dedi Garp.

"*Biliyorum*," dedi kadın. "Ben de Ralph'in annesiyim."

Garp, "Biliyorum," deyip gülümsedi.

Kadın sertçe, "Duncan'ın babası, Ralph'in annesiyle karşılaşır," dedi. Sonra gözyaşlarına gömüldü. Yüzü öne düşüp kornanın çalmasına sebep oldu. Aniden dikleşip Garp'ın pencereye dayadığı eline çarptı; Garp'ın parmakları gevşedi ve uzun saplı kaşık kadının kucağına düştü. İkisi de kaşığa baktı; domates sosu kadının kırışık, bej rengi elbisesini lekelemişti.

"Berbat bir anne olduğumu düşünüyorsunuzdur," dedi Bayan Ralph. Her zaman güvenlik konusunda çok dikkatli olan Garp

kadının dizlerinin üzerinden uzanıp kontağı kapattı. Kaşığı kucağında bırakmaya karar verdi. İnsanlardan, yabancılardan bile duygularını saklayamamak Garp'ın lanetiydi; hakkınızda kötü düşünceleri varsa bir şekilde bunu *bilirdiniz.*

Garp ona, "Nasıl bir anne olduğunuz hakkında hiçbir şey bilmiyorum," dedi. "Ralph'in iyi bir çocuk olduğunu düşünüyorum."

"Berbat bir çocuk da olabiliyor," dedi kadın.

Garp (umutla) "Belki de bu akşam Duncan'ın sizde kalmamasını tercih edersiniz?" diye sordu. Garp, onun, Duncan'ın geceyi Ralph'le geçireceğinden haberi *olmadığını* düşündü. Kadın kucağındaki kaşığa baktı. "Domates sosu," dedi Garp. Bu onu şaşırtsa da, Bayan Ralph kaşığı alıp yaladı.

"Aşçı mısınız?" diye sordu.

"Evet, yemek pişirmeyi seviyorum," dedi Garp.

Bayan Ralph kaşığı ona verirken, "Bu çok iyi," dedi. "Sizin gibi birini bulmalıydım; ufak tefek, kaslı, yemek pişirmeyi seven bir adam."

Garp içinden beşe kadar saydıktan sonra, "İsterseniz gelip oğlanları alabilirim. Yalnız kalmak isterseniz, gece bizde kalabilirler," dedi.

"Yalnız mı?" diye bağırdı kadın. "Ben *genellikle* yalnızım. Oğlanların benimle olmasını *seviyorum.* Ve *onlar* da bunu seviyor," dedi. "Bunun sebebini biliyor musunuz?" Bayan Ralph ona acımasız bir ifadeyle bakıyordu.

"Neden?" dedi Garp.

"Banyo yaparken beni izlemeyi seviyorlar," dedi kadın. "Kapıda bir çatlak var. Ralph'in yaşlı annesini arkadaşlarına göstermek istemesi çok tatlı, değil mi?"

"Evet," dedi Garp.

Kadın ona, "Bunu onaylamıyorsunuz, değil mi, Bay Garp?" dedi. "Beni hiç onaylamıyorsunuz."

"Bu kadar üzgün olmanıza üzüldüm," dedi Garp. Darmadağınık arabasındaki yolcu koltuğunda Dostoyevski'nin *Ebedi Koca* kitabının ciltsiz bir kopyası vardı. Garp, Bayan Ralph'in öğrenci

olduğunu hatırladı. Aptalca bir hamle yaparak, "Bölümünüz ne?" diye sordu. Onun, okulu asla bitiremeyen bir lisans öğrencisi olduğunu hatırlıyordu. Sorunu muhtemelen, bir türlü yazamadığı teziydi.

Bayan Ralph başını iki yana salladı. Garp'a, "Gerçekten çok ahlaklısınız, değil mi?" diye sordu. "Ne zamandır evlisiniz?"

"Neredeyse on bir yıldır," dedi Garp. Bayan Ralph'in ifadesinde pek değişiklik olmadı; Bayan Ralph on iki yıldır evliydi.

Aniden Garp'tan rahatsız olmuş ve zihninden geçenleri bütün netliğiyle görmüş gibi, "Çocuğunuz benim yanımda güvende," dedi. "Merak etmeyin, çocuklara karşı epey zararsızımdır," diye ekledi. "Ve yatakta sigara içmiyorum."

"Eminim oğlanların sizi banyo yaparken izlemesi onlar için iyidir," dedi Garp ona ve bunu söylediği için hemen çok utandı; gerçi bu, ona söylediği ve gerçekten böyle düşündüğü nadir şeylerden biriydi.

"Bilmiyorum," dedi kadın. "Kocam için o kadar da iyi bir şeymiş gibi görünmüyordu ve üstelik o, beni banyo yaparken yıllarca izledi." Bakışlarını, zorlama gülümsemesi yüzünden ağzının etrafı acımaya başlamış olan Garp'a doğru kaldırdı. "Yanağına dokun, eline dokun ya da en azından bir şey *söyle*," diye düşündü Garp. Ama Garp nazik davranışlar konusunda beceriksizdi ve flört etmeyi bilmezdi.

"Kocalar tuhaf yaratıklardır," diye mırıldandı. Evlilik danışmanı Garp'ın verebileceği bir sürü tavsiyesi vardı. "Çoğunun ne istediğini bildiğini sanmıyorum."

Bayan Ralph acı acı güldü. "Benim kocam on dokuz yaşında bir *kaltak* buldu," dedi. "*Onu* istiyormuş gibi görünüyor."

"Üzgünüm," dedi Garp. Bir evlilik danışmanı, sürekli ölümcül vakalara teşhis koyması gereken şanssız bir doktor gibi durmadan "Üzgünüm" diyen biriydi.

Bayan Ralph ona suçlayıcı bir tavırla, "Siz bir yazarsınız," dedi. *Ebedi Koca* kitabını ona doğru salladı. "Bu kitap hakkında ne düşünüyorsunuz?"

"Harika bir hikâyedir," dedi Garp. Neyse ki bu, içi karmaşalar, sapkınlıklar ve insanların çelişkileriyle dolu, hatırladığı bir kitaptı.

"Ben bunun *hastalıklı* bir hikâye olduğunu düşünüyorum," dedi Bayan Ralph ona. "Dostoyevski'de bu kadar özel olan şeyin ne olduğnu anlamak isterdim."

"Şey, karakterleri psikolojik ve duygusal olarak çok karmaşık ve yarattığı durumlar da çok belirsiz," dedi Garp.

"Kitaplarındaki kadınlar, *nesneler* kadar bile önemli değil," dedi Bayan Ralph. "Bir *biçimleri* bile yok. Erkeklerin konuştuğu ve eğip büktüğü fikirlerden ibaretler yalnızca." Kitabı açık pencereden Garp'a attı; kitap Garp'ın göğsüne çarpıp kaldırıma düştü. Parmaklarını birbirine geçirip ellerini kucağında kocaman bir yumruk yaptıktan sonra elbisesinin üzerinde, kasıklarını bir hedef tahtası hâline getirmiş olan domates sosu lekesine baktı. Lekeye bakarak, "Tanrım, her yanıma bulaştı," dedi.

"Üzgünüm," dedi Garp tekrar. "Leke çıkmayabilir."

"Her şey bir iz bırakır!" diye bağırdı Bayan Ralph. Kadından öylesine kontrolsüz bir kahkaha yükseldi ki Garp'ı korkuttu bu. Garp ona hiçbir şey söylemeyince kadın, "Eminim ihtiyacım olan tek şeyin bir güzel *sevişmek* olduğunu düşünüyorsunuzdur," dedi.

Dürüst olmak gerekirse, Garp nadiren insanlar hakkında bunu düşünürdü ama Bayan Ralph bunu söylediğinde, *onun* durumunda, bu aşırı basit çözümün uygun olabileceğini düşündü.

Kadın ona sert gözlerle bakarak, "Ve bahse girerim ki bunu *sizin* yapmanıza izin vereceğimi de düşünüyorsunuz," dedi. Garp *gerçekten* de bunu düşünmüştü.

"Hayır, bunu yapmama izin vereceğinizi düşünmüyorum," dedi Garp.

"Evet, bunun çok *hoşuma gideceğini* düşünüyorsunuz," dedi Bayan Ralph.

Garp başını öne eğerek, "Hayır," dedi.

"Söz konusu *siz* olduğunuzda, belki buna izin verebilirim," dedi kadın. Garp ona bakınca kadın şeytani bir gülümsemeyle karşılık verdi. "Bu, kibrinizi biraz azaltabilir," dedi.

"Beni bu şekilde konuşabilecek kadar iyi tanımıyorsunuz," dedi Garp.

"*Ukalanın* teki olduğunuzu biliyorum," dedi Bayan Ralph. "İnsanlardan üstün olduğunuzu düşünüyorsunuz." Bu doğruydu; Garp insanlardan üstün *olduğunu* biliyordu. Ve artık, kötü bir evlilik danışmanı olacağını da biliyordu.

Garp, "Lütfen arabayı dikkatli kullanın," deyip arabadan uzaklaştı. "Yapabileceğim bir şey olursa lütfen telefon edin."

Bayan Ralph ona yılışık bir tavırla, "Mesela iyi bir *âşığa* ihtiyaç duyarsam mı?" diye sordu.

"Hayır, o konuda değil," dedi Garp.

"Beni neden durdurdunuz?" diye sordu kadın.

"Çünkü arabayı çok hızlı kullandığınızı düşündüm," dedi Garp.

Kadın ona, "Bence siz kibirli ve ukalasınız," dedi.

"Bence de siz sorumsuz ve pasaklısınız," dedi Garp da. Kadın biri onu bıçaklamış gibi ağlamaya başladı.

Garp (yine), "Bakın, üzgünüm," dedi. "Ama gelip Duncan'ı alacağım."

"Hayır, *lütfen*," dedi kadın. "Ona bakabilirim ve bunu yapmayı gerçekten çok *istiyorum*. Sorun çıkmayacak, onunla kendi çocuğummuş gibi ilgileneceğim!" Bu, Garp'ı pek rahatlatmamıştı. Kadın, "Çocuklar konusunda çok sorumsuz değilim," diye ekledi. Yüzüne çok çekici bir gülümseme yerleştirmeyi başarmıştı.

Garp bir kez daha kendini tekrarlayarak, "Üzgünüm," dedi.

"Ben de," dedi Bayan Ralph. Aralarındaki mesele çözülmüş gibi arabasını çalıştırdı ve "Dur" tabelasının önünden geçip arkasına bakmadan kavşağa girdi. Daha yavaş ama yolu ortalayarak ilerlerken Garp arkasından tahta kaşığını salladı.

Sonra *Ebedi Koca*'yı yerden alıp eve yürüdü.

10
ARKA SOKAKTAKİ KÖPEK, GÖKYÜZÜNDEKİ ÇOCUK

"Duncan'ı o deli kadının evinden almalıyız," dedi Garp, Helen'a.

266 "Sen al o zaman," dedi Helen. "Endişelenen sensin."

"Arabayı nasıl kullandığını görmeliydin," dedi Garp.

"Muhtemelen Duncan onun arabasında seyahat etmeyecek," dedi Helen.

"Çocukları pizza yemek için dışarı çıkarabilir," dedi Garp. "Yemek pişiremediğinden eminim."

Helen *Ebedi Koca*'ya bakıyordu. "Bir kadının, başka bir kadının kocasına bu kitabı vermesi epey tuhaf," dedi.

"Kitabı bana vermedi, Helen. Onu bana *fırlattı*."

"Bu, harika bir hikâyedir," dedi Helen.

Garp umutsuzca, "O, *hastalıklı* bir hikâye olduğunu söyledi," dedi. "Kadınlara adil davranmadığını düşünüyordu."

Helen şaşırmış görünüyordu. "Ben bunun bir sorun olduğunu bile söylemezdim," dedi.

"Elbette değil!" diye bağırdı Garp. "O kadın aptalın teki! Annem ona bayılırdı."

"Zavallı Jenny," dedi Helen. "O konuyu hiç açma."

"Makarnanı bitir, Walt," dedi Garp.

"Dübürüne girsin," dedi Walt.

"Harika konuşuyorsun," dedi Garp. "Walt, benim bir dübürüm yok."

"Evet, var," dedi Walt.

"Bunun ne anlama geldiğini bilmiyor," dedi Helen. "Ben de ne anlama geldiğinden emin değilim."

"Daha beş yaşında," dedi Garp. Walt'a dönerek, "İnsanlara böyle şeyler söylemek hoş değildir," diye ekledi.

"Eminim bunu Duncan'dan duymuştur," dedi Helen.

"Duncan bunları Ralph'ten öğreniyor," dedi Garp. "Eminim ki o da bunları o kahrolası annesinden öğreniyordur!"

"Sen de sözlerine dikkat et," dedi Helen. "Walt dübür kelimesini senden de öğrenmiş olabilir."

"Benden öğrenmiş olamaz," dedi Garp. "*Ben de* ne anlama geldiğinden emin değilim. O sözcüğü asla kullanmam."

"Benzerlerini çok kullanıyorsun," dedi Helen.

"Walt, makarnanı ye," dedi Garp.

"Sakin ol," dedi Helen.

Garp, Walt'un yemediği makarnasına kişisel bir hakaretmiş gibi bakıyordu. "Neden uğraşıyorum ki?" dedi. "Bu çocuk hiçbir şey yemiyor."

Sessizce yemeklerini bitirdiler. Helen, Garp'ın yemekten sonra Walt'a anlatmak için bir hikâye düşündüğünü biliyordu. Garp'ın bunu çocuklar konusunda endişelendiğinde kendini sakinleştirmek için yaptığını da biliyordu; sanki çocuklar için iyi bir hikâye uydurmak, onları sonsuza dek güvende tutmak için yeterli olacaktı.

Garp çocuklara karşı içgüdüsel olarak çok cömert, bir hayvan kadar sadık ve sevgi dolu bir babaydı; Duncan ve Walt'u ayrı ayrı, derinlemesine anlıyordu. Fakat Helen, çocuklar için hissettiği endişenin onları tedirgin ettiğini, gerdiğini hatta şımarıkça davranmalarına sebep olduğunu bilmediğinden emindi. Bir yandan onlara yetişkin gibi davranıyor, diğer yandan aşırı korumacı davranarak büyümelerine izin vermiyordu. Duncan'ın on, Walt'un

beş yaşında olduğunu kabul edemiyordu; çocuklar bazen zihninde, üç yaşında büyümeyi bırakmışlar gibi davranıyordu.

Helen, Garp'ın Walt için uydurduğu hikâyeyi her zamanki ilgili ve endişeli tavrıyla dinledi. Garp'ın çocuklara anlattığı birçoğu gibi bu da çocuklar için yazılmış bir hikâye gibi başlayıp Garp'ın kendisi için yazdığı bir öykü gibi bitecekti. Bir yazarın çocuklarının diğer çocuklara kıyasla çok daha fazla hikâye dinleyerek büyüyeceğini sanırsınız, fakat Garp çocuklarının sadece *onun* hikâyelerini dinlemesini tercih ediyordu.

"Bir köpek varmış," diye anlatmaya başladı Garp.

"Cinsi neymiş?" dedi Walt.

"Büyük bir Alman kurdu," diye cevap verdi Garp.

"İsmi neymiş?" diye sordu Walt.

"İsmi yokmuş," dedi Garp. "Savaştan sonra, Almanya'daki bir şehirde yaşıyormuş."

"Hangi savaş?" dedi Walt.

"İkinci Dünya Savaşı," dedi Garp.

"Tabii ya," dedi Walt.

"Köpek savaşa katılmış," dedi Garp. "Bir koruma köpeği olduğu için çok vahşi ve zeki bir köpekmiş."

"Çok *acımasızmış*," dedi Walt.

"Hayır," dedi Garp. "Acımasız ya da iyi değilmiş, bazen de ikisi de olabiliyormuş. Sahibinin ona söylediği gibi davranıyormuş, çünkü sahibi onu, söylediği her şeyi yapması için eğitmiş."

"Sahibinin kim olduğunu nereden biliyormuş?" diye sordu Walt.

"Bilmiyorum," dedi Garp. "Savaştan sonra yeni bir sahibi olmuş. Bu sahibinin şehirde bir kafesi varmış. Orada çay ve kahve içip gazete okunabiliyormuş. Köpeğin sahibi geceleri kafenin içindeki ışıklardan birini açık bırakıyormuş, böylece pencereden içeri baktığında üzerleri silinmiş masalar ve ters çevrilip onların üzerine dizilmiş sandalyeler görülebiliyormuş. Yerler de siliniyormuş ve koca köpek her gece kafenin içinde dolaşıyormuş. Hayvanat bahçesindeki kafesinde dolaşan bir aslan gibiymiş; hiçbir

zaman kıpırtısız durmuyormuş. Bazen, onu içeride gören insanlar pencereleri tıklatıp onun dikkatini çekmeye çalışıyormuş. Köpek sadece onlara bakıyor, havlamıyor ya da hırlamıyormuş. Sadece, ona bakan kişi uzaklaşana kadar yürümeyi bırakıp gözlerini ona dikiyormuş. Orada fazla uzun süre durursan köpeğin pencereyi kırıp üzerine atlayabileceği hissediliyormuş. Ama bunu hiçbir zaman yapmamış; hatta hiçbir zaman hiçbir şey yapmamış çünkü hiç kimse hiçbir gece o kafeye girmeye çalışmamış. Köpeğin orada olması yeterliymiş; hiçbir şey *yapmasına* gerek yokmuş."

"Köpek çok *acımasız* görünüyormuş," dedi Walt.

"Evet, durumu anladın," dedi Garp ona. "Köpek için her gece birbirinin aynısıymış ve gündüzleri de onu kafenin yanındaki bir ara sokağa bağlıyorlarmış. Tasmasına uzun bir zincir takılmış, zincir de oraya bırakılıp bir daha hiç alınmamış eski bir ordu kamyonunun dingiline bağlıymış. Kamyonun tekerlekleri yokmuş.

"Cüruf briketinin ne olduğunu biliyor musun?" diye sordu Garp. "Kamyon, hiç kıpırdamaması için briketlerin üzerine yerleştirilmiş. Kamyonun altında, tam da köpeğin girip yağmur ve güneşten korunabileceği kadar bir boşluk varmış. Zincir, köpeğin ara sokağın sonuna kadar yürüyüp kaldırımda yürüyen insanları ve sokaktan geçen arabaları izleyebileceği kadar uzunmuş. Bazen kaldırımda yürürken, köpeğin burnunu uzattığı görülürmüş; zincir buraya kadar gitmesine izin veriyormuş ve köpek daha ileriye ulaşamıyormuş.

"Elini uzatırsan köpek seni koklarmış ama dokunulmaktan hoşlanmıyormuş ve hiçbir zaman, bazı köpeklerin yaptığı gibi elini yalamazmış. Onu sevmeye çalışırsan, başını eğip ara sokağa geri kaçarmış. Sana bakışından, peşinden ara sokağa girmenin ya da onu sevmek konusunda ısrar etmenin iyi bir fikir olmayacağı anlaşılırmış."

"Yoksa ısırırmış," dedi Walt.

"Bundan emin olamazsın," dedi Garp. "Aslında hiçbir zaman kimseyi ısırmamış, ısırdıysa da ben bunu duymadım."

"Sen orada mıydın?" diye sordu Walt.

"Evet," dedi Garp. Hikâyeyi anlatan kişinin her zaman orada olduğunu biliyordu.

"Walt!" diye seslendi Helen. Onun, çocuklara anlattığı hikâyelere kulak misafiri olması Garp'ı sinirlendirirdi. Helen, "'Bir köpeğin hayatı' dediklerinde kastettikleri şey budur," diye seslendi.

Fakat ne Walt ne de babası onun konuşmalarını bölmesinden hoşlanmıştı. Walt, "Hikâyeye devam et. Köpeğe ne oldu?" dedi.

Garp her seferinde bu sorumluluğun ağırlığını hissediyordu. İnsanların, bir şeyler *olmasını* beklemesine sebep olan içgüdüsü neydi? Bir insan ya da bir köpek hakkında bir hikâye anlatmaya başladığında, onlara bir şey olması gerekiyordu. Walt sabırsızca, "Devam et!" diye bağırdı. Kendini sanatına kaptıran Garp sık sık dinleyicilerini unuturdu.

Garp anlatmaya devam etti. "Koklaması için çok fazla insan
270 elini uzatırsa, köpek ara sokağa dönüp kamyonun altına yatarmış. Genellikle kamyonun altından dışarı uzanan siyah burnunun ucu görülürmüş. Ya kamyonun altında yatar, ya da ara sokağın sonunda dururmuş; hiçbir zaman arada bir yerlerde olmazmış. Alışkanlıkları varmış ve hiçbir şeyin onları bozmasına izin vermezmiş."

Walt hayal kırıklığına uğramış bir sesle, "Hiçbir şeyin mi?" diye sordu. Hiçbir şey olmayacağından endişelenmeye başlamıştı.

Garp, "*Neredeyse* hiçbir şeyin," deyince Walt oturduğu yerde dikleşti. "Onu rahatsız eden *tek bir şey* varmış. Sadece bu, köpeği çok öfkelendirebiliyormuş. Hatta havlamasını sağlayabilen tek şey de buymuş. Onu gerçekten deli ediyormuş."

"Elbette bu bir *kediymiş*!" diye bağırdı Walt.

Garp'ın, "*Korkunç* bir kedi," derken kullandığı ses tonu, Helen'ın tekrar okuduğu *Ebedi Koca*'yı bırakıp nefesini tutmasına sebep oldu. "Zavallı Walt," diye düşündü.

"Kedi neden korkunçmuş?" diye sordu Walt.

"Çünkü köpeği sinirlendiriyormuş," dedi Garp. "Korkunç" olan tek şeyin bu olduğunu anlayan Helen rahatladı.

Bunun ne olduğunu bilen Walt, "Birini sinirlendirmek hoş değildir," dedi. Walt sürekli, Duncan'ın onu sinirlendirme girişimlerinin kurbanı oluyordu. Helen, "Bu hikâyeyi *Duncan* dinlemeliydi," diye düşündü. İnsanları sinirlendirmek konusundaki bu hikâye, Walt'a anlatılarak boşa harcanıyordu.

"Birini sinirlendirmek *korkunç* bir şeydir," dedi Garp. "Ama bu kedi de çok *korkunçmuş*. Pis ve acımasız, yaşlı bir sokak kedisiymiş."

"İsmi neymiş?" diye sordu Walt.

"İsmi yokmuş," dedi Garp. "Sahibi de yokmuş; sürekli açmış, bu yüzden hep yiyecek çalarmış. Gerçi kimse bunun için onu suçlayamazmış. Ve diğer kedilerle çok kavga edermiş; sanırım bunun için de kimse onu suçlayamazdı. Tek bir gözü varmış; diğer gözünü o kadar uzun zaman önce kaybetmiş ki göz çukuru kapanmış, üzerinde tüyler uzamış. Kulakları yokmuş. Sürekli kavga etmek zorunda kalmış olduğu anlaşılıyormuş."

"Zavallı kedi!" dedi Helen.

"Kimse o kediyi, öyle olduğu için suçlayamazdı," dedi Garp. "Fakat sürekli köpeği sinirlendiriyormuş. Yanlış bir şeymiş bu; bunu yapmasına gerek yokmuş. Aç olduğu için sinsi olmak zorundaymış ve ona bakan kimse olmadığı için de kavga etmek zorundaymış. Ama köpeği sinirlendirmesine gerek yokmuş."

Walt tekrar, "Birini sinirlendirmek hoş değildir," dedi. Helen bu hikâyeyi dinlemesi gereken kişinin kesinlikle Duncan olduğunu düşündü.

"Kedi her gün kaldırım boyunca yürüyüp ara sokağın sonunda durur, kendini temizlermiş," dedi Garp. "Kamyonun altından çıkan köpek o kadar hızlı koşarmış ki bağlı olduğu zincir, arkasında, üzerinden araba geçmiş bir yılan gibi kıvranırmış. Bunu daha önce hiç gördün mü?"

"Elbette," dedi Walt.

"Ve köpek zincirin sonuna ulaştığında, zincir köpeğin boynunu sertçe geri çekermiş; köpeğin ayakları yerden kesilir, ara sokağın kaldırımına düşermiş; bazen de nefesi kesilir ya da başını

çarparmış. Kediyse hiç istifini bozmazmış. Zincirin uzunluğunu *biliyormuş* ve orada oturup tek gözüyle köpeğe bakarak kendini temizlermiş. Köpek çıldırırmış. Havlar ve zincirini çekiştirirmiş; sonunda sahibi kafeden çıkıp kediyi kovalamak zorunda kalırmış. O zaman köpek tekrar kamyonun altına dönermiş.

"Bazen kedi geri dönermiş ve köpek, dayanabildiği sürece kamyonun altında oturmaya devam edermiş fakat bu genellikle uzun sürmezmiş. Köpek kamyonun altında yatarken kedi kaldırımın üstünde her yanını yalamaya devam edermiş ve kısa süre sonra, köpeğin inleyip sızlanmaya başladığı duyulurmuş; kedi sadece ara sokaktaki köpeğe bakıp kendini temizlemeye devam edermiş. Kısa süre sonra köpek kamyonun altından ulumaya ve üzeri arılarla kaplıymış gibi yerde yuvarlanmaya başlarmış ama kedi sadece kendini temizlemeye devam edermiş. Ve sonunda köpek, neler olacağını bilse de kamyonun altından fırlar, ara sokak boyunca ilerler ve zincirini ardından sürüklermiş. Zincirin
272 ayaklarını yerden keseceğini, onu boğacağını ve kaldırıma çarpmasına sebep olacağını ve ayağa kalktığında kedinin hâlâ birkaç santim uzakta kendini yalamaya devam edeceğini bilirmiş. Ama sahibi ya da başka biri kediyi kovalayana kadar, boğazını yırtarcasına havlamaya devam edermiş."

"Köpek, o kediden *nefret* ediyormuş," dedi Garp.

"Ondan *ben de* nefret ediyorum," dedi Walt.

"Ondan ben de nefret ederdim," dedi Garp. Helen hikâyeyi beğenmemeye başladığını hissetti; çok belirgin bir sonu vardı. Hiçbir şey söylemedi.

"Devam et," dedi Walt. Garp, bir çocuğa hikâye anlatmanın önemli bir parçasının, sonu çok belli bir hikâye anlatmak (ya da anlatıyormuş gibi davranmak) olduğunu biliyordu.

"Bir gün, herkes köpeğin sonunda delirdiğini düşünmüş," diye devam etti Garp. "Çünkü bir gün köpek, koşarak kamyonun altından çıkmış, zincir ayaklarını yerden kesene kadar ara sokak boyunca ilerlemiş ve sonra da bunu defalarca tekrarlamış. Köpek, kedi orada olmasa bile ara sokak boyunca ilerleyip ağırlığını zin-

cire bırakıyor, kendini kaldırıma atıyormuş. Bu, ana caddede yürüyen ve özellikle de köpeğin üzerlerine doğru geldiğini gören ve zincirle bağlı olduğunu bilmeyen birçok insanı korkutuyormuş.

"O gece köpek o kadar yorgunmuş ki kafenin içinde dolaşmamış; hasta gibi zemine yatıp uyumuş. O gece isteyen herkes kafeye girebilirdi; bence köpek o gece uyanmazdı. Ve köpek, ertesi gün de aynısını yapmış. Gerçi boynunun zarar gördüğü çok belliymiş; çünkü köpek, zincir onu her geriye çektiğinde acıyla inliyormuş. Ve o gece kafenin zemininde, ölü gibi uyumuş.

"Sahibi sonunda bir veteriner çağırmış," dedi Garp. "Ve veteriner, muhtemelen hayvanı sakinleştirmek için, köpeğe birkaç iğne yapmış. Köpek iki gün boyunca geceleri kafenin zemininde yatmış ve gündüzleri de kedi kaldırımda yürüdüğünde ya da oturup kendini yaladığında bile kamyonun altından çıkmamış. Zavallı köpek."

"Çünkü köpek üzgünmüş," dedi Walt.

Garp ona, "Peki onun *akıllı* olduğunu düşünüyor musun?" diye sordu.

Walt'un kafası karıştı ama "*Sanırım* akıllıymış," dedi.

"Evet, akıllıymış," dedi Garp. "Çünkü koşup zincirini çektiği süre boyunca, bağlı olduğu kamyonu çok az da olsa yerinden oynatmış. Kamyon yıllardır orada dursa ve o cüruf briketlerinin üzerinde paslanıp sabitlenmiş kalsa da, o kamyon yerinden oynadığında etrafındaki binalar yıkılacak bile olsa da," dedi Garp, "köpek, kamyonu *hareket ettirmiş*. Birazcık."

Garp, Walt'a, "Sence köpek, kamyonu *yeterince* yerinden oynatabilmiş mi?" diye sordu.

"Bence oynatabilmiş," dedi Walt. Helen da böyle düşünüyordu.

"Kediye ulaşabilmek için sadece birkaç santime ihtiyacı varmış," dedi Garp. Walt başını salladı. Hikâyenin kanlı sonunu tahmin eden Helen, yeniden *Ebedi Koca*'ya döndü.

Garp sakince, "Bir gün kedi gelip ara sokağın sonundaki kaldırıma oturmuş ve patilerini yalamaya başlamış. Islak patilerini,

eskiden kulakları olan deliklerin üzerinden geçirmiş ve eskiden diğer gözünün olduğu çukurun üzerini temizlemiş. Tüm bunları yaparken kamyonun altındaki köpeğe bakıyormuş. Artık köpek kamyonun altından çıkmadığı için kedinin canı sıkılıyormuş. Sonra, köpek dışarı çıkmış."

"Bence köpek, kamyonu yeterince yerinden oynatabilmişti," dedi Walt.

"Köpek ara sokak boyunca öylesine hızlı koşmuş ki arkasındaki zincir yere bile değmemiş. Ve kedi yerinden kıpırdamamış fakat *bu kez*, köpek ona ulaşmış." Garp, "Ama," dedi, "*zincir* ulaşamamış." Helen homurdandı. "Köpek kedinin kafasını ağzına almış ama zincir onu o kadar kötü boğuyormuş ki ağzını kapatamamş; köpek nefes almak için geri çekilmek zorunda kalmış ve işlerin değiştiğini anlayan kedi, hızla kaçmış."

"Tanrım!" diye bağırdı Helen.

"Olamaz!" dedi Walt.

"Elbette, bir kediyi iki kez kandıramazsın," dedi Garp. "Köpeğin tek bir şansı varmış ve onu kaçırmış. Kedi bir daha onun kendisine asla o kadar yaklaşmasına izin vermezmiş."

"Bu, ne kadar korkunç bir hikâye!" diye bağırdı Helen.

Sessiz kalan Walt da annesiyle aynı fikirdeymiş gibi görünüyordu.

"Ama *başka bir şey* olmuş," dedi Garp. Walt heyecanla bakışlarını kaldırdı. Yorgun düşen Helen tekrar nefesini tuttu. "Kedi o kadar korkmuş ki etrafına bakmadan ana caddeye kaçmış." Garp, "Ne olursa olsun yola bakmadan caddeye çıkmamalısın, değil mi Walt?" dedi.

"Evet," dedi Walt.

"Bir köpek seni ısıracak bile olsa," dedi Garp. "*Asla. Hiçbir zaman,* yola bakmadan caddeye çıkmaman gerekir."

"Elbette, bunu biliyorum," dedi Walt. "Kediye ne olmuş?"

Garp ellerini o kadar hızlı birbirine çarptı ki oğlan irkildi. "Böyle ölmüş!" diye bağırdı. "Çat! Ânında ölmüş. Kimse onu kurtaramazmış. Öyle ki köpek onu yakalamış olsa daha iyi olurmuş."

"Araba mı çarpmış?" diye sordu Walt.

"Bir kamyon," dedi Garp. "Kafasının üzerinden geçmiş. Beyni, eskiden kulakları olan deliklerden dışarı akmış."

"Ezilmiş mi?" diye sordu Walt.

Garp, "Dümdüz olmuş," deyip elini Walt'un minik, ciddi yüzünün seviyesine kaldırdı. Helen, "Tanrım," diye düşündü. Sonuçta bu, Walt'un hikâyesiydi. *Bakmadan koşarak caddeye çıkma!*

"Hikâye bitti," dedi Garp.

"İyi geceler," dedi Walt.

Garp da ona, "İyi geceler," dedi. Helen öpüştüklerini duydu.

"Köpeğin neden ismi yoktu?" diye sordu Walt.

"Bilmiyorum," dedi Garp. "Bakmadan, koşarak caddeye çıkma."

Walt uyuyunca Helen ve Garp sevişti. Helen, Garp'ın anlattığı hikâye hakkında bir şey fark etmişti.

"O köpeğin, kamyonu hareket ettirmesi imkânsızdı," dedi. "Bir santim bile kıpırdatamazdı."

"Doğru," dedi Garp. Helen, Garp'ın bu olayı gerçekten gördüğünden emin oldu.

"Peki, onu nasıl yerinden oynattın?" diye sordu ona.

"Onu ben de yerinden oynatamadım," dedi Garp. "Kıpırdamıyordu. Bu yüzden köpek gece vakti kafenin içindeyken zincirinden bir halka aldım ve bir hırdavatçıda aynı zinciri buldum. Ertesi gece zincire, on beş santim kadar yeni halka *ekledim*."

"Yani kedi ana caddeye kaçmadı mı?" diye sordu Helen.

Garp, "Hayır, onu Walt için uydurdum," diyerek itiraf etti.

"Tabii ya," dedi Helen.

"Zincir yeterince uzundu," dedi Garp. "Kedi kaçamadı."

"Kediyi köpek mi öldürdü?" diye sordu Helen.

"Onu iki parçaya ayırdı," dedi Garp.

"Almanya'daki bir şehirde mi?" dedi Helen.

"Hayır, Avusturya," dedi Garp. "Viyana'da oldu. Ben hiç Almanya'da yaşamadım."

"Ama köpek nasıl savaşa katılmış olabilir?" diye sordu Helen. "Sen oraya gittiğinde savaş biteli yirmi yıl olmuştu."

"Köpek savaşa katılmamıştı," dedi Garp. "Sıradan bir köpekti. *Sahibi* olan ve kafeyi işleten adam savaşa katılmıştı. Köpeği nasıl eğiteceğini de bu sayede biliyordu. Onu, dışarısı karanlıkken kafeye giren herkesi öldürmesi için eğitmişti. Dışarısı aydınlıkken isteyen herkes içeri girebiliyordu; ama hava karardığında kafenin sahibi bile içeri giremiyordu."

"Ne harika!" dedi Helen. "Peki ya yangın çıksa? Bana bu yöntemin bir sürü sakıncası olabilirmiş gibi geldi."

"Sonuçta savaşta kullanılan bir yöntemdi bu," dedi Garp.

"Bu, köpeğin savaşa katıldığını söylemekten daha iyi bir hikâye," dedi Helen.

Garp ona, "Gerçekten böyle mi düşünüyorsun?" diye sordu. Helen onun, konuşmaları boyunca ilk kez dikkatini topladığını hissetti. "Bu çok ilginç," dedi Garp. "Çünkü bunu şu an uydurdum."

"Sahibinin savaşa katıldığını mı?" diye sordu Helen.

"Çok daha fazlasını," diyerek itiraf etti Garp.

Helen ona, "Hikâyenin hangi kısımlarını uydurdun?" diye sordu.

"Hepsini," dedi Garp.

Birlikte yatakta uzanırlarken Helen bunun, Garp'ın oyunbaz anlarından biri olduğunu biliyordu.

Garp, "*Neredeyse* hepsini," diye ekledi.

Helen kesinlikle bıkmış olsa da, Garp bu oyunu oynamaktan asla bıkmıyordu. Helen'ın, "*Hangi* kısımlarını?" diye sormasını bekliyordu. Hikâyenin hangi kısımları doğru, hangi kısımları uydurmaydı? Sonra da Garp ona bunun önemli olmadığını, Helen'ın sadece hangi kısımlarına *inanmadığını* söylemesi gerektiğini söylerdi. Sonra o kısmı değiştirirdi. Helen'ın inandığı her şey gerçekti; inanmadığı kısımların üzerinde çalışılması gerekirdi. Helen hepsine inandıysa, o zaman hepsi doğruydu. Helen, Garp'ın acımasız bir hikâye anlatıcısı olduğunu biliyordu. Gerçekler hikâyeye uygun düşüyorsa, hiç utanmadan bunları ortaya koyardı; ama bir hikâyede başarısız görünen gerçekleri değiştirmekten de çekinmezdi.

"Oyun oynamayı bıraktığında, *gerçekten* neler olduğunu anlatabilirsin. Merak ettim," dedi Helen.

"*Gerçekte* köpek bir beagle'dı," dedi Garp.

"Bir beagle!"

"Aslında bir schnauzer'dı. Bütün gün bir ara sokakta bağlı duruyordu ama bağlandığı şey bir ordu kamyonu değildi."

"Volkswagen miydi?" diye tahmin yürüttü Helen.

"Bir çöp kızağına bağlıydı," dedi Garp. "Kızak, kışın kaldırımdaki çöp kovalarını taşımak için kullanılıyordu, ama elbette schnauzer onu herhangi bir mevsimde yerinden oynatamayacak kadar küçük ve güçsüzdü."

"Peki ya kafenin sahibi?" diye sordu Helen. "Savaşa katılmamış mıydı?"

"Kafenin sahibi bir kadındı ve duldu," dedi Garp.

"Kocası savaşta mı ölmüştü?" diye tahmin yürüttü Helen.

"Kadın, *genç* bir duldu," dedi Garp. "Kocası karşıdan karşıya geçerken ölmüştü. Kocasının ona ilk evlilik yıldönümlerinde hediye ettiği o köpeğe çok bağlıydı. Fakat yeni ev sahibi evde köpek beslemesine izin vermediği için dul kadın her gece köpeği kafede bırakıyordu.

"Kafe ürkütücü ve boş bir yerdi ve köpek orada çok gergindi hatta bütün gece kakasını yapıyordu. İnsanlar durup pencereden bakıyor, köpeğin yarattığı karmaşaya gülüyordu. Bu kahkahalar köpeği daha da geriyor, bu yüzden daha fazla kaka yapıyordu. Sabahları dul kadın kafeyi havalandırmak ve kakaları temizlemek için erkenden geliyordu; köpeği kıvrılmış bir gazateyle dövüp onu bütün gün bağlı duracağı çöp kızağının olduğu ara sokağa çekiyordu."

"Peki, kedi de mi yoktu?" diye sordu Helen.

"Bir sürü kedi vardı," dedi Garp. "Kafenin çöp tenekelerini karıştırmak için ara sokağa geliyorlardı. Köpek çöplere asla dokunmazdı çünkü dul kadından korkuyordu ve kedilerden ödü kopuyordu; bir kedi çöp tenekelerini karıştırmak için ara sokağa girdiğinde çöp kızağının altına girer ve kedi gidene kadar oradan çıkmazdı."

"Tanrım!" dedi Helen. "Yani köpeği sinirlendiren bir kedi de yoktu."

Garp ciddi bir tavırla, "Köpeği sinirlendiren şeyler vardı," dedi. "Ara sokağın sonuna gelip köpeği kaldırıma çağıran küçük bir kız vardı, fakat köpeğin zinciri oraya kadar uzamadığı için köpek durmadan küçük kıza havlardı. Ve kaldırımda duran küçük kız, 'Gel, haydi gel!' derdi. Sonunda biri penceresini açıp bağırarak ona köpeği rahat bırakmasını söylerdi."

"Sen orada mıydın?" diye sordu Helen.

"Biz oradaydık," dedi Garp. "Annem her gün bir odada oturup yazıyordu ve odanın tek penceresi o ara sokağa bakıyordu. O köpeğin havlaması onu deli ederdi."

"Yani çöp kızağını yerinden oynatan *Jenny'ydi*," dedi Helen. "Köpek, küçük kızı *ısırdı*, ailesi köpeği polise şikâyet etti ve dul kadın, köpeği uyutmak zorunda kaldı. Ve elbette, *sen* de muhtemelen kırklarının başındaki acı dolu dulu teselli ettin."

"Otuzlarının sonlarındaydı," dedi Garp. "Ama olaylar böyle gelişmedi."

"*Neler* oldu?" diye sordu Helen.

"Bir gece köpek kafede felç geçirdi," dedi Garp. "Birçok kişi, köpeği felç geçirmesine sebep olacak kadar korkutmakla suçlandı. Bu konuda mahallede bir rekabet oluşmuştu. İnsanlar sürekli, sessizce kafeye yaklaşıp kendilerini kapılar ve pencerelere atmak, dev bir kedinin sesini taklit etmek gibi şeyler yapıyordu ve bunlar, köpeğin bağırsaklarının daha da çok çalışmasına sebep oluyordu."

"Umarım geçirdiği felç köpeği öldürmüştür," dedi Helen.

"Pek sayılmaz," dedi Garp. "Felç yüzünden arka bacakları çalışmamaya başladı, bu yüzden sadece ön bacaklarıyla ilerliyor ve başını sallayabiliyordu. Fakat dul kadın, ölmüş kocasının hatırasına tutunduğu şiddetle, bu sefil köpeğin hayatına tutunmuştu; ilişkisi olan bir marangoza, köpeğin arka bacakları için bir araç yaptırdı. Araç tekerleklerin üzerinde ilerliyordu, böylece köpek sadece ön bacaklarını kullanarak, poposunu aracın üstüne koyup dolaşıyordu.

"Tanrım!" dedi Helen.

"O küçük tekerleklerin çıkardığı *gürültüye* inanamazdın," dedi Garp.

"Muhtemelen inanamazdım," dedi Helen.

"Annem bunu duymadığını iddia ediyordu," dedi Garp, "fakat yuvarlanma sesi o kadar korkunçtu ki köpeğin aptal, küçük kıza havlamasından bile beterdi. Ve köpek, köşeleri, savrulmadan dönemiyordu. Önce zıplayıp sonra dönüyordu ve arka tekerlekleri onun zıplayışından daha büyük bir hızla yanına doğru kayıyordu, bu yüzden hayvan yuvarlanıyordu. Yan dönüp yere düştüğünde de tekrar ayağa kalkamıyordu. Onu bu kötü hâlde gören kişi hep ben oluyordum, en azından, ara sokağa girip onu düzelten tek kişi bendim. Tekerlekleri düzeldiği an beni ısırmaya çalışıyordu ama ondan kaçmak kolaydı."

"Sen de bir gün schnauzer'ın tasmasını açtın," dedi Helen, "ve köpek, bakmadan caddeye doğru koştu. Affedersin, bakmadan caddeye doğru tekerleklerini *yuvarladı*. Ve herkesin sorunu çözülmüş oldu. Dul kadın ve marangoz evlendi."

"Pek sayılmaz," dedi Garp.

"Gerçeği bilmek istiyorum," dedi Helen. "Lanet olası schnauzer'a ne oldu?"

"Bilmiyorum," dedi Garp. "Annemle birlikte buraya döndük ve gerisini zaten biliyorsun."

Uyumak üzere olan Helen, sadece sessiz kalmasının Garp'ın kendini ortaya koymasını sağlayacağını biliyordu. Bu hikâyenin de diğerleri kadar uydurma olabileceğini ya da diğer hikâyelerin büyük ölçüde doğru olabileceğini biliyordu; ama büyük ölçüde doğru olan, bu hikâye de olabilirdi. Söz konusu Garp olduğunda, hepsi mümkündü.

Garp ona, "Hangi hikâyeyi daha çok beğendin?" diye sorduğunda Helen uykuya dalmıştı. Sevişmek Helen'ın uykusunu getirmişti; Garp'ın sürekli devam eden konuşması uyku sersemliğini güçlendiriyordu. Helen en çok böyle, seviştikten sonra, durmadan konuşan Garp'ın sesini dinleyerek uykuya dalmayı severdi.

Bu, Garp'ı sinirlendiriyordu. Yatağa girdiğinde, motorları neredeyse soğumuş oluyordu. Sevişmek ona enerji veriyor, durmadan konuşmak, yemek yemek, bütün gece okumak ve uyanık kalmak istemesine sebep oluyordu. Böyle zamanlarda nadiren bir şeyler yazmayı denerdi; sadece zaman zaman, daha sonra ne yazacağı hakkında kendine notlar yazardı.

Ama o gece böyle yapmadı. Bunun yerine örtüyü açıp uyuyan Helen'ı seyretti, sonra örtüyü tekrar örttü. Walt'un odasına gidip onu izledi. Duncan, Bayan Ralph'in evinde uyuyordu; Garp gözlerini kapatıp küçük banliyönün ufkunda bir pırıltı gördüğünde Ralph'in evinin alevler içinde olduğunu hayal etti.

Garp, Walt'u izledi; bu onu sakinleştiriyordu. Garp, çocuğuna bu kadar yakın olmanın keyfini çıkardı; Walt'un yanına uzanıp oğlanın taze nefesini kokladı ve Duncan'ın nefesinin yetişkinlerinki gibi ekşi kokmaya başladığı zamanı hatırladı. Duncan altı yaşına girdikten kısa süre sonra, uykusunda nefesinin bayat ve hafifçe kötü kokmaya başladığını fark etmek, Garp için kötü bir his olmuştu. Sanki çürüme, yavaş yavaş ölme süreci onun içinde de başlamıştı. Bu Garp'ın, oğlunun ölümlülüğünü ilk keşfedişiydi. Bu kokuyla birlikte Duncan'ın mükemmel dişlerinde ilk çürüklerin koyu lekeleri de belirmişti. Belki de Duncan, Garp'ın ilk doğan çocuğu olduğu için, beş yaşındaki bir çocuk (on yaşındaki bir çocuğa göre) alışıldık çocukluk kazalarına daha açık olmasına rağmen, Garp, Duncan için Walt'tan daha fazla endişeleniyordu. Garp, bu çocukluk kazalarının neler olduğunu merak etti. Bir arabanın çarpması mı? Yerfıstığı yerken boğulup ölmek mi? Bir yabancının onları kaçırması mı? Örneğin kanser, bir yabancıydı.

Söz konusu çocuklar olduğunda endişelenecek çok şey vardı ve Garp her konuda çok endişeliydi; bazen, özellikle de uykusuzluk atakları kötüleştiğinde, psikolojik açıdan ebeveynliğe uygun olmadığını düşünürdü. Sonra bu konuda da endişelenip çocukları konusunda daha da fazla kaygı duyardı. Çocuklarının en kötü düşmanının *kendisi* olduğu ortaya çıkarsa ne yapacaktı?

***

Kısa süre sonra Walt'un yanında uyuyakaldı fakat Garp sık sık kâbuslar görüyor, bu yüzden uzun süre uyuyamıyordu. Kısa süre sonra inlemeye başladı; koltuk altı acıyordu. Aniden uyandığında, Walt'un küçük yumruğu koltuk altındaki kıllara dolanmıştı. Walt da inliyordu. Garp, onunla aynı kötü rüyayı görüyormuş gibi görünen ve sızlanan çocuğundan uzaklaştı; sanki Garp'ın titreyen bedeni, kâbusunu oğluna aktarmıştı. Ama Walt kendi kâbusunu görüyordu.

Savaşa katılmış köpek, onu sinirlendiren kedi ve sonunda kaçınılmaz olarak kediyi öldüren kamyon hakkındaki eğitici hikâyesinin Walt için korkutucu olabileceği hiç aklına gelmemişti. Fakat Walt rüyasında neredeyse bir tank kadar büyük, terk edilmiş bir ordu kamyonu görüyordu; kamyonun üzerinde silahlar, ne işe yaradığını anlayamadığı aletler ve şeytani görünümlü uzantılar vardı. Ön camı, ancak bir mektup büyüklüğündeydi. Kamyon, elbette simsiyahtı.

Kamyona bağlanmış olan köpek, çok daha ince ve çok daha acımasız olsa da, bir midilli büyüklüğündeydi. Ağır çekimde, zayıf görünümlü zinciri arkasında daireler çizerek sokağın sonuna doğru koşuyordu. Zincir, köpeği tutacak kadar sağlam görünmüyordu. Ara sokağın sonunda dizlerinin bağı çözülmüş ve titreyen bacaklarıyla beceriksizce duran ve bir türlü kaçmayı başaramayan küçük Walt daireler çiziyor, fakat hareket etmeyi, o korkunç köpekten uzaklaşmayı başaramıyordu. Zincir koptuğunda, devasa kamyon biri onu çalıştırmış gibi ileri atıldı ve köpek üzerine atladı. Walt köpeğin terli ve kaba kürkünü (babasının koltuk altını) yakaladı ama onu uzun süre tutmayı başaramadı. Köpek boğazına doğru atladı fakat Walt tekrar caddeye doğru koşmaya başlamıştı; caddeden terk edilmiş ordu kamyonu gibi ağır kamyonlar geçiyordu; devasa arka lastikleri, kocaman donut'lar gibi araçların yanlarına monte edilmişti. Ve ön camları yerine küçük silah boşlukları olduğu için, sürücüler minik Walt'u göremiyordu.

Sonra babası onu öptü ve Walt'un rüyası, en azından o an için sona erdi. Yeniden güvenli bir yerdeydi; babasının kokusunu alıyor, onun ellerini hissediyordu. Babasının, "Bu sadece bir rüya, Walt," dediğini duydu.

***

Garp'ın rüyasında, Duncan'la birlikte bir uçaktalardı. Duncan'ın tuvalete gitmesi gerekiyordu. Garp ona, küçük bir mutfak, tuvalet kapıları ve kokpitin bulunduğu koridorun sonunu işaret ediyordu. Duncan babasının onu oraya götürüp *hangi* kapıyı kullanması gerektiğini göstermesini istiyordu fakat Garp ona kızıyordu.

"Artık on yaşındasın, Duncan," dedi Garp. "Okuyabiliyorsun. Ya da hostese sorabilirsin." Duncan dizlerini çaprazlayıp suratını astı. Garp oğlunu koridora doğru itti. "Artık büyümelisin, Duncan," dedi. "Oradaki kapılardan biri. Haydi, git."

Duncan keyifsizce koridor boyunca kapılara doğru yürüdü. Yanından geçtiği bir hostes ona gülümseyip saçlarını karıştırdı fakat Duncan her zamanki gibi ona hiçbir şey sormadı. Koridorun sonuna ulaştığında öfkeli gözlerle Garp'a baktı; Garp sabırsızca ona el salladı. Duncan çaresizce omzunu silkti. *Hangi* kapı?

Garp yorgun bir tavırla ayağa kalktı. Koridorun sonundaki Duncan'a, "Birini *dene*!" diye bağırınca insanlar orada duran Duncan'a baktı. Duncan utanıp hemen en yakınındaki kapıyı açtı. Açtığı kapı onu içine doğru çekmeden önce babasına hızlı, şaşkın ama eleştirmeyen bir bakış attı. Kapı Duncan'ın arkasından hızla kapandı. Hostes bir çığlık attı. Uçak hafifçe irtifa kaybettikten sonra tekrar sabitlendi. Herkes pencereden dışarı bakıyordu; bazıları kusuyordu ve bazıları bayılmıştı. Garp koridorun sonuna doğru koştu fakat pilot ve görevli gibi görünen biri Garp'ın kapıyı açmasını engelledi.

Pilot, hostese, "Bu kapının her zaman kilitli olması gerek, seni aptal kaltak!" diye bağırdı.

"Kilitli olduğunu sanıyordum," diye sızlandı kadın.

"Nereye gitti?" diye bağırdı Garp. "*Tanrım*, nereye gitti?" Hiçbir kapının üzerinde yazı yoktu.

"Üzgünüm, beyefendi," dedi pilot. "Yapılabilecek bir şey yok." Ama Garp onu itip yanından geçti, sivil giyimli bir görevliyi bir kotuğun arkasına yapıştırdı ve hostese bir tokat atıp onu koridordan uzaklaştırdı. Açtığı kapının gökyüzüne açıldığını gördü ve Duncan'a seslenemeden, kapının basıncıyla dışarı çekilip oğlunun arkasından gökyüzünde süzüldü.

11
BAYAN RALPH

Garp'a çok büyük ve naif bir dilek hakkı verilse, dünyayı *güvenli* bir yer hâline getirmeyi dilerdi. Hem çocuklar hem de yetişkinler için. Garp dünyanın, her ikisi için de gereksiz derecede tehlikeli bir yer olduğunu düşünüyordu.

Helen ile seviştikten ve kadın uykuya daldıktan –Garp da kâbusunu gördükten– sonra Garp kalkıp giyindi. Koşu ayakkabılarını bağlamak için yatağa oturduğunda Helen'ın bacağına oturup onu uyandırdı. Helen ona dokunmak için elini uzattığında, koşu şortunu giymiş olduğunu hissetti.

"Nereye gidiyorsun?" diye sordu.

"Duncan'ı kontrol etmeye," dedi Garp. Helen dirseklerinin üzerinde doğrulup saatine baktı. Saat biri geçmişti ve Helen, Duncan'ın Ralph'in evinde olduğunu biliyordu.

"*Nasıl* kontrol edeceksin?" diye sordu Garp'a.

"Bilmiyorum," dedi Garp.

Garp kurbanını avlayan bir avcı, bütün ebeveynlerin korkulu rüyası olan bir çocuk tacizcisi gibi, bu ilkbahar akşamında uyuyan yeşil ve karanlık banliyöde yürüyor; insanlar horlamakta, hayal kurmakta ve düş görmekteler; çim biçme makineleri sessiz. Hava,

klimaların çalışmasına lüzum kalmayacak kadar serin. Birkaç pencere açık ve birkaç buzdolabı homurdanıyor. *The Late Show* açılmış birkaç televizyondan hafif, boğuk sesler yükselmekte ve birkaç başka evden de televizyonların mavi-gri ışığı dışarı süzülüyor. Garp bu ışığın kanser misali sinsi ve insanı uyuşturan bir etkisi olduğunu, dünyayı uyuttuğunu düşünüyor. "Belki de televizyon kansere *sebep oluyordur*," diye geçiriyor içinden Garp, fakat onu asıl kızdıran şey bir *yazarın* öfkesi; televizyon ışığının parladığı her evde, bir şeyler *okumayan* biri olduğunu biliyor.

Garp hafif adımlarla sokak boyunca yürüyor; kimseyle karşılaşmak istemiyor. Koşu ayakkabılarını gevşekçe bağlamış ve şortu rüzgârda dalgalanıyor; içine koşu çamaşırı giymedi çünkü koşmayı planlamıyordu. Bahar havası serin olsa da Garp üzerine tişört giymedi. Karanlık evlerin önünden geçerken bazen bir köpek, uykusunun arasında ona hırlıyor. Yeni sevişmiş olan Garp, kokusunun yeni kesilmiş bir çilek kadar keskin olduğunu düşü-
 nüyor. Köpeklerin onun kokusunu alabildiğini biliyor.

Burası saygın insanların yaşadığı bir banliyö ve Garp bir an, yazılı olmayan bazı giyim kurallarını çiğnediğini, en azından üzerinde kimliği olmadığı için yakalanabileceğini düşünüyor. Duncan'a yardım etmeye, onu azgın Bayan Ralph'in elinden kurtarmaya gittiğine ikna olmuş hâlde aceleyle yürüyor.

Işığı olmayan bir bisiklete binen genç bir kadın neredeyse ona çarpıyor; saçları arkasında uçuşmakta ve çıplak dizleri parlıyor. Garp nefesinin, yeni kesilmiş çim ve sigara karışımı, etkileyici bir kokusu olduğunu fark ediyor. Garp çömeldiğinde kadın çığlık atıp bisikletini onun etrafından dolaştırıyor; pedallarının üzerinde ayağa kalkıp hızla ondan uzaklaşırken arkasına bakmıyor. Belki de çıplak göğsü ve bacaklarıyla Garp'ın, şortunu indirmeye hazırlanan bir teşhirci olduğunu sandı. Garp kadının, hiç gitmemiş olması gereken bir yerden döndüğünü ya da belaya doğru gittiğini düşünüyor. Ama Duncan ve Bayan Ralph'i düşündüğünde, Garp'ın da zihni o saatte sıkıntılı.

Garp, Ralph'lerin evini gördüğünde, Sokağın Işık Kaynağı

ödülünün onlara verilmesi gerektiğini düşünüyor; bütün pencereler aydınlık, ön kapı açık ve içerideki kanser edici televizyonun sesi, şiddetli denebilecek kadar yüksek. Garp, Bayan Ralph'in bir parti verdiğinden şüpheleniyor ama eve biraz daha yaklaşınca –ön bahçe köpek dışkıları ve kırık dökük spor malzemeleriyle dolu– evde kimsenin olmadığını hissediyor. Televizyonun ölümcül ışınları oturma odasında dalgalanıyor; ayakkabı ve giysi yığınlarıyla dolu odada, sarkık kanepenin yanında, yarı yarıya uyku tulumlarının içine girmiş olan Duncan ve Ralph (elbette) uykudalar, fakat sanki televizyon onları öldürmüş gibi görünüyorlar. Hastalıklı televizyon ışığı, yüzlerindeki bütün kan çekilmiş gibi gösteriyor ikisini.

Peki Bayan Ralph nerede? Dışarı mı çıktı? Kapıyı ve bütün ışıkları açık bırakıp çocukların televizyonun ışığıyla yıkanmasına izin vererek uyudu mu? Garp onun, fırını kapatmayı hatırlayıp hatırlamadığını merak ediyor. Oturma odasının her yanında küllükler var; Garp, tam sönmeyen sigaralardan korkar. Çalıların arkasında durup mutfak penceresinden içerinin gaz kokup kokmadığını kontrol ediyor.

Lavaboda bir sürü kirli bulaşık, mutfak masasında bir şişe cin var; hava, misket limonu dilimlerinin ekşi kokusuyla dolu. Yukarıdaki abajurun bir zamanlar kısa olan kordonu, ortadan yırtılmış bir külotlu çorabın tek bacağı ve kalçasıyla uzatılmış; külotlu çorabın diğer yarısının nerede olduğuna dair hiçbir ipucu yok. Saydam yağ lekeleriyle dolu naylon ayak, cin şişesinin üzerinde rüzgârla sallanıyor. Garp içeride yanık kokusu almıyor. Muhtemelen, becerikli bir yerleşimle ocakların arasına yayılmış, çenesini ağır bir dökme demir tavaya dayamış, kürklü karnını ocağın ışıklarında ısıtan kedinin altında da ateş yanmıyor. Garp ve kedi birbirlerine bakıyorlar. Kedi gözlerini kırpıyor.

Fakat Garp, Bayan Ralph'in kendini bir kediye dönüştürecek beceriye sahip olduğunu sanmıyor. Evi –*hayatı*– korkunç bir keşmekeş içindey; kadın evi terk etmiş, belki de üst katta sızmış sanki. Yatağında mı? Yoksa küvette boğuldu mu? Ve dışkıları ön bahçeyi bir mayın tarlasına dönüştüren canavar köpek nerede?

Tam o anda arka taraftaki, mutfağa açılan merdivenlerden ağır, düşmekte olan bir vücudun gökgürültüsü misali gürültüsü yükseliyor; kedi irkilip kaçarken yağlı demir tavayı yere düşürüyor. Bayan Ralph irkilip üzerinde sadece önü açık, kalın belinin üzerinde özensizce bağlanmış kimono tarzı bir sabahlık ve elinde mucizevi şekilde dökülmemiş bir içki kadehiyle muşamba döşemeye oturuyor. Şaşkınlıkla içkiye bakıp bir yudum alıyor; büyük, sarkık memeleri parlıyor; dirseklerinin üzerine yaslanıp geğirince memeleri çilli göğsüne yayılıyorlar. Mutfağın köşesindeki kedi şikâyet dolu bir sesle miyavlıyor.

Bayan Ralph kediye, "Kapa çeneni, Titsy," diyor. Ama ayağa kalkmaya çalışınca inleyip sırtüstü yere uzanıyor. Vajinasındaki kıllar ıslak ve Garp parıldadıklarını görüyor; çatlak izleriyle dolu karnı, Bayan Ralph uzun zamandır su altındaymış gibi beyaz ve büzüşmüş. Bayan Ralph mutfak tavanına bakarak, "Bu, yaptığım son şey bile olsa seni buradan göndereceğim," diye sesleniyor.

Garp onun kediyle konuştuğunu düşünüyor. Belki de ayak bileğini kırdı ama bunu fark edemeyecek kadar sarhoş, diye geçiriyor içinden, belki de omurgasını kırmıştır.

Garp evin açık ön kapısına doğru ilerliyor. İçeri, "Kimse yok mu?" diye bağırıyor. Kedi, bacaklarının arasından geçip dışarı çıkıyor. Garp bekliyor. Mutfaktan gelen homurtular ve sürtünen etin çıkardığı tuhaf sesleri duyuyor.

Kapı eşiğinde duran Bayan Ralph, "Yaşadığıma ve nefes aldığıma göre, var," diyor. Rengi solmuş çiçeklerle bezeli sabahlığını biraz daha toparlamış ve içkisini bir yerde bırakmış.

"Bütün ışıkların yandığını görünce bir sorun olabileceğini düşündüm," diye mırıldanıyor Garp.

"Çok geç kaldın," diyor Bayan Ralph. "İki oğlan da öldü; bombayla oynamalarına asla izin vermemeliydim." Garp'ın ifadesi hiç değişmeyen yüzünü, bir eğlenme belirtisi görmek için inceliyor, fakat onun bu konuyu hiç de komik bulmadığını fark ediyor. "Tamam, cesetleri görmek ister misin?" diye soruyor. Koşu şortunun lastiğinden tutup onu kendine doğru çekiyor. İç çama-

şırı giymediğinin farkında olan Garp hızla şortunun çekildiği yöne ilerleyip Bayan Ralph'e çarpıyor; kadın şortu bırakıp Garp'a çarpmasına sebep oluyor ve oturma odasına doğru yürüyor. Kadının kokusu Garp'ın kafasını karıştırıyor; Bayan Ralph, derin, nemli bir kesekâğıdının dibine dökülmüş vanilya gibi kokuyor.

Bayan Ralph, Duncan'ı kollarının altınan tutup etkileyici bir güçle uyku tulumunun içindeki çocuğu yüksek ve biçimsiz kanepenin üzerine koyuyor. Garp onun, daha ağır olan Ralph'i kaldırmasına yardım ediyor. Çocukları düzgünce kanepenin üzerine yatırıp uyku tulumlarını etraflarına sarıyorlar ve başlarının altına birer yastık koyuyorlar. Garp televizyonu kapatırken Bayan Ralph odanın içinde dolaşıp ışıkları söndürüyor, kül tablalarını topluyor. Bir partiden sonra temizlik yapan evli bir çifte benziyorlar. Bayan Ralph, aniden kararan oturma odasına doğru, "İyi geceler," diye fısıldıyor; bu arada Garp mutfaktaki ışığa doğru ilerlerken küçük bir pufa çarpıyor. Bayan Ralph ona, "Henüz gidemezsin," diyor. "Birini buradan *göndermeme* yardım etmen gerek." Garp'ın kolu- 287
na girerken bir kül tablasını yere düşürdü ve kimonosunun önü tamamen açılıyor. Kül tablasını almak içi eğilen Garp'ın saçları, kadının memelerinden birine değiyor. Kadın, Garp'a, "Gitmesi gereken ahmak yukarıda, yatak odamda," diyor. "Ve *gitmiyor*. Bir türlü gönderemiyorum."

"Ahmak mı?" diyor Garp.

"Gerçek bir budala," diyor Bayan Ralph. "Kodumun zımbosu."

"Zımbo mu?" diyor Garp.

Bayan Ralph ona, "Evet. Lütfen onu buradan gönder," diyor. Şortun lastiğini bir kez daha çekiyor ve bu kez içine baktığını gizlemiyor. "Tanrım, pek bir şey *giymiyorsun*, değil mi?" diye soruyor. "Üşümüyor musun?" Elini Garp'ın çıplak karnının üzerine koyuyor. Omzunu silkip, "Evet, üşümüyorsun," diyor.

Garp ondan uzaklaşıyor. Bayan Ralph'in eski *kocasını* evden çıkarmak zorunda kalabileceğinden korkarak, "Yukarıda kim var?" diye soruyor.

"Gel, sana göstereceğim," diye fısıldıyor kadın. Onu yerdeki

çamaşır yığınıyla devasa hayvan maması çuvalının arasındaki dar bir geçitten geçirip arka tarftaki merdivenlere doğru ilerletiyor. "Düşmesi hiç şaşırtıcı değil," diye düşünüyor Garp.

Bayan Ralph'in yatak odasına girdiklerinde Garp hemen, dalgalanan su yatağının üzerine yayılmış siyah Labrador retriever'a bakıyor. Köpek kayıtsızca yan dönüp kuyruğunu sallamaya başlıyor. "Bayan Ralph köpeğiyle sevişiyor ve onu yatağından indiremiyor," diye düşünüyor Garp. "Hadi evlat," diyor. "Çık buradan." Köpek, kuyruğunu daha hızlı sallamaya başlıyor ve biraz işiyor.

Garp'ı şiddetle iten Bayan Ralph, "*Onu* değil," diyor. Garp ancak, sürekli kıpırdanan yatağa tutunarak dengesini koruyabiliyor. Koca köpek yüzünü yalıyor. Bayan Ralph yatağın ayakucundaki bir sandalyeyi işaret etmekte fakat Garp önce genç adamın, Bayan Ralph'in makyaj masasındaki aynaya düşen yansımasını görüyor. Sandalyede çırılçıplak oturan genç adam, omzunun üzerindeki ince atkuyruğunun sarı ucunu tarıyor, üzerine Bayan
 Ralph'in sprey tüplerinden birini sıkıyor. Karnı ve kasıklarında, Garp'ın Bayan Ralph'in bedeni ve tüyleri üzerinde gördüğü aynı yağlı görüntü var ve genç penisi bir tazının omurgası gibi ince ve eğimli.

Çocuk, Garp'a, "Hey, nasılsın?" diyor.

"Teşekkür ederim, iyiyim," diyor Garp da.

"Gönder onu," diyor Bayan Ralph.

"Sadece onu *rahatlatmaya* çalışıyordum, tamam mı?" diyor delikanlı. "Sadece, kendini olana bırakmasını sağlamaya çalışıyorum."

"Seninle konuşmasına izin verme," diyor Bayan Ralph. "Seni öldürecek kadar sıkabilir."

"Herkes çok gergin," deyip sandalyesinde dönüyor delikanlı ve arkasına yaslanıp ayaklarını su yatağının üzerine koyuyor; köpek uzun ayak parmaklarını yalıyor. Bayan Ralph ayaklarına vurup onları yataktan uzaklaştırıyor. "Anladın mı ne demek istediğimi?" diye soruyor.

"Gitmeni istiyor," diyor Garp.

"Onun kocası mısın?" diye soruyor çocuk.

"Evet," diyor Bayan Ralph. "Ve buradan gitmezsen sıska, küçük çükünü koparacak."

"Gitsen iyi olur," diyor Garp ona. "Giysilerini bulmana yardım edeyim."

Çocuk gözlerini kapatıp meditasyon yapıyormuş gibi görünüyor. Bayan Ralph, Garp'a, "Bu konuda gerçekten çok iyi," diyor. "Bütün çocuklar, siktiğimin gözlerini kapatmak konusunda çok iyiler."

"Giysilerin nerede?" diye soruyor Garp çocuğa. Garp oğlanın on yedi ya da on sekiz yaşında olduğunu düşünüyor. Belki de üniversiteye ya da savaşa gidebilecek kadar büyük. Çocuk düş kurmaya devam edince Garp nazikçe onun omzunu sarsıyor.

Çocuk gözlerini açmadan, "Bana dokunma, adamım," diyor. Sesinde, Garp'ın geri çekilip Bayan Ralp'e bakmasına sebep olan aptalca ama tehditkâr bir şey var. Bayan Ralph omzunu silkiyor.

"Bana da bunu söylüyor," diyor. Garp, Bayan Ralph'in gülümsemeleri gibi omuz silkişlerinin de içgüdüsel ve içten olduğunu fark ediyor. Oğlanın atkuyruğunu tutuyor, onu boğazının etrafına dolayıp boynunun arkasında sabitliyor; kolunu oğlanın kafasının etrafına dolayıp onu sıkıca tutuyor. Çocuğun gözleri açılıyor.

"Giysilerini bul, tamam mı?" diyor Garp ona.

"Bana dokunma," diyor delikanlı.

"Sana *dokunuyorum*," diyor Garp.

"Tamam, tamam," diyor oğlan. Garp ayağa kalkmasına izin veriyor. Oğlan ondan birkaç santim uzun ama en az beş kilo zayıf. Giysilerini aramaya başlıyor ama Bayan Ralph çoktan, oğlanın tuhaf bir sırmayla işlenerek ağırlaşmış mor kaftanını bulmuş bile. Oğlan bunu bir zırh gibi geçiriyor üstüne.

"Seninle yatmak güzeldi," diyor Bayan Ralph'e. "Ama daha rahat olmayı öğrenmelisin." Bayan Ralph o kadar sert bir kahkaha atıyor ki köpek kuyruğunu sallamayı kesiyor.

"Seninse her şeyin en başına dönüp her şeyi sıfırdan öğrenmen lazım," diyor çocuğa. Su yatağında Labrador'un yanına

uzandığında köpek başını onun karnına doğru uzatıyor. Bayan Ralph öfkeli bir sesle, "Kes şunu, Bill!" diyor.

Çocuk, Garp'a, "Çok gergin," diyor.

"İnsanı rahatlatmak konusunda hiçbir şey bilmiyorsun," diyor Bayan Ralph.

Garp genç adamı odadan çıkarıp tehlikeli arka merdivenlerden indiriyor, mutfaktan geçiriyor ve açık ön kapıya doğru itiyor.

"Beni *o* davet etti," diyor delikanlı. "Bu, *onun* fikriydi."

"Sonra da gitmeni söyledi," diyor Garp.

"Biliyor musun, sen de onun kadar gerginsin," diyor delikanlı.

"Çocuklar neler olduğunun farkında mıydı?" diye soruyor Garp ona. "Siz yukarı çıktığınızda uyuyorlar mıydı?"

"Çocuklar için endişelenme," diyor delikanlı. "Çocuklar çok güzeldir, adamım. Ve yetişkinlerin düşündüğünden çok daha fazlasını bilirler. Yetişkinler onlarla uğraşmaya başlayana kadar çocuklar mükemmeldir. Çocuklar gayet iyi. Çocuklar hep iyidir."

290 Garp elinde olmadan, "Çocuğun var mı?" diye mırıldanıyor; o âna kadar bu genç adama karşı büyük bir sabır gösterdi ama Garp, konu çocuklar olduğunda sabırlı değil. Bu konuda kendinden başka bir otorite kabul etmiyor. Oğlana, "Güle güle," diyor. "Ve geri gelme." Onu hafifçe açık kapıdan dışarı itiyor.

Çocuk, "Beni itme!" diye bağırıyor ama Garp eğilip onun savurduğu yumruktan kurtuluyor ve kollarını oğlanın belinin etrafında kilitliyor; Garp'a çocuk sanki otuz beş, kırk kiloymuş gibi geldi ama elbette aslında bundan çok daha ağır. Çocuğu ayı kilidine alıp kollarını arkasında sabitliyor; sonra onu kaldırıma kadar taşıyor. Çocuk kurtulmaya çalışmayı bıraktığında Garp onu yere indiriyor.

"Nereye gideceğini biliyor musun?" diye soruyor ona. "Sana gideceğin yeri tarif etmemi ister misin?" Çocuk derin bir nefes alıp kaburgalarına dokunuyor. "Ve sakın arkadaşlarına buraya gelebileceklerini söyleme," diyor. "Telefonunu sakın kullanma."

"Adamım, kadının adını bile bilmiyorum," diyor delikanlı sızlanarak.

"Bir daha bana 'adamım' deme," diyor Garp.

"Tamam, adamım," diyor çocuk. Garp boğazında, birine dokunmaya hazırlanırken hissettiğini bildiği hoş bir kuruluk hissetmekte ama bu hissin yok olmasına izin veriyor.

"Lütfen buradan uzaklaş," diyor Garp.

Çocuk sokağına sonuna kadar yürüdükten sonra, "Hoşçakal, adamım!" diye sesleniyor. Garp büyük bir hızla koşup onu yakalayabileceğinin farkında; böyle komik bir durum yaratmak ona çekici geliyor fakat oğlan korkmazsa hayal kırıklığına uğrayacak ve aslında onun canını yakmak istemiyor. Garp delikanlıya el sallayıp ona veda ediyor. Çocuk ortaparmağını havaya kaldırıp aptal kaftanını arkasında sürüyerek uzaklaşırken yolu bir banliyöye düşmüş ilk Hıristiyanlardan biri gibi görünmekte.

Garp oğlanın ardından güvende olmasını dileyip, "Aslanlara dikkat et, evlat," diye düşünüyor. Birkaç yıl sonra Duncan'ın da o yaşlarda olacağının farkında ve onunla daha kolay iletişim kurabilmeyi umuyor.

İçeri döndüğünde, Bayan Ralph ağlamakta. Garp onun köpeğiyle konuştuğunu duyuyor. "Ah, Bill," diyor. "Seni kötüye kullandığım için üzgünüm, Bill. Sen çok iyi bir köpeksin."

Garp üst kata doğru, "Hoşçakal!" diye sesleniyor. "Arkadaşın gitti, ben de gidiyorum."

Bayan Ralph, "Korkak!" diye bağırıyor. "Beni nasıl bu hâlde bırakabilirsin?" Kadının ağlama sesleri yükseliyor; Garp kısa süre sonra köpeğin ulumaya başlayacağını düşünüyor.

Merdivenlerden yukarı, "Ne yapabilirim?" diye sesleniyor.

"En azından burada kalıp benimle konuşabilirsin!" diye bağırıyor Bayan Ralph. "Seni iyilik timsali korkak zımbo!"

Garp merdivenleri tırmanırken, "Zımbo ne demek ya?" diye düşünüyor.

Bütün kırışıklığıyla su yatağının üzerinde uzanan Bayan Ralph, "Muhtemelen bunun sürekli başıma geldiğini düşünüyorsundur," diyor. Bağdaş kurup oturduğunda kimonosunun önünü sıkıca kapatmış ve Bill'in koca kafası kucağında.

Garp *gerçekten de* böyle düşünüyor fakat başını iki yana sallıyor.

"Kendimi küçük düşürmekten ben de hoşlanmıyorum, tamam mı?" diyor Bayan Ralph. "Tanrı aşkına, otur." Garp'ı dalgalanan yatağın üzerine çekiyor. "Lanet yatağın içinde yeterince su yok. Sızdırdığı için kocam onu sürekli doldururdu," diyor.

"Üzgünüm," diyor Garp. Evlilik danışmanı geri döndü.

"Umarım sen asla karını terk etmezsin," diyor Bayan Ralph. Elini tutup kucağına çekerken köpek parmaklarını yalıyor. "Bu, bir erkeğin yapabileceği en berbat şey," diyor Bayan Ralph. "Bana, yıllardır, beni arzuluyormuş gibi numara yaptığını söyledi! Sonra da ister genç ister yaşlı olsun, diğer bütün kadınların ona benden daha çekici göründüğünü söyledi! Bu pek hoş değil, öyle değil mi?"

"Hayır, değil," diyerek onu onaylıyor Garp.

"Lütfen bana inan," diyor Bayan Ralph ona, "o beni terk edene kadar onu hiç aldatmadım."

"Sana inanıyorum," diyor Garp.

"Bu, bir kadının kendine güvenini çok zedeler," diyor Bayan Ralph. "Neden ben de biraz eğlenmeyi denemeyeyim ki?"

"Eğlenmelisin," diyor Garp.

"Ama bu konuda çok beceriksizim!" diye itiraf ediyor Bayan Ralph. Elleriyle gözlerini kapatıp yatağın üzerinde yaylanıyor. Köpek onun yüzünü yalamaya çalışıyor fakat Garp ediyor hayvanı; köpek Garp'ın onunla oyun oynadığını sanıp ona doğru atlıyor. Garp hayvanın burnuna –fazlaca sert– bir darbe indirince zavallı köpek inleyip uzaklaşıyor. Bayan Ralph, "Bill'in canını yakma!" diye bağırıyor.

"Sadece sana yardım etmeye çalışıyordum," diyor Garp.

"Bana Bill'in canını yakarak yardım edemezsin," diyor Bayan Ralph. "Tanrım, *herkes* mi delirdi?"

Garp kendini su yatağının üzerine bırakıp gözlerini sımsıkı kapıyor; yatak küçük bir deniz gibi hareket etmekte. Garp inliyor. "Sana *nasıl* yardım edebileceğimi bilmiyorum," diye itiraf ediyor.

"Sorunların için çok üzgünüm ama yapabileceğim hiçbir şey yok, değil mi? Bana bir şey söylemek istersen, durma," derken gözleri hâlâ kapalı. "Ama kimse bu hislerin konusunda sana yardım edemez."

"Ne neşeli sözler," diyor Bayan Ralph. Bill, Garp'ın saçlarını koklamakta. Garp kulağında temkinli bir yalama hissediyor. Bunu yapanın Bill mi yoksa Bayan Ralph mi olduğunu merak ediyor. Sonra kadının elinin, şortunun içine kaydığını hissediyor ve soğuk bir tavırla, "Bunu yapmasını gerçekten *istemiyorsam* neden yatağa uzandım?" diye düşünüyor.

"Lütfen bunu yapma," diyor. Kadın Garp'ın ilgisizliğini fark edip onu bırakıyor. Yanında uzanmaya devam ediyor, sonra yan yatıp ona sırtını dönüyor. Bill aralarına girmeye çalışırken yatak sertçe sallanıyor fakat Bayan Ralph köpeğin kalın kaburgasına öyle sert bir dirsek atıyor ki hayvan öksürüp yataktan iniyor.

Yumuşak bir sesle ağlayan Bayan Ralph, "Zavallı Bill, özür dilerim," diyor. Bill'in sert kuyruğu yere çarpmaya başlıyor. Bayan Ralph, kendini küçük düşürüşünü tamamlamak istermiş gibi gaz çıkarıyor. Hıçkırıkları, Garp'ın bütün gün devam edebileceğini bildiği bir yağmur gibi düzenli. Evlilik Danışmanı Garp, bu kadının kendine güvenini biraz olsun geri kazanması için ne yapabileceğini düşünüyor.

"Bayan Ralph?" diyor Garp ve sonra söylediği şeyi geri alabilmeyi diliyor.

"Ne?" diyor kadın. "Ne dedin?" Zorlanarak dirseklerinin üzerinde doğruluyor ve sert bakışlarını ona çevirmek için Garp'a dönüyor. Garp, onun kendisini duyduğunun farkında. Kadın ona, "Bana Bayan Ralph mi dedin?" diye soruyor. "Tanrım! Bayan Ralph!" diye bağırıyor. "*İsmimi* bile bilmiyorsun!"

Garp doğrulup yatağın ucuna oturuyor; aslında yerde yatan Bill'in yanına gitmek istiyor. Bayan Ralph'e, "Seni çekici buluyorum," diye mırıldanıyor ama Bill'e bakıyor. "Gerçeği söylüyorum."

"Kanıtla," diyor Bayan Ralph. "Kodumun yalancısı. Göster bana."

"Sana bunu gösteremem," diyor Garp. "Ama bunun sebebi, seni çekici bulmamam değil."

"Ereksiyon olmanı bile sağlayamıyorum!" diye bağırıyor Bayan Ralph. "Burada yarı çıplak hâlde yatıyorum; sen benim sikik yatağındasın ve doğru düzgün sikin kalkmamış bile."

"Bunu senden saklamaya çalışıyordum," diyor Garp.

"Başardın," diyor Bayan Ralph. "İsmim ne?"

Garp şu korkunç zayıflığının daha önce hiç bu kadar farkında olmadığını hissediyor: İnsanların ondan hoşlanmasına, takdir edilmeye ihtiyacı var. Söylediği her sözle daha derin bir belaya, daha derin ve utanmaz bir yalana saplandığının bilince. Artık zımbonun ne anlama geldiğini biliyor.

"Kocan delirmiş olmalı," diyor Garp. "*Bence* birçok kadından daha güzelsin."

"Lütfen kes şunu," diyor Bayan Ralph. "Herhalde hastasın."

İçinden "Öyleyim herhalde," diyerek ona katılıyor Garp fakat, "Cinselliğin konusunda kendine güvenmelisin. İnan bana. Ve daha önemlisi, başka konularda kendine daha da çok güvenmelisin," diyor dışından.

"Başka konularda hiçbir zaman kendime güvenmedim," diye itiraf ediyor Bayan Ralph. "Hiçbir zaman seks dışında hiçbir konuda çekici değildim, artık seks konusunda da çekici değilim."

"Ama okula gidiyorsun," diyerek şansını deniyor Garp.

"Bunu *neden* yaptığımı da bilmiyorum," diyor Bayan Ralph. "Yoksa kendime güvenimi başka konularda geliştirmemden kastın bu muydu?" Garp sertçe gözlerini deviriyor ve bayılmayı diliyor; su yatağının bir sörf gibi sesler çıkardığını duyunca tehlikeyi hissedip gözlerini açıyor. Bayan Ralph soyunup yatağın üzerine uzanmış. Küçük dalgalar hâlâ yıpranmış bedeninin altında hareket ediyor ve bu, Garp'a, dalgalı denizde çapa atmış sağlam bir kayığı anımsatıyor. "Bana ereksiyonunu gösterirsen gidebilirsin," diyor kadın. "Bana sertleştiğini gösterirsen, benden hoşlandığına inanacağım."

Garp sertleşmeye çalışıyor ve bunu yapmak için gözlerini kapatıp başka birini düşünüyor.

"Seni pislik!" diyor Bayan Ralph, ama Garp zaten sertleştiğini fark ediyor; bunu yapmak düşündüğü kadar zor olmadı. Gözlerini açtığında, Bayan Ralph'in çekici bir kadın olduğunu kabul etmek zorunda kalıyor. Şortunu indirip ereksiyonunu ona gösterdi. Bu hareketi daha da sertleşmesine sebep oluyor; kadının nemli, kıvırcık tüylerini beğendiğini fark ediyor. Fakat Bayan Ralph bu gösteri karşısında ne hayal kırıklığına uğramış ne de etkilenmiş gibi. Yarı yolda bırakılmaya alışmış. Omzunu silkiyor. Yan dönüp Garp'a kocaman, yuvarlak kıçını gösteriyor.

"Tamam, onu kaldırabiliyormuşsun," diyor. "Teşekkürler. Artık evine gidebilirsin."

Garp ona dokunmak istiyor. Bu onu hasta edecek kadar utandırsa da ona sadece bakarak boşalabileceğini hissediyor. Sendeleyerek kapıdan çıkıp sefil merdivenlerden aşağı iniyor. Kadının kendini küçük düşürüşünün bu gece için sona erip ermediğini merak ediyor. Duncan burada güvende mi?

Nöbetini, rahatlatıcı gündoğumuna kadar sürdürmeyi düşünüyor. Yere düşen tavaya basıp onun ocağa çarpmasına sebep olduğunda Bayan Ralph'den hiç ses gelmiyor; Garp sadece Bill'in inleyişini duyuyor. Garp, oğlanlar uyanıp bir şeye ihtiyaç duyarsa, Bayan Ralph'in onları duymayacağından korkuyor.

Saat üç buçuk ve Garp, Bayan Ralph'in sonunda sessizleşen evinde gün doğana kadar zaman geçirmek için mutfağı temizlemeye karar veriyor. Bir ev kadınının işlerini yakından tanıyan Garp, lavaboyu suyla doldurup bulaşıkları yıkamaya başlıyor.

Telefon çaldığında, Garp arayanın Helen olduğunu biliyordu. Aniden, onun düşünmüş olabileceği korkunç şeyler zihnine doluştu.

"Alo," dedi Garp.

"Bana neler olduğunu söyler misin lütfen?" diye sordu Helen. Garp onun uzun süredir uyanık olduğunu biliyordu. Saat sabahın dördü olmuştu.

"Hiçbir şey olmuyor, Helen," dedi. "Burada bazı sorunlar vardı ve ben Duncan'ı bırakmak istemedim."

"O kadın nerede?" diye sordu Helen.

"Yatağında," dedi Garp. "Sızdı."

"*Neden* sızdı?" diye sordu Helen.

"Çok içki içmiş," dedi Garp. "Burada, yanında genç bir adam vardı ve benden onu göndermemi istedi."

"O zaman onunla yalnız kaldın," dedi Helen.

"Çok uzun sürmedi," dedi Garp. "Kadın uyudu."

"Eminim onunla işin uzun sürmemiştir," dedi Helen.

Garp sessiz kaldı. Uzun süredir Helen'ın kıskançlığına maruz kalmamıştı ama karısının şaşırtıcı keskinliğini hatırlamakta zorlanmadı.

"Helen, hiçbir şey olmadı," dedi Garp.

"Bana şu an, tam olarak ne yaptığını söyle," dedi Helen.

"Bulaşıkları yıkıyorum," dedi Garp. Helen'ın derin, kontrollü bir nefes aldığını duydu.

"Neden hâlâ orada olduğunu merak ediyorum," dedi Helen.

"Duncan'ı bırakmak istemedim," dedi Garp.

"Bence Duncan'ı eve getirmelisin," dedi Helen. "Hem de hemen."

"Helen," dedi Garp. "Uslu durdum." Bu, Garp'ın kulağına bile bir savunma gibi geliyordu; ayrıca tam olarak uslu durmadığını da biliyordu. Bunun doğruluğundan biraz daha emin olarak, "Hiçbir şey olmadı," diye ekledi.

Helen ona, "Sana neden o kadının iğrenç bulaşıklarını yıkadığını sormayacağım," dedi.

"Zamanın geçmesi için," dedi Garp.

Ama aslında o âna kadar ne yaptığını düşünmemişti; sanki kazalar sadece karanlıkta olurmuş gibi, güneşin doğmasını bekliyordu. "Duncan'ın uyanmasını bekliyorum," dedi ama bunu söyler söylemez bunun da anlamlı olmadığını hissetti.

"Neden onu uyandırmıyorsun?" diye sordu Helen.

Konuşmayı biraz hafifletmeyi uman Garp, "Bulaşık yıkamak konusunda iyiyim," dedi.

"Hangi konularda iyi olduğunu çok iyi biliyorum," dedi Helen ama sözleri şaka olamayacak kadar keskin bir tondaydı.

"Böyle düşünerek kendini hasta edeceksin," dedi Garp. "Helen, gerçekten, lütfen bunu yapma. Yanlış hiçbir şey yapmadım." Ama Garp, Bayan Ralph yüzünden sertleşmesine dair anısı yüzünden, dindar insanlarınkine benzer bir rahatsızlık duyuyordu.

"Zaten kendimi hasta ettim," diyen Helen'ın sesi yumuşamıştı. "Lütfen hemen eve gel."

"Duncan'ı burada mı bırakayım?"

"Tanrı aşkına, onu uyandır!" dedi Helen. "Ya da kucağında *taşı*."

"Hemen eve geliyorum," dedi Garp. "Lütfen endişelenme ve düşündüğün şeyleri düşünme. Sana her şeyi anlatacağım. Muhtemelen bu hikâyeye bayılacaksın." Ama ona *bütün* hikâyeyi anlatmakta zorlanacağını ve hangi parçaları atlaması gerektiğini çok iyi düşünmesi gerektiğini biliyordu.

"Kendimi daha iyi hissediyorum," dedi Helen. "Birazdan görüşürüz. Lütfen başka bulaşık yıkama." Sonra Helen telefonu kapattı ve Garp mutfağı gözden geçirdi. Garp yarım saatlik çalışmasının, Bayan Ralph'in fark edebileceği bir değişiklik yaratmaya yetmediğini, henüz asıl enkaza ulaşmayı bile başaramadığını düşündü.

Garp, oturma odasının her yanına atılmış korkutucu derecede çok giysinin arasında Duncan'ın giysilerini aradı. Duncan'ın giysilerini tanıyordu fakat onları hiçbir yerde bulamadı; sonra Duncan'ın, bir hamster gibi her şeyini uyku tulumunun dibine doldurup onlarla birlikte yuvasına girmeyi sevdiğini hatırladı. Duncan yaklaşık otuz altı kiloydu, buna bir de eşyalarının ve uyku tulumunun ağırlığı eklenecekti ama Garp, oğlunu eve kadar taşıyabileceğine inanıyordu; Duncan bisikletini ertesi gün alabilirdi. Garp, Duncan'ı, en azından Ralph'lerin evinde, uyandırmamaya karar verdi. Bu, karmaşa yaratabilirdi; Duncan gitmek istemeyebilir, Bayan Ralph'i uyandırabilirdi.

Derken Garp, Bayan Ralph'i düşündü. Kendine çok kızsa da ona son bir kez bakmak istediğini biliyordu; aniden tekrar sertleşen penisi, ona kadının kalın, kaba vücudunu bir kez daha görmek istediğini hatırlatıyordu. Hızla arka taraftaki merdivenlere yöneldi. Kokuşmuş odayı, sadece burnunu kullanarak bulabilirdi.

Kadının kasıklarına, tuhaf bir açıyla bükülmüş göbeğine ve (bu kadar büyük memeler için) tuhaf biçimde küçük olan meme uçlarına baktı. Aslında önce gözlerine bakmalıydı; o zaman kadının uyanık olduğunu ve ona baktığını fark edebilirdi.

"Bulaşıklar bitti mi?" diye sordu Bayan Ralph. "Veda etmeye mi geldin?"

"İyi olup olmadığına bakmaya geldim," dedi Garp ona.

"Palavra," dedi kadın. "Bana bir daha bakmak istedin."

Garp, "Evet," diyerek itiraf ettikten sonra bakışlarını kaçırdı. "Üzgünüm."

"Üzülme," dedi kadın. "Bu beni çok mutlu etti." Garp gülümsemeye çalıştı.

"Sürekli 'üzgünsün,'" dedi Bayan Ralph. "Ne kadar da *üzgün* bir adamsın. Karın dışında herkese üzülüyorsun," dedi. "Bir kez bile *onun* için üzgün olduğunu söylemedin."

Su yatağının yanında bir telefon vardı. Garp daha önce hiç kimseyi Bayan Ralph kadar yanlış değerlendirmediğini düşündü. Aniden, en az Bill kadar uyanıktı ya da mucizevi biçimde ayılmıştı; belki de sarhoşluk ve akşamdan kalmalık arasındaki o yarım saatlik netliği yaşıyordu. Garp daha önce bu yarım saat hakkında bir şeyler okumuş ama hep bir efsane olduğuna inanmıştı. Bu da bir yanılgıydı.

Garp ona, "Duncan'ı eve götürüyorum," dedi. Kadın başını yukarı aşağı salladı.

"Senin yerinde olsam ben de onu eve götürürdüm," dedi.

Garp yeniden "Üzgünüm," dememeye çalıştı ve kısa ama ciddi bir mücadeleden sonra bunu başardı.

"Bana bir iyilik yapar mısın?" dedi Bayan Ralph. Garp ona bakıyordu ve kadının umurunda değildi bu. "Karına benim hakkım-

daki *her şeyi* söyleme, tamam mı? Beni ona bir domuzmuşum gibi anlatma. Belki de beni anlatırken biraz sempatik davranabilirsin."

"Sempati konusunda gayet iyiyimdir," diye mırıldandı Garp.

Garp'ın kabarmış koşu şortuna bakan Bayan Ralph, "Epey iyi bir *ereksiyonun* da var," dedi. "Eve *öyle* gitmesen iyi olur." Garp hiçbir şey demedi. Garp'ın içindeki ahlakçı parçası, birkaç yumruğu hak ettiğini düşünüyordu. "Karın sana çok iyi bakıyor, değil mi?" dedi Bayan Ralph. "*Her zaman* bu kadar uslu bir çocuk olmadığını tahmin ediyorum. Kocam olsa sana ne derdi biliyor musun?" diye sordu. "Kocam sana 'amcık kölesi' derdi."

"Kocan pisliğin teki olmalı," dedi Garp. Sonunda zayıf da olsa bir darbe indirebilmek ona kendini iyi hissetmişti ama Garp kadının işe yaramaz biri olduğunu düşündüğü için kendini çok aptal hissetti.

Bayan Ralph yataktan çıkıp Garp'ın önünde durdu. Meme uçları Garp'ın göğsüne değiyordu. Garp, sertleşmiş penisinin ona dokunmasından korktu. "Geri geleceksin," dedi Bayan Ralph. "Bu konuda bahse girmek ister misin?" Garp hiçbir şey demeden kadının yanından ayrıldı.

Henüz Bayan Ralph'in evinden iki blok kadar uzaklaşmıştı ki –uyku tulumunun içindeki Duncan omzunun üzerinde kıpırdanıyordu– bir polis arabası kaldırıma yanaştı; polis mavisi ışıkları üzerine düşerken Garp, kendini *yakalanmış* hissetti. Sinsi ve yarı çıplak bir hırsız, içine çaldığı eşyaları ve çaldığı çocuğu doldurduğu parlak renkli yığınla gizlice ilerliyordu.

Bir polis memuru ona, "Onun içinde ne var, dostum?" diye sordu. Arabada iki memur ve arka koltukta zorlukla görülen biri vardı.

"Oğlum," dedi Garp. İki memur da arabadan indi.

Polislerden biri Garp'a, "Onunla nereye gidiyorsun?" diye sordu. "Oğlun iyi mi?" El fenerini Duncan'ın yüzüne tuttu. Duncan hâlâ uyumaya çalışıyordu; gözlerini kısıp ışıktan kurtulmaya çalıştı.

"Bu gece bir arkadaşının evinde kalmıştı," dedi Garp. "Ama

işler ters gitti. Onu eve götürüyorum." Polis el fenerini Garp'a ve koşu giysilerine çevirdi. Şort ve çizgili koşu ayakkabıları; üzerinde tişört yoktu.

"Kimliğin var mı?" diye sordu polis. Garp uyku tulumunu ve Duncan'ı nazikçe birinin bahçesine indirdi.

"Elbette yok," dedi. "Beni eve bırakırsanız size kimliğimi gösterebilirim." Polis memurları birbirlerine baktılar. Genç bir kadının iki saat önce bir teşhircinin, teşhirci değilse bile çıplak koşan birinin ona yaklaştığını bildirmesi üzerine mahalleye gelmişlerdi. Bu bir tecavüz girişimi olabilirdi. Kadın, bisikleti sayesinde ondan kaçmayı başardığını söylemişti.

Polis, Garp'a, "Uzun zamandır dışarıda mısın?" diye sordu.

Polis arabasının arka koltuğunda oturan üçüncü kişi, neler olduğunu görmek için pencereden dışarı baktı. Garp'ı gördüğünde, "Selam dostum, nasılsın?" dedi. Duncan uyanmaya başlamıştı.

"Ralph?" dedi Duncan.

300 Polislerden biri oğlanın yanında çömelip el fenerini Garp'a çevirdi. Duncan'a, "Bu adam senin baban mı?" diye sordu. Duncan şaşkın gözlerle bakıyordu; gözlerini babasından polislere, sonra da devriye arabasının üzerinde yanıp sönen mavi ışığa çevirdi.

Diğer memur, arka koltukta oturan kişinin yanına gitti. Arabadaki, mor sabahlıklı çocuktu. Polis, teşhirciyi yakalamak için mahallede dolaşırken onu yakalamıştı. Oğlan onlara nerede yaşadığını söyleyememişti çünkü yaşadığı bir yer yoktu. Polis oğlana, "Yanında çocuk olan bu adamı tanıyor musun?" diye sordu.

"Evet, gerçekten sert bir adam," dedi çocuk.

"Bir şey yok, Duncan," dedi Garp. "Korkma. Seni eve götürüyorum."

Polis, Duncan'a, "Evlat, bu adam senin baban mı?" diye sordu.

"Onu korkutuyorsunuz," dedi Garp polise.

"Korkmuyorum," dedi Duncan. Babasına, "Beni neden eve götürüyorsun?" diye sordu. Görünüşe bakılırsa herkes bunu öğrenmek istiyordu.

"Ralph'in annesi çok üzgündü," dedi Garp ve bunun yeterli

olmasını umdu fakat polis arabasındaki reddedilmiş âşık gülmeye başladı. Elinde fener olan polis memuru onu âşık çocuğa çevirip Garp'a onu tanıyıp tanımadığını sordu. Garp, bunun asla bitmeyeceğini düşündü.

Sinirli bir sesle, "İsmim Garp," dedi. "T. S. Garp. Evliyim. İki çocuğum var. Birinin –büyük oğlumun, yani bunun– adı Duncan. Geceyi bir arkadaşının evinde geçirecekti. Bu arkadaşının annesinin oğluma bakabilecek durumda olmadığını düşünüyordum. Evine gidip oğlumu aldım. Ve hâlâ evime gitmeye çalışıyorum."

Polis arabasını işaret ederek, "Oraya gittiğimde *bu* çocuk, oğlumun arkadaşının annesini ziyarete gitmişti. Oğlumun arkadaşının annesi çocuğun gitmesini istiyordu," dedi. Tekrar polis arabasını işaret ederek, "Sonra gitti," diye ekledi.

"Kadının ismi ne?" diye sordu polis. Her şeyi dev bir not defterine yazmaya çalışıyordu. Nazik bir sessizliğin ardından polis memuru, Garp'a baktı.

Garp oğluna, "Duncan, Ralph'in soyadı ne?" diye sordu.

"Değişti," dedi Duncan. "Eskiden babasının soyadını kullanıyordu ama annesi onu değiştirmeye çalışıyor."

"Tamam ama babasının soyadı ne?" diye sordu Garp.

"Ralph," dedi Duncan. Garp gözlerini kapadı.

Elinde not defteri olan polis memuru, "Ralph Ralph mi?" dedi.

"Duncan, lütfen iyi düşün," dedi Garp. "Ralph'in *soyadı* ne?"

"Sanırım değişti," dedi Duncan.

"Duncan, soyadı *eskiden* neydi?" diye sordu Garp.

"Ralph'e sor," dedi Duncan. Garp çığlık atmak istiyordu.

Polis memurlarından biri, "İsminizin Garp olduğunu mu söylediniz?" dedi.

"Evet," diye kabul etti Garp.

Polis memuru, "İsimlerinizin baş harfleri de T. S. mi?" diye sordu. Garp bundan sonra olacakları biliyor ve kendini çok yorgun hissediyordu.

"Evet, T. S.," dedi. "Sadece T. S."

Arabadaki çocuk kahkahalar atarak arka koltuğa düşerken, "Hey, Sert Adam!" dedi.

Polis memuru, "Bu ilk harflerin açılımı ne, Bay Garp?" diye sordu.

"Açılımları yok," dedi Garp.

Polis memuru, "Açılımları yok mu?" dedi.

"Sadece harfler," dedi Garp. "Annemin bana verdiği isim bu."

Polis memuru, "İsminiz, *A* mı?" diye sordu.

"İnsanlar bana Garp der," dedi Garp.

Kaftanlı çocuk, "Ne hikâye ama!" diye bağırdı ama devriye aracının yanında duran polis memuru arabanın üzerine vurdu.

"Evlat, pis ayaklarını bir daha koltuğun üzerine koyarsan sana onu yalatırım," dedi.

Garp'la konuşan polis memuru, "Garp mı?" dedi. Aniden, "Kim olduğunuzu biliyorum!" diye bağırdı. Garp çok endişelendi. "Parktaki o tacizciyi yakalayan adamsınız!"

"Evet," dedi Garp. "O, benim. Ama o burada olmadı ve yıllar önceydi."

Polis memuru, "Ben dünmüş gibi hatırlıyorum," dedi.

"Ne olmuştu?" diye sordu diğer memur.

İlk memur ona, "Sen hatırlayamayacak kadar gençsin," dedi. "Garp adındaki bu adam bir parkta bir tacizciyi yakalamıştı. Hangi parktı o? Adam bir *çocuk* tacizcisiydi. Mesleğiniz neydi?" diye merakla sordu. "Komik bir şeydi, değil mi?"

"Komik mi?" dedi Garp.

Polis memuru, "Geçiminizi neyle sağlıyordunuz?" diye sordu.

"Ben bir yazarım," dedi Garp.

Polis memuru hatırlayıp, "Evet," dedi. "Hâlâ yazar mısınız?"

"Evet," dedi Garp. Artık en azından evlilik danışmanı olmadığını biliyordu.

"Pekâlâ," dedi adamn ama onu hâlâ rahatsız eden bir şey vardı; Garp bir sorun olduğunu anlayabiliyordu.

"O zamanlar sakalım vardı," dedi Garp.

Polis memuru, "İşte bu," diye haykırdı. "Kestiniz mi?"

"Evet," dedi Garp.

İki polis memuru, devriye arabasının kırmızı stop lambalarının ışığında aralarında konuştular. Garp ve Duncan'ı eve bırakmaya karar verdiler ama Garp'a, yine de onlara bir kimlik göstermesi gerekeceğini söylediler.

Daha yaşlı olan polis memuru, "Sakalınız yokken fotoğraflara benzemiyorsunuz," dedi.

"Uzun yıllar önceydi," dedi Garp. "Ve başka bir kasabadaydı."

Garp, kaftanlı çocuğun, yaşadığı evi görecek olmasından rahatsızdı. Onun bir gün kapıya dayanıp bir şeyler istemesinden korkuyordu.

Çocuk, Duncan'a, "Beni hatırladın mı?" diye sordu.

Duncan nazikçe, "Hatırlayamadım," dedi.

"Neredeyse uyuyordun," dedi delikanlı. Garp'a dönerek, "Çocuklar konusunda çok katısın, adamım. Çocuklara bir şey olmaz. Bu senin tek çocuğun mu?" dedi.

"Hayır, bir çocuğum daha var," dedi Garp.

"Adamım, en az *bir düzine* çocuğun olmalı," dedi oğlan. "Belki o zaman tek biri konusunda bu kadar gergin olmazsın, anlıyor musun?" Bu Garp'a, annesinin Percy Çocuk Teorisi dediği şeyi hatırlattı.

Garp arabayı kullanan memura, "Bir sonraki sol sokağa dönün, sonra, sağa döndüğünüzde, köşedeki ev," dedi. Diğer polis memuru Duncan'a bir lolipop verdi.

"Teşekkür ederim," dedi Duncan.

Kaftanlı çocuk, "Peki ya ben?" diye sordu. "Ben de lolipop severim." Polis memuru ona sert gözlerle baktı ama arkasını döndüğünde Duncan lolipopunu çocuğa vermişti. Duncan lolipopları pek sevmezdi ve hiçbir zaman da çok sevmemişti.

"Teşekkür ederim," diye fısıldadı delikanlı. Garp'a, "Görüyor musun, adamım?" dedi. "Çocuklar harikadır."

Arkasından gelen ışıkla kapı eşiğinde bekleyen karısını gören Garp, "Helen da harikadır," diye düşündü. Mavi, yere kadar uzanan sabahlığının yukarı kaldırılabilen bir yakası vardı ve Helen üşümüş gibi onu kaldırmıştı. Ayrıca gözlüğünü de taktığı için Garp onları izlediğini biliyordu.

Kaftanlı çocuk arabadan inen Garp'a bir dirsek atıp, "Adamım," diye fısıldadı. "Bu güzel kadın gözlüğünü çıkardığında nasıl oluyor?"

Duncan, Helen'a, "Anne! Biz tutuklandık," diye seslendi. Devriye arabası, Garp'ın kimliğini alması için kaldırımda bekliyordu.

"Tutuklanmadık," dedi Garp. "Bizi eve bıraktılar, Duncan. Her şey yolunda," derken öfkeyle Helen'a bakıyordu. Giysilerinin arasında cüzdanını bulmak için hızla üst kata çıktı.

Helen arkasından, "Dışarı böyle mi çıktın?" diye seslendi. "Üzerinde bunlarla?"

"Polis onun beni kaçırdığını düşündü," dedi Duncan.

"Eve mi geldiler?" diye sordu Helen.

"Hayır, babam beni eve taşıyordu," dedi Duncan. "Tanrım, babam gerçekten çok garip biri."

Garp hızla merdivenleri inip dışarı çıktı. "Kimlik konusunda bir yanlış anlaşılma," diye mırıldandı. "Başka birini arıyorlar herhalde. Tanrı aşkına sinirlenme."

Helen sert bir sesle, "Sinirli değilim," dedi.

Garp polislere kimliğini gösterdi.

Yaşlıca polis memuru, "Doğruymuş," dedi. "İsmin gerçekten de sadece T. S., değil mi? Sanırım böylesi daha kolay."

"Her zaman değil," dedi Garp.

Polis arabası uzaklaşırken içindeki çocuk, Garp'a, "Sen kötü bir adam değilsin, adamım, sadece *rahatlamayı* öğrenmen lazım!" diye bağırdı.

Garp'ın, Helen'ın mavi sabahlığının içindeki ince, gergin ve titreyen bedenini görmesi onu rahatlatmıyordu. Duncan tamamen uyanmış, gevezelik ediyordu; ayrıca acıkmıştı. Garp da acıkmıştı. Gündoğumundan önce mutfakta yemek yerlerken Helen onları soğuk bir tavırla izledi. Duncan uzun bir televizyon filminin konusunu anlatmaya başladı; Garp bunun aslında iki ayrı filmin konusu olduğundan şüphelendi. Duncan, filmlerden biri bitmeden uyumuş, diğeri başladıktan sonra uyanmıştı herhalde. Bayan Ralph'in eylemlerinin, Duncan'ın filmlerinin hangi bölümlerine denk geldiğini hayal etmeye çalıştı.

Helen hiç soru sormadı. Garp bunun sebebinin kısmen, Duncan'ın önünde hiçbir şey söyleyememesi olduğunu biliyordu. Ama sebebin bir kısmının da Helen'ın büyük bir ciddiyetle söyleyeceklerini kafasının içinde düzenlemesi olduğunu biliyordu. İkisi de Duncan yanlarında olduğu için müteşekkirdi; birbirleriyle rahatça konuşabilmeye başladıklarında, bu uzun bekleyiş daha nazik ve daha dikkatli olmalarını sağlayabilirdi.

Şafak söktüğünde daha fazla bekleyemeyip birbirleriyle Duncan üzerinden konuşmaya başladılar.

"Annene evin mutfağının nasıl göründüğünü söyle," dedi Garp. "Köpeği de anlat."

"Bill'i mi?"

"Evet!" dedi Garp. "Ona Bill'i anlat."

Helen, Duncan'a, "Siz oradayken Ralph'in annesinin üzerinde ne vardı?" diye sordu. Garp'a bakıp gülümsedi. "Umarım üzerinde babandan daha çok giysi vardı."

Garp, Duncan'a, "Akşam yemeğinde ne yediniz?" diye sordu.

"Yatak odaları alt katta mı yoksa üst katta mı?" diye sordu Helen. "Yoksa iki katta da mı var?" Garp ona, "Lütfen başlama," anlamında bir bakış atmaya çalıştı. Helen'ın eski, çok kullanılmış silahlarını ortaya çıkarmaya yaklaştığını hissediyordu. Helen'ın ona hatırlatabileceği iki bebek bakıcısı vardı ve Garp, Helen'ın bunu yapmaya hazırlandığını hissediyordu. Bu eski, yaralayıcı isimleri söylerse, Garp'ın bunlara karşı söyleyebileceği isimler yoktu. Helen'ın henüz kendisine karşı kullanılabilecek bebek bakıcısı isimleri yoktu. Garp'a göre, Harrison Fletcher, bunlardan biri sayılmazdı.

"Evde kaç telefon var?" diye sordu Helen, Duncan'a. "Bir tane mutfakta ve bir tane de yatak odasında mı? Yoksa tek telefon, yatak odasında mı?"

Duncan sonunda odasına gittiğinde, Walt uyanmadan önce Helen ve Garp'ın konuşabilecekleri yarım saat kalmıştı. Ama Helen düşmanlarının isimlerini hazırlamıştı. Savaş yaralarının nerede olduğunu bildiğinde, zarar vermeye yetecek kadar zaman vardı.

"Seni çok seviyorum ve seni çok iyi tanıyorum," diye konuşmaya başladı Helen.

12
HELEN'IN DA BAŞINA AYNISI GELİYOR

Gece yarısı edilen telefonlar, insanın kalbinde hırsız alarmı etkisi yaratan o sesler, hayatı boyunca Garp'ı korkutmuştu. Telefonun
306 ilk çalışında Garp'ın kalbi, "Sevdiğim insanların hangisi," diye bağırırdı, "bir kamyonun altında ezildi, birada boğuldu ya da korkunç karanlıkta bir filin altında kaldı?"

Garp, böyle gece yarısı gelen telefonlar almaktan korkardı ama bir keresinde –bilmeden– kendisi de bunu yaptı. Onları ziyarete geldiği bir akşam annesi, Cushie Percy'nin, çocuğunu doğururken öldüğünü ağzından kaçırdı. Garp ondan haber almıyordu ve zaman zaman Cushie'ye duyduğu eski tutku hakkında Helen'la şakalaşsa –ve Helen bu konuda onunla dalga geçse de– Cushie'nin *öldüğünü* duymak Garp'ı neredeyse felç etti. Cushman Percy o kadar aktif bir insandı ve öylesine ateşli bir canlılığı vardı ki bu imkânsız görünüyordu. Alice Fletcher'ın geçirdiği bir kazanın haberini almak onu bu kadar üzmezdi; ona bir şey olmasına daha hazırlıklı hissediyordu kendini. Ne yazık ki Sessiz Alice'in başına daima bir şeyler geleceğini biliyordu.

Garp mutfağa gitti ve saatin farkında olmadan ya da yeni açtığı bira yüzünden saati hatırlamadan, Percy'lerin numarasını çevirdiğini fark etti; telefon çalıyordu. Garp, Şişko Stew'un tele-

fonu açmak için derinlemesine daldığı uykusundan yavaş yavaş uyanışını hayal edebiliyordu.

Mutfağa gelen Helen, "Tanrım, kimi arıyorsun?" diye sordu. "Saat ikiyi çeyrek geçiyor!"

Şişko Stew endişeli bir sesle, "Evet?" dediğinde Garp, kırılgan ve aptal Midge'in, köşeye sıkışmış bir tavuk kadar gergin, yatakta doğrulup oturduğunu hayal edebiliyordu.

"Sizi uyandırdığım için özür dilerim," dedi Garp. "Saatin bu kadar geç olduğunun farkında değildim." Helen başını iki yana sallayıp hemen mutfaktan çıktı. Jenny mutfak kapısında belirdi; yüzünde, ancak bir annenin oğluna bakarken kullanacağı eleştirel bir ifade vardı. Jenny'nin her zamanki öfkesinden çok, hayal kırıklığıyla dolu bir bakıştı bu.

Stewart Percy, "Sen de kimsin?" dedi.

Yeniden genleri için özür dileyen küçük bir oğlana dönüşen Garp, "Ben Garp, efendim," dedi.

"Lanet olsun," dedi Şişko Stew. "Ne istiyorsun?"

Jenny, Garp'a Cushie'nin *aylar önce* öldüğünü söylemeyi ihmal etmişti; Garp, kısa süre önce olmuş bir felaket için başsağlığı dilediğini düşünüyordu. Bu yüzden, duraksadı.

"Üzgünüm, çok üzgünüm," dedi.

"Bunu daha önce söyledin," dedi Stewart.

"Daha yeni duydum," dedi Garp. "Size ve Bayan Percy'ye, ne kadar üzüldüğümü söylemek istedim. Bunu size pek gösterememiş olabilirim, efendim, ama aslında ben..."

"Seni küçük domuz!" dedi Stewart Percy. "Annesinden geçinen Japon pislik yumağı!" Telefonu kapattı.

Garp bile bu kadar yoğun bir tiksintiye hazırlıklı değildi. Ama durumu yanlış anlamıştı. Bu telefon konuşmasının hangi koşullar altında yapıldığını ancak yıllar sonra anlayacaktı. Bir gün zavallı Pooh Percy, çatlak Bainbridge, durumu Jenny'ye açıklayacaktı. Garp telefon ettiğinde Cushie öleli o kadar uzun zaman olmuştu ki Stewart onun *Cushie'nin* ölümünden bahsettiğini anlamamıştı. Garp onu kara canavar Bonkers'ın sonunda ruhunu teslim ettiği

günün gece yarısında aramıştı. Stewart Percy, Garp'ın telefonunu, her zaman nefret ettiği köpekle dalga geçmek için yaptığı sahte bir başsağlığı konuşması olarak algılamıştı.

Ve şimdiyse telefonu çalan Garp, içgüdüsel olarak uykusundan uyanan Helen'ın dokunuşunun farkındaydı. Telefonu açtığında Helen onun bacağını sımsıkı dizlerinin arasında tutmuş, sanki onun bedeni sayesinde hayata ve güvenliğe tutunmuştu. Garp aklından olasılıkları geçirdi. Walt evde ve uyuyordu. Duncan da evdeydi; Ralph'lerde değildi.

"Babamın kalbi," diye düşündü Helen. Bazen de, "Sonunda annemi buldular ve kimliğini tespit ettiler. Bir morgda," diye düşünürdü.

"Annemi öldürdüler," diye düşündü Garp. "Ya da kaçırdılar ve fidye istiyorlar. Ünlü feministi zarar vermeden serbest bırakmak için kırk bakirenin herkesin gözü önünde tecavüze uğramasını talep edecekler. Ayrıca çocuklarımı da öldürmemi isteyecekler."

Telefondaki Roberta Muldoon'du ve sadece bu bile Garp'ı

kurbanın Jenny Fields olduğuna ikna etmeye yetmişti. Ama kurban, Roberta'ydı.

Gür sesi gözyaşlarıyla titreyen Roberta, "Beni terk etti," dedi. "Beni öylece bırakıp gitti. *Beni*! İnanabiliyor musun?"

"Tanrım, Roberta," dedi Garp.

"Kadın olana kadar, erkeklerin ne kadar *pislik* olduğunu bilmiyordum," dedi Roberta.

Garp rahatlaması için Helen'a, "Arayan Roberta," diye fısıldadı. "Sevgilisi onu terk etmiş." Helen içini çekti, Garp'ın bacağını serbest bıraktı ve arkasını döndü.

Roberta sabırsız bir sesle, "Umurunda bile değil, değil mi?" diye sordu.

"Lütfen, Roberta," dedi Garp.

"Üzgünüm," dedi Roberta. "Ama anneni aramak için saatin çok geç olduğunu düşündüm." Jenny genellikle geceleri Garp'tan daha geç yattığı için Garp bu mantığı şaşırtıcı buldu ama Roberta'yı çok severdi ve kötü durumda olduğu belliydi.

"Bana *yeterince* kadın olmadığımı, cinsel olarak kafasını ka-

rıştırdığımı, cinsel olarak kafamın karışık olduğunu söyledi!" diye bağırdı Roberta. "Tanrım, tam bir *pislik*. İstediği tek şey, getirdiğim şöhretti. Sadece arkadaşlarına gösteriş yapıyordu."

"Eminim onu mahvedebilirdin, Roberta," dedi Garp. "Neden onu bir güzel dövmedin?"

"Anlamıyorsun," dedi Roberta. "Artık kimseyi bir güzel dövmek *istemiyorum*. Ben bir *kadınım*!"

"Kadınlar kimseyi bir güzel dövmek istemez mi hiç?" diye sordu Garp. Helen ona uzanıp penisini çekiştirdi.

"Kadınların *ne* hissettiğini bilmiyorum," diye sızlandı Roberta. "Kendilerini nasıl hissetmeleri *gerektiğini* bilmiyorum. Sadece *kendimi* nasıl hissettiğimi biliyorum."

Roberta'nın ne demek istediğini bilen Garp, "Kendini nasıl hissediyorsun?" diye sordu.

"*Şimdi* onu bir güzel dövmek istiyorum," diye itiraf etti Roberta. "Ama beni terk ederken oturup durumu kabul etmekten başka bir şey yapmadım. Hatta ağladım. Bütün gün ağladım!" diye bağırdı. "Hatta bana telefon edip *hâlâ* ağlıyorsam sadece kendimi kandırdığımı söyledi!"

"Cehenneme gitsin!" dedi Garp.

"Onun tek derdi seksti," dedi Roberta. "Erkekler neden böyle?"

"Şey..." dedi Garp.

"Senin böyle olmadığını biliyorum," dedi Roberta. "Muhtemelen senin için çekici bile değilim."

"Elbette çekicisin, Roberta," dedi Garp.

"Ama *senin* için çekici değilim," dedi Roberta. "Yalan söyleme. Cinsel açıdan çekici değilim, değil mi?"

"Hayır, benim için değilsin," diyerek itiraf etti Garp. "Ama bir sürü *başka* erkek seni çekici buluyor. Elbette çekicisin."

"Sen çok iyi bir arkadaşsın ve bu daha önemli," dedi Roberta. "Sen de benim için cinsel olarak çekici değilsin."

"Bu hiç sorun değil," dedi Garp.

"Boyun çok kısa," dedi Garp. "Ben daha uzun insanları beğenirim; yani cinsel olarak. Lütfen alınma."

"Alınmadım," dedi Garp. "*Sen de* alınma."

"Elbette alınmadım," dedi Roberta.

"Beni sabah arasana," diye önerdi Garp. "Kendini daha iyi hissedeceksin."

"Hissetmeyeceğim," dedi Roberta. "Daha *kötü* hissedeceğim. Ve seni aradığım için kendimden utanacağım."

"Neden doktorunla konuşmuyorsun?" diye sordu Garp. "Ürologla? Ameliyatını yapan adamla; o da senin arkadaşın, değil mi?"

Roberta ciddi bir tavırla, "Sanırım o benimle yatmak istiyor," dedi. "Sanırım *her zaman* istediği buydu. Bence ameliyatı da sırf beni baştan çıkarmak için önerdi, ama önce beni bir kadın yapması gerekiyordu. Bir arkadaşım bana, bunu hep yaptıklarını söyledi."

"Arkadaşın delirmiş olmalı," dedi Garp. "*Kim* bunu hep yapıyormuş?"

"Ürologlar," dedi Roberta. "Bilemiyorum, üroloji sence de biraz ürkütücü bir meslek değil mi?" Garp bunun doğru olduğunu düşünüyordu ama Roberta'yı daha da üzmek istemiyordu.

310 "Annemi ara," dediğini duydu Garp kendisinin. "O seni neşelendirir, yapacak bir şeyler bulur."

"O harika biri," deyip içini çekti Roberta. "Her zaman yapacak bir şeyler buluyor ama ben onu kullandığımı hissediyorum."

"Annem yardım etmeyi seviyor, Roberta," dedi Garp. Ve en azından bunun doğru olduğunu biliyordu. Jenny Fields empati ve sabır dolu biriydi ve Garp sadece uyumak istiyordu. Garp zayıf bir sesle, "İyi bir squash maçı sana yardımcı olabilir, Roberta," dedi. "Birkaç günlüğüne buraya gel, maç yapalım."

Helen ona doğru döndü, suratını astı ve meme ucunu ısırdı. Helen, Roberta'yı severdi, ama Roberta'nın, cinsiyet değiştirme ameliyatından sonraki ilk dönemde konuştuğu tek konu kendisiydi. "Kendimi *tükenmiş* hissediyorum," dedi Roberta. "Hiç enerjim yok, hiçbir şey yapamıyorum. Maç yapıp yapamayacağımı bile bilmiyorum."

"Ama *denemelisin*, Roberta," dedi Garp. "Bir şeyler yapmaya çalışmalısın." Konuşmadan bıkan Helen, Garp'a arkasını döndü.

Ama Helen, gece yarısı edilen telefonları Garp'ın cevaplamasını

seviyordu; bu telefonların onu korkuttuğunu ve arayanın söyleyeceği şeyi öğrenen kişi olmak istemediğini söylüyordu. Bu yüzden, Roberta Muldoon birkaç hafta sonra tekrar telefon ettiğinde telefonu açanın *Helen* olması tuhaftı. Bu, Garp'ı şaşırttı çünkü telefon yatakta, onun tarafındaydı ve Helen'ın telefonu açmak için onun üzerinden uzanması gerekiyordu; hatta bu kez hızla üzerinden atlayıp telefona aceleyle, "Evet, ne var?" diye fısıldamıştı. Arayanın Roberta olduğunu anlayınca da sanki uyumaya devam etmesini sağlamaya çalışan kendisi değilmiş gibi telefonu hızla Garp'a vermişti.

Roberta üçüncü kez aradığında ise Garp telefonu açarken bir şeyin yokluğunu hissetmişti. Bir şey eksikti. "Merhaba Roberta," dedi Garp. Eksik olan şey, Helen'ın her zamanki gibi bacağına sarılmasıydı; bunu hissetmiyordu. Helen'ın yanında *olmadığını* fark etti. Roberta'ya teskin edici şeyler söyledi, yatağının boş yarısını hissetti ve saatin iki olduğunu fark etti; bu, Roberta'nın en sevdiği saatti. Roberta sonunda telefonu kapattığında Garp, Helen'a bakmak için alt kata indi ve onu oturma odasındaki kanepede tek başına, elinde bir kadeh şarap ve kucağında elle yazılmış bir metinle otururken buldu.

Helen, "Uyuyamadım," dedi fakat yüzünde Garp'ın anlamını hemen kavrayamadığı tuhaf bir ifade vardı. Garp o bakışı tanıdığını ama daha önce Helen'ın yüzünde hiç görmemiş olduğunu düşündü.

"Kâğıtları mı okuyorsun?" diye sorduğunda Helen başını salladı ama önünde tek bir metin vardı. Garp onu eline aldı.

Helen kâğıda uzanarak, "Bir öğrencinin çalışması," dedi.

Öğrencinin ismi Michael Milton'dı. Garp kâğıttaki bir paragrafı okudu. "Bir öykü sanırım," dedi. "Öğrencilerine *kurmaca* yazma ödevi verdiğini bilmiyordum."

"Vermiyorum," dedi Helen. "Ama bazen, yazdıkları şeyleri bana gösteriyorlar."

Garp bir paragraf daha okudu. Yazarın tarzının, kendinin fazla farkında ve zorlama olduğunu düşündü ama sayfada hata yoktu; en azından doğru yazmayı biliyordu.

"Lisans öğrencilerimden biri," dedi Helen. "Çok yetenekli ama..." Omzunu silkti ama bu hareketi aniden utanan bir çocuğun sahte ilgisizliğine benziyordu.

"Ama ne?" dedi Garp. Sonra güldü; Helen gecenin bu geç saatinde bile genç bir kız gibi görünebiliyordu.

Fakat Helen gözlüğünü çıkarıp ona *diğer* ifadeyle, en başta gördüğü ve anlam veremediği ifadeyle baktı. Tedirgin bir sesle, "Bilmiyorum. Belki de fazla *genç*. Gerçekten çok genç, anlarsın ya. Çok yetenekli ama fazla genç."

Garp sayfayı çevirdi, bir başka paragrafın yarısını okudu ve metni Helen'a geri verdi. Omzunu silkti. "Bence çöp," dedi.

Helen ciddi bir ifadeyle, "Hayır, çöp değil," dedi. Garp, "Makul öğretmen, Helen," diye düşünüp ona yatağa döneceğini söyledi. Helen ona, "Birazdan ben de geleceğim," dedi.

Sonra Garp, üst kattaki banyonun aynasında kendini gördü. Ve sonunda, Helen'ın yüzünde gördüğü ve tuhaf biçimde oraya
312 ait değilmiş gibi görünen ifadeyi tanıdı. Garp'ın bu ifadeyi tanımasının sebebi, onu zaman zaman kendi yüzünde görmüş olmasıydı, ama daha önce Helen'ın yüzünde hiç görmemişti. Garp'ın tanıdığı bu ifade *suçluluktu* ve bu, kafasını karıştırdı. Uzun süre uyanık hâlde yattı ama Helen yatağa gelmedi. Sabah olduğunda, öğrencinin metnine sadece şöyle bir göz atmış olmasına rağmen, aklına gelen şeyin Michael Milton ismi olması onu şaşırttı. Şimdi uyanık hâlde yanında yatan Helen'a dikkatle baktı.

"Michael Milton," derken bunu ona söylemiyordu ama sesi Helen'ın duyabileceği kadar yüksekti. Helen'ın tepkisiz yüzünü izledi. Helen ya düşüncelerinin içinde kaybolmuş, çok uzaklardaydı ya da onu duymamıştı. Garp, belki de Michael Milton ismi zaten zihninde olduğu için, kendi kendine bunu tekrarlamakta olduğu için, ismi Garp'ın söylediğini duymadığını düşündü.

Karşılaştırmalı Edebiyat bölümünde üçüncü sınıftaki bir lisans öğrencisi olan Michael Milton, daha önce Yale'de Fransızca eği-

timi almış, buradan önemli bir başarı elde etmeden mezun olmuştu. Üniversiteye hazırlık yıllarını küçümsemeye eğilimliyse de Steering Okulu'ndan mezundu. Onun daha önce Yale'e gittiğini bildiğinizi öğrendiğinde, bunu da küçümsemeye eğilimliydi, ama Fransa'da geçirdiği üniversitenin ilk yılını asla küçümsemiyordu. Michael Milton'ı dinlediğinde, Avrupa'da sadece bir yıl geçirdiğini tahmin edemezdin, çünkü bunu sanki bütün gençliğini Fransa'da geçirmiş gibi anlatıyordu. Yirmi beş yaşındaydı.

Avrupa'da çok kısa süre yaşamış olsa da hayatı boyunca giyeceği tüm giysileri oradan getirmiş gibiydi: Tüvit ceketlerinin geniş klapaları ve uçlara doğru genişleyen kolları vardı; hem ceketlerinin hem de pantolonlarının kesimi kalçalarını ve belini ortaya çıkarıyordu; bunlar, Garp'ın Steering'deki günlerinde bile Amerikalıların fazla "Avrupalı" bulduğu giysilerdi. Michael Milton'ın her zaman yakası açık giydiği (üstten *iki* düğmesini açardı) gömleklerinin kolları Rönesans havasına sahipti; gevşek ve geniş kollar hem sallapatiliğe hem de yoğun bir mükemmelliğe ihanet eder gibiydi.

Garp'la birbirlerine bir devekuşunun bir foka benzediği kadar benziyorlardı. Üzerinde giysileri varken Michael Milton'ın vücudu zarifti; çıplak kaldığındaysa daha ziyade bir balıkçıla benziyordu. Zayıf ve uzunca boyluydu; terzi elinden çıkma ceketleri, sırtındaki kamburu gizliyordu. Bir giysi askısı gibi, giysileri asmak için mükemmel bir bedene sahipti. Çıplakkense neredeyse bir vücudu yok gibiydi.

Milton, neredeyse her açıdan Garp'ın tam tersiydi: İkisinin paylaştığı tek şey, inanılmaz özgüvenleriydi. Milton, Garp'la aynı erdeme ya da zaafa sahipti: Kibir. Garp gibi onun da yalnızca kendine tamamen inanan insanların sahip olduğu bir saldırganlığı vardı. Uzun zaman önce Helen'ın Garp'tan etkilenmesini sağlayan şeyler de bu özellikleriydi.

Şimdi aynı özellikler çok farklı bir biçimde karşısına çıkmıştı fakat Helen onları tanıyordu. Helen genellikle, aslında kısa hayatının büyük kısmını Connecticut'ta arabaların arka koltuklarında

geçirmiş olsa da, Avrupa'da yorgun ve bilgece bir kederle büyümüş gibi davranıp konuşan genç ve züppe erkeklerden etkilenmezdi. Ama genç bir kızken Helen, güreşçilerden de *genellikle* etkilenmezdi. Helen, kendine güvenlerinin altı boş olmadığı sürece, kendine güvenli erkeklerden hoşlanıyordu.

Michael Milton'ın Helen'dan etkilenmesinin sebebi, birçok erkeğin ve birkaç kadının ondan etkilenmesinin sebebiyle aynıydı. Otuzlarında, sadece güzel değil, aynı zamanda mükemmel göründüğü için de çekici bir kadındı Helen. Kendine iyi bakmasının yanı sıra bunu yapması için iyi nedenleri olması da önemli bir ayrımdı. Söz konusu Helen olduğunda, bu korkutucu ama etkileyici görüntü yanıltıcı değildi. Helen çok başarılı bir kadındı. Hayatı öylesine kontrolü altında görünüyordu ki ancak kendine çok güvenen erkekler, Helen da onlara bakarsa, ona bakmaya devam edebiliyordu. O, bir otobüs durağında bile, kendisine bakan kişilere baktığında, bakışlarını kaçırmalarına sebep olan bir kadındı.

Helen, İngilizce Bölümü'nün etrafındaki koridorlarda kendisine bakılmasına alışık değildi; imkân bulduğunda herkes ona bakardı ama bunlar hep kaçamak bakışlardı. Bu yüzden bir gün, genç Michael Milton'ın uzun ve dürüst bakışlarıyla karşılaştığında, hazırlıksız yakalandı. Milton koridorun ortasında durup onun kendisine doğru ilerleyişini izlemişti. Gözlerini kaçıran Helen oldu; Milton arkasını dönüp Helen'ın koridor boyunca ondan uzaklaşmasını izledi. Michael Milton yanındaki birine, Helen'ın duyabileceği kadar yüksek sesle, "Burada ders mi veriyor, yoksa öğrenci mi? Zaten burada ne işi var ki?" diye sordu.

O yılın ikinci sömestrinde Helen, Anlatıcının Bakış Açısı adlı bir ders veriyordu; bu, lisansüstü öğrencilerinin ve birkaç iyi lisans öğrencisinin katıldığı bir seminer dersiydi. Helen, modern romanda anlatım tekniklerinin bakış açısına özel bir ilgi gösterilerek geliştirilmesi ve karmaşıklaştırılması konusuna meraklıydı. İlk derste diğerlerinden büyük görünen, ince, açık renk bıyıklı ve ilk iki düğmesini açık bıraktığı güzel bir gömlek giyen öğrenciyi fark etti; gözlerini ondan kaçırıp bir anket formu dağıttı.

Ankette diğer soruların yanı sıra öğrencilere neden bu derse ilgi duydukları soruluyordu. Michael Milton adlı bir öğrenci bu soruya cevaben şöyle yazmıştı: "Çünkü sizi gördüğüm ilk andan beri sevgiliniz olmak istiyorum."

Helen dersten sonra tek başına ofisinde otururken anketteki bu cevabı okudu. Michael Milton'ın sınıfındaki hangi öğrenci olduğunu bildiğini düşünüyordu; bunu yazan, fark bile etmediği, diğer oğlanlardan biri olsa anketi Garp'a gösterirdi. Garp da, "Bana o pisliği göster," ya da, "Onu Roberta Muldoon'la tanıştıralım," derdi. Birlikte gülerlerdi ve Garp öğrencilerini baştan çıkarıyor diye onunla dalga geçerdi. Kim olursa olsun, oğlanın amacının aralarında konuşulmuş olması, gerçek bir ilişkiyi imkânsız kılardı; Helen bunu biliyordu. Anketi Garp'a göstermediği için kendini biraz suçlu hissediyordu, ama Michael Milton düşündüğü kişiyse, bunun biraz daha ilerlediğinde neye dönüşeceğini görmek istiyordu. Helen o an ofisinde otururken, bunun biraz ilerlemekten çok daha fazlasına dönüşeceğini gerçekten tahmin edememişti. Biraz ilginin ne zararı olabilirdi ki?

Harrison Fletcher hâlâ okulda olsaydı anketi *ona* gösterirdi. Michael Milton kim olursa olsun –o rahatsız edici oğlan bile olsa– Harrison'a bundan bahsederdi. Harrison ve Helen daha önce, Garp ve Alice'den sakladıkları böyle sırları paylaşmışlardı, bunlar kalıcı ama masum sırlardı. Helen, Michael Milton'ın ona duyduğu ilgiyi Harrison'la paylaşmanın da aralarında gerçek bir şeyler olmasından kaçınmanın başka bir yolu olduğunu biliyordu.

Ama Helen, Michael Milton'dan Garp'a bahsetmedi ve tabii Harrison da kadrolu olmak için başka bir okula gitmişti. Anket kâğıdının üzerindeki yazı, siyah bir mürekkeple ve ancak özel bir dolmakalemle yazılabilecek, on sekizinci yüzyıl yazım tarzıyla yazılmıştı; Helen onu tekrar tekrar okudu. Anketteki diğer soruların cevaplarını gözden geçirdi: doğum tarihi, okulda kaçıncı yılında olduğu, İngilizce Bölümü ya da Karşılaştırmalı Edebiyat alanında daha önce alınan dersler. Transkriptine baktı; notları iyiydi. Michael Milton'ın önceki dönem derslerini aldığı iki meslektaşı-

nı aradı; onlardan Michael Milton'ın hem iyi bir öğrenci hem de gösterişçilik seviyesinde saldırgan ve gururlu olduğunu öğrendi. İkisi de bunu açıkça söylememiş olsa da iki meslektaşının sözlerinden, Michael Milton'ın hem yetenekli hem de sevimsiz biri olduğu sonucunu çıkardı. Bilinçli olarak açık bıraktığı gömlek düğmelerini düşündü (artık Milton'ın o öğrenci olduğundan *emindi*) ve onları iliklediğini hayal etti. Dudağının üzerindeki o ince, tüy gibi bıyığı düşündü. Garp daha sonra Michael Milton'ın bıyığı konusunda yorum yaptığında, bunun kıllara ve dudaklara bir hakaret olduğunu söyleyecekti; Garp, bıyığının kötü bir bıyık taklidinden başka bir şey olmadığını ve Michael Milton'ın tıraş olarak yüzüne iyilik yapacağını düşünüyordu.

Fakat Helen, Michael Milton'ın dudağının üzerindeki o tuhaf, minik bıyığı seviyordu.

Helen, Garp'a, "Sen *hiçbir* bıyığı sevmiyorsun," dedi.

"*O* bıyığı sevmiyorum," dedi Garp. "Genel olarak bıyıklara karşı bir tavrım yok," diye ısrar etti. Ama aslında Helen haklıydı: Garp, Bıyıklı Adam'la karşılaştığı günden beri bütün bıyıklardan nefret ediyordu. Bıyıklı Adam, Garp için bıyığı sonsuza dek kirletmişti.

Helen ayrıca Michael Milton'ın sarımsı, kıvırcık ve uzun favorilerini de seviyordu. Garp favorilerini gözlerinin seviyesine, neredeyse kulaklarının üstüne kadar keserdi; bununla birlikte gür ve kalın telli saçları her zaman, Bonkers'ın kopardığı kulağının üzerini kapatacak kadar uzun olurdu.

Helen kocasının tuhaflıklarının onu rahatsız etmeye başladığını fark ediyordu bir de. Belki de Garp artık kendini yazma çılgınlığına o kadar sık kaptırmadığı için onları daha fazla fark ediyordu; belki de Garp'ın, yazdığı dönemlerde kendini bu tuhaflıklara kaptıracak daha az zamanı oluyordu. Sebebi ne olursa olsun, Helen bunları usandırıcı buluyordu. Mesela evin önündeki garaja girişi onu çok sinirlendiriyordu; üstelik sözleriyle de çelişkili bir giriş şekliydi bu. Dikkatsiz sürücüler, gaz sızıntısı ve benzeri konularda bu kadar çok söylenen ve çocukları için bu ka-

dar çok endişelenen Garp'ın hava kararıktan sonra garaja girişi Helen'ı dehşete düşürüyordu.

Garaj yolu, yokuş aşağı inen uzun bir yolun ortasında aniden yokuş yukarı çıkmanı gerektiriyordu. Garp, çocukların uyuduğunu bildiği zamanlarda arabanın hem motorunu hem de farlarını kapatıp karanlık garaj yolunu tırmanıyordu; yokuş aşağı ilerlerken, yoldan ayrılıp garaj yolunun tepesine tırmanabileceği ve karanlık garaja girebileceği kadar ivme kazanıyordu. Bunu, motorun sesinin ve farların ışığının çocukları uyandırmaması için yaptığını söylüyordu. Fakat arabayı çevirmek ve bebek bakıcısını eve bırakmak için motoru tekrar çalıştırması lazımdı; Helen bunun sadece heyecan duymak için yaptığı bir numara olduğunu ve hem çocuksu hem de tehlikeli bulduğunu söylüyordu. Sürekli karanlık garaj yolunda bırakılmış oyuncakları eziyor ve garajın en sonuna kadar götürülmemiş bisikletlere çarpıyordu.

Bir keresinde bir bebek bakıcısı, Helen'a, garaj yolundan *aşağı* motor ve farlar kapalı hâlde inmekten nefret ettiğini söyleyerek yakınmıştı. (Bu da Garp'ın *bir başka* numarasıydı; yola inmeden hemen önce debriyaja basıp farları yakıyordu.)

Huzursuz olan benim, öyle mi? diye düşündü Helen. *Garp'ın* huzursuzluğunu düşünene kadar, kendisinin huzursuz olduğunu düşünmemişti. Peki, Garp'ın bu alışkanlıkları ne zamandan beri onu rahatsız ediyordu? Bunu bilmiyordu. Sadece, Michael Milton'ın anket kâğıdını okuduğu andan itibaren, bunlardan rahatsız olduğunu *fark ettiğini* biliyordu.

Helen bu kaba ve kibirli oğlana ne söyleyeceğini düşünerek ofisine doğru giderken, Volvo'nun vites tokmağı elinde kaldı ve geride kalan vites çubuğu bileklerini çizdi. Arabayı kenara çekerken küfredip kendindeki ve vites kolundaki hasarı inceledi.

Vites tokmağı haftalardır yerinden çıkıyordu; vidalar laçka olmuştu ve Garp defalarca, bant kullanarak vites tokmağını sabitlemeye çalışmıştı. Helen bu yarım yamalak tamir girişiminden şikâyetçiydi ama Garp hiçbir zaman becerikli bir adam

olduğunu iddia etmemişti ve arabanın bakımı Helen'ın sorumluluğundaydı.

Büyük ölçüde aynı fikirdeyseler de aralarındaki iş bölümü zaman zaman kafa karıştırıcı olabiliyordu. Ev işlerinin hepsini Garp yapsa da ütü Helen'ın sorumluluğuydu (Garp bu konuda, "Çünkü ütülü giysiler giymek isteyen *sensin*," diyordu) ve arabayı servise götürmek de Helen'ın işiydi (Garp, "Çünkü onu her gün kullanan *sensin* ve bir şeyin tamir edilmesi gerektiğinde bunu en iyi sen bilebilirsin," diyordu). Helen ütünün sorumluluğunu kabul ediyor, fakat arabayı servise Garp'ın götürmesi gerektiğini düşünüyordu. Tamirhanenin servis kamyonunda, yağlı araçta, kamyonu hiç dikkat etmeden kullanan genç bir tamircinin yanında oturarak ofise bırakılmaktan hoşlanmıyordu. Tamirhane Helen'a dostça davranıyordu, ama o, orada olmaktan bile hoşlanmıyordu; arabayı bıraktıktan sonra onu *kimin* ofise bırakacağı konusundaki şaka bayatlamıştı. Tamirhanenin patronu nemli, yağlı ve karanlık
318 tamir alanlarına doğru, "Kim Bayan Garp'ı üniversiteye bırakabilir?" diye sesleniyordu. Hevesli ama kirli üç ya da dört oğlan, ellerindeki İngiliz anahtarlarını ve kargaburunlu penseleri bırakıyor, tamir alanından uzaklaşıp incecik vücutlu Profesör Garp'ı işe bırakacakları, araba parçalarıyla dolu, dar servis aracında –kısa ama etkileyici– yolculuk için gönüllü oluyordu. Garp, Helen'a, arabayı tamire o götürdüğünde kimsenin o kadar çabuk gönüllü olmadığını, genellikle bir saat tamirhanede beklediğini, sonunda oradaki tembel tamircilerden birini ikna edip kendini eve bıraktırmak zorunda kaldığını söylüyordu. Bu yüzden sabah sporunu kaçırdığı için de Volvo'nun Helen'ın sorumluluğu olduğuna karar vermişti.

İkisi de vites kolu konusunu ertelemişti. Helen ona, "Yeni bir vites kolu siparişi verirsen," demişti, "oraya gidip kol takılana kadar beklerim. Ama onlar osura osura *bunu* tamir edecekler diye arabayı bir gün boyunca orada bırakmak *istemiyorum*." Vites topuzunu Garp'a atmıştı, Garp da dışarı çıkıp onu büyük bir dikkatle vites koluna bantlamıştı.

Helen, her nasılsa vites topuzunun sadece arabayı *o* kullanır-

ken çıktığını düşünüyordu, ama tabii Helen arabayı Garp'tan çok daha fazla kullanıyordu.

Helen, "Kahretsin," deyip, açıkta kalan çıplak, çirkin vites kolunu kullanarak ofisine doğru ilerlemeye başladı. Vitesi her değiştirdiğinde eli acıyordu ve çizilen bileğinden, takımının temiz eteğine kan damlıyordu. Arabayı park edip otoparktan geçerek ofis binasına doğru yürürken vites topuzunu yanında taşıyordu. Onu bir kanalizasyona atmayı düşündü ama topuzun üzerinde küçük sayılar vardı; ofise gittiğinde tamirhaneyi arayıp bu sayıları onlara söylemesi gerekiyordu. *Sonra* istediği zaman onu atabilirdi. Helen, "Ya da onu *postayla* Garp'a gönderirim," diye düşündü.

Helen, bu önemsiz düşüncelerle kuşatılmış hâldeyken, güzel gömleğinin iki üst düğmesini açmış, ofis kapısının yanında kamburunu çıkarıp durmuş şık, genç adamla karşılaştı. Helen, tüvit ceketinin omuzlarında küçük vatkalar olduğunu fark etti; saçları biraz fazla uzundu ve –bıçak kadar ince– bıyığının bir ucu, ağzının kenarından fazlaca aşağı sarkıyordu. Helen bu genç adamdan hoşlanıyor muydu yoksa ona çeki düzen vermek mi istiyordu, karar veremiyordu.

Ofisinin kapısını açabilmek için vites topuzunu ona verip, "Erken kalkmışsın," dedi.

"Yaralandınız mı?" diye sordu Milton. "Eliniz kanıyor." Helen daha sonra, Milton'ın kan kokusuna özel bir duyarlılığı olup olmadığını merak edecekti, çünkü bileğindeki çizik artık pek kanamıyordu.

Helen onu ofisine alırken, "Doktor mu olacaksın?" diye sordu.

"Olacaktım," dedi Milton.

"Seni durduran ne oldu?" derken Helen hâlâ ona bakmıyor, masasının etrafında dolaşıyor, zaten düzgün olan şeyleri düzeltiyordu; tam istediği gibi duran panjuru da düzeltti. Gözlüğünü çıkardı, bu yüzden Milton'a baktığında onu bulanık görüyordu.

"Organik kimya," dedi Milton. "Dersi bıraktım. Ayırca Fransa'da yaşamak istiyordum."

Sorması gereken şeyin bu olduğunu, bunun ona kendini özel

hissettiren tek şey olduğunu bilen Helen, "Fransa'da mı yaşadın?" diye sorunca Milton bundan bahsetmekte tereddüt etmedi. Bunu ankete bile yazmıştı. Helen onun *çok* sığ biri olduğunu hemen görmüştü; en azından biraz zeki olmasını umuyordu, ama adamın sığlığı, tuhaf biçimde onu rahatlatmıştı; sanki bu onu Helen için daha az tehlikeli kılıyor ve ona biraz daha özgürlük veriyordu.

Fransa'dan bahsettiler ve bu, Helen için eğlenceliydi, çünkü Helen da Michael Milton kadar Fransa'dan bahsetmeyi seviyordu ve hiç Avrupa'ya gitmemişti. Bu arada Milton'a, dersini alma gerekçesinin zayıf olduğunu da söyledi.

Milton gülümseyerek, "Zayıf mı?" diye sordu.

"Her şeyden önce," dedi Helen, "dersle ilgili çok gerçekdışı bir amaç bu."

Hâlâ gülümseyen Michael Milton ona, "Ah, yani zaten bir sevgiliniz *var*, öyle mi?" diye sordu.

Milton öylesine havaiydi ki Helen bunu bir hakaret algılamadı; bir kocası olmasının yeterli olduğunu, bunun onu hiç ilgilendirmediğini ya da kendisinin, onun asla ulaşamayacağı biri olduğunu söyleyerek onu terslemedi. Bunun yerine, istediği şey için en azından bağımsız bir çalışmaya kaydolması gerektiğini söyledi. Milton, aldığı dersleri memnuniyetle değiştirebileceğini söyledi. Helen, hiçbir zaman ikinci dönem bağımsız çalışma adaylarını kabul etmediklerini söyledi.

Helen çocuğun cesaretini tam anlamıyla kırmadığını biliyordu ama onu tam anlamıyla cesaretlendiriyor da sayılmazdı. Michael Milton bir saat boyunca büyük bir ciddiyetle anlatım teknikleri hakkındaki dersi konusunda Helen'la konuştu. Virginia Woolf'un *Dalgalar* ve *Jacob'ın Odası* kitapları üzerine etkileyici yorumlar yaptı. *Deniz Feneri* hakkındaki yorumları o kadar iyi değildi ve Helen, onun *Mrs. Dalloway*'i sadece okumuş gibi yaptığını biliyordu. Milton gittikten sonra, kendini daha önce konuştuğu iki meslektaşının yorumlarını onaylamak zorunda hissetti; Michael Milton çok konuşan, kendini beğenmiş ve basit biriydi, bunların hepsi de hoş olmayan özelliklerdi; fakat ne ka-

dar göstermeci ve zayıf olursa olsun keskin bir zekâsı vardı, her nasılsa *bu da* sinir bozucuydu. Meslektaşlarının gözden kaçırdığı şeyse cüretkâr gülümsemesi ve giysilerini sanki çıplakmış gibi taşımasıydı. Fakat Helen'ın meslektaşları erkekti; onların Michael Milton'ın cüretkâr gülümsemesini Helen gibi tanımlaması beklenemezdi. "Seni tanıyorum ve hoşlandığın her şeyi biliyorum," diyen bir gülümsemeydi bu. İnsanı sinirlendiren bir gülümsemeydi fakat Helen'ı kışkırtıyordu; bu gülüşü onun yüzünden silmek istiyordu. Helen bunu yapmanın bir yolunun, Michael Milton'a onu hiç *tanımadığını* ve nelerden hoşlandığını hiç *bilmediğini* göstermek olduğunu biliyordu.

Bunu ona göstermenin birçok yolunun onun için kapalı olduğunu da biliyordu.

Eve dönüş yolunda Volvo'yu vitese ilk taktığında, ucu açık vites kolu sertçe el topuğuna battı. Michael Milton'ın vites topuzunu tam nereye bıraktığını biliyordu; onu çöp kovasının üzerindeki pencerenin pervazına koymuştu ve topuzu bulan temizlikçi muhtemelen onu atacaktı. Topuz, atılması *gereken* bir şeymiş gibi görünüyordu ama Helen telefon edip topuzun üzerindeki numaraları tamirhaneye söylemediğini hatırladı. Bu, Garp'ın ya da onun tamirhaneyi arayıp o lanet numaralar *olmadan*, arabanın üretim yılı ve model bilgisini vererek yeni bir vites topuzu sipariş etmeleri gerekeceği anlamına geliyordu ve sonunda da kaçınılmaz olarak yanlış bir vites topuzu gelecekti.

Ama Helen ofise dönmemeye karar verdi ve zihni, temizlikçiyi arayıp ona vites topuzunu atmamasını söyleyebileceğini düşünemeyecek kadar meşguldü. Hem bunun için çok geç kalmış da olabilirdi.

"Her neyse, zaten bu sadece *benim* suçum değil," diye düşündü Helen. "Garp'ın da suçu." Sonra da, "Belki de kimsenin suçu değildir," diye düşündü. "Belki de sadece böyle olması gerekiyordu."

Ama Helen henüz kendini *tam olarak* suçsuz hissetmiyordu. Michael Milton ona –eski derslerinden kalma– diğer yazıları-

nı verdiğinde onları alıp okudu, çünkü bu işiyle ilgiliydi ve en azından üzerine konuşabilecekleri masum bir konuydu. Milton giderek daha da cesaretlenip Helen'a daha da bağlanır ve ona *yaratıcı* çalışmalarını, öykülerini ve Fransa hakkında yazdığı acınası şiirleri gösterken bile Helen hâlâ, aralarındaki uzun konuşmaların, bir öğretmenle öğrencisi arasındaki eleştirel ve yapıcı ilişkinin sınırları içinde olduğunu düşünüyordu.

Birlikte öğlen yemeği yemelerinde sakınca yoktu, çünkü Milton'ın *çalışmaları* hakkında konuşuyorlardı. Belki de ikisi de bu çalışmaların çok da özel olmadığını biliyordu. Michael Milton için, Helen'la birlikte olmasını meşrulaştırabilecek *her* konu makuldü. Helen ise hâlâ, aşikâr son konusunda endişeliydi; eninde sonunda Michael Milton'ın yazdığı şeyler bitecekti; yazdığı bütün metinleri incelemiş, ikisinin de okuduğu bütün kitaplardan bahsetmiş olacaklardı. Helen o zaman yeni bir konuya ihtiyaç duyacaklarını biliyordu. Ayrıca, bunun *kendi* sorunu olduğunu da biliyordu; Michael Milton, konuştukları konunun kaçınılmaz olarak nereye varacağını biliyordu. Helen, Michael Milton'ın kendini beğenmiş ve sinir bozucu bir sabırla onun karar vermesini beklediğini biliyordu; zaman zaman, ankete verdiği yanıttan tekrar bahsedecek kadar cüretkâr olup olmayacağını düşünüyor, ama bunu yapacağını tahmin etmiyordu. Belki de ikisi de bunu yapmasına gerek olmadığını, bundan sonra hamle yapması gereken kişinin Helen olduğunu biliyordu. Michael Milton sabırlı davranarak ona ne kadar olgun olduğunu göstermeye çalışıyordu. Helen ise her şeyden çok onu şaşırtmak istiyordu.

Fakat hissettiği bu yeni duygular arasında bir tanesi hiç hoşuna gitmiyordu; kendini suçlu hissetmeye hiç alışık değildi, çünkü Helen Holm her konuda her zaman haklı olurdu ve bu konuda da kendini suçsuz hissetmeye ihtiyacı vardı. Suçluluk duymadığı bir zihin durumuna ulaşmak üzere olduğunu hissediyordu fakat henüz buna ulaşamamıştı.

Bunun için gerekli olan hissi sağlayan kişi, Garp olacaktı. Belki de bir rakibi olduğunu hisseden Garp, bu rekabet hissiyle

yazmaya başlamıştı; sonunda, bu rekabetçi tavır sayesinde yazar tıkanıklığından kurtulmuştu.

Helen'ın *başka* birinin yazılarını *okuduğunu* biliyordu. Garp, Helen'ın ona karşı edebi ilgiden başka bir şey hissedebileceğini düşünmüyordu ama tipik bir yazar kıskançlığıyla, geceleri onu uyutmayan şeyin, başka birinin *kelimeleri* olduğunu görüyordu. Garp, Helen'ı "Grillparzer Pansiyonu"yla tavlamıştı. İçinden bir ses onu yeniden tavlaması gerektiğini söylüyordu.

Bu, genç bir yazarı harekete geçirmek için kabul edilebilir bir amaç olsa da, şu anda, özellikle de yazmaya bu kadar ara verdikten sonra, şüpheli bir amaç gibi görünüyordu. Garp her şeyi yeniden düşündüğü, kaynağını yenilediği bir sessizlik dönemiyle yeni kitabına hazırlandığı gerekli bir dönemden geçiyor olabilirdi. Helen için yazdığı yeni öykü, her nasılsa, yazıldığı zorlama ve doğal olmayan koşulları yansıtıyordu. Bu hikâye, hayatın işleyişine gerçek bir tepki olmaktan ziyade yazarının endişelerini hafifletmek için yazılmıştı.

Bu muhtemelen uzun süredir bir şey yazmamış bir yazar için gerekli bir egzersizdi, fakat Helen, Garp'ın öyküyü ona gösterdiğinde duyduğu ihtiyacı umursamamıştı. Garp, "Sonunda bir şeyi bitirdim," dedi. Akşam yemeği bitmiş, çocuklar uyumuştu; Helen, Garp'la birlikte yatağa girmek ve uzun uzun, güven verici bir tavırla sevişmek istiyordu, çünkü Michael Milton'ın yazdığı her şey bitmişti; okuyabileceği ve üzerine konuşabilecekleri hiçbir şey kalmamıştı. Helen, Garp'ın ona verdiği metin konusunda en ufak bir hayal kırıklığı belirtisi bile göstermemesi gerektiğini biliyordu ama yorgunluğu onu ele geçirmişti. Kirli bulaşıkların arasında çömelip metne baktı.

Garp, öyküsünü okuması için ona zaman sağlamak niyetiyle, "Bulaşıkları ben yıkarım," dedi. Helen'ın kalbi sıkıştı; çok fazla yazı okumuştu. Sonunda vardığı nokta seks ya da en azından romantizmdi ve Garp bunu ona sağlamazsa Michael Milton sağlayacaktı.

Helen, yüksek bir bahşiş alacağından emin bir garson gibi tabakları toplayan Garp'a, "Ben sevilmek istiyorum," dedi. Garp ona güldü.

"Öyküyü oku, Helen," dedi. "*Sonra* sevişiriz."

Garp'ın öncelikleri Helen'ı gücendirdi. Garp'ın *yazılarıyla* Michael Milton'ın çalışmalarını kıyaslamak imkânsızdı; Michael Milton, birçok öğrenciden daha yetenekli olsa da yazmak konusunda hayatı boyunca *öğrenci* kalacaktı. Mesele yazdıkları değildi. Helen, "Mesele *benim*," diye düşündü. "Birinin bana ilgi göstermesini istiyorum." Aniden, Garp'ın onunla flört etme yöntemini saldırgan buldu. Her nasılsa, Garp'ın flört etme biçiminin *konusu* bile, onun yazdıklarıydı. "İkimize ait bir konu bile *değil* bu," diye düşündü Helen. Michael Milton sayesinde, Helen insanlar arasında konuşulan ve konuşulmayan konuları düşünmekte Garp'tan çok daha iyiydi. Jenny Fields, naif ama affedilebilir bir hata yaparak, "Keşke insanlar kafalarından geçen şeyleri birbirlerine söyleyebilseler," diye yazmıştı; hem Helen hem de Garp insanların bunu yapmasının ne kadar zor olduğunu biliyordu.

Garp, Helen'ın, öyküsünü okumasını beklerken büyük bir dikkatle bulaşıkları yıkadı. Eğitimli bir öğretmen olan Helen, içgüdüsel olarak kırmızı kalemini çıkarıp okumaya başladı. "Benim öykümü böyle *okumamalı*," diye düşündü Garp. "Ben onun öğrencilerinden biri değilim." Ama sessizce bulaşıkları yıkamaya devam etti. Onu durduramayacağını biliyordu.

TETİKTE

Yazan: T. S. Garp

Her gün sekiz kilometrelik koşumu yaparken, sık sık, arabasını yol kenarına çekip (oturduğu güvenli sürücü koltuğundan) bana, "Ne için antrenman yapıyorsun?" diye soran bir ukalayla karşılaşırım.

İşin sırrı, derin ve düzenli nefesler almaktır; ben nadiren nefes nefese kalırım ve onlara cevap verirken de nefesim asla kesilmez. "Arabaları kovalayabilmek için formumu korumam gerekiyor," derim.

Bu noktada sürücüler birbirlerinden farklı tepkiler verirler; her şeyde olduğu gibi aptallığın da seviyeleri vardır. Elbette hiçbir zaman,

onlardan bahsetmediğimi fark etmezler; formumu korumamın sebebi, *onların* arabalarını kovalamak değildir – hele de otobanın ortasında. Bazen onları *yakalayabileceğime* inansam da otobanda beni geçmelerine izin veririm. Ayrıca otobanda koşmamın sebebi, bazı sürücülerin düşündüğü gibi, dikkat çekmek de değildir.

Yaşadığım mahallede koşabileceğim bir yer yok. İnsanın orta mesafeli bir koşucu olabilmek için bile banliyöden uzaklaşması lazım. Yaşadığım mahalledeki her kavşakta, dört yöne uzanan yolların başında bir "Dur" tabelası var. Blokların arasındaki mesafe kısa, ve doksan derecelik açıyla dönen köşeler ayak parmaklarını zorlar. Ayrıca kaldırımlarda köpeklerle ve çocukların etrafa saçılmış oyuncaklarıyla karşılaşma ve çimleri sulayan fiskiyeler tarafından ıslatılma tehlikesiyle karşılaşırsın. Ve koşmak için biraz açık alan bulduğunda ise burada da istikrarsız koltuk değnekleriyle ya da gıcırdayan bir bastonla bütün kadırımı kaplayan yaşlı birine rastlarsın. Vicdanı olan hiç kimse böyle birine, "Çekil!" diye bağırmaz. Koştuğum hızla, güvenli bir mesafede bile olsam yanlarından geçmem onları korkutur, ben de kimsenin kalp krizi geçirmesine sebep olmak istemem.

Bu yüzden de antrenman yapmak için otobana çıkarım ama antrenman yapmamın asıl sebebi banliyölerdir. Şu anki formumla, mahallemde hız yapan bir arabayı kolayca yakalayabiliyorum. "Dur" tabelalarında biraz olsun yavaşlayacaklarını düşünürsek, bir sonraki kavşakta fren yapmak zorunda kalmadan önce, seksen kilometreye çıkmaları mümkün değildir. Onları hep yakalarım. Çimlerin üzerinde koşar, verandaların üzerinden atlar, salıncakların ve çocuk havuzlarının arasından ilerlerim; çalılıkların içinden geçer ya da üzerlerinden atlarım. Ve benim motorum sessiz –istikrarlı ve her zaman bakımlı– olduğu için, başka arabaların gelip gelmediğini *duyabilirim*; üstelik "Dur" tabelalarında durmama da gerek yoktur.

Sonunda onlara yetişip el salladığımda, her zaman dururlar. Araba kovalamak konusunda hayli etkileyici olsam da hız düşkünlerinin gözünü korkutan şey bu değildir. Hayır, onların gözünü korkutan şey, çoğu zaman, bir *ebeveyn* oluşumdur, çünkü bu sürücüler genellikle gençtir. Evet, neredeyse her seferinde onları kendine getiren şey, bir

ebeveyn olmamdır. Yüksek ve endişeli bir sesle, "Şuradaki çocuklarımı görüyor musun?" diye konuşmaya başlarım. Bu soruyu duyan deneyimli hız düşkünleri hemen çocuklarımı *ezmiş* olduklarından korkarlar. Vakit kaybetmeden savunmaya geçerler.

"İki küçük çocuğum var," derim onlara. Sesimi bilinçli olarak dramatikleştirir, bu cümleyi söylerken biraz titremesine izin veririm. Gözyaşlarımı veya ifade edilemeyecek bir öfkeyi ya da her ikisini birden bastırmaya çalışıyormuş gibi görünürüm. Belki de çocukları kaçıran birinin peşinde olduğumu, ya da kendilerinin çocuk tacizcisi olduğundan şüphelendiğimi düşünürler.

Kaçınılmaz olarak, "Ne oldu?" diye sorarlar.

"Çocuklarımı *görmedin*, değil mi?" diye sorumu tekrarlarım. "Kırmızı bir arabanın içindeki küçük bir kızı çeken küçük bir oğlan?" Elbette bu, uydurmadır. İki oğlum var ve o kadar küçük değiller; artık çekmeli arabalarla oynamıyorlar. O anda televizyon izliyor ya da arabaların olmadığı güvenli parkta bisikletlerine biniyor olabilirler.

Şaşkına dönen hız düşkünü, "Hayır," der. Birkaç çocuk gördüm ama sanırım *o* çocukları görmedim. *Neden*?"

"Çünkü onları neredeyse öldürüyordun," derim.

Hız düşkünü, "Ama onları *görmedim*!" diye itiraz eder.

"Onları göremeyecek kadar hızlı gidiyordun!" derim. Bu, üzerlerinde, suçları kanıtlanmış gibi bir etki yaratır; bu cümleyi kesin bir kanıtı sunuyormuş gibi söylerim hep. Ve hiçbir zaman emin olamazlar. Bu kısmı çok fazla çalıştım. O zamana kadar yaptığım hızlı koşu yüzünden oluşan ter, bıyığımdan çeneme doğru akıp sürücünün kapısına damlamaya başlar. Bu kadar hızlı koşan ve manyak gibi bakan bu nemrut bıyıklı kişinin ancak çocukları adına gerçekten korkan bir baba olabileceğini bilirler.

Genellikle, "Üzgünüm," derler.

"Burası çocuklarla *dolu* bir mahalle," derim onlara hep. "Hız yapabileceğin başka yerler de var, değil mi? *Lütfen*, çocukların iyiliği için artık burada hız yapma." Bunları söylerken sesim hiçbir zaman sert değildir; hep rica eden bir ses tonu kullanırım. Ama dürüst ve yaşarmış gözlerimin ardındaki bastırılmış fanatiği görürler.

Sürücü genellikle genç bir çocuktur. Bu çocuklar arabanın biraz yağ damlatmasını sağlamaya ihtiyaç duyar, radyolarındaki müziğin çılgın ritmiyle yarışmak isterler. Ve ben onların değişmelerini beklemiyorum. Sadece, bunu başka bir yerde yapmalarını umuyorum. Otoyolların onlara ait olduğunu kabul ediyor ve orada antrenman yaparken, yerimi biliyorum. Düşük banketteki sıcakkum ve mıcırların üzerinde, kırık bira şişelerinin, ezilmiş kedilerin, yaralı kuşların ve kullanılmış prezervatiflerin arasında koşuyorum. Ama benim mahallemde, arabalar henüz krallıklarını ilan edemedi.

Genellikle derslerini öğrenirler.

Sekiz kilometrelik koşumun ardından elli beş şınav çeker, yüz metrelik beş hız denemesi yapar, sonra elli beş mekik çeker ve elli beş kez de sırtüstü yatıp kalçamı kaldırarak boynumu geriye doğru esnetirim. Bunun sebebi beş rakamını çok sevmem falan değildir; sadece, insanın aklında bir sürü farklı sayı tutması gerekmediğinde bu zorlu ve anlamsız egzersizleri yapmak kolaylaşır. Saat beş civarında duşumu aldıktan sonra da akşamüstü ve gece boyunca kendime *beş* bira içme izni veririm.

Geceleri arabaları kovalamam. Benim mahallemde ya da başka mahallelerde, çocuklar geceleri dışarıda oyun oynamamalıdır. Geceleri, arabaların bütün modern dünyanın kralı olduğuna inanırın. Banliyölerin bile.

Aslında geceleri nadiren evden çıkar ya da ailemden birilerinin dışarıda bir maceraya atılmasına izin veririm. Fakat bir keresinde, bir kazayı yakından incelemeye gitmiştim; karanlık aniden parlak far ışıklarıyla delinmiş, sessizlik gıcırdayan metal ve parçalanan buzlu cam sesiyle bölünmüştü. Sadece yarım blok uzakta, karanlık ve mükemmel sokağımın ortasında bir Land Rover ters dönmüş, etrafında, üzerinde ayın yansımasını görebildiğim kadar büyük bir yağ ve benzin birikintisi oluşmuştu. Etraftaki tek ses, kızgın borulardan ve çalışmayan motordan gelen tıkırtıydı. Land Rover, bir yer mayını yüzünden ters dönmüş bir tank gibi görünüyordu. Kaldırımın üzerindeki göçük ve çatlaklar, arabanın nihayet durmadan önce birçok kez takla attığını gösteriyordu.

Sürücü kapısı ancak hafifçe aralanabiliyordu fakat mucizevi biçimde, bu, kapı lambasını yakmaya yetmişti. Orada, aydınlanmış arabanın içinde, hâlâ direksiyonun arkasında –baş aşağı ve hâlâ yaşayan– şişman bir adam vardı. Yaralanmamış gibiydi. Başının tepesi, temkinli bir tavırla, artık zemin hâline gelmiş olan arabanın tavanına dayanmıştı ama adam, bu bakış açısı değişikliğinden pek etkilenmiş görünmüyordu. Daha çok, başının yanında bir başka baş gibi duran büyük, kahverengi bowling topu kafasını karıştırmış gibi görünüyordu; top hemen yanağının yanındaydı; belki de onun dokunuşunu hissetmek adama, daha önce omzuna dayanan sevgilisinin kopmuş başını yanında hissetmek gibi geliyordu.

"Roger, sen misin?" diye sordu adam. Benimle mi yoksa bowling topuyla mı konuştuğunu anlayamamıştım.

İkimiz adına da cevap vererek, "Ben Roger değilim," dedim.

"Roger aptalın teki," dedi adam. "Toplarımızı değişmiştik."

Şişman adamın tuhaf bir cinsel deneyimden bahsediyor olma ihtimali düşüktü. Bowling topunu kastettiğini düşündüm.

328 Yanağının yanındaki kahverengi topu işaret ederek, "Bu, *Roger'ın* topu," diye açıkladı. "Çantama sığmadığında, benim topum olmadığını anlamalıydım. *Benim* topum *herkesin* çantasına sığar ama Roger'ın topu gerçekten çok garip. Land Rover köprüden uçtuğunda onu çantama koymaya çalışıyordum."

Mahallemde hiç köprü olmadığını bilsem de olayı gözümde canlandırmaya çalıştım. Fakat susamış bir adamın boğazından geçen bira gibi bir sesle etrafa yayılan benzin dikkatimi dağıtıyordu.

Baş aşağı duran bowlingciye, "Dışarı çıkmalısın," dedim.

"Roger'ı bekleyeceğim," diye yanıt verdi adam. "Roger birazdan gelir."

Gerçekten de bir Land Rover daha geldi. Hareket hâlindeki bir orduda birbirinden ayrı düşmüş iki ortak gibi görünüyorlardı. Roger'ın Land Rover'ı farları sönük hâlde ilerliyordu ve zamanında duramadı; şişman bowlingcinin Land Rover'ına çarptı ve birlikte, lunaparktaki çarpışan arabalar gibi, sokak boyunca on metre kadar sürüklendiler.

Roger'ın çok aptal olduğu belliydi ama yine de ona beklenen soruyu sordum: "Roger sen misin?"

Titreşen, karanlık ve çatırdayan Land Rover'ın sahibi adam, "Evet," dedi. Ön camının, farlarının ve tamponunun küçük parçaları gürültülü konfetiler gibi sokağa dökülüyordu.

Aydınlık arabasının içinde hâlâ baş aşağı ve hâlâ hayatta olan şişman bowlingci, "Bu Roger'dan başkası olamaz!" diye söylendi. Burnunun biraz kanadığını gördüm; muhtemelen bovling topu çarpmıştı.

"Roger, seni aptal!" diye seslendi adam. "Benim *topumu* almışsın!"

"O hâlde biri de *benim* topumu aldı," diye yanıt verdi Roger.

Şişman bowlingci, "Senin topun *bende*, aptal," dedi.

"Bu bütün soruları cevaplamıyor," dedi Roger. "Sen *benim* Land Rover'ımı da almışsın." Roger karanlık arabasının içinde bir sigara yaktı; enkazdan uzaklaşmakla ilgilenmiyormuş gibi görünüyordu.

"İşaret fişeği yakmalısınız," diye öneride bulundum ona. "Ve o şişman adam Land Rover'ınızdan çıkmalı. Her yerde benzin var. Bence sigara içmemelisiniz." Ama Roger beni duymazdan gelerek ikinci Land Rover'ın mağara gibi sessizliğinde sigarasını içmeye devam etti, şişman bowlingciyse sürekli baştan başlayan bir rüya görüyormuş gibi, "Bu *sen* misin, Roger?" diye bağırdı.

Evime dönüp polisi aradım. Gündüz vakti, kendi mahallemde, böyle bir kargaşaya asla izin veremezdim, ama Land Rover'larıyla bowling oynamaya giden adamların sıradan hız düşkünleri olmadığına ve gerçekten kaybolmuş olduklarına karar vermiştim.

"Alo, polis mi?" dedim.

Polisten ne bekleyebileceğini ve ne bekleyemeyeceğini öğrenmiştim. Vatandaşların birilerini tutuklamasını desteklemediklerini biliyordum; onlara hız yapanları bildirdiğimde de beni hayal kırıklığına uğratan sonuçlar alıyordum. Ayrıntıları öğrenmekle ilgilenmiyormuş gibi görünüyorlardı. Bana, bu kişilerin polisin yakalamak istediği kişiler olduğunu söylüyorlardı, fakat ben polisin hız düşkünlerine sempati duyduğuna inanıyordum ve onlar adına birilerini tutuklayan vatandaşları yeterince takdir etmiyorlardı.

Ben bowlingcilerin kazasını bildirip yerini söyleyince polis her zamanki gibi arayanın kim olduğunu sorduğunda onlara, "Roger," dedim.

Polisi tanıdığım için, bunun ilgilerini çekeceğini biliyordum. Polis her zaman, suçu işleyen kişiyle değil de suçluyu bildiren kişiyi rahatsız etmekle daha çok ilgileniyordu. Ve elbette, oraya gider gitmez Roger'ı sordular. Hepsinin sokak lambasının altında tartıştığını görebiliyordum ama konuşmalarının yalnızca küçük parçalarını yakalayabiliyordum.

Şişman bowlingci durmadan, "Roger bu," diyordu. "Kesinlikle Roger bu."

Roger polise, "Siz pislikleri arayan Roger ben değilim," dedi.

Şişman bowlingci, "Bu doğru," diyerek onu destekledi. "*Bu* Roger, *hiçbir şey* için polisi aramaz."

Bir süre sonra karanlık banliyöde diğer Roger'ı aramaya başladılar. Polislerden biri, "Burada başka bir Roger var mı?" diye sordu.

Şişman bowlingci, "Roger!" diye bağırdı ama benim ve komşularımın karanlık evlerimiz sessizdi. Sabah olduğunda gitmiş olacaklarını biliyordum. Geriye sadece yağ lekeleri ve cam kırıkları kalacaktı.

Rahatlamış –ve her zamanki gibi, arabaların zarar görmesinden
330 memnun olmuş– bir hâlde neredeyse gün doğana kadar onları izledim. Sonunda, birbirine girmiş Land Rover'lar ayrıldı ve çekildi. Banliyönün ortasında, çiftleşmekten yorgun düşmüş bir çift gergedana benziyorlardı. Roger ve şişman bowlingci, sokağımızdaki lambalar sönene kadar bowling toplarını sallayarak tartışmaya devam etti; sonra bowlingciler sanki bir sinyal verilmiş gibi el sıkışıp kendi yollarına gittiler. Yürüyor ve nereye gittiklerini biliyormuş gibi görünüyorlardı.

Sabah soruşturma için gelen polis memurları hâlâ başka bir Roger'ın varlığını sorguluyordu. Ama benden hiçbir şey öğrenemediler; zaten bir hız düşkününü bildirdiğimde de öğrendikleri hiçbir şey olmuyordu. "Bir daha böyle bir şey olursa bize haber verin," dediler bana.

Neyse ki nadiren polise ihtiyacım oluyordu; genellikle suçlularla kendim başa çıkabiliyordum. Sadece bir defa *aynı* sürücüyü iki kez durdurmak zorunda kalmıştım. Bu, kan kırmızısı bir tesisatçı tulumu giymiş, genç ve kendini beğenmiş bir adamdı. Arabanın üzerindeki parlak sarı harfler, tesisatçının her türlü kanalizasyon ve tesisat işlerinde hizmetimizde olduğunu bildiriyordu:

O. FECTEAU, ŞİRKET SAHİBİ VE BAŞTESİSATÇI

İkinci kez durdurduğum suçlularda daha hızlı sadede geliyordum.

Genç adama, "Polisi arıyorum," dedim. "Ve patronun yaşlı O. Fecteau'yu da arayacağım; onu ilk seferinde aramalıydım."

"Ben kendi kendimin patronuyum," dedi delikanlı. "Bu *benim* tesisat şirketim. Toz ol."

Çelimsiz ama başarılı, genç bir adam olan ve otoriteden etkilenmeyen O. Fecteau'nun ta kendisiyle karşı karşıya olduğumu o zaman anladım.

"Bu mahallede çocuklar var," dedim. "İki tanesi de benim çocuklarım. "

Tesisatçı, "Evet, bunu bana daha önce söylemiştin," deyip boğazını temizliyormuş gibi motoru öttürdü. Yüzünde, çenesinde yeni terlemeye başlamış sakallarının bıraktığı iz gibi hafif bir tehdit ifadesi vardı. Ellerimi kapı koluna ve açık pencereye dayadım.

"Lütfen burada hız yapma," dedim.

"Tabii, denerim," dedi O. Fecteau. Bu işin peşini burada bırakabilirdim ama genç tesisatçı bir sigara yakıp bana gülümsedi. İsyankâr yüzünde *dünyanın kötü niyetini* gördüğümü düşündüm.

"Seni bir daha böyle araba kullanırken yakalarsam kanalizasyon temizleyicini kıçına sokarım," dedim ona.

O. Fecteau ile birbirimize baktık. Sonra tesisatçı, motorunu çalıştırdı ve vitesi taktı; ben tekrar kaldırıma doğru çekilmek zorunda kaldım. Kanalizasyonun içinde küçük, metal bir çöp kamyonu gördüm; bu, bir çocuğun ön tekerlekleri kırılmış oyuncağıydı. Onu elime alıp O. Fecteau'nun peşinden koşmaya başladım. Beş bloğun sonunda çöp kamyonunu ona fırlatabileceğim kadar yaklaşmıştım; oyuncak tesisatçının arabasına çarptı, yüksek bir ses çıkardı ama zarar vermeden geri sekti. O. Fecteau yine de frene asıldı; kamyonetin açık kasasından beş uzun boru geriye doğru fırladı ve metal çekmecelerden biri açılıp bir tornavida ve bir sürü ağır kablo topunun etrafa saçılmasına sebep oldu. Tesisatçı aracından inip kapıyı çarparak kapattı; elinde Stillson marka bir ingilizanahtarı vardı. Kan kırmızısı kamyonetinin üzerinde oluşan

göçükler konusunda hassas olduğu belliydi. Ben, yere düşen borulardan birini elime aldım. Boru yaklaşık beş fit uzunluğundaydı ve onunla hemen kamyonetin sol stop lambasını kırdım. Bir süredir karşıma çıkan her şeyin beş rakamıyla bir bağlantısı oluyordu. Örneğin, göğsümün havayla şişirilmiş hâlinin çevresi elli beş inçti.

Tesisatçıya, "Stop lamban kırılmış," dedim. "Bu şekilde araba kullanmamalısın."

"*Seni* polise şikâyet edeceğim, deli herif!" dedi O. Fecteau.

"Bir vatandaş olarak seni tutukluyorum," dedim. "Hız sınırını aşıyor, çocuklarımın hayatını tehlikeye atıyorsun. Polise birlikte gidelim." Boruyu plakanın alt tarafına sıkıştırıp onu bir kâğıt gibi katladım.

"Kamyonetime bir daha dokunursan başın belaya girer," dedi tesisatçı. Ama elimdeki boru bir badmington raketi kadar hafifti; onu kolayca savurup diğer stop lambasını da kırdım.

"Senin başın çoktan belaya girdi," dedim O. Fecteau'ya. "Bir daha bu mahalleden geçersen, bunu birinci viteste yapman ve sinyallerini
332 kullanman çok iyi olur." Ama boruyu bir kez daha savurduğum için, öncelikle sinyalini *tamir ettirmesi* gerekeceğini biliyordum.

Tam o sırada kargaşayı izlemek için yaşlı bir kadın evinden çıktı. Beni hemen tanıdı. Sürücülerin çoğunu onun evinin köşesinde yakalıyordum. "Aferin sana!" diye seslendi. Ona gülümseyince sendeleyerek bana doğru ilerledi; çimlerinin üzerine düşmüş oyuncak çöp kamyonu dikkatini çekince de incelemek için durdu. Belirgin bir tiksintiyle oyuncağı eline alıp bana getirdi. Oyuncağı, stop lambasının ve sinyalin kırılmış metal ve plastik parçalarını kamyonetin arkasına koydum. Burası temiz bir mahalleydi; kirlilikten nefret ederdim. Otoyolda antrenman yaparkense çöpten başka şey görmüyordum. Diğer boruları da kamyonete koydum ve hâlâ (bir savaşçının ciriti gibi) elimde tuttuğum uzun boruyla, kanalizasyonun kenarına düşmüş tornavida ve kablo toplarını dürttüm. O. Fecteau onları toplayıp yeniden metal çekmeceye koydu. Adamın tesisatçılığının muhtemelen sürücülüğünden daha iyi olduğunu düşündüm; elindeki İngiliz anahtarıyla çok rahat görünüyordu.

Yaşlı kadın, O. Fecteau'ya, "Kendinden utanmalısın," dedi. Tesisatçı ona öfkeli gözlerle baktı.

"En kötülerinden biri," dedim ona.

"Şu işe bakın," dedi yaşlı kadın. "Koca adamsın. Daha düşünceli olmalısın."

O. Fecteau, ingilizanahtarını bana doğru savuracakmış gibi görünerek kamyonetine doğru geri çekildi, sonra yaşlı kadına arkasını dönüp kamyonetine bindi.

"Dikkatli kullan," dedim. Tesisatçı, arabasına binip güvenlik sağlandığında, uzun boruyu kamyonetin arkasına koydum. Sonra yaşlı kadının koluna girip kaldırımda ilerlemesine yardım ettim.

Kamyonet, yanık lastik kokusu ve yuvasından çıkan kemik gibi kaba bir sesle yanımızdan ayrıldığında yaşlı kadının zayıf dirseğinin titrediğini hissettim; onun korkusunun bir kısmı bana bulaştı ve birini, O. Fecteau'yu kızdırdığım kadar kızdırmanın ne kadar tehlikeli olduğunu fark ettim. Onun yaklaşık beş blok uzakta, büyük bir öfke ve hızla ilerlediğini duyabiliyordum ve o sokağın yakınlarında olabilecek kediler, köpekler ve çocuklar için dua ettim. Modern hayatın, eski hayatımıza kıyasla beş kat daha zor olduğunu düşündüm.

Hız düşkünlerine karşı sürdürdüğüm bu savaşa bir son vermem gerektiğini düşündüm. Bu konuda çok ileri gittiğimi düşündüm fakat benim ve çocuklarımın hayatı konusunda doğrudan bir tehdit olarak gördüğüm umursamazlıkları, bu dikkatsiz, tehlikeli ve dağınık yaşamlarıyla beni çok kızdırıyorlardı. Arabalardan ve onları aptalca kullanan her zaman insanlardan nefret etmiştim. İnsanların hayatını bu şekilde tehlikeye atan herkese karşı büyük bir öfke duyuyordum. Arabalarını istedikleri gibi kullanabilirlerdi fakat bunu çölde yapmalılardı! Banliyömüzün sokaklarında bir poligon oluşmasına izin vermeyecektik! İsterlerse uçaklardan atlayabilirlerdi ama bunu okyanusun üzerinde yapmalılardı! Çocuklarımın yaşadığı yerde *değil*.

Yaşlı kadın yüksek sesle, "Siz olmasanız bu mahalle ne olurdu?" dedi. İsmini asla hatırlayamıyordum. Ben olmasam mahallenin muhtemelen *huzurlu* bir yer olacağını düşündüm. Belki daha ölümcül, ama

huzurlu. "Hepsi arabalarını çok hızlı kullanıyor," dedi yaşlı kadın. "Bazen, siz olmasanız birinin bir gün oturma odama dalacaklarından korkuyorum." Ama ben, seksen yaşındaki insanlarla aynı endişeleri paylaştığım için, korkuların benim gibi orta yaşlı insanların endişelerinden çok daha gergin ve yaşlılara göre olduğu için utandım.

Yaşlı kadını kaldırımın üzerindeki çatlaklardan uzaklaştırıp kapısına doğru götürürken, "Ne kadar da sıkıcı bir hayatım var!" diye düşündüm.

Sonra tesisatçı geri geldi. Yaşlı kadının kollarımda öleceğini sandım. Tesisatçı, kamyonetiyle kaldırıma çıkıp hızla yanımızdan geçti, yaşlı kadının çimenlerinin üzerine çıktı; ince, kamçı gibi genç bir ağacı kökledi ve kamyonete bir U dönüşü yaptırırken irice bir çiti yerinden söküp yerden iki buçuk kiloluk biftekler büyüklüğünde toprak parçaları kopardı. Sonra kaldırımdan aşağı inen kamyonet, arka lastikleri kaldırımdan inip yaylanarak içinde serbest kalan aletleri etrafa saçtı. O. Fecteau yeniden sokağa inmiş, bir kez daha mahallemde terör estiriyordu; vahşi tesisatçının tekrar kaldırıma çıkıp Dodge ve Forlong'un

köşesinde park etmiş bir arabanın arkasını çizdiğini gördüm; çarpmanın etkisiyle arabanın bagaj kapağı açılıp sallanmaya başladı.

Sarsılmış yaşlı kadının evine girmesine yardım ettikten sonra önce polisi, sonra da çocukları evin içinde tutması için karımı aradım. Tesisatçı çıldırmıştı. "İşte mahalleme böyle yardım ediyorum," diye düşündüm. "Deli adamları daha da delirterek."

Yaşlı kadın, içi eşyalarla dolu oturma odasındaki şal desenli bir sandalyeye bir bitkinin dikkatiyle oturdu. O. Fecteau geri döndüğünde –bu kez oturma odasının cumbasının birkaç santim önünden geçmiş, kornasını çalarak yeni dikilmiş ağaç tarhlarını altüst etmiştiyaşlı kadın hiç kıpırdamadı. Ben gelecek saldırıyı bekleyerek kapıda duruyordum ama kendimi göstermemenin daha akıllıca olacağını düşündüm. O. Fecteau'nun beni görürse kamyonetini evin *içine* sürmeyi deneyeceğini biliyordum.

Polis geldiğinde tesisatçı, Cold Hill ve North Lane'in köşesindeki bir steyşın vagona çarpmamak için kamyonetini devirmişti. Köprücükkemiğini kırmıştı ve kamyonetin içinde dimdik oturuyordu. Kamyonet yan dönse de tesisatçı başının üzerindeki kapıya tırmanamamış

ya da bunu denememişti. O. Fecteau sakin görünüyordu; radyosunu dinliyordu.

Bu olaydan sonra hız yapan sürücüleri daha az kızdırmaya çalıştım; onları durdurmama ve bu berbat alışkanlıklarını eleştirmeme sinirlendiklerini hissedince, onlara sadece polise haber vereceğimi söyleyip hızla oradan uzaklaşıyordum.

O. Fecteau'nun sosyal durumlarda şiddet içeren aşırı tepkiler vermek konusunda uzun bir geçmişi olduğunun ortaya çıkması, kendimi affetmem için yeterli olmadı. Karım bana, "O tesisatçının araba sürmesini engellemen iyi oldu," dedi ve genel olarak başka insanların davranışlarına burnumu soktuğum için beni eleştirirdi. Ama benim tek düşünebildiğim, çalışan bir adamı delirttiğimdi; bu öfke patlaması *sırasında* O. Fecteau bir çocuğu öldürseydi, kimin suçu olurdu bu? Kısmen benim suçum olacağını düşünüyordum.

Bana göre modern zamanlarda ya her şey ahlaki bir soru ya da hiç ahlaki soru yok. Bugünlerde insanlar ya sürekli ödün veriyor ya da hiç ödün vermiyorlar. Bundan etkilenmeden nöbetlerime devam ettim. Bu işin peşini bırakamam.

Helen kendi kendine, "Ona hiçbir şey söyleme," diye düşündü. "Gidip onu öp, biraz sürün; onu elinden geldiğince hızlı üst kata çıkar ve kahrolası öykü hakkında daha sonra konuş." Helen, "*Çok uzun* zaman sonra," diye kendini uyardı. Ama Garp'ın buna izin vermeyeceğini biliyordu.

Bulaşıklar yıkanmıştı ve Garp masada karşısında oturuyordu.

Helen yüzüne en hoş gülümsemesini yerleştirmeye çalışarak, "Seninle yatağa girmek istiyorum," dedi.

"Beğenmedin mi?" diye sordu Garp.

"Yatakta konuşalım," dedi Helen.

"Kahretsin, Helen," dedi Garp. "Bu, uzun süredir yazıp bitirdiğim ilk şey. Hakkında ne düşündüğünü bilmek istiyorum."

Helen dudağını ısırıp gözlüğünü çıkardı; kırmızı kalemiyle tek bir not bile almamıştı. "Seni seviyorum," dedi.

Garp sabırsızca, "Evet, evet," dedi. "Ben de seni seviyorum

ama her zaman *sevişebiliriz. Öykü* nasıl?" Helen sonunda rahatladı; bir şekilde Garp'ın onu serbest bıraktığını hissetti. "Ben *denedim*," diye düşündü Helen; kendini çok rahatlamış hissediyordu.

"Öyküyü boş ver," dedi. "Hayır, onu *beğenmedim*. Ve bu konuda konuşmak da istemiyorum. Belli ki sen de *benim* ne istediğimle ilgilenmiyorsun. Yemek masasına oturmuş küçük bir oğlan çocuğu gibisin; önce kendi tabağını dolduruyorsun."

"Beğenmedin mi?" dedi Garp.

"Hayır, *kötü* değil," dedi Helen. "Ama önemli bir şey de değil. Önemsiz bir öykü ve biraz da basit. Başka bir şeyler yazmak için ısınıyorsan, yazdığın zaman onu görmek isterim. Ama bunun önemli bir öykü olmadığını bilmelisin. Bu, üzerine çok da düşünmeden yazdığın bir şey, değil mi? Bunu tek ayak üstünde yazabilirsin, değil mi?"

"Ama *komik*, değil mi?" diye sordu Garp.

"Evet, *komik*," dedi Helen. "Ama *bayat espriler* gibi komik. Hepsi sadece tek cümlelik esprilerden oluşuyor. Yani, bu ne? Kendinle dalga mı geçiyorsun? Kendinle dalga geçmeye başlamak için yeterince yaşlı değilsin ve yeterince çok şey yazmadın. Öykü sadece kendine hizmet ediyor, kendini meşrulaştırıyor ve konusu da sadece sensin. Çok sevimli."

"Lanet olsun," dedi Garp. "*Sevimli* mi?"

"Her zaman iyi yazan ama söyleyecek bir şeyi olmayan insanlardan bahsedersin," dedi Helen. "O hâlde, buna ne demeli? Bu hikâyenin bir 'Grillparzer' olmadığı çok açık; Grillparzer'ın beşte biri kadar bile değerli değil. O hikâyenin *onda* biri kadar bile değerli değil," diye ekledi.

"'Grillparzer Pansiyonu' yazdığım ilk büyük şeydi," dedi Garp. "Bu bambaşka, tamamen farklı bir kurmaca."

"Evet, birinin bir konusu var, diğerininse yok," dedi Helen. "Biri insanlar hakkında, diğeriyse sadece *senin* hakkında. Birinde gizem ve ölçü var, diğeri sadece eğlenceli." Helen eleştirmeye başladığında, onu durdurmak zordu.

"İkisini kıyaslamak adil değil," dedi Garp. "Bunun daha *küçük* bir hikâye olduğunu biliyorum."

"O zaman artık bundan bahsetmeyelim," dedi Helen.

Garp bir süre suratını astı.

"*Boynuzlu Kocanın İkinci Denemesi*'ni de beğenmemiştin," dedi Garp. "Sanırım bundan sonrakini de beğenmeyeceksin.

"*Hangi* sonraki?" diye sordu Helen ona. "Yeni bir roman mı yazıyorsun?"

Garp'ın suratı biraz daha asıldı. Helen kendisini ona bunu yapmak zorunda bıraktığı için Garp'tan *nefret ediyordu* ama aynı zamanda Garp'ı istiyor ve onu sevdiğini de biliyordu.

"Lütfen," dedi. "Yatağa gidelim."

Ama o anda Garp, acımasız davranmak –ve/veya gerçeği söylemek– için bir şansı olduğunu görüyor ve Helen'a ışıltılı gözlerle bakıyordu.

Helen ona, "Lütfen bu konuda başka tek bir söz bile söylemeyelim," diye yalvardı. "Haydi, yatağa gidedim."

"Yazdığım en iyi şeyin 'Grillparzer Pansiyonu' olduğunu düşünüyorsun, değil mi?" diye sordu Garp ona. İkinci romanı hakkında ne düşündüğünü zaten biliyordu ve Helen *Erteleme*'yi sevse de, onun bir ilk roman olduğunu biliyordu. Evet, Helen yazdığı en iyi şeyin, "Grillparzer Pansiyonu" olduğunu düşünüyordu.

Helen yumuşak bir sesle, "Şimdiye kadar, evet," dedi. "Sen iyi bir yazarsın ve böyle düşündüğümü biliyorsun."

Garp hırçın bir tavırla, "Sanırım potansiyelimi gerçekleştiremedim," dedi.

"Gerçekleştireceksin," dedi Helen; sesindeki sempatik ve sevgi dolu ton giderek azalıyordu.

Birbirlerine baktılar; Helen gözlerini kaçırdı. Garp üst kata baktı. "Yatağa geliyor musun?" diye sordu. Garp, Helen'a arkasını dönmüştü; Helen onun niyetini ve duygularını sakladığını hissetti. Garp ya duygularını saklıyordu ya da onları korkunç *çalışmasına* gömmüştü.

"Hemen gelmeyeceğim," dedi Helen.

Garp merdivenlerde onu bekledi. "*Okuyacak* şeylerin mi var?" diye sordu.

"Hayır, bir süre bir şey okumayacağım," dedi Helen.

Garp üst kata çıktı. Helen yanına gittiğinde çoktan uyumuştu; bu, Helen'ın umutsuzluğa kapılmasına sebep oldu. Aklında Helen olsa, nasıl uyuyabilirdi ki? Ama aslında Garp'ın aklında bir sürü şey vardı; kafası karışmıştı. Uyumasının sebebi çok öfkeli olmasıydı. Duygularını *tek bir* şeyin üzerine odaklayabilse, Helen yukarı geldiğinde hâlâ uyanık olurdu. O zaman birçok şeyi kurtarabilirlerdi.

Ama Helen yatakta onun yanına oturup yüzünü katlanamayacağını hissettiği kadar yoğun bir sevgiyle izledi. Garp'ın, sanki onu bekliyormuş gibi sertleştiğini gördü ve onu ağzına alıp boşalana kadar yumuşakça emdi.

Garp şaşkına dönmüş hâlde uyanıp da nerede ve kiminle olduğunu fark ettiğinde yüzünde çok suçlu bir ifade oluştu. Fakat
 Helen hiç suçlu görünmüyordu; sadece çok üzgün görünüyordu. Garp daha sonra, Helen'ın, sanki rüyasında Bayan Ralph'i gördüğünü *bildiğini* düşünecekti.

Garp banyodan geri döndüğünde Helen uyumuştu. Hızla uykuya dalmıştı. Sonunda suçluluk duygusundan kurtulan Helen, kendine rüya görme özgürlüğü tanımıştı. Garp, çocuklar onu uyandırana kadar Helen'ın yanında oturup yüzündeki inanılmaz derecede masum ifadeyi izledi.

13
WALT'UN SOĞUK ALGINLIĞI

Walt soğuk algınlığına yakalandığında Garp uyuyamamaya başlardı. Sanki hem oğlu hem de kendisi için nefes almaya çalışıyordu. Garp gecenin bir yarısı uyanıyor, çocuğu öpüp kokluyordu. Biri Garp'ı görse, kendisi de soğuk algınlığına yakalanarak Walt'u iyileştirebileceğine inandığını düşünürdü.

"Tanrı aşkına," dedi Helen. "Bu sadece bir soğuk algınlığı." Duncan beş yaşındayken bütün kışı grip geçiriyordu. On bir yaşına yaklaşan Duncan, soğuk algınlıklarını geride bırakmış gibiydi fakat henüz beş yaşındaki Walt, art arda soğuk algınlığı dalgalarının etkisinde kalıyordu; ya da bu, biraz iyileşip geri dönen tek ve uzun bir soğuk algınlığıydı. Mart ayında, çamur mevsimi başladığında Walt'un bağışıklığı tamamen çöktü ve her gece hem Garp'ı hem de kendini ıslak, ciğerlerini acıtan bir öksürükle uyandırmaya başladı. Garp bazen Walt'un kalbini dinleyerek uyuyor ve oğlunun kalp atışlarını duyamadığında korkuyla uyanıyordu; oysa oğlu sadece arkasını dönüp daha rahat uyuyabilmek için babasının ağır başını göğsünden itmiş oluyordu.

Doktor ve Helen, Garp'a, "Bu sadece bir soğuk algınlığı," demişti.

Fakat geceleri Walt'un nefesindeki düzensizlikler Garp'ın

korkuyla uykusundan uyanmasına sebep oluyordu. Bu yüzden, Roberta geceleri aradığında genellikle uyanıktı. Kocaman ve güçlü Bayan Muldoon'ın gece yakarışları artık Garp'ı korkutmuyordu; buna alışmıştı ama Garp'ın suratsız uykusuzluğu Helen'ı sinirlendiriyordu.

Helen ona, "Tekrar bir kitap üzerinde çalışmaya başlasaydın gecenin yarısını uyanık geçiremeyecek kadar yorgun olurdun," demişti. Helen ona, uyumasını engelleyen şeyin hayal gücü olduğunu söylüyordu; Garp bunun, yeterince yazmadığını gösteren bir işaret olduğunu biliyordu; o zaman diğer konular üzerinde kullanmak için çok fazla hayal gücüne sahip oluyordu. Örneğin hayal gücü ona rüyaları yoluyla saldırıyordu: Garp artık *sadece*, çocuklarının başına gelen felaketler hakkında rüya görüyordu.

Bir rüyasında, Garp bir porno dergisi okurken bir felaket oluyordu. Garp durmadan aynı fotoğrafa bakıyordu; fotoğraf çok pornografikti. Garp'ın zaman zaman birlikte pratik yaptığı,
340 üniversitedeki güreşçilerin bu tip fotoğraflar konusunda tuhaf bir kelime dağarcığı vardı. Garp bu kelime dağacığının, Steering'e gittiği zamanlardan beri değişmediğini fark ediyordu; Garp'ın oradaki takımındaki güreşçiler de bu fotoğraflardan aynı şekilde bahsederdi. Fotoğrafların ulaşılabilirliği büyük ölçüde artsa da isimleri aynı kalmıştı.

Garp'ın rüyasında baktığı fotoğraf, pornografik fotoğraflar arasında en kaliteli kabul edilenlerdendi. Çıplak kadınların fotoğraflarının isimleri, neleri görebildiğine bağlı olarak değişirdi. Vajinadaki kılları görebiliyor, fakat vajinayı göremiyorsan buna çalı fotoğrafı ya da sadece çalı deniyordu. Bazen bir kısmı kıllar tarafından engellense de vajinayı görebiliyorsan buna kuku deniyordu ve bu, bir çalıdan çok daha iyiydi. Kuku, her şeyi, hem kılları hem de vajinayı görebildiğin bir fotoğraftı. Vajinanın parçaları *açıksa*, buna *açık* kuku deniyordu. Ve vajina ıslaksa, ki bu pornografi dünyasındaki en iyi şeydi, ıslak, açık kuku diye adlandırılıyordu. Islaklık kadının sadece çıplak ve görünür olmadığını, aynı zamanda *hazır* olduğunu ima ediyordu.

Garp, rüyasında, güreşçilerin ıslak ve açık kuku dediği bir fotoğrafa bakarken, çocukların ağladığını duyuyordu. Ağlayanın, kimin çocukları olduğunu bilmiyordu fakat Helen ve annesi Jenny Fields onların yanındaydı. Garp baktığı şeyi onlardan saklamaya uğraşırken hep birlikte merdivenlerden inip yanından geçiyorlardı. Hepsi üst kattaydı ve korkunç bir şey onları uyandırmıştı; bodrum bir bomba sığınağıymış gibi, oraya inmek için alt kata doğru koşuyorlardı. Garp bunu düşünürken, bir bombanın boğuk gürültüsünü duydu; parçalanan alçıları ve yanıp sönen ışıkları fark etti ve onlara yaklaşmakta olan şeyin dehşetini hissetti. Çocuklar sızlanarak, ikişer ikişer, Helen ve onları bir hemşirenin ciddiyetiyle bomba sığınağına götüren Jenny'nin yanında yürüyorlardı. Garp'a bakıyorlarsa bile bunu hafif bir üzüntü ve küçümsemeyle, sanki Garp hepsini hayal kırıklığına uğratmış ve şimdi de onlara yardım edemeyecek kadar güçsüzmüş gibi yapıyorlardı.

Garp belki de düşman uçaklarını gözlemesi gerekirken ıslak, açık bir kuku fotoğrafına bakıyordu? Rüyaların doğası gereği asla netlik kazanmıyordu bu: Garp'ın kendini bu kadar suçlu hissetmesinin ve herkesin ona bu kadar kötü bakmasının sebebi belli değildi.

Çocuklardan oluşan sıranın en sonundaki Walt ve Duncan'ın, yaz kamplarında uygulanan eş sistemine benzer biçimde el ele tutuşması, Garp'ın rüyasında, çocukların felaket karşısında vereceği doğal bir tepkiymiş gibiydi. Minik Walt, Garp'ın onu uyanamadığı bir kâbusun ortasında yakaladığında ağladığı gibi ağlıyordu. Walt, "Kötü bir rüya görüyorum," diye mırıldandı. Babasına bakıp ona neredeyse bağırarak, "Kötü bir rüya görüyorum!" dedi.

Ama Garp rüyasında, oğlunu *bu* kâbustan uyandıramıyordu. Duncan, genç ve güzel yüzünde sessiz ve cesurca sonunu bekleyen bir ifadeyle omzunun üzerinden metanetle babasına bakıyordu. Duncan son zamanlarda giderek daha çok bir yetişkin gibi görünmeye başlamıştı. Duncan'ın bu bakışı, Duncan ve Garp arasındaki bir sırdı: İkisi de bunun bir rüya *olmadığını* ve kimsenin Walt'a yardım edemeyeceğini biliyordu.

Walt, "Beni uyandır!" diye bağırdı ama çocuklardan oluşan uzun sıra, bomba sığınağına inmeye başlamıştı. Kıpırdanarak Duncan'ın elinden kurtulmaya çalışan Walt (boyu Duncan'ın dirseğine geliyordu) tekrar babasına baktı. Buna kendini inandırmaya çalışıyormuş gibi, "*Rüya* görüyorum!" diye bağırdı. Garp'ın yapabileceği hiçbir şey yoktu; hiçbir şey söylemedi, onların peşinden merdivenlerden inmeye çalışmadı. Dökülen alçı parçaları her şeyi beyaza boyamıştı. Bombalar düşmeye devam ediyordu.

Garp, minik Walt'un arkasından, "Sadece rüya görüyorsun!" diye bağırdı. Yalan söylediğini bilse de, minik Walt'un arkasından, "Bu sadece kötü bir rüya!" diye seslendi.

Sonra Helen onu tekmeledi ve Garp uyandı.

Helen belki de Garp'ın kontrolden çıkmış hayal gücünün Walt'tan uzaklaşıp kendisine yönelmesinden korkuyordu. Çünkü Garp, Walt için endişelendiğinin yarısı kadar Helen için endişelense, bir şeyler olduğunu anlardı.

342 Helen olanların kontrolü altında olduğunu düşünüyordu; en azından başlangıcı kontrol altında tutmuş, kamburunu çıkarmış duran Michael Milton'a her zamanki gibi ofisinin kapısını açmış ve onu içeri davet etmişti. İçeri girdiklerinde Milton'ın arkasından kapıyı kapamış, nefes bile almasını engelleyecek biçimde, ince boynunu tutarak onu hızla dudaklarından öpmüş ve dizini bacaklarının arasına itmişti; Milton, çöp kovasının üzerine düşmüş ve not defterini düşürmüştü.

Helen bir nefes alarak, "Tartışılacak başka bir şey yok," dedi. Dilini Milton'ın üst dudağının üzerinde gezdirdi; bıyığını sevip sevmediğine karar vermeye çalışıyordu. Bıyığı sevdiğine, en azından şimdilik sevdiğine karar verdi. Milton'a, "Sadece senin evinde buluşacağız. Başka hiçbir yerde olmaz," dedi.

"Evim nehrin karşısında," dedi Milton.

"Nerede olduğunu biliyorum," dedi Helen. "Evin temiz mi?"

"Elbette," dedi Milton. "Ve harika bir nehir manzarası var."

"Manzara umurumda değil," dedi Helen. "Sadece temiz olmasını istiyorum."

"Gayet temiz," dedi Milton. "Daha iyi bir temizlik de yapabilirim."

"Sadece senin arabanı kullanabiliriz," dedi Helen.

"Arabam yok," dedi Milton.

"Olmadığını biliyorum," dedi Helen. "Bir araba alman gerekecek."

Milton gülümsüyordu; çok şaşırmıştı ama kendine güveni tekrar yerine gelmişti. "Ama *şu an* bir araba almam gerekmiyor, değil mi?" deyip bıyığıyla Helen'ın boynunu okşadı ve memelerine dokundu. Helen kendini onun dokunuşundan kurtardı.

"İstediğin zaman alabilirsin," dedi. "Asla benim arabamı kullanmayacağız ve ben, kasabanın herhangi bir yerinde seninle yürürken ya da otobüste giderken görülmeyeceğim. Biri bundan haberdar olursa her şey biter. Bunu anlıyor musun?" Helen masasının arkasına oturduğunda Milton masanın arkasına geçip ona dokunmaya davet edilmediğini anladı; genellikle öğrencilerin oturduğu sandalyeye oturdu.

"Elbette, anladım," dedi.

Helen ona, "Ben kocamı seviyorum ve ona asla zarar vermem," dedi. Michael Milton, bu sözler karşısında gülümsememesi gerektiğini biliyordu.

"Hemen bir araba alacağım," dedi.

"Ve evini temizle. Ya da temizlikçi tut," dedi Helen.

"Elbette," dedi Milton. Artık birazcık gülümsemeye cesaret edebiliyordu. Ona, "Nasıl bir araba almamı istersin?" diye sordu.

"Bu hiç umurumda değil," dedi Helen. "Sadece çalışan ve sürekli garajda durmayan bir araba al. Ve katlanabilir kotukları olanlardan alma. Ön koltuğu geniş olan bir araba al." Michael Milton daha önce hiç görünmediği kadar şaşkın ve kafası karışmış görünüyordu; bu yüzden Helen ona durumu açıkladı: "Ön koltuğa rahatça uzanabilmek istiyorum. Başımı da kucağına koyacağım, böylece kimse yanında oturduğumu görmeyecek. Anladın mı?"

Milton tekrar gülümseyerek, "Endişelenme," dedi.

"Burası küçük bir kasaba," dedi Helen. "Bunu kimse öğrenmeyecek."

Michael Milton kendinden emin bir tavırla, "O kadar da *küçük* bir kasaba değil," dedi.

"Bütün kasabalar küçüktür," dedi Helen. "Ve bu kasaba, düşündüğünden daha küçük. Sana anlatmamı ister misin?"

Milton ona, "Bana neyi anlatacaksın?" diye sordu.

"Margie Tallworth'le yatıyorsun," dedi Helen. "Kız, Karşılaştırmalı Edebiyat 205 dersini alıyor; ikinci sınıf öğrencisi. Ayrıca *çok* genç bir başka lisans öğrencisiyle de görüşüyorsun; o da Dirkson'ın İngilizce 150 dersini alıyor. O kız sanırım *birinci sınıf* öğrencisi ama onunla yatıp yatmadığını bilmiyorum. Yatmadıysan, eminim bu denemediğin için değildir," diye ekledi. "Bildiğim kadarıyla, henüz lisansüstü sınıf arkadaşlarından birine dokunmadın. Ama eminim kaçırdığım biri vardır ya da olmuştur."

Michael Milton hem utanmış hem de gururlanmıştı; yüz ifa-
344 desi üzerinde genellikle sahip olduğu kontrolünü öylesine kaybetmişti ki Helen onun yüzünde gördüğü ifadeyi beğenmediği için bakışlarını kaçırdı.

"*İşte*, bu kasaba ve her kasaba bu kadar küçüktür," dedi Helen. "Benimle birlikte olacaksan diğerleriyle birlikte olamazsın. Genç kızların her şeyi fark etmeye ve fark ettikleri şeyleri *söylemeye* ne kadar meraklı olduğunu bilirim."

Michael Milton "Evet," dedi. Not almaya hazırmış gibi görünüyordu.

Aniden Helen'ın aklına bir şey geldi ve bir an için sarsılmış gibi göründü. "Ehliyetin *var*, değil mi?" diye sordu.

"Evet!" dedi Michael Milton. İkisi de güldüler, Helen yeniden rahatladı, ama Milton onu öpmek için masanın arkasına geçtiğinde başını iki yana sallayıp bir el işaretiyle onu kendisinden uzaklaştırdı.

"Ve bana asla burada dokunmayacaksın," dedi. "Bu ofiste mahrem hiçbir şey yaşanmayacak. Ben kapımı kilitlemem. Kapa-

lı durmasından bile hoşlanmam. Lütfen, şimdi de kapıyı aç," diye rica edince Milton onun söylediğini yaptı.

Milton araba olarak devasa bir Buick Roadmaster aldı; bu, yanlarında gerçek ahşaptan çıtalar olan, eski tipte bir steyşın vagondu. Araba, Kore öncesinden kalma krom ve gerçek meşe parçalarıyla, 1951 model bir Buick Dynaflow'du. Ağırlığı neredeyse üç tondu. İçine yedi buçuk litre yağ ve yetmiş bir litre benzin konuyordu. Orijinal fiyatı iki bin sekiz yüz elli dolardı fakat Michael Milton onu altı yüz dolardan ucuza almayı başarmıştı.

Satıcı, Michael'a, "Sekiz silindirli, hidrolik direksiyonlu, Carter marka, tek boğazlı bir karbüratörü var," demişti. "Çok paslı da değil."

Ama arabayı almasının sebebi aslında, yüz seksen santim genişliğinde ve beş metre uzunluğundaki arabanın, donuk ve göze batmayan, kurumuş kan renginde olmasıydı. Ön koltuk o kadar uzun ve genişti ki Helen neredeyse dizlerini hiç bükmeden ya da başını Michael Milton'ın kucağına koymadan uzanabilirdi, gerçi Helen bunu yine de yapacaktı.

Başını onun kucağına koymasının sebebi, bunu yapmak *zorunda* olması değildi; Helen ön paneli izlemeyi ve büyük, kaliteli bordo koltuğun eski deri kokusuna yakın olmayı seviyordu. Helen başını onun kucağına koyuyordu çünkü Michael'ın bacağının kasılıp gevşemesini, kasıklarının, frenle gaz arasında yer değiştirirken hafifçe kıpırdamasını seviyordu. Başını dayayabileceği sakin bir kucaktı bu, çünkü arabanın vites kolu yoktu; sürücünün, tek bir ayağını nadiren değiştirmesi gerekiyordu. Michael Milton düşünceli davranarak bütün bozuk paralarını sol cebinde taşıyordu, bu yüzden Helen sadece pantolonunun yumuşak, fitilli kadife kumaşının çıkıntılarını hissediyordu; bu, Helen'ın yanağında hafif bir iz bırakıyordu ve bazen de Michael Milton'ın yükselen ereksiyonu kulağına değiyor ya da ensesinin arkasındaki tüylere kadar ulaşıyordu.

Helen bazen, yemek yemek için ağzını açmış, dişlerinin üze-

rinde *Buick Sekiz* yazan bir balığa benzeyen büyük, krom ızgarasıyla kocaman arabanın içinde kasaba boyunca ilerlerlerken onu ağzına almayı hayal ediyordu. Ama Helen bunun güvenli olmayacağını biliyordu.

Belki de hiçbir şeyin güvenli olmadığının ilk belirtisi, Margie Tallworth'ün, ders konusunda neyi sevmediğine dair bir not bile yazmadan Helen'ın Karşılaştırmalı Edebiyat 205 dersini bırakmasıydı. Helen, Margie'nin hoşuna gitmeyen şeyin, ders olmayabileceğinden şüpheleniyordu. Bu yüzden Bayan Tallworth'ü bir açıklama yapması için ofisine çağırdı.

İkinci sınıf öğrencisi olan Margie Tallworth, okulu, bir açıklama yapmasına gerek olmadığını bilecek kadar iyi tanıyordu. Sömestr başladıktan sonra belli bir tarihe kadar öğrenciler öğretmenin iznine ihtiyaç duymadan dersi bırakma hakkına sahipti. Kız asık bir suratla Helen'a, "Bir sebebim olması gerekiyor mu?" diye sordu.

"Hayır, gerekmiyor," dedi Helen. "Ama bir sebebin *varsa*, bunun ne olduğunu duymak isterim."

"Sebep göstermek zorunda değilim," dedi Margie Tallworth. Helen'ın bakışları karşısında çoğu öğrenciden çok daha uzun süre dayandı ve sonra, gitmek üzere ayağa kalktı. Helen onun ufak tefek, güzel ve bir öğrenciye göre iyi giyimli olduğunu düşündü. Michael Milton'ın eski kız arkadaşı ve yeni aşkına bakıldığında, aralarındaki tek benzerlik, Michael Milton'ın iyi giyinen kadınlardan hoşlandığını gösteriyordu.

Margie çıkarken Helen içtenlikle, "Bunun böyle bitmesine üzüldüm," dedi; hâlâ kızın ne *biliyor* olabileceğini öğrenmek için olta atıyordu.

Helen kızın bildiğini düşündü ve hemen Michael'ı suçladı.

Ona soğuk bir sesle –çünkü onunla soğuk bir sesle konuşabiliyordu–, "Bu işi şimdiden eline yüzüne bulaştırdın," dedi. "Margie Tallsworth'le *nasıl* ayrıldın?"

Michael Mlton kendini beğenmiş bir tavırla, "Nazikçe," dedi. "Ama bunu nasıl yaparsan yap, terk edilmek, terk edilmektir."

Helen, Michael'ın ona komut vermesinden hoşlanmıyordu, fakat bu cinsellik konusunda geçerli değildi. Oğlana bu ayrıcalığı tanıyordu ve Michael'ın bu alanda dominant olmaya ihtiyacı varmış gibi görünüyordu. Bu, Helen için farklı bir deneyimdi ve bundan rahatsız olmuyordu. Michael'ın bazen sert olabildiğini ama hiçbir zaman tehlikeli olmadığını düşünüyordu; ve Helen açıkça bir şeyi yapmamasını söylediğinde hemen duruyordu. Bir keresinde ona, "Hayır! Bundan hoşlanmıyorum, yapmayacağım," demek zorunda kalmıştı. Ama sonra, "Lütfen," diye eklemişti çünkü Michael'ın duracağından *o kadar da* emin değildi. Michael durmuştu; Helen'a başka biçimlerde sert davranabiliyordu ama bu, Helen için sorun değildi. Helen için ona tamamen güvenememek heyecan vericiydi. Ama *sessiz* kalacağı konusunda ona güvenememek bambaşka bir meseleydi. Helen Michael'ın kendisi hakkında konuştuğunu öğrenirse her şeyin sonu olurdu bu.

"Ona hiçbir şey söylemedim," diye ısrar etti Michael. "Ona, 'Margie, aramızdaki her şey bitti,' dedim, ya da böyle bir şey söyledim. Ona başka bir kadın olduğunu bile söylemedim ve *kesinlikle* senden bahsetmedim."

"Ama muhtemelen daha önce benden bahsettiğini duymuştu," dedi Helen. "Yani, bu iş başlamadan önce."

"Zaten senin dersini hiç sevmemişti," dedi Michael. "Bu konuda bir kez konuşmuştuk."

"Dersi hiç sevmedi mi?" dedi Helen. Bu onu gerçekten şaşırtmıştı.

Michael sabırsızca, "Çok zeki bir kız sayılmaz," dedi.

"Bu durumu kesinlikle öğrenmemeli," dedi Helen. "Çok ciddiyim; bir şey bilip bilmediğini öğrenmen gerek."

Ama Michael hiçbir şey bulamadı. Margie Tallworth onunla konuşmayı reddetti. Michael telefonda ona, ayrılmalarının sebebinin, geri dönen eski bir kız arkadaşı olduğunu söylemeye çalıştı; kız kasabaya yeni dönmüştü, kalacak bir yere ihtiyacı vardı, her çey çok hızlı olmuştu. Ama Michael hikâyesini bitiremeden Margie Tallworth telefonu kapattı.

Helen biraz daha sigara içti. Birkaç gün boyunca endişeyle Garp'ı izledi ve gerçekten suçluluk duymaya başladığında, Garp'la sevişirken, bunu onunla sevişmek istediği için değil, bir şeylerden şüpheleniyorsa ona güven vermek için yaptığından kendini daha da suçlu hissetti.

Garp bu konuda çok fazla düşünmüyordu. Ya da bunu sadece bir kere, Helen'ın kasıklarının arka tarafındaki minik morlukları gördüğünde düşünmüştü. Garp güçlü bir adam olsa da karısı ve çocuklarına karşı çok nazikti. Ayrıca güreşçi olduğu için, parmakların bıraktığı morlukların nasıl göründüğünü biliyordu. Bundan bir ya da iki gün sonra aynı küçük parmak morluklarını Duncan'ın kollarının arkasında –oğluyla güreşirken onu tuttuğu noktalarda– da görünce Garp, sevdiği insanları istediğinden daha sert tuttuğu sonucunu çıkardı. Helen'ın üzerinde gördüğü parmak morluklarının da ona ait olduğunu düşündü.

O, kolay kıskanmayacak kadar kibirli bir adamdı. Ve bir sabah
348 dudaklarında hissederek uyandığı isimden kurtulmuştu. Artık evde Helen'ı geceleri uyutmayan Michael Milton yazıları yoktu. Hatta Helen giderek daha erken yatmaya başlamıştı; dinlenmeye ihtiyacı oluyordu.

Helen ise Volvo'nun tokmaksız, keskin vites kolunu sevmeye başlamıştı; akşamları ofisinden eve dönerken vites kolunun avucunun içine batışı hoşuna gidiyor hatta çoğunlukla elini, keskin uçların derisini delmesine ramak kalacak kadar bastırıyordu. Bu şekilde gözlerinin yaşarmasını sağlayabiliyordu ve bu, eve vardığında, oğlanlar televizyonun durduğu odanın penceresinden bağırıp ona el sallarken ve Garp yemeğin hazır olduğunu söyleyip de Helen mutfağa girdiğinde kendini temiz hissetmesini sağlıyordu.

Margie Tallworth'ün bir şeyler biliyor olma ihtimali Helen'ı korkutuyordu, çünkü Helen, Michael'a –ve kendisine– biri öğrendiği an her şeyin biteceğini söylemiş olsa da, artık bitirmenin, en başta tahmin ettiğinden daha zor olacağını biliyordu. Mutfağında duran Garp'a sarılıp Margie Tallworth'ün hiçbir şey bilmiyor olmasını diledi.

Margie Tallworth çok şey bilen biri değildi, ama Michael Milton'ın Helen'la ilişkisi olduğunu biliyordu. Birçok başka şeyden haberi yoktu ama bunu biliyordu. Margie, Michael Milton'la yaşadıkları sığ ilişkinin "cinselliği aştığını", Helen'ınsa Michael'la sadece eğlendiğini düşündüğü için çok aptaldı. Aslında Margie Tallworth yalnızca, "cinselliğin" içinde *kaybolmuştu* hatta Michael Milton'la ilişkisinde cinsellikten *başka* ne olduğunu anlamak bile zordu. Ama Helen'ın Michael Milton'la ilişkisinin de büyük ölçüde cinsellik üzerine kurulu olduğunu düşünmek konusunda da tamamen haksız sayılmazdı. Margie Tallworth zamanının çok büyük bir bölümünü, çok fazla şeyi tahmin etmeye çalışarak geçirdiği için aptaldı fakat bu konudaki düşünceleri doğruydu.

Margie, Michael Milton'la Helen'ın, gerçekten Michael'ın yazıları üzerine konuştukları dönemden beri yattıklarını düşünüyordu. Margie Tallworth, Michael Milton'la başka türlü bir ilişki kurulabileceğine inanmıyordu. Bu konuda aptal değildi. Helen'la Michael'ın arasında nasıl bir ilişki olduğunu, Helen'dan bile önce anlamış olabilirdi.

Ve Margie Tallworth, İngilizce ve Edebiyat binasının dördüncü katındaki kadınlar tuvaletinin buzlu camından, otoparktan bir kralın tabutu gibi çıkan üç tonluk Buick'in film çekilmiş ön camından içeriyi görebiliyordu. Margie, Bayan Garp'ın uzun ön koltuk boyunca uzattığı ince bacaklarını görebiliyordu. Yanındaki kişi en yakın arkadaşın değilse, tuhaf bir yolculuk biçimiydi bu.

Margie onların alışkanlıklarını kendininkilerden iyi biliyordu; Michael Milton'ı unutmak için uzun yürüyüşlere çıkıyor ve Helen'ın nerede yaşadığını öğrenmeye çalışıyordu. Kısa süre içinde Helen'ın kocasının alışkanlıklarını da öğrendi, çünkü Garp'ın alışkanlıkları, başka *herkesin* alışkanlıklarından çok daha istikrarlıydı. Adam sabahları evin içinde odadan odaya dolaşıyordu; belki de işsizdi. Bu, Margie Tallworth'ün, Helen'ın kocasının boynuzlu bir koca olduğuna dair fikrini de destekliyordu; adam işsizdi. Öğlen saatlerinde üzerinde spor giysileriyle dışarı çıkıyor, kilometrelerce koşuyor, geri döndüğündeyse hemen her zaman o

gider gitmez gelen mektuplarını okuyordu. Sonra yine evin içinde dolaşıyor, duşa doğru yol alırken tek tek giysilerini çıkarıyor ve duştan çıktıktan sonra giyinmek için acele etmiyordu. Tek bir şey, boynuzlu koca resmine uygun değildi; Garp'ın güzel bir vücudu vardı. Bir de neden mutfakta bu kadar çok vakit geçiriyordu? Margie Tallworth, onun işsiz bir aşçı olup olmadığını merak etti.

Sonra çocuklar eve geliyor ve Margie Tallworth'ün yumuşak, küçük kalbi sızlıyordu. Adam çocuklarıyla oyun oynarken de epey nazik görünüyordu ve bu da Margie Tallworth'ün boynuzlu koca tahminine uyuyordu: Biri dışarıda karısını *yere yapıştırırken*, çocuklarıyla neşeli oyunlar oynayan biri. "Yere yapıştırılmak", Garp'ın tanıdığı, güreşçilerin de kullandığı bir kelimeydi ve "mavi ve kan rengi" Steering günlerinden beri kullanılıyordu. Sürekli, ıslak, açık bir kukuyu yere yapıştırdığından bahsederek böbürlenen birileri olurdu.

Bir gün Garp üzerinde spor giysileriyle kapıdan çıktığında Mar-
350 gie Tallworth onun evden uzaklaşmasını bekledi, sonra elinde posta kutusuna atmaya niyetli olduğu, parfüm kokulu bir notla Garp'ın verandasına çıktı. Bunu çok dikkatli düşünmüştü; Garp'ın notu okuyup çocukları eve dönmeden önce kendini toparlamaya zamanı olacaktı. Margie, kötü haberlerin böyle aniden verilmesi gerektiğini düşünüyordu. Kendine gelmesi için yeterli süresi olduğunda, kişi çocuklarını karşılamak için kendini hazırlayabilirdi. Bu da, Margie Tallworth'ün, hakkında hiçbir şey bilmediği şeylerden biriydi.

Notu yazmak bile onun için çok zor olmuştu çünkü kelimelerle arası iyi değildi. Ve parfümlü olmasının sebebi, Margie Tallworth'ün sahip olduğu bütün kâğıtların parfümlü olmasıydı. Düşünmüş olsaydı, bu not için parfümlü bir kâğıdın uygun olmadığını fark ederdi, ama bu da bilmediği şeylerden biriydi. Margie'nin okul ödevleri bile parfümlüydü; Helen, Margie Tallworth'ün Karşılaştırmalı Edebiyat 205 dersi için teslim ettiği ilk ödevi okurken, *koku* irkilmesine sebep olmuştu.

Margie'nin Garp'a bıraktığı notta şöyle yazıyordu:

Karının Michael Milton'la münasebeti var.

Margie Tallworth büyüdüğünde, birinin "öldüğünü" söylemektense "vefat ettiğini" söyleyen insanlardan olacaktı. Bu nedenle sözcüklerini dikkatle seçmiş, Helen'ın Michael Milton'la "münasebeti olduğunu" yazmıştı. Elinde tatlı kokulu bu notla Garp'ın verandasında dururken yağmur yağmaya başladı.

Garp'ın koşudan geri dönmesini bir yağmurdan daha hızlı sağlayacak hiçbir şey yoktu. Koşu ayakkabılarının ıslanmasından nefret ediyordu. Soğuk ve karlı havalarda bile koşardı, ama yağmur yağdığında, Garp küfrederek eve dönüp kötü hava yüzünden bozulan moralini düzeltmek için bir saat yemek pişirirdi. Sonra üzerine bir yağmurluk geçirip güreş antrenmanına yetişmek için spor salonuna giden otobüsü yakalayacaktı. Yol üzerinden Walt'u alıp onu da spor salonuna götürecek, spor salonuna ulaştığındaysa Duncan'ın okuldan eve dönüp dönmediğini anlamak için eve telefon edecekti. Bazen, ocağın üzerinde hâlâ pişen bir yemek varsa Duncan'a talimatlar verirdi ama genellikle sadece Duncan'ı bisiklete binerken dikkatli olması için uyarır ve ona acil durum telefonlarını sorardı. Duncan yangın, patlama, silahlı soygun, sokaklarda kargaşa gibi durumlarda hangi numaraları araması gerektiğini biliyor muydu?

Sonra güreşecek ve antrenmandan sonra Walt'la birlikte duşa girecekti; tekrar evi aradığında Helen orada olacak ve onları almaya gelecekti.

Garp işte bu yüzden yağmuru sevmiyordu. Güreşmekten keyif alsa da, yağmur basit planlarını karmaşıklaştırıyordu. Ve Margie Tallworth verandada aniden, arkasında nefes nefese ve öfkeli Garp'ı görmeyi hiç beklemiyordu.

"Aaahhh!" diye bağırıp elindeki parfümlü notu, kanamasını durdurmaya çalıştığı bir hayvanın atardamarıymış gibi sıktı.

"Merhaba," dedi Garp. Onun bir bebek bakıcısı olabileceğini düşünmüştü. Bebek bakıcıları konusunda kendini uzun süre önce eğitmişti. Ona içten bir merakla gülümsedi; hepsi bu.

"Aaa," dedi Margie Tallworth; konuşamıyordu. Garp elindeki

buruşturulmuş nota bakınca gözlerini sımsıkı kapatıp elini ateşe sokuyormuş gibi notu ona uzattı.

Garp başlangıçta onun bir şey istemeye gelmiş Helen'ın öğrencilerinden biri olduğunu sandıysa da artık farklı düşünüyordu. Kızın konuşamadığını ve notu ona verirken çok gergin olduğunu görebiliyordu. Garp'ın konuşamayan ve gergin bir tavırla insanlara notlar uzatan kadınlar hakkındaki deneyimi, Ellen James'cilerle sınırlıydı; bir an öfkesini bastırmak zorunda kaldı; o tüyler ürpertici Ellen James'cilerden biri daha onunla tanışmaya çalışıyordu. Yoksa ondan, heyecan verici Jenny Fields'ın içine kapanık oğlundan bir şeyler öğrenmeye çalışmaya mı gelmişti?

Aptal notta,

Merhaba! Ben Margie. Ben bir Ellen James'ciyim,

yazacaktı.

352

Ellen James'cinin ne olduğunu biliyor musunuz?

Garp onların da kısa süre sonra, İsa hakkındaki o kibirli kitapçıkları kapına getiren dindar aptallara benzeyeceğini düşündü. Ellen James'cilerin bu kadar genç bir kıza yaklaşması düşüncesi onu hasta ediyordu; Garp, kızın, hayatında bir dile sahip olmak isteyip istemeyeceğine karar vermek için çok genç olduğunu düşünüyordu. Başını iki yana sallayıp notu eliyle reddetti.

"Evet, evet, biliyorum, biliyorum," dedi Garp. "Ne olmuş yani?"

Zavallı Margie Tallworth buna hazırlıklı değildi. Buraya bir intikam meleği gibi gelmişti; bu onun için büyük bir yük olsa da korkunç görevi, haberi olması gereken birine kötü haberi vermekti. Ama adam *biliyordu*! Ve bu umurunda bile değildi.

Notu iki eliyle kavrayıp güzel, titreyen memelerine sımsıkı bastırdı; bu, nottan –ya da kızdan– daha da fazla koku yüksel-

mesine sebep oldu ve kızın genç kız kokusunu taşıyan bir dalga, öfkeli gözlerle ona bakarak duran Garp'ın üzerinden geçti.

"Sana, 'Ne olmuş yani?' dedim Garp. "Gerçekten kendi dilini kesen birine saygı duymamı bekliyor musun?"

Margie zorlukla konuştu. "Ne?" dedi; artık korkuyordu. *Artık* zavallı adamın neden çalışmadığını ve bütün gün evde dolaşıp durduğunu anladığını düşünüyordu: Adam deliydi.

Garp söylediği sözcüğü net duymuştu; bu, boğuk bir "Aahh" ya da ufak bir "Aaa" değildi; bu, dili kesilmiş bir ağzın çıkarabileceği bir ses değildi. Bu, tam bir kelimeydi.

"Ne?" dedi Garp.

Kız yeniden, "Ne?" dedi.

Garp kızın ona uzattığı nota baktı.

"*Konuşabiliyor* musun?" dedi.

"Elbette," diye çıkıştı Margie.

Garp elindeki notu işaret ederek, "O da *ne*?" diye sordu. Ama artık Margie bu delirmiş, boynuzlu kocadan korkuyordu. Neler yapabileceğini ancak Tanrı bilirdi. Çocuklarını ya da karısını öldürebilirdi; Michael Milton'ı tek koluyla öldürebilecek kadar güçlü görünüyordu. Ve seni sorgularken herkes kötü görünürdü. Margie ondan uzaklaşıp verandadan indi.

"Bekle!" diye bağırdı Garp. "O not *bana* mı? *Ne* o? Helen'a bir şey mi getirdin? Kimsin sen?"

Margie Tallworth başını iki yana salladı. "Bir hata yaptım," diye fısıldayıp oradan uzaklaşmak için arkasını döndüğünde, sırılsıklam postacıyla çarpışıp çantasındaki bütün mektupların etrafa saçılmasına sebep olurken kendisi de geriye savrulup Garp'a çarptı. Garp'ın gözünün önünde bir anda, bir postacıyı Viyana'daki bir merdivenden aşağı yuvarlayan ve sonsuza dek kanundışı ilan edilen bunamış ayı Duna belirdi. Ama Margie Tallworth sadece verandada yere düşmüş, çorapları yırtılmış ve bir dizi sıyrılmıştı.

Tuhaf bir anda geldiğini tahmin eden postacı, etrafa saçılmış mektuplarının arasında Garp'ınkileri aradı, ama Garp artık sade-

ce, ağlayan kızın ona bırakacağı mesajla ilgileniyordu. Ona nazikçe, "Neydi o?" diye sorup ayağa kalkmasına yardım etmeye çalıştı ama kız olduğu yerde kalmak istiyordu. Ağlamaya devam etti.

"Özür dilerim," dedi Margie Tallworth. Cesaretini kaybetmişti; Garp'ın yanında gerektiğinden uzun süre durmuş ve artık ondan *hoşlandığını* düşünmeye başlamıştı, bu yüzden de artık bu haberi ona vermeyi hayal bile edemiyordu.

"Dizin çok kötü değil," dedi Garp. "Ama izin ver, sana onu temizleyebileceğin bir şeyler getireyim." Garp kızın yarası için antiseptik ve bandaj getirmek üzere içeri girince Margie bu fırsatı kullanıp topallayarak uzaklaştı. Bu haberi onun yüzüne karşı veremezdi, ama bunu ondan saklayamazdı da. Garp'a notunu bıraktı. Onun sokak boyunca, otobüslerin durduğu köşeye kadar topallayarak ilerleyişini izleyen postacı, bir an için, Garp ailesinin neyin peşinde olduğunu merak etti. Zaten onlara diğer ailelerden daha çok mektup geliyordu.

354 Bunlar Garp'ın yazdığı ve zavallı editörü John Wolf'un cevaplamakta zorlandığı mektuplardı. Ayrıca, yorum yapması için gönderilen kitaplar da vardı. Garp onları Helen'a veriyordu; Helen en azından kitapları okuyordu. Derken Garp'ın çok fazla olduklarını düşündüğü, Helen'ın dergileri vardı. Garp'ın abone olduğu iki dergi vardı; *Gurme* ve *Amatör Güreş Haberleri*. Tabii bir de faturalar da vardı. Jenny de sık sık onlara mektup yazıyordu; bugünlerde yazdığı tek şey mektuplardı. Ve arada sırada Ernie Holm'den de kısa ve tatlı bir mektup gelirdi.

Harry Fletcher da zaman zaman ikisine de mektuplar yazıyordu ve Alice hâlâ, muhteşem akıcılığıyla, Garp'a hiçbir şey anlatmayan mektuplar yazıyordu.

Ve şimdi, bu tanıdık mektupların arasında bir de buram buram parfüm kokan, gözyaşlarıyla ıslanmış bir not vardı. Garp antiseptik şişesini ve bandajları yere bıraktı; kızı aramaya ise zahmet bile etmedi. Buruşmuş notu eline aldığında, konunun ne olduğunu aşağı yukarı bildiğini düşünüyordu.

Bunu neden daha önce düşünemediğini merak etti, çünkü

bunu işaret eden bir sürü şey vardı; şimdi düşününce, bunu daha önce aklından geçirdiğini, sadece bu kadar bilinçli biçimde düşünmediğini fark ediyordu.

Yırtılmaması için notu yavaşça açarken, kâğıttan sonbahar çıtırtılarına benzer sesler geldi; gerçi Garp, soğuk bir mart gününde, çamura dönüşmüş toprağın üzerinde duruyordu. Garp onu açarken minik not kemikler gibi çıtırdadı. Nottan yükselen parfümle Garp, hâlâ kızın keskin sesini duyabildiğini hayal etti: "*Ne?*"

Garp "ne" olduğunu biliyordu, yalnızca "kiminle" olduğunu bilmiyordu; bu isim bir sabah aniden zihninde belirmişti ama Garp o an ismi unutmuştu. Elbette not ona bu ismi hatırlattı: Michael Milton. Bu isim Garp'ın kulağına, oğlanları götürdüğü dondurmacıdaki yeni bir aromanın ismiymiş gibi geldi. Çilek Çılgınlığı, Çikolata Çarşısı, Moka Medeniyeti ve bir de Michael Milton vardı. *İğrenç* bir isimdi –Garp onun tadını alabiliyordu– ve Garp sağanak giderine kadar sert adımlarla ilerleyip korkunç kokulu notu küçük parçalara ayırdı, ızgaradan aşağı attı. Sonra eve dönüp bu ismi telefon rehberinden defalarca okudu.

Garp, Helen'ın uzun zamandır başka biriyle "ilişkisi olduğunu" öğrendikten sonra, sanki kendisi de bunu bir süredir biliyormuş gibi hissetti. Ama o *isim*! Michael Milton! Garp bir zamanlar onunla tanıştırıldığı partide –Helen'a– onun hakkındaki fikirlerini söylemişti. Garp, Helen'a Michael Milton'ın "pısırığın teki" olduğunu söylemişti; birlikte bıyığı üzerine tartışmışlardı. Michael Milton! Garp bu ismi o kadar çok kez tekrar tekrar okudu ki Duncan okuldan eve dönüp babasının yine hayali insanları için isim aradığını düşündüğünde hâlâ telefon rehberine bakıyordu.

"Daha Walt'u almadın mı?" diye sordu Duncan.

Garp bunu unutmuştu. Garp, Walt'un bir de hasta olduğunu düşündü. Oğlum *hasta* hâliyle beni beklememeli.

"Haydi, gidip onu birlikte alalım," dedi. Bu Duncan'ı çok şaşırtsa da Garp telefon rehberini çöp kutusuna attı. Otobüs durağına yürüdüler.

Garp'ın üzerinde hâlâ spor giysileri vardı ve hâlâ yağmur yağıyordu; Duncan bunun da tuhaf olduğunu düşündü ama bu konuda hiçbir şey demedi. "Bugün iki gol attım," dedi. Her nedense Duncan'ın okulunda sürekli futbol oynanıyordu; sonbahar, kış ve ilkbahar boyunca sadece futbol oynuyorlardı. Burası küçük bir okuldu ama sürekli futbol oynanmasının başka sebepleri de vardı. Garp bunun ne olduğunu unutmuştu. Zaten bu sebepten hiçbir zaman hoşlanmamıştı. Duncan, "İki gol," diye tekrarladı.

"Harika," dedi Garp.

"Biri kafa golüydü," dedi Duncan.

"Kafanla mı attın?" dedi Garp. "Bu harika."

"Ralph bana mükemmel bir pas verdi," dedi Duncan.

"*Yine de* harika," dedi Garp. "Ve Ralph'e de aferin." Kolunu Duncan'ın omzuna doladı ama onu öpmeye çalışırsa Duncan'ın utanacağını biliyordu; onu öpmesine izin verenin Walt olduğunu düşündü. Sonra Helen'ı öpmeyi düşündü ve neredeyse otobüsün önüne atlıyordu.

"Baba!" dedi Duncan. Otobüse bindiklerinde babasına, "Sen iyi misin?" diye sordu.

"Tabii," dedi Garp.

"Güreş odasında olacağını tahmin etmiştim," dedi Duncan. "Yağmur yağıyor."

Walt'un kreşinden nehrin karşı kıyısı görünüyordu ve Garp orada, telefon rehberine bakarken ezberlediği, Michael Milton'ın tam adresini bulmaya çalışıyordu.

"Nerede kaldın?" diye yakındı Walt. Öksürdü; burnu akmıştı ve vücudunun çok sıcak olduğunu hissediyordu. Ne zaman yağmur yağsa, güreşmeye gideceklerini düşünüyordu.

"Kasaba merkezine geldiğimize göre, neden hep birlikte güreş odasına gitmiyoruz?" diye sordu Duncan. Giderek daha da mantıklı birine dönüşüyordu ama Garp, "Hayır," dedi. Bugün güreşmek istemiyordu. Duncan, "Ama neden?" diye ısrar etti.

"Çünkü üzerinde koşu giysileri var, seni aptal," dedi Walt.

"Kapa çeneni, Walt," dedi Duncan. Otobüs yolculuğu bo-

yunca kavga ettiler; sonunda Garp onlara kavga etmemelerini söyledi. Garp, Walt'un hasta olduğunu, kavga etmenin buna iyi gelmeyeceğini düşünüyordu.

"Ben hasta değilim," dedi Walt.

"Evet, hastasın," dedi Garp.

"Evet, hastasın," diyerek onu kızdırdı Duncan.

"Kapa çeneni, Duncan," dedi Garp.

Duncan, "Vay canına, ne kadar da neşelisin," deyince Garp onu öpmek istedi; Garp, Duncan'a kendini kötü hissetmediğini söylemek istedi ama onu öpmesi Duncan'ı utandırıyordu; bu yüzden Garp onun yerine Walt'u öptü.

"Baba!" diye sızlandı Walt. "Sırılsıklam ve terlisin."

"Çünkü üzerinde koşu giysileri var, seni aptal," dedi Duncan.

"Bana aptal dedi," dedi Walt, Garp'a.

"Duydum," dedi Garp.

"Ben aptal değilim," dedi Walt.

"Evet, aptalsın," dedi Duncan.

"İkiniz de çenenizi kapatın," dedi Garp.

Duncan kardeşine, "Babamızın keyfi çok yerinde, değil mi?" diye sordu.

"Kesinlikle," dedi Walt ve otobüs onları giderek hızlanan yağmurun altında, evlerine birkaç blok uzaklıkta indirene kadar, birbirleriyle kavga etmek yerine babalarını kızdırmaya karar verdiler. Eve varmalarına bir blok kala üçü de sırılsıklamdı. Çok hızlı giden bir araba aniden yanlarında durdu; büyük bir mücadeleden sonra pencere açıldığında Garp buhar dolu arabada Bayan Ralph'in bitkin düşmüş, pırıltılı yüzünü gördü. Kadın onlara gülümsedi.

Kadın, Duncan'a, "Ralph'i gördün mü?" diye sordu.

"Hayır," dedi Duncan.

"O aptal, yağmurda eve dönmesi gerektiğini bile düşünemiyor," dedi Bayan Ralph. Tatlı bir sesle Garp'a, "Sanırım bunu sen de düşünememişsşin," dedi. Kadın hâlâ gülümsüyordu ve Garp da ona gülümsemeye çalıştı ama aklına söyleyecek hiçbir şey gel-

miyordu. Yüzündeki ifadeyi pek iyi kontrol edemediğini tahmin etti; çünkü Bayan Ralph yağmur altında onunla dalga geçme fırsatını normalde kaçırmazdı. Fakat bunun yerine, aniden Garp'ın hayaletlerinkini andıran gülümsemesinden korkmuş gibi tekrar penceresini kapattı.

"Görüşürüz," diye seslenip yavaş yavaş ilerlemeye başladı.

Garp onun arkasından, "Görüşürüz," diye mırıldandı; kadını gerçekten beğeniyor ve artık, belki de bu korkunç olayın da gerçekleşeceğini düşünüyordu: Belki de Bayan Ralph'i görmeye giderdi.

Eve geldiklerinde Walt için sıcak bir banyo hazırlayıp onunla birlikte küvete girdi. Bu, o küçük bedenle güreşmek için sık kullandığı bir bahaneydi. Duncan artık Garp'la birlikte küvete sığamayacak kadar büyümüştü.

"Akşam yemeğinde ne var?" diye üst kata seslendi Duncan.

Garp akşam yemeğini unuttuğunu fark etti.

358 "Akşam yemeğini unuttum," diye seslendi.

"*Unuttun* mu?" dedi Walt ama Garp Walt'u küvetin dibine batırıp gıdıkladı ve Walt ona karşı koyarken meseleyi unuttu.

Duncan alt kattan, "*Akşam yemeğini* mi unuttun?" diye bağırdı.

Garp küvetten çıkmamaya karar verdi. Küvete sıcak su eklemeye devam etti; buharın Walt'un ciğerlerine iyi geleceğine inanıyordu. Walt suda oynamak istediği sürece onu banyoda tutmaya çalışacaktı.

Helen eve geldiğinde hâlâ küvettelerdi.

Duncan ona hemen, "Babam akşam yemeğini unutmuş," dedi.

"Akşam yemeğini mi unutmuş?" dedi Helen.

"Tamamen unutmuş," dedi Duncan.

"Baban nerede?" diye sordu Helen.

"Walt'la birlikte banyo yapıyor," dedi Duncan. "*Saatlerdir* banyodalar."

"Tanrım," dedi Helen. "Belki de boğulmuşlardır."

Garp üst kattaki banyodan, "*Bu* çok hoşuna gitmez miydi?" diye bağırdı. Duncan güldü.

Annesine, "Babam bugün çok neşeli," dedi.

"Fark ettim," dedi Helen. Elini yumuşakça Duncan'ın omzuna dayadığında, aslında ona destek almak için dokunduğunu hissettirmemeye çalışıyordu. Aniden dengesini kaybetmekten korktu. Merdivenlerin başına gidip yukarıdaki Garp'a, "Kötü bir gün mü geçirdin?" diye sordu.

Ama Garp suyun altına indi; kendini kontrol etmek için yaptığı bir şeydi bu. Helen'a karşı büyük bir nefret duyuyor ama bunu Walt'un görmesini ya da duymasını istemiyordu.

Yukarıdan cevap gelmeyince Helen, Duncan'ın omzunu biraz daha sıktı. "Lütfen bunu çocukların önünde yapma," diye düşündü. Bu, Helen için yeni bir durumdu; daha önce hiçbir tartışmada kendini Garp'a karşı savunmak zorunda kalmamıştı ve korktuğunu hissediyordu.

"Yukarı gelmemi ister misin?" diye seslendi.

Yine cevap gelmedi; Garp nefesini uzun süre tutabiliyordu.

Walt aşağı doğru, "Babam suyun altında!" diye bağırdı.

"Babam çok *garip* biri," dedi Duncan.

Garp nefes almak için suyun üzerine çıktığında Walt, "Nefesini tutuyor!" diye bağırdı.

"Umarım öyledir," diye düşündü Helen. Ne yapacağını bilemiyor, kıpırdayamıyordu.

Bundan bir dakika kadar sonra Garp, Walt'a, "Ona *hâlâ* suyun altında olduğumu söyle, Walt. Tamam mı?" diye fısıldadı.

Walt bunun şeytani derecede zekice bir fikir olduğunu düşünüyordu; alt kattaki Helen'a, "Babam *hâlâ* suyun altında!" diye bağırdı.

"Vay canına," dedi Duncan. "Süre tutmalıyız. Bu yeni bir rekor olmalı."

Ama artık Helen paniğe kapıldığını hissediyordu. Duncan, Helen'ın elinin altından uzaklaşıp bu nefes tutma gösterisini izlemek için üst kata çıkmaya başladı ve Helen bacaklarının onu taşımadığını hissetti.

Garp küvetin tıpasını çıkarıp Walt'u kurulamaya başlamış

olsa da Walt, "Babam *hâlâ* suyun altında!" diye bağırdı. Çıplak hâlde, banyo paspasının üzerinde, büyük aynanın karşısında durdular. Duncan banyoya girdiğinde, parmağını dudaklarının üzerine götürüp ona hiçbir şey söylememesini işaret etti.

"Şimdi ikiniz *birlikte* söyleyin," diye fısıldadı Garp. "Üçe kadar saydığımda, 'Hâlâ suyun altında!' diyeceksiniz. Bir, iki, üç."

Duncan ve Walt aynı anda, "*Hâlâ* suyun altında!" diye bağırdı ve Helen kendi akciğerlerinin patladığını hissetti. İçinde bir çığlığın yükseldiğini hissetti ama ağzından ses çıkmadı; koşarak merdivenleri çıkarken ancak kendi kocasının ondan intikam almak için böyle bir oyun oynayabileceğini düşünüyordu: Kendini çocukların gözü önünde *boğmak* ve bunu neden yaptığını açıklamayı Helen'a bırakmak.

Banyoya ağlayarak girmesi Duncan ve Walt'u o kadar şaşırttı ki onları korkutmamak için neredeyse hemen kendini toplamak zorunda kaldı. Çıplak hâlde aynanın karşısında duran Garp yavaş
360 yavaş ayak parmaklarının arasını kurularken Helen'a bakıyordu. Bu, Helen'ın, Ernie Holm'ün, güreşçilerine rakibinin açığını aramayı öğretirken kullandığını hatırladığı bir bakıştı.

"Çok geç kaldın," dedi Garp. "Ben çoktan öldüm. Ama beni gerçekten *umursadığını* görmek dokunaklı ve biraz da şaşırtıcı."

Helen umutla Garp'a, "Bunu daha sonra konuşamaz mıyız?" diye sordu ve sanki iyi bir espri yapmış gibi gülümsedi.

Helen'ın kalçasının üzerindeki keskin kemiği parmağıyla dürten Walt, "Seni kandırdık!" dedi.

Duncan babasına, "Bu numarayı *sana* yapsaydık bize çok kızardın," dedi.

"Çocuklar yemek yemedi," dedi Helen.

"Kimse yemek yemedi," dedi Garp. "Tabii sen de yemediysen."

"Bekleyebilirim," dedi Helen ona.

"Ben de," dedi Garp.

Helen, "Ben çocuklara bir şeyler hazırlarım," deyip Walt'u iterek banyodan çıkardı. "Eminim evde yumurta ve mısır gevreği vardır."

"*Akşam yemeğinde* mi?" diye sordu Duncan. "Ne *harika* bir akşam yemeği."

"Unuttum, Duncan," dedi Garp.

"Ben kızarmış ekmek istiyorum," dedi Walt.

"Kızarmış ekmek de yiyebilirsin," dedi Helen.

"Halledebileceğinden emin misin?" diye sordu Garp, Helen'a. Helen ona gülümsemekle yetindi.

"Tanrım, ben bile *kızarmış ekmek* yapabilirim," dedi Duncan. "Bence *Walt* bile kendi kahvaltı gevreğini hazırlayabilir."

"Yumurta yapmak zordur," deyip gülmeye çalıştı Helen.

Garp ayak parmaklarının arasını kurulamaya devam etti. Çocuklar banyodan çıktığında Helen başını yeniden içeri uzatıp, "Özür dilerim ve seni seviyorum," dedi ama Garp havluyla giriştiği dikkatli işten başını kaldırmadı. "Hiçbir zaman senin canını yakmak istemedim," diye devam etti Helen. "Nasıl öğrendin? Ben *asla*, bir kere bile seni düşünmeyi bırakmadım. O kızdan mı öğrendin?" diye fısıldadı ama Garp bütün dikkatini ayak parmaklarına yöneltmişti.

Helen hazırladığı yiyecekleri çocukların önüne koyduktan sonra (daha sonra bu konuda, "Sanki *evcil hayvanlarmış* gibi!" diye düşünecekti) tekrar üst kattaki Garp'ın yanına döndü. Garp hâlâ aynanın önünde, çıplak hâlde küvetin kenarında oturuyordu.

"Onun hiçbir anlamı yok, hiçbir zaman beni senin elinden alamadı," dedi Helen. "Ve zaten artık bitti. Gerçekten bitti."

"Ne zamandan beri?" diye sordu Garp.

"Şu andan itibaren," dedi Helen. "Sadece, bunu ona söylemem gerekecek."

"Ona *söyleme*," dedi Garp. "Bırak tahmin etsin."

"Bunu yapamam," dedi Helen.

Walt alt kattan, "Yumurtamın içinde kabuk parçası var!" diye bağırdı.

"Benim kızarmış ekmeğim yanmış," dedi Duncan. Bilerek ya da bilmeyerek, ebeveynlerinin birbirleri üzerindeki dikkatini dağıtmaya çalışıyorlardı. Garp çocukların, birbirlerinden uzaklaş-

tırılması gereken ebeveynleri sezmek gibi bir yeteneği olduğunu düşündü.

"Yemeğinizi yiyin!" diye seslendi Helen. "O kadar da kötü değil."

Garp'a dokunmaya çalıştı ama Garp onun yanından geçip banyodan çıktı ve giyinmeye başladı.

"Yemeğinizi yedikten sonra sizi sinemaya götüreceğim!" diye seslendi çocuklara.

"Bunu neden yapıyorsun?" diye sordu Helen.

"Burada senin yanında kalmayacağım," dedi Garp. "Biz dışarı çıkıyoruz. Sen de o sünepe yavşağı ara ve vedalaş."

"Beni görmek isteyecektir," dedi Helen ifadesiz bir sesle. İlişkisinin bittiğini, Garp'ın bunu öğrendiğini algılamak, üzerinde Novacain etkisi yaratıyordu. Başta Garp'ı ne kadar incittiği konusunda çok hassas olsa da artık ona karşı duyguları yavaş yavaş hafifliyor, Helen tekrar kendisi için bir şeyler hissetmeye başlı-
 yordu.

"İsterse kalbini yerinden sökebileceğini söyle," dedi Garp. "O adamla görüşmeyeceksin. Veda seksi yok, Helen. Veda et sadece. Telefonda."

"Kimse 'veda seksinden' bahsetmedi," dedi Helen.

"Telefonu kullan," dedi Garp. "Ben çocukları dışarı çıkarıyorum. Film izleyeceğiz. Lütfen telefon konuşmanı biz dönmeden bitirmiş ol. Bir daha onunla *görüşmeyeceksin*."

"Söz veriyorum, görüşmeyeceğim," dedi Helen. "Ama bunu ona söylemek için onu bir kere görmem *gerek*."

"Durumu çok iyi idare ettiğini düşünüyorsun herhalde," dedi Garp.

Bir noktaya kadar Helen gerçekten de böyle hissediyordu; bu yüzden hiçbir şey söylemedi. Bu kaçamağı boyunca Garp'ı ve çocukları hiç ihmal etmediğini hissediyordu; şimdi de bunu *kendi* yöntemleriyle çözdüğü için kendini takdîr ediyordu.

"Bunu daha sonra konuşalım," dedi Garp'a. "Daha sonra sana her şeyi anlatacağım."

Çocuklar odaya girmese Garp ona vuracaktı.

Duncan, Walt'a, "Bir, iki, üç," dedi.

Duncan ve Walt birlikte, "Kahvaltı gevreği bayat!" diye bağırdı.

"Lütfen, çocuklar," dedi Helen. "Babanızla küçük bir kavga ediyoruz. Aşağı inin."

Çocuklar ona baktı.

"Lütfen," dedi Garp. Ağladığını görmemeleri için onlara arkasını döndü ama Duncan anlamış olabilirdi, Helen ise kesinlikle fark etmişti. Walt muhtemelen yakalayamamıştı.

"Kavga mı?" dedi Walt.

Duncan ona, "Gel," deyip Walt'un elini tuttu. Walt'u yatak odasının dışına çekti. "Benimle gel, Walt," dedi Duncan. "Yoksa sinemaya gidemeyiz."

"Evet, sinema!" diye bağırdı Walt.

Garp çocukların odadan çıkışındaki tavrı dehşetle tanıdı; Duncan, Walt'un önünde yürüyor ve merdivenlerden iniyordu. Walt el salladı ama Duncan onu kendine doğru çekti. Ve sonra aşağı, bomba sığınağına doğru gözden kayboldular. Garp yüzünü giysilerine gömüp ağladı.

Helen ona dokunduğunda, "Bana dokunma," dedi ve ağlamaya devam etti. Helen yatak odasının kapısını kapadı.

"Bunu *yapma*," diye yalvardı. "O buna değmez, benim için *hiçbir* anlamı yok. Onunla *güzel vakit geçirdim* yalnızca," diye açıklamaya çalıştı ama Garp başını şiddetle iki yana sallayıp pantolonunu ona fırlattı. Garp hâlâ yarı giyinikti; Helen belki de bunun, erkeklerin kendilerini en incinebilir hissettikleri hâl olduğunu fark etti. İki durumdan birine ait olmama hâli. Yarı yarıya giyinik bir kadının elinde bir güç varmış gibi görünürdü; ama bir erkek bu durumda ne çıplak olduğundaki kadar güzel ne de giyimli olduğundaki kadar güvende olurdu. Helen ona, "Lütfen giyin," diye fısıldayıp pantolonunu verdi. Garp pantolonu aldı, giydi ve ağlamaya devam etti.

"Ne istiyorsan yapacağım," dedi Helen.

"Bir daha onunla görüşmeyecek misin?" dedi Garp.

"Hayır, bir kez bile görüşmeyeceğim. Bir daha asla," dedi Helen.

"Walt soğuk algınlığı geçiriyor," dedi Garp. "Aslında dışarı bile çıkmaması lazım ama bir film izlemesi o kadar da kötü olmaz," dedi. "Ve geç kalmayacağız," diye ekledi. "Git de Walt'un yeterince sıkı giyinip giyinmediğine bak." Helen, Walt'a bakmaya gitti.

Garp, Helen'ın iç çamaşırlarının bulunduğu komodinin üst çekmecesini açıp çekmeceyi yerinden çıkardı. Yüzünü Helen'ın giysilerinin muhteşem ipeksiliği ve kokusuna bastırdı; çekmeceyi ön patilerinde koca bir kasa yiyecek tutan bir ayı gibi tuttu, sonra çekmecenin içinde kendini kaybetti. Helen odaya dönüp onu bu şekilde yakaladığında, onu mastürbasyon yaparken yakalamış gibi oldu. Çok utanan Garp çekmeceyi dizine doğru çarpıp çatlattı ve Helen'ın iç çamaşırları etrafta uçuştu. Çatlak çekmeceyi başının
364 üzerine kaldırıp komodinin köşesine vurunca da yaklaşık çekmece boyutundaki bir hayvanın omurgasının kırılmasına benzeyen bir ses çıktı. Helen koşarak odadan çıktı ve Garp geri kalan giysilerini giydi.

Duncan'ın tabağındaki neredeyse hepsi bitmiş yemeği, Walt'un ise tabağında, masanın birçok farklı noktasında ve zemindeki yenmemiş yemeğini gördü. "Eğer yemeğini yemezsen büyüdüğünde *beceriksiz* olursun," dedi Garp.

"Ben büyümeyeceğim," dedi Walt.

Bu, Garp'ı o kadar ürpertti ki Walt'a dönüp çocuğu korkuttu. "*Hiçbir zaman* bunu söyleme," dedi Garp.

"Ben büyümek *istemiyorum*," dedi Walt.

Garp daha yumuşak bir sesle, "Anladım," dedi. "Yani çocuk olmayı *seviyorsun*, öyle mi?"

"Evet!" dedi Walt.

"Walt *çok* tuhaf," dedi Duncan.

"*Değilim*!" diye bağırdı Walt.

"Tuhafsın," dedi Duncan.

"Haydi, arabaya binin," dedi Garp. "Ve kavga etmeyi bırakın."

Duncan temkinli bir tavırla, "*Siz* de kavga ediyordunuz," dedi. Kimse buna tepki vermeyince Duncan çekerek Walt'u mutfaktan çıkardı. "Gel haydi," dedi.

"Evet, *sinema*!" dedi Walt. Dışarı çıktılar.

Garp, Helen'a, "O adam hiçbir koşulda buraya gelmeyecek. O adamı bu eve getirirsen buradan canlı çıkamaz," dedi. "Ve sen de hiçbir koşulda dışarı çıkmıyorsun. Lütfen," derken Helen'a arkasını dönmek zorunda kaldı.

"Sevgilim," dedi Helen.

"O herif *yavşağın* teki!" diye homurdandı Garp.

"Anlamıyor musun, *senin* gibi biri olamazdı kesinlikle," dedi Helen. "Ancak sana hiç benzemeyen biri olabilirdi."

Garp bebek bakıcılarını, Alice Fletcher'ı ve Bayan Ralph'e duyduğu açıklayamadığı çekimi düşündü; elbette Helen'ın ne dediğini anlıyordu. Mutfak kapısından çıktı. Dışarıda yağmur yağıyordu ve hava kararmıştı; yağmur suyu belki de buz tutacaktı. Garaj yolundaki çamur ıslak ama sağlamdı. Arabayı döndürdü, sonra alışkanlığı gereği, onu garaj yolunun en tepesine çıkarıp motoru durdurdu ve farları söndürdü. Volvo yokuş aşağı ilerlemeye başladı ama Garp garj yolunun karanlık virajını ezbere biliyordu. Çocuklar giderek yoğunlaşan karanlığın içindeki mıcır ve kaygan çamur seslerini çok seviyordu ve Garp garaj yolunun sonunda motoru çalıştırıp farları yaktığında hem Duncan hem de Walt tezahürat etti.

"Hangi filme gidiyoruz?" diye sordu Duncan.

"Hangi filme isterseniz," dedi Garp. Film afişlerine bakmak için kasaba merkezine doğru ilerlediler.

Arabanın içi soğuk ve nemliydi, Walt da öksürüyordu. Ön cam durmadan buğulandığı için sinemalarda hangi filmlerin oynadığını görmek zorlaşıyordu. Walt ve Duncan, kimin arabanın iki ön koltuğu arasındaki boşlukta duracağı konusunda kavga ediyordu; her nedense ikisinin de arka koltukta en sevdiği yer burasıydı ve her zaman kimin orada duracağı ya da diz çökeceği konusunda

kavga eder, birbirlerini iter ve vitesi değiştiren Garp'ın dirseğine çarparlardı.

"İkiniz de oradan çekilin," dedi Garp.

"Sadece buradan görebiliyoruz," dedi Duncan.

"Burada perdeyi görmesi gereken tek kişi benim," dedi Garp. "Ayrıca bu buz çözme sistemi kesinlikle işe yaramıyor," diye ekledi. "Yani kimse ön camdan dışarıyı göremeyecek."

"Bunu neden Volvo'daki insanlara yazmıyorsun?" diye öneride bulundu Duncan.

Garp buz çözme sisteminin yetersizlikleri konusunda İsveç'e bir mektup yazdığını hayal etmeye çalıştı ama bu düşünceyi uzun süre koruyamadı. Arka koltuğun zemininde Duncan, Walt'un ayaklarının üzerine dizlerini dayamış, onu ön koltukların arasındaki boşluktan öne itiyordu. Artık Walt hem öksürüyor hem de ağlıyordu.

"Buraya önce ben geldim," dedi Duncan.

Garp sert bir hareketle vites küçülttü ve vites kolunun tokmaksız kolu eline battı.

"Görüyor musun, Duncan?" diye sordu Garp öfkeyle. "Bu vites kolunu görüyor musun? *Mızrak* gibi. Sert bir fren yapmam gerekirse onun üzerine düşmek ister misin?"

"Neden tamir ettirmiyorsun?" diye sordu Duncan.

"Hemen koltukların arasındaki boşluktan çık, Duncan!" dedi Garp.

"Vites kolu aylardır bu hâlde," dedi Duncan.

"Belki *haftalardır*," dedi Garp.

"Tehlikeliyse onu tamir ettirmelisiniz," dedi Duncan.

"Bu annenin işi," dedi Garp.

"O da *senin* işin olduğunu söylüyor, baba," dedi Walt.

"Öksürüğün nasıl oldu?" diye sordu Garp.

Walt öksürdü. Garp'a, küçük göğsündeki nemli hırıltı bir çocuk için çok fazlaymış gibi geldi.

"Tanrım," dedi Duncan.

"Harika, Walt," dedi Garp.

"*Benim* suçum değil ki!" diye yakındı Walt.

"Elbette değil," dedi Garp.

"Evet, onun suçu," dedi Duncan. "Walt günün yarısını *su birikintilerinin* içinde geçiriyor."

"Geçirmiyorum," dedi Walt.

"İlginç bir film bulmaya çalış, Duncan," dedi Garp.

"Koltukların arasında diz çökmediğim sürece hiçbir şey göremiyorum," dedi Duncan.

Etrafta dolaşmaya başladılar. Bütün sinemalar aynı bloktaydı ama *hangi* filme gideceklerine karar vermeleri için hepsinin önünden birkaç kez geçmeleri gerekti; sonra da park yeri bulabilmek için sinemaların etrafında birkaç tur daha attılar.

Çocuklar önünde bilet sırası olan tek filmi izlemeyi seçtiler; sıra, sinemanın saçak altından dışarı, dondurucu yağmura doğru uzanıyordu. Garp kendi ceketini Walt'un başının üzerine koyunca Walt hemen kötü giyimli bir dilenciye, kötü havada sempati toplamaya çalışan ıslak bir cüceye dönüştü. Walt hemen bir su birikintisinin içine girip ayaklarını ıslattı; Garp onu kucağına alıp göğsünü dinledi. Garp, Walt'un, ayakkabılarını ıslatan suyun, doğrudan minik akciğerlerine doğru yükseldiğini düşünüyormuş gibi görünüyordu.

"Çok *tuhafsın*, baba," dedi Duncan.

Walt gördüğü garip bir arabayı gösterdi. Araba sırılsıklam sokakta hızla ilerliyor, etrafa su sıçratıyordu; üzerine vuran neon ışıklarını yansıtıyordu ve büyük, karanlık, kurumuş kan renginde bir arabaydı. Yanlarında ahşap çıtalar vardı ve sarı ahşap parçaları sokak lambalarının ışığında parlıyordu. Çıtalar, ayışığı altında süzülen kocaman bir balığın uzun ve parlak iskeletinin kaburgaları gibi görünüyordu. "Şu arabaya bakın!" diye bağırdı Walt.

"Vay canına, bir *cenaze arabası*," dedi Duncan.

"Hayır, Duncan," dedi Garp. "Bu eski bir Buick. Sen doğmadan öncesinden kalma."

Helen, Michael Milton'ın gelmesini engellemek için elinden gelen her şeyi yapmış olsa da Duncan'ın cenaze arabası zannettiği Buick, Garp'ın evine doğru gidiyordu.

"Seninle *görüşemem*," demişti Helen telefonda. "Bu kadar basit. Bir gün kocam bunu öğrenirse her şeyin biteceğini söylemiştim. Onu daha fazla incitmeyeceğim."

"Peki ya ben ne olacağım?" diye sordu Michael Milton.

"Üzgünüm," dedi Helen ona. "Ama durumu *biliyordun*. İkimiz de biliyorduk."

"Seni *görmek* istiyorum," dedi Michael Milton. "Belki yarın?"

Ama Helen ona, sırf bu işi bu gece bitirsin diye Garp'ın çocukları sinemaya götürdüğünü söyledi.

"Oraya geliyorum," dedi Michael Milton.

"Hayır, buraya gelemezsin," dedi Helen.

"Arabayla dolaşırız," dedi Michael ona.

"Ben dışarı çıkamam," dedi Helen.

"Oraya geliyorum," deyip telefonu kapattı Michael Milton.

Helen saate baktı. Michael'ı hızlıca gitmeye ikna edebilirse sorun olmayacağını düşündü. Filmler en az bir buçuk saat sürerdi. Helen onu hiçbir koşulda eve almamaya karar verdi. Farların garaj yolu boyunca ilerleyişini izledi, sonra Buick garajın önünde karanlık bir limana demir atan büyük bir gemi misali durduğunda koşarak evden çıkıp Michael Milton daha açamadan yolcu kapısına ulaştı.

Yağmur, ayaklarının altında yarı yarıya donmuş bir su birikintisine dönüşüyor, buz gibi damlalar yere düşerken katılaşıyordu; Helen, Michael Milton'la konuşmak için açık pencereden içeri eğildiğinde çıplak boynuna iğne gibi batıyorlardı.

Michael Milton hemen onu öptü. Helen onun yanağına hafif bir öpücük kondurmaya çalıştı fakat Milton yüzünü ona dönüp dilini Helen'ın ağzına doğru itti. Helen'ın gözünün önünde bir kez daha, Michael Milton'ın evindeki klişe yatak odası, yatağın üzerine asılmış, poster boyutundaki Paul Klee'nin *Gemici Simbad* resmi belirdi. Helen, Michael Milton'ın kendisini böyle gördüğünü tahmin ediyordu: Avrupa'nın güzelliğine karşı çok hassas, renkli bir maceracı.

Helen ondan uzaklaşıp soğuk yağmurun bluzunun içine işleyişini hissetti.

Michael Milton acınası bir sesle, "Bitiremeyiz," dedi. Helen, yüzündekilerin açık pencereden içeri giren yağmur damlaları mı yoksa gözyaşları mı olduğunu anlayamıyordu. Bu Helen'ı şaşırtsa da Michael bıyığını kesmişti ve üst dudağı bir çocuğun buruşuk, gelişmemiş dudağına benziyordu; Helen onun Walt'un dudağına benzediğini düşündü; Walt'ta çok sevimli görünse de bir sevgilide hoşlanacağı bir şey değildi.

"Bıyığına ne yaptın?" diye sordu.

"Sevmediğini sanıyordum," dedi Michael. "Senin için kestim."

Helen, "Ama *seviyordum*," deyip dondurucu yağmurun altında titredi.

"Lütfen arabaya bin," dedi Michael.

Helen başını iki yana salladı; bluzu buz gibi tenine yapışmıştı ve uzun, fitilli kadife eteği bir zırh kadar ağırlaşmıştı; uzun botları giderek katılaşan su birikintisinin içine batıyordu.

"Seni bir yere götürmeyeceğim," diye söz verdi Michael. "Sadece burada, arabanın içinde oturacağız. Bitiremeyiz," diye tekrarladı.

"Bunun bitmek zorunda olduğunu biliyorduk," dedi Helen. "Sadece bir süre göreşebileceğimizi biliyorduk."

Michael Milton başını kornanın parlak yuvarlağına dayadı ama ses çıkmadı; koca Buick çalışmıyordu. Yağmur pencerelere tutunmaya başladı; arabanın üzeri yavaş yavaş buzla kaplanıyordu.

"Lütfen *içeri* gel," diye yalvardı Michael Milton. Keskin bir sesle, "Ben hiçbir yere gitmiyorum," diye ekledi. "Ondan korkmuyorum. Söylediği her şeyi yapmak zorunda değilim."

"*Ben* de aynı şeyi söylüyorum," dedi Helen. "Gitmen gerek."

"Gitmiyorum," dedi Michael Milton. "Kocanı tanıyorum. Onun hakında her şeyi biliyorum."

Daha önce hiç Garp hakkında konuşmamışlardı; Helen bunu yasaklamıştı. Michael Milton'ın ne demek istediğini anlayamamıştı.

Michael küstahça, "Küçük bir yazar," dedi. Helen ona şaşkın gözlerle baktı; bildiği kadarıyla Michael Milton, Garp'ın yazdığı hiçbir şeyi okumamıştı. Bir keresinde, yaşayan yazarları okumadığını söylemişti; bir yazarın yazdığı şeylerin değerinin ancak ölümünden bir süre sonra anlaşılabileceğini iddia etmişti. Garp'ın onun bu konudaki fikrini bilmemesi büyük şanstı; kesinlikle Garp'ın genç adamdan daha da nefret etmesine sebep olurdu. Şimdi de Helen'ın zavallı Michael'a karşı duyduğu hayal kırıklığına katkıda bulunuyordu bir şekilde.

Helen yumuşak bir sesle, "Kocam çok iyi bir yazar," dedi. Vücudundan şiddetli bir titreme geçince, kavuşturduğu kolları irkilip açıldı ve Helen onları tekrar göğsünün üzerinde kavuşturmak zorunda kaldı.

"*Büyük* bir yazar değil," dedi Michael. "Higgins böyle söylüyor. Eminim kocanın bölümde nasıl görüldüğünün farkındasındır."

Helen, Higgins'in yalnızlığı seven, tuhaf ve sorun çıkarmaya meyilli bir meslektaşı olduğunu biliyordu; adamın aynı anda hem donuk hem de insanı uyutabilecek kadar ahmak olduğunu biliyordu. Helen, Higgins'in bölümü temsil etmediğine inanıyordu; fakat kendine güvensiz birçok meslektaşı gibi Higgins de öğrencileriyle bölümdeki diğer meslektaşları hakkında dedikodu yapardı. Higgins belki de bu umutsuz girişim sayesinde öğrencilerin güvenini kazandığını düşünüyordu.

Helen soğuk bir sesle, "Bölümdekilerin Garp hakkında herhangi bir fikri olduğunun farkında değildim," dedi. "Çoğu pek güncel şeyler okumuyor."

"Okuyanlar onun küçük bir yazar olduğunu söylüyor," dedi Milton.

Bu rekabetçi ve acınası savunma Helen'ın kalbini ısıtamamıştı; eve girmek için arkasını döndü.

"Gitmeyeceğim!" diye bağırdı Michael Milton. "Onunla bizim hakkımızda *yüzleşeceğim*! Hem de hemen. Bize ne yapacağımızı söyleyemez."

"Bunu sana *ben* söylüyorum, Michael," dedi Helen.

Michael kornanın üzerine doğru kapanıp ağlamaya başladı. Helen yaklaşıp açık pencereden içeri uzanıp omzuna dokundu.

"Kısa bir süre yanında oturacağım," dedi çocuğa. "Ama bana, gideceğine dair *söz vermelisin*. Onun ya da çocuklarımın bunu görmesine izin veremem."

Michael söz verdi.

"Anahtarı bana ver," dedi Helen. Helen'ın arabayı çalıştırıp onu kaçırmayacağı konusunda kendisine güvenmediğini anladığında Michael'ın gözlerinde oluşan nefret dolu acı ifadesi Helen'ı bir kez daha sarstı. Arabanın anahtarını uzun eteğinin derin cebine koyduktan sonra yolcu kapısına doğru ilerleyip arabaya bindi. Michael penceresini kapattı ve birbirlerine dokunmadan arabada oturdular; etraflarındaki camlar buğulanıyor, araba ince bir buz tabakasının altında çıtırdıyordu.

Derken Michael tamamen kontrolünü kaybedip Helen'a, onun için bütün Fransa'dan bile değerli olduğunu söyledi ve elbette Helen, Fransa'nın onun için ne kadar değerli olduğunu biliyordu. O zaman Helen, Michael'a sarıldı ve donmuş arabanın içinde ne kadar zaman geçirdiğini düşününce çok korktu. Film uzun değilse bile, hâlâ en az yarım saatleri, ya da kırk beş dakikaları olmalıydı; fakat Michael Milton henüz gitmeye hiç hazır değildi. Helen bunun ona yardımcı olacağını umarak onu şiddetle öptü ama Michael onun ıslak ve soğuk memelerini okşamaya başladı. Helen kendini ona karşı, dışarıdaki buz gibi havada hissettiği gibi donuk hissediyordu. Yine de kendisine dokunmasına izin verdi.

Bir süre düşündükten sonra, "Sevgili Michael," dedi.

Michael sadece, "Bundan nasıl vazgeçebiliriz?" dedi.

Ama Helen çoktan bundan vazgeçmişti; düşündüğü tek şey, *onu* nasıl vazgeçireceğiydi. Helen onu itip tekrar şoför koltuğunda, dik pozisyonda oturmasını sağladı ve uzun ön koltuğa yayılıp eteğini dizlerini kapatacak biçimde aşağı çektikten sonra başını Michael'ın kucağına koydu.

"Lütfen bunu *hatırla*," dedi. "Lütfen bunu hatırlamaya çalış. Benim için en güzel bölümü burasıydı; nereye gittiğimizi bilerek, beni arabayla götürmene izin vermek. Bunun için mutlu olamaz mısın; bunu hatırlayıp her şeyi geride bırakamaz mısın?"

Michael direksiyonun arkasında kaskatı oturmuş, iki eliyle direksiyonu tutmaya çalışıyordu; Helen'ın başının altındaki kasıkları gergindi ve ereksiyonu Helen'ın kulağına değiyordu.

Helen yumuşak bir sesle, "Lütfen her şeyi geride bırakmaya çalış, Michael," dedi. Bir an için, ihtiyar Buick'in onları yine Michael'ın evine götüreceğini hayal ederek öylece durdular. Ama Michael Milton sadece hayal etmekle yetinemiyordu. Bir eliyle Helen'ın boynunun arkasını sımsıkı kavrayıp diğeriyle fermuarını açtı.

Helen sert bir sesle, "Michael!" dedi.

"Hep bunu istediğini söylerdin," dedi Michael.

"Her şey *bitti*, Michael."

372 "Hayır, henüz bitmedi," dedi Michael. Penisi Helen'ın alnına değiyor, kirpiklerini büküyordu; Helen bunun, evindeki, zaman zaman onun üzerinde *güç* uygulamayı seven eski Michael olduğunu fark etti. Şimdi bu hoşuna gitmiyordu. "Ama direnirsem olay çıkacak," diye düşündü. Garp'ın da bu olaya dahil olacağını düşünüp ne olursa olsun bundan kaçınması gerektiğine kendini kolayca ikna etti.

"Pislik yapma, böyle kötü bir adam olma, Michael," dedi. "Her şeyi berbat etme."

"Hep bunu istediğini söylerdin," dedi Michael. "Ama güvenli olmadığını söylerdin. Şimdi güvenli. Araba ilerlemiyor bile. Kaza yapamayız."

Helen aniden, tuhaf biçimde Michael'ın bunu onun için kolaylaştırdığını fark etti. Artık onu nazikçe terk etmesi gerektiği konusunda endişelenmiyordu ve önceliklerini belirlemeye onu bu şekilde zorladığı için Michael'a müteşekkirdi. Helen, önceliklerinin Garp ve çocukları olduğunu hissedince çok rahatladı. "Walt bu havada dışarıda olmamalıydı," diye düşündü titreyerek. Ayrıca

kendi gözünde Garp'ın, diğer bütün meslektaşlarından ve lisansüstü öğrencilerinden daha *büyük* bir yazar olduğunu da biliyordu.

Michael Milton onun gerçek yüzünü görmesine izin vermiş ve Helen bunun gerekli bir kabalık olduğunu düşünmüştü. Umursamaz bir tavırla onu ağzına alırken, "Emip boşalt," diye düşündü. "O zaman gider." Acıyla, erkeklerin boşaldıktan sonra taleplerinden kolayca vazgeçebildiklerini düşündü. Ve Michael Milton'ın evinde edindiği kısa deneyimler sayesinde Helen bunun uzun sürmeyeceğini biliyordu.

Verdiği kararda zaman da önemli bir faktördü; gittikleri film en kısalarından biri bile olsa, hâlâ en az yirmi dakikaları vardı. Helen bunu, daha iyi gidebilecek olsa da çok daha kötü gitme ihtimali de olan, nahoş bir işi bitirmek için yapması gereken son bir şey olarak gördü; en azından önceliğinin ailesi olduğunu kendine kanıtladığı için kendini az da olsa gururlu hissediyordu. Garp'ın bile bunu takdir edeceğini düşündü; hemen değilse de bir gün.

Helen o kadar kararlıydı ki Michael Milton'ın, ensesindeki elinin gevşediğini bile hissetmedi; Michael, bu deneyimin yöneticisi oymuş gibi iki eliyle direksiyonu tutmuştu. Helen, "Bırak ne istiyorsa düşünsün," diye düşündü. O, ailesini düşünüyordu ve sulusepkenin artık neredeyse taş kadar sertleştiğini fark etmemişti; damlalar kocaman Buick'in üzerine, duvara çivi çakan sayısız çekicin gürültüleri gibi vuruyordu. Ayrıca, koca arabanın üzerinde gittikçe kalınlaşan buz tabakasının altında inleyip çatırdadığını da hissetmiyordu.

Ve sıcak evinin içinde çalan telefonu da duymadı. Eviyle yattığı yer arasında çok fazla engel, çok fazla kötü hava koşulu vardı.

Film aptal bir filmdi. Garp bunun, çocukların filmler konusundaki zevkinin tipik bir göstergesi olduğunu düşündü; ayrıca, bir üniversite kasabasının da tipik zevkiydi. Ülkenin tipik zevkiydi. *Dünyanın* tipik zevkiydi bu! Garp, kalbinde öfkenin yükseldiğini hissedip dikkatini Walt'un zorlanarak aldığı nefeslere ve minik burnundan akan sümük nehirlerine yöneltti.

"Dikkat et de o patlamış mısırı yerken boğulma," diye fısıldadı Walt'a.

Walt gözlerini bir an bile dev ekrandan ayırmadan, "Boğulmam," dedi.

"Rahat nefes alamıyorsun," diye söylendi Garp. "Bu yüzden, ağzına çok fazla patlamış mısır tıkma. Nefes alırken boğazına kaçabilir. Burnundan hiç nefes alamadığın çok belli." Sonra tekrar oğlunun burnunu sildi. "Sümkür," dedi. Walt sümkürdü.

"Bu harika değil mi?" diye fısıldadı Duncan. Garp oğlunun sümüğünün ne kadar sıcak olduğunu fark etti; çocuğun ateşi en az otuz dokuz derece olmalıydı! Duncan'a bakıp gözlerini yuvarladı.

"Gerçekten harika, Duncan," dedi. Duncan filmi kastetmişti.

Duncan başını iki yana sallayarak, "Biraz rahatlamalısın, baba," diye öneride bulundu. Garp rahatlaması gerektiğini biliyor ama bunu yapamıyordu. Walt'u ve onun mükemmel, küçük poposunu, minik, güçlü bacaklarını ve kulaklarının arkasındaki saçlar ıslanana kadar koştuktan sonra terinin ne kadar tatlı koktuğunu düşündü. Bu kadar mükemmel bir bedenin hasta olmaması gerektiğini düşündü. "Bu berbat gecede Helen'ı dışarı göndermeliydim," diye geçirdi içinden. "O yavşağa ofisinden telefon etmesini ve aletini kendi kulağına sokabileceğini söylemesini sağlamalıydım. Ya da bir ampul duyuna. Sonra da ışığı açardı."

"O pembe götlü herifi kendim aramalıydım," diye düşündü Garp. Gece yarısı ziyaretine gitmeliydim. Garp lobide telefon olup olmadığına bakmak için koridor boyunca ilerlerken, hâlâ Walt'un öksürüğünü duyabiliyordu.

Garp, Helen hâlâ onunla iletişime geçmediyse ona bunu denemeyi bırakmasını, bunu *kendisinin* yapacağını söylemeyi düşünüyordu. Bu noktada bir yandan Helen'ın ona ihanet etmiş olduğunu hissetse de bir yandan dürüstçe sevildiğini ve onun için önemli olduğunu hissediyordu; henüz, kendini ne kadar ihanete uğramış hissettiğini ya da Helen'ın onu gerçekten ne kadar önemsediğini düşünmeye zamanı olmamıştı. Ondan nefret etmekle onu çok sevmek arasında hassas bir noktadaydı; ayrıca, Helen'ın

istediği şeye sempati duymadığını da söyleyemezdi; sonuçta aynı durumun kendisinde de birden çok karşılığı olduğunu biliyordu. Hatta Garp'a, her zaman çok iyi niyetli olan Helen'ın bu şekilde yakalanması haksızlık gibi görünüyordu; Helen iyi bir kadındı ve kesinlikle daha şanslı olmayı hak ediyordu. Ama Helen telefona cevap vermeyince, Garp'ın ona karşı duyduğu bu hassas hisler aniden yok oldu. Sadece ihaneti ve öfkesini hissetmeye başladı.

"Kaltak!" diye düşündü. Telefon çalıp duruyordu.

Helen onunla buluşmak için dışarı çıkmıştı. "Belki de bizim evimizde sevişiyorlardır!" diye düşündü Garp. "Son bir kez," dediklerini duyabiliyordu âdeta. Loş Avrupa restoranlarında, *bir türlü ilerleyemeyen* kırılgan ilişkilere dair gösterişçi öyküleriyle o zavallı korkak. (Bir öyküde o özel an sonsuza kadar kaybolmuş çünkü biri yanlış eldiveni takmış; başka bir öyküdeyse kadın ilişkiye girmemeye karar vermiş çünkü adamın gömleğinin yakası çok sıkıymış falan filan.)

Helen o çöpleri nasıl okuyabiliyordu! Ve o züppe vücuda nasıl dokunabilmişti?

"Ama daha filmin yarısındayız," diye itiraz etti Duncan. "Daha düello yapacaklar."

"Ben düelloyu görmek istiyorum," dedi Walt. "Düello nedir?"

"Gidiyoruz," dedi Garp.

"Hayır!" diye bağırdı Duncan.

"Walt hasta," diye mırıldandı Garp. "Burada olmamalı."

"Ben hasta değilim!" dedi Walt.

"*O kadar* hasta değil," dedi Duncan.

Garp onlara, "Koltuklarınızdan kalkın," dedi. Duncan'ın gömleğinin yakasını tutunca Walt ayağa kalkıp sıra boyunca sendeleyerek ilerlemeye başladı. Duncan da söylene söylene onu takip ediyordu.

"*Düello* ne demek?" diye sordu Walt, Duncan'a.

"Çok güzeldir," dedi Duncan. "Ama sen bunu asla göremeyeceksin."

"Kes şunu, Duncan," dedi Garp. "Acımasızlık etme."

"Acımasızlık eden *sensin*," dedi Duncan.

"Evet, baba," dedi Walt.

Volvo'nun üstü buzla kaplanmıştı ve ön camın üzerinde tek parça bir buz katmanı vardı; Garp, bagajda birkaç buz kazıyıcı, kar fırçası ve bu tip aletler olduğunu düşünüyordu. Ama mart ayına kadar bütün kış kullanılan arabadaki bu aletler çok yıpranmış olmalıydı; belki de çocuklar aletlerle oynayıp onları kaybetmişlerdi. Zaten Garp da ön camı temizleyerek zaman kaybetmeyecekti.

"Nasıl görebiliyorsun?" diye sordu Duncan.

"Ben burada yaşıyorum," dedi Garp. "Görmem gerekmiyor."

Fakat yine de onları eve doğru götürürken sürücü camını açıp başını dışarı, taşlar kadar sert yağan sulusepken damlalarının altına uzatmak zorunda kaldı.

"Çok *soğuk*," dedi Walt titreyerek. "Pencereyi kapat!"

"Görebilmek için açık tutmam gerek," dedi Garp.

"Görmene gerek olmadığını sanıyordum," dedi Duncan.

"Çok üşüyorum!" diye bağırdı Walt. Dramatik bir tavırla öksürdü.

Garp'a göre bunların hepsi Helen'ın suçuydu. Walt'un soğuk algınlığına yakalanması ya da durumunun kötüleşmesi için suçlanması gereken kişi Helen'dı; bu, *onun* hatasıydı. Duncan'ın, babasının sinemadaki tavrı karşısında hayal kırıklığına uğraması, Garp'ın onu sinemada affedilmez biçimde gömleğinden yakalayıp koltuğundan kaldırması; hepsi *onun* suçuydu. O kaltak ve utanmaz sevgilisinin suçu!

Ama o an, gözleri soğuk rüzgâr ve sulusepken taneleri yüzünden yaşarmıştı; Helen'ı ne kadar çok sevdiğini ve onu bir daha asla aldatmayacağını, onu asla bu şekilde incitmeyeceğini ve ona bunun için söz vereceğini düşünüyordu.

Aynı anda Helen da vicdanının temizlendiğini hissediyordu. Garp'a duyduğu sevgi çok güçlüydü. Ve Michael Milton'ın boşalmak üzere olduğunu hissediyordu; tanıdık belirtileri göstermeye başlamıştı. Belini belli bir açıyla bükmesi ve kalçalarını tuttuğu o tuhaf pozisyon; kasığın içindeki, başka çok az şeyde kullanılan

o kasın gerilmesi. "Neredeyse bitti," diye düşündü Helen. Burnu Michael Milton'ın kemerinin soğuk tokasına değdi ve başının arkası, Michael Milton'ın üç tonluk Buick'in her an havalanmasını bekliyormuş gibi yapıştığı direksiyonun altına çarptı.

Garp, neredeyse altmış beş kilometre hızla garaj yoluna girdi. Yokuş aşağı inen yoldan üçüncü viteste ayrıldı ve yoldan çıkarken hızlanmaya başladı; garaj yolunun üzerinin sulusepken damlaları yüzünden buz tutmuş olduğunu gördü ve bir an Volvo'nın kısa yokuşta geri kayabileceğinden endişelendi. Yol tutuşundan emin olana kadar arabayı viteste tuttu; zemin yeterince sağlamdı. Garp keskin vites kolunu boş vitese geçirdi ve hemen ardından motoru kapatıp farları söndürdü.

Karanlık yağmurun altında durdular. Bu, bir uçağın pistten ayrıldığı andaki hisse benziyordu, çocuklar heyecanla haykırdı. Garp dirseğinin yanındaki oğullarının, her zaman arabada en sevdikleri yer olan, ön koltukların arasındaki boşluğa geçmek için birbirini ittiğini hissedebiliyordu.

"*Şimdi* nasıl görüyorsun?" diye sordu Duncan.

"Görmesine gerek yok," dedi Walt. Walt'un sesinde tiz bir tını vardı; bu, Garp'ın, Walt'un kendini sakinleştirmeye çalıştığını düşünmesine sebep oldu.

Garp, "Bu yolu ezbere biliyorum," diyerek onları sakinleştirdi. Duncan da, "Suyun altında olmaya benziyor!" diye bağırıp nefesini tutmaya başladı.

Walt, "Bir rüya gibi!" deyip abisinin elini tutmak için uzandı.

14
MARCUS AURELIUS'A GÖRE DÜNYA

İşte Jenny Fields bu şekilde yeniden bir nevi hemşire oldu; üzerinde beyaz üniformasıyla kadın hareketinin bakıcılığını yaptığı

uzun yıllardan sonra, Jenny'nin kostümü, rolüne çok uygundu. Jenny'nin tavsiyesiyle Garp ailesi, Fields ailesinin Dog's Head Limanı'ndaki evine taşındı. Burada Jenny'nin onlarla rahatça ilgilenebileceği kadar çok oda ve limana girip çıkan ve her şeyi temizleyen denizin iyileştirici sesi vardı.

Duncan Garp hayatı boyunca denizin sesini bu iyileşme dönemiyle bağlantılandıracaktı. Babaannesi bandajı kaldırdığında, eskiden Duncan'ın sağ gözünün olduğu yerde bir akıntı vardı. Anne babası bu boş deliğe bakmaya dayanamıyordu, ama Jenny yok olana kadar yaralara bakmaya çok eskiden beri alışıktı. Duncan'a ilk cam gözünü gösteren kişi de babaannesi Jenny Fields oldu. "Görüyor musun?" diye sordu Jenny. "Kocaman ve kahverengi. Sol gözün kadar güzel değil, ama kızların önce sol gözünü görmesini sağlayabilirsin." Jenny bu söylediğinin pek feministçe olmadığından kuşkulanıyordu ama Jenny zaten her zaman, her şeyden önce ve en çok, bir hemşire olduğunu söylerdi.

Duncan'ın gözü, ön koltukların arasından öne fırladığında çıkmıştı; düşüşünü engelleyen ilk şey, vites kolunun açıktaki kes-

kin ucuydu. Garp'ın, ön koltukların arasına uzanan sağ kolu çok geç kalmıştı; Duncan kolun altından geçip sağ gözünü çıkarmış ve emniyet kemerinin açma mekanizmasının içinde sıkışan sağ elinin üç parmağını kırmıştı.

Kimse Volvo'nun saatte kırk –en fazla elli– kilometreden hızlı gittiğini düşünmüyordu, fakat yine de sarsıcı bir çarpışma yaşanmıştı. Fakat üç tonluk Buick, Garp'ın sürüklenen arabasının darbesiyle, yerinden bir milim bile kıpırdamamıştı. Çarpışma ânında Volvo'nun içindeki çocuklar, kutularından çıkıp alışveriş çantasının içinde serbest kalan yumurtalar gibiydi. Buick'in içindekiler için bile bu darbe şaşırtıcı derecede şiddetliydi.

Helen'ın başı ileri doğru savrulup direksiyon kolonunu sıyırdı; kolon, boynunun arkasına çarptı. Çoğu güreşçinin çocuklarının boyunları sağlam olur, bu yüzden boynu kırılmadı, ama neredeyse altı hatfa boyunca boyunluk taktı ve bundan sonra da hayatı boyunca sırtı ağrıyacaktı. Sağ köprücükkemiği kırılmıştı; bunun sebebi belki de Michael'ın havaya kalkan diziydi. Burun köprüsünün üstü yarılmış, dokuz dikiş atılması gerekmişti; bunun sebebi de Michael Milton'ın kemer tokası olmalıydı. Helen'ın ağzı o kadar sert kapanmıştı ki iki dişi kırılmış, diline de iki dikiş atılması gerekmişti.

Başta dilini ısırıp kopardığını düşünmüştü çünkü onun, kan dolu ağzının içinde yüzdüğünü hissedebiliyordu; ama başı o kadar kötü ağrıyordu ki nefes alması gerekene kadar ağzını açmaya cesaret edemedi ve sağ kolunu da hareket ettiremiyordu. Helen, dili olduğunu sandığı şeyi sol avucunun içine tükürdü. Elbette dili değildi. Bu, Michael Milton'ın penisinin üçte ikilik kısmıydı.

Helen, yüzüne yayıldığını hissettiği kanı benzin zannetmiş, kendi güvenliği için değil, Garp ve çocukların güvenliği için çığlık atmaya başlamıştı. Buick'e neyin çarptığını biliyordu. Michael Milton'ın kucağından kalkmaya çalıştı, çünkü ailesine ne olduğunu görmesi gerekiyordu. Dili sandığı şeyi Buick'in zeminine bıraktı ve sağlam sol koluyla, kucağıyla onu direksiyon kolonuna sıkıştıran Michael Milton'ı *yumrukladı*. Ancak o zaman, kendisi-

ninkilerin üzerine yükselen diğer çığlıkları duydu. Michael Milton da çığlık atıyordu tabii ama Helen ondan uzakta, Volvo'nın içinden gelen çığlıkları da duyuyordu. Helen, bağıranın *Duncan* olduğundan emindi; sol kolunu Michael Milton'ın kanlar içindeki kucağından kapı koluna doğru uzattı.

Kapı açıldığında Michael'ı Buick'in dışına itti; kendini inanamadığı kadar güçlü hissediyordu. Michael kamburunu çıkarmış, oturma pozisyonunu değiştirmemişti; hâlâ sürücü koltuğundaymış gibi, dondurucu buz katmanının üzerinde yan yatıyordu. Fakat iğdiş edilmiş bir boğa gibi haykırıyor ve kanıyordu.

Devasa Buick'in kapı ışığı yandığında Garp loş Volvo'nun içindeki vahşeti görebildi; Duncan'ın durmadan kanayan yüzü, oğlanı nefessiz bırakan çığlıklarla bölünüyordu. Garp da inlemeye başladı, ama onun iniltisi bir mırıltı kadar alçak sesliydi; kendi çıkardığı bu tuhaf ses onu o kadar korkuttu ki yumuşak bir sesle Duncan'la konuşmaya çalıştı. Garp, ancak o zaman konuşamadığını fark etti.

380

Garp, Duncan'ın düşüşünü engellemek için kolunu geriye savurduğunda sürücü koltuğunda neredeyse tamamen yan dönmüştü; bu yüzden direksiyona çenesini kıracak ve dilini neredeyse kopartacak kadar (on iki dikiş) sert çarpmıştı. Garp'ın Dog's Head Limanı'nda kalıp iyileştiği bu uzun haftalar boyunca, Jenny'nin Ellen James'cilerle birçok deneyimi olması çok işe yaradı çünkü Garp'ın ağzı tellerle sabitlenmişti ve annesine mesajlarını yazılı iletiyordu. Bazen daktiloda sayfalarca yazı yazıyordu ve Jenny bunları yüksek sesle Duncan'a okuyordu, çünkü Duncan okuyabilse de geriye kalan gözünü gereğinden fazla zorlamaması tavsiye ediliyordu. Zaman içinde sağlam göz, diğerinin görevini de üstlenecekti fakat Garp'ın hemen söylemek istediği bir sürü şey vardı ve bunları söylemesinin hiçbir yolu yoktu. Garp, annesinin, Duncan ve Helen'a (ona da sayfalarca yazıyordu) yaptığı yorumları değiştirdiğini hissettiğinde, ağzının etrafındaki tellerin arasından, acıyan dilini hiç kıpırdatmadan homurdanarak itirazını ifade ediyordu. Nihayet, bilge bir hemşire olan Jenny Fields onu tek kişilik bir odaya taşıdı.

Helen bir keresinde Jenny'ye, "Burası, Dog's Head Limanı Hastanesi," demişti. Helen konuşabilse de söyleyeceği çok az şey vardı; sayfalarca yazacak bir şeyi yoktu. Nekahat döneminin büyük bir kısmını Duncan'ın odasında ona kitap okuyarak geçirdi çünkü Helen, Jenny'den çok daha iyi bir okurdu ve dilinde sadece iki dikiş vardı. Bu iyileşme döneminde Jenny Fields, Garp'la Helen'dan çok daha iyi baş ediyordu.

Helen ve Duncan sık sık Duncan'ın odasında yan yana oturuyorlardı. Duncan'ın tek gözüyle görebildiği güzel bir deniz manzarası vardı ve oğlan sanki bir fotoğraf makinesiymiş gibi bütün gün bunu izliyordu. Tek bir göze sahip olmaya alışmak, dünyayı bir fotoğraf makinesinin ardından görmeye alışmaya benziyordu; derinlik algısı ve odaklanma gibi konularda benzer sorunlar yaşanıyordu. Duncan hazır görünmeye başlayınca, Helen ona tek lensli bir fotoğraf makinesi aldı; bu, Duncan için en anlamlı seçimdi.

Garp daha sonra Duncan'ın ilk kez bu dönemde, on bir yaşındayken, bir sanatçı, bir ressam ve fotoğrafçı olmayı düşünmeye başladığını hatırlayacaktı. Duncan'ın atletik bir yapısı olsa da tek gözlülüğü onu (babası gibi) hayatı boyunca topla oynanan sporlar konusunda temkinli birine dönüştürecekti. Duncan, çevresel görüş eksikliği yüzünden koşmasının bile etkilendiğini, bunun onu beceriksizleştirdiğini söylüyordu. Duncan'ın güreşmek istememesi de Garp'ı üzen şeyler listesine eklenecekti. Duncan fotoğraf terimleri kullanarak konuşuyordu ve babasına, derinlik algısıyla ilgili sorunlarından birinin de matın me kadar uzakta olduğunu anlayamaması olduğunu söylüyordu. "Ben güreşirken, kendimi karanlıkta aşağı iniyormuş gibi hissederim; zemini *hissettiğim* âna kadar, ona ne zaman çarpacağımı bilmem," dedi Garp. Garp elbette bundan, kazanın spor konusunda Duncan'ın kendine güvenini kaybetmesine sebep olduğu sonucunu çıkardı fakat Helen, Duncan'ın, zaman zaman bu oyunlarda iyi olsa ve iyi bir koordinasyon yeteneğine sahip olsa da bu oyunlara karşı hep belli bir mesafesi, bir çekincesi olduğunu hatırlattı. Duncan her yeni du-

rum karşısında bedenini inanç, zarafet ve gözüpeklikle ileri atan cesur Walt kadar enerjik değildi kesinlikle. Helen, ikisi arasındaki gerçek sporcunun Walt olduğunu söylüyordu. Bir süre sonra Garp, muhtemelen onun haklı olduğunu düşünmeye başladı.

Jenny bir gece Dog's Head Limanı'nda Garp'a, "Biliyorsun ki Helen *genellikle* haklıdır," dedi. Bunu birçok bağlamda söylemiş olabilirdi ama bu, kazadan hemen sonra yapılan bir konuşmaydı, çünkü Duncan kendi odasında, Helen kendi odasında, Garp da *kendi* odasındaydı.

Annesi Garp'a Helen'ın çoğu konuda haklı olduğunu söylemişti ama Garp ona öfkeli gözlerle bakıp bir not yazdı.

Notta,

Bu kez değil, anne,

yazıyordu ve Garp belki de Michael Milton'ı ya da olan her şeyi kastediyordu.

Helen'ın işinden istifa etmesinin sebebi sadece Michael Milton değildi. Hem Garp hem de Helen bunu düşündüğünde, Jenny'nin okyanus kenarındaki büyük hastanesinin, evlerinin ve o garaj yolunun artık sevmedikleri tanıdıklığını geride bırakmanın yollarından biri olduğuna karar vermişti.

Ve üniversitenin ahlak kurallarına göre, "ahlaki bir kusur" işlemek kadronun iptali için gerekli sebebi oluşturabilirdi; gerçi bu hiçbir zaman tartışma konusu olmadı; öğrencilerle yatmak genellikle bu kadar sert cezalandırılmazdı. Böyle durumlar bir fakülte üyesine kadro verilmemesinin gizli nedeni olabilirken, nadiren birinin kadrodan çıkarılmasına sebebiyet verirdi. Helen, bir öğrencisinin penisinin dörtte üçünü ısırarak koparmanın, büyük ölçüde öğrencisini suiistimal etmek diye kabul edilebileceğini düşünmüştü herhalde. Öğretmenlerin öğrencilerle yatması teşvik edilen bir davranış olmasa da zaman zaman yaşanan bir şeydi; öğrencileri değerlendirip kategorize etmenin çok daha kötü yol-

ları vardı. Fakat cinsel organların iğdiş edilmesi, en kötü öğrenci için bile çok büyük bir cezaydı ve Helen kendini cezalandırmak zorunda hissetmişti herhalde. Bu yüzden, hayatı boyunca yapmaya hazırlandığı işine devam etme keyfini kendinden esirgemiş, kendini kitaplar ve onlar hakkındaki tartışmaların yarattığı heyecandan uzaklaştırmıştı. Helen bundan sonraki hayatında kendini suçlu hissetmeyi reddederek kendini çok büyük bir mutsuzluktan korumayı başaracaktı; daha sonraki hayatında, Michael Milton'la yaşananlar onu üzmekten çok kızdıracaktı. Çünkü Helen, iyi bir kadın olduğuna inanacak kadar güçlüydü ve aslında gerçekten de küçük bir sadakatsizlik yüzünden çok büyük acılar çekmek zorunda bırakılan, iyi bir kadındı.

Ama Helen, en azında bir süre, kendisini ve ailesini iyileştirdi. Hiçbir zaman bir annesi olmayan ve bu konuda Jenny Fields'dan da yeterince faydalanamayan Helen, Dog's Head Limanı'ndaki bu hastane dönemini hevesle kabullendi. Kendini Duncan'a hemşirelik ederek sakinleştiriyor, Jenny'nin de Garp'a hemşirelik ettiğini umuyordu.

Bu hastane ortamı –korkuyla, rüyalarla, cinsellikle– ilk deneyimlerini eski Steering Okulu'nun revirinde yaşayan Garp için yeni bir şey değildi. Kolay uyum sağladı. Söylemek istediği şeyleri yazması gerekmesi de ona yardımcı oluyordu; böylece daha dikkatli davranabiliyordu. Bu, söylemek istediğini *düşündüğü* birçok şeyi tekrar gözden geçirmesini sağlıyordu. Bu işlenmemiş düşünceleri kâğıt üzerinde gördüğünde, onları söyleyemeyeceğini, ya da söylememesi gerektiğini fark ediyordu. Onları tekrar yazmaya çalıştığında kendine gelip bu notları atıyordu. Helen'a şöyle bir not yazmıştı:

Dörtte üçü yeterli değil.

Ama bu notu attı.

Sonra Helen'a bir not daha yazıp verdi.

Seni suçlamıyorum.

Daha sonra bir not daha yazdı. Şöyle demişti:

Kendimi de suçlamıyorum.

Garp, annesine de şöyle yazdı:

Ancak bu şekilde yeniden bir bütün olabiliriz.

Jenny Fields, bembeyaz giysileriyle, tuz yüzünden sürekli nemli olan evin içinde, hemşirelik görevlerini yerine getirmek için elinde Garp'ın notlarıyla dolaşıp duruyordu. Garp ancak bu kadar yazabiliyordu.

Elbette, Dog's Head Limanı'ndaki ev, bu tip nekahat dönemlerini görmeye alışıktı. Jenny'nin yaralı kadınları buraya yerleş-

mişti; deniz kokulu odalarda, mutsuzluğu yenmiş birçok hayat hikâyesi vardı. Bunların arasında, cinsiyet değiştirme sürecinin en zor dönemleri boyunca burada, Jenny'nin yanında yaşayan Roberta Muldoon'un mutsuzluğu da vardı. Aslından Roberta, yalnız yaşayamadığı –ve bir sürü erkekle birlikte de yaşayamadığı– için Garp ailesi oraya taşındığında, yeniden Dog's Head Limanı'nda Jenny'yle birlikte yaşamaya başlamıştı.

İlkbahar gelip havalar ısınırken, eskiden Duncan'ın sağ gözünün durduğu delik yavaş yavaş iyileşip batan kum tanelerine karşı daha dayanıklı hâle geldiğinde Roberta onu plaja götürmeye başladı. Duncan derinlik algısı konusundaki sorununu bu plajda, ona atılan bir topla keşfetti. Çünkü Roberta Muldoon, Duncan'la yakartop oynamak istemiş ve kısa süre içinde bir futbol topunun oğlanın yüzüne çarpmasına sebep olmuştu. Topu bıraktılar ve Roberta kuma şekiller çizerek Duncan'a Philedelphia Eagles takımında iç açık pozisyonunda oynarken yaptığı bütün koşuları anlatmakla yetindi. 90 numaralı formasıyla Robert Muldoon

olduğu zamanlarda sorumlu olduğu, Eagles'ın hücum hattına odaklandı ve Duncan'a, *âdeta* bir kez daha yaşayarak zaman zaman gole dönüşen paslarını, düşürdüğü topları, ofsayt ve penaltılarını, en şiddetli atışlarını anlattı. "Cowboys'a karşı oynuyorduk," dedi Duncan'a. "Maç Dallas'taydı ve çimenlerin arasındaki o yılan –ona Sekiz Topu diyorlardı– kör noktamdan bana yaklaşıp..." Roberta hayatı boyunca tek gözü kör olacak çocuğa bakıp hızla konuyu değiştirdi.

Roberta'nın Garp'la konuştuğu konu çoğunlukla cinsiyet değiştirme sürecinin hassas detayları oluyordu çünkü Garp bu konuyla ilgileniyormuş gibi görünüyordu ve Roberta, belki de Garp'ın, kendi sorunundan bu kadar farklı bir mesele konusunda bir şeyler duymaktan hoşlandığını düşünüyordu.

"Hep bir kız olmam gerektiğini biliyordum," dedi Garp'a. "Rüyalarımda bir adamın benimle sevişiğini görürdüm, ama rüyalarımda ben hep kadın olurdum. *Hiçbir zaman*, bir erkekle sevişen başka bir erkek olmazdım." Roberta'nın homoseksüellerden bahseden sesinde belirgin bir rahatsızlık vardı ve Garp, kendini sonsuza dek bir azınlığa dahil edecek bir karar verme sürecinden geçmiş insanların, diğer azınlıklara karşı tahmin ettiğinden daha az hoşgörülü davranmasının tuhaf olduğunu düşündü. Hatta Jenny Fields'ın yanında iyileşmek için Dog's Head Limanı'na gelen diğer sorunlu kadınlardan şikâyet eden Roberta'nın sesinde kıskançlığa benzer bir tını vardı. Roberta, Garp'a, "Şu kahrolası lezbiyenler," dedi. "Onlar anneni olmadığı bir şeye dönüştürmeye çalışıyor."

Garp da, "Bazen annemin sadece *bu işe* yaradığını düşünüyorum," diyerek dalga geçti.

"Benim de kafamı karıştırmaya çalıştılar," dedi Roberta. "Ben kendimi ameliyata hazırlarken sürekli konuşup beni vazgeçirmeye çalışıyorlardı. 'Homoseksüel ol,' diyorlardı. 'Erkeklerle birlikte olmak istiyorsan, onlarla kendin olarak birlikte ol. Kadın olursan sadece kullanılırsın,' diyorlardı. Hepsi de çok korkaktı," diyerek sözlerini tamamladı fakat Garp ne yazık ki Roberta'nın defalarca kullanıldığını biliyordu.

Roberta'nın öfkesi ona has değildi; Garp annesinin evinde ve bakımı altındaki diğer kadınların birçoğunun, kendileri de hoşgörüsüzlük kurbanı olmalarına rağmen, özellikle birbirlerine karşı hoşgörüsüz olduğunu düşünüyordu. Bu, Garp'ın hiç anlam veremediği bir iç çekişmeydi ve annesinin onları birbirinden ayırışını, mutlu ve birbiriyle kavga etmeyen kişilere dönüştürüşünü hayranlıkla izliyordu. Garp, Robert Muldoon'ın ameliyattan önce aylar boyunca burada kadın giysileriyle dolaştığını biliyordu. Bir sabah Robert Muldoon olarak evden çıkıp kadın giysileri satın almıştı ve neredeyse hiç kimse, cinsiyet değiştirme ameliyatının ücretini, delikanlılar ve erkekler kulüplerinin düzenlediği akşam yemeklerinde yaptığı konuşmalardan kazandığı parayla karşıladığını bilmiyordu. Akşam olduğunda Dog's Head Limanı'na dönen Robert Muldoon yeni giysilerini giyip onları Jenny'ye ve evi paylaştığı eleştirel kadınlara gösterdi. Östrojen hormonu memelerini büyütmeye ve eski iç açık oyuncusu görüntüsünü yumuşatmaya başladığında Robert bu kulüp yemeklerinde yaptığı konuşmalara gitmeyi bıraktı ve Dog's Head Limanı'ndaki evden, üzerinde erkeksi bir kadın takımı ve gayet muhafazakâr bir perukla dışarı çıkmaya başladı; ameliyat olmadan çok öncesinden beri Roberta olmaya çalışıyordu. Artık Roberta, klinik olarak, diğer birçok kadınla aynı cinsel organlara ve boşaltım organlarına sahipti.

"Ama hamile kalamıyorum tabii," dedi Garp'a. "Yumurtlamıyorum ve adet görmüyorum." Jenny Fields, milyonlarca başka kadının da bunları yapmadığını söyleyerek onu rahatlatmıştı. Roberta, Garp'a, "Hastaneden eve döndüğümde, annenin bana *başka* ne dediğini bilmek ister misin?" diye sordu.

Garp başını iki yana salladı; Roberta için "ev"in, Dog's Head Limanı olduğunu biliyordu.

"Bana cinsel açıdan, tanıdığı birçok insandan çok daha net olduğumu söyledi," dedi Roberta. "Buna gerçekten ihtiyacım vardı. Çünkü vajinamın kapanmaması için sürekli şu dilatörü kullanmak zorundaydım ve kendimi bir *makine* gibi hissediyordum."

Garp şöyle yazdı:

Sevgili, ihtiyar annem,

Robarta ona aniden, "*Yazdıklarında*, insanlara büyük bir sempatiyle yaklaşıyorsun," dedi. "Ama gerçek hayatında bu kadar çok sempati göremiyorum." Jenny de Garp'ı hep aynı şeyle suçlamıştı.

Ne var ki Garp artık sempatisinin daha güçlü olduğunu hissediyordu. Kablolarla sabitlenmiş çenesi, gün boyunca bir kolu askıda dolaşan karısı –ve güzel yüzünün sadece yarısı sağlam kalmış Duncan'la– Garp kendini Dog's Head Limanı'ndaki diğer enkazlara karşı daha hoşgörülü hissediyordu.

Burası bir sahil kasabasıydı. Sezon dışında, Okyanus Sokağı'nın sonundaki gri-yeşil kum tepelerinin arasındaki beyaz plajda, birilerinin yaşamaya devam ettiği tek ev, beyazlatılmış ahşap kaplamaları, verandaları ve tavanarasıyla bu köşktü. Arada sırada bir köpek kıyıya vurmuş, kemik rengi tahta parçalarını koklar, sahilden birkaç kilometre içeride, eski yazlık evlerinde yaşayan emekliler zaman zaman sahilde yürüyüş yapıp deniz kabuklarını dikkatle incelerdi. Yaz aylarında, plajın her yanında bir sürü köpek, çocuk ve çocuk bakıcısı; limanda da her zaman bir ya da birkaç tane parlak renkli tekne olurdu. Gelgelelim Garp ailesi Jenny'nin yanına taşındığında, sahil şeridi terk edilmiş gibiydi. Kış aylarındaki yüksek gelgit dalgalarının taşıdığı çöplerle kirlenen plaj bomboştu. Nisan ve mayısta Atlantik Okyanusu, canlı bir morluk rengine bürünürdü ve bu, Helen'ın burnunun üstündeki morlukla aynı renkti.

Sezon dışında kasabaya gelen ziyaretçilerin, ünlü hemşire Jenny Fields'ı arayan kayıp kadınlar olduğu ortaya çıkardı. Yaz sezonunda, bu kadınlar sık sık, Jenny'nin nerede yaşadığını bilen biriyle karşılaşana kadar bir günlerini Dog's Head Limanı'nda geçirmek zorunda kalırdı. Ama Dog Head's Limanı'nın kalıcı sakinlerinin hepsi bu evi bilirdi. Onlara evi soran zarar görmüş genç kız ve kadınlara, "Okyanus Sokağı'ndaki en son ev," derlerdi. "Bir otel kadar büyük, tatlım. Gözünden kaçması imkânsız."

Bazen, evi arayan bu kadınlar önce plaja iner, Jenny'nin evde olup olmadığını sormak için gerekli cesareti toplayana kadar

oradan evi izlerlerdi; Garp bazen onların tek başlarına veya ikili ya da üçlü gruplar hâlinde, rüzgârlı kum tepelerinin arasında çömelip içeride ne kadar hoşgörüyle karşılaşacaklarını anlamak istermiş gibi evi izlediklerini görürdü. Plajda birden fazla kadın toplandığında bir araya gelirlerdi; aralarından biri kapıyı çalması için seçilir, diğerleri sahibi ona seslenene kadar durması söylenmiş köpekler gibi kum tepelerinin arasında beklerdi.

Helen, Duncan'a bir teleskop almıştı ve Duncan deniz manzaralı odasında oturup bu ürkek ziyaretçileri izler, genellikle gelişlerini, kapıyı çalmalarından birkaç saat önceden haber verirdi. "Biri babaannemi görmeye geliyor," derdi. Sürekli dikkatliydi. "Yaklaşık yirmi dört yaşında. Belki de on dörttür. Mavi bir sırt çantası var. Yanında bir portakal var ama onu yiyeceğini sanmıyorum. Yanında biri var, ama onun yüzünü göremiyorum. Kız yere yattı; hayır, kustu. Hayır, yüzünde maske gibi bir şey var. Belki de diğerinin annesidir. Hayır, kız kardeşi. Belki de sadece bir arkadaşıdır."

"Şimdi portakalı yiyor. Portakal çok iyi görünmüyor," diye rapor verirdi Duncan. Roberta da teleskopu kullanırdı, hatta bazen Helen da kullanırdı. Genellikle kapıyı açan, Garp olurdu.

"Evet, kendisi annem," derdi. "Ama şu an alışveriş için dışarı çıktı. Onu beklemek isterseniz lütfen içeri gelin." Herkesi, emeklilerin plajdaki deniz kabuklarını incelediği dikkatle incelerken bir yandan da sürekli gülümserdi. Çenesi iyileşip dili yeterince kaynamadan önce kapıya, ihtiyacı olabilecek bir sürü notla yaklaşırdı. Ziyaretçilerin birçoğu onlara bir not uzatıldığında şaşırmazdı çünkü onların da tek iletişim kurma biçimi buydu.

Merhaba, ismim Beth. Ellen James'ciyim.

Garp da şu notu verirdi:

Merhaba, ismim Garp. Çenem kırık.

Sonra onlara gülümseyip duruma göre ikinci notunu verirdi. Notlardan biri şöyleydi:

Mutfaktaki ocakta güzel bir ateş yanıyor; sola dön.

Bir başkasında şunlar yazıyordu:

Üzülme. Annem çok kısa süre sonra dönecek. Burada başka kadınlar da var. Onları görmek ister misin?

Garp, yeniden bir spor ceketi giymeye de bu dönemde karar verdi. Bunun sebebi Steering'deki ya da Viyana'daki günlerine özlem duyması değildi; sebep, Roberta dışında hiçbir kadının ne giydiğinle ilgilenmiyormuş gibi göründüğü Dog's Head Limanı'nda, iyi giyinmesi gerekmesi de değildi. Bunun tek sebebi, ceketin ceplerine ihtiyaç duymasıydı; üzerinde çok fazla not taşıyordu.

Plajda koşmaya çalışmış ama bunu bırakmak zorunda kalmıştı. Çenesinin sıkışmasına ve dilinin dişlerine çarpmasına sebep oluyordu. Fakat kumların üzerinde kilometrelerce yürüyordu. Polisin bir genç adamı Jenny'nin evine getirdiği gün de yürüyüşten dönüyordu; adamın koluna girmiş olan polis, onun büyük ön verandaya çıkmasına yardım etti.

Polis memurlarından biri, "Bay Garp?" diye sordu.

Garp yürüyüşe çıkarken üzerine spor giysilerini giyerdi; üzerinde hiç not yoktu ama "Evet," anlamında başını salladı; evet, Bay Garp oydu.

Polis memuru, "Bu çocuğu tanıyor musunuz?" diye sordu.

"Elbette tanıyor," dedi delikanlı. "Siz polisler, asla kimseye inanmıyorsunuz. Nasıl *rahatlayacağınızı* bilmiyorsunuz."

Garp'ın Bayan Ralph'in yatak odasından gönderdiği mor kaftanlı çocuktu; Garp'a yıllar önce olmuş gibi geliyordu bu. Garp onu tanımamış gibi davranmayı düşündü ama sonra başıyla onayladı.

"Çocuğun hiç parası yok," dedi polis memuru. "Buralarda yaşamıyor, bir işi de yok. Hiçbir okula kayıtlı değil ve ebeveynlerini aradığımızda bize onun nerede olduğunu bile bilmediklerini söylediler. Öğrenmeye de pek hevesli değillerdi. Ama çocuk sizin yanınızda kaldığını ve sizin onun adına konuşacağınız söylüyor."

Tabii Garp konuşamadı. Ağzındaki kabloları işaret edip avucuna bir not yazıyormuş gibi yaptı.

"Diş tellerini ne zaman taktın?" diye sordu delikanlı. "Çoğu kişi onları daha gençken takar. Bunlar gördüğüm en tuhaf diş telleri."

Garp, polisin ona verdiği bir trafik cezası kâğıdının arkasına bir not yazıp ona uzattı.

Evet, onun sorumluluğunu alıyorum. Ama onun adına konuşamam çünkü çenem kırık.

Çocuk polis memurunun omzunun üzerinden notu okudu.

"Vay canına," dedi sırıtarak. "*Diğer* adama ne oldu?"

Garp, "Çükünün dörtte üçünü kaybetti," diye düşündü ama bunu bir trafik formunun arkasına ya da herhangi başka bir yere yazmadı. Asla.

Oğlanın, hapisteyken Garp'ın romanlarını okuduğu ortaya çıktı.

"Senin bu romanların yazarı olduğunu bilseydim sana asla öyle saygısızlık etmezdim," dedi çocuk. İsmi Randy'ydi ve koyu bir Garp hayranıydı. Garp, hayranlarının birçoğunun, kayıp ve yalnız çocuklar, zihinsel engelli yetişkinler ve nadiren de sapkın zevkleri bulunmayan normal vatandaşlar olduğuna ikna olmuştu. Ama Randy, Garp'a, saygı duyduğu tek guru kendisiymiş gibi gelmişti. Annesinin Dog's Head Limanı'ndaki evinin genel havası düşünülürse, Garp çocuğu geri çeviremeyeceğini düşünmüştü.

Randy'yi Garp ve ailesinin geçirdiği kaza hakkında bilgilendirme görevini Roberta Muldoon üstlendi.

Randy, Garp'a, hayranlık dolu bir fısıltıyla, "Bu kocaman piliç de kim?" diye sordu.

Tanıyamadın mı?

diye yazdı Garp.

Eskiden Philedelphia Eagles'ın iç açık oyuncusuydu.

Fakat Garp'ın suratsızlığı bile Randy'nin sevimli heyecanını, en azından hemen, yok edememişti. Oğlan Duncan'ı saatlerce eğlendirdi.

Garp, Helen'a,

Bunu nasıl yaptığını ancak Tanrı biliyor,

diye yazarak yakındı.

Muhtemelen Duncan'a bütün uyuşturucu deneyimlerini anlatıyordur.

Helen, Garp'a, "Oğlanın kötü bir niyeti yok," diyerek onu rahatlattı. "Bunu yapmasını annen istedi."

O hâlde Duncan'a heyecan verici suç geçmişini de anlatıyordur,

diye yazdı Garp.

"Randy yazar olmak istiyor," dedi Helen.

Herkes yazar olmak istiyor!

diye yazdı Garp. Ama bu doğru değildi. *O*, artık bir yazar ol-

mak istemiyordu. Yazmaya çalıştığında, sadece ölümcül bir konuda yazabiliyordu. Bunu unutması, hatıralarına çok bağlanmaması ve durumun korkunçluğunu sanatıyla abartmaması gerektiğini biliyordu. Bunun delilik olduğunu biliyordu ama ne zaman yazmayı düşünse, aklına gelen tek konu onu pis gülümseyişi, taze insan organlarından oluşan birikintileri ve ölüm kokusuyla karşılıyordu. Bu yüzden yazmıyordu; yazmayı denemiyordu bile.

Sonunda Randy gitti. Duncan onun gittiğini gördüğünde üzülse de Garp kendini rahatlamış hissediyordu; Randy'nin ona bıraktığı notu kimseye göstermedi.

Ben hiçbir konuda asla senin kadar iyi olmayacağım. Bu doğru olsa da bunu yüzüme vurmak konusunda biraz daha alçakgönüllü olabilirsin.

"Kibar biri değilim yani," diye düşündü Garp. Bu, bilmediği bir şey değildi. Randy'nin notunu attı.

Sonra çenesindeki teller çıktı, dilinin acısı geçti ve Garp yeniden koşmaya başladı. Hava ısındıkça Helen da yüzmeye başladı. Birileri ona bunun, kas kitlesini geri kazanmasına ve köprücükkemiğini güçlendirmesine iyi geleceğini söylemişti. Fakat özellikle de kurbağalama yüzerken hâlâ canı yanıyordu. Helen, Garp'a, kilometrelerce yüzüyormuş gibi geliyordu; önce iyice açılıyor, sonra kıyı şeridi boyunca ilerliyordu. O kadar açılmasının sebebinin, suyun orada daha sakin olması ve kıyıda dalgaların onu engellemesi olduğunu söylüyordu. Ama Garp endişeleniyordu. Bazen Duncan'la birlikte teleskoptan onu izliyorlardı. "Ona bir şey olursa ne yaparım?" diye düşünüyordu Garp. Kötü bir yüzücüydü.

Duncan, "Annem çok iyi bir yüzücü," diyerek onu sakinleştirdi. Duncan da iyi bir yüzücü olma yolunda ilerliyordu.

"Ama çok açılıyor," dedi Garp.

Yazlıkçılar geldiğinde Garp ailesi egzersizlerini daha gözlerden uzak biçimde yapmaya başladı; sadece sabahın erken saatlerinde plajda ya da denizde oyun oynuyorlardı. Yaz günlerinin

kalabalık aylarında ve akşamın erken saatlerinde dünyayı, Jenny Fields'ın evindeki gölge verandalardan izliyor, büyük, serin eve sığınıyorlardı.

Garp biraz daha iyileşmişti. Başta temkinli bir tavırla, yazmaya başladı; uzun olay örgüleri ve karakterleri üzerine düşünceler. Bir anne, baba ve çocuktan oluşan ana karakterlerden –en azından ana karakterlerin bunlar olduğunu düşünüyordu– uzak duruyordu. Bunun yerine ailenin dışından birine, bir dedektife odaklanıyordu. Garp bu kitabın kalbinde nasıl dehşetlerin barınacağını biliyor, belki de bu yüzden bu kitaba, bir suçu inceleyen bir polis memurunun mesafesiyle bakacak ve kişisel endişelerini bu mesafeden değerlendirecek bir karakterle yaklaşıyordu. "Ben neden bir polis dedektifi hakkında kitap yazıyorum ki?" diye düşünüp onu Garp'ın bile anlayamadığı bir şeye dönüştürdü. Sonra Garp, bu kötü kokuya olabildiğince yaklaştı. Duncan'ın göz boşluğunun üzerindeki bandajlar açılmış, oğlan güneşte bronzlaşmış teninin üzerinde neredeyse güzel duran siyah bir göz bandı takmıştı. Garp derin bir nefes alıp bir roman yazmaya başladı.

Garp, iyileştiği bu yazın sonlarında *Bensenhaver'a Göre Dünya*'yı yazmaya başladı. Aynı dönemde Michael Milton, üzerinde ameliyattan sonra takılan sondası ve kederli yüzüyle hastaneden çıktı. Kanın yeterince iyi temizlenmemesinin bir sonucu olarak –ve yaygın bir ürolojik sorunun eklenesiyle– penisinin kalan dörtte birlik kısmının da ameliyatla alınması gerekmişti. Garp bunu hiçbir zaman bilmedi ve bu noktada bu onu neşelendirmeyebilirdi bile.

Helen, Garp'ın yeniden yazmaya başladığını biliyordu.

"Onu okumayacağım," dedi. "Tek kelimesini bile. Yazmak zorunda olduğunu biliyorum ama asla görmek istemiyorum. Seni incitmek istemiyorum ama beni anlamalısın. *Ben* bunu unutmak zorundayım; *senin* bu konuda yazman gerekiyorsa Tanrı yardımcın olsun. İnsanlar bu tip şeylerden, farklı yollarla kurtulur."

"Tam da bu konuda yazmıyorum," dedi Garp ona. "Otobiyografik kurgu yazmıyorum."

"Bunu da biliyorum," dedi Helen. "Yine de okumayacağım."

"Elbette, anlıyorum," dedi Garp.

Garp, yazmanın yalnız bir iş olduğunu hep biliyordu. Zaten yalnız yapılan bir işin, insana kendini bu şekilde, daha da yalnız hissettirmesi zor bir duyguydu. Garp, Jenny'nin yazdıklarını okuyacağını biliyordu; o, bir çivi kadar sertti. Jenny onların iyileşmesini ve yeni hastaların gelip gidişini izliyordu.

Bunlardan biri Laurel adında, korkunç, küçük bir kızdı. Laurel bir sabah kahvaltıda Duncan hakkında kötü şeyler söyleme hatasına düşmüştü. Jenny'ye "Evin başka bir bölümünde uyuyabilir miyim?" diye sordu. "Teleskopu, fotoğraf makinesi ve göz bandı olan tuhaf bir çocuk var. Çocuk lanet bir korsan gibi beni izliyor. Küçük oğlanlar bile insanı gözleriyle takip etmeyi seviyor; *tek* gözleri olsa bile."

Garp, şafak sökmeden önce plajda koşarken düşüp tekrar çenesini incitmiş ve tellerle sabitlenmişti. Elinde kıza söylemek istediklerini içeren eski notları yoktu, ama hızla peçetesinin üzerine bir şeyler karaladı.

Siktir git,

diye yazıp peçeteyi şaşkın kıza fırlattı.

Kız, Jenny'ye, "Bak, bu tam da uzak durmam gereken davranış biçimi. Bir *adamın* bana kabadayılık etmesi ve koca penisinin şiddetiyle beni tehdit etmesi. Bunu kim ister ki? Özellikle de *burada*, bunu kim ister ki? Buraya aynı şeyleri yaşamak için mi geldim?" dedi. Garp'ın bir sonraki notunda,

Seni ölene kadar sikerim,

diye yazıyordu, fakat Jenny kızı dışarı çıkarıp ona Duncan'ın göz bandının, teleskopunun ve fotoğraf makinesinin hikâyesini anlattı. Kız bundan sonra, orada kaldığı süre boyunca sürekli Garp'tan kaçınmaya çalıştı.

Kız orada sadece birkaç gün daha kalacak, sonra biri gelip onu alacaktı. Bu, New York plakalı bir spor arabanın içinde gelen, aptalın teki gibi görünen ve zavallı Laurel'ı gerçekten de "koca penisinin şiddetiyle" tehdit eden bir adamdı.

Adam, kocaman veranda salıncağında modası geçmiş âşıklar gibi oturan Garp ve Roberta'ya, "Hey, siz, vibratörler!" diye seslendi. "Laurel'ı alıkoyduğunuz kerhane bura mı?"

"Onu tam olarak 'alıkoyduğumuz' söylenemez," dedi Roberta.

New York'tan gelen adam, "Sen kapa çeneni, koca lezbiyen!" deyip verandaya çıktı. Spor arabasının motorunu çalışır hâlde bırakmıştı; rölantideki motor kendi kendine bir çalışıp bir duruyor, bir çalışıp bir duruyordu. Adamın ayağında kovboy çizmeleri, üzerinde de yeşil süetten İspanyol paça bir pantolon vardı. Roberta Muldoon kadar olmasa da uzun boylu ve geniş göğüslüydü.

"Ben lezbiyen değilim," dedi Roberta.

"Ama bakire de sayılmazsın," dedi adam. "Laurel hangi cehennemde?" Üzerinde, meme uçlarının arasına yeşil harflerle bir şey yazılmış, parlak turuncu bir tişört vardı. Tişörtte,

FORMA GİR!

yazıyordu.

Garp bir not yazmak için cebinde kurşunkalem aradı, ama tek bulabildiği eski notlar oldu; bu eski yanıtlar, karşısındaki bu kaba adama uygun değildi.

Roberta Muldoon adama, "Laurel sizi bekliyor muydu?" diye sorduğunda Garp, Roberta'nın yine bir cinsel kimlik sorunu yaşadığını biliyordu. Roberta, onu bir güzel dövdüğünde yaptığı şeyi biraz daha meşrulaştırabilmek için adamı kışkırtıyordu. Ne var ki adam Garp'a, Roberta'ye sıkı bir rakip olabilirmiş gibi görünüyordu. Garp, aldığı onca östrojenin Roberta'nın sadece vücut biçimini değiştirmediğini, aynı zamanda eski Robert Muldoon'un kaslarını da yanında götürdüğünü ve Roberta'nın zaman zaman bunu unutabildiğini düşünüyordu.

Adam hem Garp'a hem de Roberta'ya, "Bakın, şekerlerim," dedi. "Laurel hemen buraya gelmezse evi altüst edeceğim. Zaten burası nasıl bir ibne mekânı böyle? Herkes burayı biliyor. Nereye gittiğimi bulmakta hiç zorlanmadım. New York'taki bütün çatlak fahişeler bu orospu sığınağını biliyor."

Roberta gülümsedi. Koca veranda salıncağının üzerinde, Garp'ın midesini bulandıracak biçimde ileri geri hareket etmeye başladı. Garp çılgın bir hızla, ceplerindeki faydasız notları taradı.

"Bana bakın, sizi palyaçolar," dedi adam. "Burada nasıl işe yaramaz tiplerin takıldığını biliyorum. Büyük bir lezbiyen ortamı var burada, değil mi?" Kovboy çizmesiyle büyük veranda salıncağını itip onun tuhaf biçimde hareket etmeye başlamasına sebep oldu. "Peki ya *sen* kimsin?" diye sordu Garp'a. "Evin *erkeği* misin? Yoksa haremağası mısın?"

Garp ona bir notu uzattı.

Mutfaktaki odun ocağında ateş var; sola dön.

Ama aylardan ağustostu ve bu, yanlış nottu.

"Bu ne lan?" dedi adam. Garp ona cebinden çıkan bir sonraki notu verdi.

Üzülme. Annem kısa süre içinde geri dönecek. Burada başka kadınlar da var. Onları görmek ister misin?

"Anneni sikeyim!" dedi adam. Büyük giriş kapısına doğru ilerlemeye başladı. "Laurel!" diye bağırdı. "Orada mısın? Seni kaltak!"

Ama onu kapıda karşılayan kişi, Jenny Fields oldu.

"Merhaba," dedi Jenny.

"*Senin* kim olduğunu biliyorum," dedi adam. "O aptal üniformanı tanıyorum. Benim Laurel'ım senin tipin değil, tatlım, o *sikilmeyi* seviyor."

"Belki de seninle olmayı sevmiyordur," dedi Jenny Fields.

Bu noktada, üzerinde Forma Gir! yazan tişörtlü adamın, Jenny'ye yöneltmeye hazırlandığı hakaretler söylenemeden kaldı.

Roberta Muldoon şaşkın adamın üzerine bir hücum hamlesiyle atladı; ona arkasından ve dizlerinin biraz yanından çarptı. Bu, Roberta'nın Philedelphia Eagles'da oynadığı günlerde, karşı takıma on üç metreden bir penaltı atışı kazandırabilecek, alçakça bir hareketti. Adam verandanın ahşap zeminine öyle hızlı çarptı ki çiçek saksıları sallanmaya başladı. Ayağa kalkmaya çalıştı ama bunu başaramadı. Futbolcularda sık görülen bir diz sakatlanması varmış gibi görünüyordu; zaten bu hareketin, on üç metrelik penaltıyla cezalandırılmasının sebebi de buydu. Adam arkasından gelecek daha fazla darbeyi kaldırabilecek hâlde değildi; acıyla beyazlamış yüzünde sakin, ay gibi bir ifadeyle sırt üstü yattı.

"Bu çok *sert* bir tepkiydi, Roberta," dedi Jenny.

Roberta utanarak, "Ben Laurel'ı getireyim," deyip içeri girdi. Hem Garp hem de Jenny, Roberta'nın, kalbinde dünyanın en dişi kadını olduğunu biliyordu, ama bedeni çok iyi antrenman yapmış bir kayaydı.

Garp bir not daha bulup onu New York'tan gelen adamın göğsüne, tam Forma Gir! yazısının üstüne attı. Bu, Garp'ın birçok kopyasına sahip olduğu bir nottu.

Merhaba, ismim Garp. Çenem kırık.

"İsmim Harold," dedi adam. "Çenen için üzgünüm."

Garp bir kurşunkalem bulup ona bir not daha yazdı.

Ben de dizine üzüldüm, Harold.

Laurel gelmişti.

"Bebeğim!" dedi. "Beni *buldun*!"

"Bu kahrolası arabayı kullanabileceğimi sanmıyorum," dedi Harold. Adamın Ocean Sokağı'ndaki spor arabası hâlâ kum yemeye çalışan bir hayvan gibi homurdanıyordu.

"Ben kullanabilirim, bebeğim," dedi Laurel. "Bana hiç *izin vermiyorsun*."

"Şimdi izin vereceğim," diye homurdandı Harold. "İnan bana."

"Ah, bebeğim," dedi Laurel.

Roberta ve Garp adamı arabaya taşıdı. Adam onlara, "Bence gerçekten Laurel'a ihtiyacım olacak," dedi. Garp ve Roberta neşeyle onu arabaya yerleştirirken, "Siktiğimin tek kişilik koltukları," diye söylendi. Harold bu araba için çok iriydi. Garp kendini, yıllardır ilk defa bir arabaya bu kadar yaklaşmış hissediyordu. Roberta bir elini Garp'ın omzuna koydu ama Garp ona sırtını döndü.

Laurel, Jenny Fields'a, "Bence Harold'ın bana ihtiyacı var," deyip omzunu silkti.

Küçük araba uzaklaşırken Jenny Fields, bu soruyu özel olarak kimseye yöneltmeden, "İyi de, *kızın* neden o *adama* ihtiyacı var?" diye sordu. Garp yürüyerek yanlarından uzaklaşmıştı. Bir anlığına bütün kadınlığını kaybetmiş olan Roberta bunun için kendini cezalandırarak Duncan'ı bulup ona annelik etmeye gitti.

Helen telefonda, onları ziyarete gelmek isteyen Harrison ve
398 Alice Fletcher'la konuşuyordu. "Bunun bize yardımı dokunabilir," diye düşündü Helen. Bu konuda haklıydı ve bir konuda tekrar haklı olmak, Helen'ın kendine güvenini çok yükseltmiş olmalıydı.

Fletcher'lar bir hafta kaldı. Kendi yaşında ve aynı cinsiyette olmasa bile, en azından etrafta Duncan'ın oynayabileceği bir çocuk vardı ve bu çocuk, en azından Duncan'ın gözünü bilen biriydi. Duncan sonunda, fazlasıyla farkında olduğu göz bandını unutabilmişti. Fletcher'lar gittikten sonra, bir gün başka çocuklarla karşılaşabileceğini, onların göz bandı hakkında soru sorabileceğini hatta daha kötüsü, bu yüzden onunla dalga geçebileceklerini bilse de tek başına plaja inmeye daha hevesliydi.

Harrison ise Helen'a özgüvenini geri kazandırmıştı. Harrison daha önce de yanında durup ona yardımcı olmuştu; Helen ona Michael Milton hakkındaki, Garp'a söyleyemeyeceği kadar mahrem olan, ama söylemesi gereken şeyleri söyleyebiliyordu. Evliliği hakkındaki endişelerini, Garp'ın ve kendisinin, kazayı geride bırakmak için ne kadar farklı yolları olduğunu konuşmaya ihtiyacı

vardı. Harrison bir çocuk yapmalarını önerdi. "Hamile kal," diye tavsiyede bulundu. Helen artık hapları almadığını itiraf etti ama Harrison'a, Garp'ın kazadan beri onunla hiç sevişmediğini söylemedi. Bunu Harrison'a söylemesine gerek yoktu; Harrison, odalarını ayırdıklarını fark etmişti.

Alice, Garp'ı aptal notlarını yazmayı bırakmaya teşvik etti. Garp, söylediği sözcüklerin kulağa nasıl geldiği konusunda bu kadar kibirli olmasa konuşabilirdi. Alice kendisi konuşabiliyorsa, Garp'ın da tellerle birbirine tutturulmuş dişler ve hassas diline rağmen sözcükleri oluşturabileceğini düşünüyordu. Garp en azından bunu denemeliydi.

"Alish," dedi Garp.

"Efet," dedi Alice. "İtmim bu. Tenin itmin ne?"

"Arp," diyebildi Garp.

Beyaz giysisiyle başka bir odaya doğru ilerleyen Jenny Fields bir hayalet gibi titreyip yoluna devam etti.

Garp, Alice'e, "Onu ösülüyorum," diye itiraf etti.

"Efet, tabiyy ki onu ösülüyorsun," dedi Alice ve Garp ağlamaya başladığında ona sarıldı.

Fletcher'lar gittikten uzunca bir süre sonra bir gece Helen, Garp'ın odasına gitti. Onu uyanık bulmak Helen'ı şaşırtmadı; çünkü Garp, onun da duyduğu şeyi dinliyordu. Helen da bu yüzden uyuyamamıştı.

Jenny'nin en son gelen konuklarından biri banyo yapıyordu. Garp çifti önce küvetin çekildiğini duymuştu; sonra içine dolan suyun sesi gelmişti, şimdi de sabun ve çırpınma sesleri vardı. Hatta küçük bir kız şarkı söylüyor ya da bir melodi mırıldanıyordu.

Elbette akıllarına, onlar duyabilecekleri uzaklıkta dinlerken Walt'un kendi kendine yıkandığı yıllar geldi; ayağının kaydığını belirtecek sesleri ve bütün seslerin en korkutucusunu, hiç ses olmamasını dinlerlerdi. "Walt?" diye seslenirlerdi sonra. "Ne var?" derdi Walt da. "Tamam, sadece kontrol ettik," derlerdi o zaman. Ayağının kayıp suda boğulmadığından emin olmak istiyorlardı.

Walt sırtüstü yatıp kulaklarını suyun içinde tutarak küvetin

kenarlarına tırmanan parmaklarının sesini dinlemeyi severdi; bu yüzden Garp ya da Helen ona seslendiğinde, çoğunlukla onları duymazdı. Bakışlarını kaldırdığında, aniden üzerinde beliren anne babasının endişeli yüzlerini gördüğünde şaşırır, küvetin kenarından yukarı bakıp, "Ben iyiyim," der ve küvetin içinde otururdu.

"Lütfen *cevap ver*, Walt!" derdi Garp. "Sadece, lütfen seslendiğimizde cevap ver."

"Sizi duymadım," derdi Walt.

"O zaman kafanı suyun üstünde tut," derdi Helen.

"Ama o zaman saçlarımı nasıl yıkayabilirim?" diye sorardı Walt.

"Bu, saçlarını yıkamak için kötü bir yöntem, Walt," derdi Garp. "Bana seslen. Saçlarını *ben* yıkarım."

"Tamam," derdi Walt. Ve onlar gider gitmez kulaklarını tekrar suya gömüp dünyayı oradan dinlerdi.

Helen ve Garp, Garp'ın Dog's Head Limanı'ndaki evin tavanarasındaki misafir odalarından birinde duran dar yatağında yan yana uzandı. Evde bir sürü banyo vardı; hangi banyoyu dinlediklerini bile bilmiyorlardı ama dinlediler.

"Sanırım bir kadın," dedi Helen.

"Burada mı?" dedi Garp. "*Elbette* bir kadın."

"Önce bir çocuk olduğunu sanmıştım," dedi Helen.

"Biliyorum," dedi Garp.

Okyanusa çok yakın, pencereleri bütün gün açık bir odada durmaktan her zaman biraz nemli olan yatağın üzerinde birbirlerine sarıldılar. Kepenkler savrulup çarpışıyordu.

"Bir çocuk daha yapmak istiyorum," dedi Helen.

"Tamam," dedi Garp.

"En kısa sürede," dedi Helen.

"Hemen," dedi Garp. "Elbette."

"Kız olursa adını annen gibi Jenny koyacağız," dedi Helen.

"Güzel," dedi Garp.

"Oğlan olursa ismini ne koyacağımızı bilmiyorum," dedi Helen.

"Walt koymayacağız," dedi Garp.

"Tamam," dedi Helen.

"Bir daha *kimsenin* adını Walt koymayacağız," dedi Garp. "Gerçi bazı insanların bunu yapmaya eğilimli olduğunu biliyorum."

"Ben de bunu istemiyorum," dedi Helen.

"Oğlan olursa ismi başka bir şey olacak," dedi Garp.

"Umarım kız olur," dedi Helen.

"Benim için fark etmez," dedi Garp.

"Elbette, aslında benim için de fark etmez," dedi Helen.

"Özür dilerim," deyip ona sarıldı Garp.

"Hayır, ben özür dilerim," dedi Helen.

"Hayır, ben özür dilerim," dedi Garp.

"Hayır, ben," dedi Helen.

"Ben de," dedi Garp.

Büyük bir dikkatle seviştiler. Helen kendini ameliyattan yeni çıkmış, yepyeni bir vajinayı deneyen Roberta Muldoon gibi hissediyordu. Garp hiçbir şey düşünmemeye çalışıyordu.

Garp, bir şey hayal etmeye başladığı an, kendini kanlı Volvo'nun içinde buluyordu. Duncan çığlık atıyordu ve dışarıda Helen'la başka birinin ona seslendiğini duyuyordu. Dönerek direksiyonun arkasındaki sürücü koltuğunda dönüp koltuğun üzerinde diz çöküyor, Duncan'ın yüzünü ellerinin arasına alıyordu, fakat kanama bir türlü durmuyordu ve Garp sorunun ne olduğunu göremiyordu.

"Her şey yolunda," diye fısıldamıştı Duncan'a. "Tamam, iyi olacaksın." Ama dili yüzünden kelimeleri oluşturamamış, sadece etrafa sıvı saçabilmişti.

Duncan ve Helen çığlık atmaya devam etmişti; başka biri de bir köpeğin rüya görürken çıkardığı seslere benzer bir sesle inliyordu. Ancak Garp'ın duyduğu, onu bu kadar korkutan şey neydi? *Başka* ne duyuyordu?

Anlaşılmaz kelimelerle, "Her şey yolunda, Duncan, inan bana," diye fısıldamıştı. "İyi olacaksın." Oğlanın boğazındaki kanı

eliyle silmişti; görebildiği kadarıyla, oğlunun boğazında kesik yoktu. Şakaklarındaki kanı da sildiğinde, onların da ezilmediğini görmüştü. Emin olmak için tekmeleyerek sürücü kapısını açmıştı; kapı ışığı yandığında Duncan'ın gözlerinden birinin etrafta dolaştığını görmüştü. Göz yardım arıyordu, ama Garp, bu gözün görebildiğini görmüştü. Eliyle kanı temizlemeye devam etmişti, ama Duncan'ın diğer gözünü bulamıyordu. Duncan'a, "Her şey yolunda," diye fısıldamıştı ama Duncan daha da yüksek sesle çığlık atmaya başlamıştı.

Duncan babasının omzunun üzerinden, Volvo'nun açık kapısının önünde duran annesini görmüştü. Helen'ın ezilmiş burnundan ve kesilmiş dilinden kan boşalıyordu ve sağ kolunu, omzuna yakın bir yerden kırılmış gibi tutuyordu. Ama Duncan'ı korkutan şey, yüzündeki *korkuydu*. Garp dönüp onu görmüştü. Onu korkutansa başka bir şeydi.

Helen'ın ya da Duncan'ın çığlıkları değildi onu korkutan.
402 Garp, inleyen kişinin Michael Milton olduğunu anlamıştı; ona kalırsa, adam ölene kadar inleyebilirdi. Onu korkutan, başka bir şeydi. Bu, bir ses değildi. Bu, *sessizlikti*. Sesin olmayışıydı.

Helen Volvo'nun içini görmeye çalışarak, "Walt nerede?" demişti. Çığlık atmayı bırakmıştı.

"Walt!" diye bağırmıştı Garp. Nefesini tutmuştu. Duncan ağlamayı bırakmıştı.

Hiçbir şey duymamışlardı. Ve Garp, Walt'un bir soğuk algınlığı geçirdiğini, onun nefesini, göğsündeki ıslak hırıltıyı yan odadan, hatta iki oda öteden duyabildiğini biliyordu.

"Walt!" diye bağırmışlardı.

Daha sonra Garp ve Helen birbirlerine, o an, Walt'un kulaklarını suyun altına sokmuş, parmaklarıyla vurarak küvette çıkardığı sesleri dinlediğini hayal ettiklerini söyleyecekti.

Helen, daha sonra, "Onu hâlâ görebiliyorum," diyecekti.

"Sürekli," diyecekti Garp. "Biliyorum."

"Gözlerimi kapadığım an," diyecekti Helen.

"Evet," diye cevap verecekti Garp. "Biliyorum."

Ama söylenecek en iyi şeyi Duncan söylemişti. Duncan bazen, çıkan sağ gözünün tamamen gitmediğini hissettiğini söyleyecekti. "Sanki bazen, hâlâ onunla görebiliyorum," diyecekti. "Ama gördüğüm şeyler gerçek değil, sanki hatıralar."

"Belki de o gözün, rüyalarını gördüğün gözüne dönüşmüştür," demişti Garp ona.

"Onun gibi bir şey," demişti Duncan. "Ama çok gerçek görünüyor."

"O senin *hayali* gözün," demişti Garp. "Bu çok gerçek olabilir."

"O, hâlâ Walt'ı görebildiğim göz," demişti Duncan. "Anlıyor musun?"

"Biliyorum," demişti Garp.

Birçok güreşçinin çocuğunun, çok sağlam boyunları olur ama güreşçilerin bütün çocuklarının boyunları yeterince sağlam değildir.

Duncan ve Helen artık, Garp'ın sonsuz bir nezaket kaynağı olduğuna inanmaya başlamıştı; bir yıl boyunca Garp onlarla hep yumuşak bir sesle konuştu; bir yıl boyunca onlara karşı sabrını hiç kaybetmedi. Hatta Helen ve Duncan onun bu hassasiyetine karşı sabırlarını kaybedebiliyorlardı. Jenny Fields üçünün birbirlerini iyileştirmek için bir yıla ihtyacı olduğunu fark etmişti.

Jenny onların bu bir yıl boyunca *diğer* insani duygularını ne yaptığını merak ediyordu. Helen onları saklıyordu; Helen çok güçlüydü. Duncan onları sadece eksik gözüyle görüyordu. Peki ya Garp? Garp da güçlüydü ama o kadar güçlü değildi. *Bensenhaver'a Göre Dünya* adlı bir roman yazarak diğer bütün duygularını oraya dökmüştü.

Garp'ın editörü John Wolf, *Bensenhaver'a Göre Dünya*'nın ilk bölümünü okuduğunda Jenny'ye "Orada neler oluyor?" yazmıştı. "Sanki Garp'ın kederi kalbini sapkınlaştırmış."

Oysa T. S. Garp, "insan ömrü bir an sürer, algımız belirsiz" diyebilecek bilge ve öneme sahip olan Marcus Aurelius kadar eski bir içgüdünün ona rehberlik ettiğini hissediyordu.

15
BENSENHAVER'A GÖRE DÜNYA

Oren Rath mutfağa girdiğinde, Hope Standish, oğlu Nicky'yle evdeydi. Bulaşıkları kuruluyordu ve hemen uzun, ince bıçaklı, keskin
404 bir ucu, testere gibi özel dişleri ve olta kancası çıkarma uzantısı olan balıkçı çakısını gördü. Nicky daha üç yaşında bile değildi; hâlâ mama sandalyesinde yemek yiyordu ve Oren Rath arkasına geçip balıkçı çakısının tırtıklı dişlerini çocuğun boğazına dayadığında kahvaltısını ediyordu.

"Bırak bulaşıkları," dedi Hope'a. Bayan Standish ona söyleneni yaptı. Nicky tanımadığı bu adama kıkırdadı; bıçak çenesinin altını gıdıklıyordu.

"Ne istiyorsun?" diye sordu Hope. "İstediğin her şeyi veririm."

"Elbette vereceksin," dedi Oren Rath. "İsmin ne?"

"Hope."

"Benimki Oren."

"Hoş bir isim," dedi Hope.

Mama sandalyesindeki Nicky, boğazını gıdıklayan yabancının kim olduğunu görmek için arkasına dönemiyordu. Parmaklarında ıslak mısır gevreği parçaları vardı ve Oren Rath'ın elini tutmak için uzandığında adam mama sandalyesinin yanına geçip balıkçı çakısının keskin yüzünü, oğlanın şişkin yanağının üzerinde gezdirdi. Oraya, sanki

oğlanın elmacıkkemiğini çiziyormuş gibi hafif bir kesik attı. Sonra Nicky'nin şaşkına dönmüş yüzünü ve yalın ağlayışını incelemek için geri çekildi. Oğlanın yanağında, bir cep dikişi kadar ince, kandan bir çizgi belirdi. Sanki çocuk aniden bir solungaç geliştirmişti.

"Çok ciddiyim," dedi Oren Rath. Hope, Nicky'ye doğru ilerlemeye başladı ama adam elini havada sallayarak onu uzaklaştırdı. "Sana ihtiyacı yok. Sadece mısır gevreğini sevmiyor. Kurabiye istiyor," dedi. Nicky haykırdı.

"Ağlarken yerse bu yüzden boğulabilir," dedi Hope.

"Benimle tartışmak mı istiyorsun?" dedi Oren Rath. "Boğulmaktan bahsetmek mi istiyorsun? Boğulmaktan bahsetmek istiyorsan çükünü kesip boğazına tıkabilirim."

Hope, Nicky'ye bir peksimet verince Nicky ağlamayı bıraktı.

"Gördün mü?" dedi Oren Rath. Mama sandalyesini içindeki Nicky'yle birlikte havaya kaldırıp onları göğsüne bastırdı. "Şimdi yatak odasına gidiyoruz," deyip başıyla Hope'u işaret etti. "Sen önden gidiyorsun."

Birlikte koridor boyunca ilerlediler. Standish Ailesi o zamanlar bir çiftlik evinde yaşıyordu; yeni doğmuş bir bebekle, çiftlik evlerinin yangın konusunda daha güvenli olduğuna karar vermişlerdi. Hope yatak odasına girdi ve Oren Rath, içindeki Nicky'yle birlikte mama sandalyesini yatak odasının kapısının dışına koydu. Nicky'nin kanaması neredeyse durmuş, sadece yanağında birazcık kan kalmıştı; Oren Rath bunu eliyle sildi, elini de pantolonuna sürdü. Sonra Hope'un arkasından yatak odasına girdi. Kapıyı kapatınca Nicky ağlamaya başladı.

"Lütfen," dedi Hope. "Gerçekten boğulabilir, mama sandalyesinden nasıl ineceğini biliyor, hem sandalye devrilebilir. Yalnız kalmayı sevmiyor."

Oren Rath komodine yaklaştı ve balıkçı çakısıyla telefonun kordonunu çok olgun bir armudu ikiye ayırıyormuş gibi kolayca kesti. "Benimle tartışmak istemezsin," dedi.

Hope yatağın üzerine oturdu. Nicky ağlıyordu, ama bir ağlama krizi geçirmiyordu. Birazdan susabilirdi. Hope de ağlamaya başladı.

"Giysilerini çıkar," dedi Oren. Hope'un soyunmasına yardım etti.

Oren uzun boylu ve kızılımsı sarışındı; saçları, bir selin ardında bıraktığı otlar kadar ince ve kafasına yakındı. Oren, hayvanlar için toplanıp preslenmiş otlar gibi kokuyordu ve Hope, adam mutfakta belirmeden hemen önce garaj yoluna park eden turkuaz kamyoneti hatırladı. "Yatak odanda bir kilimin bile var," dedi Oren. İnce ama kaslıydı; elleri, bir gün büyük bir köpek olacak bir yavrunun patileri kadar büyük ve beceriksizdi. Vücudu neredeyse tamamen tüysüz görünüyordu ama o kadar beyaz tenli ve sarışındı ki teninin üzerindeki tüyleri görmek zordu.

"Kocamı tanıyor musun?" diye sordu Hope.

"Ne zaman evde olup ne zaman olmadığını biliyorum," dedi Rath. Aniden "Dinle!" dediğinde Hope nefesini tuttu. "Duyuyor musun? Oğlunun umurunda bile değil." Yatak odası kapısının dışındaki Nicky anlamsız sesli harfler mırıldanıyor, elindeki ıslak peksimetle konuşuyordu. Hope daha şiddetli ağlamaya başladı. Oren Rath ona ani ve tuhaf bir tavırla dokunduğunda, içine parmağını bile sokamayacağı kadar kuru olduğunu düşündü.

"Lütfen bekle," dedi.

"Benimle tartışma."

"Hayır, sana yardım edebileceğimi söylüyorum," dedi Hope. Adamın mümkün mertebe hızlı içine girip çıkmasını istiyordu; aklı, koridordaki mama sandalyesinde oturan Nicky'deydi. Pek ikna edici olmasa da, "Yani bunu daha güzelleştirebilirim," dedi; söylemeye çalıştığı şeyi nasıl söyleyeceğini bilmiyordu. Oren Rath memelerinden birini öyle bir avuçladı ki Hope, adamın hayatında hiçbir memeye dokunmadığını anladı; elleri o kadar soğuktu ki Hope irkildi. Bu tuhaf anda, Oren Rath kafasını kaldırıp başının üstüyle Hope'un ağzına çarptı.

"Tartışmak yok," diye homurdandı.

"Hope!" diye seslendi biri. İkisi de bunu duyup donakaldılar. Oren Rath kesik telefon kordununa baktı.

"Hope?"

Gelen, Hope'un komşusu ve arkadaşı Margot'ydu. Oren Rath çakısının soğuk ve düz bıçağıyla Hope'un meme ucuna dokundu.

"Doğrudan buraya gelecek," diye fısıldadı Hope. "Yakın arkadaşım."

Margot'nun, "Aman Tanrım, Nicky!" dediğini duydular. "Bakıyorum da evin her yerinde yemek yiyorsun. Annen giyiniyor mu?"

"Şimdi ikinizi de sikmem ve herkesi öldürmem gerekecek," diye fısıldadı Oren Rath.

Hope güçlü bacaklarını adamın sırtına dolayıp elindeki bıçakla birlikte onu göğsüne doğru çekerek sarıldı. "Margot!" diye bağırdı. "Nicky'yi al ve kaç! *Lütfen*!" diye haykırdı. "Burada hepimizi öldürmek isteyen deli bir adam var! Nicky'yi al! Nicky'yi al!"

Oren Rath, hayatında ilk kez kucaklanıyormuş gibi kaskatı bir bedenle Hope'a dayanmış, yatıyordu. Mücadele etmiyor, bıçağını kullanmıyordu. İkisi de kaskatı hâlde yatıp Margot'nun Nicky'yi koridor boyunca sürükleyip mutfak kapısından dışarı çıkarışını dinlediler. Mama sandalyesinin ayaklarından biri buzdolabına çarpıp kırıldı fakat Margot, sokak boyunca yarım blok ilerleyip kendi evinin kapısını tekmeyelerek açana kadar Nicky'yi sandalyeden almadı.

"Beni öldürme," diye fısıldadı Hope. "Hemen kaçarsan kurtulabilirsin. Şu an polisi arıyor."

"Giyin," dedi Oren Rath. "Sana sahip olmadım, ama olacağım." Kafasının oval tepesiyle Hope'un ağzına çarptığında dudağının dişlerine çarparak patlamasına sebep olup kanatmıştı. Oren Rath bir kez daha, ama kendinden çok da emin olmayan bir sesle, "Çok ciddiyim," dedi. Oren genç bir dana kadar kaba kemikli ve zarafetsizdi. Hope'a iç çamaşırı giydirmeden elbisesini giydirdi ve botlarını koltuk altında taşıyarak, çıplak ayaklarla onu koridora doğru itti. Hope kamyonette onun yanına oturana kadar, Oren'in kocasının ekose gömleklerinden birini giydiğini fark etmemişti.

"Margot muhtemelen bu kamyonetin plakasını almıştır," dedi ona. Kendini görebilmek için dikiz aynasını çevirdi; patlamış dudağına elbisesinin geniş ve gevşek kolunu bastırdı. Oren Rath kolunu dümdüz yana doğru uzatıp Hope'un kulağına vurarak başının diğer yanının arabanın kapısına çarpmasına sebep oldu.

"Görebilmek için o aynaya ihtiyacım var," dedi. "Oyun oynamaya kalkma, yoksa gerçekten canını yakarım." Hope'un sutyenini yanına almış, onu Hope'un bileklerini açık duran torpido gözünün kalın ve paslı meteşelerine bağlamak için kullanmıştı.

Kasabadan uzaklaşmak için bir acelesi yokmuş gibi bir hızla ilerliyordu. Üniversite yakınlarında, trafik lambası yüzünden oluşan uzun bir sıkışıklığa takıldığında, sabırsızlanıyormuş gibi görünmüyordu. Oren karşıdan karşıya geçen yayaları izledi; bazı öğrencilerin nasıl giyindiğini gördüğünde başını iki yana sallayıp diliyle cıkcıkladı. Hope kamyonette oturduğu yerden kocasının ofis penceresini görebiliyordu, fakat o an ofisinde mi yoksa bir derste mi olduğunu bilmiyordu.

Aslında kocası dördüncü kattaki ofisindeydi. Dorsey Standish pencereden dışarı bakıp değişen trafik lambalarını gördü. Trafik yeniden akmaya başladı; öğrencilerden oluşan kalabalık bir süreliğine kavşaklarda yığıldı. Dorsey Standish trafiği izlemeyi seviyordu. Bir üniversite kasabasında bir sürü yabancı ve çarpıcı araba olurdu, ama
408 burada, kasaba sakinlerinin araçlarıyla bir kontrast oluşturuyorlardı: çiftçilerin kamyonetleri, yanlarına ahşap plakalar takılmış domuz ve büyükbaş hayvan taşıyıcıları, tuhaf hasat makineleri, çiftlikler ve çamurlu toprak yollardan gelen her türlü araç. Standish çiftlikler hakkında hiçbir şey bilmiyordu fakat hayvanlar ve makineler, özellikle de tehlikeli, korkutucu araçlardan çok etkileniyordu. Şimdi önünden, – ne için kullanıldığını bilmediği– bir bacası ve ağır bir şeyi çekmek ya da havada tutmak için kablolardan örülmüş bir ağı olan bir kamyonet geçiyordu. Standish her şeyin nasıl çalıştığını hayal etmeyi severdi.

Hemen altında, açık turkuaz mavisi bir kamyonet trafikte ilerliyordu; tamponunda göçükler vardı ve önündeki ızgara içeri çökmüş, üzerindeki sinekler ve –Standish'in hayal gücüne göre– kopmuş kuş kafaları yüzünden kararmıştı. Dorsey Standish kamyonette, sürücünün yanında güzel bir kadın gördüğünü düşündü; saçları ve yüzünün yandan görünüşü ona Hope'u hatırlatmıştı ve bir an kadının giysisini gördüğünde, bunun karısının giymeyi sevdiği bir renk olduğunu hatırladı. Ne var ki dördüncü kattaydı; kamyonet onu geçmişti ve arka cam

o kadar çamurluydu ki kadını bir daha göremedi. Ayrıca dokuz buçuk dersi başlamak üzereydi. Dorsey Standish, o kadar çirkin bir kamyonette yolculuk eden bir kadının güzel olamayacağına karar verdi.

"Eminim kocan sürekli öğrencilerini sikiyordur," dedi Oren Rath. Bıçağı tuttuğu kocaman eli Hope'un kucağında duruyordu.

"Hayır, sanmıyorum," dedi Hope.

"Lan sen de *hiçbir şeyi* bilmiyorsun," dedi Oren. "Seni o kadar iyi sikeceğim ki asla bitmesin isteyeceksin."

Hope ona, "Bana ne yaptığın umurumda değil," dedi. "Artık bebeğime zarar veremezsin."

"*Sana* bir sürü şey yapabilirim," dedi Oren Rath.

Hope alaycı bir sesle, "Evet, sen çok ciddisin," dedi.

Çiftlikler bölgesine doğru ilerliyorlardı. Rath bir süre hiçbir şey söylemedi. Sonra, "Düşündüğün kadar deli değilim," dedi.

"Deli olduğunu düşünmüyorum," diye yalan söyledi Hope. "Bence sen azgın ve hiç sevişmemiş, aptal bir çocuksun."

Hope bunu söyleyince Oren Rath, elindeki dehşet avantajını hızla kaybetmekte olduğunu fark etmişti herhalde. Hope herhangi bir avantaj bulmaya çalışıyordu, ama Oren Rath'ın aklının, aşağılanabilecek kadar başında olup olmadığını bilmiyordu.

Köy yolundan ayrılıp pencereleri plastik yalıtım malzemesiyle kapatılmış bir çiftlik evinin uzun, toprak garaj yolu boyunca ilerlemeye başladılar. Bakımsız çimlerin üzerine traktör parçaları ve başka metal çöpler atılmıştı. Posta kutusunun üzerinde, R, A, W, E ve O RATH yazıyordu.

Bu Rath ailesinin, ünlü sosisçi Rath'larla akrabalığı yoktu ama görünüşe bakılırsa onlar da domuz çiftliği işletiyorlardı. Hope gri ve paslanmış çatılarıyla dış taraftaki birkaç binayı gördü. Kahverengi ahırın yanındaki rampada yan yatmış, zorlukla nefes alan bir dişi domuz vardı. Domuzun yanında duran iki adam Hope'a Oren Rath'la aynı mutasyonu geçirmiş canavarlar gibi görünüyordu.

"Hemen siyah kamyoneti istiyorum," dedi Oren onlara. "İnsanlar bunu arıyor." Hope'un bileğini torpido gözüne bağlayan sutyeni kesmek için ifadesiz bir hareketle bıçağını kullandı.

Adamlardan biri, "Siktir," dedi.

Diğer adam omzunu silkti; yüzünde kırmızı bir şişkinlik, bir ahududunun rengine ve pütürlü yüzeyine sahip bir tür doğum lekesi vardı. Zaten ailesi ona böyle hitap ederdi: Ahududu Rath. Neyse ki Hope bunu bilmiyordu.

Adamlar Oren ya da Hope'a bakmıyordu. Zorlukla nefes alan dişi domuz çiftliğin avlusundaki sükûneti korkunç bir osuruk sesiyle parçaladı. Doğum lekesi olmayan adam, "Siktir, işte yine başladı," dedi; gözleri dışında yüzü normal görünüyordu. İsmi Weldon'dı.

Ahududu Rath bir içecekmiş gibi domuza uzattığı kahverengi şişenin üzerindeki etiketi okudu. "'Çok fazla gaz çıkarmaya sebep olabilir' diye yazıyor burada," dedi.

"Bir domuzun *böyle* osurabileceğinden bahsetmiyor," dedi Weldon.

"Siyah kamyonete ihtiyacım var," dedi Oren.

"Anahtarlar üzerinde, Oren," dedi Weldon Rath. "Tabii kendi ba-
410 şına kullanabileceğini düşünüyorsan."

Oren Rath, Hope'u siyah kamyonete doğru itti. Ahududu, elinde domuz ilacını tutarak ona baktığında Hope, "Beni kaçırdı. Ve bana tecavüz edecek. Polis çoktan onu aramaya başladı bile," dedi.

Ahududu, Hope'a bakmaya devam etti ama Weldon, Oren'e dönmüştü. "Umarım çok aptalca bir şey yapmıyorsundur," dedi.

"Yapmıyorum," dedi Oren. İki adam bütün dikkatlerini domuza yönelttiler.

"Bir saat daha bekleyip ona bir doz daha vereceğim," dedi Ahududu. "Bu hafta yeterince veterinere gitmedik mi?" Dişi domuzun çamurla kaplı ensesini botunun ucuyla kaşıdığında domuz osurdu.

Oren, Hope'u ahırın arkasındaki, mısırın silodan döküldüğü yere götürdü. Kedi yavrusundan biraz büyük domuz yavruları burada oyun oynuyordu. Oren siyah kamyoneti çalıştırınca etrafa kaçıştılar. Hope ağlamaya başladı.

"Beni serbest bırakacak mısın?" diye sordu Oren'e.

"Daha sana sahip olmadım," dedi Oren.

Hope'un çıplak ayakları baharın çamuruna bulanmış ve üşümüştü. "Ayaklarım acıyor," dedi. "Nereye gidiyoruz?"

Kamyonetin arkasında, rengi solmuş ve üzeri ot lekeleriyle dolu eski bir battaniye görmüştü. Hope, Oren'in kendisini *oraya* götüreceğini düşünüyordu; mısır tarlasına gidip sünger gibi yumuşak ilkbahar toprağının üzerine uzanacaklardı. Sonra, her şey bitip Hope'un boğazı kesildiğinde, iç organları balıkçı bıçağıyla deşildiğinde Oren onu, ölü doğmuş büyükbaş bir hayvanın üstüne örtülmüş gibi, kamyonetin arkasında kaskatı duran battaniyeye saracaktı.

"Sana sahip olmak için iyi bir yer bulmam gerek," dedi Oren Rath. "Seni evde tutmak isterdim, ama o zaman seni paylaşmak zorunda kalırım."

Hope Standish, Oren Rath'ın tuhaf akıl yapısını çözmeye çalışıyordu. Adamın kafası, alışık olduğu insanlar gibi işlemiyordu.

"Yaptığın şey çok yanlış," dedi.

"Hayır değil," dedi Oren. "Hiç *değil*."

"Bana tecavüz edeceksin," dedi Hope. "Bu, yanlış."

"Sadece sana *sahip olmak* istiyorum," dedi Oren. Bu kez onu torpido gözüne bağlamakla uğraşmamıştı. Hope'un gidebileceği hiçbir yer yoktu. Kilometrelerce uzunluğundaki köy yollarında, küçük kareler çizerek yavaş yavaş batıya doğru ilerliyorlardı; sanki bir satranç tahtasındaki atın hareketlerini taklit ediyorlardı; bir kare ileri, iki kare yana; bir yana, iki ileri. Hope'a amaçsız bir ilerlemeymiş gibi geliyordu ama sonra, adamın yolları çok iyi bildiği için, tek bir kasabaya bile uğramadan bulundukları yerden epeyce uzaklaşmanın yolunu bilip bilmediğini merak etti. Kasabaların sadece isim tabelalarını görüyorlardı ve üniversiteden en fazla elli kilometre uzaklaşmış olmalarına rağmen Hope geçtikleri hiçbir kasabanın ismini bilmiyordu; Coldwater, Hills, Fields, Plainview. Hope bunların belki de kasaba adları *olmadığını*, sadece, her gün gördükleri basit şeylerin isimlerini bilmeyen buranın yerlilerinin kullandığı basit yer isimleri olduğunu düşündü.

"Bana bunu yapmaya hakkın yok," dedi Hope.

"Siktir lan," dedi Oren. Sert bir fren yapıp Hope'un başının, kamyonetin sert ön paneline doğru savrulmasına sebep oldu. Hope'un

başı ön cama çarpıp geri sekti; elinin arkası burnunu ezmişti. Göğsünün içinde küçük bir kas ya da kemiğin pes ettiğini hissetti. Sonra Oren tekrar gaza bastı ve onun yeniden koltuğuna savrulmasına sebep oldu. "Tartışmaktan nefret ederim," dedi.

Hope'un burnu kanıyordu; başını ellerinin arasına alıp öne eğerek oturduğunda kan kasıklarına damladı. Burnunu çektiğinde kan dudağının üzerine damlayıp dişlerinin üzerine yayıldı. Hope kanın tadına bakabilmek için başını arkaya doğru eğdi. Her nedense bu onu sakinleştirdi ve düşünmesine yardımcı oldu. Alnında hızla morarar, yumuşak derisinin altında şişen bir ezik olduğunu biliyordu. Elini kaldırıp alnındaki şişliğe dokunduğunda Oren Rath ona bakıp güldü. Hope ona tükürdüğünde ağzından kanla pembeleşmiş bir tükürük çıktı. Tükürük Oren'in yanağına isabet edip kocasının ekose gömleğinin yakasına doğru indi. Oren bir botun tabanı kadar düz ve geniş eliyle Hope'un saçlarına uzandı. Hope iki eliyle kolunu tuttu, bileğini ağzına doğru çekti ve kılların çıkmadığı, mavi damarların kanı taşıdığı
412 yumuşak kısmını ısırdı.

Hope bu imkânsız girişimle onu öldürmek istemişti ama deriyi delecek zamanı bile zorlukla budu. Oren'in kolu o kadar güçlüydü ki Hope'un bedenini kucağına doğru çekti. Hope'un boynunun arkasını direksiyona doğru itti –başı kornanın çalmasına sebep oldu– ve sol elinin topuğuyla burnunu kırdı. Sonra o elini tekrar direksiyona koydu. Sağ eliyle Hope'un başının arkasını kavradı ve yüzünü karnına doğru bastırdı; Hope'un karşı koymadığını fark edince başını kasıklarının üzerine yaslamasına izin verdi. Oren elini, sanki kornanın sesini içeride tutmaya çalışıyormuş gibi hafifçe kulağının üzerine koymuştu. Hope burnunun acısı yüzünden gözlerini kapatmıştı.

Oren birçok kez sola, birçok kez de sağa döndü. Hope her dönüşün bir kilometre ilerledikleri anlamına geldiğini biliyordu. Oren'in eli artık ensesindeydi. Hope yeniden duyabilmeye başlamıştı ve parmaklarının saçının içine doğru ilerlediğini hissediyordu. Hope'un yüzü uyuşmuştu.

"Seni öldürmek istemiyorum," dedi Oren.

"O zaman *öldürme*," dedi Hope.

"Buna *mecburum*," dedi Oren Rath. "Bunu yaptıktan sonra seni öldürmek *zorundayım*."

Bu, Hope'un üzerinde, kendi kanının tadının yarattığı etkiye benzer bir etki yarattı. Oren'in tartışmaktan hoşlanmadığını biliyordu. Bir adımı, tecavüze uğrayacağını atlamıştı. Oren, bunu ona yapacaktı. Bunun başına geleceğini kabul etmesi gerekiyordu. Artık önemli olan şey *hayatta kalmaktı* ve Hope bunun Oren'den uzun yaşamak anlamına geldiğini biliyordu. Bunun onu yakalatmak, öldürtmek ya da öldürmek anlamına geldiğini biliyordu.

Yanağında Oren'in cebindeki bozuklukları hissetti; kot pantolonu yumuşak ve çiftlik otları ve yağ yüzünden yapış yapıştı. Kemerinin tokası alnına batıyordu; dudakları kemerinin yağlı derisine değiyordu. Hope onun balıkçı çakısını kılıfında tuttuğunu biliyordu. Ama kılıf neredeydi? Onu göremiyor, elleriyle onu aramaya cesaret edemiyordu. Aniden gözünün yanında sertleşen penisini hissetti. O zaman –ilk kez gerçekten– kendini neredeyse felç olmuş gibi hissetti; kendine yardımcı olamayacak kadar paniğe kapılmıştı; artık önceliklerini belirleyemiyordu. Oren Rath bir kez daha ona yardımcı oldu. 413

"Bir de şu açıdan bak," dedi. "Çocuğun kurtuldu. Çocuğu da öldürecektim."

Oren Rath'ın yürüttüğü tuhaf mantık Hope için her şeyi netleştirdi; diğer arabaların seslerini duymaya başladı. Etrafta çok araba yoktu, ama birkaç dakikada bir yanlarından bir araç geçiyordu. Etrafı görebilmeyi diledi, ama artık insanlardan düşündüğü kadar uzakta olmadıklarını biliyordu. Hope, "*Şimdi*," diye düşündü, ne yapacaksa şimdi, gidecekleri yere gitmeden önce yapmalıydı; tabii Oren nereye gittiğini biliyorsa. Hope bildiğini düşünüyordu. Bir şey yapacaksa, bunu en azından bu yoldan ayrılmadan, insanlardan tamamen uzaklaşmadan önce yapmalıydı.

Oren Rath koltuğunda kıpırdandı. Ereksiyonu onu rahatsız ediyordu. Hope'un kucağındaki sıcak yüzü, saçlarının içindeki eli onu etkiliyordu. Hope, "*Şimdi*," diye düşündü. Yanağını kasığının üzerin-

de hafifçe kıpırdattığında, Oren onu durdurmadı. Hope, bir yastığın üzerinde daha rahat etmeye çalışıyormuş gibi Oren'in kucağındaki yüzünü kıpırdattı; ama bunun Oren'in *çükü* olduğunu biliyordu. Hope, adamın pantolonunun altındaki şişkinliği yanağında hissetmeyeceği kadar geri çekildi. Ama nefesi adamın ereksiyonuna ulaşıyordu; kucağında, ağzının yanında duruyordu ve Hope nefesini onun üzerine vermeye başladı. Burnundan nefes almak canını çok yakıyordu. Dudaklarını O şeklinde büzüp nefesine odaklandı ve çok yumuşak nefesler alıp vermeye başladı.

"Ah, Nicky," diye düşündü Hope. Ve Dorsey, kocası. Onları tekrar görebilmeyi umdu. Sıcak, dikkatli nefesini Oren Rath'a doğru verdi. Tek bir soğuk düşünceyle ona odaklandı: "Seni *alt edeceğim*, orospu çocuğu."

***

Oren Rath'ın daha önceki cinsel deneyimlerinin, Hope'un ona yönelttiği nefesi kadar ince hareketler içermediği belliydi. Oren, Hope'un
414 sıcak yüzüyle bir kez daha temasa geçmek için başını kucağına doğru kaydırmaya çalıştı fakat aynı zamanda yumuşak nefesini bozmak istemiyordu. Hope'un yaptığı şey, ona *daha fazla* temas etmek istemesine sebep oluyordu ama o an sahip olduğu heyecan verici teması kaybetme fikri dayanılmazdı. Oren kıvranmaya başladı. Hope acele etmedi. Sonunda Oren'in hareketi, kaba kot kumaşın altındaki kabartının Hope'un dudaklarına değmesini sağladı. Hope dudaklarını kapattı fakat ağzını kıpırdatmadı. Oren Rath sadece kasıklarının üzerindeki giysilerden acımasız, sıcak bir rüzgârın geçtiğini hissedip inledi. Bir araba onlara yaklaştı ve yanlarından geçti; Oren kamyoneti şeride soktu. Yolun ortasına doğru kaymaya başladığının farkındaydı.

"Ne yapıyorsun?" diye sordu Hope'a. Hope çok hafifçe dişlerini kabarmış giysilere geçirdi. Oren dizini havaya kaldırıp frene asıldı ve Hope'un başını sıkıştırıp burnunu acıttı. Elini zorla Hope'un yüzüyle kendi bacağının arasına koydu. Hope gerçekten onun canını yakacağını düşündü ama Oren fermuarını açmaya çalışıyordu. Hope'a, "Böyle fotoğraflar görmüştüm," dedi.

"Bana bırak," dedi Hope. Fermuarı açabilmek için hafifçe dikleşmesi gerekti. Nerede olduklarını görmeye çalıştı; elbette, hâlâ kırsal alandalardı ama yolda boyanmış çizgiler vardı. Hope adamın aletini pantolonundan çıkarıp ona bakmadan ağzına aldı.

"Siktir," dedi Oren. Hope nefessiz kalacağını düşündü; kusmaktan korktu. Sonra adamın aletini, uzun süre tutabileceğini düşündüğü yanağının arka kısmına doğru aldı. Oren hâlâ kaskatı hâlde oturuyor, ama titriyordu; Hope bunun, onun hayallerindeki deneyimin çok ötesinde olduğunu biliyordu. Bu, Hope'un kendini toparlamasını sağladı; kendine güvenini geri kazandı ve zamanı olduğunu düşündü. Geçen arabaları dinleyerek, çok yavaş hareketlerle, yaptığı şeye devam etti. Hope, Oren'in yavaşladığını hissediyordu. Bu yoldan ayrıldıklarını hissettiği an, planını değiştirmek zorunda kalcaktı. "Bu lanet şeyi ısırıp koparabilir miyim?" diye düşündü. Ama muhtemelen bunu yapamayacağını, en azından yeterince hızlı yapamayacağını düşündü.

Sonra yanlarından, birbirini yakından takip eden iki kamyonet geçti; Hope uzakta başka bir arabanın kornasını duyduğunu düşündü. Hope daha hızlı hareket etmeye başladığında, Oren kalçalarını biraz daha havaya kaldırdı. Hope kamyonetlerinin hızlandığını düşündü. Yanlarından geçen arabanın onlara çok yakın olduğunu düşündü. Araba onlara korna çaldı. Oren Rath arabanın arkasından, "Siktir!" diye bağırdı. Koltukta yukarı aşağı hareket edip Hope'un burnunu acıtmaya başlamıştı. Hope'un artık adanın canını yakmamak için dikkatli olması gerekiyordu; oysa canını yakmayı çok istiyordu. Kendi kendine, "Kafasının kopmasını sağla," diye düşündü.

Aniden kamyonetin altına çarpan çakıl taşlarının sesi duyuldu. Hope adamın aletinin etrafındaki ağzını sımsıkı kapadı. Ama bir şeye çarpmamış, ya da yoldan ayrılmamışlardı; Oren aniden yolun kenarına çekmiş ve durmuştu. Kamyonet sarsılıp durdu. Oren iki elini Hope'un yüzünün iki yanına koydu; kasıkları sertleşip Hope'un çenesine çarptı. Hope, "Burada boğulacağım," diye düşündü ama Oren onun yüzünü havaya kaldırıp kucağından uzaklaştırdı. "Hayır! Hayır!" diye bağırdı. Etrafa taşlar fırlatarak ilerleyen bir kamyon yanlarından geçip

sözünü kesti. Hope'a, "Daha *şeyi* takmadım," dedi. "Sende mikrop falan varsa hepsi bana da geçer."

Hope sıcak ve acıyan dudakları ve zonklayan burnuyla dizlerinin üzerine oturdu. Oren prezervatif takacaktı fakat onu küçük, alüminyum folyodan yapılmış pakedinden çıkardığında görmeyi beklediği şey kesinlikle bu değilmiş gibi baktı; sanki prezervatifin parlak yeşil olmasını beklemişti. Sanki onu nasıl takacağını bilmiyordu. "Elbiseni çıkar," dedi; Hope'un ona bakması onu utandırmıştı. Hope yolun iki yanında uzanan mısır tarlalarını ve birkaç metre uzaklıktaki bir reklam tabelasının arkasını görebiliyordu. Fakat etrafta evler, yol işaretleri ya da kavşaklar yoktu. Hope kalbinin duracağını düşündü.

Oren Roth, üzerindeki, Hope'un kocasına ait gömleği çıkardı, pencereden dışarı attı. Hope onun yola yapıştığını gördü. Botlarının altını fren pedalına silerken ince, sarışın dizlerini direksiyona çarptı. "Kenara çekil!" dedi. Hope yolcu kapısının önünde sıkışmıştı. Kapıdan çıkabilse bile, koşarak onu geride bırakamayacağını biliyordu.
416 Hope'un ayakkabısı yoktu ve adamın ayaklarının altı bir köpeğin kaba patilerine benziyordu.

Oren pantolonuyla sorun yaşıyordu; rulo hâlindeki plastiği dişlerinin arasına aldı. Sonra çıplak kaldı; pantolonunu bir yere attı ve prezervatifi, penisi bir kaplumbağanın kalın derili kuyruğundan daha hassas değilmiş gibi taktı. Hope elbisesinin düğmelerini açmaya çalışırken, onlarla savaşmaya çalışsa da gözyaşları geri döndü. Oren aniden elbiseyi tutup onu Hope'un başının üzerinden geçirdi; elbise, kollarında takıldı. Oren, Hope'un dirseklerini acı verecek biçimde sırtına doğru esnetti.

Oren arabaya sığamayacak kadar uzun boyluydu. Kapılardan birinin açık kalması gerekiyordu. Hope başının üzerinden kendi tarafındaki kapı koluna uzandı ama Oren onun boynunu ısırdı. "Hayır!" diye kükredi. Ayaklarıyla etrafı tekmelediğinde Hope onun kavalkemiğinin kanadığını gördü; korna kolunun ucuyla kesmiş olmalıydı. Oren botlarının sert topuklarını sürücü tarafındaki kapı kolunun altına sıkıştırmıştı. İki ayağıyla itip kapıyı açtı. Hope onun omzunun üzerin-

den arkadaki yolun gri siluetini gördü; uzun ayak bilekleri yola doğru uzanmıştı ama o an yolda hiç trafik yoktu. Hope kapıya dayanmış ve sıkışmıştı; başı acıyordu. Kendini biraz daha aşağı, Oren'in altına doğru itmek zorunda kaldı ve bu hareketi Oren'in ona bağırarak anlamadığı bir şeyler söylemesine sebep oldu. Prezervatifli aletinin karnının üstünde hareket ettiğini hissetti. Sonra bütün bedeniyle ona yaslandı ve şiddetle Hope'un omzunu ısırdı. Oren boşalmıştı!

"Siktir!" diye bağırdı. "*Bitti* bile!"

Hope ona sarılarak, "Hayır," dedi. "Hayır, *daha fazlasını* yapabilirsin." Hope, Oren'in onunla işinin bittiğini düşündüğünde, onu öldüreceğini biliyordu.

Toz kokan kulağının içine doğru, "Çok daha fazlasını yapabilirsin," dedi. Hope ıslanabilmek için kendi parmaklarını ıslatmak zorunda kaldı. Hope, "Tanrım, onu asla içime alamayacağım," diye düşündü fakat eliyle bulduğu prezervatifin kayganlaştırıcılı olduğunu fark etti.

"Ah," dedi Oren. Kıpırdamadan Hope'un üzerinde yattı; Hope'un onu aldığı yeronu şaşırtmış gibi görünüyordu; sanki orada ne olduğunu bile bilmiyordu. Oren tekrar, "Ah," dedi.

"Şimdi ne olacak?" diye merak etti Hope. Nefesini tuttu. Bir araba, kırmızı bir ışık, gürleyerek açık kapılarının yanından geçti; korna çaldı ve boğuk, dağınık korna sesi giderek onlardan uzaklaştı. "Elbette," diye düşündü Hope, "yolun kenarında sikişen çiftçiler gibi görünüyoruz; herhalde bunu hep yapıyorlardır." Hope aklından, "Gelen, polis olmadığı sürece, kimse durmayacak," diye geçirdi. Ekmek suratlı bir polis memurunun yüzünün, Rath'ın öne kapanmış omuzlarının üzerinde belirip onlara ceza yazdığını hayal etti. "Yol kenarında olmaz, dostum," diyecekti polis. Ve Hope ona, "Tecavüz! Bana *tecavüz* ediyor," diye bağırdığında polis memuru Oren Rath'a göz kırpacaktı.

Çılgına dönmüş olan Rath, Hope'un içinde dikkatle bir şey arıyormuş gibi görünüyordu. Hope, "Daha yeni boşaldı. Bir daha boşalmasına kadar ne kadar zamanım var?" diye düşündü. Ama Oren Rath, Hope'a, bir insandan ziyade bir keçi gibi görünüyordu; kulağının ya-

nındaki sıcak gırtlağından yükselen, bebeklerin çıkardıklarına benzeyen seslerin, hayatta duyacağı son sesler olacağını düşünüyordu.

Görebildiği her şeye baktı. Anahtarlar, ulaşamayacağı kadar uzaktaki kontağa takılmıştı ve zaten anahtarları alsa bile ne yapacaktı? Hope'un sırtı acıyordu; Oren'in üzerindeki ağırlığının yerini değiştirmek için eliyle kontrol panelini itti. Bu, Oren'i heyecanlandırıp Hope'un üzerinde inlemesine sebep oldu. Oren, "Hareket etme," dedi; Hope onun söylediğini yapmaya çalıştı. Oren takdir eden bir tavırla, "Ah," dedi. "Bu gerçekten çok iyi. Seni çabuk öldüreceğim. Ne olduğunu bile anlamayacaksın. Böyle davranmaya devam edersen, seni güzel öldürürüm."

Hope'un eli yuvarlak ve yumuşak metal bir düğmeye değdi ve bunun ne olduğunu anlaması için başını çevirmesine bile gerek yoktu. Bu, torpido gözünü açan düğmeydi; Hope ona bastı. Yaylı mekanizmasıyla eline doğru inen kapak avucunun içinde ani bir ağırlık oluşturdu. Torpido gözünden dökülen şeylerin tıkırtısını bastırmak için
418 yüksek sesle, uzun süre, "Aaahhh!" dedi. Parmakları kumaşlara dokundu; Hope kum tanelerini hissetti. Torpido gözünde bir top kablo, keskin ama çok küçük bir şey, vidalar, çiviler, cıvatalar, belki bir menteşe vardı. Kullanabileceği hiçbir şey yoktu. Torpido gözünün içine doğru uzanmak kolunu acıtıyordu; elinin, arabanın zeminine doğru inmesine izin verdi. Bir kamyonet daha –yuhalayarak, korna çalarak ve ne olduğuna daha yakından bakmak için yavaşlamaya dair hiçbir belirti göstermeden– yanlarından geçip gittiğinde Hope ağlamaya başladı.

"Seni öldürmek *zorundayım*," diye inledi Rath.

"Bunu daha önce yaptın mı?" diye sordu Hope.

Oren Rath, "Elbette," deyip kendini onun daha da içine itti. Kaba hareketlerinin Hope'u etkileyebileceğini düşünmesi büyük bir aptallıktı.

"Peki onları da öldürdün mü?" diye sordu Hope. Artık elleri amaçsızca, arabanın zeminindeki bir şeyle oynuyordu.

"Bunu daha önce hayvanlara yaptım," diye itiraf etti Rath. "Ama onları da öldürmek zorunda kaldım." Hope midesinin bulandığını his-

setti; parmakları yerdeki, muhtemelen bir ceket olan kumaş parçasını iyice kavradı.

Oren Rath'a, "Domuzlar mı?" diye sordu.

"Domuzlar!" diye bağırdı Rath. "*Kimse* domuzları sikmez lan," dedi. Hope muhtemelen *birilerinin* bunu yaptığını düşündü. "Koyunlar," dedi Rath. "Bir de buzağı." Ama Hope bunun umutsuz bir çaba olduğunu biliyordu. Rath'ın içinde yumuşadığını hissetti; onun dikkatini dağıtıyordu. Ağzından kaçırsa başının ikiye ayılmasına sebep olacakmış gibi hissettiği bir hıçkırığı bastırdı.

"Lütfen bana karşı nazik olmaya *çalış*," dedi Rath'a.

"Artık konuşma," dedi Rath. "Deminki gibi hareket et."

Hope hareket etti ama görünüşe bakılırsa hareketleri doğru değildi. "Hayır!" diye bağırdı Rath. Parmaklarını Hope'un omurgasına batırdı. Hope başka türlü hareket etmeye çalıştı. "Evet," dedi Rath. Azimli ve amaca yönelik, mekanik ve aptalca hareket etmeye başladı.

"Tanrım," diye düşündü Hope. "Ah, Nickey. Ve Dorsey." Sonra, ellerinin arasında neyi tuttuğunu fark etti. Rath'ın pantolonu. Ve bir anda parmakları, kör alfabesini okuyabilecek kadar hassaslaşıp fermuarı bularak ilerledi; parmakları Rath'ın cebindeki bozuklukların yanından geçti ve geniş kemere yaklaştı.

"Evet, evet, evet," dedi Oren Rath.

Hope kendi kendine, "Koyunlar," diye düşündü. "Bir de buzağı." Yüksek sesle kendine, "Lütfen konsantre ol," dedi.

"Konuşma!" dedi Oren Rath.

Ama sonunda eli, aradığı şeye ulaşmıştı. Uzun, sert, deri bıçak kılıfı. Parmaklarıyla minik kancayı ve metal tokayı buldu. Ve işte, bıçağın başı da oradaydı; Hope, oğlunu yaralayan balıkçı çakısının kemikten sapını hissetti.

***

Nick'nin yarası ciddi değildi. Hatta herkes bunun nasıl olduğunu anlamaya çalışıyordu. Çocuk daha konuşmaya başlamamıştı. Aynada, neredeyse kapanmış olan ince, hilal şeklindeki kesiğe bakmak hoşuna gitmişti.

Doktor polise, "Çok keskin bir şey herhalde," demişti. Komşu Margot, bebeğin mama önlüğündeki kanı gördüğünde, doktoru da araması gerektiğini düşünmüştü. Polis yatak odasında da kan bulmuştu; bembeyaz çarşafın üzerinde tek bir damla vardı. Bu, kafalarını karıştırıyordu; bunu dışında şiddet uygulandığına dair bir belirti yoktu ve Margot, Bayan Standish'in evden çıktığını görmüştü. Giderken iyi görünüyordu. Yataktaki kan, Oren Rath, Hope'a kafa atıp dudağını patlattığında damlamıştı ama oradaki kimsenin bunu bilmesine imkân yoktu. Margot seks yapılmış olabileceğini düşünüyordu ama bunu iddia etmiyordu. Dorsey Standish düşünemeyecek kadar şoktaydı. Polis, seks yapmaya yetecek zamanın olmadığını düşünüyordu. Doktor, Nicky'deki kesiğin darbeden ya da çocuğun düşmesinden kaynaklanmadığını biliyordu. "Belki de jilettir," dedi. "Ya da çok keskin bir bıçak."

Emekliliğine bir yıl kalmış, yusyuvarlak ve kıpkırmızı suratlı bir adam olan polis memuru, yatak odasındaki kesilmiş telefon kablosunu
420 buldu. "Bir bıçak," dedi. "Epeyce *ağır*, keskin bir bıçak." İsmi Arden Bensenhaver'dı ve eskiden Toledo'da çalışan bir komiserdi fakat yöntemlerinin çok sıradışı olduğuna karar verilmişti.

Nicky'nin yanağını işaret etti. "Bu, sustalı bir bıçakla açılmış bir yara," dedi. Yarayı açan bilek hareketini gösterdi. Bensenhaver onlara, "Ama buralarda bu tip sustalı bıçaklardan çok bulamazsınız," dedi. "Bu, sustalı bir bıçağın açacağı bir yara, ama muhtemelen bir av ya da balıkçı bıçağıyla açılmış."

Margot, Oren Rath'ı bir çiftlik kamyoneti olan, kırsaldan gelen bir çocuk diye tanımladı; fakat kamyonetin rengi, kasabanın ve üniversitenin çiftçiler üzerindeki doğal olmayan etkisini ortaya koyuyordu; kamyonet, turkuvaz rengindeydi. Dorsey Standish o sabah gördüğü turkuvaz kamyoneti ve kamyonetteki, karısına benzettiği kadını hatırlamadı bile. Hâlâ hiçbir şeyi anlayamıyordu.

"Not bırakmışlar mı?" diye sordu. Arden Bensenhaver bakışlarını ona dikti. Doktor zemine doğru baktı. "Bilirsiniz ya, *fidye* istemek için?" dedi Standish. O, yazılı bir açıklama bekleyen bir edebiyat ada-

mıydı. Sanki birilerinin, kaçırılmaktan bahsettiğini duymuştu; birileri kaçırıldığında fidye istenmez miydi?

Bensenhaver ona, "Not yoktu, Bay Standish," dedi. "Bu, o tip bir şeymiş gibi görünmüyor."

"Nicky'yi kapıda bulduğumda onlar yatak odasındaydı," dedi Margot. "Ama buradan giderken bir şeyi yoktu, Dorsey. Onu gördüm."

Standish'e Hope'un yatak odasının zemininde bulunan külotundan bahsetmediler; takımı olan sutyeni bulamamışlardı. Margot, Arden Bensenhaver'a Bayan Standish'in genellikle sutyen takan bir kadın olduğunu söyledi. Ayırca Hope'un evden çıplak ayakla çıktığını da biliyorlardı. Ve Margot, çiftçi çocuğun üzerinde, Dorsey'nin gömleklerinden birini görmüştü. Plakanın ancak bir kısmını seçebilmişti; kamyon bu eyalete kayıtlıydı ve ticari bir araçtı; ilk iki sayı ülkede hangi bölgeye kayıtlı olduğunu anlamalarını sağlıyordu ama Margot plakanın tamamını görememişti. Arkadaki plakanın üstü çamur kaplıydı ve önde bir plaka yoktu.

"Onları bulacağız," dedi Arden Bensenhaver. "Buralarda çok fazla turkuvaz renkli kamyonet yok. Muhtemelen kasaba şerifinin memurları o kamyoneti biliyordur." 421

Dorsey Standish oğluna, "Nicky, neler oldu?" diye sordu. Onu kucağına oturttu. "Annene ne oldu?" Çocuk pencereden dışarıyı işaret etti. Dorsey Standish herkese, "Yani ona *tecavüz* mü edecekti?" diye sordu.

"Dorsey, daha fazla şey öğrenene kadar bekleyelim," dedi Margot.

"Bekleyelim mi?" dedi Standish.

"Size bunu sorduğum için beni affedin," dedi Arden Bensenhaver "ama karınız kimseyle görüşmüyordu, değil mi? Anlarsınız ya."

Standish bu soru karşısında sessiz kaldı; ama daha da önemlisi, bunu ciddiyetle düşünüyormuş gibi görünmesiydi. Margot, Bensenhaver'a, "Hayır, görüşmüyordu," dedi. "Kesinlikle görüşmüyordu."

"Bu soruyu Bay Standish'e sormam gerek," dedi Bensenhaver.

"Tanrım," dedi Margot.

Standish dedektife, "Hayır, görüştüğü biri olduğunu sanmıyorum," dedi.

"Elbette kimseyle görüşmüyordu, Dorsey," dedi Margot. "Haydi, Nicky'yi biraz yürüyüşe çıkaralım." Margot, Hope'un çok sevdiği, hep çok meşgul, işkadını ruhuna sahip biriydi. Her gün eve beş kez girip çıkardı; sürekli bir şeyleri bitirmek üzere olurdu. Yılda iki kez telefon hattını kestirir, sonra yeniden bağlatırdı; bu, bazı insanların sigarayı bırakmaya çalışmasına benziyordu. Margot'nun da çocukları vardı ama onlar daha büyüktü ve bütün gün okuldalardı; bu yüzden sık sık, Hope'un tek başına bir şey yapabilmesi için Nicky'ye bakardı. Dorsey Standish, Margot'nun nazik ve cömert biri olduğunu bilmesine rağmen bunlar üzerine hiç düşünmezdi; bunlar Dorsey'nin dikkatini çeken özellikler değildi. Şimdi, Margot'nun onun için çekici olmadığını fark ediyordu. Standish, "Cinsel olarak hiç çekici değil," diye düşünürken, içinde acı bir his yükseldi: Kimsenin Margot'ya tecavüz etmeye çalışmayacağını düşündü; buna karşın Hope'un güzel bir kadın olduğunu herkes görebilirdi. Herkes onu isterdi.

Dorsey Standish bu konuda çok yanılıyordu; tecavüz konusundaki en önemli şeyi bilmiyordu; burada, kurbanın bir önemi yoktu. İnsanlar bazen, akıllarına gelen her şeyle seks yapmaya çalışırdı. Bu, çok küçük çocuklar, çok yaşlı insanlar, hatta ölü insanlar ve hayvanlar bile olabilirdi.

Tecavüz konusunda gayet bilgili olan Arden Bensenhaver işini yapmaya devam etmesi gerektiğini söyledi.

***

Bensenhaver etrafında büyük, açık alanlar olduğunda kendini çok daha iyi hissediyordu. Çalışmaya ilk başladığında bir devriye arabasında gece vardiyasında görev almış, Sandusky ve Toledo arasındaki eski 2. Otoban'da devriye gezmişti. Yazın bu otoban üzerinde bira içebileceğin, önleri evde yapılmış, BOWLİNG! BİLARDO! TÜTSÜLENMİŞ BALIK! ve CANLI YEM! yazan tabelalarla dolu bir sürü küçük mekan olurdu. Ve Arden Bensenhaver, arabasını Sandusky Körfezi ve Erie Gölü'nün kıyısı boyunca Toledo'ya doğru yavaş yavaş ilerletip

arabalara doluşmuş sarhoş ergenler ve balıkçıların bu çift şeritli ve aydınlatması olmayan yolda onunla kovalamaca oynamalarını beklerdi. Daha sonra, Bensenhaver, Toledo'da çalışan bir komiserken, gündüz vakti o zararsız yoldan şoförüyle geçecekti. Yem dükkânları, birahaneler ve fastfood restoranları günışığında çok belirgin görünüyordu. Bu, bir zamanlar seni çok korkutan bir kabadayının, dövüşmek için soyunmasını izlemeye benziyordu; önce kalın ensesini, sağlam göğsünü, bilekleri olmayan kollarını, sonra tişörtü tamamen çıkardığında da zavallı, umutsuz göbeğini görüyordun.

Arden Bensenhaver gecelerden nefret ederdi. Bensenhaver'ın Toledo Belediyesi'nden tek talebi, cumartesi geceleri yolun daha iyi aydınlatılması olmuştu. Toledo çalışan insanların yaşadığı bir şehirdi ve Bensenhaver, şehir cumartesi geceleri kendini iyi aydınlatabilirse, burada gerçekleşen yaralanma ve sakatlanmaların –yani genel yaralanmaların yarısının– engellenebileceğini düşünüyordu. Fakat Toledo bunun parlak bir fikir olmadığını düşünmüştü. Toledo, Arden Bensenhaver'ın bu fikriyle, yöntemlerini sorgulamakla ilgilendiği kadar ilgilenmemişti.

Bensenhaver kırsal kesimdeki bu açık alanda kendini rahatlamış hissediyordu. Her zaman sahip olmak istediği bu tehlikeli dünya üzerinde bir perspektif kazanmıştı: Bir helikopterin içinde dümdüz, açık alanın üzerinde daireler çiziyordu; her şeyden uzakta, kontrol altında, iyi aydınlatılmış krallığını izleyen, tarafsız bir gözlemciydi. Kasabanın şerif yardımcısı ona, "Buralarda tek bir *turkuaz* kamyonet var. Kahrolası Rath'ların kamyoneti," dedi.

"Rath'lar mı?" diye sordu Bensenhaver.

"Kocaman bir aileler," dedi şerif yardımcısı. "Oraya gitmekten nefret ediyorum."

"Neden?" diye sordu Bensenhaver. Altındaki zeminde helikopterin gölgesinin bir çayın ve bir yolun üzerinden geçişini, bir mısır ve bir soya fasulyesi tarlası boyunca ilerleyişini izledi.

"Hepsi de çok tuhaf tipler," dedi Şerif Yardımcısı. Bensenhaver ona baktı; karşısında şiş suratlı ve küçük gözlü, ama hoş, genç bir

adam vardı; dar şapkasının altındaki uzun saçları neredeyse omuzlarına değiyordu. Bensenhaver saçlarını kasklarının altında açık bırakan futbol oyuncularını düşündü. "Bir kısmını örebilirsiniz," diye düşündü. Artık kanun adamları bile böyle görünüyordu. Yakında emekli olacağı için mutluydu; bir sürü insanın neden böyle görünmek *isteyebileceğini* anlayamıyordu.

"Tuhaf mı?" dedi Bensenhaver. Sonuçta aynı dili konuştuklarını düşündü. Neredeyse her şey için dört ya da beş sözcük kullanıyorlardı.

"Daha geçen hafta, en küçükleri hakkında bir şikâyet aldım," dedi şerif yardımcısı. Bensenhaver genç memurun rahatça, "Şikâyet *aldım*," dediğini fark etmişti; oysaki şikâyet, şerif ofisine gitmiş olmalıydı; Şerif de muhtemelen, bunun bu genç memurun halledebileceği kadar basit bir şey olduğunu düşünüp onu bu göreve göndermişti. Bensenhaver, "Ama *bu iş* için bana neden bu kadar genç birini verdi?" diye düşündü.

"En küçüklerinin adı Oren," dedi Şerif Yardımcısı. "Hepsinin
424 isimleri de çok tuhaf."

"Şikâyet neydi?" diye sordu Bensenhaver. Gözleri uzun, toprak bir yol boyunca ilerleyip rasgele yerleştirilmiş gibi görünen dağınık binalara ulaştı; Bensenhaver bunlardan birinin, içinde *insanların* yaşadığı, ana çiftlik evi olduğunu biliyordu. Fakat Arden Bensenhaver bunun hangi bina olduğunu tahmin edemiyordu. Ona göre binaların hiçbiri hayvanların kullanması için bile pek elverişli görünmüyordu.

"Şu çocuk, Oren, birinin köpeğiyle uğraşıyordu," dedi şerif Yardımcısı.

"Uğraşmak mı?" diye sordu Bensenhaver sabırla. Bunun bir sürü anlamı olabileceğini düşünüyordu.

"Şey, köpeğin sahipleri, Oren'in onu *sikmeye* çalıştığını düşünüyordu," dedi Şerif Yardımcısı.

"Bu *doğru* mu?" diye sordu Bensenhaver.

"Muhtemelen," dedi Şerif Yardımcısı. "Ama emin olamazdım. Ben oraya gittiğimde Oren orada değildi ve köpek iyi *görünüyordu*. Yani, bir köpeğin tecavüze uğrayıp uğramadığını nasıl anlayabilirim ki?"

Genç helikopter pilotu, "Bunu sorman gerekirdi!" dedi. Bensenhaver onun Şerif Yardımcısı'ndan da genç olduğunu fark etti. Şerif Yardımcısı bile ona küçümsemeyle bakıyordu.

Şerif Yardımcısı, Bensenhaver'a, "Ordunun bize verdiği yarım akıllılardan biri," diye fısıldadı ama Bensenhaver turkuaz kamyoneti görmüştü. Kamyonet uzun bir tentenin yanında, ortalığa park edilmişti. Kimse onu saklamaya çalışmamıştı.

Uzun bir ağılın içindeki, tepelerinde süzülen helikopterin sesiyle deliye dönen domuzlar her yana kaçışmaya başladı. İş tulumu giymiş iki ince adam bir ağıla giden rampanın dibinde yayılmış bir domuzun başında diz çöktüler. Havalanan topraktan yüzlerini korumak için ellerini siper ederek tepelerindeki helikoptere baktılar.

Bensenhaver pilota, "Bu kadar yaklaşma. Helikopteri ilerideki çimenlerin üzerine indir," dedi. "Hayvanları korkutuyorsun."

"Oren'i ya da babalarını göremiyorum," dedi Şerif Yardımcısı. "İkiden çok daha fazla Rath var."

"O ikisine Oren'in nerede olduğunu sor," dedi Bensenhaver. "Ben şu kamyonete bir bakmak istiyorum."

Adamlar elbette Şerif Yardımcısı'nı tanıyordu; yanlarına gelirken ona bakmadılar bile. Ama üzerindeki kum rengi takım ve kravatla ağılların ortasındaki avluyu geçip turkuaz kamyonete doğru ilerleyen Bensenhaver'ı izlediler. Arden Bensenhaver onlara bakmıyor, ama onları görebiliyordu. "*Gerizekâlılar*," diye düşündü. Bensenhaver Toledo'da her tip kötü adamı görmüştü; şiddet uygulayan adamlar, açıklanamaz bir öfkesi olan adamlar, tehlikeli adamlar, korkak ve cüretkâr hırsızlar, para için insan öldüren adamlar ve seks için insan öldüren adamlar. Ama Bensenhaver daha önce hiç Weldon ve Ahududu Rath'ın yüzünde gördüğünü düşündüğü kadar tehlikeli görünen bir yozlaşma görmemişti. Bu, Bensenhaver'ı ürpertti. Bayan Standish'i bir an önce bulması gerektiğini düşündü.

Turkuaz kamyonetin kapısını açtığında ne aradığını bilmiyordu fakat Arden Bensenhaver bilinmeyen şeyleri nasıl araması gerektiğini biliyordu. Ve aradığı şeyi hemen gördü; bu gayet kolay oldu:

Bir parçası hâlâ torpido gözünün kapağına bağlanmış olan, parçalanmış sutyen. Diğer iki parça da hâlâ yerdeydi. Kamyonette kan yoktu; sutyen yumuşak, doğal bir bej rengiydi; Arden Bensenhaver çok şık olduğunu düşündü. Kendine ait bir tarzı olduğu söylenemezdi ama her türlü ölü insan gördüğü için, o kişinin giysilerinden, tarzına dair bir şeyler anlayabiliyordu. İpeksi sutyenin bir parçasını avucuna aldı; sonra iki elini de takım ceketinin derin, sarkmış ceplerine sokup avlunun diğer yanında Rath kardeşlerle konuşan Şerif Yardımcısı'na baktı.

"Bütün gün çocuğu görmemişler," dedi Şerif Yardımcısı, Bensenhaver'a. "Oren'in bazen geceyi dışarıda geçirebildiğini söylüyorlar."

"Onlara bu kamyoneti en son kimin kullandığını sor," dedi Bensenhaver. Rath'lara bakmıyordu; onlara, sanki doğrudan konuştuğunda kendisini anlamaları imkânsızmış gibi davranıyordu.

"Bunu onlara sordum," dedi Şerif Yardımcısı. "Hatırlamadıklarını
 söylüyorlar."

"Onlara en son ne zaman genç ve güzel bir kadının bu kamyonete bindiğini sor," dedi Bensenhaver, ama Şerif Yardımcısı bunu söyleyecek vakti bulamadı; Weldon Rath gülmeye başladı. Bensenhaver, yüzünde dökülmüş şarap gibi bir iz olan kardeşin sessizliğini korumasına müteşekkirdi.

"Siktir," dedi Weldon. "Burada 'genç ve güzel bir kadın' yok ve hiçbir zaman genç ve güzel bir kadın bu kamyonete binmedi."

Bensenhaver, Şerif Yardımcısı'na, "Ona bir yalancı olduğunu söyle," dedi.

"Sen bir yalancısın, Weldon," dedi şerif yardımcısı.

Ahududu Rath, Şerif Yardımcısı'na, "Siktir, bu adam kim ki buraya gelip bize ne yapacağımızı söylüyor?" dedi.

Arden Bensenhaver üç parçaya bölünmüş sutyeni cebinden çıkardı. Adamların yanında, yerde yatan dişi domuza baktı; domuz tek gözüyle, hepsine aynı anda bakıyormuş gibi görünüyordu ve diğer gözünün nereye baktığını söylemek güçtü.

"Domuz dişi mi, erkek mi?" diye sordu Bensenhaver.

Rath'lar güldü. "Herkes bunun dişi olduğunu görebilir," dedi Ahududu.

"Hiç, erkek domuzların hayalarını kestiğiniz oluyor mu?" diye sordu Bensenhaver. "Bunu kendiniz mi yapıyorsunuz, yoksa sizin için yapan başkaları mı var?"

"Kendimiz hadım ediyoruz," dedi Welson. Kulaklarından fışkıran kıllarla o da biraz yaban domuzuna benziyordu. "Hadım etmek konusunda her şeyi biliyoruz. Zor bir yanı yok."

Bensenhaver onların ve Şerif Yardımcısı'nın görebilmeleri için sutyeni havaya kaldırarak, "Yeni yasa artık cinsel saldırılar için bu cezayı verebiliyor," dedi. Ne Şerif Yardımcısı ne de Rath'lar konuştu. "Artık *her türlü* cinsel suça hadım edilme cezası verilebiliyor," dedi Bensenhaver. "Sikmemeniz gereken birini sikerseniz, ya da bize bunu durdurmamız için yardım etmeyerek birinin birini sikmesine yardım edersiniz, sizi hadım edebiliriz."

Weldon Rath, biraz kafası karışmış gibi görünen kardeşi Ahududu Rath'a baktı. Ama Weldon, Bensenhaver'ın sözleriyle alay ederek, "Bunu kendiniz mi yapıyorsunuz, yoksa sizin için yapan başkaları mı var?" dedi. Kardeşini dirseğiyle dürttü. Ahududu gülümsemeye çalışıp yüzündeki lekenin çarpılmasına sebep oldu.

Fakat durmadan sutyeni elinde evirip çeviren Bensenhaver'ın yüzünde hiçbir ifade yoktu. "Elbette *kendimiz* yapmıyoruz," dedi. "Bunun için yepyeni bir alet var. Bunu Silahlı Kuvvetler yapıyor. Silahlı Kuvvetler helikopteriyle gelmemizin sebebi de bu. Onunla sizi Silahlı Kuvvetler Hastanesi'ne götüreceğiz, sonra da tekrar eve bırakacağız. Bildiğiniz gibi," dedi, "bunun zor bir yanı yok."

"Biz büyük bir aileyiz," dedi Ahududu Rath. "Bir sürü kardeşimiz var. Her gün kimin hangi kamyonetle dolaştığını bilmiyoruz."

Bensenhaver, Şerif Yardımcısı'na, "Bir kamyonet *daha* mı var?" diye sordu. "Bir kamyonet daha olduğunu bana söylememiştin."

"Evet, bir de siyah kamyonet var, unutmuşum," dedi Şerif Yardımcısı. "Bir de siyah kamyonetleri var." Rath'lar başlarıyla onayladı.

"O nerede?" diye sordu Bensenhaver. Kendini kontrol altında tutuyordu fakat gerilmişti.

Rath kardeşler birbirlerine baktılar. "Onu bir süredir görmedim," dedi Weldon.

"Oren almış olabilir," dedi Ahududu.

"Babamız da almış olabilir," dedi Weldon.

Bensenhaver sert bir sesle Şerif Yardımcısı'na, "Bu saçmalıkla uğraşacak vaktimiz yok," dedi. "Kilolarını öğrenip pilota onları taşıyıp taşıyamayacağını soracağız." Bensenhaver, Şerif Yardımcısı'nın da neredeyse Rath kardeşler kadar gerizekâlı olduğunu düşünüyordu. Bensenhaver, Şerif Yardımcısı'na, "Haydi!" dedi. Sonra sabırsızca Weldon Rath'a dönerek, "İsmin?" diye sordu.

"Weldon," dedi Weldon.

"Kilon?" diye sordu Bensenhaver.

"Kilom mu?" dedi Weldon.

Bensenhaver ona, "Kaç kilosun?" diye sordu. "Seni helikoptere
428 bindireceksek kilonu bilmemiz gerek."

"Seksen civarı," dedi Weldon.

Bensenhaver daha genç olana dönüp, "Ya sen?" diye sordu.

"Seksen beş civarı," dedi adam. "İsmim Ahududu." Bensenhaver gözlerini kapattı.

Bensenhaver, Şerif Yardımcısı'na, "Bu toplamda yüz altmış beş civarı eder," dedi. "Gidip pilota bu kadar ağırlığı taşıyıp taşıyamayacağını sor."

"Bizi şimdi bir yere götürmeyeceksiniz, değil mi?" diye sordu Weldon.

"Sizi sadece Silahlı Kuvvetler Hastanesi'ne götüreceğiz," dedi Bensenhaver. "Sonra kadını bulursak ve sağlığı yerindeyse sizi eve getireceğiz."

"Ama kadın iyi olmasa bile avukat tutma hakkımız olacak, değil mi?" diye sordu Ahududu, Bensenhaver'a. "Şu mahkemelerde çalışanlardan."

"*Kim* iyi olmazsa?" diye sordu Bensenhaver.

"İşte, aradığınız şu kadın," dedi Ahududu.

"Kadın iyi olmazsa," dedi Bensenhaver, "zaten hastanede olduğunuz için sizi aynı gün içinde hadım edip eve gönderebiliriz," dedi. "Siz bu konuda benden daha fazla şey biliyorsunuz," diyerek kabul etti. "Ben daha önce hiç yapılışını görmedim, ama çok uzun sürmüyor, değil mi? Ve çok fazla da kanamıyor."

"Ama mahkemeler ve avukatlar var!" dedi Ahududu.

"Elbette var," dedi Weldon. "Kapa çeneni."

"Hayır, yeni yasayla artık bu gibi durumlarda mahkemeye gidilmiyor," dedi Bensenhaver. "Cinsel suçlar özeldir ve bu yeni makineyle birini hadım etmek o kadar kolay ki en mantıklısı bu."

Helikopterin yanındaki Şerif Yardımcısı, "Evet!" diye bağırdı. "Kiloda sorun yok. Onları yanımıza alabiliriz."

"Siktir!" dedi Ahududu.

"Kapa çeneni," dedi Weldon.

"*Benim* taşaklarımı kesemezler!" diye bağırdı Ahududu. "Onu *sikmedim* bile!" Weldon, Ahududu'nun karnına o kadar sert vurdu ki genç adam iki büklüm olup yerde yayılmış dişi domuzun üzerine düştü. Domuz bir çığlık attı, kısa bacakları kasılıp gevşedi, aniden ve korkunç biçimde sıçtı ama bunun dışında kıpırdamadı. Ahududu dişi domuzun korkunç kokan dışkısının yanında nefes almaya çalışarak yatarken Arden Bensenhaver diziyle Weldon Rath'ın taşaklarına vurmaya çalıştı. Ama Weldon çok hızlıydı; Bensenhaver'in dizini yakalayıp yaşlı adamı arkadaki Ahududu ve zavallı domuzun üstüne doğru itti.

"Kahretsin!" dedi Bensenhaver.

Şerif Yardımcısı silahını çekip havaya bir el ateş etti. Weldon kulaklarını kapatarak dizlerinin üzerine çöktü. Şerif Yardımcısı, "Siz iyi misiniz, dedektif?" diye sordu.

"Evet, elbette iyiyim," dedi Bensenhaver. Domuz ve Ahududu'nun yanında oturdu. İçinde en ufak bir utanma hissi olmadan, ikisine karşı aşağı yukarı aynı şeyleri hissettiğini fark etti. "Ahududu," dedi (sadece bu isim bile, Bensenhaver'ın gözlerini yummasına sebep oluyordu), "Taşaklarının sende kalmasını istiyorsan, bana o kadının nerede ol-

duğunu söylemen gerek." Adamın doğum lekesi neon bir tabela gibi parlıyordu.

"Çeneni kapalı tut, Ahududu," dedi Weldon.

"Bir daha ağzını açarsa onu hemen burada taşaklarından *vur*. Boşuna yolculuk etmemiş oluruz," dedi Bensenhaver, Şerif Yardımcısı'na. Ve Şerif Yardımcısı'nın bunu gerçekten yapacak kadar aptal olmaması için Tanrı'ya yalvardı.

"Kadın Oren'in yanında," dedi Ahududu, Bensenhaver'a. "Siyah kamyoneti de o aldı."

"Onu nereye götürdü?" diye sordu Bensenhaver.

"Bilmiyorum," dedi Ahududu. "Dolaşmaya çıktı."

"Buradan ayrılırlarken kadın iyi miydi?" diye sordu Bensenhaver.

"Sanırım iyiydi," dedi Ahududu. "Yani Oren daha ona zarar vermemişti. Bence daha *sikmemişti* bile."

"Neden?" diye sordu Bensenhaver.

"Onu sikmiş olsa neden yanında getirsin ki?" dedi Ahududu. Bensenhaver tekrar gözlerini kapattı. Ayağa kalktı.

"Buradan ne zaman ayrıldıklarını öğren," dedi Şerif Yardımcısı'na. "Sonra kullanamamaları için o turkuvaz kamyoneti boz. Sonra da kıçını kaldırıp helikoptere gel."

"Yani onları burada mı bırakayım?" diye sordu Şerif Yardımcısı.

"Elbette," dedi Bensenhaver. "Daha sonra taşaklarını kesmek için bolca zamanımız olacak."

Arden Bensenhaver, pilotun, kadını kaçıran kişinin Oren Rath olduğu ve turkuvaz değil de siyah bir kamyonet kullandığına dair bir mesaj göndermesini söyledi. Bu mesaj ilginç biçimde başka bir mesajla karıştı: Otoban devriyelerinden biri, siyah bir kamyonetteki bir adamın aracını çok tehlikeli kullandığına, kendi şeridinden çıkıp durduğuna ve "sarhoş, kafası iyi, ya da onun gibi bir şey" olduğuna dair bir rapor almıştı. Devriye polisi o zaman bu raporu takip etmemişti, çünkü *turkuvaz* bir kamyonet araması gerektiğini düşünüyordu. Elbette Arden Bensenhaver, siyah kamyonetteki adamın aslında yalnız olmadığını, hemen yanında, başını kucağına koymuş Hope Standish'in yat-

tığını bilemezdi. Bu haber Bensenhaver'ın tekrar ürpermesine sebep oldu. Rath tek başınaysa, kadına çoktan bir şeyler yapmış olabilirdi. Bensenhaver, Şerif Yardımcısı'na helikoptere gelmek için acele etmesini söyledi. En son Sweet Wells adlı kasabanın yollarıyla otobanı birbirine bağlayan kavşakta görülmüş, siyah bir kamyonet arıyorlardı.

"Orayı biliyor musun?" diye sordu Bensenhaver.

Şerif Yardımcısı, "Evet, tabii," dedi.

Altlarındaki domuzları yeniden korkutarak havalandılar. Bensenhaver'ın üzerine düştüğü zavallı, uyuşturulmuş domuz hâlâ geldiklerindeki gibi yanıyordu. Ama Rath kardeşler –hayli şiddetli– bir kavgaya tutuşmuştu; helikopter onlardan uzaklaştıkça dünya tekrar Arden Bensenhaver'ın onayladığı bir normallik seviyesine kavuşuyordu. Sonra, aşağıda, doğudaki bu kavga eden figürler minyatürlere dönüştü ve Şerif Yardımcısı aslında korkmasa, Ahududu'nun Weldon'ı dövebileceğini düşündüğünü söylediğinde, onların kanlarından ve korkularından çoktan uzaklaşmış olan Bensenhaver kuru Toledo gülüşüyle güldü.

İçindeki genç erkeklere özgü acımasızlık ve alaycılığa rağmen biraz şoke olmuş görünen Şerif Yardımcısı'na, "Onlar *hayvan*," dedi. "Şu an birbirlerini öldürseler, artık hayatları boyunca yiyecekleri yemekleri başka insanların yiyeceğini düşünürüm." Şerif Yardımcısı, Bensenhaver'ın, cinsel suçlarda hemen hadım edilme cezasıyla ilgili yeni kanun hakkındaki kuyruklu yalanının, sadece uydurma olmadığını fark etmişti. Bensenhaver kanunun bu *olmadığını* biliyordu ama kesinlikle bu olması *gerektiğine* inanıyordu. Arden Bensenhaver'ın Toledo yöntemlerinden biri buydu.

Bensenhaver, "Zavallı kadın," deyip sutyenin parçalarını kalın damarlı ellerinde buruşturdu. Şerif Yardımcısı'na, "Şu *Oren* kaç yaşında?" diye sordu.

"On altı, belki on yedi," dedi Şerif Yardımcısı. "Daha çocuk." Şerif Yardımcısı en az yirmi dört yaşındaydı.

"Sertleşecek kadar büyüdüyse aleti kesilecek kadar da büyümüştür," dedi Arden Bensenhaver.

***

Artık uzun, ince balıkçı çakısını rahatça elinde tutan Hope, "Ama *neyi* kesmeliyim? *Neresini* kesebilirim?" diye düşündü. Kalp atışlarını avucunun içinde duyabiliyordu fakat Hope'a, çakının kendi kalp atışı varmış gibi geliyordu. Çok yavaş hareketlerle elini kalçasına, yıpranmış koltuğun ucuna kadar yükseltiniş, çakıya kaçamak bakışlar atıyordu. "Tırtıklı ucunu mu yoksa çok keskin görünen yanını mı kullanmalıyım?" diye düşündü. "Birini bir bıçakla nasıl öldürürsün?" Üzerinde terleyip kıpırdanan Oren Rath'ın kıçının yanında, elindeki bıçak soğuk ve mesafeli bir mucizeydi. "Bıçakla yara mı açmalıyım, yoksa onu batırmalı mıyım?" diye düşündü. Keşke bilseydi. Adamın sıcak elleri kalçalarının altındaydı ve onu yukarı kaldırıp hareket ettiriyordu. Çenesi, köprücükkemiğinin üzerindeki boşluğa batan ağır bir taş gibiydi. Sonra Hope, Oren'in ellerinden birini kalçalarının altından çıkardığını, parmaklarının zemine ulaşıp çakıyı tutan elinin hemen yanından geçtiğini hissetti.

"Hareket et," diye inledi Oren. "Şimdi hareket et." Hope sırtını

yay gibi germeyi denedi ama bunu yapamadı; kalçalarını çevirmeyi de denedi ama bunu da yapamadı. Hope onun kendi tuhaf ritmiyle hareket etmeye başladığını, boşalmasını sağlayacak son ritmi bulmaya çalıştığını hissetti. Artık ellerinden biri sırtının alt kısmında duruyor, diğeri zemini tutuyordu.

Hope o zaman anladı: Oren çakıyı arıyordu. Ve parmakları boş kılıfa ulaştığında Hope'un başı dertte olacaktı.

"Aaahhh!" diye bağırdı Oren.

"Çabuk!" diye düşündü Hope. Çakıyı kaburgalarının arasına mı saplamalıydı? Yoksa bedeninin yan tarafına saplayıp yukarı doğru mu çekmeliydi? Onu dümdüz, kürekkemiklerinin arasına saplayıp arkadan akciğerlerini delmesini de sağlayabilir, çakıyı, ucunu kendi ezilmiş göğsünde hissedene kadar batırabilirdi. Hope, Oren'in kamburu çıkmış sırtının arkasından kolunu havaya kaldırdı. Yağlı çakının pırıltısını gördü ve Oren'in eli aniden havaya kalkıp içi boşalan pantolonunu direksiyona doğru fırlattı.

Kendini itip Hope'dan uzaklaştırmaya çalışıyordu fakat vücudu-

nun alt yarısı, uzun zamandır aradığı ritimle sallanmayı bırakamıyordu; kalçaları, kontrol edemiyormuş gibi göründüğü küçük spazmlarla sarsılıyor, göğsü Hope'un göğsünün üzerinde havalanıyor, elleri omuzlarının üstüne basıyordu. Parmakları Hope'un boğazına doğru ilerledi. "Çakım?" diye sordu. Başı hızla ileri geri hareket etti; arkasına, üzerine baktı. Başparmakları Hope'un çenesini yukarı itiyordu; Hope boğazındaki âdemelmasını saklamaya çalışıyordu.

Sonra Hope onu solgun renkli kıçından bıçakladı. Oren'in beyni aniden farklı bir öncelik oluştuğunu fark etmiş olmalıydı ama yine de kalçalarını hareket ettirmeyi bırakamıyordu. "Çakım?" diye sordu. Bunun üzerine Hope (yapabileceğini tahmin ettiğinden çok daha hızlı bir hareketle) Oren'in omzunun üzerine uzandı ve çakının keskin yanını Oren'in boğazının önünden geçirdi. Bir an yarayı göremedi. Sadece adamın kendisini boğduğunu biliyordu. Sonra Oren'in ellerinden biri onun boğazını bırakıp kendi boğazına uzandı. Oren, Hope'un görmeyi beklediği kan fışkırmasını ondan gizliyordu. Ama sonunda, sımsıkı parmaklarının arasından süzülen koyu renk kanı gördü. Hope'ın çakıyı tutan eline ulaşmak için elini boğazından uzaklaştırdığında, kesilmiş boğazından yoğun bir kan kütlesi boşaldı. Hope, biri bir şişenin en sonundaki yudumu tıkalı bir pipetle içmeye çalışıyormuş gibi bir ses duydu. Tekrar nefes alabiliyordu. Oren'in ellerinin nerede olduğunu merak etti. Elleri, aynı anda hem yanında, koltuğunu üzerinde duruyor hem de sırtında, paniğe kapılmış kuşlar misali çırpınıyormuş gibi görünüyordu.

Hope uzun bıçağı belinin hemen üstüne saplamıştı ve belki de bir böbreğine isabet ettiğini düşündü; çünkü bıçak kolayca adamın içine girip tekrar dışarı çıktı. Oren Rath bir çocuk gibi yanağını Hope'un yanağının üzerinde dayamıştı. Tabii elinden gelse o an çığlık atardı, fakat Hope'un ilk darbesi nefes borusunu ve ses tellerini tamamen kesmişti.

Hope bıçağı daha yüksek bir noktaya saplamaya çalıştı fakat bir kaburga ya da başka sert bir şeyle karşılaşıp bıçağı birkaç santim batırdıktan sonra memnuniyetsizlikle geri çekmek zorunda kaldı. Artık Oren, üzerinde, ondan kurtulmaya çalışıyormuş gibi hareket ediyor-

du. Oren'in vücudu kendi içinde tehlike sinyalleri gönderiyordu fakat bu sinyaller gerekli yerlere ulaşmıyordu. Oren doğrulup koltuğun arkasına yaslandı, fakat kafasını dik tutamıyordu ve hâlâ hareket eden penisi onu Hope'a bağlı tutuyordu. Hope bu fırsatı, bıçağı tekrar batırmak için kullandı. Bıçak yan taraftan Oren'in karnına girdi ve hemen karın boşluğuna doğru ilerledi fakat orada büyük bir engelle karşılaştı; Oren'in vücudu tekrar Hope'un üzerine düşüp el bileğini sıkıştırdı. Ama bundan kurtulmak kolaydı; Hope elini çevirdiğinde kaygan bıçak kapana kısıldığı yerden kurtuldu. Oren'in bağırsaklarındaki bir şey rahatladı. Oren'in ıslaklığı ve kokusu Hope'u çok tedirgin ediyordu. Bıçağın arabanın zeminine düşmesine izin verdi.

Oren Rath birkaç dakika kan kaybediyordu. Aslında kendini daha hafif hissetmeye başlamıştı. Bedenleri o kadar kayganlaşmıştı ki Hope kolayca onun altından sıyrıldı. Onu itip sırtüstü koltuğa düşmesine sebep oldu ve kamyonetin kan gölüne dönmüş zemininde diz çöktü. Hope'un saçları kanla ağırlaşmıştı; Oren'in boğazından fışkıran kan, onu sırılsıklam etmişti. Gözlerini kırpıştırdığında kirpikleri yanaklarına yapışıyordu. Oren'in ellerinden biri kıpırdandığında Hope ona vurdu. "Dur," dedi. Oren'in dizi havaya kalktı, sonra tekrar indi. "Hemen dur," dedi Hope. Kalbini durdurup hayatına son vermesinden bahsediyordu.

Hope, Oren'in yüzüne bakmıyordu. Oren'in vücudunu kaplayan koyu renk kaygan katmanın ortasında, küçülmüş penisine asılı kalmış saydam prezervatifin içindeki katılaşmış sıvı, insana ait kan ve bağırsak içeriklerine hiç benzemiyormuş gibi görünüyordu. Hope gittiği bir hayvanat bahçesini ve orada, kırmızı kazağının üzerine tüküren deveyi hatırladı.

Oren'in taşakları küçülmüştü. Bu, Hope'u kızdırdı. "Dur," diye tıslad. Taşaklar küçük, yuvarlak ve sertti; kayganlaşmışlardı. Hope, "*Lütfen* dur," diye fısıldadı. "Lütfen öl." Biri geri almaya değmeyecek kadar küçük bir nefes vermiş gibi ufak bir iç geçirme duyuldu. Fakat Hope bir süre daha onun yanında diz çökmeye devam etti; kalp atışlarını hissetti ve bunları Oren'in kalp atışlarıyla karıştırdı. Daha sonra, Oren'in gayet hızlı öldüğünü fark edecekti.

Kamyonetin açık kapısından dışarı uzanan Oren Rath'ın bembeyaz ve kanı çekilmiş ayak parmakları, güneş ışığı altında yukarı dönüktü. Güneşin altında ısınan arabanın içindeki kan pıhtılaşıyordu. Her şeyin üzerinde kan vardı. Hope Standish kollarındaki minik tüylerin katılaştığını ve kurudukça derisini gerdiğini hissetti. Biraz önce kaygan olan her şey artık yapış yapıştı.

"Giyinmeliyim," diye düşündü Hope. Ama havada bir terslik varmış gibi görünüyordu.

Hope kamyonetin pencerelerinde, hızla dönen bir vantilatörün kolları arasından görünüyormuş gibi içeri süzülen güneş ışığını gördü. Yol kenarındaki çakıl taşları küçük girdaplar hâlinde havaya yükseldi ve önceki yılın mısır hasadından kalma kuru kabuk ve artıklar bomboş ve düz zemin boyunca sürüklendi. Sanki çok güçlü bir rüzgâr esiyordu fakat bu kez yönü farklıydı; bu rüzgâr dümdüz esiyormuş gibiydi. Ve o gürültü! Etrafta, yanından hızla bir kamyon geçiyormuş gibi bir gürültü vardı fakat yolda hiçbir araç yoktu.

"Bu bir hortum," diye düşündü Hope. Ortabatı'nın tuhaf havasından nefret ediyordu; o, herkesin kasırgaları bildiği Doğu Yakası'ndan gelmişti. Ama hortumlar! Hope daha önce hiç hortum görmemişti ama haberler hortum uyarılarıyla doluydu. Hope her zaman, "İnsanlar bunu neden izler ki?" diye düşünmüştü. Etrafındaki tuhaf gürültüyü dinleyerek, "İşte bunun için," diye düşündü. Toprak bulutları etrafında uçuşuyordu. Güneşin rengi, kahverengine dönmüştü.

O kadar öfkeliydi ki Oren Rath'ın kaskatı ve yapış yapış kasıklarına vurdu. Tüm *bunları* yaşadıktan sonra bir de sikik bir hortuma denk gelmişti! Gürültü, hurdaya dönmüş bir kamyonetin üzerinden geçen bir trenin sesine benziyordu. Hope hortumun giderek ona yaklaştığını, diğer kamyonet ve arabaları çoktan içine çektiğini hayal etti. Her nasılsa, hâlâ motorlarının çalıştığını duyabiliyordu. Açık kapıdan içeri dolan kum kanlı bedenine yapıştığında elbisesine uzandı ve elbisesinin kollarının yerinde artık sadece boşluklar olduğunu fark etti; ama bununla idare etmesi gerekecekti.

Ama onu giymek için kamyonetten inmesi gerekiyordu. Rath'ın ve artık üzeri yol kenarındaki kumlarla kaplanmış olan kan ve iç organ-

larının yanında hareket edebileceği alan yoktu. Ve dışarı çıktığında, rüzgârın elbisesini elinden alacağından ve çırılçıplak hâlde gökyüzüne doğru çekileceğinden emindi. "Üzgün değilim," diye fısıldadı. "Üzgün değilim!" diye bağırıp tekrar Rath'ın bedenine vurdu.

Sonra ancak en güçlü megafonların çıkarabileceği kadar yüksek, korkunç bir ses kamyonetin içini doldurdu. "ORADAYSAN DIŞARI ÇIK! ELLERİNİ BAŞININ ÜZERİNE KOY. DIŞARI ÇIK. KAMYONETİN KASASINA ÇIK VE ORADA ZEMİNE UZAN!"

"Gerçekten öldüm," diye düşündü Hope. "Göğe yükseldim, bu da Tanrı'nın sesi." Hope dindar biri sayılmazdı ve bu ona Tanrı'nın yapabileceği bir şeymiş gibi görünüyordu; gerçekten bir Tanrı varsa elinde bir megafon olmalıydı.

"HEMEN DIŞARI ÇIK," dedi Tanrı. "BUNU HEMEN YAP."

"Tabii, neden olmasın?" diye düşündü Hope. "Seni pislik. Bundan sonra bana ne yapabilirsin ki?" Tecavüz, Tanrı'nın bile anlayamadığı bir öfkeye sebep oluyordu.

***

Siyah kamyonetin üzerinde helikopterle dönüp duran Arden Bensenhaver megafona bağırdı. Bayan Standish'in ölmüş olduğundan emindi. Aracın kapısından dışarı uzanmış ayakların cinsiyetini belirleyemiyordu ama ayaklar, helikopter iniş yaptığı süre boyunca hareket etmemişti; ayrıca güneş ışığının altında o kadar çıplak ve kanı çekilmiş görünüyorlardı ki Bensenhaver bu ayakların *ölü* birine ait olduğundan emindi. Ölen kişinin Oren Rath olabileceği, Şerif Yardımcısı'nın ya da Bensenhaver'ın aklından bile geçmemişti.

Ama Rath'ın korkunç eylemlerini gerçekleştirdikten sonra kamyoneti neden terk ettiğini anlayamıyorlardı; bu yüzden Bensenhaver pilota helikopteri kamyonetin tam üzerine yaklaştırmasını söyledi. Bensenhaver, Şerif Yardımcısı'na, "Hâlâ orada kadınla birlikteyse," dedi, "belki de bu serseriyi ölümüne korkutabiliriz."

Bensenhaver o kaskatı ayakların arasından çıkıp sendeleyerek ve gözlerini etrafta uçuşan kumdan korumaya çalışarak kamyonet boyunca ilerleyen Hope Standish'i gördüğünde, megafonun düğmesinin

üzerindeki parmağının uyuştuğunu hissetti. Hope uçuşan elbisesiyle yüzünü kapatmaya çalışıyordu fakat elbise yırtık bir yelken gibi etrafında dalgalanıyordu; Hope, vücudunda henüz kurumamış yerlere çarpıp yapışan küçük taş parçaları karşısında irkilerek ellerinin yardımıyla kamyonetin arka kapısına doğru ilerledi.

"Bu, *kadın*," dedi Şerif Yardımcısı.

"Geri çekil!" dedi Bensenhaver, pilota.

Şerif Yardımcısı korkuyla, "Tanrım, ona ne olmuş böyle?" diye sordu. Bensenhaver kaba bir tavırla megafonu ona verdi.

"Buradan *uzaklaş*," dedi pilota. "Helikopteri yolun karşı tarafına indir."

Hope rüzgârın değiştiğini hissetti; yoğun hortum ondan uzaklaşıyormuş gibi görünüyordu. Yolun kenarında diz çöktü. Ellerinde çılgınca dalgalanan elbisesi duruldu. Toz yüzünden boğulmamak için elbisesiyle ağzını kapattı.

Bir araba yaklaştı ama Hope bunu fark etmedi. Sürücü kendi şeridinde ilerlemeye devam edip yolun dışında, sağında kalan kamyoneti ve sol tarafında, yolun karşısında iniş yapan helikopteri geride bıraktı. Üzeri kanla kaplı, çıplak ve kire bulanmış kadın, yanından geçen sürücüyü fark etmedi. Sürücü, Cehennem'i ziyaretinden dönen bir melek gördüğünü düşündü. Sürücü tepki vermekte *o kadar* gecikti ki şaşırtıcı biçimde, hiç yavaşlamadan U dönüşü yapmaya çalıştığında her şeyi yüz metre kadar geride bırakmıştı. Ön lastikleri yumuşak zeminli bankete düştü ve araba kayıp alçak banketin ilerisindeki çapalanmış bir fasulye tarlasının yumuşak, ilkbahar toprağına çamurluğuna kadar saplandı. Adam arabasının kapısını açamıyordu. Penceresini açıp huzurla bir iskelede otururken iskelesi kopmuş, kıyıdan açığa doğru sürükleniyormuş gibi, yolun karşısındaki görüntüyü izlemeye başladı.

"Yardım edin!" diye bağırdı. Kadının görüntüsü onu o kadar dehşete düşürmüştü ki etrafta onun gibi başka kadınlar olabileceğinden ya da bunu ona yapan kişinin kendine yeni bir kurban arıyor olabileceğinden korkuyordu.

Arden Bensenhaver pilota, "Aman Tanrım," dedi. "Gidip o aptal

herifin iyi olup olmadığına bak. Neden herkesin araba kullanmasına izin veriyorlar ki?" Bensenhaver ve Şerif Yardımcısı helikopterden, arabanın saplanıp kaldığı yumuşak toprağa atladı. Bensenhaver, "Lanet olsun!" dedi.

"Anneciğim," dedi Şerif Yardımcısı.

Yolun karşısındaki Hope Standish ilk kez onlara baktı. Küfür eden iki adam çamurlu tarlada ilerleyerek ona yaklaşıyordu. Helikopterin pervaneleri yavaşlıyordu. Arabasının penceresinden, ifadesiz bir yüzle olanları izleyen bir adam daha vardı ama o çok uzakta görünüyordu. Hope elbisesini giydi. Elbisenin kollarından biri omuz dikişinden yırtılmıştı ve Hope, göğsünü gözler önüne sermemek için dirseğiyle yırtık kumaşı tutmak zorundaydı. Omuzlarının ve boynunun ne kadar acıdığını da o zaman fark etti.

Nefes nefese kalmış ve dizlerine kadar çamura bulanmış olan Arden Bensenhaver aniden önünde belirdi. Çamur, Bensenhaver'ın pantolon paçalarını bacaklarına öyle sıkı yapıştırmıştı ki Hope bir an için
438 onun golf pantolonu giymiş yaşlı bir adam olduğunu düşündü. Bensenhaver, "Bayan Standish?" diye sordu. Hope arkasını dönüp onun yüzünü görmesini engelledikten sonra başıyla onayladı. Bensenhaver umutsuzca, "Ne kadar çok kan var," dedi. "Gelmemiz bu kadar uzun sürdüğü için üzgünüm. Yaralandınız mı?"

Hope dönüp ona baktı. Bensenhaver kadının gözlerinin etrafındaki şişlikleri, kırık burnunu ve alnındaki kocaman morluğu gördü. "Çoğu *onun* kanı," dedi Hope. "Ama tecavüze uğradım. Evet, bunu yaptı."

Bensenhaver mendilini çıkarmış, onunla bir çocuğun ağzını siler gibi Hope'un yüzünü silecekmiş gibi görünüyordu, ama sonra kadını temizlemeye çalışmanın ne kadar umutsuz bir iş olduğunu görüp mendilini kaldırdı. "Özür dilerim," dedi. "Çok üzgünüm. Buraya elimizden geldiğince hızlı geldik. Bebeğinizi gördük ve o gayet iyi."

"Onu ağzıma almak zorunda kaldım," dedi Hope. Bensenhaver gözlerini kapattı. "Sonra beni sikti, sikti, sikti," dedi Hope. "Sonra da öldürecekti; bana bunu söyledi. Onu öldürmek *zorundaydım*. Ve üzgün değilim."

"*Elbette* üzgün değilsiniz," dedi Bensenhaver. "Ve *olmamalısınız*, Bayan Standish. Bence yapabileceğiniz en iyi şeyi yaptınız." Hope başını sallayarak Bensenhaver'ı onayladı, sonra bakışlarını ayaklarına çevirdi. Bir elini Bensenhaver'ın omzuna koyup ağırlığını biraz onun üzerine verdi. Ama Hope Bensenhaver'dan biraz daha uzundu ve başını dayayabilmek için dizlerini bükmek zorunda kalıyordu.

Bensenhaver o an Şerif Yardımcısı'nı gördü; Oren Rath'a bakmak için kamyonetin yanına gitmiş ve kamyonetin ön çamurluğunun üstüne kusmuştu. Bu, yolun karşısında, arabasının içinde sıkışıp kalmış, şoktaki sürücüyü getiren pilotun gözünün önünde olmuştu. Yüzündeki kan, Oren Rath'ın güneş altındaki, kansız ayakları kadar çekilmiş olan Şerif Yardımcısı, Bensenhaver'ın gelip ona *bakmasını* istiyordu. Ama Bensenhaver, Bayan Standish'in kendini mümkün olduğunca güvende hissetmesini istiyordu.

"Yani onu size tecavüz ettikten sonra, rahatlayıp dikkatsizleştiğinde mi öldürdünüz?" diye sordu Hope'a.

Başı Bensenhaver'ın boynunun yanına dayanmış olan Hope, "Hayır, tecavüz *ederken*," diye fısıldadı. Kadının korkunç kokusu Bensenhaver'ı çok rahatsız ediyordu ama Bensenhaver yüzünü, onu duyabileceği kadar yakında tuttu.

"Yani onu size tecavüz ederken mi öldürdünüz, Bayan Standish?"

"Evet," diye fısıldadı Hope. "Bıçağını aldığımda hâlâ içimdeydi. Bıçak yerdeki pantolonuna takılıydı ve işini bitirdiğinde onu benim üzerimde kullanacaktı. Bunu yapmak *zorundaydım*," dedi.

"Elbette yapmak zorundaydınız," dedi Bensenhaver. "Bu önemli değil." Bensenhaver kadının, adam onu öldürmeyi planlamasa bile, adamı öldürmesi gerektiğini düşünüyordu. Arden Bensenhaver için hiçbir suç, belki küçük bir çocuğun öldürülmesi dışında, cinayet bile, tecavüz kadar ciddi bir suç değildi. Ama bu konuda çok bir şey bildiği söylenemezdi; onun çocuğu yoktu.

O, dışarıda, arabada beklerken çamaşırhanede hamile karısına tecavüz edildiğinde yedi aylık evliydi. Bunu üç çocuk yapmıştı. Büyük kurutuculardan birinin yaylı kapağını açıp onu poposu arkaya gelecek bi-

çimde oturtunuşlardı; başını sıcak kurutucunun içine itmişlerdi. Karısı orada sadece sıcak ve boğucu çarşaflar ve yastık kılıflarının arasında çığlık atabilmiş ve kendi sesinin patlayıp metal hazneden geri sektiğini duymuştu. Kolları da başıyla birlikte kurutucunun içinde olduğu için hiçbir şey yapamamıştı. Ayakları yere bile değmiyordu. Karısı muhtemelen hiç kıpırdamamaya çalıştıysa da yaylı kapı üçünün altında da zıplamasına sebep olmuştu herhalde. Elbette çocuklar bir polis komiserinin karısına tecavüz ettiklerini bilmiyordu. Ve bir cumartesi gecesi Toledo'nun merkezini aydınlatan bütün o parlak ışıklar karısını kurtaramamıştı.

Bensenhaver'lar erken uyanan bir çiftti. Hâlâ gençlerdi ve çamaşırlarını pazartesi sabahları kahvaltıdan önce çamaşırhaneye götürür, çamaşırları yıkanırken gazetelerini okurlardı. Sonra çamaşırlarını kurutucuya koyup eve gider ve kahvaltılarını ederlerdi. Bayan Bensenhaver kocasıyla birlikte şehir merkezindeki karakola giderken onları alırdı. Karısı çamaşırları almaya gittiğinde Bensenhaver arabada beklerdi; bazen onlar kahvaltı ederken başka birileri çamaşırlarını kurutucudan
440 çıkarmış olurdu, bu yüzden Bayan Bensenhaver'ın onları birkaç dakika daha kurutucuya koyması gerekirdi. Böyle durumlarda Bensenhaver beklerdi. Ama sabahın erken saatlerini sevmelerinin sebebi, bu saatlerde çamaşırhanede nadiren başka insanların olmasıydı.

Bensenhaver, üç çocuğun gittiğini gördüğünde, karısının çamaşırları almasının çok uzun sürdüğünü düşünüp ancak endişelenmeye başlamıştı. Ama birine üç kez tecavüz etmek bile çok uzun sürmüyordu. Bensenhaver çamaşırhaneye girdiğinde karısının bacaklarının kurutucunun dışına doğru sarktığını ve ayakkabılarının düştüğünü fark etti. Bunlar Bensenhaver'ın gördüğü ilk ölü ayakları değildi, ama bu ayaklar onun için çok önemliydi.

Karısı ya kendi temiz çamaşırlarının arasında ya da kendi kusmuğuyla boğulmuştu, ama niyetleri onu öldürmek değildi. Bu kısım bir kazaydı ve davada, Bayan Bensenhaver'ın ölümünün planlı olmaması sayesinde çok iyi bir anlaşma yapılmıştı. Avukatları oğlanların "sadece tecavüz etmeyi planladığını, öldürmeyi planlamadığını" söylemişti. Ve sanki "*Sadece* tecavüze uğradığı için şanslı, öldürülmemesi çok

şaşırtıcı!" demek istermiş gibi, "*sadece* tecavüz etmek" kelimelerini kullanmış olması Bensenhaver'da tiksinti uyandırıyordu.

Bensenhaver, Hope Standish'e, "Onu öldürmen *iyi* oldu," diye fısıldadı. "Biz ona çok daha azını yapabilirdik," diye itiraf etti. "Hak ettiğini bulması kadar iyi bir şey yok. Aferin sana," diye fısıldadı. "Aferin sana."

Hope polisle daha farklı bir deneyim yaşamayı, daha eleştirel bir sorgudan geçirilmeyi, en azından karşısında daha şüpheci bir polis memuruyla ve kesinlikle Arden Bensenhaver'dan çok farklı biriyle karşılaşmayı beklemişti. Bir şey için çok müteşekkirdi; Bensenhaver, altmışlı yaşlarında olduğu çok açık olan, *yaşlı* bir adamdı; Hope için bir amca hatta cinsel açıdan daha da uzak olan bir dede gibiydi. Hope kendini daha iyi hissettiğini, artık iyi olduğunu söyledi. Ayağa kalkıp adamdan uzaklaştığında gömlek yakasını ve yanağını kanla lekelediğini fark etti ama Bensenhaver bunu ya fark etmemişti ya da umursamıyordu.

Bensenhaver, Şerif Yardımcısı'na, "Tamam, göster bana," dedi ama tekrar nazikçe Hope'a gülümsedi. Şerif Yardımcısı onu arabanın yanına götürdü.

Çamura saplanan arabanın sürücüsü, "Aman Tanrım," diyordu. "Tanrım, şuna bak, *bu* da ne böyle? Tanrım, şuna bak, sanırım bu *karaciğeri*. Karaciğer böyle görünmez mi?" dedi. Pilot sessiz bir şaşkınlıkla nefes aldı ve Bensenhaver iki adamı da paltolarının omzundan yakalayıp onları sertçe uzaklaştırdı. Hope'un kendine çeki düzen verdiği, kamyonetin arka tarafına doğru ilerlemeye başladıklarında Bensenhaver onları azarladı. "Bayan Standish'ten uzak dur. Kamyonetten *uzak* dur. Gidip telsize yerimizi bildir," dedi pilota. "Buraya bir ambulans ya da öyle bir şey göndermeleri gerekecek. Bayan Standish bizimle gelecek."

Şerif Yardımcısı, Oren Rath'ı işaret ederek, "*Onun* için plastik bir ceset torbası getirmeleri gerek," dedi. "Parçaları etrafa dağılmış."

"Bunu ben de görebiliyorum," dedi Arden Bensenhaver. Kamyonetin içine bakıp hayranlıkla ıslık çaldı.

"Kadın onu öldürdüğünde adam..." diye sormaya başladı Şerif Yardımcısı.

"Evet," dedi Bensenhaver. Elini gaz pedalının yanındaki korkunç karmaşanını içine sokmuştu ama bunu umursuyormuş gibi değildi. Yolcu koltuğunun zemininde duran bıçağa uzanmaya çalışıyordu. Bıçağı mendiliyle aldı, dikkatle her yanını inceledi ve mendile sarıp cebine koydu.

Şerif Yardımcısı şüphelenmiş bir sesle, "Şuna bakın," dedi. "Daha önce hiç prezervatif kullanan bir *tecavüzcü* duymuş muydunuz?"

"Çok sık rastlanan bir durum değildir," dedi Bensenhaver. "Ama hiç görülmediği de söylenemez."

"Bana tuhaf geldi," dedi Şerif Yardımcısı. Bensenhaver, plastik koruyucuyu üzerine takılı durduğu kabartının üzerinden çimdiklerken, çok etkilenmiş görünüyordu. Prezervatifi çıkarıp içindeki sıvının bir damlasını bile dökmeden ışığa tuttu. Prezervatif, bir tenis topu büyüklüğündeydi. Sızdırmıyordu. İçi kanla doluydu.

Bensenhaver tatmin olmuş görünüyordu; prezervatifi bir balonun ağzını bağlar gibi bağlayıp onu fasulye tarlasında, görünemeyeceği kadar uzak bir yere fırlattı.

"Kimsenin bunun belki de bir tecavüz *olmadığını* söylemesini istemiyorum," dedi Şerif Yardımcısı'na yumuşak bir sesle. "Anladın mı?"

Şerif Yardımcısı'nın cevap vermesini beklemeyen Bensenhaver, Bayan Standish'in yanında olmak için tekrar kamyonetin arkasına gitti.

Hope, Bensenhaver'a, "Çocuk kaç yaşındaydı?" diye sordu.

"Yeterince büyüktü," dedi Bensenhaver. "Yirmi beş ya da yirmi altı yaşındaydı," diye ekledi. Bayan Standish'in hayatta kaldığı için kendini suçlayabileceği hiçbir şey kalmasını istemiyordu. El salladığı pilot Bayan Standish'in helikoptere binmesine yardım etti. Sonra Şerif Yardımcısı'yla konuşmaya gitti. "Sen burada, ceset ve kötü sürücüyle kalacaksın," dedi.

"Ben kötü bir sürücü değilim," diye sızlandı sürücü. "Tanrım, *siz* de o kadını yolda öyle görmüş olsaydınız..."

"Ve kimseyi kamyonete yaklaştırma," dedi Bensenhaver.

Bayan Standish'in kocasına ait olan gömlek yola düşmüştü; Bensenhaver onu yerden alıp şişman insanlara özgü komik tavrıyla helikoptere doğru koşmaya başladı. Diğer iki adam, Bensenhaver'ın helikoptere tırmanıp onlardan uzaklaşmasını izledi. Zayıf ilkbahar güneşi de helikopterle birlikte uzaklaşıyormuş gibi görünüyordu; aniden üşümeye başladılar ve nereye gideceklerini bilmiyorlardı. Kamyonete binmeyecekleri çok belliydi ve arabada oturmak, o çamur tarlasından bir daha geçmek anlamına geliyordu. Kamyonetin yanına gidip arka kapağını açtılar ve üzerine oturdular.

"Benim arabam için çekici çağıracak mı?" diye sordu sürücü.

"Muhtemelen unutur," dedi Şerif Yardımcısı. Bensenhaver'ı düşünüyordu; adama hayrandı ama ondan korkuyordu da ve tamamen güvenemeyeceğine inanıyordu. Ortada, Şerif Yardımcısı'nın daha önce hiç düşünmediği, fanatiklikle ilgili sorular vardı. Genel olarak Şerif Yardımcısı'nın aynı anda düşünmesi gereken çok fazla şey vardı.

Sürücü, kamyonetin kasasında voltalar atıyordu ve bu Şerif Yardımcısı'nın sinirini bozuyordu, çünkü hareket, kamyonet kapağının yukarı aşağı hareket etmesine sebep oluyordu. Sürücü buruşturulup kamyonetin yanına bırakılmış kirli battaniyeden kaçınıyordu; zaman zaman, tozlu ve bozulmuş dikiz aynasında bulduğu bir açıklıktan kamyonetin içindeki, katılaşmış ve bağırsakları deşilmiş Oren Rath'ın cesedine bakıyordu. Artık bütün kan tamamen kurumuştu ve lekeli dikiz aynasından gördüğü ceset, sürücüye, rengi ve parlaklığıyla bir patlıcanı hatırlatıyordu. Kamyonetten inip kapağın üzerindeki Şerif Yardımcısı'nın yanına oturdu ama Şerif Yardımcısı ayağa kalkıp kamyonete doğru yürüdü ve pencereden, içerideki boğulmuş cesede baktı.

"Biliyor musun?" dedi sürücü. "Kadın çok korkunç hâlde olmasına rağmen, çok güzel olduğu belliydi."

"Evet, bu doğru," diye kabul etti Şerif Yardımcısı. Sürücü onunla birlikte kamyonetin arkasında dolaşıyordu, bu yüzden Şerif Yardımcısı kamyonet kasasının kapağına dönüp oturdu.

"Öfkelenme," dedi sürücü.

"Öfkelenmiyorum," dedi Şerif Yardımcısı.

"Ona *tecavüz* eden birini anlayabildiğimi söylemeye çalışmıyorum," dedi sürücü.

"Ne demek istediğini anladım," dedi Şerif Yardımcısı.

Şerif Yardımcısı bu konuların onu çok aştığını biliyordu ama sürücünün aptallığı onu, Bensenhaver'ın *ona* karşı takındığı küçümseme tavrına benzer bir tavır takınmak zorunda bırakıyordu.

"Böyle çok şey görüyorsunuz, değil mi?" diye sordu sürücü. "Tecavüzler ve cinayetler."

Şerif Yardımcısı bilinçli bir ağırbaşlılıkla, "Yeterince görüyoruz," dedi. Daha önce hiç tecavüz ya da cinayet görmemişti ve o an bile, bunu kendi gözleriyle görmek yerine, Arden Bensenhaver'ın bakış açısıyla görmeye yönlendirildiğini fark ediyordu. Şerif Yardımcısı, tecavüz ve cinayeti Bensenhaver'ın gözünden gördüğünü düşündü. Kafası çok karışmıştı; olayla ilgili, sadece kendisine ait bir bakış açısı arıyordu.

Sürücü tekrar arka pencereden içeri bakarak, "Ben de orduda bir şeyler görmüştüm, ama böylesini hiç görmemiştim," dedi.

Şerif Yardımcısı cevap veremedi.

"Sanırım bu da savaş gibi bir şey," dedi sürücü. "Kötü bir hastanede olmak gibi bir şey."

Şerif Yardımcısı, bu aptalın Rath'ın cesedine bakmasına izin verip vermemesi gerektiğini düşündü; bu önemli miydi ve kim için önemliydi? Rath için önemli olamazdı. Peki ya gerçek değilmiş gibi görünen ailesi için? Şerif Yardımcısı için? Bu soruların cevaplarını bilmiyordu. Ve Bensenhaver buna karşı çıkar mıydı?

"Hey, sana kişisel bir soru sorabilir miyim?" dedi sürücü.

"Ama kızma, tamam mı?"

"Tamam," dedi Şerif Yardımcısı.

"Şey..." dedi sürücü. "Prezervatife ne oldu?"

"Hangi prezervatif?" diye sordu Şerif Yardımcısı. Bensenhaver'ın akıl sağlığına dair bazı soruları olsa da bu durumda Bensenhaver'ın haklı olduğundan şüphesi yoktu. Bensenhaver'a göre dünyada hiçbir küçük ayrıntı tecavüzün cezasını hafifletmemeliydi.

***

En azından Hope Standish o an kendini Bensenhaver'ın dünyasında güvende hissediyordu. Bensenhaver'ın yanında oturmuş, altlarındaki tarım arazilerinin üzerinde alçalıp yükselirken kusmamaya çalışıyordu. Kendi bedeni hakkındaki şeyleri de tekrar hissetmeye başlamıştı; kendi kokusunu alıyor ve vücudunda acıyan bütün noktaları hissediyordu. Hope büyük bir tiksinti hissediyordu ama yanında ona hayranlıkla bakan, şiddetli başarısıyla kalbini kazandığı, neşeli bir polis memuru oturuyordu.

"Evli misiniz, Bay Bensenhaver?" diye sordu Hope.

"Evet, Bayan Standish," dedi Bensenhaver. "Evliyim."

"Bana çok iyi davrandınız," dedi Hope. "Ama sanırım şimdi kusacağım."

Bensenhaver, "Elbette," deyip ayağının yanında duran bir kesekâğıdını aldı. Bu, pilotun öğlen yemeği poşetiydi; kesekâğıdının dibinde yenmemiş birkaç kızarmış patates vardı ve yağ, kesekâğıdının zeminini saydamlaştırmıştı. Bensenhaver, saydamlaşmış kâğıt ve kızarmış patateslerin altındaki elini görebiliyordu. "Alın," dedi. "Bunu kullanın." 445

Hope öğürmeye başlamıştı bile; kesekâğıdını onun elinden alıp başını çevirdi. Kesekâğıdı, içinden çıkacak olan çirkin şeylerin tamamını alabilecekmiş gibi görünmüyordu. Bensenhaver'ın sert, ağır elini sırtında hissetti. Bensenhaver diğer eliyle matlaşmış saçlarından bir tutamı gözünün önünden çekiyordu. "İşte böyle," diyerek onu cesaretlendirdi. "Devam edin, hepsini çıkarın, kendinizi çok daha iyi hissedeceksiniz."

Hope, Nicky'nin midesi bulandığında, kendisinin de ona aynı şeyleri söylediğini hatırladı. Bensenhaver'ın, kusmasını bile bir zafere dönüştürebilmesi karşısında hayrete kapılmıştı; ama *gerçekten de* kendini çok daha iyi hissediyordu. Ritmik öğürmeler onun için neredeyse, Bensenhaver'ın, başını tutan ve sırtına dokunan sakin ve kuru elleri kadar teskin ediciydi. Kesekâğıdı yırtılıp içindekiler etrafa dağıldığında Bensenhaver, "Ondan kurtuldunuz, Bayan Standish!" dedi.

"Kesekâğıdına ihtiyacınız yok. Bu, Silahlı Kuvvetler'e ait bir helikopter. Bırakalım, Silahlı Kuvvetler temizlesin! Sonuçta Silahlı Kuvvetler ne için var?"

Pilot, yüzünde asla değişmeyen sert ifadeyle uçmaya devam etti.

"Bu sizin için epey yoğun bir gün oldu, Bayan Standish," diyerek konuşmaya devam etti Bensenhaver. "Kocanız sizinle çok gurur duyacak." Ama Bensenhaver bundan emin olmak için önce kocasıyla konuşması gerekeceğini düşünüyordu. Arden Bensenhaver daha önce başka kocaların ve diğer insanların tecavüz karşısında gerektiği gibi davranmayabildiğine tanık olmuştu.

16
İLK SUİKASTÇI

Garp'ın editörü John Wolf, "Birinci Bölüm mü bu?" diye yazdu. "*Bunun* devamı nasıl gelir ki? Bu hâliyle bile çok fazla! Buna devam etmen mümkün mü?"

Garp cevaben, "Devam ediyor," diye yazdı. "Göreceksin."

John Wolf telefondaki Garp'a, "Görmek istemiyorum," dedi. "Lütfen bundan vazgeç. Ya da bir kenara koy. Neden bir seyahate çıkmıyorsun? Bunun hem sana hem de Helen'a çok iyi geleceğinden eminim. Hem artık Duncan da yolculuğa çıkabiliyor, değil mi?"

Ama Garp sadece ısrarla *Bensenhaver'a Göre Dünya*'nın bir romana dönüşeceğini söylüyordu. John Wolf'a ilk bölümü bir dergiye satmaya çalışması için de ısrar ediyordu. Garp'ın hiçbir zaman gerçek bir menajeri olmamıştı; Garp'ın yazdıklarını basan tek kişi hep John Wolf olmuştu ve annesi Jenny Fields'ın bütün işlerini yürüttüğü gibi, Garp'ın bütün işlerini de o yürütüyordu.

"*Satayım* mı?" dedi John Wolf.

"Evet, sat onu," dedi Garp. "Romanı erkenden tanıtmış olacağız."

Garp'ın bundan önceki iki kitabında da bunu yapmışlardı; kitabın bazı bölümleri dergilere satılmıştı. Fakat John Wolf onu, bu

bölümün yayımlanabilecek bir şey olmadığına ve bunu yayımlayabilecek kadar aptal biri varsa bile, bunun yayımlanabilecek en kötü şey olduğunu söyleyerek uyarmaya çalıştı. Garp'a, bir yazar olarak "küçük ama ciddi" bir şöhreti olduğunu, ilk iki romanının iyi eleştiriler aldığını, saygıdeğer destekçiler ve "küçük ama ciddi" bir okur kitlesi kazandığını söyledi. Garp, bunun John Wolf için çekici olduğunu görebilse de bu "küçük ama ciddi" şöhretten *nefret* ettiğini söyledi. "Ben zengin olup o aptalların neyi 'ciddi' bulduğunu *umursamamayı* tercih ederim," dedi John Wolf'a. Ama kim bunu umursamayı bırakabilirdi ki?

Garp, kendini gerçek ve korkunç dünyadan uzaklaştıracak bir yer satın alabileceğini düşünüyordu. Duncan, Helen ve yeni bebekle birlikte, "hayatlarının geri kalanı boyunca" rahatsız edilmeden hatta hiç dokunulmadan yaşayabilecekleri bir kale hayal ediyordu.

John Wolf ona, "Sen neler söylüyorsun?" diye sordu.

Bunu ona Helen da sordu. Tabii Jenny de sordu. Fakat Jenny
448 Fields, *Bensenhaver'a Göre Dünya*'nın ilk bölümünü *beğenmişti*. Kitabın önceliklerinin iyi düzenlendiğini, böyle bir durumda kimi kahraman ilan etmesi gerektiğini bildiğini, gerekli öfkeyi yansıttığını ve *şehvetin* vahşiliğini bütün çirkinliğiyle yansıttığını düşünmüştü. Aslında Garp için, Jenny'nin ilk bölümü bu kadar beğenmesi, John Wolf'un eleştirilerinden daha endişe vericiydi. Garp her şeyden çok annesinin edebi zevkinden kuşku duyardı.

Garp, Helen'a, "Tanrım, yazdığı kitabına baksana!" deyip duruyordu fakat Helen söz verdiği gibi bu meseleye hiç bulaşmıyordu; Garp'ın yeni romanını okumayacaktı; o kitabın tek kelimesini bile okumayacaktı.

John Wolf, Helen'a, "Neden aniden *zengin* olmak istemeye başladı?" diye sordu. "Mesele ne?"

"Bilmiyorum," dedi Helen. "Sanırım bunun kendisini ve hepimizi koruyacağına inanıyor."

"*Neyden* koruyacak?" dedi John Wolf. "*Kimden*?"

Garp editörüne, "Kitabın tamamını okuyana kadar bekle," dedi. "Her iş boktandır. Bu kitabı tamamen bir iş olarak görmeye

çalışıyorum, senin de böyle davranmanı istiyorum. Kitabı *beğenip beğenmemen* umurumda değil, onu *satmanı* istiyorum."

"Ben zevksiz bir yayıncı değilim," dedi John Wolf. "Sen de zevksiz bir yazar değilsin. Bunu sana hatırlatmak zorunda kaldığım için üzgünüm." John Wolf'un duyguları incinmişti ve Garp'a, John Wolf'un ondan çok daha iyi bildiği konularda konuşmak istediği için kızmıştı. Fakat Garp'ın zor bir dönemden geçtiğini biliyor, iyi bir yazar olduğunu, yeni ve daha iyi kitaplar yazacağını düşünüyor, kitaplarını basmaya devam etmek istiyordu.

"Her iş boktandır," diye tekrarladı Garp. "Kitabın zevksiz olduğunu düşünüyorsan, onu satmakta da *zorlanmazsın*."

Wolf üzgün bir ifadeyle, "İşler sadece böyle yürümüyor," dedi. "Kimse bir kitabın satmasını neyin sağladığını bilmiyor."

"Bunu daha önce de duymuştum," dedi Garp.

"Benimle böyle konuşmaya hakkın yok," dedi John Wolf. "Arkadaşınım ben senin." Garp bunun doğru olduğunu biliyordu, bu yüzden telefonu kapatıp bütün mektupları yanıtlamayı bıraktı ve *Bensenhaver'a Göre Dünya*'yı Helen'ın doğumundan iki hafta önce bitirdi. Helen doğumu sadece Jenny'nin yardımıyla yapmış, üçüncü çocukları bir kız olduğu için onları Walt'a hiç benzemeyen bir isim bulma derdinden kurtarmıştı. Kızlarının ismi Jenny Garp oldu; Garp'ı daha alışıldık bir yöntemle doğursaydı Jenny Fields'ın çocuğuna vereceği isim de bu olacaktı.

Jenny, adının birine verilmesine çok sevinmişti. Ama, "Etrafta iki Jenny olunca ortalık biraz karışacak," diye de onları uyarmıştı.

"Ben sana her zaman anne dedim," diye hatırlattı Garp ona. Annesine, bir moda tasarımcısının bir elbisesine onun adını verdiğini hatırlatmadı. Elbise bir yıl boyunca New York'ta popülerliğini korumuştu: Sol göğsüne parlak kırmızı, "orijinal Jenny Fields" yazılı bir kalp işlenmiş beyaz hemşire üniforması.

Jenny Garp doğduğunda Helen hiçbir şey demedi. Helen şükrediyordu; kazadan sonra ilk defa Walt'u kaybettiklerinden beri ağırlığıyla onu ezen delirtici kederinden uzaklaştığını hissediyordu.

Garp'ın aynı delirtici süreçte yazdığı *Bensenhaver'a Göre Dünya*, New York'ta duruyor, John Wolf onu tekrar tekrar okuyordu. Kitabın ilk bölümünün, öylesine düşük seviyeli bir porno dergisinde basılmasını ayarlamıştı ki Garp'ın bile kitabın başarısız olacağına inanacağından şüphesi yoktu. Derginin adı *Kasık Çekimleri*'ydi ve içi tam da bunlarla doluydu. Garp'ın çocukluğundan kalma o ıslak, açık kuku fotoğraflarının arasında vahşi tecavüz ve gerekli intikam hakkındaki öyküsü vardı. Başlangıçta Garp, John Wolf'u, öyküyü özellikle o dergide yayımlatmakla ve başka hiçbir yerde yayımlatmayı denememekle suçladı. Ne var ki Wolf, Garp'a bütün dergileri denediğini, bunun listenin en sonundaki dergi olduğunu söyledi. Garp'ın öyküsü böyle algılanmıştı. Hiçbir değeri olmayan, erotik bir şiddet ve seks hikâyesi diye değerlendirilmişti.

"Kitap bunu anlatmıyor," dedi Garp. "Göreceksin."

Ama Garp sık sık, *Bensenhaver'a Göre Dünya*'nın *Kasık Çekimleri* dergisinde yayımlanan ilk bölümünü düşünüyordu. Acaba okuyan kimse olmuş muydu? Acaba o dergileri alan insanlar yazıları hiç okuyor muydu?

Garp, John Wolf'a, "Belki resimlere bakıp mastürbasyon yaptıktan sonra öykülerin bazılarını okuyorlardır," diye yazmıştı. Bunun, okumak için iyi bir ruh hâli olup olmadığını merak etti; en azından mastürbasyon yaptıktan sonra okur rahatlamış ve büyük ihtimalle tek başına olurdu (Garp, John Wolf'a bunun, "okumak için iyi bir ruh hâli" olduğunu yazmıştı). Ama muhtemelen okur kendini suçlu, aşağılanmış ve büyük ihtimalle sorumlu hissedecekti (Garp bununsa okumak için iyi bir ruh hâli *olmadığını* düşünüyordu). Ve bunun, *yazmak* için de iyi bir ruh hâli olmadığını biliyordu.

Bensenhaver'a Göre Dünya, Dorsey Standish adlı bir kocanın, karısını ve çocuğunu dışarıdaki vahşi dünyadan korumaya dair imkânsız arzusunu anlatır. Bunun için (alışılmışın dışında tutuklama yöntemleri kullandığı için emekli olmaya zorlanan)

Arden Bensenhaver evde, Standish ailesiyle birlikte silahlı bir amca gibi yaşamak üzere işe alınır. Bensenhaver, Hope'un sonunda reddetmek zorunda kalacağı, sevilen bir aile korumasına dönüşür. Hope'un başına, gerçek dünyada gelebilecek en kötü şey gelmiş olsa da dünyada en çok *korktuğu* kişi kocasıdır. Hope, Bensenhaver'ın onlarla birlikte yaşamaması gerektiği konusunda ısrar ettikten sonra bile Standish bir koruyucu melek gibi yaşlı polis memuruna yardım etmeye devam edecektir. Bensenhaver bu kez de Nicky'yi takip etmesi için tutulur, ama Bensenhaver dağınık ve meraklı bir korumadır. Zaman zaman kendini kendi korkunç anılarına kaptırabilmektedir ve sonunda Standish ailesi için, korumadan ziyade bir belaya dönüşecektir. Kitapta, "günün son ışıklarına kadar etrafı izleyen, karanlığın kıyısında, neredeyse yaşamayan emekli bir polis" diye betimlenmiştir.

Hope kocasının endişesine, bir çocuk daha yapmaları gerektiğini söyleyerek tepki verir. Çocuk doğar fakat Standish'in kaderinde artık art arda, birbirinden korkunç ve paranoyak senaryolar üretmek vardır sanki; karısı ve çocuklarına karşı yapılacak saldırılar konusunda birazcık rahatlasa da Hope'un bir ilişkisi olduğundan kuşkulanmaya başlar. Yavaş yavaş, bunun onu Hope'un (tekrar) tecavüze uğramasından daha çok yaralayacağını fark eder. Böylece ona karşı duyduğu sevgiden ve kendinden şüphelenmeye başlayıp suçlulukla Bensenhaver'a Hope'u takip edip onun kendisine sadık olup olmadığını öğrenmesi için yalvarır. Ama Arden Bensenhaver artık Dorsey'nin endişelerini dindirme işini yapmamaya karar vermiştir. Yaşlı polis, işinin, ailenin istediği gibi yaşamak konusunda sahip olduğu özgür seçimleri kısıtlamak değil, Standish ailesini dış dünyadan korumak olduğunu söyler. Bensenhaver'ın desteği olmayınca Dorsey Standish paniğe kapılır. Bir gece evi (ve çocuklarını) korumasız hâlde bırakıp karısını takip etmek için dışarı çıkar. Dorsey dışarıdayken küçük çocukları, Nicky'nin sakız parçası yüzünden boğulur.

Kitaba yoğun bir suçluluk duygusu hâkimdir. Garp'ın bütün çalışmalarında hep yoğun bir suçluluk duygusu vardır. Hope da

suçluluk duymaktadır, çünkü biriyle görüşmektedir (gerçi bunun için onu kim suçlayabilir ki?). Duyduğu sorumluluk yüzünden hastalanan Bensenhaver bir felç geçirir. Kısmen felçli kalan Bensenhaver, tekrar Standish ailesiyle birlikte yaşamaya başlar; Dorsey kendini ondan sorumlu hissetmektedir. Hope bir çocuk daha yapmaları konusunda ısrar eder fakat olaylar Dorsey'nin kısır kalmasına sebep olur. Hope'un, sevgilisini onu hamile bırakmak konusunda (ve sadece "hamile bırakmak" konusunda) cesaretlendirmesini kabul eder. (İronik biçimde, Jenny Fields'ın romanda "abartılı" bulduğu *tek* bölümü buydu.)

Garp, Dorsey Standish'in, bir kez daha "hayatın kendisinden ziyade bir laboratuvarda incelenmesine benzeyen, kontrol edebildiği bir durum" yaratmaya çalıştığını yazmıştı. Hope'un bir sevgilisi olsa da olmasa da duygusal açıdan bu kadar ruhsuz bir düzenlemeye uyum sağlayamaz. Âşıkların sadece "Hope'u hamile bırakmak" amacıyla buluşması konusunda ısrar eden Dorsey, buluşmalarının yerini, sayısını ve süresini kontrol etmeye çalışır. Hope'un, âşığıyla planlanan buluşmalar dışında da gizlice görüştüğünden şüphelenen Standish, bunak Bensenhaver'ı mahallede tespit edilen şüpheli bir tip, potansiyel bir insan kaçırıcı ve tecavüzcüye karşı uyarır.

Hâlâ tatmin olmayan Dorsey Standish, eve (en beklenmedik zamanlarda) ani ve habersiz ziyaretler yapmaya başlar. Hiçbir zaman Hope'u yanlış bir şeyler yaparken yakalayamaz fakat silahlı ve ölümcül bir bunak olan Bensenhaver, Dorsey'yi yakalar. Kurnaz bir engelliye dönüşen ve tekerlekli sandalyesinde şaşılacak kadar hareketli olan Arden Bensenhaver'ın tutuklama yöntemleri hâlâ alışılmışın dışındadır. Bensenhaver, Dorsey Standish'i iki metreden daha yakın mesafeden, on iki kalibrelik av tüfeğiyle vurur. Dorsey üst kattaki sedir ağacından dolabın içine saklanmış, karısının ayakkabıları arasında kendine bir yer bulmaya çalışarak onun yatak odasından telefon etmesini beklemektedir; böylece dolabın içinden konuşmayı duyacaktır. Elbette vurulmayı hak eder.

Yara ölümcüldür. İyice delirmiş olan Arden Bensenhaver tutuklanır. Hope, sevgilisinin bebeğine hamiledir. Bebek doğduğunda –artık on iki yaşında olan– Nicky ailedeki gerilimin yok oluşuyla kendini rahatlamış hisseder. Bütün hayatlarını cehenneme çeviren Dorsey Standish'in korkunç endişesi, sonunda hayatlarından çıkar. Hope ve çocukları, zaman zaman zaman akıl hastası suçluların tutulduğu huzurevindeki tekerlekli sandalyesinde, kendi hayallerindeki kâbus gibi dünyaya dair anlattığı hikâyelerle, ölemeyecek kadar güçlü olan Bensenhaver'ın çılgınca çıkışlarıyla uğraşmak zorunda kalsalar da yaşamaya hatta neşeyle yaşamaya devam ederler. Bensenhaver sonunda ait olduğu yerdeymiş gibidir. Hope ve çocuklar onu sık sık ziyaret ederler; bunu sadece nezaketlerinden değil –zaten nazik insanlardır– aynı zamanda bu onlara kendi paha biçilmez akıl sağlıklarını hatırlattığı için de yapıyorlardır. Hope'un dayanıklılığı ve iki çocuğunun da hayatta olması, ihtiyar adamın öfke patlamalarını hoşgörülebilir hâle getirir, hatta sonunda komikleştirir.

Bu arada akıl hastası suçluların yaşadığı tuhaf huzurevi, Jenny Fields'ın Dog's Head Limanı'ndaki, yaralı kadınlar için açmış olduğu hastaneye inanılmayacak kadar çok benziyor.

Mesele "Bensenhaver'a göre dünya"nın *yanlış* ya da yanlış algılanması bile değildir; mesele sadece, dünyanın duyusal zevk ve insani sıcaklığa dair ihtiyaç ve kapasitesi karşısında verilen orantısız bir tepkidir. Dorsey Standish de "bu dünyaya uygun biri" değildir; karısına ve çocuklarına duyduğu sevgi konusunda çok incinebilir; o da Bensenhaver gibi, dayanıklığın önemli olduğu "bu gezegende yaşamaya uygun olmayan biri" diye betimleniyor.

Hope'un –ve okur umut ediyor ki çocukların da– daha fazla şansı vardır belki. Roman insanda bir şekilde, kadınların korku ve şiddetle, ayrıca sevdiğimiz insanlara karşı ne kadar incinebilir olduğumuza dair endişeyle başa çıkmak konusunda erkeklerden çok daha iyi olduğuna dair bir fikir oluşturmaktadır. Hope, güçsüz bir erkekler dünyasının, güçlü hayatta kalanı olarak görülmektedir.

***

New York'taki ofisinde oturan John Wolf, Garp'ın kullandığı dilin çıplak gerçekliğinin ve karakterlerinin yoğunluğunun, bir şekilde kitabı ucuz bir melodram olmaktan kurtaracağını umuyordu. Ama Wolf aslında, kitabın adını *Hayatın Korkunçluğu* diye değiştirip engelliler, yaşlılar ve okul öncesi çocuklar için sansürledikten sonra hikâyenin televizyonda, gündüz kuşağında harika bir diziye dönüşebileceğini düşünüyordu. John Wolf, "Garp'ın dilinin çıplak gerçekliğine" rağmen, *Bensenhaver'a Göre Dünya*'nın ancak gündüz kuşağında yayımlanabilecek bir pembe dizi olduğuna karar verdi.

Elbette bundan uzun süre sonra Garp, bunun yazdığı en kötü şey olduğu konusunda aynı fikirde olacaktı. John Wolf'a, "Ama siktiğimin dünyası, ilk iki eserim için bana hiçbir tepki vermedi," diye yazacaktı. "Bana bunu borçlulardı." Garp, çoğu zaman her şeyin böyle işlediğini hissediyordu.

John Wolf'un çok daha temel endişeleri vardı: Bu kitabı bas-

masını nasıl meşrulaştırabileceğini düşünüyordu. John Wolf'un basmayacağından emin olduğu kitaplar için kullandığı, onu nadiren yarı yolda bırakan bir sistemi vardı. Sahip olduğu yayınevinde, popüler olacak kitapları tahmin etme becerisi yüzünden kıskanılırdı. Bir kitabın –iyi ya da hoş olması dışında– popüler olacağını söylediğinde, neredeyse her zaman haklı çıkardı. Elbette, o söylemeden popüler olan birçok kitap da vardı, fakat henüz, popüler *olacağını* söylediği bir kitabın popüler *olmadığı* görülmemişti.

Kimse bunu nasıl yaptığını bilmiyordu.

Bunu ilk kez Jenny Fields'ın kitabında yapmıştı ve bundan beri de birkaç yılda bir birçok şaşırtıcı kitapta daha yapmaya devam etmişti.

Yayınevinde çalışan ve bir keresinde John Wolf'a, henüz, okurken kapatıp uyumak istemediği hiçbir kitapla karşılaşmadığını söyleyen bir kadın vardı. Bu, kitapları seven John Wolf için kişisel bir mücadeleye dönüşmüştü; yıllar boyunca bu kadına okuması için iyi ve kötü kitaplar verdi; bu kitaplar da kadını uyut-

mak konusunda aynı etkiye sahipti. Kadın, John Wolf'a gerçekten okumayı sevmediğini söylemişti ama John Wolf ondan umudunu kesmemişti. Yayınevindeki başka hiç kimse bu kadından bir şeyler okumasını istemiyordu; hatta kimse *herhangi* bir konuda kadının fikrini sormuyordu. Kadın, yayınevinin her yanında yığılı duran kitapların arasında, sigara içmeyen birinin kül tablaları arasında dolaşacağı gibi dolaşıyordu. Kadın bir temizlik işçisiydi. Her gün çöp kovalarını boşaltır, herkes eve gittikten sonra geceleri ofislerini temizlerdi. Her pazaretesi koridorlardaki halıları süpürür, her salı vitrinlerin tozunu alır, çarşambaları sekreterlerin masalarını, perşembeleri tuvaletleri temizler, cuma günleri her şeyin üzerine oda parfümü sıkardı. John Wolf'a, bunu ofisin hafta sonu boyunca bir sonraki hafta için güzel kokuyu iyice sindirmesi için yaptığını söylemişti. John Wolf onu yıllardır izliyordu ve kitaplara baktığını bile görmemişti.

Kadına kitaplar hakkında ne düşündüğünü sorup onlardan hiç hoşlanmadığını öğrendikten sonra, emin olmadığı kitapları ve *kesinlikle* emin olduğu kitapları test etmek için ona okutmaya başlamıştı. Kadın kitaplara karşı sevgisizliği konusunda tutarlıydı ve John Wolf ona Jenny Fields'ın otobiyografisi, *Cinsel Bir Şüpheli* kitabını verdiğinde, neredeyse pes etmek üzereydi.

Temizlikçi kadın onu bir gecede okumuş ve John Wolf'a, kitap basıldığında onu tekrar tekrar okuyabilmek için bir nüsha alıp alamayacağını sormuştu.

Bundan sonra John Wolf, sürekli kadının fikrini almaya başlamıştı. Kadın onu hiç hayal kırıklığına uğratmamıştı. Kadın çoğu şeyi beğenmiyordu fakat bir şeyi beğendiğinde, John Wolf o kitabı neredeyse herkesin okuyabileceğinden emin oluyordu.

John Wolf, *Bensenhaver'a Göre Dünya*'yı temizlikçiye neredeyse alışkanlıkla vermişti. Sonra eve gidip bunu düşünmüş, kadına telefon edip kitabı okumasına gerek olmadığını söylemeye çalışmıştı. John Wolf ilk bölümü hatırlıyor ve birilerinin büyükannesi ve (elbette) birilerinin annesi olan kadının gücenmesine sebep olmak istemiyordu. Kadın, John Wolf'un ona okuması için

verdiği kitaplar karşılığında *ücret aldığını* bilmiyordu. Kadının bir temizlikçi için çok yüksek bir maaşa sahip olduğunu bilen tek kişi John Wolf'tu. Kadın, *bütün* iyi temizlikçilere iyi para verildiğine ve bunun böyle olması *gerektiğine* inanıyordu.

İsmi Jillsy Sloper'dı ve New York'un telefon rehberinde ismi J harfiyle başlayan tek bir Sloper bile olmaması John Wolf'u çok şaşırtmıştı. Görünüşe bakılırsa Jillsy telefon konuşmalarını da kitapları ne kadar seviyorsa o kadar seviyordu. John Wolf pazartesi sabahı ilk iş Jillsy'den özür dilemesi gerektiğini düşündü. Korkunç hafta sonunun geri kalanını, T. S. Garp'a, *Bensenhaver'a Göre Dünya*'yı *basmamanın* hem kendisi hem de yayınevi için en iyisi olacağını nasıl söyleyeceğini düşünerek geçirdi.

Bu, John Wolf için zor bir haftasonuydu, çünkü Garp'ı seviyor ve ona inanıyordu; ve Garp'ın onu yaşayacağı utanç konusunda uyarabilecek arkadaşları olmadığını da biliyordu. Arkadaşların en önemli görevlerinden biri buydu. Elbette, Garp'ı çok seven
456 ve onun yazdığı her şeyi ayrım gözetmeden sevecek ya da üzerine hiçbir şey söylemeyecek olan Alice Fletcher vardı. Ve tabii Roberta Muldoon da vardı ama John Wolf onun için edebiyat alanında yorum yapmanın, değiştirdiği cinsiyetinden bile daha yeni ve tuhaf bir ilgi alanı olduğunu düşünüyordu. Helen kitabı okumayacaktı. John Wolf, Jenny Fields'ın ise oğluna karşı, birçok annenin sahip olacağı şekilde olumlu bir önyargıya sahip olmadığını biliyordu; daha önce oğlunun yazdığı bazı iyi şeyleri şüpheli bir tavırla beğenmediğini söylemişti. John Wolf, Jenny konusundaki sorunun, kitabın konusu olduğunu biliyordu. Jenny Fields için önemli bir konuda yazılmış bir kitap, önemli bir kitaptı. Ve Jenny Fields, Garp'ın yeni kitabının, kadınların kabul etmesi ve katlanması gereken, aptal erkek endişeleri hakkında olduğunu düşünüyordu. Jenny için bir kitabın nasıl yazıldığı hiçbir zaman önemli olmamıştı.

John Wolf'un, kitabı basmayı düşünmesini sağlayan tek sebep buydu. *Bensenhaver'a Göre Dünya*'yı Jenny Fields beğendiyse, en azından tartışma yaratacak bir kitap olma ihtimali vardı. Fakat

Garp gibi John Wolf da Jenny'nin siyasi bir figür olarak sahip olduğu statünün büyük ölçüde insanların Jenny'yi yanlış anlamasından kaynaklandığını biliyordu.

Wolf, haftasonu boyunca defalarca bunları düşündü, pazartesi sabahı olunca ise Jillsy Sloper'dan özür dilemeyi tamamen unuttu. Sonra aniden, kıpkırmızı gözleriyle bir sincap gibi titreyen ve kahverengi ellerinde *Bensenhaver'a Göre Dünya*'nın buruşmuş metnini tutan Jillsy karşısında belirdi.

"Tanrım," dedi Jillsy. Gözlerini yuvarlayıp elinde tuttuğu kitabı salladı.

"Ah, Jillsy," dedi John Wolf. "Çok üzgünüm."

Jillsy çatlamış sesiyle, "Tanrım," dedi. "Hayatımda hiç daha kötü bir haftasonu geçirmemiştim. *Hiç* uyumadım, *hiç* yemek yemedim ve mezarlığa, ailemi ve arkadaşlarımı ziyarete gitmedim."

Jillsy Sloper'ın hafta sonunu geçiriş biçimi John Wolf'a tuhaf gelmişti fakat hiçbir şey söylemedi; sadece, on yıldan uzun zamandır yaptığı gibi, onu dinledi.

"Bu adam *delirmiş*," dedi Jillsy. "Aklı başında biri asla böyle bir kitap yazmaz."

"Onu sana vermemeliydim, Jillsy," dedi John Wolf. "İlk bölümünü hatırlamalıydım."

"İlk bölüm o kadar kötü değil," dedi Jillsy. "İlk bölüm *önemli* bile değil. Beni etkileyen, *on dokuzuncu* bölüm oldu." Sonra, "Tanrım, Tanrım," diye inledi.

"On dokuz bölümün hepsini okudun mu?" diye sordu John Wolf.

"Bana sadece on dokuz bölüm verdin," dedi Jillsy. "Tanrım, *başka* bölümler de mi var? Bu böyle devam mı ediyor?"

"Hayır, hayır," dedi John Wolf. "Hepsi bu kadar. Orada bitiyor."

"Umarım öyledir," dedi Jillsy. "Zaten yazabileceği *hiçbir şey* kalmamış. Sonunda o deli, ihtiyar polis ait olduğu yere gidiyor ve kadının deli kocasının kafası uçuyor. Bana sorarsan bir kocanın kafası için *en* uygun durum bu; yani parçalanmış olması."

"*Okudun* mu?" diye sordu John Wolf.

"Tanrım!" diye bağırdı Jillsy. "Adamın nasıl davrandığına baksan, tecavüze uğrayanın o olduğunu sanırsın. Bana sorarsan erkeklerin hepsi böyle: Önce sana neredeyse öldürene kadar tecavüz ederler, sonra da *kendi isteğinle* kiminle seviştiğini öğrenmek için deli olurlar! Sonuçta bu *onları* hiç ilgilendirmez, değil mi?"

Şaşkına dönmüş hâlde masasında oturan John Wolf, "Emin değilim," dedi. "Kitabı beğenmemişsin."

"*Beğenmek* mi?" dedi Jillsy çatlak bir sesle. "Bu kitabın beğenilecek hiçbir yanı yok."

"Ama onu *okudun*," dedi John Wolf. "Onu neden okudun?"

Jillsy, John Wolf bu kadar umutsuzca aptal olduğu için onun adına üzülüyormuş gibi, "Tanrım," dedi. "Bazen, acaba bastığın bu kitaplar konusundaki en önemli, ilk kuralı bilip bilmediğini merak ediyorum," deyip başını iki yana salladı. "Bazen, neden *senin* kitapları okuduğunu, *benimse* tuvaletleri temizlediğimi merak ediyorum. Gerçi bu kitapların çoğunu okumaktansa tuvaletleri temizlemeyi tercih ederim," dedi. "Tanrım, Tanrım."

"Kitaptan nefret ettiysen neden okudun, Jillsy?" diye sordu John Wolf ona.

"Her şeyi neden okuyorsam ondan," dedi Jillsy. "Neler *olduğunu* öğrenmek için."

John Wolf ona baktı.

"Çoğu kitapta, hiçbir şey *olmayacağını* biliyorsun," dedi Jillsy. "Tanrım, *bunu* biliyorsun. Diğer kitaplarda," diye devam etti, "*neler* olacağını biliyorsun, bu yüzden onları okumaya devam etmen gerekmiyor. Ama *bu* kitap..." Jillsy, "Bu kitap o kadar *hastalıklı* ki bir şeyler olacağını *biliyorsun* ama *neler* olacağını hayal bile edemiyorsun. *Bu* kitapta neler olacağını hayal edebilmek için, senin de hasta olman gerek," dedi.

"Yani onu neler olacağını öğrenmek için mi okudun?" diye sordu John Wolf.

"Bir kitabı okumak için başka bir sebep var mı?" diye sordu Jillsy Sloper. Kitabın ağır ve kocaman metnini John Wolf'un masasına sertçe bırakıp pazartesi günleri geniş beline bir kemer gibi

doladığı, elektrikli süpürgenin kordonunu yukarı çekti. Metni işaret edip, "Kitap olarak basıldığında ben de bir nüsha almak istiyorum. Tabii sorun olmazsa," diye ekledi.

"Nüsha mı istiyorsun?" diye sordu John Wolf.

"Sorun olmayacaksa," dedi Jillsy.

"Artık neler olduğunu biliyorsun," dedi John Wolf. "Neden *tekrar* okumak istiyorsun?"

"Şey..." dedi Jillsy. Kafası karışmış gibi görünüyordu; John Wolf daha önce Jillsy Sloper'ın kafasının karıştığını hiç görmemişti; kadın sadece uykulu görünürdü. "Onu birilerine *ödünç* verebilirim," dedi. "Bu dünyadaki erkeklerin nasıl olduğunu hatırlaması gereken birini tanıyorum."

"Peki sen onu tekrar okur muydun?" diye sordu John Wolf.

"Şey..." dedi Jillsy. "Herhalde *baştan sona* okumam. En azından bir oturuşta, ya da hemen okumam." Yine kafası karışmış gibiydi. Utangaç bir tavırla, "Şey..." dedi. "Sanırım tekrar okumak isteyebileceğim *bölümleri* var."

"Neden?" diye sordu John Wolf.

Jillsy sonunda ona karşı sabrını kaybediyormuş gibi yorgun bir tavırla, "Tanrım," dedi. "Kitabın çok *gerçek* bir hissi var," derken *gerçek* kelimesini, gece vakti gölün üzerinde yankılanan bir çığlık gibi telaffuz etti.

"Kitabın çok gerçek bir hissi var," diye tekrar etti John Wolf.

Jillsy ona, "Tanrım, bunu *bilmiyor* musun?" diye sordu. "Bir kitabın *gerçek* olup olmadığını anlayamıyorsan, belki de işlerimizi *değişmeliyiz*," diye dalga geçti. Artık elektrikli süpürgenin üç uzantılı fişini bir silah gibi elinde tutarak gülüyordu. Tatlı bir sesle, "Merak ediyorum, Bay Wolf," dedi. "Acaba bir tuvaletin *temiz* olduğunu anlayabiliyor musunuz?" Köşeye gidip Wolf'un çöp kovasının içine baktı. "Ya da bir çöp kovasının boş olduğunu," dedi. Sabırsız bir tavırla, "Bir kitabın gerçek bir hissi varsa, gerçektir," dedi. "Bir kitap, 'Evet! İşte kahrolası bütün insanlar gerçekten böyle *davranıyor*,' diyebildiğinde gerçektir. *O zaman* bunun gerçek olduğunu anlarsın."

Çöp kovasına doğru eğilip zeminindeki tek kâğıt parçasını aldı ve onu temizlik önlüğünün önündeki cebe tıktı. Bu, John Wolf'un Garp'a yazmaya çalıştığı mektubun, buruşturulup atılmış ilk sayfasıydı.

Bundan aylar sonra, *Bensenhaver'a Göre Dünya* baskıya girerken Garp, John Wolf'a, kitabı ithaf edeceği kimse olmadığından yakındı. Kitabı, "Walt'un anısına" adamayacaktı çünkü bu tip şeylerden nefret ederdi. "Bu tip ucuz numaralara başvurmak, yazarın kişisel hayatındaki olayları kullanarak okurun senin olduğundan daha ciddi bir *yazar* olduğuna inanmasını sağlamaya çalışmaktır," diyordu. Ve kitabı annesine de ithaf etmeyecekti, çünkü "herkesin Jenny Field adı sayesinde sahip olduğu bedava şöhretten" nefret ediyordu. Elbette, kitabı Helen'a ithaf etmesi düşünülemezdi bile ve Garp, biraz da utanarak, okumasına izin vermeyeceği bir kitabı Duncan'a da adayamayacağını hissediyordu. Oğlu bunun için yeterince büyümemişti. Bir baba olarak, çocuklarına okumalarını yasaklayacağı bir şey yazdığı için kendini biraz kötü hissediyordu.

460

Fletcher'ların ise bir çift olarak onlara adanmış bir kitaptan rahatsızlık duyacağını biliyordu ve kitabı sadece Alice'e ithaf etmek de Harry'ye hakaret etmek anlamına gelebilirdi.

"Kesinlikle *bana* ithaf etmeyeceksin," dedi John Wolf. "Bu kitabı değil."

"Seni düşünmemiştim," diye yalan söyledi Garp.

"Roberta Muldoon'a ne dersin?" dedi John Wolf.

Gerçi Garp, "Kitabın Roberta'yla hiçbir *ilgisi* yok," dedi. Garp, Roberta'nın, en azından bu ithafa karşı çıkmayacağını biliyordu. Kimsenin, kendisine ithaf edilmesini istemeyeceği bir kitap yazmış olması ne kadar komikti!

Garp acı bir sesle, "Belki de kitabı Ellen James'cilere ithaf ederim," dedi.

"Başını derde sokma," dedi John Wolf. "Bu kesinlikle çok aptalca."

Garp suratını astı.

Peki ya Bayan Ralph?

diye düşündü. Ama hâlâ kadının gerçek ismini bilmiyordu. Sevgili eski güreş koçu, Helen'ın babası Ernie Holm de vardı ama Ernie bu jesti anlamazdı; bu, Ernie'nin seveceği bir kitap değildi. Hatta Garp, Ernie'nin onu okumamasını umuyordu. Birinin okumamasını umduğun bir kitap yazmak ne kadar da komikti!

Şişko Stew'a,

diye düşündü.

Michael Milton'a,
Bonkers'ın anısına,

Çıkmaza girmişti. Aklına kimse gelmiyordu.

"Ben bunu isteyecek birini tanıyorum," dedi John Wolf. "Senin için, bunu isteyip istemeyeceğini sorabilirim." 461

"Çok komik," dedi Garp.

Ama John Wolf'un aklındaki kişi, Garp'ın bu kitabının basılmasını sağlayan Jillsy Sloper'dı.

"Kitabı çok *beğenen*, çok özel bir kadın," dedi John Wolf, Garp'a. "Kitabın çok 'gerçek' olduğunu söylüyor."

Bu fikir Garp'ın ilgisini çekti.

"Bir hafta sonu metni ona verdim," dedi John Wolf. "Ve kitabı elinden bırakamadı."

"Kitabı ona neden verdin?" diye sordu Garp.

"Okuması gereken *doğru* kişi oymuş gibi görünüyordu," dedi John Wolf. İyi bir editör sırlarını kimseyle paylaşmazdı.

"Peki," dedi Garp. "Kendimi kimsem yokmuş, *çıplakmışım* gibi hissediyorum. Ona sorarsan sevinirim. *Yakın* arkadaşın mı?" diye sordu. Garp'ın editörü göz kırptı ve Garp başını salladı.

Jillsy Sloper şüpheyle John Wolf'a, "Bu ne anlama geliyor?"

diye sordu. "Bu korkunç kitabı bana ithaf etmek istiyor da ne demek?"

"Verdiğin tepkinin onun için değerli olduğu anlamına geliyor," ded John Wolf. "Kitabı neredeyse seni düşünerek yazdığını söylüyor."

"Tanrım," dedi Jillsy. "Beni düşünerek mi yazmış? *Bu* da ne demek?"

"Ona kitaba nasıl tepki gösterdiğini anlattım," dedi John Wolf. "Sanırım senin mükemmel okur olduğunu düşünüyor."

"Mükemmel okur mu?" dedi Jillsy. "Tanrım, adam *delirmiş*, öyle değil mi?"

"Kitabı ithaf edebileceği başka kimse yok," diye itiraf etti John Wolf.

"Yani düğün şahidi olmak gibi mi?" diye sordu Jillsy Sloper.

"Bir nevi," dedi John Wolf.

"Bu, kitabı *onayladığım* anlamına gelmiyor, değil mi?" diye
462 sordu Jillsy.

"Tanrım, elbette hayır," dedi John Wolf.

"Tanrım, bundan emin misin?" dedi Jillsy.

"Kastettiğin şey buysa, kimse seni kitaptaki hiçbir şey için suçlamayacak," dedi John Wolf.

"Tamam," dedi Jillsy.

John Wolf, Jillsy'ye ithafın basılacağı yeri gösterdi; diğer kitaplardaki başka ithafları da gösterdi. İthaflar Jillsy Sloper'a hoş göründü ve sonunda bu fikirden hoşlanıp başını salladı.

"Bir şey soracağım," dedi. "Onunla *tanışmam* falan gerekmeyecek, değil mi?"

John Wolf, "Tanrım, kesinlikle hayır," deyince Jillsy kitabın kendisine ithaf edilmesini kabul etti.

Bensenhaver'a Göre Dünya'yı, zaman zaman "ciddi" kitapların da "popüler" kitapların yanında bir süreliğine parladığı o tahmin edilemez sahne ışığının altına göndermek için atılması gereken son bir dâhice adım kalmıştı sadece. John Wolf zeki ve alaycı bir

adamdı. O kudurmuş dedikodu okurlarının zaman zaman, boktan otobiyografik yansımaları olan kurmaca bir kitaba da ilgi gösterebileceklerini bilirdi.

Helen bundan yıllar sonra, *Bensenhaver'a Göre Dünya*'nın başarısının, tamamen kitabın arka kapağından kaynaklandığını söyleyecekti. John Wolf kitap kapak yazılarını Garp'ın yazmasına izin verirdi, ama Garp'ın kendi kitabını tanıtma biçimi o kadar sıkıcı ve kederliydi ki John Wolf bu meseleyle kendisinin ilgilenmesi gerektiğine karar verip doğrudan meselenin müphem kökenine indi.

Bensenhaver'a Göre Dünya kitabının arka kapağında, "Bu kitap, sevdiği insanların başına kötü şeyler gelmesinden çok fazla endişelendiği için, kötü şeylerin olmasını neredeyse garantileyen bir atmosfer yaratan bir adamı anlatıyor. Ve sonunda gerçekten de çok kötü şeyler oluyor," yazıyordu.

Kapak yazısı, "T. S. Garp, ünlü feminist Jenny Fields'ın tek oğlu," diye devam ediyordu. John Wolf bunun basılı hâlini gördüğünde hafifçe titredi çünkü onu yazmış olmasına ve bunu *neden* yazdığını gayet iyi bilmesine rağmen, Garp'ın bu bilgilerin, *hiçbir* çalışmasında belirtilmesini istemediğini de biliyordu. Kapak yazısı, "T. S. Garp aynı zamanda bir baba," diyordu. John Wolf, oraya yazdığı bu rezilliği gördüğünde utançla başını iki yana salladı. "O, kısa süre önce trajik bir trafik kazasında beş yaşındaki oğlunu kaybetmiş bir baba. Bu, bir kazanın ardından acıyla mahvolmuş bir babanın, ortaya çıkardığı sıkıntılı bir roman..." Falan filan.

Garp'a göre bu, bir kitabı okumak için en ucuz sebepti. Garp her zaman, işi konusunda en nefret ettiği şeyin, insanların ona yazdıklarının ne kadarının "gerçek" olduğunu –ne kadarının "kişisel deneyime" dayandığını– sormaları olduğunu söylerdi. Garp burada, Jillsy Sloper'ın söylediği gibi, iyi anlamdaki bir "gerçek"likten değil, olayların "gerçek hayatta" yaşanmış olmasından bahsediyordu. Garp genellikle, büyük bir sabırla ve kendini zorlukla kontrol ederek, kitabın otobiyografik bir zemini varsa bile, bunun bir romanı okumanın en az ilgi çekici yanı olduğunu söylerdi. Kurmaca yazma sanatının da diğer tüm sanat dalları gibi

gerçekçi şeyler *hayal etmekle*, bir seçim süreciyle ilgili olduğunu söylerdi. Hatıralar ve kişisel hikâyelerin –hatırlanmaya değmeyecek hayatlarımızdaki tüm travmaların– kurmaca yazmak için şüpheli modeller olduğunu da söylerdi. "Kurmaca hayattan daha iyi kurgulanmalıdır," diye yazacaktı Garp. Ve her zaman, "kişisel zorlukların yarattığı sahte ilgiden" –başına önemli şeyler geldiği için, kitapları da "önemli" hâle gelen yazarlardan– tiksindiğini söylerdi. Bir şeyin bir romanın parçası hâline gelmesi için en *kötü* sebebin, onun gerçek olması olduğunu yazmıştı. "*Her şey* bir zamanlar bir yerlerde gerçekleşmiştir," diye öfkelenirdi. "Bir şeyin bir romanda gerçekleşmesinin tek sebebi, onun o an yaşanabilecek en mükemmel şey olmasıdır."

Garp bir keresinde bir muhabire, "Bana başına gelmiş *herhangi* bir şeyi söyle," demişti. "Ben bu hikâyeyi geliştirip ayrıntıları eskisinden daha iyi hâle getirebilirim." Boşanmış, dört çocuklu bir kadın olan ve çocuklarından biri kanserden ölmekte olan

muhabirin yüzünde, duyduğu şeye hiç inanmadığını gösteren bir ifade belirmişti. Garp onun yüzündeki kararlı mutsuzluğu ve durumun onun için ne kadar önemli olduğunu görüp nazikçe, "Bu üzücü, hatta *çok* üzücü bir hikâyeyse bile, ben onu daha da üzücü hâle getirebilirim," demişti. Ama yüzünde, kadının ona hiç inanmadığını görmüştü; kadın, söylediklerini yazmamıştı bile. Röportajın parçası bile olmayacaktı bu.

Fakat John Wolf şunu biliyordu: Çoğu okur, en çok, yazarın *hayatı* hakkında bir şeyler *öğrenmek* isterdi. John Wolf, Garp'a şöyle yazmıştı: "Sınırlı hayal gücüne sahip çoğu insan için, gerçekliği iyileştirme fikri tamamen saçmalıktır." John Wolf, *Bensenhaver'a Göre Dünya*'nın arka kapağında, Garp hakkında sahte bir önem hissi (ünlü feminist Jenny Fields'ın tek oğlu) yaratmış ve Garp'ın kişisel deneyimi (beş yaşındaki oğlunu trajik biçimde kaybetti) için sempati oluşturmuştu. Bu iki bilginin de aslında Garp'ın *sanatıyla* hiçbir ilgisi olmaması, John Wolf'u rahatsız etmiyordu. Garp, zenginliği ciddiyete tercih edeceğine dair konuşmalarıyla John Wolf'u gücendirmişti.

John Wolf okuyup onay vermesi için prova baskıyı Garp'a gönderdiğinde, "Bu, senin en iyi kitabın değil," diye yazmıştı. "Bunu bir gün sen de anlayacaksın. Ama en büyük kitabın *olacak*; bekle de gör. Henüz, başarılı olmanın çoğu sebebinden ne kadar nefret edeceğini hayal bile edemiyorsun, bu yüzden sana birkaç ay ülke dışına çıkmanı tavsiye ediyorum. Sana sadece *benim* gönderdiğim eleştirileri okumanı da tavsiye ediyorum. Ve her şey bittiğinde –çünkü her şey biter– eve dönüp bankadaki büyük sürprizinle karşılaşabilirsin. Ayrıca, *Bensenhaver*'ın başarısının, insanların dönüp ilk iki kitabını da okumasını sağlamasını umabilirsin. Onlar için tanınmayı *hak ediyordun*.

"Helen'a *üzgün* olduğumu söyle, Garp, ama bence şunu bilmelisin: Ben her zaman senin iyiliğini düşünüyorum. Bu kitabı *satmak* istiyorsan onu satacağız. 'Her iş, boktan bir iştir', Garp. Bunlar *senin* sözlerin."

Bu mektup Garp'ın kafasını karıştırdı; John Wolf ona elbette kapak yazısını göndermemişti.

"Neden *üzgünsün*?" diye yazdı Garp ona. "Sızlanmayı bırak ve kitabı sat."

"Her iş boktan bir iştir," diye tekrarladı Wolf.

"Biliyorum, *biliyorum*," dedi Garp.

"Bu konuda tavsiyeme uy," dedi Wolf.

"Ama ben eleştirileri okumayı *seviyorum*," diye karşı çıktı Garp.

"Bunları okumayı sevmeyeceksin," dedi John Wolf. "Yolculuğa çık. Lütfen." Sonra John Wolf kitabın arka kapağını Jenny Fields'a gönderdi. Ondan kendisine güvenmesini ve Garp'ı ülke dışına çıkarmasını istedi.

"Ülke dışına çık," dedi Jenny oğluna. "Bu, kendin ve ailen için yapabileceğin en iyi şey." Helen bu fikre epey sıcak bakıyordu; daha önce hiç ülke dışına çıkmamıştı. Duncan babasının ilk öyküsünü, "Grillparzer Pansiyonu"nu okumuştu ve Viyana'ya gitmek istiyordu.

Garp, Duncan'a, "Viyana *aslında* öyle bir yer değil," dedi ama oğlunun bu eski öyküyü beğenmiş olması onu çok duygulandırmıştı. Garp da bu öyküyü severdi. Hatta yazdığı diğer şeyleri de bu öykünün yarısı kadar sevebilmeyi dilemeye başlıyordu.

"Yeni doğmuş bir bebekle Avrupa'ya mı gideceğiz?" diye yakındı Garp. "Bilmiyorum. Bu karışık bir durum. Pasaportlar, ve bebeğe bir sürü aşı falan yapılması gerekecek..."

"Sizin de birkaç aşı olmanız gerekecek," dedi Jenny Fields. "Bebek tamamen güvende olacak."

"Viyana'yı tekrar görmek istemiyor musun?" diye sordu Helen, Garp'a.

John Wolf hevesle, "Ah, eski suçlarının kokusunu aldığını hayat et!" dedi.

"Eski suçlar mı?" diye mırıldandı Garp. "Bilmiyorum."

"Lütfen baba," dedi Duncan. Garp, Duncan'ın istediği hiçbir şeyi reddedemiyordu. Yolculuğu kabul etti.

Helen çok neşelendi hatta *Bensenhaver'a Göre Dünya*'nın ilk sayfalarına göz gezdirdi. Ama bu hızlı ve gergin bir bakıştı; kitabın tamamını okumaya hiç niyeti yoktu. Gördüğü ilk şey, ithaf oldu.

Jillsy Sloper'a,

"Tanrı aşkına, Jillsy Sloper da kim?" diye sordu Garp'a.

Garp, "Aslında ben de pek tanımıyorum," deyince Helen kaşlarını çatıp ona baktı. "Hayır, *gerçekten*," dedi Garp. "John'un arkadaşlarından biri; kadının kitaba bayıldığını, elinden bırakamadığını söyledi. Sanırım Wolf bunun bir işaret olduğunu düşündü; zaten ithaf meselesi de *onun* fikriydi," diye açıkladı. "Ben de bunun hoş olacağını düşündüm."

Helen, "Hımm," deyip kitabın prova baskısını bıraktı.

İkisi birlikte sessizce, John Wolf'un kız arkadaşını hayal ettiler. John Wolf, onlarla tanışmadan önce boşanmıştı ve Garp ailesi Wolf'un yetişkin çocuklarından bazılarını görmüş olsalar da ilk ve tek karısıyla hiç tanışmamışlardı. Wolf'un hepsi de zeki, çekici

ve Wolf'tan genç kadınlar olan az sayıda kız arkadaşı olmuştu. Bunların bazıları yayıncılık işinde çalışan kızlardı ama çoğu, kendileri de boşanmış, genç ve parası olan, her zaman parası olan ya da parası varmış gibi *görünen* kadınlardı. Garp onların çoğunu güzel kokularından, rujlarının tadından ve kaliteli, parlak ve insanda dokunma isteği oluşturan giysilerinden hatırlardı.

Ne Garp ne de Helen'ın, bir beyazla dörtte bir zenci birinin çocuğu olan ve bu yüzden, sekizde bir zenci olan Jillsy Sloper'ı hayal etmesine imkân yoktu. Jillsy'nin derisi, hafifçe lekelenmiş bir çam kalası misali çok açık bir kahverengiydi. Saçları düz, kısa ve simsiyahtı; kırışıklarla dolu alnının üzerine doğru şiddetle fırçaladığı kâkülleri beyazlamaya başlamıştı. Kısa boyluydu ve uzun kolları vardı; sol elinin yüzükparmağı yoktu. Sağ yanağındaki derin yara izine bakıldığında, insan yüzükparmağının da aynı kavgada, aynı silahla kesildiğini düşünebilirdi; belki de bu kavga, kötü giden evliliğinde olmuştu ve Jillsy'nin gerçekten çok kötü bir evliliği vardı. Jillsy bundan asla bahsetmezdi.

Jillsy kırk beş yaş civarındaydı ve altmış yaşında görünüyordu. Doğurmak üzere bir Labrador retiever'a benzeyen bir göbeği vardı ve yürürken iki yana sallanıyordu çünkü ayakları onu öldürüyordu. Bundan birkaç yıl sonra, başka kimsenin dokunmadığı göğsündeki yumruyu çok uzun süre görmezden geldiği için, gereksizce kanserden ölecekti.

John Wolf onun rehberde görünmeyen bir telefon numarası olduğunu keşfetmişti; bunun sebebi, eski kocasının birkaç ayda bir telefon edip onu öldürmekle tehdit etmesi ve Jillsy'nin onu dinlemekten bıkmış olmasıydı. Bir telefonu olmasının tek sebebi çocuklarının arayıp ondan para göndermesini isteyecek bir telefon numarasına ihtiyacı olmasıydı.

Ama Helen ve Garp'ın hayal ettiği Jillsy Sloper, bu üzgün, çok çalışan ve sekizde bir zenci olan kadına hiç benzemiyordu.

"John Wolf, bu kitap için, yazmak dışında her şeyi yapıyor sanki," dedi Helen.

Garp aniden, "Keşke kitabı o *yazmış* olsaydı," dedi. Garp ki-

tabı tekrar okumuştu ve birçok şüphesi vardı. Garp, "Grillparzer Pansiyonu"nda, dünyanın nasıl işlediğine dair bir kesinlik duygusu olduğunu düşünüyordu. *Bensenhaver'a Göre Dünya*'da Garp kendinden bu kadar emin değildi; elbette bu, yaşlandığının göstergesi olabilirdi ama o, sanatçıların yaşlandıkça daha da *iyileşmesi* gerektiğini de biliyordu.

Garp ve Helen, yanlarında bebek Jenny ve tek gözlü Duncan'la serin bir ağustos günü New England'dan Avrupa'ya yola çıktı. Transatlantik yolcularının çoğu diğer yöne gidiyordu.

Ernie Holm onlara, "Neden Şükran Günü'ne kadar beklemiyorsunuz?" diye sormuştu. Ama *Bensenhaver'a Göre Dünya* ekim ayında yayımlanacaktı. John Wolf, yaz boyunca etrafa dağıttığı düzeltilmemiş kopyalara çok çeşitli tepkiler almıştı; tepkilerin hepsi de çok heyecanlıydı; kitabı büyük bir heyecanla övüyor ya da lanetliyorlardı.

John Wolf, Garp'ın kitabın ilk kopyalarını, mesela kitap kapağını görmesini engellemekte zorlanıyordu. Ama Garp'ın bu kitap hakkındaki heyecanı öylesine zayıf ve genel olarak öylesine düşüktü ki John Wolf onu oyalayabiliyordu.

Garp artık seyahat konusunda heyecanlıydı ve yazacağı diğer kitaplardan bahsediyordu. (John Wolf, Helen'a bunun "iyi bir işaret" olduğunu söylemişti.)

Jenny ve Roberta, Garp ailesini arabayla Boston'a götürdü ve orada, New York'a giden bir uçağa bindirdi. "Uçak konusunda endişelenme," dedi Jenny. "Düşmeyecek."

"Tanrı aşkına, anne," dedi Garp. "Uçaklar hakkında ne biliyorsun ki? Sürekli düşüp duruyorlar."

"Kollarını kanatlar gibi sürekli hareket ettir," dedi Roberta, Duncan'a.

"Onu korkutma, Roberta," dedi Helen.

"Ben korkmuyorum," dedi Duncan.

"Babanız *konuşup* durmaya devam ederse düşmeniz imkânsız," dedi Jenny.

"Konuşmaya devam ederse asla *inemeyiz*," dedi Helen. Hepsi de Garp'ın çok gergin olduğunu görebiliyordu.

"Beni rahat bırakmazsanız yol boyunca *osuracağım*," dedi Garp. "Ve hepimiz büyük bir patlamada öleceğiz."

"Daha sık yazmalısın," dedi Jenny.

Sevgili ihtiyar Tinch'i ve Avrupa'ya yaptığı son geziyi hatırlayan Garp annesine, "Bu kez sadece etrafımdakileri gö-gögöreceğim, anne. Tek ke-ke-kelime bile yazmayacağım," dedi. İkisi de buna güldü hatta Jenny Fields biraz ağladı; ama bunu sadece, onu öperken Garp fark etti. Cinsiyet değiştirme ameliyatından sonra sürekli öpüşen birine dönüşmüş olan Roberta herkesi birkaç kez öptü.

"Tanrı aşkına, Roberta," dedi Garp.

"Siz yokken bu yaşlı kızla ben ilgileneceğim," dedi Roberta. Kocaman kolu, yanında küçücük ve aniden çok solgun görünmeye başlamış olan Jenny'yi cüceleştiriyordu.

"Kimsenin benimle ilgilenmesine ihtiyacım yok," dedi Jenny Fields.

"Çünkü herkesle annem ilgilenir," dedi Garp.

Helen, Jenny'ye sarıldı, çünkü bunun ne kadar doğru olduğunu biliyordu. Uçağa binen Garp ve Duncan, seyir güvertesindeki, el sallayan Jenny ve Roberta'yı görebiliyordu. Duncan uçağın solunda, pencere kenarında oturmak istediği için yer değiştirdiler. Hostes, "Sağ taraf da aynı derecede güzeldir," dedi.

Duncan ona nazik bir tavırla, "Sağ gözün yoksa, değildir," dedi. Garp, oğlunun kendisi hakkında bu kadar cesur olmasını takdir etti.

Helen ve bebek, koridorun diğer tarafında oturuyordu. Helen, Duncan'a, "Babaanneni görebiliyor musun?" diye sordu.

"Evet," dedi Duncan.

Artık seyir güvertesi kalkışı izlemek isteyen insanlarla dolmuş olsa da Jenny Fields –her zamanki gibi– kısa boyuna rağmen beyaz üniforması içinde göze çarpıyordu. Duncan, "Babaannem neden bu kadar uzun görünüyor?" diye sordu Garp'a, ve bu doğruydu. Jenny Fields, kalabalığın içindeki baş ve omuzların arasın-

da yükseliyordu. Garp, Roberta'nın, annesini bir çocukmuş gibi havaya kaldırdığını fark etti. Duncan, "*Roberta* onu kaldırıyor!" diye bağırdı. Garp, ona el sallamak için havaya kaldırılmış, eski iç açık oyuncusunun güvenli kollarındaki annesine baktı; Jenny'nin çekingen ama kendinden emin gülümsemesi kalbine dokundu ve Jenny'nin uçağın içini göremeyeceğini bilse de ona el salladı. Annesi ilk kez ona yaşlı görünüyordu; bakışlarını koridorun karşı tarafındaki Helen ve yeni bebeklerine çevirdi.

"İşte gidiyoruz," dedi Helen. Helen ve Garp uçak havalanırken koridorun iki yanında el ele tutuştular çünkü Garp, Helen'ın uçmaktan çok korktuğunu biliyordu.

New York'a geldiklerinde John Wolf onları kendi evine aldı, Garp, Helen ve bebek Jenny'ye kendi odasını verdi ve büyük bir nezaketle, Duncan'la misafir odasını paylaşmayı teklif etti.

Yetişkinler geç saatte akşam yemeği yiyip epeyce konyak içti. Garp, John Wolf'a, bundan sonra yazacağı üç romandan bahsetti.

470 "İlkinin adı *Babamın Hayalleri* olacak," dedi Garp. "Bir sürü çocuğu olan idealist bir baba hakkında. Çocuklarının, içinde büyüyecekleri küçük ütopyalar kuracak ve çocukları büyüdüğünde de küçük kolejler açacak. Ama hem kolejler hem de çocukları batacak. Baba Birleşmiş Milletler'de konuşma yapmaya çalışıp duracak, ama onu sürekli dışarı atacaklar; yapmak istediği konuşmayı sürekli revize edecek. Sonra ücretsiz bir hastane işletmeye çalışacak ve bu da felaketle sonuçlanacak. Sonra ülke çapında, ücretsiz bir ulaşım sistemi kurmaya çalışacak. Bu arada karısı ondan boşanacak ve çocukları da büyümeye devam edip mutsuz olacak, felaketler yaşayacak ya da çok normal insanlara dönüşecekler. Çocukların sahip olduğu tek ortak şey, babalarının onlar büyürken kurmaya çalıştığı ütopyaların korkunç anıları olacak. Sonunda da baba, Vermont valisi olacak."

"Vermont mu?" diye sordu John Wolf.

"Evet, Vermont," dedi Garp. "Vermont valisi olacak ama aslında kendini bir kral gibi hissedecek. Yine ütopyaların peşine düşecek, anlıyor musun?"

"*Vermont'un Kralı!*" dedi John Wolf. "Bu daha iyi bir isim."

"Hayır, hayır," dedi Garp. "Bu başka bir kitap. Arada bağlantı yok. *Babamın Hayalleri*'nden sonraki, ikinci kitabın adı *Vermont'un Ölümü* olacak.

"İkinci kitapta da aynı karakterler mi olacak?" diye sordu Helen.

"Hayır," dedi Garp. "Bu başka bir hikâye. Vermont'un ölümü hakkında."

"Ben şeylerin, olduğunu iddia ettiği şeyler olmasını severim," dedi John Wolf.

"Bir yıl Vermont'a ilkbahar gelmeyecek," dedi Garp.

"Vermont'a hiçbir zaman ilkbahar gelmez," dedi Helen.

Garp suratını asıp, "Hayır, hayır," dedi. "O yıl yaz da gelmeyecek. Kış hiç bitmeyecek. Bir gün hava ısınacak ve bütün tomurcuklar belirecek. Belki mayıs ayında bir gün. Mayıs ayında bir gün ağaçlarda tomurcuklar belirecek, ertesi gün yapraklar kalacak ve ondan sonraki gün de bütün yapraklar sararacak. Sonbahar gelmiş olacak. Yapraklar ağaçlardan dökülecek."

"Kısa bir yeşil mevsim," dedi Helen.

"Çok komik," dedi Garp. "Ama böyle olacak. Tekrar kış gelecek ve kış sonsuza dek sürecek."

"İnsanlar ölecek mi?" diye sordu John Wolf.

"İnsanlar konusunda emin değilim," dedi Garp. "Elbette bazıları Vermont'tan ayrılacak."

"Bu, kötü bir fikir değil," dedi Helen.

"Bazıları kalacak, bazıları ölecek. Belki de hepsi ölecek," dedi Garp.

"Bu da ne demek?" diye sordu John Wolf.

"Yazmaya başladığımda ben de öğreneceğim," dedi Garp. Helen güldü.

"Ve bunun ardından üçüncü bir roman mı var?" diye sordu John Wolf.

"Adı, *Deve Kurulan Pusu*," dedi Garp.

"Bu, Wallace Stevens'ın bir şiirinin adı," dedi Helen.

Garp, "Evet, doğru," deyip şiiri onlara okudu.

DEVE KURULAN PUSU

İlk Kız
Bıçağını bileyerek
Etrafta dolaşırken taşralı
Üzerimde ıtır ve
Kimsenin bilmediği çiçek kokularıyla
Önüne çıkacağım.
İşini bitirecek bu.

İkinci Kız
Üzerimde balık yumurtaları kadar
Küçük noktalarla renklendirilmiş
Gösterişli giysilerle karşısına çıkacağım.
Giysim
Utandıracak onu.

Üçüncü Kız
Ah, la... le pauvre!
Ben tuhaf bir homurtuyla
Karşısına çıkacağım.
O zaman kulağını aşağı eğecek.
Sadece homurtular duymaya alışık bir dünyaya,
Cennet'ten çıkma sözcükler fısıldayacağım.
Onu mahvedecek bu.

"Ne hoş bir şiir," dedi Helen.
"Romanın üç bölümü olacak," dedi Garp.
"İlk Kız, İkinci Kız, Üçüncü Kız mı?" diye sordu John Wolf.
"Peki dev mahvolacak mı?" diye sordu Helen.
"Hiç mahvolur mu?" dedi Garp.
"Romanda *gerçek* bir dev mi olacak?" diye sordu John Wolf.
"Henüz bunu bilmiyorum," dedi Garp.
"O dev *sen* misin?" diye sordu Helen.

"Umarım değilimdir," dedi Garp.

"Bence de, umarım değilsindir," dedi Helen.

"Önce bunu yaz," dedi John Wolf.

"Hayır, onu en son yaz," dedi Helen.

"Bence en son *Vermont'un Ölümü*'nü yazması mantıklı görünüyor," dedi John Wolf.

"Hayır, ben *Deve Kurulan Pusu*'yu en son yazmayı düşünüyorum," dedi Garp.

"Bekle ve onu ben öldükten sonra yaz," dedi Helen.

Herkes güldü.

"Ama sadece üç kitap," dedi John Wolf. "Sonra ne olacak? Bu üç kitaptan sonra ne olacak?"

"Öleceğim," dedi Garp. "Toplamda altı roman yazmış olacağım ve bu kadarı yeterli."

Herkes yine güldü.

"*Nasıl* öleceğini de biliyor musun?" diye sordu John Wolf ona.

"Kesin şunu," dedi Helen. Garp'a dönerek, "Ve 'Bir uçakta' dersen seni affetmem," diye ekledi. John Wolf, Helen'ın hafifçe sarhoş ve esprili sesince bir ciddiyet fark etti ve bu, bacaklarını esnetmesine sebep oldu.

"İkiniz de uyusanız iyi olur," dedi. "Yolculuğunuz için dinlenin."

"Nasıl öleceğimi bilmek istemiyor musunuz?" diye sordu Garp.

İkisi de hiçbir şey söylemedi.

Garp keyifli bir sesle, "Kendimi öldüreceğim," dedi. "Her şeyin tamamlanabilmesi için bu neredeyse gerekli görünüyor. Bu konuda *ciddiyim*," diye ekledi. "Günümüzde bunun bir yazarın ciddiyetinin anlaşılmasının yollarından biri olduğunu herhalde kabul edersiniz? Yazarın *sanatı* her zaman ciddiyetini yeterince gözler önüne seremediği için, bazen kişinin, kendine özel acılarının derinliklerini başka yollarla ortaya koyması gerekiyor. Kendini öldürmek de gayet ciddi olduğunu gösteriyor. Siz de biliyorsunuz," dedi ama bu alaycılığı hiç hoş değildi; Helen içini

çekti, John Wolf tekrar gerindi. "Ve bundan sonra," dedi Garp, "eserlerin daha önce gözden kaçmış, çok daha ciddi yanları da ortaya çıkar."

Garp sık sık, sinirli bir tavırla, bunun bir baba ve ailesini geçindiren kişi olarak yerine getirmesi gereken son görev olduğunu söyler ve intiharları *sayesinde* çok sevilmeye ve çok okunmaya başlayan, orta yetenekteki yazarlardan bahsetmeyi severdi. Garp sadece, aralarında kendisinin de çok sevdikleri bulunan bu intihar eden yazarların, en azından bazılarının, bu eylemi gerçekleştirirken üzücü kararlarının sebep olduğu bu şanslı durumu bildiklerini umuyordu. Gerçekten kendilerini öldüren insanların, intiharı hiç de romantikleştirmediğini çok iyi biliyordu; bu eylemin çalışmalarına kazandıracağı "ciddiyete" saygı duymuyorlardı. Garp bunun kitap dünyasındaki mide bulandırıcı bir alışkanlık olduğunu düşünüyordu. Hem okurlar hem de eleştirmenler arasında.

Garp ayrıca intihar *etmeyeceğini* de biliyordu; Walt'un kaza-

sından sonra bundan daha az emindi, ama yine de biliyordu. İntihara da tecavüze olduğu kadar uzaktı; gerçekten bunu yaptığını hayal bile edemiyordu. Ama intihar etmek üzere bir yazarın, başarılı başkaldırısına bakıp sırıtışını ve bir kez daha, bırakacağı son mesaj olan, umutsuzluk dolu ve duruma uygun biçimde esprisiz notu okuyup düzeltişini hayal edebiliyordu. Garp, acı bir hisle bu ânı hayal etmeyi seviyordu: İntihar notu mükemmel hâle geldiğinde yazar silahı ya da zehiri eline alıyor veya kendini suyun içine bırakıyordu. Korkunç bir kahkaha atarken, artık en iyi okurlara ve eleştirmenlere ulaşacağını biliyordu. Garp'ın aklındaki notlardan biri şuydu: "Siz aptallar beni son kez yanlış anladınız."

"Ne kadar hastalıklı bir fikir," dedi Helen.

"Bir yazar için mükemmel bir ölüm," dedi Garp.

"Saat geç oldu," dedi John Wolf. "Uçağınızı unutmayın."

John Wolf uyumak için gittiği misafir odasında Duncan'ın hâlâ uyanık olduğunu gördü.

Wolf oğlana, "Yolculuk konusunda heyecanlı mısın, Duncan?" diye sordu.

"Babam daha önce Avrupa'ya gitmiş," dedi Duncan. "Ama *ben* gitmedim."

"Biliyorum," dedi John Wolf.

"Babam çok para mı kazanacak?" diye sordu Duncan.

"Umarım," dedi John Wolf.

"Aslında ona ihtiyacımız yok, çünkü babaannemin bir sürü parası var," dedi Duncan.

"Ama kendi paranıza sahip olmanız da hoş olur," dedi John Wolf.

"Neden?" diye sordu Duncan.

"Ünlü olmak güzeldir," dedi John Wolf.

"Babamın ünlü olacağını mı düşünüyorsun?" diye sordu Duncan.

"Evet, böyle *düşünüyorum*," dedi John Wolf.

"Babaannem zaten ünlü," dedi Duncan.

"Biliyorum," dedi John Wolf.

"Bundan hoşlandığını sanmıyorum," dedi Duncan.

"Neden?" diye sordu John Wolf.

"Etrafta çok fazla yabancı insan oluyor," dedi Duncan. "Babaannem böyle söylüyordu; onu duydum. 'Evde çok fazla yabancı var.'"

"Baban muhtemelen babaannenin olduğu şekilde ünlü olmayacak," dedi John Wolf.

"Ünlü olmanın kaç farklı yolu var?" diye sordu Duncan.

John Wolf tuttuğu nefesini uzun uzun verdi. Sonra Duncan, Garp'a çok popüler kitaplarla gerçekten başarılı kitaplar arasındaki farkları anlatmaya başladı. Siyasi kitaplardan, tartışma yaratan kitaplardan ve kurmaca kitaplardan bahsetti. Duncan'a kitap yayıncılığının inceliklerini anlattı hatta ona yayıncılık konusundaki kişisel fikirlerini Garp'a anlattığından çok daha detaylı anlattı. Garp bunlarla ilgilenmiyordu. Aslında Duncan da ilgilenmiyordu. Duncan bu inceliklerin *birini* bile hatırlamayacaktı; John Wolf konuşmaya başladıktan kısa süre sonra uykuya daldı.

Duncan, John Wolf'un ses tonunu seviyordu. Uzun hikâyeleri, yavaş açıklamaları. Duncan'ın Dog's Head Limanı'ndaki evde kâbus görmeyeceği kadar derin uykulara dalabilmesini sağlayan

şey, Roberta Muldoon'un –Jenny Fields'ın, annesinin, Garp'ın– ona hikâyeler anlatan sesleriydi. Duncan bu ses tonuna alışmıştı ve burada, New York'ta da bu ses olmadan uyuyamıyordu.

Sabah olduğunda Garp ve Helen, John Wolf'un gardırobuyla eğlendiler. Dolapta, şüphesiz ki John Wolf'un o anki gösterişli kız arkadaşlarından dün geceyi burada geçirmesi *istenmemiş* birine ait olan güzel bir gecelik vardı. Dolapta hepsi de çizgili ve hayli şık, koyu renk, otuz civarı takım elbise vardı ve hepsinin de pantolon boyu Garp için birkaç santim uzundu. Garp kahvaltı için hoşuna giden bir takımı giyip pantolon paçalarını kıvırdı.

"Tanrım, ne kadar çok takım elbisen var," dedi.

"Birini al," dedi John Wolf. "İki ya da üç tanesini al. Üstündekini al."

Garp bir ayağını yerden kaldırıp, "Benim için çok uzun," dedi.

"Kısalttırabilirsin," dedi John Wolf.

476 "Senin *hiç* takım elbisen yok," dedi Helen, Garp'a.

Garp takımı çok sevdiğine ve havaalanına giderken paçaları kıvrık hâlde onu giymeye karar verdi.

"Tanrım," dedi Helen.

John Wolf, "Senin yanında görülmek beni biraz utandırıyor," diye itiraf etti ama yine de onları havaalanına götürdü. Garp ailesinin ülkeyi terk ettiğinden kesinlikle emin olmak istiyordu.

"Ah, kitabın," dedi Wolf arabada. "Sana bir nüsha getirmeyi unutup duruyorum."

"Bunu fark ettim," dedi Garp.

"Sana bir tane gönderirim," dedi John Wolf.

"Kitabın kapağını bile görmedim," dedi Garp.

"Arkada bir fotoğrafın var," dedi John Wolf. "Eski bir fotoğraf, daha önce gördüğünden eminim."

"Ön kapakta ne var?" diye sordu Garp.

"Tabii ki ismi," dedi John Wolf.

"Gerçekten mi?" dedi Garp. "Belki de ismini basmamaya karar verdiğini düşünmüştüm."

"Fotoğrafın üzerine kitabın ismi basılmış gibi düşün," dedi John Wolf.

"Fotoğraf mı?" dedi Garp. "*Nasıl* bir fotoğraf?"

"Belki çantamda bir kopyası vardır," dedi Wolf. "Havaalanında bakarım."

Wolf dikkatli olmaya çalışıyordu; zaten daha önce *Bensenhaver'a Göre Dünya*'nın "ucuz bir melodram" olduğunu düşündüğünü ağzından kaçırmıştı. Garp bundan rahatsız olmuş gibi görünmüyordu. "İyi *yazılmış* bir kitap olduğunu kabul ediyorum," demişti Wolf. "Ama yine de melodrama benziyor; bir şekilde, çok *abartılı*." Garp içini çekmişti. "*Hayat* da bir şekilde çok abartılı. *Hayat*, ucuz bir melodram, John," demişti.

John Wolf'un çantasında, *Bensenhaver'a Göre Dünya*'nın, kapağının kırpılmış bir kopyası vardı; kapakta Garp'ın fotoğrafı ve elbette kulakçıkları eksikti. John Wolf kapağı Garp'a vedalaşmadan hemen önce vermeyi planlamıştı. Ön kapağın eksik hâli bir zarfın içindeydi ve bu da ayrı bir zarfın içine konmuştu. John Wolf, Garp'ın, güvenle uçağına oturana kadar ona bakacak vakti olmayacağından oldukça emindi.

Garp Avrupa'ya ulaştığında, John Wolf ona *Bensenhaver'a Göre Dünya*'nın kapağının geri kalanını gönderecekti. Wolf bunun Garp'ı ilk uçağa atlayıp eve dönecek kadar kızdırmayacağından emindi.

Kanadın biraz ilerisinde, sol taraftaki penceresinin önünde oturan Duncan, "Bu diğer uçaktan daha büyük," dedi.

"Daha büyük olması lazım, çünkü bütün okyanusu geçiyor," dedi Garp.

"Lütfen bunu bir daha tekrarlama," dedi Helen. Koridorun karşı tarafında bir hostes, bebek Jenny için ilginç bir anakucağı kuruyordu; bebek Jenny, Helen'ın önündeki koltuğun arkasında, başka birinin bebeği ya da bir Kızılderili bebeği gibi asılı duruyordu.

"John Wolf senin zengin ve ünlü olacağını söyledi," dedi Duncan babasına.

"Hımm," dedi Garp. O an meşakkatli bir iş olan, John Wolf'un ona verdiği zarfları açmakla uğraşıyordu. Çok da zorlanıyordu.

"Doğru mu bu?" diye sordu Duncan.

"*Umarım*," dedi Garp. Sonunda *Bensenhaver'a Göre Dünya*'nın kapağına bakabildi. İçinin ürpermesine sebep olan şeyin, koca uçağın havalanırken yarattığı o ağırlıksızlık hissi mi yoksa kullanılan fotoğraf mı olduğundan emin değildi.

Siyah beyaz ve üzerinde kar taneleri kadar büyük görünen beyaz lekeleri olan fotoğrafta, bir ambulans bir hastanenin önünde içindekileri indiriyordu. Etraftaki insanların asık yüzlerindeki kederli umutsuzluk, acele etmeye gerek olmadığını belli ediyordu. Çarşafın altındaki beden küçüktü ve üzeri tamamen örtülmüştü. Fotoğrafa, her hastanenin ACİL girişinde görülebilecek olan hızlı ve korkutucu bir hava hâkimdi. Bu, herhangi bir hastane, herhangi bir ambulansı ve çok geç getirilen herhangi birinin küçük bedeniydi.

478 Fotoğrafın üstü bir cins parlak filmle kaplanmıştı ve pütürlü görüntü, kazanın yağmurlu bir günde olduğunu ima ediyordu; bu, *herhangi* bir ucuz gazetede kendine yer bulabilecek bir fotoğraf, bir felaketti. Bu, *herhangi* bir yerde, *herhangi* bir çocuğun ölümüydü. Ama elbette Garp'a sadece, Walt'un paramparça görüntüsüyle sarsıldıklarında kendi yüzlerinde oluşan gri umutsuzluğu hatırlatıyordu.

Ucuz bir melodram olan *Bensenhaver'a Göre Dünya*'nın ön kapağında ciddi bir uyarı vardı: Bu bir felaket hikâyesiydi. Kapak, insanların kolay kazanılan, ucuz dikkatine hitap ediyordu ve ilgi çekmeyi başarıyordu. Kapak, okura ani ve hasta edici bir üzüntü vadediyordu ve Garp da kitabın onlara bunu sunacağını biliyordu.

Garp, kitabın arka kapağındaki tanıtım yazısını ve hayat hikâyesini okumuş olsaydı, gerçekten de Avrupa'ya iner inmez, New York'a giden ilk uçağa binebilirdi. Ama tam da John Wolf'un planladığı gibi, Garp'ın kendini bu tip reklamlardan korumak için zamanı olacaktı. Garp kapak yazısını okuduğunda, o korkunç ön kapak fotoğrafını sindirmiş olacaktı.

Helen ise bunu asla sindiremeyecek ve bunun için John Wolf'u asla affetmeyecekti. Onu, Garp'ın arka kapaktaki fotoğrafı için de affetmeyecekti. Bu, Garp'ın kazadan birkaç yıl önce, Duncan ve Walt'la çekildiği bir fotoğraftı. Fotoğrafı Helen çekmişti ve Garp onu John Wolf'a Noel kartı olarak göndermişti. Garp, Maine'deki bir iskeledeydi. Üzerinde sadece mayosu vardı ve çok formda görünüyordu. Gerçekten de formdaydı. Duncan onun arkasında durmuş, ince kolunu babasının omzuna koymuştu; Duncan'ın üzerinde de bir mayo vardı; epeyce bronzlaşmıştı ve başında beyaz ve şık bir denizci şapkası takmıştı. Güzel gözleriyle fotoğraf makinesine bakıp gülümsemişti.

Walt, Garp'ın kucağında oturuyordu. Sudan çıkalı o kadar az zaman olmuştu ki bir fok yavrusu gibi sırılsıklamdı; Garp onu bir havluya sarıp ısıtmaya çalışıyordu ve Walt geri çekiliyordu. Bir palyaçonunki kadar mutlu ve yuvarlak yüzü, fotoğraf makinesinin ve fotoğrafını çeken annesinin karşısında ışıldıyordu.

Garp bu fotoğrafa baktığında, Walt'ın soğuk ve ıslak bedeninin kucağında ısınıp kuruduğunu hissedebiliyordu.

Fotoğrafın altındaki yazı, insanın hiç de asil olmayan içgüdülerinden birine hitap ediyordu.

T. S. GARP ÇOCUKLARIYLA (KAZADAN ÖNCE)

Burada, kitabı okuduğunda, *hangi* kaza olduğunu öğreneceğin ima ediliyordu. Elbette bu doğru değildi. *Bensenhaver'a Göre Dünya* okuruna bu kaza hakkında hiçbir şey anlatmıyordu fakat romanda kazaların önemli bir rol oynadığını söylemek de adil olurdu. Fotoğrafların altında bahsedilen kaza hakkında bir şeyler öğrenebileceğin tek yer, John Wolf'un arka kapakta yazdığı berbat yazıdaydı. Ama yine de, zavallı çocuklarıyla bir babanın bu fotoğrafı insanı bir şekilde *ele geçiriyordu*.

Yığınla insan Jenny Fields'ın üzgün oğlunun kitabını satın aldı.

Avrupa'ya giden uçaktaki Garp'ın elinde sadece, üzerine hayaller kurabileceği ambulans fotoğrafı vardı. O yükseklikte bile, insanların kitabı çılgınca satın aldığını hayal edebiliyordu. Kitabı satın aldığını hayal ettiği insanlardan tiksinerek oturdu; ayrıca, çok fazla insanın ilgisini çekecek bir kitap yazmış olduğu için kendinden de tiksiniyordu.

Hiçbir yığını, özellikle de insan yığını T. S. Garp için rahatlatıcı değildi. Uçağın içinde oturup –kendisi ve ailesi için– bir daha hiç sahip olamayacağı mahremiyet ve uzaklığı diledi.

Duncan aniden ona, "O kadar parayla ne yapacağız?" diye sordu.

"O kadar parayla mı?" dedi Garp.

"Çok zengin ve ünlü olduğunda," dedi Duncan. "O zaman ne yapacağız?"

Garp, "Çok eğleneceğiz," dedi ama yakışıklı oğlunun tek gözü bu konuda şüphe duymasına sebep oluyordu.

480 "Otuz beş bin fit irtifayla uçacağız," dedi pilot.

"Vay canına," dedi Duncan. Garp koridorun karşısındaki karısının eline uzandı. Şişman bir adam tedirgin adımlarla tuvalete gitmek için koridor boyunca ilerliyordu; Garp ve Helen sadece birbirlerine bakıp gözleriyle, el ele tutuşmaya benzeyen bir bağlantı kurmaya çalıştı.

Garp'ın gözünün önünde, bembeyaz üniformasıyla devasa Roberta Muldoon'un üzerinde yükselen annesi canlandı. Bunun ne anlama geldiğini bilmiyordu ama bir kalabalığın üzerine kaldırılmış annesinin görüntüsü, *Bensenhaver'a Göre Dünya*'nın kapağındaki ambulansın görüntüsü gibi ürpermesine sebep oluyordu. Duncan'la havadan sudan konuşmaya başladı.

Duncan, Walt ve denizdeki anafordan bahsetmeye başladı; bu, ailenin ünlü bir hikâyesiydi. Çünkü Duncan kendini bildi bileli Garp Ailesi, her yaz New Hempshire'daki Dog's Head Limanı'na gitmişti. Burada, Jenny Fields'ın evinin önünde kilometrelerce uzanan plaj, korkutucu anaforların etkisi altında olurdu. Walt suyun kenarına yaklaşabilecek kadar büyüdüğünde

Duncan ona –yıllar önce Helen ve Garp'ın kendisine söylediği gibi– "Anaforlara dikkat et," demişti. Walt saygılı bir tavırla geri çekilmişti. Walt, üç yaz boyunca anaforlar konusunda uyarılmıştı. Duncan söylenen bütün sözleri hatırlıyordu.

"Bugün anaforlar çok kötü."

"Bugün anaforlar çok kuvvetli."

"Bugün anaforlar çok *korkunç*." *Korkunç*, New Hampshire'da sadece anaforlar için değil, birçok şey için kullanılan bir uyarı kelimesiydi.

Ve Walt yıllar boyunca buna dikkat etmişti. Anaforun insana ne yapacağını ilk sorduğundan beri ona hep, onu denizin içine çekebileceği söylenmişti. Seni suyun altına çekebilir, boğabilir ve alıp götürebilirdi.

Duncan bunun, Walt'un Dog's Head Limanı'ndaki dördüncü yazında olduğunu hatırlıyordu; Garp, Helen ve Duncan, Walt'un denizi izleyişini seyrediyordu. Walt, uzun süre, ayak bileklerine kadar yükselen köpüklerin içinde durup bir adım bile ilerlemeden dalgaları izlemişti. Aile onunla konuşmak için deniz kenarına inmek zorunda kalmıştı.

"Ne yapıyorsun, Walt?" diye sormuştu Helen.

"Sen neye bakıyorsun, aptal?" diye sormuştu Duncan.

"Su Kurbağası'nı* görmeye çalışıyorum," demişti Walt.

"Neyi?" demişti Garp.

"Su Kurbağası'nı," demişti Walt. "Onu *görmeye* çalışıyorum. *Büyüklüğü* ne kadar?"

Garp, Helen ve Duncan nefeslerini tutmuştu; Walt'un yıllardır, kıyıya yanaşıp onu suyun içine çekecek dev bir *su kurbağasından* korktuğunu anlamışlardı. Korkunç Su kurbağası.

Garp onunla birlikte bunu hayal etmeye çalışmıştı. Kurbağa hiç yüzeye çıkıyor muydu? Hiç su üzerinde süzülüyor muydu? Yoksa hep suyun altında kalıp kaygan ve şişkin bedeniyle, diliyle suya çekebileceği ayak bilekleri bulmaya mı çalışıyordu? Acımasız Su Kurbağası.

---

* İngilizcede denizdeki anafor için kullanılan sözcük "undertow"dur. Walt bunu "Under Toad", yani Su Kurbağası olarak anlıyor. –*çn.*

Helen'la Garp arasında, Su Kurbağası, endişeleri için kullandıkları bir şifre hâline geldi. Walt'a böyle bir canavar olmadığını açıklamalarından ("Su Kurbağası değil, şapşal, anafor!" diye bağırmıştı Duncan) uzun süre sonra bile Garp ve Helen bu ifadeyi kendi güvensizlik hislerini anlatmak için kullanmaya devam etmişti. Trafik yoğun olduğunda, yollar buz tuttuğunda ya da bir akşam üzerlerine bunalım çöktüğünde birbirlerine, "Bugün Su Kurbağası çok güçlü," derlerdi.

Duncan uçakta, "Walt'un onun yeşil mi yoksa kahverengi mi olduğunu sorduğunu hatırlıyor musun?" diye sordu.

Hem Garp hem de Duncan güldü. Gelgelelim Garp kurbağanın ne yeşil ne de kahverengi olduğunu düşündü. Kurbağa kendisiydi. Kurbağa Helen'dı. Kurbağa kötü havanın rengindeydi. Kurbağa bir otomobil büyüklüğündeydi.

Garp, Viyana'da Su Kurbağası'nın çok güçlü olduğunu hissetti.

Helen öyle hissetmiyormuş gibiydi ve Duncan da on bir yaşındaki her çocuk gibi hızla bir duygudan diğerine geçiyordu. Garp için bu şehre geri dönmek, Steering Okulu'na geri dönmekti sanki. Sokaklar, binalar hatta müzelerdeki resimler daha da yaşlanmış olan eski öğretmenleri gibiydi; Garp onları zorlukla tanıyabiliyordu ve onlar Garp'ı hiç tanımıyordu. Helen ve Duncan her yeri geziyordu. Garp, bebek Jenny'yle yürümekten memnundu; onu uzun, sıcak sonbahar boyunca kentin kendisi kadar barok bir bebek arabasında dolaştırdı; arabanın içine bakıp bu yeni bebeği onaylayarak dillerini şaklatan yaşlılara gülümseyip başını salladı. Viyanalılar gayet iyi besleniyor gibi görünüyorlardı ve kent, Garp'a yeni görünen lüksleriyle huzurluydu; kent Rus İstilası'nı, savaş anılarını ve enkazları yıllar öncesinde bırakmıştı. Garp'ın annesiyle birlikte burada geçirdiği yıl Viyana ölmek üzereydiyse ya da çoktan ölmüştüyse bile, Garp eski şehrin yerinde yeni ama ortak bir şeylerin geliştiğini hissediyordu.

Ayrıca Garp, Helen ve Duncan'a etrafı gezdirmeyi seviyordu. Rehber kitaplardaki Viyana tarihiyle kendi tarihinden hikâyeleri

birleştirmekten keyif alıyordu. "İşte Hitler de şehre ilk seslenişinde burada durmuştu. Ve cumartesi sabahları buraya alışverişe gelirdim.

"Burası Rusların kontrolü altındaki Dördüncü Bölge'ydi. Ünlü Karlskirche ile Yukarı ve Aşağı Belvedere buradadır. Ve solunuzdaki Prinz Eugen Strasse'yle Argentinierstrasse arasındaki bu küçük sokakta annemle ben..."

Dördüncü Bölge'deki hoş bir pansiyonda birkaç oda tutmuşlardı. Duncan'ı İngilizce eğitim veren bir okula göndermeyi tartışmışlardı, fakat okul çok uzaktı; Duncan'ın her sabah arabayla Strassenbahn'la çok uzun bir yol gitmesi gerekecekti ve aslında burada altı aydan fazla kalmayı planlamıyorlardı. Çok net olmasa da Noel'i Dog's Head Limanı'nda, Jenny, Roberta ve Ernie Holm'le birlikte geçirmeyi hayal ediyorlardı.

John Wolf sonunda, kapağı ve her şeyiyle kitabı gönderdiğinde, Garp, Su Kurbağası'nın birkaç gün boyunca katlanılamayacak kadar büyüdüğünü, sonra daha derinlere, yüzeyin altına indiğini hissetmişti. Sonunda gitmiş gibi görünüyordu. Garp editörüne kontrollü bir mektup göndermeyi başarmış, kişisel olarak ne kadar incindiğini, ama iş açısından bunun iyi niyetle yapıldığını anladığını belirtmişti. Ama... Mektup böyle devam ediyordu. Zaten Garp, Wolf'a ne kadar kızgın kalabilirdi ki? Ürünü veren Garp'tı, Wolf sadece onu tanıtmıştı.

Garp annesinden, ilk eleştirilerin "pek hoş olmadığını" duymuştu fakat Jenny –Wolf'un tavsiyesine uyarak– mektubuna hiçbir eleştiriyi eklememişti. John Wolf gönderdiği ilk yazıyı, New York'un önemli eleştirmenleri arasından seçmişti. Bir yerlerde Kadın Çalışmaları alanında uzman bir doçent olan eleştirmen, "Kadın hareketi, sonunda, önemli bir erkek yazar üzerinde dikkate değer bir etki yarattı," yazmıştı. Sözlerine, "*Bensenhaver'a Göre Dünya,* kadınların katlanmak zorunda bırakıldığı tuhaf *erkek* nevrozunun baskısı konusunda ilk derinlemesine inceleme," diye devam ediyordu. Yazı böyle ilerliyordu.

"Tanrım," dedi Garp. "Sanki *tez* yazdım. Bu kahrolası bir *roman*, bu bir *hikâye*, onu ben uydurdum!"

"Kitabı *beğenmiş* gibi görünüyor," dedi Helen.

"Beğendiği şey *kitap* değil," dedi Garp. "Başka bir şeyi beğenmiş."

Ama bu eleştiri, *Bensenhaver'a Göre Dünya*'nın "feminist bir roman" olduğuna dair dedikodunun oluşmasına yardımcı oldu.

Jenny Fields oğluna, "Görünüşe bakılırsa sen de benim gibi, çağımızın birçok yanlış anlaşılmasından faydalanacaksın," yazdı.

Diğer eleştirilerse kitabın "paranoyak, çıldırmış ve gereksiz derecede seks ve şiddetle dolu" olduğunu söylüyordu. Bu eleştirilerin çoğu Garp'a gösterilmedi, ama satışları düşürdükleri de pek söylenemezdi.

Eleştirmenlerden biri Garp'ın, "barok abartıya duyduğu eğilimi kontrolden çıkmış, ciddi bir yazar" olduğunu söylemişti. John Wolf dayanamayıp bu eleştiriyi Garp'a gönderdi; bunun sebebi muhtemelen, John Wolf'un da aynı fikirde olmasıydı.

Jenny, New Hampshire'da "siyasete atılacağını" yazdı.

Roberta Muldoon, "New Hampshire valiliği için girdiğimiz yarış tüm vaktimizi alıyor," diye yazdı.

Garp cevaben onlara, "Kim bütün zamanını New Hempshire valisi olmaya ayırabilir ki?" diye yazdı.

Görünüşe bakılırsa gündemde feministlerin ilgilendiği bazı meseleler vardı; bazı bağnaz tutumlar sergilenmiş, bazı suçlar işlenmişti ve şu anki vali bunlardan gurur duyuyor gibiydi. Valilik, on dört yaşında tecavüze uğrayan bir kızın kürtaj olmasına izin vermemişti ve bu, ulusal çapta tepkiye sebep olmuştu. Vali gerçekten de karga sesli, çok tepkisel aptalın tekiydi. Diğer birçok şeyin yanı sıra federal hükümetin yoksul insanlara yardım etmemesi gerektiğini düşünüyordu ve bunun sebebi de büyük ölçüde, New Hampshire valisinin, yoksul insanların başlarına gelen cezayı hak ettiklerini düşünmesiydi. Bu, Yüce Varlık'ın verdiği adil ve ahlaklı bir karardı. Şimdiki vali çirkin ve kurnazdı; örneğin, toplumda *korku* yaratmayı başarmıştı. New Hampshire, New York'tan gelen boşanmış kadınların kurbanı olmak üzereydi.

İddiaya göre, boşanan New Yorklu kadınlar akın akın New Hampshire'a taşınıyordu. Niyetleri, New Hampshire'daki kadın-

ları lezbiyene dönüştürmek ya da en azından New Hampshire'lı kocalarını aldatmak konusunda cesaretlendirmekti. Amaçları arasında, New Hampshire'lı kocaları ve lise öğrencilerini baştan çıkarmak da vardı. Görünüşe bakılırsa New York'tan gelen bu boşanmış kadınlar, giderek yayılan bir rasgele cinsel ilişki kurma eğilimini, sosyalizmi, nafaka taleplerini ve New Hampshire gazetelerinde korkunç bir şey diye bahsedilen "Birlikte Yaşayan Kadın Grupları"nı temsil ediyordu.

Elbette, bu "Birlikte Yaşayan Kadın Grupları"nın yaşadığı yerlerden biri de Dog's Limanı'ndaki "radikal feminist Jenny Fields'ın sığınağı"ydı.

Vali ayrıca, cinsel yolla bulaşan hastalıklarda da hızlı bir artış görüldüğünü söylüyor ve bunun, "Bu liberaller arasında çok yaygın bir sorun olduğunu," ekliyordu. Vali, inanılmaz bir yalancıydı. Herkesin sevdiği bu aptal adamın karşısında valilik için onunla yarışan kişiyse bir kadındı. Kampanyayı Jenny, Roberta ve (Jenny'nin yazdığı gibi) "New Yorklu boşanmış kadınlardan oluşan ekipler" yürütüyordu.

Her nasılsa, New Hampshire'ın eyalet çapında dağıtılan tek gazetesinde, Garp'ın "sapkın" romanından, "feministlerin yeni kutsal kitabı" diye bahsediliyordu.

Batı Yakası'ndan bir eleştirmen, "Günümüzdeki ahlaki bozulma ve cinsel tehlikelere karşı şiddetli bir ağıt," yazmıştı.

Başka bir gazetede başka biri, "Taciz dolu çağımızda, rıza dışı cinsel ilişkiye ve şiddete karşı renkli bir protesto," yazmıştı.

Romanı sevmiş olsun olmasın, insanlar bunun önemli bir *haber* olduğunu düşünüyordu. *Bensenhaver'a Göre Dünya*'nın başına gelen buydu; New Hampshire'ın aptal valisi gibi, Garp'ın kitabı da *haberlere* malzeme olmuştu.

"New Hampshire çiğ politikalarıyla taşrada kalmış bir eyalet," diye yazmıştı Garp annesine. "Tanrı aşkına, bulaşma."

"Sen hep böyle dersin," diye yazmıştı Jenny de. "Eve döndüğünde ünlü olacaksın. O zaman ben de *senin* dahil olmadan nasıl durduğunu göreceğim."

Garp cevaben, "İzle ve gör," diye yazmıştı. "Hiçbir şey bundan kolay olamaz."

Okyanusun diğer kıyısından gelen bu mektuplar bir süre için Garp'ın muhteşem ve ölümcül Su Kurbağası'nı hissetmesini engellediyse bile artık Helen da canavarın varlığını hissettiğini söylüyordu.

"Hadi, eve dönelim," dedi Helen. "Burada gayet iyi vakit geçirdik."

John Wolf'tan bir telgraf aldılar. Telgrafta, "Olduğunuz yerde kalın," yazıyordu. "İnsanlar kitabını kapış kapış satın alıyor."

Roberta, Garp'a bir tişört gönderdi.

Tişörtün üzerinde,

NEW YORKLU BOŞANMIŞ KADINLAR
NEW HEMPSHIRE'A İYİ GELECEK

yazıyordu.

"Tanrım," dedi Garp, Helen'a. "Eve döneceksek bile, en azından bu anlamsız seçimin bitmesini bekleyelim."

Bu sayede, neyse ki ciddiyetsiz, popüler bir dergide *Bensenhaver'a Göre Dünya* hakkında yayımlanan ve "feministleri görüş ayrılığına sürükleyen" eleştiriyi kaçırdı. Eleştirmen şöyle diyordu: "Roman büyük bir kararlılıkla kadınların sadece bazı deliklerin toplamından ibaret olduğuna ve avcı erkeklerin avı olmalarının kabul edilebilir olduğuna dair seksist fikre sıkı sıkıya bağlı kalıyor. T. S. Garp, sinir bozucu erkek mitolojisini devam ettiriyor: İyi adam, ailesini koruyan adamdır ve iyi kadın da hiçbir zaman kendi rızasıyla, başka bir adamın, gerçek ya da mecazi kapılarından geçmesine izin vermez."

Jenny Fields'ı bile oğlunun romanı hakkında yazmaya ikna ettiler ve Garp'ın bunu hiçbir zaman görmemesi büyük bir şanstı. Jenny bunun oğlunun en iyi romanı olsa da –çünkü bu romanın konusu, aralarında en ciddisiydi– "sürekli tekrarlanan erkek takıntılarıyla dolu olduğu için kadın okurları sıkabileceğini" yaz-

mıştı. Fakat Jenny, oğlunun henüz genç olduğunu ve giderek daha iyi yazacağını da söylüyordu. "Niyeti iyi," diyordu sonunda.

Garp bunu okusaydı, Viyana'da çok daha uzun süre kalabilirdi. Ne var ki Viyana'dan ayrılmak üzere planlarını yapmışlardı. Her zamanki gibi, endişesi Garp'ın planlarını hızlandırdı. Bir akşam Duncan hava kararıktan sonra parktan dönmediğinde Garp koşarak onu aramaya çıkmış ve Helen'a, bunun ihtiyaçları olan son işaret olduğunu, en kısa sürede buradan gideceklerini söylemişti. Şehirde yaşamak genel olarak Garp'ın Duncan için çok fazla korkmasına sebep oluyordu.

Garp, Prinz Eugen Strasse boyunca, Schwarzenbergplatz'daki Rus Savaş Anıtı'na kadar koşmuştu. Burada bir pastane vardı ve Garp bunun akşam yemeğini berbat edeceği konusunda tekrar tekrar uyarmasına rağmen, Duncan hamur işini seviyordu. Bir yandan koşarken, "Duncan!" diye bağırdı ve sesi tepkisiz taş duvarlarda, Su Kurbağası'nın kurbağaları andıran sesi gibi yankılandı; kötü kokulu ve siğilli canavarın yapış yapış yakınlığını kendi nefesi kadar net hissediyordu.

Fakat Duncan pastanede keyifle Grillparzertorte yiyordu.

"Hava giderek daha erken kararıyor," diye şikâyet etti. "*O kadar da* geç kalmadım."

Garp bunu kabul etmek zorundaydı. Birlikte eve yürüdüler. Su Kurbağası dar, karanlık bir sokağın içine doğru gözden kayboldu; Garp, belki de onun Duncan'la hiç ilgilenmediğini düşündü. Anaforun çekişini kendi ayak bileklerinde hissettiğini hayal etti ama bu gelip geçici bir histi.

Telefon, nöbeti sırasında bıçaklanarak geçirdiği şokla çığlık atan bir asker misali çalıp yaşadıkları pansiyondaki herkesi korkuttu ve pansiyon sahibesinin titreyen bir hayalet gibi odalarına gelmesine sebep oldu.

"*Bitte, bitte*," diye yalvararak geldi kadın. Heyecandan biraz titreyerek, telefonun Birleşik Devletler'den olduğunu söyledi.

Saat sabahın ikisiydi, ısıtma çalışmıyordu ve Garp titreyerek

yaşlı kadının ardından pansiyonun koridoru boyunca ilerledi. "Halı çok ince ve çok solgundu," diye hatırladı. Bunu uzun yıllar önce yazmıştı. Etrafında, ekibin geri kalanını aradı: Macar şarkıcı, sadece ellerinin üzerinde yürüyebilen adam, lanetli ayı ve o üzücü, ölü sirkin diğer tüm üyelerini hayal etti.

Ancak hiçbiri yoktu; ona sadece yaşlı kadının ince ve dimdik bedeni rehberlik ediyordu. Kadının dikliği, sırtındaki bir kamburu fazlasıyla düzeltmeye çalışıyormuş gibi, çok abartılıydı. Duvarlarda buz pateni takımlarının fotoğrafları ve tuvalet kapısına park edilmiş tek tekerlekli bir bisiklet yoktu. Merdivenlerden inip işgal altındaki bir şehirde bir odaya kurulmuş derme çatma bir ameliyathane gibi aşırı aydınlatılmış bir odaya girdiler; Garp kendini Ölüm Meleği'ni takip ediyormuş gibi hissediyordu. Su Kurbağası'nın, gelişini haber veren bataklığa benzer kokusunu telefonun ahizesinden alabiliyordu.

"Evet?" diye fısıldadı.

Ve Roberta Muldoon'un sesini duyunca bir an için rahatladı; belki de bu sadece bir başka cinsel reddedilişti. Roberta belki de valilik seçimindeki bir gelişmeyi aktarmak için aramıştı. Garp ev sahibesinin yaşlı ve meraklı yüzüne bakıp kadının takma dişlerini takmamış olduğunu fark etti; yanakları ağzının içine doğru çökmüştü ve sarkık derisi çenesinin altına doğru uzamıştı. Bütün yüzü bir iskelet gibi gevşekti. Odada berbat bir kurbağa kokusu vardı.

"Haberlerde görmeni istemedim," dedi Roberta. "Orada televizyona çıkıp çıkmayacağından da emin olamadım. Hatta gazetelerin yazacağından bile. Sadece, bunu bu şekilde öğrenmeni istemedim."

Garp bu telefonun eski ya da yeni New Hempshire valisiyle pek ilgisi olmadığını anlamış olsa da rahat bir sesle, "Kim kazandı?" diye sordu.

"Annen... *Vuruldu*," dedi Roberta. "Onu öldürdüler, Garp. Piçin teki onu bir geyik tüfeğiyle vurdu."

"Kim?" diye fısıldadı Garp.

"Bir *adam*," diye inledi Roberta. Bu, kullanabileceği en kötü kelimeydi: Bir *adam*. Roberta, "Kadınlardan nefret eden bir adam," dedi. "Avcıymış." Roberta içini çekti. "Av sezonu yeni açılmış ya da açılmak üzereymiş, kimse adamın elinde tüfek olmasını tuhaf bulmamış. Onu vurdu."

"Öldü mü?" diye sordu Garp.

"Yere düşmeden önce onu tuttum," deyip ağladı Roberta. "Hiç yere çarpmadı, Garp. Tek kelime bile söylemedi. Başına ne geldiğini bile anlamadı, Garp. Bundan eminim."

"Adamı yakaladılar mı?" diye sordu Garp.

"Biri onu vurdu, ya da adam kendi kendini vurdu," dedi Roberta.

"Öldü mü?" diye sordu Garp.

"Evet, o piç de öldü," dedi Roberta.

"Yalnız mısın, Roberta?" diye sordu Garp.

Roberta ağlayarak, "Hayır," dedi. "Burada epey kalabalığız. Sizin evinizdeyiz." Garp hepsinin Dog's Head Limanı'ndaki evde, öldürülen liderleri için ağlayışını hayal etti.

"Cesedinin bir tıp fakültesine bağışlanmasını istiyordu," dedi Garp. "Roberta?"

"Seni duydum," dedi Roberta. "Bu çok korkunç."

"O böyle istiyordu," dedi Garp.

"Biliyorum," dedi Roberta. "Eve gelmelisin."

"Hemen geleceğim," dedi Garp.

"Ne *yapacağımızı* bilmiyoruz," dedi Roberta.

"Yapılabilecek ne *var* ki?" diye sordu Garp. "Yapılabilecek hiçbir şey yok."

"Bir şeyler *olmalı*," dedi Roberta. "Ama o, cenaze töreni istemediğini söylerdi hep."

"Kesinlikle hayır," dedi Garp. "Cesedinin bir tıp fakültesine bağışlanmasını istiyordu. Bunu ayarlamalısın Roberta: Annemin istediği buydu."

"Ama *bir şeyler* yapmalıyız," diye itiraz etti Roberta. "Belki dini bir tören değil, ama bir şeyler yapılmalı."

Garp ona, "Ben oraya gelene kadar hiçbir şey yapma," dedi.

"Çok şey konuşuluyor," dedi Roberta. "İnsanlar yürüyüş gibi bir şey düzenlemek istiyor."

"Onun tek ailesi benim, Roberta," dedi Garp. "Onlara bunu söyle."

Roberta sert bir sesle, "Biliyorsun ki o *çoğumuz* için çok değerliydi," dedi.

"Evet ve bu öldürülmesine sebep oldu!" diye düşündü Garp ama hiçbir şey söylemedi.

"Onu korumaya çalıştım!" diye bağırdı Roberta. "O otoparka gitmemesini söylemiştim!"

Garp yumuşak bir sesle, "Bu kimsenin suçu değil, Roberta," dedi.

"*Sen* birilerinin suçlanması gerektiğini düşünürsün," dedi Roberta. "Sen hep böylesin."

"Lütfen, Roberta," dedi Garp. "Sen benim en iyi arkadaşımsın."

490

"Sana bunun kimin suçu olduğunu söyleyeyim," dedi Roberta. "Suçlu *erkekler*, Garp. Suçlu iğrenç, canice cinselliğiniz! Bizi istediğiniz gibi *sikemediğinizde* yüzlerce farklı yolla öldürüyorsunuz!"

"Roberta, lütfen, *ben* böyle değilim," dedi Garp.

"Evet, sen de böylesin," diye fısıldadı Roberta. "Hiçbir erkek bir kadının arkadaşı olamaz."

"Ben *senin* arkadaşınım, Roberta," dedi Garp ve Roberta bir süre ağladı. Bu Garp için, derin bir gölün üzerine yağan yağmurun sesi gibiydi.

"Üzgünüm," diye fısıldadı Roberta. "Tüfekli adamı sadece bir saniye önce görebilmiş olsaydım, önüne atlayıp onu vurmasını engelleyebilirdim. Ve biliyorsun ki *yapardım*."

"Yapacağını biliyorum, Roberta," dedi Garp ve *kendisinin* bunu yapıp yapamayacağını düşündü. Elbette annesini seviyor ve şu an çok acı verici bir kayıp hissi yaşıyordu. Ama kendini Jenny Fields'a hiç aynı cinsiyetten takipçileri kadar *adanmış* hissetmiş miydi?

Bu kadar geç saatte gelen telefon için ev sahibesinden özür diledi. Ona annesinin öldüğünü söylediğinde, yaşlı kadın haç çıkardı. Çökmüş yanakları ve dişsiz diş etleri, kendi ailesinden aldığı ölüm haberlerinin sessiz ama net göstergeleriydi.

Helen çok uzun zaman ağladı; Jenny'nin adaşı, minik Jenny, Garp'ı kucağından indirmiyordu. Duncan ve Garp gazeteleri taradı, ama haberler, mucizevi televizyon dışında, Avusturya'ya ertesi gün ulaşıyordu.

Garp annesinin öldürülüşünü ev sahibesinin televizyonunda izledi.

New Hempshire'daki alışveriş merkezinde seçimle ilgili bir saçmalık vardı. Alışveriş merkezi denize yakınmış gibi görünüyordu; Garp bunun Dog's Head Limanı'na birkaç kilometre uzaklıktaki alışveriş merkezi olduğunu anladı.

Görevli vali her zamanki aptalca ve kaba saba fikirlerini savunuyordu. Rakibi olan kadın eğitimli, idealist ve nazik görünüyordu; aynı zamanda da valinin temsil ettiği aptalca ve kaba saba şeylere karşı öfkesini zorlukla kontrol altında tutuyormuş gibi görünüyordu.

Alışveriş merkezinin otoparkının etrafı kamyonetlerle sarılmıştı. Kamyonetler av giysileri giyip av şapkaları takmış adamlarla doluydu; görünüşe bakılırsa, yerel New Hamphsire halkını temsil ediyorlardı. Karşılarında New Hampshire'la yeni ilgilenmeye başlamış, New Yorklu boşanmış kadınlar vardı.

Valinin rakibi olan hoş kadın da New Yorklu boşanmış bir kadın sayılabilirdi. On beş yıl boyunca New Hempshire'da yaşamış ve çocuğunun burada okumuş olması, şu anki vali ve kamyonetleriyle otoparkın etrafını sarmış destekçileri tarafından gözardı edilen bir gerçekmiş gibi görünüyordu.

Bir sürü pankart ve arkası kesilmeyen bir yuhalama vardı.

Ayrıca, üzerlerinde üniformalarıyla, kramponları otoparkın beton zemini üzerinde tıkırdayan bir lise futbol takımı da oradaydı. Kadın adaylardan birinin oğlu bu takımda oynuyordu ve New Hampshire'a, annesine oy vermenin gayet erkekçe bir şey olduğunu gösterebilmek umuduyla takımını getirmişti.

Kamyonetlerindeki avcılar, bu kadına oy vermenin eşcinselliği, lezbiyenliği, sosyalizmi, nafaka davalarını, New York'u ve bunun gibi şeyleri desteklediğini düşünüyordu. Garp haberi izlerken, bunların New Hempshire'da hoşgörüyle karşılanan şeyler olmadığını fark etti.

Garp, Helen, Duncan ve bebek Jenny, Viyana'daki pansiyonda oturup Jenny Fields'ın öldürülüşünü izledi. Çılgına dönmüş yaşlı ev sahibeleri onlara kahve ve küçük kekler ikram etti; sadece Duncan bir şeyler yedi.

Sonra, otoparkta toplanmış insanlara hitap etme sırası Jenny Fields'a geldi. Bir kamyonetin arkasına çıkıp konuşacaktı; Roberta Muldoon onu arka kapağın üzerine kaldırıp mikrofonu ayarladı. Garp'ın annesi kamyonette, özellikle de Roberta'nın yanında küçücük görünüyordu, ama Jenny'nin üniforması o kadar beyazdı ki net ve parlak bir ışıkla göze çarpıyordu.

"İsmim Jenny Fields," dediğinde bazı dinleyiciler tezahürat
492 ederken bazıları ıslık çalıp yuhaladı. Otoparkın etrafına dizilmiş kamyonetlerden korna sesleri yükseliyordu. Polis kamyonetlere yollarına devam etmelerini söylüyordu; kamyonetler devam ediyor, sonra geri geliyor, sonra yine uzaklaşıyordu. Jenny Fields, "Çoğunuz kim olduğumu biliyorsunuz," dedi. Yine yuhalamalar, tezahüratlar ve korna sesleri yükseldi. Bunu, kıyıda patlayan bir dalganın sesi gibi tek, keskin bir tüfek sesi takip etti.

Kimse kurşunun nereden geldiğini görmemişti. Roberta Muldoon, Garp'ın annesini kollarının altından yakaladı. Jenny'nin beyaz üniformasının üzerinde ufak, koyu renk bir leke oluşmuştu. Sonra Roberta, kollarında Jenny'yle kamyonetin arkasından indi ve onu, topu zor bir gole doğru taşıyan eski bir iç açık oyuncusu gibi, kalabalığı iki yana yararak taşıdı. Kalabalık ikiye ayrıldı; Jenny'nin beyaz üniforması Roberta'nın kollarında neredeyse görünmez hâle gelmişti. Roberta'nın önünü kesmek için ilerleyen bir polis arabası vardı; birbirlerine yaklaştıklarında Roberta, Jenny Fields'ın bedenini devriye arabasına uzattı. Garp bir an için annesinin hareketsiz, beyaz üniformasının kalabalığın üzerine

kaldırılıp bir polis memurunun kollarına indiğini gördü. Memur, Roberta'nın arabaya binmesine yardım etti.

Araba hızla uzaklaştı. Kamera bir süre, otoparkın etrafındaki kamyonetlerle birkaç polis arabası arasında yaşanan silahlı bir çatışma yüzünden odağını kaybetti. Sonra, üzerinde bir av ceketi olan bir adamın, yerdeki yağ birikintisi gibi bir şeyin içinde yatan hareketsiz bedeni göründü. Ve bunu, muhabirin "geyik tüfeği" olduğunu söylediği bir şeyin görüntüsü takip etti.

Geyik avı sezonunun resmen başlamadığı belirtildi.

Yayında çıplaklık olmaması dışında, olayın tamamı baştan sona ucuz bir melodramdı.

Garp, haberleri izlemelerine izin verdiği için ev sahibesine teşekkür etti. İki saat sonra Frankfurt'tan New York'a giden uçağa biniyorlardı. Su Kurbağası, uçaklardan çok korkan Helen için bile yanlarında değildi. Bir süreliğine Su Kurbağası'nın başka bir yerde olduğunu biliyorlardı.

Garp'ın düşünebildiği tek şey, Atlantik Okyanusu'nun diğer kıyısında bir yerlerde, annesinin kendine çok uygun "son sözlerle" öldüğüydü. Jenny Fields, "Çoğunuz kim olduğumu biliyorsunuz," dedikten sonra ölmüştü. Garp uçakta bu cümleyi söylemeyi denedi.

"Çoğunuz kim olduğumu biliyorsunuz," diye fısıldadı. Duncan uyuyordu fakat koridorun karşısındaki Helen onu duydu ve uzanıp Garp'ın elini tuttu.

T. S. Garp, deniz seviyesinin binlerce fit üzerinde, onu şiddet dolu ülkesinde ünlü olmaya doğru götüren uçağın içinde ağladı.

17
İLK FEMİNİST CENAZE VE DİĞER CENAZELER

"Walt öldüğünden beri hayatımın bir epilog olduğunu hissediyo-
494 rum," diye yazacaktı T. S. Garp.

Garp, Jenny Fields öldüğünde bu kafa karışıklığının daha da arttığını hissetmiş olmalıydı; zaman bir plana göre akıyordu. Ama neydi bu plan?

John Wolf'un New York'taki ofisinde oturmuş, annesinin ölümünü çevreleyen çok sayıda planı anlamaya çalışıyordu.

"Bu cenazeye ben izin vermedim," dedi Garp. "Nasıl bir cenaze olabilir ki? Ceset nerede, Roberta?"

Roberta Muldoon, sakince, cesedin Jenny'nin gitmesini istediği yerde olduğunu söyledi. Roberta, önemli olanın onun bedeni olmadığını söyledi. Bu sadece bir anma toplantısı olacaktı; bunu bir "cenaze" gibi düşünmemek daha doğruydu.

Gazeteler, bunun New York'taki ilk feminist cenaze olacağını yazmıştı.

Polis, şiddetli olaylar olmasını beklediklerini söylüyordu.

"İlk feminist cenaze mi?" dedi Garp.

"O, birçok kadın için çok değerliydi," dedi Roberta. "Buna kızma. Biliyorsun ki sen onun *sahibi* değilsin."

John Wolf gözlerini devirdi.

Duncan Garp, John Wolf'un Manhattan'da kırkıncı kattaki ofisinin penceresinden dışarı baktı. Bu muhtemelen Duncan'a kendini, az önce indiği uçaktaymış gibi hissettiriyordu.

Helen başka bir ofiste telefonla konuşuyordu. Eski ve güzel Steering kasabasındaki babasına ulaşmaya çalışıyordu. Ernie'nin, New York'tan havalanan uçaklarını Boston'da karşılamasını istiyordu.

Garp yavaşça, "Pekâlâ," dedi; minik bebek Jenny'yi dizinin üstüne oturtmuştu. "Pekâlâ. Bunu onaylamadığımı biliyorsun, Roberta, ama gideceğim."

"*Gidecek* misin?" dedi John Wolf.

"Hayır!" dedi Roberta. "Yani gitmek *zorunda* değilsin."

"Biliyorum," dedi Garp. "Ama haklısın. Muhtemelen böyle bir şey hoşuna giderdi, bu yüzden gideceğim. Orada neler olacak?"

"Bir sürü konuşma olacak," dedi Roberta. "Orada olmak istemezsin."

"Ve kitabından bölümler okunacak," dedi John Wolf. "Onlara birkaç kopya bağışladık." 495

Roberta gergin bir sesle, "Ama orada olmak *istemezsin*," dedi. "Lütfen gitme."

"Gitmek istiyorum," dedi Garp. "Sana, o pislikler annem hakkında ne söylerse söylesin sinirlenmeyeceğime ya da onları yuhalamayacağıma söz veriyorum. İlgilenen olursa, bende de onun yazdığı, okuyabileceğim bazı şeyler var. Ona feminist demeleri konusunda ne düşündüğünü yazdığı yazıyı hiç okudun mu?" Roberta ve John Wolf birbirlerine baktılar; üzgün ve solgun görünüyorlardı. Garp, "Annem, 'Bana feminist denmesinden nefret ediyorum çünkü bu, erkekler hakkındaki duygularımı ya da yazma biçimimi tanımlamak için benim seçtiğim bir etiket değil,' diyordu."

"Seninle tartışmak istemiyorum, Garp," dedi Roberta. "Şimdi değil. Annenin başka şeyler de söylediğini gayet iyi biliyorsun. Bu etiketi sevse de sevmese de o bir feministti. O, kadınların maruz kaldıkları adaletsizlikleri gözler önüne seren, kadınların kendi

hayatlarını yaşamalarına ve kendi seçimlerini yapmalarına olanak sağlayan biriydi."

"Öyle mi?" dedi Garp. "Ve kadınların başına gelen *her şeyin* sadece kadın oldukları *için* başlarına geldiğine mi inanıyordu?"

"Buna inanmak için çok aptal olmalısın, Garp," dedi Roberta. "Sanki hepimiz Ellen James'ciymişiz gibi konuşuyorsun."

"Lütfen ikiniz de buna bir son verin," dedi John Wolf.

Jenny Garp, kısa bir çığlık atıp Garp'ın dizine vurdu; Garp şaşkınlıkla, sanki kucağında bir canlı olduğunu unutmuş gibi baktı.

"Ne oldu?" diye sordu kızına. Fakat bebek tekrar sessizleşmiş, John Wolf'un ofisinde, başka hiç kimsenin göremediği bazı desenleri izlemeye başlamıştı.

"Cümbüş ne zaman?" diye sordu Garp, Roberta'ya.

"Akşamüstü beşte," dedi Roberta.

"Eminim ki bu saati, New York'taki sekreterlerin yarısının işten bir saat erken çıkabilmesi için seçmişlerdir," dedi John Wolf.

"New York'ta çalışan kadınların hepsi sekreter değil," dedi Roberta.

"Ama saat dörtle beş arasında en çok *eksikliği hissedilecek* olanlar sekreterler," dedi John Wolf.

"Tanrım," dedi Garp.

Helen içeri girip telefonla babasına ulaşamadığını söyledi.

"Güreş antrenmanındadır," dedi Garp.

"Güreş sezonu daha açılmadı," dedi Helen. Garp, en son Viyana'dayken ayarladığı, Birleşik Devletler'le birkaç saat fark olan saatinin takvimine baktı. Ama Steering'de güreş sezonunun, Şükran Günü'nden sonraya kadar resmen başlamadığını biliyordu. Helen haklıydı.

"Spor salonundaki ofisini aradığımda evde olduğunu söylediler," dedi Helen, Garp'a. "Ama evi aradığımda telefonu açan olmadı."

"Havaalanından bir araba kiralarız," dedi Garp. "Zaten akşama kadar hiçbir yere gidemeyiz. Şu lanet olası cenazeye katılmam gerekiyor."

"Hayır, katılman *gerekmiyor*," diye ısrar etti Roberta.

"Aslında," dedi Helen, "zaten *katılamazsın*."

Roberta ve John Wolf yine üzgün ve solgun görünüyordu; Garp, hiçbir şey anlamamış gibi görünüyordu.

"Ne demek *katılamam*?" diye sordu.

"Bu, feminist bir cenaze," dedi Helen. "Gazeteyi *okudun* mu yoksa sadece başlıklara mı baktın?"

Garp suçlayan gözlerle Roberta Muldoon'a baktı ama o, pencereden dışarıyı izleyen Duncan'a bakıyordu. Duncan teleskopunu çıkarmış, Manhattan'ı gözetliyordu.

"Cenazeye gidemezsin, Garp," diye itiraf etti Roberta. "Bu doğru. Bunu sana söylemedim çünkü çok kızacağını düşündüm. Zaten gitmek *isteyeceğini* tahmin etmemiştim."

"Gitmem *yasak* mı?" dedi Garp.

"Bu kadınlara özel bir cenaze," dedi Roberta. "*Kadınlar* onu çok seviyordu ve yasını da kadınlar tutacak. Bunun böyle olmasını istedik."

Garp kaşlarını çatıp Roberta Muldoon'a baktı. "*Ben* de onu seviyordum," dedi. "Ben onun tek çocuğuyum. *Erkek* olduğum için bu cümbüşe gidemeyeceğimi mi söylüyorsun?"

"Keşke bunun bir cümbüş olduğunu söylemesen," dedi Roberta.

"Cümbüş ne demek?" diye sordu Duncan.

Jenny Garp tekrar çığlık attı ama Garp umursamadı. Helen bebeği ondan aldı.

"Annemin cenazesine hiçbir erkeğin alınmayacağını mı söylüyorsun?" diye sordu Garp, Roberta'ya.

"Söyledim ya, bu tam bir cenaze değil," dedi Roberta. "Daha çok bir toplantı, duruma uygun bir protesto."

"Gideceğim, Roberta," dedi Garp. "Adının ne olduğu umurumda değil."

"Tanrım," dedi Helen. Kucağında bebek Jenny'yle ofisten çıktı. "Tekrar babama ulaşmaya çalışacağım," dedi.

"Tek kollu bir adam görüyorum," dedi Duncan.

Roberta yumuşak bir sesle, "Lütfen gitme, Garp," dedi.

"Roberta haklı," dedi John Wolf. "Ben de gitmek istedim. Sonuçta ben de onun editörüydüm. Ama bırak bunu istedikleri gibi yapsınlar, Garp. Bence bu fikir Jenny'nin hoşuna giderdi."

"Neyin annemin hoşuna gideceği umurumda değil," dedi Garp.

"Bu doğru," dedi Roberta. "Oraya gitmemen için bir başka sebep daha."

John Wolf onu, "Bazı kadın hareketlerinin, *kitabına* nasıl tepki verdiğini bilmiyorsun," diyerek uyardı.

Roberta Muldoon gözlerini devirdi. Garp, daha önce de annesinin şöhretinden ve kadın hareketinin ününden faydalanmakla suçlanmıştı. Roberta, John Wolf'un Jenny'nin suikastının hemen ardından baskıya gönderdiği *Bensenhaver'a Göre Dünya*'nın reklamlarını görmüştü. Garp'ın kitabı, trajedilerin kaymağını yiyormuş gibi görünüyordu; reklamda, "oğlunu kaybeden zavallı yazar"dan bahsediliyordu ve şimdi annesini de kaybetmişti.

John Wolf bundan pişman olsa da, Garp'ın bu reklamı görmemesi büyük bir şanstı.

Bensenhaver'a Göre Dünya çılgınca sattı. Yıllar boyunca tartışmalara konu olacak, üniversitelerde incelenecekti. Neyse ki Garp'ın diğer kitapları da bazı üniversitelerde incelenmeye başlandı. Derslerden birinde Jenny'nin otobiyografisi, Garp'ın üç romanı ve Stewart Percy'nin yazdığı *Everett Steering Akademisi'nin Tarihi* kitabı birlikte okutuluyordu. Bu dersin amacı, kitaplarında avcılık yapıp *gerçek* görünen kısımları bularak Garp'ın *hayatı* hakkındaki her şeyi öğrenmekti.

Garp'ın hiçbir zaman bu dersten haberdar olmaması da büyük bir şanstı.

Manhattan'daki sokak ve pencerelerde özürlü ve engellileri arayan Duncan Garp, "Tek bacaklı bir adam görüyorum," dedi. Bu, yıllarca sürebilecek bir işti.

"Lütfen kes şunu, Duncan," dedi Garp.

"Garp, gerçekten gitmek istiyorsan," diye fısıldadı Roberta Muldoon, "kılık değiştirmen lazım."

"Bir erkeğin içeri girmesi bu kadar zorsa," diye parladı Garp, Roberta'ya, "dua et de kapıda kromozom kontrolü yapmasınlar." Bunu söylediği an pişman oldu; Roberta'nın tokat yemiş gibi irkildiğini hissetti ve onun kocaman ellerini avuçlarına alıp Roberta'nın da elini sıktığını hissedene kadar bırakmadı. "Üzgünüm," diye fısıldadı. "Oraya gitmek için kılık değiştirmem gerekiyorsa, giyinmeme yardım etmek için burada olman iyi bir şey. Yani, sen bu konuda deneyimlisin, değil mi?"

"Evet," dedi Roberta.

"Bu büyük bir saçmalık," dedi John Wolf.

"O kadınların bazıları seni tanırsa paramparça eder," dedi Roberta, Garp'a. "En azından, kapıdan içeri girmene bile izin vermezler."

Helen kalçasına dayadığı, çığlıklar atan Jenny Garp'la ofise döndü.

"Dekan Bodger'ı aradım," dedi Garp'a. "Ondan babama ulaşmaya çalışmasını istedim. Böyle ortadan kaybolmak hiç babama göre bir şey değil."

Garp başını iki yana salladı.

"Hemen havaalanına gitmeliyiz," dedi Helen. "Boston'da bir araba kiralayıp Steering'e ulaşmalıyız. Çocukların dinlenmesi gerek. Sonra hâlâ istiyorsan New York'a dönüp haçlı seferini düzenleyebilirsin."

"*Sen* git," dedi Garp. "Ben daha sonra, başka bir uçakla gelip kendi arabamı kiralarım."

"Bu çok aptalca," dedi Helen.

"Ve gereksizce pahalıya patlar," dedi Roberta.

"Artık bir sürü param var," dedi Garp; kuru bir gülümsemeyle John Wolf'a baktı ama karşılık alamadı.

John Wolf, Helen ve çocukları havaalanına götürmeye gönüllü oldu.

"Tek kollu bir adam, tek bacaklı bir adam, topallayan biri ve burnu olmayan biri," dedi Duncan.

"Biraz bekle, sonra babana bak," dedi Roberta Muldoon.

Garp kendini düşündü: Annesinin anma törenine gidebilmek için kadın kılığına girmesi gereken, yas tutan eski bir güreşçi. Helen'ı, çocukları hatta John Wolf'u öptü. "Baban için endişelenme," dedi Helen'a.

"Garp için de endişelenme. Onu o kadar iyi gizleyeceğim ki kimse ilişemeyecek," dedi Roberta da Helen'a.

"Keşke *sen* de kimseye ilişmesen," dedi Helen, Garp'a.

John Wolf'un kalabalık ofisinde aniden bir kadın daha belirdi. Kimse onu fark etmemişti ama kadın John Wolf'un dikkatini çekmeye çalışıyordu. Kısa, net bir sessizlik ânı oluşunca konuştu ve herkes ona baktı.

"Bay Wolf?" dedi kadın. Kır saçlı, açık kahverengi tenli bir kadındı ve ayakları onu öldürüyormuş gibiydi. Bir elektrikli süpürgenin kordununu geniş belinin etrafına iki tur dolamıştı.

John Wolf, "Evet, Jillsy?" deyince, Garp kadına baktı. Gelen, elbette Jillsy Sloper'dı; John Wolf'un, yazarların isimleri hatırlayacağını bilmesi gerekirdi.

"Acaba bana bu akşamüstü biraz erken çıkmam için izin verebilir misiniz? Çünkü cenazeye gitmek istiyorum," dedi Jillsy. Çenesi yere dönüktü ve zor anlaşılan bir mırıltı hâlinde, mümkün mertebe az sözcük kullanarak konuşmuştu. Tanımadığı insanların yanında ağzını açmaktan hoşlanmazdı; ayrıca Garp'ı da tanımıştı ve onunla asla tanıştırılmak istemiyordu.

John Wolf hızla, "Evet, tabii erken çıkabilirsin," dedi. O da Jillsy Sloper'ı Garp'la tanıştırmak istemiyordu.

"Bir dakika," dedi Garp. Jillsy Sloper ve John Wolf donakaldı. Garp ona, "Jillsy Sloper sen misin?" diye sordu.

"Hayır!" diye haykırdı John Wolf. Garp öfkeli gözlerle ona baktı.

Jillsy, Garp'a, "Nasılsınız?" derken ona bakmıyordu.

"*Siz* nasılsınız?" dedi Garp. Ona baktığı an, bu kederli kadının,

John Wolf'un söylediği gibi kitabını çok *beğenmediğini* anlamıştı.

"Anneniz için üzgünüm," dedi Jillsy.

"Çok teşekkür ederim," dedi Garp ama Jillsy Sloper'ı rahatsız eden bir şey olduğunu görebiliyordu; bunu herkes görebiliyordu.

Jillsy aniden Garp'a, "O, sizin üç katınız kadar değerliydi!" diye bağırdı. Çamur sarısı gözlerinde gözyaşları vardı. "O korkunç kitaplarınızın dört, beş katı değerliydi!" diye haykırdı. Sonra "Tanrım," diye mırıldanıp hepsini John Wolf'un ofisinde bıraktı. "Tanrım, Tanrım."

Duncan Garp, topallayan birini daha gördüğünü düşündü ama babasının, gözlediği insanları duymak istemediğini görebiliyordu.

New York'ta düzenlenen ilk feminist cenazede, yaslı katılımcılar nasıl davranacaklarından emin değillermiş gibi görünüyorlardı. Belki de bunun sebebi, toplantının kilisede değil de şehirdeki üniversitenin karmaşık binalarından birindeki, kimsenin dinlemediği konuşmaların yankılarıyla dolu bir konferans salonunda yapılmasıydı. Devasa alan, rock grupları ve zaman zaman gelen, tanınmış şairlere yapılan tezahüratların izini taşıyan, neşeli bir hisse sahipti. Ama aynı zamanda, burada çok önemli derslerin verilmiş ve yüzlerce insanın notlar almış olduğu bilgisiyle hayli ciddi bir yerdi.

Alanın adı, Hemşirelik Okulu Salonu'ydu, bu yüzden de Jenny Fields'ı anmak için çok uygun bir yerdi. Sol göğsünün üzerine minik kalpler işlenmiş Orijinal Jenny Fields üniformalarını giymiş hayranlarla, her zaman beyaz ve dümdüz olan hemşire üniformasını giymek için başka sebepleri olan, ama meraktan veya sempati duydukları için veya ikisinin karışımı bir duyguyla törene göz atmak için duran gerçek hemşireleri birbirinden ayırmak epey zordu.

Yavaş yavaş kıpırdanan ve kendi arasında mırıldanan büyük kalabalığın içinde bir sürü beyaz üniforma vardı ve Garp hemen Roberta'ya küfretti. "Sana hemşire kılığına girebileceğimi söylemiştim," dedi. "O zaman biraz daha az dikkat çekerdim."

"Hemşire gibi giyinirsen daha çok dikkat çekeceğini düşünmüştüm," dedi Roberta. "Bu kadar çok olacaklarını bilmiyordum."

"Ülke çapında kahrolası bir akıma dönüşecek bu," diye mırıldandı Garp. "Bak görürsün," dedikten sonra konuşmadı; kendini olabildiğince ufaltıp Roberta'nın yanında durdu; herkesin ona baktığını ve her nasılsa erkek olduğunu, ya da en azından, Roberta'nın onu uyardığı gibi, düşmanca tavrını fark ettiğini hissediyordu.

Devasa konferans salonunun tam ortasında, sahnenin ve konuşmacı platformunun üç sıra gerisinde oturdular; çok sayıda kadın gelip arkalarına oturmuştu. Sıralar hıncahınç doluydu ve arka tarafta, sonuna kadar açılmış kapının önündeki (oturacak yer olmayan) boşlukta, tören boyunca burada oturmak istemeyen ama saygılarını sunmak için gelmiş olan kadınlar yavaş hareketlerle bir kapıdan girip diğerinden çıkıyordu. Sanki sayıca daha kalabalık olan oturan izleyiciler Jenny Fields'ın kapağı açık tabutuymuş
502 da yavaş yürüyen kadınlar onları görmek için gelmiş gibiydi.

Elbette Garp, açık tabutun *kendisi* olduğunu ve diğer tüm kadınların onu, solgunluğunu, yüzünün rengini ve akıl almaz kılık değiştirme girişimini incelediğini hissediyordu.

Belki de Roberta'nın bunu ona yapmasının sebebi, buraya gelmek konusunda onunla inatlaşması ya da kromozomlar hakkında yaptığı acımasız şakaydı. Roberta, Garp'a, Oren Rath'ın kamyonetinin renginde, ucuz, turkuvaz bir tulum giydirmişti. Tulumun, Garp'ın kasıklarından boynuna kadar yükselen altın rengi bir fermuarı vardı. Garp tulumun kalçalarını yeterince dolduramıyordu ama memeleri –daha doğrusu Roberta'nın onun için ayarladığı sahte memeleri– göğüs ceplerini gerip zavallı fermuarın yamuk durmasına sebep oluyordu.

"Nasıl da güzel memelerin var!" dedi Roberta.

"Roberta, seni hayvan!" dedi Garp da.

Kocaman ve çok çirkin sutyenin askıları omuzlarına batıyordu. Ama Garp ne zaman bir kadının ona baktığını görse ve belki de cinsiyetinden şüphelendiğini düşünse, yan dönüp ona kendi-

ni gösteriyordu. Bunun her türlü şüpheyi ortadan kaldırmasını umuyordu.

Peruktan ise o kadar emin değildi. Bir fahişenin karmakarışık saçlarına benzeyen bal rengi peruk, altındaki kafa derisini kaşındırıyordu.

Boğazına güzel, yeşil ipekten bir eşarp bağlamıştı.

Koyu renk yüzünün üstüne onu hasta gibi gösteren grimsi bir pudra sürülmüştü ama Roberta bunun, sakallarını sakladığını söylüyordu. Epey ince dudakları kiraz rengine boyanmıştı ama Garp durmadan onları yalayıp ruju ağzının kenarlarına bulaştırıyordu.

Roberta ona, "Az önce öpüşmüşsün gibi görünüyorsun," diyerek güvence verdi.

Garp üşüse de Roberta onun kar montunu giymesine izin vermedi; bu, omuzlarının çok kalın görünmesine sebep oluyordu. Ve Garp'ın ayaklarında çok yüksek topuklu, dize kadar uzanan, Roberta'nın rujuna uygun olduğunu söylediği, kiraz renkli, sentetik kumaştan botlar vardı. Garp kendini bir dükkânın vitrininde görünce, Roberta'ya, ergen bir fahişe gibi göründüğünü söyledi.

Roberta onu, "*Yaşlanmakta olan* ergen bir fahişe," diye düzeltti.

"İbne bir paraşütçü," dedi Garp.

"Hayır, bir kadın gibi görünüyorsun, Garp," diyerek onu rahatlattı Roberta. "Çok zevkli bir kadın olduğun söylenemez, ama kadına benziyorsun."

Garp, Hemşirelik Okulu Salonu'nda huzursuzca kıpırdanarak oturuyordu. Korkunç çantasının kaşındıran püsküllerini büktü; çanta, kenevirden yapılmış, Doğu'ya ait desenleri olan, içine Garp'ın cüzdanının zorlukla sığdığı bir şeydi. Roberta Muldoon, Garp'ın gerçek giysilerini, diğer kimliğini kocaman, ağzına kadar dolu olan omuz çantasına saklamıştı.

Roberta zayıf, gaga burunlu, kemirgenlerinkine benzeyen yüzünü aşağı çevirip burnundan konuşan bir kadını işaret ederek, "Bu, Manda Horton-Jones," dedi. Kadın daha önceden hazırladığı, sert bir konuşma metnini okuyordu.

Garp, Manda Horton-Jones'un kim olduğunu bilmiyordu; omzunu silkip konuşması bitene kadar ona katlandı. Konuşmalar arasında rahatsız edici, kadınları birleşmeye çağıran siyasi çağrılardan, acı dolu, kişisel Jenny Fields anılarına kadar birçok şey vardı. İzleyiciler alkışlamaları mı, dua etmeleri mi, onaylarını sesli dile getirmeleri mi yoksa ciddiyetle başlarını mı sallamaları gerektiğini bilmiyordu. Ortamda hem bir yas hem de yoğun bir saldırı hissiyle yüklü, şiddetli bir birliktelik atmosferi vardı. Garp bunun doğal ve hem annesine hem de kendisinin kadın hareketinin ne olduğu hakkındaki bilgisizliğine uygun olduğunu düşündü.

"Bu, Sally Devlin," diye fısıldadı Roberta. Kürsüye çıkan kadın hoş ve bilge görünüyordu ve Garp sanki onu bir yerden tanıdığını düşündü. Garp hemen, kendini ona karşı koruması gerektiğini hissetti. Bu konuda ciddi değildi ama sadece Roberta'yı sinir etmek için, "Güzel bacakları var," dedi.

Roberta, "Seninkilerden güzel," deyip güçlü başparmağı ve pasları yakalayan uzun işaretparmağıyla Garp'ın kasığına can yakıcı bir çimdik attı. Garp, Roberta'nın Philedelphia Eagles'ta oynadığı zamanlarda, bu parmağın birçok kez kırıldığını düşündü.

Sally Devlin onlara, sınıfta dersi dinlemeyen hatta kıpırdamadan duramayan çocukları sessizce azarlıyormuş gibi yumuşak ve üzgün gözlerle baktı.

Alçak sesle, "Bu anlamsız cinayet aslında bunları hak etmiyor," dedi. "Ama Jenny Fields çok fazla *insana* yardım etmişti; o, zor zamanlardan geçen kadınlara karşı çok sabırlı ve cömertti. Hayatında birinin yardımını almış olan herkes, onun başına gelenler için kendini çok kötü hissetmeli."

Garp o an kendini gerçekten de çok kötü hissetti; etrafındaki yüzlerce kadının aynı anda içini çekip hıçkırdığını duydu. Yanındaki Roberta'nın ona değen geniş omuzları sarsılıyordu. Belki de tam arkasında oturan kadının, korkunç turkuvaz tulumun içinde sıkışmış omzunu tuttuğunu hissetti. Rahatsız edici ve uygunsuz giysisi yüzünden bir tokat yemek üzere olup olmadığını merak

etti ama kadının eli omzunda kaldı. Belki de kadının desteğe ihtiyacı vardı. Garp, o an hepsinin kendilerini birbirlerinin kız kardeşleri gibi hissettiğini biliyordu.

Sally Devlin'in neler söylediğini dinlemek için başını kaldırdı, ama onun da gözleri dolmuştu ve Bayan Devlin'i net göremiyordu. Fakat onu *duyabiliyordu*; kadın ağlıyordu. Kocaman, yoğun ve içten hıçkırıklarla ağlıyordu! Konuşmasına dönmeye çalışıyordu ama gözleri sayfanın neresinde kaldığını bulamıyordu; sayfa, mikrofona çarpıyordu. Garp'ın daha önce gördüğünü düşündüğü çok güçlü görünen bir kadın, annesinin yanında gördüğü o koruma tipli kadınlardan biri, Sally Devlin'in platformdan inmesine yardım etmeye çalıştı fakat Bayan Devlin inmek istemiyordu.

Hâlâ ağlarken, hıçkırıklarını ve kontrolünü kaybetmesini kastederek, "Bunu yapmayacaktım," dedi. "Söyleyeceğim başka şeyler de var," diye itiraz etti fakat sesini kontrol edemiyordu. Bayan Devlin, Garp'ı çok etkileyen vakur bir tavırla, "Lanet olsun," dedi.

İriyarı, sert görünüşlü kadın kendini tek başına, mikrofonun önünde buldu. İzleyiciler sessizce bekledi. Garp omzundaki elin titrediğini, belki de onu çektiğini hissetti. Roberta'nın kucağındaki kocaman ellerine baktığında, omzundaki elin çok küçük olduğunu anladı.

İriyarı, sert görünüşlü kadın bir şeyler söylemek istiyordu ve dinleyiciler bekledi. Ama onun bir şey söylemesini sonsuza dek beklemeleri gerekecekti. Roberta onu tanıyordu. Roberta, Garp'ın yanında ayağa kalkıp iriyarı, sert görünüşlü kadını ve mikrofonun önündeki yorucu sessizliğini alkışlamaya başladı. Diğerleri de Roberta'nın alkışına eşlik etti hatta neden alkışladığı hakkında hiçbir fikri olmayan Garp bile ona katıldı.

"Ellen James'ci," diye fısıldadı Roberta ona. "Hiçbir şey *söyleyemez*." Ama kadın, acı dolu, üzgün yüzüyle kalabalığın kalbini eritmişti. Şarkı söylüyormuş gibi ağzını açtı ama hiç ses çıkmadı. Garp, onun kökünden kesilmiş dilini görebildiğini hayal etti. Annesinin bu delileri nasıl desteklediğini hatırladı; Jenny ona gelen herkese çok iyi davranırdı. Ama Jenny sonunda, belki de sadece

Garp'a, yaptıkları şeyi onaylamadığını itiraf etmişti. "Kendilerini kurbana dönüştürüyorlar," demişti Jenny, "oysa bu, erkeklerin onlara yaptığı için kızgın oldukları şey. Neden sessizlik yemini etmiyor ya da erkekler varken konuşmamayı seçmiyorlar? Bir mesaj iletmek için kendini sakatlamak çok mantıksız."

Fakat o an önünde duran deli kadından çok etkilenmiş olan Garp, dünyadaki bütün kendi dilini kesme tarihini hissediyordu; bu, şiddetli ve mantıksız olsa da belki de başka hiçbir şeyin yapamayacağı gibi korkunç bir acıyı ifade ediyordu. Kadının kocaman yüzü, "Çok canım yandı," diyor ve Garp'ın yaşaran gözlerinin önünde bulanıklaşıyordu.

Sonra omzundaki küçük el canını yaktığında Garp kendini –kadınlar için düzenlenen bir törendeki bir erkek olduğunu– hatırladı ve arkasındaki çok yorgun görünen genç kadını görmek için arkasını döndü. Kadının yüzü tanıdıktı ama Garp onun kim olduğunu bilmiyordu.

506 Genç kadın ona, "Seni tanıyorum," diye fısıldadı. Sesi, onu tanıdığı için *mutlu* çıkmıyordu.

Roberta onu kimseyle konuşmaması, ağzını bile açmaması konusunda uyarmıştı. Garp bu sorunu çözmeye hazırlıklıydı. Başını iki yana salladı. Göğüs cebinden, devasa memeleri yüzünden kırışmış bir not defteri çıkardı ve saçma çantasından bir kurşunkalem aldı. Kadının sivri, pençe gibi parmakları, kaçmasını engellemeye çalışıyormuş gibi omzuna batıyordu.

Garp not defterine şöyle yazdı:

Merhaba! Ben bir Ellen James'ciyim,

"Hadi oradan," dedi. "Sen, T. S. Garp'sın."

Garp sözcüğü, hâlâ sahnede olan Ellen James'ci kadının yarattığı sessizliğin içinde acı çeken konferans salonunda, bilinmeyen bir hayvanın geğirmesi gibi yankılandı. Roberta Muldoon arkasını döndüğünde paniğe kapılmış görünüyordu; bu genç kadını daha önce hiç görmemişti.

"Yanındaki kocaman oyun arkadaşının kim olduğunu bilmiyorum," dedi genç kadın. "Ama sen, T. S. Garp'sın. O aptal peruğu ve koca memeleri nereden bulduğunu bilmiyorum ama seni nerede görsem tanırım. Kız kardeşimi siktiğin, onu *öldürene* kadar siktiğin zamanlardan beri hiç değişmemişsin." Ve Garp, düşmanının kim olduğunu anladı; karşısındaki, Percy ailesinin en küçük üyesiydi. Bainbridge! Ergenlik çağına kadar altına bez bağlanan minik Pooh Percy; Garp, belki de onları hâlâ kullandığını düşündü.

Garp ona baktı; memeleri Pooh'nunkilerden büyüktü. Pooh cinsiyetini belli etmeyecek giysiler giymişti; saçları popüler ve cinsiyetsiz bir modelde kesilmişti ve yüz hatları ne zarif ne de kabaydı. Pooh'nun üzerinde çavuş rütbeli bir ABD Ordusu gömleği ve New Hampshire Eyaleti'nin yeni valisi olmasını umduğu kadının kampanya rozeti vardı. Garp büyük bir şaşkınlıkla, vali adayının Sally Devlin olduğunu fark etti. Kazanıp kazanamayacağını merak etti!

Garp, "Merhaba Pooh," deyince onun irkildiğini gördü; bu muhtemelen kızın *nefret ettiği* bir takma isimdi ve artık kimse onu kullanmıyordu. "Bainbridge," diye mırıldandı Garp ama arkadaş olmak için çok geçti. Bunun için *yıllarca* geç kalmıştı. Garp'ın, Bonkers'ın kulağını ısırıp kopardığı, Steering Okulu'nun revirinde Cushie'yi iğfal ettiği –zaten onu hiçbir zaman gerçekten sevmemişti–, düğününe ve cenazesine gelmediğinden beri çok geçti.

Garp'a karşı duyduğu bu hırs ya da genel olarak erkeklere karşı tiksintisi her neyse, Pooh Percy'nin düşmanı sonunda onun merhametine kalmıştı.

Roberta'nın büyük ve sıcak eli Garp'ın sırtındaydı ve derin sesi onu, "Buradan çık, çok hızlı hareket et ve hiçbir şey söyleme," diye uyardı.

Pooh Percy, Hemşirelik Okulu Salonu'ndaki yas dolu sessizlikte, "Burada *erkek* var!" diye bağırdı. Bu, sahnedeki kızgın Ellen James'cinin bile homurtu benzeri bir ses çıkarmasına sebep oldu. Pooh, "Burada bir erkek var!" diye bağırdı. "T. S. Garp. *Garp* burada!"

Roberta, Garp'ı koridora doğru ilerletmeye çalıştı. Bir iç açık oyuncusu öncelikle bir bloklama uzmanı, sonra da bir pas yakalayıcısıdır, ama eski Robert Muldoon bile bu kadar çok kadını atlatamazdı.

"Lütfen," dedi Roberta. "Lütfen bizi affedin. Jenny onun *annesiydi*, bunu anlamalısınız. Garp onun tek çocuğu."

Roberta'nın arkasından ilerleyen Garp, "Tek *annemdi*!" diye düşündü. Pooh Percy'nin iğne gibi keskin pençelerinin yüzünü çizdiğini hissetti. Pooh, Garp'ın peruğunu başından çıkardığında Garp peruğu hızla geri alıp onun için çok önemli bir şeymiş gibi kocaman göğsüne bastırdı.

"O, kız kardeşimi *öldürene* kadar sikti!" diye haykırdı Pooh Percy. Garp, Pooh'nun kendini buna nasıl ikna ettiğini asla anlayamayacaktı, ama Pooh'nun buna ikna olduğu çok açıktı. Pooh, Garp'ın kalktığı koltuğun üzerinden atlayıp sonunda koridora ulaşmış olan Roberta ve Garp'ın peşinden gitti.

Garp yanından geçtiği, kendisi de anneye benzeyen bir kadına, "O benim annemdi," dedi. Kadın hamileydi. Garp kadının asık suratında hem mantık ve nezaket hem de kendini tutma ve tiksintinin izlerini gördü.

Hamile kadın duygusuz bir sesle, "Bırakın geçsin," dedi.

Diğerleri ona daha sempatik yaklaşıyormuş gibi görünüyordu. Bazıları, burada olmaya hakkı olduğunu haykırdı, fakat içinde hiç sempati taşımayan başka şeyler de söylendi.

Garp koridorda ilerlerken sahte memelerinin yumruklandığını hissetti; Roberta'ya ulaşmak için elini uzattığında onun (futbolda söylendiği gibi) oyun dışı kaldığını fark etti. Roberta yerdeydi. Ordunun denizci ceketlerini giymiş birkaç kadın onun üzerinde oturuyordu. Garp onların, Roberta'nın da kadın kılığında bir erkek olduğunu düşünebileceklerini fark etti. Roberta'nın gerçek olduğunu keşfetmeleri acı verici olacaktı.

"Git buradan, Garp!" diye bağırdı Roberta.

Denizci ceketli kadınlardan biri, "Evet, *kaç*, şerefsiz!" diye bağırdı.

Garp koşmaya başladı.

Neredeyse konferans salonunun çıkışında toplanmış kadınlara ulaşmıştı ki birinin darbesi, hedeflediği yere isabet etti. Garp, Steering'deki güreş antrenmanlarından beri hayalarına darbe almamıştı ve bu o kadar uzun yıllar önceydi ki bunun sonucunda gelen mutlak hareketsizliği unuttuğunu fark etti. Kendini korumaya alıp bedenini iyice küçülterek tek kalçasının üzerinde yattı. Kadınlar peruğunu elinden almaya çalışıp duruyordu. Ve minik çantasını. Garp, soyguna uğruyormuş gibi çantaya yapışmıştı. Birkaç ayakkabı darbesi, birkaç tokat hissetti, sonra yaşlıca bir kadının, yüzüne vuran nane kokulu nefesini duydu.

Kadın nazikçe, "Ayağa kalkmaya çalış," dedi. Garp onun bir hemşire olduğunu gördü. Gerçek bir hemşire. Göğsünün üzerine işlenmiş şık bir kalp yoktu; sadece küçük, pirinçten bir isim levhası vardı ve üzerinde R. N. yazıyordu.

Hemşire ona, "İsmim Dotty," dedi. En az altmış yaşındaydı.

"Merhaba," dedi Garp. "Teşekkür ederim, Dotty."

Dotty onu kolundan tutup kalabalığın geri kalanının içinde hızla ilerletmeye başladı. Dotty'nin yanındayken, kimse Garp'a zarar vermek istemiyormuş gibi görünüyordu. Gitmesine izin verdiler.

Hemşirelik Okulu Salonu'nun dışına çıktıklarından Dotty adlı hemşire ona, "Taksi tutacak paranız var mı?" diye sordu.

"Evet, sanırım var," dedi Garp. Korkunç çantasını kontrol etti; cüzdanı içindeydi. Ve daha da karışmış olan peruğu da kolunun altındaydı. Garp'ın gerçek giysileri Roberta'daydı; Garp umursuzca Roberta'nın ilk feminist cenazeden çıkmasını bekledi.

"Peruğu takın," diyerek tavsiye verdi Dotty. "Yoksa travesti zannedileceksiniz." Garp peruğu takmakta zorlanınca Dotty ona yardım etti. "İnsanlar travestilere gerçekten çok kötü davranıyor," diye ekledi sonra. Kendi kır saçlarından birkaç tel toka çıkarıp Garp'ın peruğunu düzgünce yerine oturttu.

Ona, yanağındaki çiziğin kanamasının kısa süre içinde duracağını söyledi.

Hemşirelik Okulu Salonu'nun önündeki basamaklarda duran uzun boylu, siyah ve Roberta'yı bile alt edebilecekmiş gibi görünen bir kadın yumruğunu Garp'a salladı ama hiçbir şey söylemedi. Belki o da Ellen James'ciydi. Birkaç kadın daha orada toplanıyordu ve Garp, ona açıktan açığa saldırmayı düşünüyor olmalarından korktu. Tuhaf biçimde, grubun en dışında, onlarla bağlantısı yokmuş gibi görünen hayalet gibi genç bir kız ya da çok yeni yetişkin olmuş bir kadın duruyordu. Kirli sarı saçları ve kahve lekeli çay fincanlarının renginde gözleri vardı; bunlar bir uyuşturucu bağımlısının ya da çok uzun zamandır ağlayan birinin gözlerine benziyordu. Garp kızın bakışları karşısında donup kaldığını ve ondan korktuğunu hissetti; kız, gerçekten deliymiş, aşırı büyük çantasında taşıdığı silahıyla, kadın hareketi için çalışan ergen bir suikastçıymış gibi görünüyordu. Garp kendi çirkin çantasını kavrayıp cüzdanının en azından kredi kartlarıyla dolu olduğunu hatırladı; üzerinde taksiyle havaalanına gidebilecek kadar nakit para vardı ve kredi kartları da onu Boston'a, ailesinin geri kalanına götürecek uçak biletini satın alabilirdi. Kendini gösterişli memelerinden kurtarabilmeyi diledi ama onlarla doğmuş gibi hissediyordu; ayrıca kendini, bu hem çok sıkı hem de çuval gibi tulumun içinde doğmuş gibi de hissediyordu. O an sahip olduğu tek giysi buydu ve idare etmesi gerekecekti. Hemşirelik Okulu Salonu'ndan yükselen gürültüden, Roberta'nın derin bir tartışmanın hatta belki de bir kavganın içinde olduğunu anlayabiliyordu. Bayılmış ya da hırpalanmış biri dışarı taşındı ve içeri bir sürü polis daha girdi.

Dotty adlı hemşire ona, "Anneniz birinci sınıf bir hemşire ve bütün kadınları gururlandıran bir kadındı," dedi. "Eminim çok da iyi bir anneydi."

"Kesinlikle öyleydi," dedi Garp.

Hemşire ona bir taksi buldu; kadını son gördüğünde, kaldırımda tekrar Hemşirelik Okulu Salonu'na doğru ilerliyordu. Binanın dışındaki merdivenlerde tehditkâr bir tavırla duran kadınlar, onu tartaklamakla ilgilenmiyormuş gibiydi. Giderek daha

da fazla polis geliyordu; Garp tuhaf, fincan tabağına benzeyen gözleri olan kızı aradı ama kız diğer kadınların arasında değildi.

Taksi şoförüne New Hampshire'ın yeni valisinin kim olduğunu sordu. Garp derin sesini gizlemeye çalışıyordu ama işinin getirdiği tuhaflıklara alışık olan taksi şoförü, Garp'ın ne sesi ne de görüntüsü karşısında şaşırmış görünüyordu.

"Ülke dışındaydım," dedi Garp.

"Hiçbir şey kaçırmadın, tatlım," dedi taksi şoförü. "O terbiyesiz kadın kaybetti."

"Sally Devlin mi?" diye sordu Garp.

"Televizyon kameralarının önünde kendini kaybetti," dedi taksi şoförü. "Suikast yüzünden o kadar kızgındı ki kendini kontrol edemedi. Bir konuşma yapıyordu ama tamamlayamadı, anlıyor musun?

"Bana kalırsa gerçek bir aptaldı," dedi taksi şoförü. "Kendini kontrol etmeyi bile başaramıyorsa vali falan olamaz."

Ve Garp, kadınların kaybetme kalıbını gördü. Belki de şu anki vali, Bayan Devlin'in duygularının kontrolünü kaybetmesinden bahsederken, "tam bir kadın gibi" demişti. Jenny Fields'a karşı duygularını ortaya koyarak itibarını kaybeden Sally Devlin'in, vali olmak için gerekli olduğu düşünülen müphem becerilere sahip olmadığına karar verilmişti.

Garp kendini utanmış hissediyordu. Diğer insanlardan da utanıyordu.

Taksi şoförü, "Bana kalsa, insanlara bir kadının bu işle başa çıkamayacağını göstermek için bu suikast gibi bir olayın olması gerekiyordu, anlıyor musun?" dedi.

"Çeneni kapat ve arabayı sür," dedi Garp.

"Bak, tatlım," dedi taksi şoförü, "Bu tip *tacizlere* katlanmak zorunda değilim."

"Sen pisliğin tekisin ve çok aptalsın," dedi Garp. "Ve çeneni kapatıp beni havaalanına götürmezsen polise bana dokunmaya çalıştığını söylerim."

Taksi şoförü gaz pedalını kökleyip bir süre öfkeli bir sessizlik-

le ilerlemeye devam etti; hızının ve arabayı dikkatsiz kullanışının, yolcusunu korkutacağını umuyordu.

"Eğer yavaşlamazsan polise bana tecavüz etmeye çalıştığını söylerim," dedi Garp.

"Siktiğimin ucubesi," dedi taksi şoförü ama yavaşladı ve tek kelime etmeden havaalanına kadar gitti. Garp taksiciye vereceği bahşişi taksinin kaportasına koyduğunda bozukluklardan biri kaportayla tamponun arasındaki açıklığa yuvarlandı. "Kodumun *kadınları*," dedi taksi şoförü.

Garp –karmaşık duygular içinde– "Kodumun *erkekleri*," derken süregiden cinsiyet savaşında kendine düşen görevi yerine getirdiğini hissetti.

Havaalanındaki görevliler Garp'ın American Express kartını sorguladı ve başka bir kimlik göstermesini istedi. Kaçınılmaz olarak, isminin yerinde duran T. S. harflerinin açılımını sordular. Havaalanındaki bilet satıcısının edebiyat dünyasıyla ilgili olmadığı çok açıktı; T. S. Garp'ın kim olduğunu bilmiyordu.

Garp bilet satıcısına, T'nin Tillie, S'nin Sarah olduğunu söyledi.

Bilet satıcısı, "Tillie Sarah Garp'mı?" dedi. Bilet satıcısı genç bir kadındı ve Garp'ın tuhaf biçimde çekici ama fahişelere benzeyen görüntüsünü onaylamadığı çok belliydi. "Bavulunuz ve el bagajınız yok mu?" diye sordu.

"Hayır, hiçbir şey yok," dedi Garp.

Hostes onu küçümseyen bir tavırla süzerek, "Paltonuz var mı?" diye sordu.

"Paltom yok," dedi Garp. Hostes Garp'ın sesinin derinliği karşısında şaşırdı. Gülümseyerek, "Bavul ve asılacak hiçbir şey yok," dedi. Garp sahip olduğu tek şeyin Roberta'nın onun için hazırladığı gözalıcı– *memeleri* olduğunu hissetti ve kamburunu çıkarıp omuzlarını öne kapatarak, onları gizlemeye çalışarak yürüdü. Gerçi saklamanın imkânı yoktu.

Kendine oturmak için bir yer seçer seçmez, bir adam yanına oturdu. Garp pencereden dışarı baktı. Yolcular hâlâ aceleyle

uçağa doğru ilerliyordu. Aralarında, hayalete benzeyen sarışın kızı gördü. Kızın da bir paltosu ve el bagajı yoktu. Sadece, içine bomba sığacak kadar büyük bir çantası vardı. Garp kalçasında kıpırdanan Su Kurbağası'nın varlığını yoğun olarak hissetti. Kızın nereye oturduğunu görmek için koridora doğru baktı ama yanında, koridor tarafındaki koltuğa oturmuş olan adamın kötü niyetli bakışlarını gördü.

Adam bilgiç bir tavırla, "Belki de havalandığımızda size bir içki ısmarlayabilirim?" dedi. Küçük ve birbirine yakın gözleri Garp'ın turkuvaz tulumunun gerginlikten yerinden kaymış fermuarındaydı.

Garp, tuhaf bir haksızlığa uğrama duygusunun onu ele geçirdiğini hissetti. Böyle bir anatomiye sahip olmayı o istememişti. New Hempshire valilik yarışını kaybetmiş, hoş görünüşlü ve bilge Sally Devlin'le konuşabileceği sakin bir zamanı olmasını diledi. Ona bu kokuşmuş iş için fazla iyi olduğunu söyleyecekti.

Garp'ın ona kötü niyetli gözlerle bakan yol arkadaşı "*Üstünüzdeki* çok güzel," dedi.

"Onu münasip bir yerine sokabilirsin," dedi Garp. Sonuçta o, uzun yıllar önce Boston'daki bir sinemada bir askeri doğrayan kadının oğluydu.

Adam ayağa kalkmaya çalıştı ama kalkamadı; emniyet kemeri buna izin vermedi. Umutsuzca Garp'a baktı. Garp adamın kapana kısılmış kucağına doğru eğildi; kendi parfüm kokusu midesini bulandırdı ve Roberta'nın onu üzerine boca edişini hatırladı. Emniyet kemerinin tokasını, düzgün biçimde çalışacak şekilde ayarladı ve ani bir hareketle adamı serbest bıraktı. Sonra korkmuş adamın kıpkırmızı olmuş kulağına öfkeli bir fısıltıyla, "Havalandığımızda, tatlım," dedi, "gidip tuvalette kendi işini kendin görebilirsin."

Fakat adam Garp'ın yanındaki koltuktan kalkınca koridor kenarındaki koltuk boşaldı ve başka biri için davetkâr hâle geldi. Garp oraya oturmaya cüret edecek bir sonraki erkeği bekleyerek meydan okuyan bir tavırla boş koltuğa baktı. Bundan sonra Garp'a yakla-

şan kişi, anlık kendine güvenini sarstı. Gelen, çok zayıf, kemikli elleriyle aşırı büyük çantasına yapışmış olan sarışın kızdı. "Bugün Su Kurbağası, çok genç bir kız," diye düşündü Garp. Kız çantasının içine uzandığında Garp onun bileğini yakalayıp elini çantadan çıkardı ve kucağına koydu. Kız güçlü değildi ve elinde silah yoktu; bir bıçak bile yoktu. Garp sadece bir not defteri ve arkasındaki silgi dişlenerek kopartılmış bir kurşun kalem gördü.

"Üzgünüm," diye fısıldadı. Kız bir suikastçı değilse, onun kim ya da ne olduğunu bildiğini düşündü. "Hayatım neden konuşma sorunu olan insanlarla dolu?" diye diye yazacaktı bir keresinde. "Yoksa yazar olduğum için mi etrafımdaki bütün zarar görmüş sesleri fark ediyorum?"

Uçakta tek başına, yanında oturan kız aceleyle bir not yazıp ona verdi.

Garp bitkin bir tavırla, "Evet, evet," dedi. "Ellen James'cisin." Ama kız dudağını ısırıp öfkeyle başını iki yana salladı. Notu Garp'ın eline koydu.

Garp'a verdiği notta,

İsmim Ellen James,

diye yazıyordu.

Ben Ellen James'ci değilim.

Garp ona, "*Sen* Ellen James misin?" diye sordu; gerçi bu gereksizdi ve Garp sadece ona bakarak bunu anlaması gerektiğini biliyordu. Kız doğru yaştaydı; on bir yaşındayken tecavüze uğrayıp dilinin kesilmesinin üzerinden uzun zaman geçmemişti. Yakından bakıldığında kirli fincan tabaklarına benzeyen gözleri kirli değildi; sadece, belki de uykusuzluk yüzünden, kan çanağına dönmüşlerdi. Alt dudağı, ısırılıp koparılmış silgi gibi yıpranmış görünüyordu.

Yazmaya devam etti.

Illinois'dan geliyorum. Ebeveynlerim kısa süre önce trafik kazasında öldü. Annenle tanışmak için doğuya geldim. Ona bir mektup yazdım ve o da bana cevap verdi! Muhteşem bir yanıt yazdı. Beni gelip yanında kalmaya davet etti. Bana senin bütün kitaplarını okumamı da söyledi.

Garp başını sallayıp gülümsemeye devam ederken küçük not defterinin sayfalarını çeviriyordu.

Ama annen öldürüldü!

Ellen James devasa çantasından kahverengi bir bandana çıkarıp onunla burnunu sildi.

New York'taki bir kadın grubuyla kalmaya gittim. Ama zaten çok fazla Ellen James'ci tanıyorum. Aslında, onlardan başka kimseyi tanımıyorum; Noel'de yüzlerce kart alıyorum.

diye yazdı. Garp'ın bu cümleyi okuması için duraksadı.

Garp, "Evet, elbette, eminim alıyorsundur," diyerek onu cesaretlendirdi.

Tabii cenazeye gittim. Oraya senin orada olacağını bildiğim için gittim. Geleceğini biliyordum,

diye yazdı Ellen James; sonra durup Garp'a gülümsedi. Sonra yüzünü kirli, kahverengi bandananın içine gizledi.

"*Beni* mi görmek istiyordun?" dedi Garp.

Kız heyecanla başını salladı. Kocaman çantasından ezilmiş *Bensenhaver'a Göre Dünya* kitabını çıkardı.

Bu, şimdiye kadar okuduğum en iyi tecavüz hikâyesi,

diye yazdı Ellen James. Garp irkildi.

Bu kitabı kaç kez okuduğumu biliyor musun?

diye yazdı kadın. Garp onun gözyaşlarıyla ıslanmış, hayranlık dolu gözlerine baktı. Bir Ellen James'ci kadar sessizce başını iki yana salladı. Ellen James yüzüne dokundu; ellerinin çocuklara has bir beceriksizliği vardı. Sayması için parmaklarını havaya kaldırdı. Minik ellerinden birinin bütün parmakları ve diğerinin de çoğu parmağı havadaydı. Bu korkunç kitabı sekiz kez okumuştu.

"Sekiz kez," diye mırıldandı Garp.

Kız başını sallayıp ona gülümsedi. Sonra, Boston'a giderken onun yanında oturduğu için, hayatının amacını gerçekleştirmiş gibi sırtını uçak koltuğuna yasladı. Hayranı olduğu, görmek için Illinois'dan geldiği kadını görememiş olsa da en azından onun tek oğlunun yanındaydı ve bununla yetinmesi gerekecekti.

"Üniversiteye gidiyor musun?" diye sordu Garp.

Ellen James kirli parmaklarından birini havaya kaldırıp mutsuz bir ifadeyle ona baktı.

"Bir yıl mı gittin?" diye sordu Garp. "Ama orayı sevmedin. Ya da işler istediğin gibi gitmedi mi?"

Ellen James hevesle başını salladı.

Garp ona, "Peki ne olmak istiyorsun?" diye sorarken, "Büyüdüğünde," demeyi zorlukla başardı.

Ellen James parmağıyla onu işaret ederek kızardı. Gerçekten de iğrenç memelerine dokunmuştu.

"Yazar olmak mı istiyorsun?" diye tahmin yürüttü Garp. Kız rahatlayıp gülümsedi; yüzündeki ifadeden, Garp'ın onu kolayca anladığı anlaşılıyordu. Garp boğazının sıkıştığını hissetti. Kız ona, hakkında bir sürü şey okuduğu o kadersiz çocukları hatırlatıyordu: Vücudunda antikor olmayan, hastalıklara karşı doğal

bir bağışıklık sistemi olmayan çocukları. Hayatlarını plastik bir örtünün altında yaşamadıklarında, yakalandıkları ilk soğuk algınlığında ölüyorlardı. Ve Illinois'dan gelen Ellen James de kendi plastik örtüsünün altından çıkmıştı.

"*İki* ebeveynin de mi öldü?" diye sordu Garp. Kız başıyla onaylayıp tekrar dudağını ısırdı. "Ailenden başka kimse yok mu?" diye sordu Garp. Kız başını iki yana salladı.

Garp, annesinin ne yapacağını biliyordu. Helen'ın buna karşı çıkmayacağını ve elbette, Roberta'nın da her zaman yardım edeceğini biliyordu. Ve o yaralanmış, sonra da kendilerince iyileşmiş diğer tüm kadınların da yardım edeceğini biliyordu.

Garp, Ellen James'e, "*Artık* bir ailen var," dedi; kızın elini tutup ona böyle bir teklifte bulunduğu için irkildi. Kafasının içinde annesinin sesinin yankısını duydu, onun eski, pembe dizi rolünü hatırladı: İyi Kalpli Hemşirenin Maceraları.

Ellen James mutluluktan bayılmış gibi gözlerini kapattı. Hostes ona emniyet kemerini takmasını söylediğinde Ellen James onu duymadı; Garp onun yerine emniyet kemerini taktı. Kız, Boston'a yaptıkları kısa yolculuk boyunca ona içini döktü.

Ellen James'cilerden nefret ediyorum,

diye yazdı.

Ben asla kendime bunu yapmazdım.

Ağzını açıp oradaki büyük boşluğu gösterdi. Garp irkildi. Ellen James,

Ben konuşmak istiyorum; her şeyi söylemek istiyorum,

diye yazdı. Garp kızın yazı yazdığı elindeki baş ve işaretparmaklarının, diğer elindeki kullanılmayan parmakların iki katı

olduğunu fark etti; kızın elinde, daha önce hiç görmediği kadar güçlü yazı kasları vardı. "Demek ki Ellen James yazarken eline kramp girmiyor," diye düşündü Garp.

Sözcükler sürekli gelmeye devam ediyor,

diye yazdı Ellen James. Yazdığı her satırdan sonra onun onayını bekliyordu. Garp başını salladığında, yazmaya devam ediyordu. Ona bütün hayatını yazdı. Onun için önemli olan tek kişi, lisedeki edebiyat öğretmeniydi. Annesinin egzaması. Babasının çok hızlı kullandığı Ford Mustang'i.

Her şeyi okuyorum,

diye yazdı kadın. Garp ona Helen'ın da çok iyi bir okur olduğunu söyledi; Helen'ı seveceğini düşünüyordu. Kız çok umutlu görünüyordu.

Çocukken en sevdiğin yazar kimdi?

"Joseph Conrad," dedi Garp. Kız onaylayan bir tavırla içini çekti.

Benimki Jane Austen'dı.

"O da iyidir," dedi Garp.

Logan Havaalanı'na geldiklerinde Ellen James neredeyse ayakta uyuyordu; Garp onu koridor boyunca ilerletip araba kiralamak için gerekli evrakları doldururken tezgaha yaslanmasını sağladı.

Araba kiralayan görevli, "T. S.?" diye sordu. Garp'ın sahte memelerinden biri yana kayıyordu ve araba kiralayan görevli, bu turkuvaz bedenin kendi kendini yok etmesinden korkuyormuş gibi görünüyordu.

Arabada, kuzeydeki Steering'e giden karanlık yolda Ellen Ja-

mes arka koltukta kıvrılmış bir kedi yavrusu misali uyudu. Garp dikiz aynasından kızın dizlerinin sıyrılmış olduğunu gördü; ayrıca kız, uyurken başparmağını emiyordu.

Sonuçta bu, Jenny Fields'a çok uygun bir cenaze olmuştu; anneden oğula, çok önemli bir mesaj iletilmişti. İşte Garp, biri için hemşire rolünü oynuyordu. Daha da önemlisi, Garp sonunda annesinin yeteneğinin ne olduğunu anlamıştı; onun çok doğru sezgileri vardı; *Jenny Fields her zaman doğru olanı yapardı.* Garp bir gün, aldığı bu dersle kendi yazıları arasındaki bağlantıyı görebilmeyi umuyordu ama bu kişisel bir hedefti ve diğerleri gibi bu da biraz zaman alacaktı. Burada daha önemli olan şey, onun koruması altında uyuyan gerçek Ellen James'le kuzeydeki Steering'e giden arabasında, T. S. Garp'ın, bundan sonra daha çok annesi Jenny Fields gibi olmayı denemeye karar vermesiydi.

Bunun, annesi hayattayken aklına gelse, onu çok mutlu edecek bir düşünce olduğunu fark etti.

"Görünüşe bakılırsa ölüm, bizim ona hazır olmamızı beklemiyor," diye yazacaktı Garp. "Ölüm çok şımarık ve mümkün olduğunda dramatik olmaya eğilimi var."

Böylece gardını indiren Garp –en azından Boston'a vardığından beri– Su Kurbağası'nın uzaklaştığını hissediyordu. Kayınpederi Ernie Holm'ün evine, kollarında uyuyan Ellen James'i taşıyarak girdi. Kız on dokuz yaşında olsa da onu taşımak Duncan'ı taşımaktan daha kolaydı.

Garp, Ernie'nin loş oturma odasında tek başına oturmuş televizyon izleyen Dekan Bodger'ın kırışık yüzünü görmeye hazır değildi. Yakında emekli olacak olan yaşlı dekan, Garp'ın fahişe gibi giyinmiş olmasını kabul etmiş gibi görünüyor, ama uyuyan Ellen James'e dehşetle bakıyordu.

"Yoksa o..."

"Uyuyor," dedi Garp. "Herkes nerede?" Ve bu soruyu söze dökünce Garp, sessiz evin soğuk zemininin altında ilerleyen Su Kurbağası'nın soğuk sıçrayışını duydu.

Dekan Bodger ona, "Sana ulaşmaya çalıştım," dedi. "Ernie..."

"Kalbi," diye tahmin etti Garp.

"Evet," dedi Bodger. "Helen'a uyumasına yardımcı olacak bir şeyler verdiler. Üst katta. Ben de sen gelene kadar burada kalayım dedim, anlarsın ya. Çocuklar uyanıp bir şey isterse onu rahatsız etmesinler diye. Üzgünüm, Garp. Bazen böyle şeyler hep üst üste gelir, ya da öyle görünür."

Garp, Bodger'ın da annesini ne kadar sevdiğini biliyordu. Uyuyan Ellen James'i oturma odasındaki kanepenin üzerine bırakıp kızın yüzünü maviye boyayan, hasta edici televizyonu kapattı.

Peruğunu çıkaran Garp, Bodger'a, "Uyuyor muydu?" diye sordu. "Ernie'yi burada mı buldun?"

Zavallı dekan gergin görünüyordu. "Üst kattaki yataktaydı," dedi Bodger. "Yukarı seslendim ama üst kata çıkıp onu bulmam gerektiğini biliyordum. Birilerine haber vermeden önce ona biraz çeki düzen verdim."

520 "Çekidüzen mi verdin?" dedi Garp. Korkunç turkuvaz tulumun fermuarını açıp sahte memelerinden kurtuldu. Yaşlı dekan belki de bunun artık ünlü olan yazarın yolculukta tanınmamak için girdiği bir kılık olduğunu düşünmüştü.

"Lütfen, bunu Helen'a bile söyleme," dedi Bodger.

"Neyi söylemeyeyim?"

Bodger, şişkin yeleğinin altından bir dergi çıkardı. Bu, *Kasık Çekimleri* dergisinin *Bensenhaver'a Göre Dünya*'nın ilk bölümünün yayımlandığı sayısıydı. Dergi çok kullanılmış ve yıpranmış görünüyordu.

"Kalbi durduğunda Ernie buna bakıyormuş, anlarsın ya," dedi Bodger.

Garp dergiyi Bodger'dan alıp ölüm sahnesini hayal etti. Kalbi durduğunda Ernie Holm, açık kuku fotoğraflarına bakarak mastürbasyon yapıyordu. Garp'ın Steering'de okuduğu dönemde, bunun "ölmenin en iyi yolu" olduğuna dair bir espri vardı. Ernie bu şekilde ölmüştü ve nazik dekan da Koç'un pantolonunu çekip dergiyi kızından saklamıştı.

"Bunu gelen doktora söylemek zorundaydım, anlarsın ya," dedi Bodger.

Garp, bir mide bulantısı dalgası gibi, annesinin geçmişinden gelen kirli bir metaforu hatırladı ama bunu ihtiyar dekana söylemedi. Şehvet iyi bir adamı daha alt etmişti! Ernie'nin yalnız yaşamı Garp'ın içini bunaltıyordu.

Kapkaranlık Steering yerleşkesine doğru parlayan soğuk veranda lambasının altında başını iki yana sallayan Bodger, "Annen..." deyip içini çekti. "Annen çok özel biriydi," dedi. Dağılmış hâldeki Bodger gururla, "Gerçek bir savaşçıydı," dedi. "Stewart Percy'ye yazdığı notların kopyalarını hâlâ saklıyorum."

"Sen ona karşı hep çok naziktin," diye hatırlattı Garp.

"Garp, biliyor musun, o en az yüz Stewart Percy ederdi," dedi Bodger.

"Kesinlikle ederdi," dedi Garp.

"*Onun* da öldüğünü biliyor musun?" dedi Bodger.

"Şişko Stew mu?" dedi Garp.

"Dün," dedi Bodger. "Uzun bir hastalıktan sonra. Bunun genellikle ne anlama geldiğini biliyorsun, değil mi?"

"Hayır," dedi Garp. Daha önce bunu hiç düşünmemişti.

Bodger ağırbaşlı bir tavırla, "Genellikle kanser anlamına gelir," dedi. "Uzun zamandır hastaydı."

"Buna üzüldüm," dedi Garp. Pooh ve elbette Cushie'yi düşünüyordu. Ve eski rakibi, rüyalarında hâlâ kulağının tadını alabildiği Bonkers'ı.

"Steering Şapeli'nde bir karışıklık olacak," dedi Bodger. "Helen sana anlatır, o anladı. Stewart'ın cenazesi sabah erkenden yapılacak; Ernie'ninkiyse günün ilerleyen saatlerinde olacak. Ve elbette, Jenny'yle ilgili kısmı biliyorsundur?"

"Hangi kısmı?"

"Anma töreni?"

"Tanrım, hayır," dedi Garp.

"*Burada* anma töreni mi yapılacak?"

"Biliyorsun ki artık burada kızlar da var," dedi Bodger. "*Ka-*

dınlar demeliyim," derken başını iki yana salladı. "Bilmiyorum; çok gençler. Benim için kız çocuğu gibiler."

"Öğrenciler mi?" dedi Garp.

"Evet, öğrenciler," dedi Bodger. "Kız öğrenciler oylama yapıp revire onun ismini vermeye karar verdiler."

"Revire mi?" dedi Garp.

"Biliyorsun ki oranın hiçbir zaman bir ismi olmadı," dedi Bodger. "Oysa binalarımızın çoğunun ismi var."

Garp donuk bir sesle, "Jenny Fields Reviri," dedi.

"Hoş bir şey, değil mi?" diye sordu Bodger; Garp'ın da böyle düşündüğünden emin değildi ama Garp bunu umursamıyordu.

Uzun gece boyunca bebek Jenny bir kez uyandı; Garp kendini Helen'ın derin uykudaki sıcak bedeninden uzaklaştırdığında Ellen James'in ağlayan bebeği bulduğunu ve bir biberonu ısıtmakta olduğunu gördü. Dilsiz Ellen James'in ağzından tam da bebeklere uygun mırıltılar yükseliyordu. Uçakta Garp'a, Illinois'dayken bir kreşte çalıştığını yazmıştı. Bebekler hakkındaki her şeyi biliyor hatta onlar gibi sesler çıkarabiliyordu.

Garp ona gülümseyip yatağa geri döndü.

Sabah olduğunda Helen'a Ellen James'ten bahsetti; sonra Ernie hakkında konuştular.

"Uykusunda ölmesi çok iyi," dedi Helen. "Özellikle de anneni düşündüğümde."

"Evet, evet," dedi Garp ona.

Duncan, Ellen James'le tanıştı. Garp, "Biri dilsiz, biri tek gözlü ailem kendini toparlayacak," diye düşündü.

Roberta tutuklanışını anlatmak için telefon ettiğinde, evde konuşmaktan en az bıkmış kişi olan Duncan ona Ernie'nin kalp krizini haber verdi.

Helen turkuvaz tulumu ve içi dolu, devasa sutyeni mutfaktaki çöp kutusunda bulduğunda, bu onu neşelendirmiş göründü. Kiraz renkli vinil botlar ona Garp'a uyduklarından daha çok uyuyordu ama botları yine de attı. Ellen James yeşil eşarbı istedi

ve Helen onu birkaç giysi almak için alışverişe çıkardı. Duncan peruğu isteyip aldı ve bu Garp'ı çok kızdırsa da sabahın büyük bir kısmında onu taktı.

Dekan Bodger yapabileceği bir şey olup olmadığını sormak için telefon etti.

Steering Okulu'nun Spor Aktiviteleri'nin yeni müdürü olan adam aralarında kalmak üzere Garp'la konuşmak için eve uğradı. Spor Aktiviteleri Müdürü, Garp'a, Ernie'nin okulun lojmanında yaşadığını ve Helen için uygun olduğunda Ernie'nin eşyalarının evden çıkarılması gerektiğini söyledi. Garp, Midge Steering Percy'ye ait olan Steering ailesinin evinin, birkaç yıl önce –Midge ve Şişko Stew'dan hediye olarak, düzenlenen bir törenle– okula bırakıldığını öğrendi. Fiziksel Aktiviteler Müdürü'ne, evi boşaltması için Helen'a de Midge Steering'e verildiği kadar zaman verilmesini umduğunu söyledi.

"O evi *satacağız*," dedi adam, Garp'a. "Zaten tam bir harabe."

Garp'ın hatıralarındaki Steering Evi harabe değildi.

"Onca tarih," dedi Garp. "Onu elinizde tutmak isteyeceğinizi düşünmüştüm; sonuçta bu bir hediye."

"Su tesisatı korkunç," dedi adam. Midge ve Şişko Stew'un yaşlandıkça, binanın harabeye dönmesine izin verdiklerini ima ediyordu. "Çok hoş, eski bir ev olabilir, ama okulun geleceğe bakması gerekiyor," dedi genç adam. "Burada yeterince *tarih* var. Ev fonlarımızı tarihe gömemeyiz. Okulun *kullanabileceği* daha çok binaya ihtiyacımız var. O eski malikâneyle ne yaparsan yap, orası sadece bir aile evi."

Garp, Helen'a Steering Percy Evi'nin satılacağını söyleyince o da dağıldı. Elbette, aslında babası ve diğer her şey için ağlıyordu ama Steering Okulu'nun, çocukluklarının en görkemli binasını *istemiyor* oluşu hem Garp hem de Helen'ı üzmüştü.

Sonra Garp'ın, sabah Şişko Stew için çalınan müziğin Ernie için de çalınmamasını sağlamak için Steering Şapeli'nin orgcusuyla konuşması gerekti. Bu, Helen için önemliydi; karısı çok üzgündü, bu yüzden Garp bu işin anlamsızlığını sorgulamadı.

Steering Şapeli Tudor tarzında küçük bir binaydı; kilisenin üzeri o kadar yoğun bir sarmaşıkla kaplıydı ki binanın kendisi topraktan çıkmış, matlaşmış dalların arasından kendini kurtarmaya çalışıyormuş gibi görünüyordu. Garp küflü şapelin içine bakarken John Wolf'un koyu renk, çizgili takımının pantolon paçaları topuklarının altında sürükleniyordu; takımı gerçek bir terziye götürmemiş, kendisi kısaltmaya çalışmıştı. Kederli org müziğinin ilk dalgası Garp'ın üzerinden bir duman bulutu gibi geçti. Yeterince erken geldiğini düşündü fakat bu onu dehşete düşürse de, Şişko Stew'un cenazesinin başladığını gördü. Kalabalık çok yaşlı ve neredeyse tanınmayacak hâldeydi; gelenler Steering Okulu'nun, neredeyse *herkesin* cenazesine giden ve kendi cenazelerini de düşünerek duruma herkesten çok sempati duyan çok eski mensuplarıydı. Garp insanların *bu* cenazeye gelmesinin en önemli sebebinin, Midge'in bir Steering olması olduğunu düşündü; Stewart Percy'nin çok fazla arkadaşı yoktu. Kilisenin
524 sıraları dullarla doluydu; üzerlerindeki küçük tül parçalarıyla siyah şapkaları, bu yaşlı kadınların başlarının üzerine düşmüş koyu renk örümcek ağları gibi görünüyordu.

Simsiyah giyinmiş bir adam Garp'a, "Gelmene çok sevindim, Jack," dedi. Garp neredeyse kimseye görünmeden arka sıralardan birine süzüldü; cenazenin bitmesini bekleyip orgcuyla konuşacaktı. Adam, "Tabutu taşıyacak insanlar konusunda eksiğimiz var," dediğinde Garp onu tanıdı; cenazeevinin arabasını kullanan şoförü.

"Ben tabutu taşıyacak kişilerden biri değilim," diye fısıldadı Garp.

"Olmak zorundasın," dedi şoför, "Yoksa onu buradan asla çıkaramayacağız. Epey *büyük* bir tabut."

Şoför puro kokuyordu, ama Garp Steering Şapeli'nin güneşle aydınlanmış sıralarına göz attığında, adamın haklı olduğunu anladı. Az sayıdaki erkek ya başları bembeyaz saçlarla kaplı ya da keldi; sıralara asılmış on üç, on dört tane baston vardı. İki de tekerlekli sandalye vardı.

Garp şoförün koluna girmesine izin verdi.

"Daha fazla *erkek* olacağını söylemişlerdi," diye şikâyet etti şoför. "Ama sağlıklı kimse gelmedi."

Garp'ı önde, ailenin oturduğu sıranın karşısındaki sıraya götürdü. Bu onu dehşete düşürse de Garp'ın oturacağı sıraya yaşlı bir adam uzanmıştı; Garp bir el işaretiyle Percy'lerin sırasına çağırıldı ve kendini Midge'in yanında oturur hâlde buldu. Garp bir an için, oturacağı sıraya uzanmış olan adamın sırasını bekleyen biri olup olmadığını merak etti.

Midge başıyla kürsünün diğer yanında ölmüş gibi görünen, uyuklamaktaki adamı işaret edip "Bu, amcam Harris Stanfull," dedi.

Midge'in diğer yanındaki adam, "Amcan *Horace Salter*, anne," dedi. Garp onun, yüzü şişmanlıktan kıpkırmızı olmuş, Percy'lerin en büyük çocuğu ve yaşayan tek oğlu olan Stewie İki olduğunu fark etti. Pittsburgh'da alüminyumla ilgili bir iş yapıyordu. Stewie İki, Garp'ı en son Garp beş yaşındayken görmüştü ve onu tanıdığına dair hiçbir belirti göstermedi. Midge de artık *kimseyi* tanıyormuş gibi değildi. Kırışmış ve bembeyaz yüzünde kabukları soyulmamış yerfıstığı büyüklüğü ve renginde kahverengi lekeler olan Midge'in başı, oturduğu sırada neyi gagalayacağına karar vermeye çalışan bir tavuğun başı misali titriyordu. 525

Garp bir bakışta tabutu Stewie İki, cenaze arabası şoförü ve kendisinin taşıyacağını anladı. Bunu başarabileceklerinden emin olamadı. Stewart Percy'nin –neyse ki kapalı duran– gri bir gemi büyüklüğündeki tabutuna bakarken, "İnsanın bu kadar sevilmemesi ne kadar korkunç bir şey!" diye düşündü.

Midge, Garp'a, "Üzgünüm, genç adam," diye fısıldadı. Eldivenli elini Percy ailesinin muhabbet kuşlarından biriymiş gibi Garp'ın bir kolunun üzerine koymuştu. Zarif bir dermansızlıkla, "*İsmini* hatırlayamadım," dedi.

"Ah," dedi Garp. Ve aklından geçen "Smith" ve "Jones" kelimelerinin ardından, ağzından tuhaf bir kelime çıktı. Hem kendini hem de Midge'i şaşırtarak, "Smoans," dedi. Stewie İki bunu fark etmiş gibi görünmüyordu.

"Bay Smoans mu?" dedi Midge.

"Evet, Smoans," dedi Garp. "Smoans, '61 mezunlarından. Bay Percy'den tarih dersi almıştım. Pasifik'teki Yerim."

"Evet, Bay Smoans!" dedi Midge. "Gelmeniz ne kadar düşünceli bir tavır."

"Bunu duyduğumda çok üzüldüm," dedi Bay Smoans.

Temkinli bir tavırla yarısı boş olan şapelde etrafına bakınan Midge, "Evet, *hepimiz* çok üzüldük," dedi. Yüzünde oluşan bir kasılma bütün yüzünün titremesine ve yanaklarının hafif bir dalgalanma sesi çıkarmasına sebep oldu.

Stewie İki onu, "Anne," diyerek uyardı.

"Tamam, tamam, Stewart," dedi Midge. Sonra Bay Smoans'a, "Bütün çocuklarımızın burada olamaması çok acı," dedi.

Elbette Garp, Dopey'nin sorunlu kalbininin çoktan pes ettiğini, William'ın bir savaşta öldüğünü ve Cushie'nin bir doğuma kurban gittiğini biliyordu. Garp, Pooh'nun nerede olduğunu da aşağı yukarı bildiğini düşündü. Neyse ki Bainbridge Percy aile sırasında *yoktu.*

Garp orada, Percy ailesinin sırasında otururken başka bir günü hatırladı.

Bir keresinde Cushie Percy annesine, "Öldüğümüzde nereye gidiyoruz?" diye sormuştu. Şişko Stew geğirip mutfaktan çıkmıştı. Percy'lerin bütün çocukları oradaydı: önünde onu bekleyen bir savaşla William, kalbi yağ toplayan Dopey, üreyemeyen, hayati damarları birbirine karışmış Cushie, alüminyum işiyle uğraşmaya başlayacak olan Stewie İki. Ve Pooh'nun başına neler geldiğini ancak Tanrı'nın bilebilirdi. Minik Garp da orada, devasa Steering Evi'nin şatafatlı, sayfiye evi tarzındaki mutfağındaydı.

Midge Steering Percy çocuklarına –ve minik Garp'a– "Öldükten sonra hepimiz buna benzeyen büyük bir *eve* gideriz," demişti.

Stewie İki büyük bir ciddiyetle, "Ama daha *büyüğüne*," diye eklemişti.

William endişeli bir tavırla, "Umarım öyledir," demişti.

Dopey ne konuşulduğunu anlamamıştı. Pooh konuşamayacak kadar küçüktü. Cushie buna inanmadığını söylemişti; *onun* nereye gideceğini ancak Tanrı bilebilirdi.

Garp, artık satılığa çıkarılmış olan devasa Steering Ailesi Evi'ne baktı. Burayı satın almak istediğini fark etti.

Midge onu dirseğiyle dürterek, "Bay Smoans," dedi.

"Ah," dedi Garp.

Cenaze arabasının şoförü, "Tabut, Jack," diye fısıldadı. Kocaman cüssesiyle yanında duran Stewie İki, içinde babasından geriye kalanları muhafaza eden devasa tabuta ciddiyetle baktı.

"Dört kişi lazım," dedi şoför. "En az dört kişi."

"Hayır, ben bir tarafı tek başıma taşıyabilirim," dedi Garp.

"Bay Smoans çok güçlü görünüyor," dedi Midge. "Çok *iri* değil, ama çok güçlü."

"Anne," dedi Stewie İki.

"Tamam, tamam, Stewart," dedi Midge.

"Dört kişiye ihtiyacımız var. Bu iş böyle yapılır," dedi Şoför.

Garp buna inanmadı. Tabutu *tek başına* kaldırabilirdi.

"Siz ikiniz diğer tarafa geçin," dedi. "Bu şekilde taşıyabiliriz."

Şişko Stew'un cenazesinin kıpırdatılamayan tabut karşısında dehşete düşmüş katılımcıları arasından yükselen kırılgan bir homurtu Garp'a kadar ulaştı. Ama Garp kendine inanıyordu. Burada ölüm vardı; elbette ağır olacaktı: annesi Jenny Fields'ın ağırlığı, Ernie Holm'ün ağırlığı ve (hepsinden ağır olan) minik Walt'un ağırlığı. Hepsinin toplam ağırlığını ancak Tanrı bilebilirdi, ama Garp, Şişko Stew'un gri, küçük bir tekne büyüklüğündeki tabutunun bir tarafına geçti. Hazırdı.

Dekan Bodger dördüncü kişi olmaya gönüllü oldu.

"Burada olacağını hiç tahmin etmezdim," diye fısıldadı Bodger, Garp'a.

Midge, dekana, "Bay Smoans'u tanıyor musunuz?" diye sordu.

"Smoans, '61," dedi Garp.

"Ah, elbette, Smoans," dedi Bodger. Ve güvercin avcısı, Steering Okulu'nun çarpık bacaklı şerifi, Garp ve diğerleriyle birlikte

tabutun kendine düşen kenarını kaldırdı. Böylece Şişko Stew'u başka bir hayata yolcu ettiler. Ya da daha büyük olduğunu umdukları başka bir eve.

Bodger ve Garp, onları Steering Mezarlığı'na götürecek arabalara doğru topallayarak ve sendeleyerek ilerleyen dağınık kalabalığı takip etti.

İhtiyar kalabalık yanlarından uzaklaştığında Bodger, Garp'ı Buster's Snack and Grill'e götürdü. Orada oturup kahve içtiler. Bodger, Garp'ın akşamları cinsiyet, gündüzleri de ismini değiştirmesini kabul etmiş gibi görünüyordu.

"Ah, Smoans," dedi Bodger. "Belki artık hayatın sakinleşir ve mutlu, bereketli bir adam olursun."

"En azından bereketli," dedi Garp.

Garp, orgcudan, Şişko Stew'un cenazesinde çaldığı parçaları Ernie Holm'ün cenazesinde tekrar etmemesini istemeyi tamamen unutmuştu. Zaten Garp müziğe dikkat etmemişti; parçalar tekrarlansa da bunu fark etmeyecekti. Ve Helen orada olmadığı için bunu bilmesine imkân yoktu. Bunu Garp ve Ernie'nin bilmesine de imkân yoktu.

"Neden bir süre bizimle kalmıyorsun?" diye sordu Bodger, Garp'a. Tombul ve güçlü elleriyle Buster's Snack and Grill'in bulanık penceresini temizleyen dekan, Steering Okulu'nu kastediyordu. "Burası *kötü* bir yer değil," dedi.

Garp ifadesiz bir sesle, "Burası, bildiğim tek yer," dedi.

Garp annesinin bir zamanlar, en azından çocuğunu yetiştirmek için Steering'i seçtiğini biliyordu. Ve Garp, Jenny Fields'ın çok iyi sezgileri olduğunu da biliyordu. Kahvesini içip Dekan Bodger'ın elini şefkatle sıktı. Garp'ın atlatması gereken bir cenaze daha vardı. Sonra Helen'la birlikte, geleceklerini düşüneceklerdi.

18
SU KURBAĞASI'NIN ALIŞKANLIKLARI

Helen İngilizce bölümünden çok içten bir davet alsa da Steering Okulu'nda ders vermek konusunda emin değildi.

"Yeniden öğretmenlik yapmak istediğini düşünüyordum," dedi Garp ama Helen, onun zamanında kızları kabul etmeyen, başvurduğunda kız olduğu için reddedildiği okuldaki işi kabul etmeden önce biraz bekledi. 529

"Belki Jenny biraz daha büyüdüğünde," dedi. "Bu arada, sadece okumaktan memnunum." Bir yazar olarak Garp, Helen kadar çok okuyan insanları hem kıskanıyor hem de onlara karşı bir güvensizlik besliyordu.

Ve ikisi de onlara endişe veren bir korku geliştiriyordu: Burada, Steering Okulu'nda, sanki gerçekten çok yaşlı insanlarmış gibi, hayatlarını dikkatle düşünüyorlardı. Elbette, en başından beri çocuklarını korumak konusunda takıntılı olan Garp, sonunda Jenny Fields'ın, oğluyla yaşamaya devam etmek istemesinin o kadar da tuhaf olmadığını görüyordu.

Garp ailesi Steering'de kalacaktı. İhtiyaç duydukları paraya sahiplerdi ve Helen istemediği sürece hiçbir şey yapmak *zorunda* değildi. Ama Garp'ın yapacak bir şeye ihtiyacı vardı.

Helen yorgun bir tavırla, "Sen yazacaksın," dedi.

"Bir süre yazmayacağım," dedi Garp. "Belki de bir daha asla yazmam. En azından bir süre yazmayacağım."

Helen bunun erken bir yaşlılık belirtisi olduğunu düşünüyordu ama Garp'ın endişelerini –akıl sağlığı da dahil olmak üzere elindekileri koruma arzusunu– paylaşıyordu ve Garp'ın onunla, evliliğin getirdiği sevgiyle incinebilirliği paylaştığını biliyordu.

Garp, Steering Okulu'nun Spor Bölümü'ne gidip Ernie Holm yerine kendini önerdiğinde Helen hiçbir şey söylemedi. Garp onlara, "Bana para vermenize gerek yok," dedi. "Para benim için önemli değil, sadece güreş koçu olmak istiyorum." Steering yöneticileri elbette onun bu konuda başarılı olacağını kabul etmek zorundaydı. Okulun güçlü yanlarından biri olan güreş takımı, Ernie Holm'ün yerine gelecek yeni biriyle zayıflayacaktı.

Spor Bölümü'nün başkanı ona, "Para istemiyor musunuz?" diye sordu.

"Paraya *ihtiyacım* yok," dedi Garp. "*Yapacak* bir şeye ihtiyacım var; yazmak *dışında* bir şeye." Helen dışında hiç kimse T. S. Garp'ın bu dünyada yapmayı öğrendiği sadece iki şey olduğunu bilmiyordu: Garp yazabiliyor ve güreşebiliyordu.

Ayrıca Helen muhtemelen (o an) Garp'ın yazamadığını da bilen tek kişiydi. Bu teorisi daha sonra, Garp'ın çalışmalarının, kişisel tarihine yaklaştıkça giderek daha da zayıfladığını iddia eden eleştirmen A. J. Harms tarafından da ifade edilecekti. "Yazdıkları otobiyografik hâle geldikçe derinliğini kaybetti ve yazmak konusundaki rahatlığını da kaybetti. Sanki giderek daha da *kişiselleşen* yazılarının –anılarını peşinden sürükleyip durmasının– acı verici hâle geldiğini biliyordu ve yazılar giderek her açıdan daha zayıf ve hayal gücünden yoksun hâle geliyordu," diye yazmıştı Harms. "Garp çok erken yaşta yazdığı 'Grillparzer Pansiyonu'nun parlak başarısıyla hem kendine hem de bize söz verdiği, hayatı *hayal etme* özgürlüğünü kaybetmişti. Harms'a göre Garp artık sadece *hatırlama* yoluyla yazabiliyordu ve –hayal etmekten çok farklı olan– bu yöntem onun için psikolojik açıdan zararlı olmasının yanı sıra, çok daha da verimsizdi."

Ama Harms'ın geç anladığı bu gerçeği anlamak kolaydı; Helen, Garp'ın Steering Okulu'nun güreş koçu olmayı kabul ettiği gün, sorununun bu olduğunu biliyordu. İkisi de hiçbir zaman Ernie kadar iyi olamayacağını biliyorlardı ama iyi bir iş çıkaracaktı ve Garp'ın güreşçileri her zaman, kaybettiklerinden daha çok kazanacaklardı.

"Masal yazmayı dene," diye önerdi Helen; Garp'ın daha sık yazmasını, *ondan* daha çok dert ediyordu. "Bir şeyler uydurmayı dene; yazdığın her şey uydurma olsun." Hiçbir zaman "'Grillparzer Pansiyonu' gibi" demiyor, bundan hiç bahsetmiyor, ama artık Garp'ın bu konuda kendisiyle aynı fikirde olduğunu biliyordu; "Grillparzer Pansiyonu", şimdiye kadar yazdığı en iyi şeydi. Bunun yazdığı ilk şey olması, üzücü bir durumdu.

Garp yazmayı her denediğinde, görebildiği tek şey kişisel hayatının sıkıcı ve gelişmemiş gerçekleri oluyordu: New Hempshire'daki o gri otopark, Walt'un küçücük bedeninin hareketsizliği, avcıların parlak renkli ceketleri ve kırmızı şapkaları ve Pooh Percy'nin cinsiyetsiz, haklılığından kesinlikle emin fanatikliği. Bu görüntüler asla kaybolmuyordu. Zamanının büyük bir kısmını yeni evleriyle uğraşarak geçiriyordu.

Midge Steering Percy hiçbir zaman Steering Okulu'na hediye ettiği aile evini kimin satın aldığını bilmedi. Stewie İki bunu öğrendiyse bile Garp hakkındaki anıları daha yeni Bay Smoans'un anılarıyla gölgelenen annesine bundan asla bahsetmedi. Midge Steering Percy, Pittsburgh'da bir huzurevinde öldü; alüminyum işiyle uğraşan Stewie İki, annesini bu metalin işlendiği yere yakın bir huzurevine yerleştirmişti.

Pooh'ya ne olduğunu ise ancak Tanrı bilebilir.

Helen ve Garp, okuldaki çoğu kişinin Steering Malikânesi dediği eski evi tamir etti. Percy ismi hızla kayboldu; insanlar anılarından bahsederken Midge'i çoğunlukla Midge *Steering* diye anıyordu. Garp'ın yeni evi, Steering Okulu ve civarındaki en gösterişli binaydı ve ebeveynlerle müstakbel Steering öğrencilerine yerleşkeyi gezdiren öğrenciler nadiren, "Burası da yazar T. S.

Garp'ın evi. 1781 civarında inşa edilmişti ve eskiden Steering ailesinin eviydi," derdi. Öğrenciler çok daha oyunbazdı; çoğunlukla, "Burası da güreş koçumuzun evi," derlerdi. Ebeveynler kibarca birbirine bakar, müstakbel öğrenci, "Steering'de güreş çok *önemli* bir spor mu?" diye sorardı.

Garp, Duncan'ın çok kısa süre sonra Steering öğrencisi olacağını düşünüyordu; bu, Garp'ın sabırsızlıkla beklediği, utanmasına hiç gerek olmayan bir keyifti. Duncan'ın güreş odasında olmasını özlüyordu ama oğlunun kendisi için doğru yeri bulmasına seviniyordu: Ya yapısı gereği ya da görüşü yüzünden, belki de ikisinin birleşmesiyle, Duncan kendini havuzda çok rahat hissediyordu. Duncan zaman zaman havuzdan yeni çıkmış, havlulara sarılmış hâlde titreyerek güreş odasını ziyaret ediyor, ısınmak için sıcak hava üfleyen ısıtıcılardan birinin altındaki yumuşak mata oturuyordu.

"Nasılsın?" diye soruyordu Garp. "Islak değilsin, değil mi?
532 Matların üzerine su damlatma, tamam mı?"

"Tamam, damlatmam," diyordu Duncan. "Ben gayet iyiyim."

Helen güreş odasını daha sık ziyaret ediyordu. Yine bulabildiği her şeyi okumaya başlamıştı ve okumak için güreş odasına geliyordu. Buraya "okumak için bir sauna" diyordu ve bazen, çok yüksek bir çarpma sesi ya da acı çığlığı duyduğunda başını kitabından kaldırıyordu. Helen için güreş odasında okumanın tek zorluğu her zaman, sürekli buğulanıp duran gözlüğü olmuştu.

Helen bir akşam, güzel evlerinin ön salonunda otururken Garp'a, "Artık orta yaşlı mıyız?" diye sordu. Havanın bulutsuz olduğu akşamlarda bu salondan Jenny Fields Reviri'nin ışıklı pencerelerini ve –çok uzaktaki– Garp'ın çocukken yaşadığı revir ek binasının yalnız ışığını görebiliyorlardı.

"Tanrım," dedi Garp. "Orta yaşlı mı? Biz çoktan *emekli* olduk. Evet, olduğumuz şey bu. Biz orta yaşı doğrudan atlayıp *ihtiyarların* dünyasına geçiş yaptık."

Helen temkinli bir tavırla ona, "Bu, canını sıkıyor mu?" diye sordu.

"Henüz sıkmıyor," dedi Garp. "Canımı sıkmaya başladığında başka bir şey yaparım. Yani her koşulda başka bir şeylerle uğraşırım. Ben, bizim diğer herkese göre gayet erken bir başlangıç yaptığımızı düşünüyorum, Helen. Uzun süre mola vermeye hakkımız var."

Helen, Garp'ın kullandığı güreş terimlerinden bıkmıştı ama sonuçta çocukluğu boyunca da bunlarla büyümüştü; bu, Helen Holm için baş etmesi çok kolay bir şeydi. Ve Garp yazmıyor olsa da Helen onun mutlu göründüğünü düşünüyordu. Helen akşamları okuyor, Garp televizyon izliyordu.

Garp'ın eserleri ona, kendisi için isteyeceğinden çok uzak olmayan, John Wolf'un hayal ettiğinden bile tuhaf bir ün kazandırmıştı. *Bensenhaver'a Göre Dünya*'nın siyaseten hem hayranlık uyandırması hem de hor görülmesi Garp ve John Wolf'u utandırsa da kitabın bu kadar ünlü olması okurların yanlış sebeplerle olsa da Garp'ın eski eserleriyle ilgilenmesini sağlamıştı. Garp, üniversitelerde konuşması için gelen davetleri nazikçe reddediyordu. Konuşmalarda ondan kadın hareketi denen oluşumun şu ya da bu tarafını temsil etmesi, annesiyle ve onun çalışmalarıyla ilişkisinden ve kitaplarındaki karakterlere uygun gördüğü "cinsiyet rollerinden" bahsetmesi isteniyordu. Garp buna, "Sanatın sosyoloji ve psikoanaliz ile yıkımı," diyordu. Fakat sadece kitaplarını okuması için de çok sayıda davet alıyordu ve bunların arasından –özellikle de Helen'ın gitmek istediği bir yerse– bazılarını kabul ediyordu.

Garp, Helen'la mutluydu. Artık ona sadakatsizlik etmiyordu ve bunun düşüncesi bile aklına nadiren geliyordu. Belki de genç kadınları o gözle görmeyi bırakmasını sağlayan şey, sonunda Ellen James'le tanışmasıydı. Helen'ın yaşlarında ve daha yaşlı diğer kadınlar konusunda, onun için çok da zor olmayan bir irade gücü kullanması gerekiyordu. Hayatının yeterince büyük bir bölümü şehvetin etkisi altında geçmişti.

Tecavüze uğrayıp dili kesildiğinde on bir yaşında olan Ellen

James, Garp ailesiyle yaşamaya başladığında on dokuz yaşındaydı. Kısa süre içinde Duncan için çok iyi bir abla ve dahil olmaktan utandığı engelliler topluluğunda iyi bir yoldaş oldu. Birbirlerine çok yakınlardı. Duncan'ın ev ödevlerine yardım ediyordu, çünkü Ellen James okumak ve yazmak konularında çok iyiydi. Duncan, Ellen'ın yüzme ve fotoğrafçılıkla ilgilenmeye başlamasını sağladı. Garp Steering Malikânesi'nde onlar için bir karanlık oda kurdu; ikisi birlikte saatlerce karanlık odada fotoğrafları basmaya başladılar. Duncan saatlerce lensler ve ışıktan bahsediyor, Ellen James de *aaah* ve *oooh* sesleri çıkarıyordu.

Helen onlara bir kamera satın almıştı; Ellen ve Duncan bir senaryo yazıp filmde birlikte oynadılar. Film, genç bir temizlikçiyi öptüğünde kısmen de olsa yeniden görmeye başlayan kör bir prensi anlatıyordu. Prensin gözlerinden biri yeniden görmeye başlıyordu, çünkü temizlikçi, onun sadece bir yanağını öpmesine izin veriyordu. Birinin onu dudaklarından öpmesinden utanıyordu, çünkü dilini kaybetmişti. Engellerine ve verdikleri ödünlere rağmen, genç çift evleniyordu. Bu hikâye pantomim yoluyla ve Ellen'ın yazdığı altyazılarla anlatılıyordu. Duncan daha sonra, film hakkındaki en iyi şeyin, sadece yedi dakika olması olduğunu söyleyecekti.

Ellen James, bebek konusunda Helen'a da çok yardım ediyordu. Ellen ve Duncan, Jenny sayesinde uzman bebek bakıcılarına dönüştüler. Garp cumartesi öğleden sonraları onu güreş odasına götürüyor, orada kendine zarar vermeden yürümeyi, koşmayı ve düşmeyi öğrenebileceğini söylüyordu. Helen bu konuda, yumuşak matların çocuğa, ayaklarının altındaki dünyanın yumuşak bir süngere benzediğine dair yanlış bir izlenim vereceğini iddia ediyordu.

"Ama dünya gerçekten de böyle *hissettiren* bir yer," diyordu Garp.

Yazmayı bıraktığından beri Garp'ın hayatındaki tek çelişkili durum, en yakın arkadaşı Roberta Muldoon'la ilişkisiyle ilgiliydi. Ama sorunun *kaynağı* Roberta değildi. Jenny Fields öldüğünde

Garp onun müthiş bir mal varlığına sahip olduğunu ve Jenny'nin, sanki oğlunu lanetlemek istermiş gibi, renkli çevresi ve Dog's Head Limanı'ndaki yaralı kadınların kaldığı malikâne konusundaki son isteklerini yerine getirmesi için *onu* atadığını öğrendi.

"Neden *ben*?" diye haykırdı Garp. "Neden *seni* seçmedi?" diye bağırdı Roberta'ya. Ama Roberta Muldoon seçilen kendisi *olmadığı* için zaten yeterince kırılmıştı.

"Bilmiyorum. Sahiden, neden seni seçti?" dedi Roberta. "Bunca insan arasından."

"Annem benden intikam almak istiyor olmalı," dedi Garp.

"Belki de *düşünmeye* başlamanı istiyordur," dedi Roberta. "O çok iyi bir anneydi!"

"Tanrım," dedi Garp.

Garp haftalarca, Jenny'nin parasının ve deniz kenarındaki devasa evinin nasıl kullanılmasını istediğine dair tek bir cümle üzerine kafa yordu.

> Ardımda, değerli kadınların gelip kendilerini toparlayabilecekleri, tek başlarına, kendileri olabilecekleri bir yer bırakmak istiyorum.

"Tanrım," dedi Garp.

"Yani bir vakıf mı?" diye tahmin yürüttü Roberta.

"Fields Vakfı," diye önerdi Garp.

"Bu muhteşem," dedi Roberta. "Kadınlar için *fonlar* ve gidebilecekleri bir yer."

"*Ne* yapmak için gidecekleri?" dedi Garp. "Ve ne yapmaları *için* fonlar?"

"Gereken buysa, iyileşmeleri için ve ihtiyaçları buysa, tek başlarına kalmaları için," dedi Roberta. "Ya da, yaptıkları şey buysa, yazmaları veya resim yapmaları için."

"Belki de evlenmeden çocuk sahibi olan kadınlar için bir ev?" dedi Garp. "'İyileşmek' için *fon* mu? Tanrım."

"Ciddi ol," dedi Roberta. "Bu önemli. Anlamıyor musun? *Se-*

nin bu kadınların ihtiyaçlarını anlamanı, onların sorunlarıyla ilgilenmeni istiyordu."

"Peki bir kadının 'değerli' olup olmadığına kim karar verecek?" diye sordu Garp. "Tanrım, anne!" diye bağırdı. "Bu saçmalık için boynunu kırabilirim."

"*Sen* karar vereceksin," dedi Roberta. "Ve düşünmeni sağlayacak olan şey de *bu*."

"Peki ya *sen*?" diye sordu Garp. "Bu tam sana göre bir iş, Roberta."

Roberta'nın arada kaldığı aşikârdı. Garp ve diğer erkekleri, kadınların ihtiyaçlarının meşruluğu ve karmaşıklığı konusunda eğitmek konusunda Jenny Fields'ın arzusunu paylaşıyordu. Bu konuda Garp'ın çok kötü bir iş çıkaracağını ve kendisinin çok başarılı olacağını da biliyordu.

"Birlikte yapacağız," dedi Roberta. "Yetkili sen olacaksın, ama ben sana danışmanlık yapacağım. Bir hata yaptığını düşündüğümde bunu sana söyleyeceğim."

"Roberta, sen bana *her zaman* hata yaptığımı söylüyorsun," dedi Garp.

Roberta en flörtöz tavrıyla onu dudaklarından öptü ve omuzlarını tuttu; ikisini de öyle sert yapmıştı ki Garp irkildi.

"Tanrım," dedi Garp.

"Fields Vakfı!" diye bağırdı Roberta. "Muhteşem olacak."

Hayatında çözülmesi gereken bir anlaşmazlık olmadığında muhtemelen algısını ve dünyayla bağlantısını kaybedecek olan T. S. Garp'ın hayatındaki çelişkili durum buydu. Yazmadığı zamanlarda Garp'ı hayatta tutacak olan şey de bu çelişkili durumdu; Roberta Muldoon ve Fields Vakfı ona en azından, çözmesi gereken durumlar sağlayacaktı.

Roberta, Dog's Head Limanı'ndaki Fields Vakfı'nın binada yaşayan yöneticisi oldu. Ev bir anda bir yazarlar kolonisine, iyileşme merkezine ve doğum konusunda tavsiyeler veren bir kliniğe dönüştü. Çatı katındaki iyi ışık alan birkaç oda da ressamlar için gerekli doğru ışığı ve yalnızlığı sunuyordu. Kadınlar Fields Vakfı'nın ku-

rulduğunu öğrendiğinde, kimlerin yardım almaya uygun olduğunu bilmek istedi. Bunu Garp da merak ediyordu. Bütün adaylar, aralarında Garp'tan hoşlanan ve hoşlanmayan kadınlar bulunan, ama her zaman onunla tartışan bir komite oluşturan Roberta'ya yazıyordu. Ayda iki kez Roberta ve mütevelli heyeti mızmız Garp'la toplanıyor ve adaylar arasından seçim yapıyordu.

Garp giderek artan bir şiddetle oraya gitmeyi reddetse de iyi havalarda Dog's Head Limanı'ndaki evin ılık yan verandasında oturuyorlardı. "Burada yaşayanların hepsi ucube," dedi Garp, Roberta'ya. "Bana başka zamanları hatırlatıyorlar." Bu yüzden daha sonra Steering Ailesi'nin malikânesinde, güreş koçunun evinde, Garp'ın kendini bu ateşli kadınların yanında biraz daha rahat hissettiği bir yerde toplanmaya başladılar.

Elbette, toplantıları güreş odasında yapsalardı, Garp kendini çok daha rahat hissederdi. Ama Garp orada bile, eski Robert Muldoon'un onu her konuda zorlayacağını biliyordu.

Aday No. 1048'in ismi Charlie Pulaski'ydi.

"Adayların *kadın* olması gerektiğini sanıyordum," dedi Garp. "En azından *bu* kriterin net olduğunu sanıyordum."

"Charlie Pulaski kadın," dedi Roberta. "Sadece, her zaman Charlie ismini kullanmış."

"Bence bu onu elemek için yeterli," dedi biri. Bunu söyleyen, Garp'ın şiirlerini beğense de sık sık tartıştığı ince yapılı bir kadın olan Marcia Fox'tu. Garp, hiçbir zaman o kadar hesaplı olamamıştı.

"Charlie Pulaski ne *istiyor*?" diye sordu Garp düşünmeden. Adayların bazıları sadece para isterken bazıları bir süre Dog's Head Limanı'nda yaşamak istiyordu. Bazılarıysa bir sürü para *ve* Dog's Head Limanı'nda kalıcı olarak yaşamak istiyordu.

"Sadece para istiyor," dedi Roberta.

"İsmini değiştirmek için mi?" diye sordu Marcia Fox.

"İşinden ayrılıp bir kitap yazmak istiyor," dedi Roberta.

"Tanrım," dedi Garp.

"Ona işini bırakmamasını tavsiye et," dedi Marcia Fox. O, diğer yazarlara ve yazar olmak isteyen kişilere öfke duyan yazarlardandı.

"Marcia *ölü* yazarlara bile öfke duyuyor," demişti Garp, Roberta'ya.

Ama Bayan Charlie Pulaski'nin gönderdiği metni okuduklarında hem Marcia hem de Garp, kadının elindeki işi bırakmaması gerektiği konusunda hemfikir oldu.

Aday No. 1073, mikrobiyoloji alanında doçentti ve o da kitap yazmak için işine ara vermek istiyordu.

"Roman mı?" diye sordu Garp.

"Moleküler virüs bilimi üzerine çalışmalar," dedi Doktor Joan Axe. O da kendi araştırmalarını yapmak için Duke Üniversitesi Tıp Merkezi'nden bir süre izin almıştı. Garp ona bu çalışmaların ne olduğunu sorduğunda, kadın gizemli bir tavırla, "kandaki görünmeyen hastalıklarla" ilgilendiğini söyledi.

Aday No. 1081'in, sigortası olmayan kocası bir uçak kazasında ölmüştü. Beş yaşından küçük üç çocuğu vardı ve Fransızca alanındaki yüksek lisans programını tamamlamak için haftada on beş saat ders alması gerekiyordu. Okula geri dönmek, diplomasını almak ve iyi bir iş bulmak istiyordu; bunun için paraya, çocuklarının yaşayabileceği bir yere ve bir bebek bakıcısına ihtiyacı vardı ve Dog's Head Limanı'nda yaşamak istiyordu.

Mütevelli heyeti oybirliğiyle kadına eğitimini tamamlayabileceği ve onlarla birlikte yaşayan bir bebek bakıcısının ücretini karşılayabileceği kadar para vermeye karar verdi, fakat kadının, çocukların ve bebek bakıcısının, kadının okula devam ettiği yerde yaşaması gerekecekti. Dog's Head Limanı çocuklara ve bebek bakıcılarına göre bir yer *değildi*. Orada, tek bir çocuk görse ya da sesini duysa delirebilecek kadınlar vardı. Hayatları bebek bakıcıları yüzünden kâbusa dönmüş kadınlar vardı.

Bu, hakkında karar verilmesi kolay bir adaydı.

***

No. 1088 bazı sorunlara yol açtı. Kadın, Jenny Fields'ı öldüren adamın, ondan boşanmış olan eski karısıydı. Üç çocuğu vardı ve bunlardan biri dokuz-on iki yaş aralığındaki çocukların yattığı bir ıslahevindeydi. Jenny Fields'ın suikastçısı olan kocası New Hampshire Polisi ve otoparkta dolaşan bazı diğer avcılar tarafından vurulduğunda, çocukları için aldığı yardım kesilmişti.

Merhum Kenny Truckenmiller bir yıldan kısa süre önce boşanmıştı. Arkadaşlarına, çocukları için ödediği nafakanın onu mahvettiğini, şu kadın özgürleşmesi hareketin karısını çok değiştirdiği için onu boşadığını söylemişti. Bayan Truckenmiller'ın avukatlığını, New Yorklu Boşanmış Kadınlar'dan biri yapmıştı. Kenny Truckenmiller on üç yıl boyunca karısını en az haftada iki kez dövmüştü ve üç çocuğunu da sık sık fiziksel ve zihinsel olarak suiistimal etmişti. Ama Bayan Truckenmiller, Jenny Fields'ın otobiyografisi *Cinsel Bir Şüpheli*'yi okuyana kadar kendini yeterince tanımıyor ve ne gibi haklara sahip olduğunu bilmiyordu. Kitabı okuyunca, belki de her hafta dayak yemesinin ve çocuklarının suiistimale uğramasının Kenny Truckenmiller'ın hatası olduğunu düşünmeye başlamıştı. On üç yıl boyunca bunun *kendi* hatası ve "hayattaki kaderi" olduğunu düşünmüştü. Kenny Truckenmiller, karısının kendisini eğitmeye başlaması konusunda kadın hareketini suçluyordu. Bayan Truckenmiller her zaman kendi işini yapmıştı; New Hampshire'daki North Mountain kasabasında kuaförlü. Kenny mahkeme tarafından evden ayrılmak zorunda bırakıldığında kuaförlük yapmaya devam etmişti. Fakat artık Kenny bir belediye kamyonetinin şoförlüğünü yapmadığı için, Bayan Truckenmiller sadece kuaförlük yaparak ailesini geçindirmekte zorlanıyordu. Zorlukla okunan başvurusunda, "ihtiyaçlarını karşılamak için" kendinden ödün vermek zorunda kaldığını ve gelecekte de bunu tekrarlamayı sorun etmediğini yazmıştı.

İlk ismini bir kez bile yazmamış olan Bayan Truckenmiller, kocası hakkındaki nefretin, kurulun ona karşı da bir önyargı ge-

liştirmesine sebep olabilecek kadar büyük olduğunun farkındaydı. Onu görmezden gelmeyi seçerlerse bunu anlayacağını yazmıştı.

Kendisi istemese de heyetin onursal üyesi olan –ve mali konulardaki kurnaz fikirlerine değer verilen– John Wolf hemen, "Jenny'nin katilinin bu talihsiz yakınına" istediği şeyin verilmesinin, Fields Vakfı için yapılabilecek en iyi tanıtım olacağını söyledi. Bu önemli bir haber olacak, vakfın niyetinin siyasi olmadığını gösterecek ve vakfa tahmin edilemeyecek kadar çok bağışta bulunulmasını sağlayacaktı.

"Bağışlar konusunda zaten gayet iyi durumdayız," diye karşı çıktı Garp.

Roberta zavallı Bayan Truckenmiller hakkında, "Belki de fahişenin tekidir," dediğinde herkes ona baktı. Hepsinin arasında, Roberta'nın bir avantajı vardı; hem bir kadın hem de bir Philedelphia Eagles oyuncusu gibi düşünebiliyordu. "Bir an için düşünün," dedi Roberta. "Diyelim ki bu kadın sadece sürekli *kendinden ödün veren* ve bunu hep yapmış olan, bu konuda hiçbir şey düşünmeyen bir fahişe. Bu durumda, bir anda müthiş değer kaybederiz; bu noktada, biteriz."

"Yani onun karakterine kefil olacak birine ihtiyacımız var," dedi Marcia Fox.

"Biri bu kadınla görüşüp onunla konuşmalı," diye önerdi Garp. "Gerçekten onurlu biri olup olmadığını, bağımsız bir hayat kurmaya çalışıp çalışmadığını öğrenmeli."

Hepsi ona baktı.

"Pekâlâ," dedi Roberta, "Bu kadının fahişe olup olmadığını öğrenecek kişi *ben* değilim."

"Ah, hayır," dedi Garp. "*Ben* de değilim."

"New Hempshire'daki North Mountain kasabası nerede?" diye sordu Marcia Fox.

"*Ben* de değilim," dedi John Wolf. "Zaten şu an bile New York'tan uzakta çok fazla vakit geçiriyorum."

"Tanrım," dedi Garp. "Sizce beni tanır mı? Çünkü biliyorsunuz, bazı insanlar *tanıyor*."

Garp'ın tiksindiği, psikoloji alanında sosyal hizmetler görevlisi Hilma Bloch, "Tanıyacağından şüpheliyim," dedi. "Bu tip insanlar sadece anneninki gibi otobiyografileri okumaya meyillidir, kurmaca nadiren okurlar, ya da çok az ilgilenirler. Yani *Bensenhaver'a Göre Dünya*'yı okuduysa bile bunu sadece sen, sen olduğun için yapmıştır. Ve bu, kitabı sonuna kadar okuması için yeterli bir sebep değil. Kuaför olduğu da düşünülürse, kitabın bir yerinde pes edip kitabı bitirmemiş olması çok muhtemel. Kapaktaki fotoğrafını tanımaması da gayet muhtemel; belki yüzünü biraz hatırlayabilir (elbette sen haberlere bile çıktın, ama bu sadece Jenny'nin cinayeti zamanında oldu). Ve elbette o zaman akıllarda kalan şey Jenny'nin yüzüydü. Bu tip bir kadın çok fazla televizyon izler; o, kitap dünyasından biri değildir. Bu tip bir kadının zihninde sana ait bir resim olduğundan çok şüpheliyim."

John Wolf, Hilma Bloch'a bakıp gözlerini devirdi. Roberta bile gözlerini devirdi.

Garp alçak sesle, "Teşekkür ederim, Hilma," dedi. Bayan Truckenmiller'ın, "karakteri hakkında daha net bilgilere ulaşılabilmesi için" Garp tarafından ziyaret edilmesine karar verildi.

"En azından ilk ismini öğren," dedi Marcia Fox.

"Eminim Charlie'dir," dedi Roberta.

Bundan sonra raporlara geçtiler: Şu an Dog's Head Limanı'nda kimler yaşıyordu, kimin evdeki yaşama süresi doluyordu, kimler eve taşınmak üzereydi. Ve varsa, evdeki sorunlar nelerdi?

Evde biri kuzey, biri güney çatı katında olmak üzere iki ressam vardı. Güneydeki çatı katında kalan ressam, kuzeydeki çatı katında kalan ressamın ışığını kapatıyordu ve bu ikisi son iki haftadır geçinemiyordu; kahvaltıda birbirleriyle tek kelime konuşmuyor ve birbirlerini, mektuplarını çalmakla suçluyorlardı. Falan filan. Sonra aniden, sevgili olmuşlar gibi görünmeye başlamıştı. Artık sadece kuzeydeki çatı katında kalan ressam resim yapıyor, iyi ışık alan stüdyosunda, bütün gün boyunca ona modellik yapan, güneydeki çatı katında kalan ressamı izliyordu. Kadının evin üst katında sürekli çıplak dolaşması en azından yazarlardan birini,

Cleveland'den gelen, açıkça lezbiyenlik karşıtı olan bir oyun yazarını rahatsız ediyordu. Oyun yazarı ayrıca dalgaların sesi yüzünden uyumakta da güçlük çekiyordu. Aslında muhtemelen onu rahatsız eden şey, ressamların, "gereğinden çok uzun" diye tasvir ettiği sevişmeleriydi. Ama evde yaşayan başka bir yazar, Dog's Head Limanı'nda kalan bütün konukların, oyun yazarının üstünde çalışmakta olduğu metnin parçalarını yüksek sesle okumasını teklif ettiğinde, bütün şikâyetleri yok oldu. Bu, başarıyla gerçekleştirildi ve evin üst kattaki konukları da artık mutluydu.

Öte yandan Garp'ın bir yıl önce büyük bir hevesle tavsiye ettiği iyi bir öykü yazarı olan "diğer yazar" evden ayrılmak üzereydi; burada yaşama süresi sona eriyordu. Onun odasını kim alacaktı?

Kocasının intiharının ardından çocuklarının velayetini kayınvalidesine kaptıran kadın mı?

"Onu kabul etmememiz gerektiğini *söylemiştim*," dedi Garp.

Yoksa bir gün aniden kapıda beliren iki Ellen James'ci mi?

"Bir saniye bekleyin," dedi Garp. "Bu da ne? Ellen James'ciler mi? Habersiz mi geldiler? Bu, yasak."

"Jenny her zaman onları eve alırdı," dedi Roberta.

"Artık *şu andayız*, Roberta," dedi Garp.

Heyetin diğer üyeleri de aşağı yukarı onunla aynı fikirdeydi; Ellen James'ciler hiçbir zaman çok sevilmemişti ve radikallikleri (artık) gitgide daha da demode ve zavallı görünüyordu.

"Ama bu neredeyse bir gelenek sayılır," dedi Roberta. Kaliforniya'da çok zor günler geçirdikten sonra dönen iki "eski" Ellen James'ciyi anlatmaya başladı. Yıllar önce Dog's Head Limanı'nda kalmışlardı ve Roberta, buraya dönmenin onlar için bir çeşit duygusal iyileşme olduğunu düşünüyordu.

"Tanrım, Roberta," dedi Garp. "Kurtul onlardan."

"Onlar annenin her zaman ilgilendiği insanlardı," dedi Roberta.

Garp'ın kısa ve öz dil kullanımına çok özendiği Marcia Fox, "En azından *sessiz* olurlar," dedi. Ama buna sadece Garp güldü.

"Bence de onları gitmeye ikna etmelisin, Roberta," dedi Doktor Joan Axe.

"Onlar bütün *topluma* öfke duyuyor," dedi Hilma Bloch. "Bu, bulaşıcı olabilir. Diğer yandan, onların, buranın *ruhunu* en iyi temsil eden insanlar olduğunu da söyleyebiliriz."

John Wolf gözlerini devirdi.

"Kanser bağlantılı kürtajlar üzerine araştırma yapan doktor var," dedi Joan Axe. "Ona ne dersiniz?"

"Evet, *onu* ikinci kata yerleştir," dedi Garp. "Onunla *tanıştım*. Üst kata çıkmaya çalışan herkesin ödünü kopartabilir." Roberta suratını astı.

Dog's Head Limanı Malikânesi'nin en büyük kısmı, alt katıydı. Burada iki mutfak ve dört tam teşekküllü banyo vardı; alt katta on iki kişi, kendi özel alanına sahip olarak uyuyabiliyordu ve bir de, Roberta'nın artık onlara verdiği isimle, birkaç konferans odası vardı. Bunlar, Jenny Fields burada yaşarken, çok büyük lobi ve salonlardı. Ayrıca, yemeklerin yendiği, postanın geldiği ve sosyalleşmek isteyenlerin bütün gün ve gece toplanabildiği çok büyük bir yemek salonu da vardı.

Burası, Dog's Head Limanı'ndaki evin en sosyal katıydı ve bu yüzden genellikle yazarlara ve ressamlara uygun olmuyordu. Garp heyet üyelerine buranın, potansiyel intiharlara en uygun kat olduğunu söylemişti; çünkü burada yaşadıklarında "kendilerini pencerelerden atmak yerine, okyanusta boğmak" zorunda kalırdı.

Fakat Roberta vakfı güçlü, anaç bir iç açık oyuncusu gibi yönetiyordu; neredeyse herkesi her konuda ikna edebilirdi, edemediğinde de onları gücüyle yenerdi. Yerel polisin desteğini almak konusunda Jenny'nin hiçbir zaman olamadığı kadar başarılıydı. Polis nadiren de olsa plajda huzursuzluklarla ya da köyün kaldırımlarında bağırışmalarla karşılaştığında, her zaman nazik bir tavırla Roberta'ya dönüş yapardı. Dog's Head Limanı'ndaki bütün polisler futbol taraftarıydı ve eski Robert Muldoon'un saldırgan kanat oyunlarına ve sahanın alt kısmındaki bloklarına çok saygı duyuyorlardı.

Garp, "Ben, *hiçbir* Ellen James'cinin, Fields Vakfı'nın sağladığı hiçbir şeyden faydalanamaması konusunda bir karar almak istiyorum," dedi.

"Ben de," dedi Marcia Fox.

"Bu, tartışmaya açılabilecek bir konu," dedi Roberta hepsine. "Ben böyle bir kuralın gerekli olduğunu düşünmüyorum. Burada, çoğumuzun aptalca bir siyasi dışavurum olduğu konusunda neredeyse hepimizin hemfikir olduğu bir grubu desteklemek için bulunmuyoruz, ama bu, dili olmayan bu kadınlardan birinin gerçekten yardıma ihtiyacı olamayacağı anlamına gelmez. Bu konuda, zaten yaşayacak yer bulmak konusunda önemli bir ihtiyaçları olduğunu söyleyebilirim. Onlar gerçekten ihtiyaç sahibi insanlar."

"Hepsi deli," dedi Garp.

"Bu çok büyük bir genelleme," dedi Hilma Bloch.

"Dünyada seslerinden *vazgeçmemiş* hatta seslerini *kullanmak* için mücadele veren üretken kadınlar da *var*," dedi Marcia Fox. "Ve ben, aptallığı ve kendi sesini yok etmeyi ödüllendirme taraftarı değilim."

"Sessizliğin de erdemleri vardır," diye karşı çıktı Roberta.

"Tanrım, Roberta," dedi Garp. Sonra, bu karanlık konunun içinde bir umut ışığı gördü. Her nedense Ellen James'ciler Garp'ı bu dünyadaki Kenny Truckenmiller'lardan bile daha çok kızdırıyordu ve Ellen James'cilerin gitgide daha da gözden düştüğünü görse de Garp'ın istediği kadar hızlı olmuyordu bu. Garp onların yok olmalarını istiyordu; yok olmalarından ziyade itibarlarını kaybetmelerini istiyordu. Helen ona, bu kadınlara duyduğu nefretin, oldukları şeyle kıyaslandığında orantısız olduğunu söylüyordu.

"Yaptıkları şey sadece delilik ve çok aptalca," dedi Helen. "Neden onları görmezden gelip rahat bırakmıyorsun?"

Ama Garp, "Bunu Ellen James'e soralım. Böylesi daha adil olur, değil mi?" dedi. "Ellen James'e Ellen James'ciler hakkında ne düşündüğünü soralım. Hatta onun bu konudaki fikirlerini *yayımlamak* istiyorum. O kadınların *ona* kendini nasıl hissettirdiğini bilmek istiyor musunuz?"

"Bu çok kişisel bir konu," dedi Hilma Bloch. Hepsi Ellen James'le tanışmıştı ve Ellen James'in dilsiz olmaktan ve Ellen James'cilerden *nefret ettiğini* biliyordu.

"Şimdilik bu konuyu bir kenara bırakalım," dedi John Wolf. "Bu teklifi ertelemeyi öneriyorum."

"Lanet olsun," dedi Garp.

"Pekâlâ, Garp," dedi Roberta. "Hadi, bunu hemen, şimdi oylayalım." Hepsi de bunun reddedileceğini biliyordu. Bu, meseleyi çözerdi.

"Teklifi geri çekiyorum," dedi Garp hınç dolu bir tavırla. "Yaşasın Ellen James'ciler."

Ama aslında geri çekilmemişti.

Annesi Jenny Fields'ın ölümüne sebep olan şey delilikti. Aşırılıktı. Kendini her zaman haklı gören, fanatik ve canavarca bir kendine acıma duygusuydu. Kenny Truckenmiller sadece farklı tipte bir aptaldı: Amacına gerçekten inanmanın yanı sıra aynı zamanda şiddete de başvuran bir adamdı. Kendine karşı öylesine körlemesine bir acıma duygusuna sahipti ki sadece mahvolmasına sebep olan fikirlere katkıda bulunmuş insanları düşmana dönüştürebiliyordu.

Peki Ellen James'ciler ondan ne kadar farklıydı? Onların yaptığı şey de Truckenmiller'inki kadar acınası ve insanın karmaşıklığını anlamaktan uzak değil miydi?

"Yapma," dedi John Wolf. "Onlar kimseyi *öldürmedi*."

"Henüz öldürmediler," dedi Garp. "Bunun için gerekli şeylere sahipler. Aptalca kararlar verebiliyorlar ve mutlak biçimde *haklılıklarına* inanıyorlar."

"Birini öldürmek için bundan daha fazlası gerekir," dedi Roberta. Garp'ın öfkeden kudurmasını izlediler. Başka ne yapabilirlerdi ki? Hoşgörüsüz insanlara hoşgörü göstermek, Garp'ın güçlü yanlarından biri değildi. Deli insanlar onu delirtiyordu. Sanki kendilerini deliliğe teslim ettikleri için onlara içerliyordu ve belki de bunun sebebi kısmen, onun da akıllıca davranmak için çok çalışması gerekmesiydi. Bazı insanlar akıl sağlığını korumaya çalışmaktan vazgeçtiğinde ya da bunu başaramadığında, Garp onların yeterince denemediğinden şüpheleniyordu.

"Hoşgörüsüz insanlara hoşgörü göstermek, yaşadığımız çağın

bizden talep ettiği zor bir iş," dedi Helen. Garp, Helen'ın zeki ve çoğunlukla kendisinden çok daha ileri görüşlü olduğunu bilse de Ellen James'ciler konusunda neredeyse kördü.

Elbette Ellen James'ciler de Garp konusunda kördü.

Garp hakkında –annesiyle ilişkisi ve kendi eserleri konusunda– en radikal eleştiriler, Ellen James'cilerden gelmişti. Onlar Garp'a saldırmıştı ve Garp da karşılık olarak onlara saldırıyordu. Bunun neden başladığını ve başlamasına gerek olup olmadığını anlamak zordu fakat Garp, büyük oranda, onu rahatsız eden Ellen James'ciler yüzünden feministler arasında büyük bir tartışma konusuna dönüşmüştü ve Garp da Ellen James'cileri rahatsız ediyordu. Ve tam olarak *aynı* sebeplerle, Garp birçok feministlerce çok sevilirken, eşit miktardaki feminist tarafından da nefret ediliyordu.

Ellen James'cilere gelince, Garp'a karşı duyguları, sembolojilerinden daha karmaşık değildi; onlar Ellen James'in dili kesildiği için kendi dillerini kesmişti.

İronik biçimde, uzun zamandır devam eden bu soğuk savaşın kızışmasına sebep olan kişi Ellen James oldu.

Ellen, Garp'a sürekli yazdığı şeyleri gösteriyordu. Birçok hikâyesini, ebeveynleri ve Illinois hakkındaki anılarını, şiirlerini, konuşamamak konusundaki acı dolu yazılarını, görsel sanatlar ve yüzme konusundaki beğenisini anlatan yazılarını. Ellen bilgece, zekice ve insanın içine işleyen bir enerjiyle dolu yazılar yazıyordu.

Garp, Helen'a sürekli, "Onda gerçek bir ışık var," diyordu. "Yeteneği var, ama aynı zamanda tutkusu da var. Ve gerekli dayanıklılığa da sahip olduğuna inanıyorum."

Garp'ın bahsettiği "dayanıklılık" Helen'ın görmezden gelmeye çalıştığı bir sözcüktü, çünkü Garp'ın, kendi dayanıklılığından vazgeçtiğinden korkuyordu. Garp'ın yetenekli olduğu çok açıktı ve gerekli tutkuya da sahipti, ama Helen onun kendisi için dar bir yol seçtiğini –yanlış yönlendirildiğini– ve ancak bu dayanıklılığın onun diğer alanlarda yeniden ilerlemesini sağlayabileceğini hissediyordu.

Bu, Helen'ı üzüyordu. Helen bir süre, Garp'ın tutku duyduğu şeylerle yetinebileceğini düşünmüştü; bunlar güreş hatta Ellen James'ciler bile olabilirdi. Çünkü Helen enerjinin yeni enerjiler doğurduğuna inanıyor ve er ya da geç Garp'ın yeniden yazacağını düşünüyordu.

Bu yüzden Helen, Garp, Ellen James'in ona gösterdiği yeni makale konusunda heyecanlandığında çok büyük bir tepki vermedi. Makalenin adı şuydu: "Neden Ellen James'ci Değilim?" Yazan: Ellen James. Yazı güçlü ve dokunaklıydı; Garp'ı gözyaşlarına boğmuştu. Ellen tecavüze uğrayışını, bu konuda yaşadığı zorlukları, bu konuda ailesinin yaşadığı zorlukları anlatıyordu; Ellen James'cilerin yaptığı şeyin, çok özel bir travmanın sığ bir siyasi taklidiymiş gibi görünmesine sebep oluyordu. Ellen James, Ellen James'cilerin sadece çektiği acının süresini uzattığını, onu herkesin tanıdığı bir zavallıya dönüştürdüğünü söylüyordu. Ve tabii Garp da herkesin tanıdığı bir zavallı olmak konusunda çok duyarlıydı.

Adil olmak gerekirse, Ellen James'cilerin büyük kısmı gerçekten de kadınları ve genç kızları böylesine şiddetle tehdit eden korkuyu kamuoyuna taşımak istiyordu. Ellen James'cilerin birçoğu için, korkunç dil kesme eylemini taklit etmek, "tamamen siyasi" bir karar değildi. Bu, çok kişisel bir özdeşleşmeydi. Elbette, Ellen James'ci kadınların bazıları da tecavüze uğramıştı; burada ifade etmek istedikleri şey kendilerini dilleri kesilmiş gibi *hissettikleriydi.* Bu erkekler dünyasında, kendilerini sonsuza dek susturulmuş hissediyorlardı.

Bu oluşumun delilerle dolu olduğunu kimse inkâr edemezdi. Bazı Ellen James'ciler bile bunu inkâr etmiyordu. Genel olarak onların, aşırı ciddiyetleriyle etraflarındaki diğer kadınlardan ve diğer feministlerden ayrılan, patlamaya hazır, siyasi, aşırı uçta feminist bir grup olduğu söylenebilirdi. Fakat Ellen James'in onlara yaptığı saldırı da, gruptaki bazı Ellen James'cilere göre, grubun eylemlerinin Ellen James için olduğu kadar düşüncesizceydi. Onlar, on bir yaşındaki bir kızın, çok kişisel bir dehşetle nasıl baş etmeyi tercih edeceğini hiç düşünmemişti.

Şu an büyümekte olan genç nesil dışında, Amerika'daki herkes Ellen James'in dilini kaybettiğini biliyordu. Genç nesil ise çoğunlukla onu Ellen James'cilerle karıştırıyordu ve bu, Ellen için çok acı verici bir yanlış anlaşılmaydı, çünkü bu insanların, onun da kendi dilini kestiğini düşündüğü anlamına geliyordu.

Helen, Garp'a Ellen'ın makalesi konusunda, "Bu öfkeye ihtiyacı var," dedi. "Eminim ki bunu yazmaya ihtiyacı vardı ve tüm bunları söylemek ona çok iyi gelmiştir. Bunu ona da söyledim."

"*Ben* ona bunu yayımlatması gerektiğini söyledim," dedi Garp.

"Hayır," dedi Helen. "Ben böyle düşünmüyorum. Bu ne işe yarayacak?"

"Ne *işe* mi yarayacak?" diye sordu Garp. "Öncelikle, *gerçek* bu. Ve bu, Ellen için iyi olacak."

Garp'ın Ellen James'cilerin toplum önünde küçük düşmesini istediğini bilen Helen, "Peki ya *senin* için?" diye sordu.

"Tamam," dedi Garp. "Tamam, tamam. Ama lanet olsun, Ellen *haklı*. O çatlakların bunu kaynağından duyması gerekiyor."

548

"Ama neden?" dedi Helen. "Kimin iyiliği için?"

"Tamam, tamam," diye mırıldanan Garp, aslında Helen'ın haklı olduğunu biliyor olmalıydı. Ellen'a makalesini dosyaya kaldırmasını söyledi. Ellen bir hafta boyunca ne Garp'la ne de Helen'la iletişim kurmadı.

John Wolf, Garp'ı arayana kadar ne Garp ne de Helen Ellen'ın makaleyi ona gönderdiğini biliyordu.

"Bunu ne yapmalıyım?" diye sordu John Wolf.

"Tanrım, onu geri gönder," dedi Helen.

"Lanet olsun, hayır," dedi Garp. "Onunla ne yapılması istediğini *Ellen'a* sor."

"İhtiyar Pontius Pilate* ellerini yıkıyor," dedi Helen, Garp'a.

"Ne yapmak istiyorsun?" diye sordu Garp, John Wolf'a.

"*Ben* mi?" dedi John Wolf. "Benim için hiçbir anlamı yok. Ama yayımlanabilir olduğundan eminim. Yani çok iyi yazılmış."

---

* İsa'nın çarmıha gerilme kararıyla sonuçlanan davasını yöneten Roma Valisi. *–ç.n.*

"Yayımlanabilir olmasının sebebi bu değil," dedi Garp. "Ve sen de bunu biliyorsun."

"Evet," dedi John Wolf. "Ama iyi yazılmış olması da çok *hoş*."

Ellen, John Wolf'a, onu yayımlatmak istediğini söyledi. Helen onu bundan vazgeçirmeye çalıştı. Garp bu işe bulaşmayı reddetti.

"Bu işe çoktan bulaştın," dedi Helen. "Ve hiçbir şey söylemeyerek, istediğini elde edeceğini biliyorsun: O korkunç saldırı yayımlanacak. Senin istediğin de bu."

Böylece Garp, Ellen James'le konuştu. Ona neden bütün bunları tüm insanlara söylememesi gerektiğinin mantığını açıklarken hevesli olmaya çalıştı. Bu kadınlar hasta, üzgün, kafası karışık, işkence görmüş, insanların suiistimaline uğramış kadınlardı ve şimdi de kendi kendilerini suiistimal ediyorlardı, ama onları eleştirmenin ne anlamı vardı? Beş yıl sonra herkes onları unutacaktı. Notlarını uzattıklarında insanlar, "Ellen James'ci ne demek? Yani konuşamıyor musun? Dilin yok mu?" diyecekti.

Ellen somurtkan ve kararlı görünüyordu.

Ben onları unutmayacağım!

diye yazdı Garp'a.

Ne 5 yıl ne de 50 yıl sonra, onları asla unutmayacağım; onları da dilimi hatırladığım gibi hatırlayacağım.

Garp kızın emektar noktalı virgülü kullanmaktan hoşlanmasına hayranlık duydu. Yumuşak bir sesle, "Bence bunu yayımlamaman daha iyi, Ellen," dedi.

Yayımlarsam bana kızacak mısın?

diye sordu Ellen James.

Garp kızmayacağını itiraf etti.

Peki ya Helen?

"Helen sadece *bana* kızacak," dedi Garp.

Helen yataklarında ona, "İnsanları çok kızdırıyorsun," dedi. "Hepsinin kudurmasına sebep oluyorsun. İnsanları *ateşe veriyorsun*. Bunu yapmamalısın. Sen kendi işini yapmalısın, Garp. Sadece kendi işini. Eskiden siyasetin aptalca olduğunu ve senin için hiçbir anlamı olmadığını söylerdin. Haklıydın. Siyaset *gerçekten* de aptalca ve *hiçbir* anlamı yok. Bunu sadece, oturup sıfırdan bir şey yaratmaktan *daha kolay* olduğu için yapıyorsun. Ve bunu biliyorsun. Evin her tarafına kitap rafları çakıyor, yerleri temizliyor, bahçede tembellik ediyorsun. Tanrı aşkına.

"Ben bir işçiyle mi evlendim? Senden herhangi bir davanın taraftarı olmanı bekledim mi hiç?

"Sen kitaplarını yazmalı, raf çakmayı diğer insanlara bırakmalısın. Haklı olduğunu biliyorsun, Garp."

550

"Haklısın," dedi Garp.

"Grillparzer Pansiyonu"nun ilk cümlesini yazmasını sağlayan şeyin ne olduğunu hatırlamaya çalıştı.

"Babam Avusturya Turist Bürosu'nda çalışıyordu."

Bu cümle nereden gelmişti? Buna benzer cümleler düşünmeye çalıştı. Aklına gelen, şöyle bir cümle oldu: "Oğlan beş yaşındaydı; küçük, kemikli göğsüne fazla büyük gelen bir öksürüğü vardı." Elinde sadece anıları vardı ve onlar ortalığı bulandırıyordu. Artık saf hayal gücüne sahip değildi.

Üç gün boyunca güreş odasında ağırlıklarla çalıştı. Bunu kendini cezalandırmak için mi yapıyordu?

"Bu da bir nevi bahçede tembellik etmek sayılır," dedi Helen.

Sonra bir görevi, Fields Vakfı adına yapması gereken bir yolculuk olduğunu açıkladı. New Hampshire, North Mountain'a gidecekti. Truckenmiller adlı bir kadına Fields Vakfı üyeliği fonu verilip verilmeyeceğine karar verecekti.

"Bu da bahçede tembellik etmeye benziyor," dedi Helen. "Daha fazla kitap rafı. Daha fazla siyaset. Daha fazla mücadele. Bunlar *yazamayan* insanların yaptığı şeyler."

Fakat Garp yine de bu yolculuğa çıktı; John Wolf arayıp Ellen James'in "Neden Ellen James'ci Değilim?" adlı makalesini çok okunan ve gayet popüler bir derginin yayımlayacağını haber vermek için aradığında evden ayrılmıştı.

Helen, John Wolf'un telefondaki sesinin soğuk, görünmez, kim olduğunu bildiği, yaşlı Su Kurbağası'nı anımsatan bir tınısı olduğunu düşündü. Ama henüz bunun sebebini bilmiyordu.

Haberi Ellen James'e verdi. Helen, Ellen'ı hemen affedip onunla birlikte heyecanlandı. Duncan ve minik Jenny'yle birlikte arabayla sahilde gezintiye çıktılar. Ellen'ın en sevdiği yiyecek olan ıstakozlardan ve ıstakozu çok sevmeyen Garp için de deniztarağı satın aldılar.

Şampanya!

diye yazdı Ellen arabada.

Şampanya, ıstakoz ve deniztarağıyla iyi gider mi?

"Elbette," dedi Helen. "Gidebilir." Şampanya aldılar. Dog's Head Limanı'na uğrayıp Roberta'yı akşam yemeğine davet ettiler.

"Babam ne zaman dönecek?" diye sordu Duncan.

"New Hempshire'daki North Mountain kasabasının nerede olduğunu bilmiyorum," dedi Helen. "Ama akşam yemeğinde bize katılacak saatte döneceğini *söyledi*."

Bana da böyle söyledi,

dedi Ellen James.

New Hampshire, North Mountain'daki Nanette'in Güzellik Salonu aslında, ilk ismi Harriet olan Bayan Kenny Truckenmiller'ın mutfağıydı.

Üzerine dökülen tuzla donmuş ve eriyen karla çatırdamaya başlamış dış basamaklarda duran Garp çekingen bir tavırla kadına, "Nanette siz misiniz?" diye sordu.

"Burada Nanette diye biri yok," dedi kadın. "İsmim Harriet Truckenmiller." Arkasındaki karanlık mutfakta, tasmasının ucunda hırlayan büyük bir köpek vardı; Bayan Truckenmiller köpeğin Garp'a ulaşmaması için, ileri atılan azmanı uzun kalçasıyla iterek engelliyordu. Yara izleriyle dolu solgun ayak bileği mutfak kapısını açık tutuyordu. Terlikleri maviydi; uzun sabahlığının içindeki vücudu görünmüyordu ama Garp onun uzun boylu olduğunu ve yeni banyo yaptığını görebiliyordu.

"*Erkeklerin* saçlarını da yapıyor musunuz?" diye sordu ona.

"Hayır," dedi kadın.

"Peki şimdi yapar mıydınız?" diye sordu Garp. "Berberlere güvenmiyorum."

Harriet Truckenmiller, Garp'ın siyah yünden örülmüş kayak beresine şüpheli gözlerle baktı. Bere kulaklarına kadar çekilmişti ve kısa boynunun arkasında omuzlarına değen gür uzantılar dışında bütün saçlarını gizliyordu.

"Saçlarınızı göremiyorum," dedi Harriet. Garp uzun bereyi çıkardığında, fazlasıyla elektriklenen saçları soğuk rüzgârla karıştı.

Garp doğal bir tavırla, kadının üzgün, çökmüş yüzüne ve gri gözlerinin etrafındaki yumuşak kırışıklıklara bakarak, "Sadece saç kesimi istemiyorum," dedi. Kadın, boyası akmış sarı saçlarına bigudi sarmıştı.

"Randevunuz yok," dedi Harriet Truckenmiller.

Garp kadının bir fahişe olmadığını açıkça görebiliyordu. Kadın yorgundu ve ondan korkuyordu.

"Saçınıza tam olarak ne yaptırmak istiyorsunuz?" diye sordu Harriet ona.

"Sadece biraz kısaltalım," diye mırıldandı Garp. "Ama biraz da dalgalı olması hoş olurdu."

"Dalgalı olması mı?" diye sordu Harriet Truckenmiller. Garp'ın dümdüz saçlarına bakıp bunu hayal etmeye çalıştı. "Yani kalıcı dalga mı istiyorsunuz?" diye sordu.

Garp utangaç bir tavırla elini saçlarının arasından geçirip, "Bunlarla ne yapabilirseniz, anlarsınız ya," dedi.

Harriet Truckenmiller omzunu silkti. "Giyinmem gerek," dedi. Şeytani ve güçlü görünen köpek iri bedeninin büyük bir kısmını kadının bacaklarının arasına doğru itip dişlerini gösteren geniş yüzünü tel kapıyla sokak kapısının arasındaki boşluğa sıkıştırdı. Garp karşılaşacağı saldırıya hazırlanarak gerildi ama Harriet Truckenmiller kocaman dizini aniden yukarı kaldırıp burnuna indirdiği bir darbeyle hayvanı sendeletti. Eliyle hayvanın ensesindeki gevşek deriyi büktüğünde, köpek inleyip arkasındaki mutfakta yere yattı.

Garp donmuş bahçenin, köpeğin buzun içinde hapsolmuş devasa dışkılarından bir mozaikle kaplı olduğunu gördü. Bahçede üç de araba vardı; Garp herhangi birinin çalışıp çalışmadığını merak etti. Odun yığmak için bir yer vardı ama kimse odunları yığmamıştı. Muhtemelen bir zamanlar çatıda olan, ama artık evin bej alüminyum kaplamasına doğru kaymış bir televizyon anteni de vardı; kabloları, çatlak bir pencereden çıkan karmakarışık örümcek ağları gibi uzanıyordu.

Bayan Truckenmiller geri çekilip Garp'a kapıyı açtı. Garp içeri girdiğinde mutfaktaki odun ocağı yüzünden gözlerinin kuruduğunu hissetti; oda, pişen kurabiye ve saç ürünleri gibi kokuyordu. Burası hem mutfak hem de Harriet'ın işine dair malzemeleri tuttuğu yer olarak ikiye bölünmüştü. Yanında duş başlığı olan pembe bir lavabo; konserve kutularına doldurulmuş haşlanmış domatesler; etrafı sahne ışıklarıyla dolu, üç parçalı bir ayna; üzeri baharatlar ve et tokmaklarıyla dolu ahşap bir raf; raflarca merhem, losyon ve jöle. Çelik bir taburenin üzerinde, çelik bir çubuğun ucunda asılı duran saç kurutucu, icat edilen ilk elektrikli sandalye gibi görünüyordu.

Hem köpek hem de Harriet Truckenmiller gözden kaybol-

muştu; kadın giyinmek için Garp'ın yanından ayrılmıştı ve suratsız arkadaşı da onunla birlikte gitmiş gibi görünüyordu. Garp saçlarını taradı; kendini hatırlamaya çalışıyormuş gibi aynaya baktı. Az sonra, geri dönülmez biçimde, kimsenin onu tanıyamayacağı birine dönüşeceğini düşündü.

Sonra dışarıdaki kapı açıldı ve üzerinde avcı ceketi, başında kırmızı bir avcı şapkası olan iriyarı bir adam içeri girdi; kollarında inanılamayacak kadar çok odun vardı. Onları ocağın yanındaki odun kutusuna götürdü. En başından beri –Garp'ın titreyen bacaklarının birkaç santim uzağında– lavabonun altında kıvrılıp yatan köpek hızla adamın önünü kesmek için harekete geçti. Köpek sessizce, hırlamadan gözden kayboldu; adam buranın yabancısı değildi.

Adam, "Gidip yerine yat, seni aptal," deyince köpek dediğini yaptı.

Evin başka bir bölümünden Harriet Truckenmiller, "Sen misin, Dickie?" diye seslendi.

554 "Başka kimi bekliyordun?" diye bağırdı adam; sonra dönüp aynanın önündeki Garp'ı gördü.

"Merhaba," dedi Garp. Dickie adındaki iri adam ona baktı. Adam elli yaş civarındaydı; kocaman, kıpkırmızı yüzü buzla ovulmuş gibi görünüyordu ve Garp hemen, Duncan'ın yüz ifadelerini çok iyi tanıdığı için, adamın gözlerinden birinin camdan olduğunu fark etti.

"Selam," dedi Dickie.

"Müşterim var!" diye seslendi Harriet.

"Gördüm," dedi Dickie. Garp, Dickie'ye saçlarının onun için ne kadar önemli olduğunu göstermek istiyormuş gibi, gergin bir tavırla onlara dokundu. Ne de olsa Dickie'nin, muhtemelen sadece kestirmesi gerektiğini düşüneceği saçları için New Hampshire, North Mountain'daki Nanette'in Güzellik Salonu'na kadar gelmişti.

"*Perma* yaptırmak istiyor!" diye bağırdı Harriet. Dickie kırmızı şapkasını çıkarmamış olsa da Garp onun kel olduğunu açıkça görebiliyordu.

"*Gerçekte* ne istediğini bilmiyorum, dostum," diye fısıldadı

Dickie, Garp'a. "Ama elde ettiğin sadece bir perma olacak. Beni duydun mu?"

"Berberlere güvenmiyorum," dedi Garp.

"Ben de *sana* güvenmiyorum," dedi Dickie.

Harriet Truckenmiller, "Dickie, adam hiçbir şey yapmadı," dedi. Altına, Garp'a attığı tulumu hatırlatan, epey dar, turkuvaz bir pantolon, üzerine de New Hampshire'da yetişmeyen çiçeklerle dolu bir bluz giymişti. Saçlarını üzeri birbirine uyumsuz bitki desenleriyle kaplı bir eşarpla geriye çekmişti ve yüzüne makyaj yapmış, ama abartmamıştı; kendine iyi bakmaya çalışan bir anne gibi, "hoş" görünüyordu. Garp onun Dickie'den anccak birkaç yaş genç olduğunu tahmin etti.

"Adam *perma* falan istemiyor, Harriet," dedi. Dickie "İstediği şey, saçlarıyla oynanması, değil mi?"

Harriet Truckenmiller, "Berberlere güvenmiyormuş," dedi. Garp kısacık bir an Dickie'nin bir berber olup olmadığını merak etti; ama olmadığını düşündü.

"Saygısızlık etmek istemiyorum," dedi Garp. Görmesi gereken her şeyi görmüştü; Fields Vakfı'na dönüp Harriet Truckenmiller'a istediği parayı vermelerini söylemek istiyordu. "Rahatsız olacaksınız boş verin," dedi. Boş bir sandalyenin üzerine bıraktığı paltosuna uzandı ama koca köpek paltoyu yere indirip üzerine oturmuştu.

"Lütfen, kalabilirsiniz," dedi Bayan Truckenmiller. "Dickie sadece beni korumaya çalışıyor." Dickie kendinden utanmış gibiydi; iri botlarından birini diğerinin üzerine dayamıştı.

"Sana kuru odun getirdim," dedi Harriet'a. "Sanırım *kapıyı çalmalıydım.*" Ocağın yanında durup somurttu.

Harriet ona, "Böyle yapma, Dickie," deyip sevgiyle kocaman, pembe yanağından öptü.

Dickie, Garp'a son kez öfkeli bir bakış atıp mutfaktan çıktı.

"Umarım iyi bir saç kesimin olur," dedi Dickie.

"Teşekkür ederim," dedi Garp. Garp konuşunca köpek paltosunu iki yana salladı.

"Dur, yapma," dedi Harriet köpeğe; Garp'ın paltosunu tekrar sandalyeye koydu. "İstiyorsanız gidin," dedi, "ama Dickie rahatsız etmeyecek. Sadece beni korumaya çalışıyor."

Garp bundan epey şüpheli olsa da, "Kocanız mı?" diye sordu.

"Kocam Kenny Truckenmiller'dı," dedi Harriet. "Bunu herkes biliyor ve sen de, kim olursan ol, *onun* kim olduğunu biliyorsun."

"Evet," dedi Garp.

"Dickie erkek kardeşim. Sadece benim için endişeleniyor," dedi Harriet. "Kenny gittiğinden beri bazı adamlar beni rahatsız ediyor." Parlak, aynalı konsolun önünde, Garp'ın yanına oturdu ve uzun, damarlı ellerini turkuvaz kalçalarına dayadı. İçini çekti. Konuşurken Garp'a bakmıyordu. "Ne duyduğunu bilmiyorum ve bu umurumda değil," dedi. "Ben *sadece* insanların *saçlarını* yapıyorum. Gerçekten saçına bir şey yapılmasını istiyorsan, bunu yaparım. Ama yapacağım tek şey bu," diye ekledi. "Birileri sana ne demiş olursa olsun, ben başka işler çevirmiyorum. Sadece saçla uğraşıyorum."

"Sadece saç," dedi Garp. "Ben sadece saçımın yapılmasını istiyorum, o kadar."

Hâlâ ona bakmayan Harriet, "İyi," dedi.

Aynanın önünde, kenarları çerçeveye sıkıştırılmış küçük fotoğraflar vardı. Bunlardan biri, genç Harriet Truckenmiller ve sırıtan kocası Kenny'nin düğün fotoğrafıydı. Tuhaf bir tavırla, bir pastayı kesiyorlardı.

Bir başka fotoğrafta, hamile Harriet Truckenmiller kucağında bir bebek tutuyordu; yanında Walt yaşlarında, yanağını onun kalçasına yaslamış bir çocuk daha vardı. Harriet yorgun görünüyordu ama bıkkın değildi. Dickie'nin de bir fotoğrafı vardı; Kenny Truckenmiller'la birlikte, iç organları temizlenip bir ağaç dalına baş aşağı asılmış bir geyiğin yanında duruyorlardı. Ağaç, Nanette'in Güzellik Salonu'nun ön bahçesindeydi. Garp bu fotoğrafı hemen tanıdı; bunu, Jenny'nin öldürülmesinden sonra ulusal bir dergide görmüştü. Görünüşe bakılırsa fotoğraf, Kenny Truckenmiller'ın doğma büyüme bir katil olduğunu en aptal in-

sanlara bile anlatmak için seçilmişti; Jenny Fields'ı vurmanın yanı sıra bir zamanlar bir geyik de vurmuştu.

Garp daha sonra, Harriet'ın mutsuz yüzüne ve kendi saçlarına değil de sadece sabırlı parmaklarına bakmaya cesaret edebildiğinde ona, "Neden *Nanette*?" diye sordu.

"Kulağa Fransızca gibi geldiğini düşündüm," dedi Harriet, ama Garp'ın dış dünyadan –New Hampshire'daki North Mountain kasabasının dışından– geldiğini biliyordu, bu yüzden kendine güldü.

Garp da onunla birlikte gülerek, "Evet, öyle geliyor," dedi. "Yani biraz," diye ekleyince de birlikte, dostane bir tavırla güldüler.

Garp gitmeye hazır olunca Harriet paltosunun üzerindeki köpek salyalarını bir süngerle temizledi. "Nasıl göründüğüne bakmayacak mısın?" diye sordu ona. Saçlarını kastediyordu; Garp derin bir nefes alıp üç parçalı aynada kendisiyle yüzleşti. Saçlarının güzel olduğunu düşünüyordu! Saçı eskisi gibi, aynı uzunlukta ve aynı renkteydi fakat hayatında ilk kez kafasına uygun olduğunu düşünüyordu. Saçları kafatasına tutunuyordu, ama aynı zamanda hafif ve dalgalıydı; içindeki hafif dalga, kırık burnunun ve kalın ensesinin daha az dikkat çekmesini sağlıyordu. Garp bunun kendisine, daha önce hiç tahmin etmeyeceği kadar yakıştığını düşünüyordu. Elbette burası, geldiği ilk güzellik salonuydu. Aslında, evlenene kadar saçlarını Jenny kesmişti ve evlendikten sonra da onları Helen kestiği için, daha önce berbere bile gitmemişti.

"Çok güzel," dedi; eksik kulağı başarıyla saklanmıştı.

Harriet omzuna hafifçe vurup, "Hadi bakalım," dedi; Garp daha sonra Fields Vakfı'na bunun kesinlikle bir şeyler ima eden bir dokunuş olmadığını söyleyecekti. O zaman ona Jenny Fields'ın oğlu olduğunu söylemek istedi ama bunu yapma amacının tamamen bencilce olacağını biliyordu; birinin duygulanmasından şahsen sorumlu olacaktı.

Polemikler yaratan Jenny Fields, "Birinin duygusal incinebilirliğinden faydalanmak, adil değildir," diye yazmıştı. Bu nedenle

Garp'ın yeni takipçileri de şunu söylüyordu: İnsanların duygularını sermaye hâline getirme. "Teşekkür ederim ve hoşçakal," dedi Bayan Truckenmiller'a.

Dışarıdaki Dickie keskin bir baltayı odun yığınına sapladı. Bunu çok iyi yaptı. Garp'ı görünce de işini bıraktı. Garp ona, "Hoşçakal," diye seslendi ama Dickie elinde baltayla ona doğru yürüdü.

"Şu saçlarına bir bakalım," dedi Dickie.

Dickie onu incelerken Garp kıpırdamadan durdu.

"Kenny Truckenmiller'la arkadaş mıydınız?" diye sordu Garp.

"Evet," dedi Dickie. "Ben onun *tek* arkadaşıydım. Onu Harriet'la ben tanıştırdım," dedi. Garp başını salladı. Dickie yeni saçları inceliyordu.

"Çok trajik bir durum," dedi Garp; olan her şeyi kastediyordu.

Garp'ın saçını kastederek, "Fena değil," dedi Dickie.

"Jenny Fields annemdi," dedi Garp, çünkü birilerinin bunu
558 bilmesini istiyordu ve Dickie'den duygusal olarak faydalanmadığından emindi.

Dickie uzun baltasıyla evi ve Harriet'ı işaret ederek, "Bunu *ona* söylemedin, değil mi?" dedi.

"Hayır, hayır," dedi Garp.

"İyi," dedi Dickie. "Bu tip şeyleri duymak istemiyor."

Garp, "Bunu tahmin etmiştim," deyince Dickie onaylayan bir tavırla başını salladı. "Kız kardeşin çok iyi bir kadın," diye ekledi Garp.

Dickie ateşli bir tavırla başını sallayarak, "Öyledir, öyledir," dedi.

"Peki, hoşçakal," dedi Garp. Ama Dickie baltanın sapıyla ona hafifçe dokundu.

"Onu vuranlardan biri bendim," dedi. "Bunu biliyor muydun?"

"Kenny'yi sen mi vurdun?" dedi Garp.

"Vuranlardan *biri* bendim," dedi Dickie. "Kenny delirmişti. Birinin onu vurması gerekiyordu."

"Çok üzgünüm," dedi Garp. Dickie omzunu silkti.

"Onu severdim," dedi. "Ama Harriet'a çok kızıyordu, annene de çok kızıyordu. İyileşmesine imkân yoktu. Kadınlar hakkında hastalıklıydı. İyileşemeyecek kadar hastaydı. Bunu asla atlatamayacağı çok belliydi."

"Korkunç bir şey," dedi Garp.

Dickie de, "Güle güle," deyip odun yığınına döndü. Garp arabasına doğru dönüp bahçenin her yanına dağılmış olan donuk çalıların arasında ilerlemeye başladı. "Saçın iyi görünüyor!" diye seslendi Dickie. Bunu içtenlikle söylemiş gibiydi. Garp arabasının sürücü koltuğundan ona tekrar el salladığında Dickie yeniden odun kesmeye başlamıştı. Nanette'in Güzellik Salonu'nun penceresindeki Harriet Truckenmiller da Garp'a el salladı; bu, onu cesaretlendirecek bir el sallayış değildi, Garp bundan emindi. North Mountain köyünün içinden geçip tek restoranda bir kahve içti ve tek benzin istasyonundan benzin aldı. Herkes güzel saçlarına bakıyordu. Garp, gördüğü her aynada, kendi güzel saçlarına bakıyordu! Sonra eve doğru yola çıktı ve kutlamaya yetişti. Ellen'ın ilk eseri yayımlanıyordu.

Bu haber onu da Helen kadar huzursuz ettiyse bile bunu kabul etmedi. Masada oturup ıstakozları ve deniztaraklarını yiyip şampanya içerken, Helen ya da Duncan'ın saçları hakkında bir yorum yapmasını bekledi. Ama ancak bulaşıkları yıkamaya başladığında, Ellen James ona ıslak bir not uzattı.

Saçlarını mı yaptırdın?

Garp öfkeli bir tavırla başını salladı.

Yattıklarında Helen ona, "Beğenmedim," dedi.

"Ben çok beğendim," dedi Garp.

"Sanki sen değilsin," dedi Helen; Garp'ın saçlarını bozmak için elinden geleni yapıyordu. "Bir cesedin saçı gibi görünüyor," dedi karanlıkta.

"Ceset mi? Tanrım!" dedi Garp.

Ellerini neredeyse çılgınca bir hızla Garp'ın saçlarının için-

de dolaştıran Helen, "Bir cenaze kaldırıcının hazırladığı bir ceset," dedi. "Bütün saç telleri doğru yerde. Fazla mükemmel. Canlı görünmüyorsun!" Sonra çılgınca ağlamaya başladı; Garp ona sarılıp sorunun ne olduğunu anlamaya çalışarak bir şeyler fısıldadı.

Garp –bu kez– Su Kurbağası'nın varlığı konusunda onunla aynı şeyleri hissetmiyordu; onunla uzun uzun konuştu ve sevişti. Sonunda Helen uykuya daldı.

Ellen James'in yazdığı, "Neden Ellen James'ci Değilim?" adlı makale, başlangıçta çok büyük bir tepki doğurmamış gibiydi. Editöre gönderilen mektupların basılması zaman aldı.

Beklendiği gibi, Ellen James'e gelen kişisel mektuplar vardı: aptal insanların gönderdiği başsağlığı mektupları, hasta adamlardan gelen teklifler ve Garp'ın Ellen'ı, kendilerini onunla aynı tarafta görecekleri konusunda uyardığı çirkin, feminist karşıtı zorbalar ve kadın tacizcilerinden mektuplar.

560

"İnsanlar her zaman taraflar yaratır," dedi Garp, "her konuda."

Tek bir Ellen James'ci bile mektup yazmamıştı.

Garp'ın Steering'de koçluğunu yaptığı ilk güreş takımı sezonu 8-2 üstünlükle tamamlamış, finalde en büyük rakibi, Bath'ın kötü çocuklarıyla karşılaşmaya hazırlanıyordu. Elbette takımın gücü, Ernie Holm'ün son iki üç yıldır koçluğunu yaptığı, çok iyi çalışmış güreşçilerden geliyordu ama Garp onların formlarını korumalarını sağlamıştı. Garp, Steering'deki ilk ailenin anılarını taşıyan devasa evin mutfak masasında oturmuş, yaklaşmakta olan Bath karşılaşması için ağırlık klasmanlarına göre kazanacağı ve kaybedeceği maçları tahmin etmeye çalışırken, Ellen James elinde önceki ay makalesinin yayımlandığı derginin yeni sayısıyla, gözyaşları içinde yanına geldi.

Garp, Ellen'ı dergiler konusunda da uyarması gerektiğini hissetti. Dergi, Ellen'ın kendini Ellen James'ciler tarafından kullanıldığını ve onları sevmediğini söylediği cesur makalesine cevaben, birçok Ellen James'cinin yazdığı mektup biçiminde uzun

bir makale yayımlamıştı. Bu tam da dergilerin bayıldığı tarzda bir tartışmaydı. Ellen en çok, Ellen James'cilere onun artık kötü şöhretli T. S. Garp'la birlikte yaşadığını açıklamış olan, derginin editörünün ihanetine uğramış hissediyordu.

Böylece Ellen James'ciler saldıracakları yeri buldu: Zavallı bir çocuk olan Ellen James, beyni yıkanarak zorba erkek Garp'ın antifeminist düşüncelerine inandırılmıştı. Zaten o, annesine de ihanet etmişti! O, pis sırıtışıyla kadın hareketi politikaları üzerinden para kazanıyordu! Mektupların birçoğunda Garp'ın Ellen James'le ilişkisi "baştançıkarıcı", "muğlak" ve "gizemli" diye betimleniyordu.

Üzgünüm,

diye yazdı Ellen.

"Tamam, tamam. Bunların hiçbiri senin suçun değil," diyerek güven verdi Garp ona.

Ben antifeminist değilim!

Garp ona, "Elbette değilsin," dedi.

Her şeyi sadece siyah ve beyaza dönüştürüyorlar.

"Elbette dönüştürüyorlar," dedi Garp.

İşte onlardan nefret etmemin sebebi bu. Seni onlar gibi olmaya zorluyorlar, yoksa düşmanları oluyorsun.

"Evet, evet," dedi Garp.

Keşke konuşabilseydim.

Sonra Garp'ın omzunda ağlayarak kendini kaybetti; sözcüksüz, öfkeli haykırışları Helen'ı evin en uzak köşesindeki okuma odasından çıkardı, Duncan'ın karanlık odadan gelmesine sebep oldu ve minik Jenny'yi uykusundan uyandırdı.

Böylece Garp, aptalca bir hareket yapıp bu yetişkin delilere, bu adanmış fanatiklere, seçtikleri sembol kendilerini reddettiğinde bile, Ellen James'i Ellen James'in kendisinden daha iyi tanıdıklarını iddia eden bu insanlara yazmaya karar verdi.

"Ellen James bir sembol *değil*," diye yazdı Garp. "O, erkekler ve seks konusunda kendi kararlarını verebilecek kadar büyümeden tecavüze uğramış ve engelli hâle getirilmiş bir tecavüz kurbanı." Yazı bu şekilde devam ediyordu. Ve elbette, ateşi güçlendirecek her şeye yapacakları gibi, bu yazıyı da yayımladılar. Bu ayrıca, T. S. Garp'ın, ünlü romanı *Bensenhaver'a Göre Dünya*'dan beri yayımlanan ilk yazısıydı.

Aslında ikincisiydi. Jenny'nin ölümünden kısa süre sonra,
562 Garp küçük bir dergide, ilk ve tek şiirini yayımlatmıştı. Bu, tuhaf bir şiirdi; prezervatiflerden bahsediyordu.

Garp prezervatiflerin, erkeklerin kendilerini ve başkalarını şehvetlerinin sonuçlarından korumalarını sağlayan bu aracın hayatını mahvettiğini hissediyordu. Garp yaşadığımız dönemin prezervatiflerin gölgesinde yaşandığını hissediyordu; sabahın erken saatlerinde, otoparklarda görülen prezervatifler, plajda, kumla oynayan çocukların bulduğu prezervatifler, (annesinin revir ek binasındaki küçük evinin kapısına asılan prezervatif gibi) bir mesaj vermek için kullanılan prezervatifler. Steering Okulu'nun yurt tuvaletlerinde, üzerine sifon çekilmemiş prezervatifler. Ortak pisuvarlarda, kaygan ve şişkin hâlde duran prezervatifler. Bir keresinde, pazar gazetesiyle birlikte bir prezervatif gelmişti. Bir keresinde de garaj yolunun sonundaki posta kutusuna bir prezervatif bırakılmıştı. Ve bir keresinde eski Volvo'nun vites koluna takılmış bir prezervatif görmüşlerdi; biri gece vakti onu kullanmış, ama yanına almamıştı.

Prezervatifler Garp'ı karıncaların şekeri bulduğu gibi bu-

luyordu. Kilometrelerce yolculuk edip kıta değiştirse de, başka hiçbir kusuru olmayan, gerçek bir aile otelinin klozetinde, bir taksinin arka koltuğunda kocaman bir balığın çıkarılmış gözü gibi duran, bir yerlerde ayakkabısının altına yapışıp oradan onu izleyen prezervatifler. Prezervatifler *her yerde* onu buluyor ve çok şaşırtıyordu.

Garp'ın prezervatiflerle ilişkisi çok eskilere dayanıyordu. Her nasılsa, en başından beri hayatındalardı. Garp yaşadığı ilk prezervatif şokunu, topun ağzındaki prezervatifleri, sık sık hatırlardı.

Bu, iyi bir şiirdi ama neredeyse kimse okumadı çünkü iğrençti. Ellen James'le, Ellen James'ciler arasındaki çatışmayla ilgili yazısını çok daha fazla kişi okudu. Bu, yeni bir haber ve güncel bir olaydı. Garp, ne yazık ki bunun sanattan daha ilgi çekici olduğunu biliyordu.

Helen oltaya gelmemesi, bu meseleye karışmaması için ona yalvardı. Ellen James bile ona bunun *kendi* savaşı olduğunu, Garp'ın yardımını istemediğini söyledi.

"Yine bahçede tembellik ediyorsun," diyerek uyardı Helen. "Yine kitap rafı çakıyorsun."

Ama Garp büyük bir öfkeyle ve çok iyi yazdı; Ellen James'in söylemek istediklerini daha net söyledi. Kendi seçimleriyle kendilerine büyük bir zarar veren bu ciddi kadınlar, Ellen James'ciler hakkında ustalıkla yazdı ve "bu tip saçmalıkların feminizme kötü bir şöhret kazandırdığını" söyledi. Onları aşağılama içgüdüsünü engelleyemiyordu ve bunu gayet iyi yapsa da, Helen haklı olarak, "Bunu *kim* için yazıyorsun?" diye sordu. "Bu işte ciddi olanlar, Ellen James'cilerin deli olduğunu zaten *biliyor*. Hayır, Garp, sen bunu Ellen için yapmıyorsun, *onlar* için yapıyorsun. Bunu o kahrolası Ellen James'ciler için yapıyorsun! Onları *alt etmek* için yapıyorsun. Ama neden? Tanrım, bir yıl sonra onları ya da yaptıkları şeyi neden yaptıklarını hatırlayan kimse kalmayacak. Onlar sadece aptal bir *akım* ve sen geçip gitmelerini bekleyemiyorsun. *Neden?*"

Gelgelelim Garp bu konuda, neye mal olursa olsun *haklı* ol-

mak zorunda olan birinin tahmin edilebilir tavrıyla, çok suratsızdı. Bu yüzden de bir hata yapıp yapmadığını merak ediyordu. Bu onu herkesten hatta Ellen'dan bile uzaklaştıran bir histi. Ellen bu meseleyi kapatmaya hazırdı; başlattığı için bile üzgündü.

"Ama *onlar* başlattı," diye ısrar etti Garp.

Bu doğru değil. Bunu, birine tecavüz eden ve bunu anlatamaması için onun canını yakan ilk erkek başlattı,

dedi Ellen James.

"Tamam, tamam," dedi Garp. Genç kızın ortaya koyduğu acı gerçek canını yakmıştı. İstediği tek şey onu savunmak değil miydi?

Steering'in güreş takımı, sezon finalinde Bath Akademisi karşısında büyük bir üstünlük sağlayıp 9-2'lik skoruyla New England Turnuvası'nda ikincilik ve yetmiş beş kilo klasmanında bireysel şampiyonluk kazandı. Şampiyonu büyük ölçüde Garp
564 çalıştırmıştı. Ama sezon bitmişti ve emekli yazar Garp'ın yine çok fazla boş zamanı vardı.

Sık sık Roberta'yla görüşüyordu. Uzun squash maçları yapıyorlardı; üç ayda dört raket ve Garp'ın sol elinin küçük parmağını kırmışlardı. Garp'ın dikkatsiz bir ters vuruşu Roberta'nın burnuna dokuz dikiş atılmasına sebep oldu; Roberta'ya Eagles'daki günlerinden beri dikiş atılmamıştı ve bu konuda çok şikâyetçiydi. Kortun bir ucundan diğerine koştuğu bir atak yapan Roberta'nın uzun diziyse Garp'ın kasıklarından sakatlanmasına ve bir hafta boyunca topallamasına sebep oldu.

Helen onlara, "Siz ikiniz yok musunuz," dedi. "Neden gidip ateşli bir aşk yaşamıyorsunuz? Bu daha *güvenli* olur."

Ne var ki onlar birbirlerinin en yakın arkadaşıydı ve –Garp ya da Roberta'nın içinden– bu tip arzular yükseliyorsa da bunu hemen bir şakaya dönüştürüyorlardı. Ayrıca, Roberta'nın aşk hayatı sonunda sakinleşip düzene girmişti; doğma büyüme bir kadın gibi mahremiyetine değer veriyordu. Dog's Head Limanı'ndaki Fields Vakfı'nın yöneticiliğini yapmaktan da büyük bir keyif alı-

yordu. Roberta cinsel kimliğini, çok nadir olmayan ama hiçbir zaman aşırıya kaçmayan New York şehrindeki sevgilileriyle yaşıyordu. Burada, ani ziyaretleri ve buluşma talepleriyle beklemede tuttuğu birkaç sevgilisi vardı. "Ancak bu şekilde idare edebiliyorum," diyordu Garp'a.

"Bu epey iyi bir yol, Roberta," dedi Garp. "Herkes bu ayrılabilme gücüne sahip değil."

Böylece daha çok squash oynadılar ve hava ısındığında da Steering'den denize kadar uzanan kavisli yollarda koştular. Yollardan biri dokuz buçuk kilometreydi ve Dog's Head Limanı'ndaki evle Steering Malikânesi'ni doğrudan birbirine bağlıyordu. Birlikte sık sık bir malikâneden diğerine kadar koşuyorlardı. Roberta, New York'taki işlerini halletmeye gittiğinde Garp yalnız koşuyordu.

Garp, tek başına Dog's Head Malikânesi'ne doğru koşarken – oradan da Steering'e dönecekti– yarı yola ulaşmıştı ki kirli beyaz bir Saab yanından geçti, yavaşlıyormuş gibi göründü, sonra hızlanıp ileride gözden kayboldu. Araba hakkında tuhaf olan tek şey buydu. Garp, ona yaklaşan arabaları görebilmek için yolun solundan koşardı; Saab da onun sağından, geçmesi gereken yerden geçmişti; bunun tuhaf bir tarafı yoktu.

Garp, Dog's Head Limanı'nda yapmaya söz verdiği bir okumayı düşünüyordu. Roberta onu Fields Vakfı üyelerine ve onların konuklarına bir okuma yapmaya ikna etmişti. Roberta sık sık küçük konserler, şiir okumaları ve bunun gibi etkinlikler düzenliyordu, ama Garp bunlara şüpheyle yaklaşıyordu. Okuma yapmayı sevmiyordu ve özellikle de şimdi, kadınlara okuma yapmayı hiç istemiyordu; Ellen James'cilere saldırması birçok kadının duygularını incitmişti. Elbette, aralarındaki en ciddi kadınlar onunla aynı fikirdeydi ama çoğu, Ellen James'cilere getirdiği eleştirilerde mantıktan daha ağır basan, kişisel bir kinin varlığını görebilecek kadar zekiydi. Garp'ta kökten erkek ve kökten hoşgörüsüz olan bir katil içgüdüsü hissediyorlardı. Helen onun hoşgörüsüz

insanlara karşı çok hoşgörüsüz olduğunu söylüyordu. Elbette çoğu kadın Garp'ın Ellen James'ciler hakkında gerçeği yazdığını düşünüyordu, ama bu kadar acımasız olmaya gerek var mıydı? Kendi güreş terminolojisiyle ifade edecek olursak, Garp'ın suçu "gereksiz şiddet" kullanmaktı. Birçok kadını şüpheye düşüren şey bu sertliğiydi ve Garp artık –çoğunlukla sertliğin artık modası geçmiş bir kavram olduğu düşünülen üniversitelerde– hem kadın hem erkeklerden oluşan topluluklara okuma yapmaya gittiğinde bile ortamdaki sessiz hoşnutsuzluğu hissedebiliyordu. O, herkesin gözü önünde öfkesinin kontrolünü kaybetmiş, acımasız olabileceğini kanıtlamış bir adamdı.

Ve Roberta ona seks bölümlerini okumamasını tavsiye etmişti; Fields Vakfı Üyeleri'nin bu konuda özellikle düşmanca bir tavrı yoktu ama Roberta bu konuda *endişeli* olduklarını söylüyordu. "Seks sahneleri dışında okuyabileceğin birçok bölüm var," dedi Roberta. İkisi de okuyabileceği *yeni* bir şey olma olasılığından bahsetmedi. Ve büyük oranda bu sebepten –okuyacak yeni bir şeyi olmadığı için– Garp herhangi bir yerde okuma yapmak istememeye başlamıştı.

Garp bir karasığır çiftliğinin yanından yükselen hafif eğimli bir yamaca –Steering'le deniz arasındaki tek yükseltiydi bu– tırmandı ve koşusunun iki kilometrelik bölümünü tamamladı. Sığırların alçak, taş bir duvara dizilmiş çift namlulu tüfekler gibi ona dönmüş siyah-mor burunlarını gördü. Garp her zaman büyükbaş hayvanlarla konuşur, onlara mölerdi.

Kirli beyaz Saab ona yaklaşıyordu; Garp tozlu bankete indi. Karasığırlardan biri möleyerek Garp'a cevap verdi; iki tanesi taş duvardan uzaklaştı. Garp gözlerini onların üzerine dikti. Saab çok hızlı gitmiyor ve sorumsuz biri gibi görünmüyordu. Garp, gözlerini onun üzerinde tutmanın gereksiz olduğunu düşündü.

Onu kurtaran şey hafızası oldu. Yazarların çok seçici bir hafızası vardır ve neyse ki Garp, kirli beyaz Saab'ın –diğer yöne ilerlerken yanından ilk geçtiğinde– nasıl yavaşladığını ve sürücünün yüzünün arabanın dikiz aynasında belirdiğini hatırlamayı seçmişti.

Garp gözlerini sığırdan ayırıp motoru kapatılmış sessiz Saab'ın bankette doğrudan ona doğru ilerlediğini gördü. Sessiz, beyaz kütlesinin ardında bir toz bulutu yükselmişti ve direksiyonun üzerinden, kamburunu çıkarmış sürücünün başı görünüyordu. Saab'ı Garp'ın üzerine doğru süren sürücünün görüntüsü, Garp'ın hayatında göreceği, iş başındaki bir makineli tüfek nişancısının görüntüsüne en yakın şeydi.

Garp iki kez taş duvara doğru sıçradı ve duvarın üzerindeki tek elektrik kablosunu görmeden üzerine çıktı. Kabloya değdiğinde kasığındaki karıncalanmayı hissetti ama çitin ve duvarın üzerinden atlayıp karasığır sürüsünün çiğneyip delik deşik ettiği, ekin kökleriyle dolu ıslak ve yeşil tarlaya düştü.

Islak zeminin üzerinde boylu boyunca uzanırken kurumuş boğazında Su Kurbağası'nın kötü tatlı vıraklamasını duydu. Karasığırların hızla ondan uzaklaşırken zeminde patlayan toynaklarının seslerini de duydu. Kirli beyaz Saab'ın taş duvarla buluşmasının çıkardığı taş ve metal seslerini de duydu. Kafası büyüklüğünde iki kaya parçası tembel bir tavırla yanından sekti. Çılgın gözlerle bakan bir karasığır geri çekilmemişti, ama Saab'ın kornası takılmıştı; belki de sığırın saldırmasını engelleyen şey, durmadan çalan kornaydı.

Garp hayatta olduğunu biliyordu; ağzının kanla dolu olmasının sebebi sadece dudağını ısırmış olmasıydı. Duvar boyunca, hurdaya dönmüş Saab'ın çakılıp kaldığı noktaya doğru ilerledi. Arabanın sürücüsü, dilinden fazlasını kaybetmişti.

Kadın kırklarındaydı. Saab'ın motoru dizlerini dağılmış direksiyon kolonuna doğru itmişti. Kısa parmaklı ve geçirdiği zorlu kış ya da kışlar yüzünden kızarmış ellerinde yüzük yoktu. Saab'ın sürücü tarafındaki kapı dikmesi ya da ön camın çerçevesi yüzüne saplanmış ve bir şakağıyla bir yanağını delmişti. Bu, yüzünün biraz çarpılmasına sebep olmuştu. Kahverengi, kanla matlaşmış saçları, eskiden ön camın olduğu yerden içeri dolan sıcak yaz rüzgârıyla karmakarışık olmuştu.

Garp kadının ölmüş olduğunu biliyordu çünkü gözlerinin içi-

ne bakmıştı. Ağzının içine de baktığı için, onun bir Ellen James'ci olduğunu da biliyordu. Ayrıca çantasının içine de baktı. Çantada sadece, beklenen not defteri ve kurşunkalem vardı. Bir sürü eski ve yeni not da vardı. Birinde şöyle yazıyordu:

Merhaba! İsmim...

Falan filan. Bir başkası şöyleydi:

Bunu sen istedin.

Garp bunun, kadının, yol kenarındaki mahvolmuş cesedinin üzerine bırakacağı, kanlı spor şortunun beline sıkıştıracağı not olduğunu tahmin etti.

Neredeyse şiirsel denebilecek bir not daha vardı; bu, gazetelerin defalarca kullanmaktan çok hoşlanacağı bir nottu.

568

Hiçbir zaman tecavüze uğramadım ve bunu hiçbir zaman istemedim. Bir erkekle hiç birlikte olmadım ve bunu da hiçbir zaman istemedim. Hayatımın tek anlamı, Ellen James'in acısını paylaşmak oldu.

"Tanrım," diye düşündü Garp ama notu da diğer her şeyle birlikte keşfedilmesi için orada bıraktı. O, önemli mesajları –mesajlar tamamen delice bile olsa– gizleyecek bir yazar ya da insan değildi.

Taş duvarın üzerinden atlamak ve elektrikli tel, kasığındaki eski yarayı tekrar zedelemesine sebep olmuştu, ama yine de kasabaya doğru koşmaya başlayabildi; yolda bir yoğurt kamyonu onu aldı ve birlikte polisle konuşmaya gittiler.

Yoğurt kamyonunun sürücüsü kaza yerini geçip Garp'ı keşfetmeye yaklaşırken, karasığırlar taş duvardaki açıklıktan kaçmış, yabancı bir arabada ölmüş bu kırılgan meleğin yanına gidip yas tutan canavarlar gibi kirli beyaz Saab'ın etrafını sarmıştı.

Derin bir uykudaki Garp'ın yanında uyanık yatan Helen, "Belki de hissettiğim Su Kurbağası *buydu*," diye düşündü. Garp'ın sıcak bedenine sarıldı; kocasının üzerine yerleşmiş, kendi yoğun sevişme kokusunun içine yerleşti. Helen, belki de Su Kurbağası'nın o ölü Ellen James'ci olduğunu ve artık olmadığını düşündü; Garp'ı o kadar güçlü sıktı ki Garp uyandı.

"Ne oldu?" diye sordu. Ama Ellen James kadar sessiz kalan Helen onun kalçalarına sarıldı; Garp'ın göğsüne değen dişleri takırdıyordu. Garp, titremesi geçene kadar Helen'a sarıldı.

Ellen James'ciler adına konuşan bir temsilci, bunun münferit bir şiddet vakası olduğunu, Ellen James Topluluğu tarafından onaylanmadığını ama elbette, olayın "T. S. Garp'ın tipik, erkeksi, saldırgan ve tecavüzcü kişiliği" yüzünden gerçekleştiğini belirtti. Ellen James'ciler, bu "münferit olay" hakkında hiçbir sorumluluk kabul etmediklerini açıkladılar; ama bu onları şaşırtmamıştı ve bu konuda üzgün de değillerdi.

Roberta, Garp'a bu koşullar altında bir grup kadına okuma yapmak istememesini anlayacağını söyledi. Fakat Garp, Dog's Head Limanı'ndaki Fields Vakfı Üyeleri ve onların değerli konuklarına, Jenny'nin kış bahçesine rahatça yerleşmiş yaklaşık yüz kişilik kalabalığa yine de okuma yaptı. Onlara "Grillparzer Pansiyonu"nu okudu ve öyküyü şu sözlerle tanıttı: "Bu yazdığım ilk ve en iyi şey ve bunu nasıl hayal ettiğimi bile bilmiyorum. Konusunun, onu yazarken hakkında pek bir şey bilmediğim ölüm olduğunu düşünüyorum. Artık ölüm hakkında çok daha fazla şey biliyorum ve tek kelime bile yazmıyorum. Bu hikâyede on bir ana karakter var ve yedisi ölüyor, biri deliriyor, biri de başka bir kadınla birlikte kaçıyor. Geriye kalan iki karakterin başına ne geldiği konusunda ipucu vermeyeceğim ama bu öyküde hayatta kalma şansının çok yüksek olmadığını bilmelisiniz."

Sonra öyküyü okudu. Bazıları güldü, aralarından dördü ağladı; belki de nemli okyanus havası yüzünden birçok hapşırık ve öksürük sesi duyuldu; kimse salonu terk etmedi ve herkes alkışladı. Arka tarafta, piyanonun yanında oturan yaşlıca bir kadın öykü

boyunca uyudu ama bittiğinde o da alkışladı; alkış seslerine uyanıp mutlulukla onlara eşlik etti.

Bu olay Garp'a büyük bir enerji vermiş gibiydi. Duncan da okumaya katılmıştı; bu, babasının en sevdiği (aslında babasının yazdığı şeyler arasında okumasına izin verilen az sayıdaki) eserlerinden biriydi. Duncan genç ve yetenekli bir sanatçıydı, babasının hikâyesindeki karakterler ve durumları betimleyen, ellinin üzerinde çizim yapmıştı. Garp'la birlikte eve döndüklerinde, onları babasına gösterdi. Çizimlerin bazıları acemice ve basitti ama hepsi Garp'ı çok heyecanlandırdı. Yaşlı ayının, tek tekerlekli bisikletin üzerinde yükselen yıpranmış göğsü, anneannenin tuvalet kapısının altından görünen kibrit çöpü gibi kırılgan bacakları. Rüyacı adamın gözlerindeki şeytani pırıltı! Herr Theobald'ın kız kardeşinin hoppa güzelliği (sanki hayatı ve partnerleri hiçbir zaman *onun* için yeterince egzotik olmamıştı; sanki hayatları boyunca sorf bir üst sınıfa geçmek için, gülünç ve başarısız olmaya
570 mahkûm bir çaba sarf etmişlerdi). Ve sadece ellerinin üzerinde yürüyebilen adamın cesur iyimserliği.

Garp, Duncan'a, "Bunları ne zamandır çiziyorsun?" diye sordu; kendini o kadar gururlu hissediyordu ki ağlayabilirdi.

Bu, onu çok değiştirdi. John Wolf'a, Duncan'ın resimlediği "Grillparzer Pansiyonu"nun özel bir baskısını yapmayı teklif etti. Garp, John Wolf'a, "Öykü tek başına bir roman olabilecek kadar iyi," yazdı. "Ve iyi satacağı kadar da tanınıyorum. Küçük bir dergi ve birkaç antoloji dışında, aslında hiçbir zaman gerçekten yayımlanmadı. Ayrıca bu çizimler çok güzel! Ve öykü çok sürükleyici.

"Yazarların, yakaladıkları şöhreti paraya dönüştürmek için çekmecelerindeki her şeyi yayımlamalarından ve gözden kaçmayı hak eden, *eski* yazılarını yeniden yayımlamalarından nefret ederim. Ama burada durum bu değil, John, bunu biliyorsun."

John Wolf bunu biliyordu. O da Duncan'ın çizimlerinin acemice ve basit olduğunu ve ayrıca çok da iyi olmadıklarını düşünüyordu; oğlan, ne kadar yetenekli olursa olsun, henüz on üç yaşındaydı. Ama John Wolf, yayıncılık konusunda iyi bir fikir

gördüğünde, onu tanırdı. Elbette, emin olmak için onu gizli Jillsy Sloper Testi'ne tabi tuttu; Garp'ın hikâyesi, özellikle de Duncan'ın çizimleri, her şeyi inceleyen Jillsy'den büyük övgüler aldı. Jillsy'nin tek çekincesi, Garp'ın, çok fazla bilmediği sözcük kullanmış olmasıydı.

John Wolf, bir baba-oğul tarafından hazırlanmış bu kitabın, Noel dönemi için çok uygun olacağını düşündü. Ve hikâyenin nazik kederi, acılarla ve orta derecede şiddetle dolu oluşu, belki de Garp'la Ellen James'ciler arasında süregiden savaşın gerilimini yumuşatırdı.

Kasığı iyileşen Garp yaz boyunca Steering'den denize giden yolda koştu. Her gün, yanından geçtiği asık suratlı karasığırlara selam verdi; artık Garp gibi onlar da taş duvarın sağladığı güvenliğe sahiplerdi ve Garp kendini bu kocaman, şanslı hayvanlarla sonsuza dek sürecek bir bağlantı kurmuş gibi hissediyordu. Mutlulukla otlayan, mutlulukla üreyen hayvanlar. Ve günün birinde hızla katledilen hayvanlar. Garp onların katledilişini düşünmüyordu. Ya da kendisininkini. Arabalara dikkat ediyordu ama bu konuda gergin değildi.

Helen, Roberta ve Ellen James'e, "Bu, münferit bir vaka," dedi. Kadınlar başlarını salladı ama Roberta fırsat buldukça onunla birlikte koşuyordu. Helen, hava soğuyup Garp yeniden Miles Seabrook Spor Salonu'nun içindeki pistte koşmaya başladığında kendini daha rahat hissedeceğini düşünüyordu. Ya da yeniden güreşmeye ve nadiren dışarı çıkmaya başladığında. Tam da böyle bir küvezin güvenliğinde büyümüş olan Helen Holm için o sıcak matlar ve yumuşak malzemeyle kaplanmış oda, bir güvenlik sembolüydü.

Garp da yeni güreş sezonunun açılmasını sabırsızlıkla bekliyordu. Ve baba oğul birlikte ortaya çıkardıkları, T. S. Garp'ın öyküsü ve Duncan Garp'ın çizimlerinden oluşan kitabın basılmasını. Sonunda Garp'lar hem çocukların hem de yetişkinlerin okuyabileceği bir kitap yapmıştı! Elbette bu biraz da her şeye baştan başlamak gibiydi. En başa dönüp yeniden başlamaktı.

"Yeniden başlamak" fikri nasıl da bir sürü hayallerin doğmasına sebep oluyordu.

Aniden Garp yeniden yazmaya başladı.

Yazmaya, Ellen James'cilere yapıtığı saldırıyı yayımlayan dergiye bir mektup yazarak başladı. Mektupta, ifadelerindeki korkunç ben bilirimcilik için özür diliyordu. "Ellen James'in, gerçek hayattaki Ellen James hakkında pek de endişelenmeyen bu kadınlar tarafından kullanıldığını düşünsem de onu içten ve iyi amaçlar için kullanma *ihtiyacını* da görebiliyorum. Elbette, kendini beni öldürmeyi deneyecek kadar kışkırtılmış hisseden âciz ve vahşi kadının ölümünden, kısmen de olsa kendimi sorumlu tutuyorum. Üzgünüm."

Elbette, gerçek inananlar –ya da *saf* iyi ve *saf* kötünün varlığına inanan kişiler– pek özür kabul etmezdi. Ellen James'ciler buna yazılı yanıt verdi ve Garp'ın sadece hayatını kaybetmekten, Ellen James'cilerin, onu haklayana kadar peşine art arda suikastçılar takmasından korktuğunu söylediler. T. S. Garp'ın bir erkek domuz ve kadınları tehdit eden bir adam olmasının yanı sıra, aynı zamanda "taşaksız korkağın teki" olduğunu da söylediler.

Garp bu tepkileri gördüyse bile umursamıyormuş gibi görünüyordu; büyük ihtimalle onları hiç okumamıştı. Bu özür yazısını temelde *yazı yazmak* için yazmıştı; bu, vicdanını değil, çalışma masasını temizlemek için yaptığı bir eylemdi. Zihnini bahçede tembellik etmekten, raf çakmaktan ve zamanını doldurup onun yeniden ciddiyetle yazmasını engelleyen gereksiz şeylerden temizlemek istiyordu. O, Ellen James'cilerle barışıp onları unutacağını düşünüyordu ama Helen onları *unutamıyordu*. Ellen James de onları kesinlikle unutamıyordu ve Roberta bile Garp'la birlikte dışarı çıktığında tetikte ve huzursuzdu.

Güzel bir günde denize doğru koşarlarken, karasığır çiftliğinin bir kilometre kadar ilerisinde Roberta aniden yaklaşmakta olan Volkswagen'in yeni bir suikastçı olduğundan emin oldu; Garp'ın üzerine çok şiddetli bir tam gövde blokuyla atladı ve onun dü-

şük bankette havalanıp üç buçuk metre aşağıdaki çamurlu çukura düşmesine sebep oldu. Garp ayak bileğini burkmuştu; Roberta'ya bakıp inleyerek nehir yatağının kenarında oturdu. Roberta eline aldığı bir taş parçasıyla Volkswagen'i tehdit etti. Arabanın içi, plajdaki bir partiden dönen ergenlerle doluydu. Roberta onları Garp için de yer açmaya ikna etti; Garp'ı Jenny Fields Reviri'ne götürdüler.

Garp, Roberta'ya, "Sen tehlikenin ta kendisisin!" dedi ama Helen, görünmeyen yerlerden gelen saldırıları hissetmesini sağlayan iç açık içgüdüsü ve ucuz numaralarıyla Roberta'nın orada olmasından çok memnundu.

Garp'ın burkulan bileği onu iki hafta boyunca yollardan uzak tuttu ve yazılarını hızlandırdı. "Baba Kitabı" ya da "Babaların Kitabı" dediği şey üzerinde çalışıyordu; bu, Avrupa'ya gitmesinden önceki gece John Wolf'a hevesla anlattığı üç projesinin ilkiydi. Bu, *Babamın Hayalleri* adlı roman olacaktı. Bu bir baba hayal etmesini gerektirdiği için Garp kendini "Grillparzer Pansiyonu"nu yazarken ulaştığı saf hayal gücüne daha yakın hissediyordu. Yanlış yönde ilerleyerek bu noktadan çok uzaklaşmıştı. Artık "günlük hayatın normal kazaları ve kayıpları ve bunların sonucunda oluşan anlaşılabilir travmalar" dediği şeylerden çok fazla etkilenmişti. Kendini yeniden, her şeyin hayalini kurabilirmiş gibi, kendinden emin hissediyordu.

"Babam hepimizin daha iyi bir hayatı olmasını istiyordu," diye başladı Garp. "Ama bunun *neyden* iyi olacağı konusunda emin değildi. Ben onun, hayatın ne olduğunu bildiğinden şüpheliyim; o sadece *daha iyisini* istiyordu."

"Grillparzer Pansiyonu"nda yaptığı gibi bir aile yarattı; kendisi için erkek ve kız kardeşler, teyzeler –hem eksantrik hem de şeytani bir amca– yaratıp yeniden bir romancı olduğunu hissetti. Keyifle bir olay örgüsünün oluştuğunu gördü.

Garp akşamları yazdıklarını Ellen James ve Helen'a okuyordu; bazen Duncan da uyumak yerine onu dinliyordu ve Roberta da, bazen akşam yemeğine kaldığında, onlara katılıyordu. Aniden

Fields Vakfı'yla ilgili bütün konularda aşırı cömert birine dönüşmüştü. Hatta Mütevelli Heyeti'nin diğer üyeleri ondan çok yorulmuştu: Garp başvuran *herkese* bir şeyler vermek istiyordu. "Kadın içten görünüyor," deyip duruyordu. "Bakın, çok zor bir hayatı olmuş," diyordu. "Yeterince paramız yok mu?"

"Bu şekilde harcamaya devam edersek olmayacak," dedi Marcia Fox.

"Bu adayları senin istediğinden biraz daha fazla elemezsek yok olup gideceğiz," dedi Hilma Bloch.

"Yok mu olacağız?" dedi Garp. "Nasıl yok olabiliriz ki?" Roberta dışında herkes, Garp'ın bir gecede, en kötü tipteki bir liberale dönüştüğünü düşünüyordu. Kimsenin söylediklerini değerlendirmiyordu. Hayali ailesinin uzun, acıklı hikâyelerini hayal etmekle o kadar meşguldü ki içi sempatiyle doluydu; Garp, gerçek dünyaya yumuşak bir dokunuştu.

Jenny'nin öldürülmesinin ve Ernie Holm'le Stewart Percy'nin

beklenmedik cenazelerinin yıldönümü, yenilenmiş yaratıcı enerjisinin tam ortasında olan Garp için hızla geçti. Sonra güreş sezonu yaklaşmaya başladı; Helen onu daha önce hiç bu kadar odaklı ve azimli görmemişti. Kocası yeniden, ona âşık olmasını sağlayan o kararlı, genç Garp'a dönüşmüştü. Helen ona o kadar çok çekildiğini hissediyordu ki tek başına kaldığında –sebebini bilmeden– sık sık ağlıyordu. Helen çok yalnız kalıyordu: Artık Garp da meşgul olduğu için, Helen çok uzun süredir hiçbir şey yapmadığını fark ediyordu. Steering Okulu'nda işe başlamayı kabul etti; böylece yeniden ders verebilecek ve kafasındaki, kendi fikirlerini kullanabilecekti.

Ellen James'e araba kullanmayı da öğretti ve Ellen haftada iki kez eyalet üniversitesine gidip yaratıcı yazarlık dersi almaya başladı. Garp, "Bu aile iki yazar için çok küçük, Ellen," diyerek onu kızdırıyordu. Hepsi de Garp'ın içinde bulunduğu iyi ruh hâlinden çok memnundu. Artık Helen da çalışmaya başladığı için çok daha az endişeliydiler.

Garp'a göre dünya, bir akşam son derece komik, ertesi sabah ölümcül olabilirdi.

Daha sonra (Roberta da dahil) hepsi, Garp'ın, –Duncan Garp tarafından resimlenmiş ve baskısı Noel sezonuna yetişmiş– *Grillparzer Pansiyonu*'nun birinci baskısını gördüğünde (Su Kurbağası'nı görmeden önce) ne kadar iyi olduğundan sık sık bahsedecekti.

19
GARP'TAN SONRA HAYAT

Garp, bize *Grillparzer Pansiyonu*'nda da gösterdiği gibi epilogları severdi.

576 "Epiloglar," diye yazmıştı Garp, "kimin ölüp kimin öldüğünün sayımından fazlasıdır. Geçmişten bahsediyormuş gibi görünen epiloglar aslında bizi gelecek hakkında uyarmanın bir yoludur."

Şubat ayının o günü de Helen onun kahvaltıda Ellen James ve Duncan'a yaptığı esprileri dinledi. Garp'ın sesi, gelecek hakkında iyi hisleri varmış gibi çıkıyordu. Helen minik Jenny'ye banyo yaptırmış, onu pudralamış, kafa derisini yağla ovmuş ve minik tırnaklarını kesip üzerine bir zamanlar Walt'un giydiği sarı bir tulumu giydirmişti. Helen, Garp'ın yaptığı kahvenin kokusunu alıyor, Duncan'ın okula gitmek için acele etmesini sağlamaya çalıştığını duyuyordu.

"Tanrı aşkına, Duncan, *o* şapka olmaz," dedi Garp. "O şapka bir kuşu bile ısıtamaz. Dışarısı eksi on iki derece."

"Hava *artı* on iki derece, baba," dedi Duncan.

"Bu sadece akademik bilgi," dedi Garp. "Dışarısı çok soğuk, işte o kadar."

Bu sırada Ellen James garaj kapısından girip bir not yazmış

olmalıydı, çünkü Helen, Garp'ın, az sonra gelip ona yardım edeceğini söylediğini duydu; belli ki Ellen arabayı çalıştıramamıştı.

Sonra koca ev bir süre sessiz kaldı; Helen, sanki çok uzaktan geliyormuş gibi, sadece botların kardaki gıcırtılarını ve arabanın soğuk motorunun yavaş yavaş ısınırken çıkardığı sesleri duydu. Garp'ın, uzun garaj yolu boyunca okula doğru yürümeye başlamış olan Duncan'ın ardından "İyi günler!" diye seslendiğini duydu.

"Sağ ol!" diye seslendi Duncan. "Sana da!"

Araba çalıştı; Ellen James üniversiteye gidiyordu. Garp onun arkasından, "Dikkatli kullan!" diye seslendi.

Helen kahvesini tek başına içti. Zaman zaman, bebek Jenny'nin kendi kendine konuşurken anlaşılmazlığı, Helen'a Ellen James'cileri –ya da üzgün olduğunda Ellen'ı– hatırlatırdı, ama o sabah durum bu değildi. Bebek sessizce plastik bir şeylerle oynuyordu. Helen, Garp'ın daktilosunun sesini duyabiliyordu ve hepsi buydu.

Garp üç saat boyunca yazdı. Daktilo, üç ya da dört sayfa boyunca gümbürdeyerek ilerliyor, bunu çok uzun bir sessizlik takip ediyordu. Helen, Garp'ın nefes almayı bile bıraktığını hayal ediyordu; sonra sesi tamamen unutmuş, okumaya ya da Jenny'yle yaptığı bir işe dalmışken, daktilo tekrar gümbürdemeye başlıyordu.

Helen, sabah on bir buçukta onun Roberta Muldoon'a telefon ettiğini duydu. Garp, güreş antrenmanına gitmeden önce bir squash maçı yapmak istiyor, ona, Fields Vakfı üyelerine seslendiği biçimde, "kızlarını" bırakıp bırakamayacağını soruyordu.

"Kızlar bugün nasıl, Roberta?" dedi Garp.

Fakat Roberta maça gelemeyecekti. Helen, Garp'ın sesindeki hayal kırıklığını duydu.

Daha sonra, zavallı Roberta defalarca, tekrar tekrar, o maça gitmiş olması gerektiğini söyleyecekti. Maça gitseydi, belki bunun olacağını önceden sezebilir, belki de gerçek dünyanın, Garp'ın her zaman görmezden geldiği ya da yok saydığı izlerini tanıyan biri olarak, uyanık ve temkinli bir tavırla yanında bulunabilirdi. Ne var ki Roberta Muldoon, o gün squash oynamadı.

Garp yarım saat daha yazdı. Helen onun bir mektup yazdığını biliyordu; her nasılsa, tuşların çıkardığı seslerden bunu anlayabiliyordu. Garp, *Babamın Hayalleri* hakkında John Wolf'a yazıyordu. Kitabın ilerleyişinden memnundu. Roberta'nın kendini işine çok fazla kaptırdığı için formdan düştüğünden yakınıyordu; yönetimle ilgili hiçbir iş, Roberta'nın Fields Vakfı'na ayırdığı zamana değmezdi. Garp, *Grillparzer Pansiyonu*'nun düşük satış rakamlarının beklediği bir şey olduğunu söyledi: Asıl önemli olan şey bunun güzel bir kitap olması, Garp'ın ona bakmayı ve insanlara hediye etmeyi sevmesiydi; öykünün yeniden doğuşu, Garp'ın da yeniden doğmasını sağlamıştı. Umut vadeden ağır siklet güreşçisi dizinden ameliyat olmuş olsa ve tek New England şampiyonu mezun olsa da Garp önceki yıldan daha iyi bir güreş sezonu beklediğini söylüyordu. Helen kadar çok okuyan biriyle birlikte yaşamanın hem sinir bozucu hem de ilham verici olduğunu söylüyordu; ona okuması için elindeki diğer kitapları bıraktıracak bir şey vermek istiyordu.

Öğlen olduğunda gidip Helen'ı öptü, memelerini okşadı. Daha önce Walt'un hatta daha da önce, bir süre Duncan'ın giydiği kar tulumunu giydirirken bebek Jenny'yi defalarca öptü. Ellen James arabayla eve döndüğünde Garp, Jenny'yi kreşe götürdü. Garp bundan sonra, her zamanki gibi bir fincan çay, bir mandalina ve bir muzdan oluşan yemeğini yemek için Buster's Snack and Grill'e gitti. Koşmadan ya da güreşmeden önce her zaman bunları yerdi; İngilizce Bölümü'nden, lisans eğitimini yeni bitirmiş, Garp'ın çalışmalarına hayran yeni bir öğretmene bunun sebebini açıkladı. Yeni öğretmenin ismi Donald Whitcomb'dı ve gergin kekelemesi Garp'a sevgiyle merhum Bay Tinch'i ve hâlâ kalbinin heyecanla çarpmasına sebep olan Alice Fletcher'ı anımsattı.

O gün Garp, isteyen herkesle yazmak hakkında konuşmaya hevesliydi ve genç Whitcomb da dinlemeye hevesliydi. Don Withcomb her zaman, Garp'ın ona bir romana başlamanın insana kendini nasıl hissettirdiğini anlatışını hatırlayacaktı. "Ölüleri canlandırmaya çalışmaya benziyor," demişti Garp. "Hayır, hayır,

bu doğru değil. Daha ziyade herkesin sonsuza dek yaşamasını sağlamaya çalışmaya benziyor. Sonunda ölmek zorunda olanların bile. En önemlisi, onları hayatta tutmak." Garp sonunda, bunu onun hoşlanacağı gibi söylemeyi başardı. "Bir romancı, sadece ölümcül vakalara bakan bir doktordur," dedi. Genç Whitcomb bundan o kadar etkilendi ki cümleyi yazdı.

Bu cümle yıllar sonra Whitcomb'un biyografisine girerek, Garp'ın biyografisini yazmak isteyen bütün yazarları kıskandıracak ve ondan nefret etmelerine sebep olacaktı. Whitcomb, Garp'ın yazı hayatındaki bu Çiçek Açma Dönemi'nin (Whitcomb onu böyle adlandırıyordu), Garp'ın fanilik hissinin sonucu olduğunu düşünüyordu. Whitcomb, kirli beyaz Saab'ın içindeki Ellen James'cinin onu öldürme girişiminin Garp'ta acilen yeniden yazma isteğini uyandırdığını iddia ediyordu. Helen da bu tezi desteklerdi.

Garp'ın buna güleceği kesin olsa da kötü bir fikir değildi bu. Aslında Garp, Ellen James'cileri unutmuş, her köşede bir tanesinin belirmesini beklemeyi bırakmıştı. Ama belki de bilinçaltında, genç Whitcomb'ın ifade ettiği aciliyet hissini taşıyordu.

Buster's Snack and Grill'de Garp, Whitcomb'ı, güreş antrenmanı başlayana kadar büyülemeye devam etti. Garp (hesabı genç adama bırakarak ki genç adam daha sonra bunun iyi niyetli bir hareket olduğunu hatırlayacaktı) dışarı çıkarken, üç gündür bir kalp rahatsızlığı yüzünden hastanede yatan Dekan Bodger'la karşılaştı.

"Hiçbir şey bulamadılar," diye yakındı Bodger.

"Peki, kalbini bulabildiler mi?" diye sordu Garp ona.

Dekan, genç Whitcomb ve Garp, hep birlikte güldüler. Bodger hastaneye giderken yanına sadece *Grillparzer Pansiyonu*'nu aldığını ve kitap çok kısa olduğu için onu baştan sona üç kez okuduğunu söyledi. Bodger bunun, hastanede okumak için kasvetli bir öykü olduğunu, fakat neyse ki henüz anneannenin rüyasını görmediğini, bu nedenle bir süre daha yaşayacağını söyledi. Bodger öyküyü çok sevdiğini söyledi.

Whitcomb o zaman Garp'ın, Bodger'ın övgüsüne memnun olmuş olsa da biraz utandığını hatırlıyordu. Whitcomb ve Bodger ona el sallamıştı. Garp, siyah yünden kayak beresini unutmuştu; ama Bodger, Whitcomb'a, onu spor salonuna götüreceğini söyledi. Dekan Bodger, Whitcomb'a zaman zaman güreş odasındaki Garp'a uğramayı sevdiğini söyledi. "Orada o kadar başarılı ki," dedi Bodger.

Donald Whitcomb büyük bir güreş taraftarı değildi ama Garp'ın yazıları hakkında hevesle konuşuyordu. Genç adamla yaşlı adam bir konuda aynı fikirdeydi: Garp çok yüksek enerjiye sahip bir adamdı.

Whitcomb, yurt binalarından birindeki küçük dairesine dönüp Garp hakkında onu etkileyen her şeyi yazmaya çalıştığını, akşam yemeği yemek için, yazacaklarını bitirmeden mola vermek zorunda kaldığını hatırlıyordu. Whitcomb yemek salonuna gittiğinde, Steering'de olanları duymamış birkaç kişiden biriydi. Genç
580 Whitcomb'ın yemek salonuna girmesini engelleyen, –gözlerinin etrafı kızarmış ve yüzü aniden yıllarca yaşlanmış gibi görünmeye başlamış– Dekan Bodger oldu. Eldivenlerini spor salonunda unutmuş olan Dekan, soğuk ellerinde Garp'ın kayak beresini tutuyordu. Whitcomb, Garp'ın beresinin hâlâ dekanın elinde olduğunu gördüğünde –daha Bodger'ın gözlerine bile bakmadan– bir sorun olduğunu biliyordu.

Garp, Buster's Snack and Grill'den Seabrook Spor Salonu ve Antrenman Alanı'na giden karlı yolda yürümeye başlar başlamaz beresinin eksikliğini hissetti. Fakat onu almak için geri dönmek yerine, her zamanki hızına çıkıp spor salonuna koştu. Koşusu üç dakikadan kısa sürse de oraya vardığında başı üşümüştü; ayak parmakları da üşümüştü; Garp güreş ayakkabılarını giymeden önce onları buhar dolu antrenman odasında ısıttı.

Antrenör odasında, altmış beş kilo klasmanındaki güreşçisiyle kısa bir konuşma yaptı. Oğlan, antrenörünün sadece bir burkulma olduğunu söylediği sakatlığı güçlendirmek için, küçük parmağıy-

la yüzük parmağının etrafına bant sardırıyordu. Garp röntgen çekilip çekilmediğini sordu; röntgen çekilmişti ve sonuç negatifti. Altmış beş kilo klasmanındaki güreşçisinin omzuna hafifçe vurdu, ona o anki kilosunu sordu ve aldığı cevap karşısında –çocuk muhtemelen yalan söylüyordu ve yine de kilosu, olması gerekenin iki kilo üstündeydi– kaşlarını çattı ve üzerini değiştirmeye gitti.

Çalışmaya başlamadan önce yeniden antrenör odasına uğradı. Antrenör, "Kulağına vazelin sürmelisin," diye hatırlattı. Garp'ın kulağı, aldığı bir darbe yüzünden şişiyordu ve vazelin, kulağının kayganlaşmasını sağlıyordu; Garp, bunun onu koruduğunu düşünüyordu. Garp başında kaskla güreşmeyi sevmiyordu; o güreşçiyken bu kulak korumaları formanın bir parçası değildi ve Garp şimdi de onları kullanmak için bir sebep görmüyordu.

Güreş odasını açmadan önce altmış sekiz kilo klasmanındaki güreşçisiyle birlikte kapalı pistte bir kilometre koştu. Garp, son turda atak yaparak oğlana meydan okudu ama güreşçi ondan daha soldaydı ve sonunda onu yüz seksen santimlik mesafeyle yendi. Sonra Garp güreş odasında –ısınma hazırlığı olarak– altmış sekiz kiloluk güreşçisiyle "oynadı". Oğlanı beş altı kez, kolayca yere yıktı, sonra beş dakika boyunca –oğlan yorulma belirtileri göstermeye başlayana kadar– onu matın üzerinde dolaştırdı. Sonra oğlanın durumu tersine çevirmesine izin verdi; altmış sekiz kiloluk güreşçisinin onu yere yatırmasına izin verp yerde savunma yaptı. Fakat Garp'ın sırtında gergin, istediği kadar esnemeyen bir kas vardı, bu yüzen Garp, altmış sekiz kiloluk güreşçisine gidip başka biriyle oynamasını söyledi. Matla kaplı duvarın önünde tek başına oturup mutlulukla terleyerek güreşçilerinin odayı dolduruşunu izledi.

Güreşçilerinin kendi başlarına ısınmalarına izin verdi –düzenli jimnastik hareketlerinden nefret ederdi– sonra onlara, çalışmalarını istediği ilk hareketleri gösterdi. Otomatik bir tavırla, "Bir partner bulun, bir partner bulun," dedi. Sonra da, "Eric? *Daha zor* bir partner bul, Eric, yoksa benimle çalışacaksın," dedi.

Altmış kilo klasmanındaki Eric'in, Garp'ın elli iki kilo klas-

manındaki ikinci güreşçisi, oda arkadaşı ve en yakın arkadaşıyla çalışma alışkanlığı vardı.

Helen güreş odasına geldiğinde sıcaklık yirmi dokuz derece civarındaydı ve yükselmeye devam ediyordu. Matların üzerindeki eşleşmiş oğlanlar şimdiden hızlı nefes almaya başlamıştı. Garp dikkatle bir kronometreye bakıyordu. "Son bir dakika!" diye bağırdı. Helen onun yanına geldiğinde ağzında bir düdük vardı; bu yüzden Helen onu öpmedi.

Helen yaşadığı süre boyunca –ki bu gayet uzun bir süre olacaktı– o düdüğü ve Garp'ı öpmediğini hatırlayacaktı.

Helen güreş odasında, kimsenin üzerine kolayca düşemeyeceği, her zamanki yerine gitti. Kitabını açtı. Gözlüğü buğulandığında onu sildi. Hemşire, odanın Helen'a en uzak köşesinden içeri girdiğinde gözlüğünü yeniden takmıştı. Ama Helen, bir beden yüksek sesle yere çarpmadığı ya da alışılmadık kadar şiddetli bir acı çığlığı yükselmediği sürece başını kitabından kaldırmazdı.
582 Hemşire içeri girip güreş odasının kapısını kapattı, güreşen oğlanların arasından hızla, ağzında düdüğü ve elinde kronometresiyle Garp'ın yanına yaklaştı. Garp düdüğü ağzından çıkararak, "On beş saniye!" diye bağırdı. *Onun* da bu kadar zamanı kalmıştı. Garp düdüğü tekrar ağzına yerleştirip çalmaya hazırlandı.

Hemşireyi gördüğünde onun, kendisini ilk feminist cenazeden kurtaran nazik hemşire Dotty olduğunu sandı. Garp bunu sadece saçlarına bakarak düşünmüştü; kır saçları örülüp başının etrafında bir ip gibi sabitlenmişti. Elbette, bu bir peruktu. Hemşire ona gülümsedi. Garp kendini en çok hemşirelerin yanında rahat hissederdi; o da hemşireye gülümsedi, sonra kronometresine baktı: On saniye.

Garp tekrar hemşireye baktığında silahı gördü. Bundan yaklaşık yirmi yıl kadar önce, annesi Jenny Fields'ın güreş odasına ilk girişinde nasıl göründüğünü düşünüyordu. Jenny'nin bu hemşireden daha genç olduğunu düşünüyordu. Helen başını kaldırıp bu hemşireyi görmüş olsaydı, bir kez daha yanılıp kayıp annesinin sonunda saklandığı yerden çıkmaya karar verdiğini düşünebilirdi.

Garp silahı gördüğünde, bunun gerçek bir hemşire üniforması olmadığını da fark etti; bu, göğsünün üzerine işlenmiş karakteristik kırmızı kalple orijinal bir Jenny Fields üniformasıydı. Garp sonra hemşirenin memelerini gördü; küçüklerdi ama kır saçlı bir kadına ait olmak için fazla sıkı ve diklerdi; ayrıca kalçası çok dar, bacakları da kız çocuğu bacağı gibiydi. Garp yeniden hemşirenin yüzüne baktığında, aileye ait bütün çizgileri gördü: Midge Steering'in bütün çocuklarına aktardığı kare çene yapısı ve Şişko Stew'un katkısı olan bombeli alın. Bu ikisinin karışımı, bütün Percy'lerin vahşi deniz araçları gibi görünmelerine sebep olurdu.

İlk kurşun, düdüğün son kez ötüp Garp'ın ağzından fırlamasına ve kronometrenin elinden uçmasına sebep oldu. Garp yere oturdu. Mat sıcaktı. Kurşun midesini delip omurgasına yerleşmişti. Bainbridge Percy silahı ikinci kez ateşlediğinde kronometrede beş saniyeden kısa süre kalmıştı; kurşun Garp'ın göğsüne isabet etti ve hâlâ oturur hâlde gerideki matlı duvara çarpmasına sebep oldu. Henüz genç delikanlılar olan şaşkına dönmüş güreşçiler hareket edemiyormuş gibi görünüyordu. Pooh Percy'yi yere yıkıp üçüncü kez ateş etmesini engelleyen kişi Helen oldu.

Helen'ın çığlığı güreşçileri harekete geçirdi. Aralarından biri, ağır sıkletten bir güreşçi, Pooh Percy'yi yüz üstü mata yapıştırdı ve silahı tutan elini karnının altından çıkardı. Savurduğu dirseği Helen'ın dudağını patlattı, ama Helen bunu neredeyse fark etmedi bile. Altmış beş kilo klasmanındaki, küçük parmağı yüzük parmağına bantlanmış olan yıldız güreşçi, başparmağını kırarak silahı Pooh'nun elinden aldı.

Kemik kırıldığı an Pooh Percy çığlık attı; Garp bile onun ne olduğunu görmüştü; ameliyat yeni yapılmış olmalıydı. Etraftaki herkes Pooh Percy'nin açık, çığlık atan ağzının içinde bir zamanlar dilinin bulunduğu yerde toplanmış, bir karınca kalabalığına benzeyen siyah dikişleri gördü. Ağır sikletteki ikinci güreşçi Pooh'dan o kadar korktu ki onu çok fazla sıkıp kaburgalarından birini çatlattı; Bainbridge Percy'nin son deliliği, bir Ellen James'ci olması, onun için kesinlikle çok acı verici olmuştu.

"Ouğvar!" diye bağırdı. "Vağef oğahı ouğvar!" "Vağef oğahı ouğv", "lanet olası domuz" anlamına geliyordu. Ama artık Pooh Percy'yi anlamak için bir Ellen James'ci olmak gerekiyordu.

Altmış kiloluk yıldız güreşçi, silahı kol mesafesinde, mata döndürülmüş ve güreş odasının boş bir köşesine yöneltilmiş hâlde tutuyordu. Pooh ona "Ouğv" diye bağırdı ama her yanı titreyen oğlan, koçuna bakıyordu.

Helen, Garp'ı sabit tutuyordu; Garp duvarda aşağı kaymaya başlamıştı. Garp, konuşamayacağını biliyordu; hiçbir şey hissetmiyor, dokunduğu hiçbir şeyi algılayamıyordu. Sadece koku alma duyusu keskinleşmişti; küçük bir alanı görebiliyordu ve hafızası çok canlıydı.

Garp hayatında ilk kez, Duncan'ın güreşe ilgi duymamasına memnun oldu. Yüzmeyi tercih etmiş olması sayesinde Duncan bunu görmemişti; Garp onun ya okuldan çıktığını ya da çoktan havuzda olduğunu biliyordu.

584 Garp, Helen için –orada olduğu için– üzgündü, ama çok yakınında onun kokusunu duyduğu için de mutluydu. Steering'in güreş odasındaki diğer mahrem kokularla birlikte, onun da keyfini çıkardı. Konuşabilseydi Helen'a, artık Su Kurbağası'ndan korkmamasını söylerdi. Su Kurbağası'nın yabancı olmaması, gizemli bile olmaması onu şaşırttı. Su Kurbağası, sanki Garp onu hep tanıyormuş, onunla birlikte büyümüş gibi tanıdıktı. Sıcak güreş matları gibi yumuşaktı; temiz çocukların teri ve sevdiği ilk ve son kadın olan Helen gibi kokuyordu. Garp artık Su Kurbağası'nın, ölümü tanıyan ve acı karşısında pratik tepkiler vermek için eğitilmiş bir hemşire gibi bile görünebileceğini biliyordu.

Dekan Bodger elinde Garp'ın kayak beresiyle güreş odasının kapısını açtığında, Garp dekanın, revir ek binasının dördüncü katından, dünyanın hiç de güvenli olmadığı çatıdan düşen oğlanı yakalamaya çalıştığındaki gibi, bir kez daha onu kurtarmaya geldiğine dair bir hayale kapılmamıştı. Dünya güvenli bir yer değildi. Garp, Dekan Bodger'ın elinden gelen her şeyi yapacağını biliyordu; ona, Helen'a ve bazıları ağlamaya başlamış olan güreş-

çilerine minnetle gülümsedi. Garp, Pooh Percy'yi yerdeki mata çivilemiş ağlayan ağır sıklet güreşçisine baktı. Zavallı oğlanın ne kadar zor bir sezon geçireceğini biliyordu.

Garp, Helen'a baktı; sadece gözlerini hareket ettirebiliyordu. Helen'ın ona gülümsemeye çalıştığını gördü. Garp gözleriyle onu yatıştırmaya çalıştı: Merak etme, ölümden sonra yaşam yoksa bile ne olmuş? Ölümden sonra yaşam var, Garp, inan bana. Ölümden sonra yine ölüm (ve yine ölüm) gelse bile yapılan küçük iyiliklere müteşekkir ol; örneğin bazen seksten sonra, bir doğum olur. Ve çok şanslıysan, bazen doğumdan sonra da seks olur! Alice Fletcher buna, "Ah, efet," derdi. Garp'ın gözleri, eğer hâlâ hayattaysan, gereken enerjiye sahip olma umudun vardır, diyordu. Gözleri Helen'a anıların her zaman var olacağını unutmamasını söylüyordu.

Genç Donald Whitcomb, "Garp'a göre dünyada, her şeyi hatırlamakla yükümlüyüzdür," diye yazacaktı.

Garp, güreş odasından çıkarılamadan öldü. Otuz üç yaşında ve Helen'la yaşıttı. Ellen James henüz yirmilerinin başlarındaydı. Duncan on üç yaşındaydı. Minik Jenny Garp, üç yaşına basmak üzereydi. Walt, sekiz yaşında olacaktı.

Garp'ın ölüm haberi, baba-oğul tarafından hazırlanmış *Grillparzer Pansiyonu* kitabının hızla üçüncü ve dördüncü baskıya girmesine sebep oldu. John Wolf uzun bir haftasonu boyunca bolca içki içip yayıncılığı bırakmayı düşündü. Bazen, şiddetli bir ölümün işleri bu kadar açması midesini bulandırıyordu. Ama Wolf, Garp'ın bu haberi nasıl karşılayacağını düşündüğünde rahatlıyordu. Edebi ciddiyeti ve şöhretini oluşturmak için, intiharından bile daha faydalı olacak şeyin öldürülmesi olacağını, Garp bile hayal edemezdi. Bu, otuz üç yaşına kadar iyi bir öykü ve üç roman içinde de belki bir buçuk iyi roman yazmış biri için hiç de fena değildi. Hatta Garp'ın nadir rastlanan ölüm biçimi o kadar mükemmeldi ki Garp'ın buna ne kadar memnun olacağını hayal eden John Wolf gülümsemeden edemedi. Wolf bunun rasgele, aptalca ve

gereksiz özelliklere sahip, komik, çirkin ve tuhaf bir ölüm olduğunu düşünüyordu ve bunların hepsi de Garp'ın dünyanın nasıl işlediğine dair yazılarının tümünün altında yatan şeylerdi. John Wolf, Jillsy Sloper'a, bunun ancak Garp'ın yazabileceği bir ölüm sahnesi olduğunu söyledi.

Helen, sadece bir kez, acı bir tavırla, Garp'ın ölümünün aslında bir nevi intihar olduğunu söylemişti. Gizemli bir ifadeyle, "Bütün *hayatının* bir intihar olması gibi," diye eklemişti. Daha sonra, bunu söylerken sadece, "İnsanları çok kızdırıyordu," demek istediğini açıklayacaktı.

En azından Pooh Percy'yi kızdırdığı çok açıktı.

Garp, bu ufak tefek, tuhaf adam, insanların takdirini kazanmıştı. Steering Okulu'nun mezarlığı, bedenine değilse de mezar taşına sahip olma onuruna sahip oldu; bedeni, annesininki gibi bir tıp fakültesine gitti. Steering Okulu ayrıca, birinin ismi verilmemiş tek binasına onun ismini vererek de Garp'ı onurlandırmayı seçti. Bu, ihtiyar Dekan Bodger'ın fikriydi. Yaşlı dekan, bir Jenny Fields Reviri varsa, Garp Revir Ek Binası'nın da olması gerektiğini söylemişti.

Sonraki yıllarda binaların işlevleri biraz değişse de isimleri Fields Reviri ve Garp Ek Binası diye kalacaktı. Fields Reviri zaman içinde yeni Steering Sağlık Kliniği ve Laboratuvarları'nın eski kanadına dönüşecek, Garp Ek Binası ise büyük ölçüde depo olarak kullanılan, tıbbi malzemeler ile mutfak ve derslik malzemelerinin durduğu bir alana dönüşecekti; bina salgın hastalıklarda da kullanılabilirdi. Elbette, artık çok fazla salgın hastalık olduğu söylenemezdi. Bu fikir muhtemelen Garp'ın hoşuna giderdi: İsminin bir depo binasına verilmesi. Bir keresinde, romanların "romancının gerçek hayatında kullanamadığı anlamlı şeyler için bir depo" olduğunu yazmıştı.

Bir epilog da hoşuna giderdi, işte bu yüzden buradayız: T. S. Garp'ın hayal edeceği gibi, "bizi gelecek hakkında uyaran" bir epilog.

***

Alice ve Harrison Fletcher çifti iyi ve kötü dönemleri atlatıp sonuna kadar evli kaldı; evliliklerinin sürmesinin sebebi kısmen Alice'in hiçbir zaman bir şeyleri bitirememesiydi. Tek kızları çello çalıyordu; bu kocaman, hantal ve ipek sesli enstrümanı o kadar büyük bir zarafetle çalıyordu ki derinlerden gelen sesi, her performanstan sonra, Alice'in konuşma zorluğunu birkaç saatliğine şiddetlendiriyordu. Bir süre sonra kadrosunu almayı ve bunu korumayı başaran Harrison, yetenekli kızı ciddi bir müzisyen olduğunu ortaya koymaya başladığı zamanlarda, güzel öğrencileri konusundaki kötü alışkanlığından vazgeçti. İkinci ve üçüncü, dördüncü romanını da tamamlamayan Alice ikinci bir çocuk da doğurmadı. Yazılarında yumuşak bir akıcılığa ve bedeninde büyük bir acıya sahip oluşu da değişmedi. Alice bir daha hiç "başka erkeklerle" Garp'la yakınlaştığı kadar yakınlaşmadı; Alice'in anılarında bile Garp, Helen'la yakınlaşmasını sonsuza dek imkânsız kılmaya yetecek kadar güçlü bir tutkuydu. Ve Harry'nin Helen'a karşı tutkusu, kısa süreli yeni kaçamaklarıyla gittikçe sönükleşiyordu; sonunda Fletcher ailesi, Garp ailesinin hayattaki üyelerinden neredeyse hiç haber almamaya başladılar.

Duncan Garp, Fletcher'ların kızıyla New York'ta, bu tehlikeli şehirde ilk solo çello konserini verdikten sonra tanıştı ve onu akşam yemeğine götürdü.

"Annesine benziyor mu?" diye sordu Harrison kızına.

"Onu pek hatırlamıyorum," dedi kızı.

"Sana *asıldı* mı?" diye sordu Alice. Öncelikli ve en çok sevdiği partneri her zaman o geniş kalçalı çello olacak olan kızları, "*Sanmıyorum*," dedi.

Harry ve Alice Fletcher, en verimli çağlarında, henüz orta yaşlıyken, Noel tatilinde bindikleri, Mertinique'e giden uçak düştüğünde öldüler. Onları havaalanına Harrison'ın öğrencilerinden biri bırakmıştı.

Alice yolda öğrenciye, "New England'da yaşıyorfan, kendine günefli bir tatil borclufundur. Değil mi, Harrithon?" dedi.

Helen her zaman Alice'in "biraz kaçık" olduğunu düşünmüştü.

***

Hayatının büyük bir bölümünde Helen Garp olarak bilinen Helen Holm, çok uzun bir hayat yaşayacaktı. İnce, koyu tenli, etkileyici bir yüzü ve keskin bir dil becerisi olan Helen'ın sevgilileri olduysa da tekrar evlenmedi. Helen'ın bütün âşıkları Garp'ın varlığını etraflarında hissediyordu. Garp, sadece Helen'ın insafsız hafızasında değil, Helen'ın nadiren çıktığı Steering Mailkanesi'ni doldurduğu eşyalarla da oradaydı. Örneğin Garp'ın kitapları, Duncan'ın çektiği bütün fotoğrafları hatta Garp'ın güreş kupaları hâlâ etraftaydı.

Helen, bu kadar erken ölüp ona tek başına yaşamak için bu kadar uzun zaman bırakan Garp'ı asla affedemeyeceğini düşünüyordu; ayrıca, onun için başka bir adamla birlikte yaşama olasılığını da sonsuza dek ortadan kaldırdığını iddia ediyordu.

Helen okul hakkındaki alaycılığını hiçbir zaman kaybetmese de Steering Okulu'nun gelmiş geçmiş en saygıdeğer öğretmenlerinden biri olacaktı. Sayıları az da olsa birkaç arkadaşı vardı: Ölene kadar ihtiyar Dekan Bodger ve Garp'ın çalışmalarından büyülendiği kadar, Helen karşısında da büyülenen genç Donald Whitcomb. Bir de Roberta'nın Helen'la tanıştırdığı, evde yaşayan heykeltıraş bir kadın vardı.

Helen'ın Garp'ı büyük bir başarıya dönüştürmekteki başarısı yüzünden parça parça affettiği, ama hiçbir zaman tam affetmediği John Wolf, hayat boyu arkadaşı oldu. Helen ve Roberta da yakın arkadaşlar olarak kaldılar; Helen zaman zaman Roberta'ya ünlü New York gezilerinde eşlik ediyordu. Giderek yaşlanan ve daha da egzantrikleşen ikili, yıllar boyunca Fields Vakfı'nı yönetti. Hatta vakfı yönetme biçimleri Dog's Head Limanı'nda neredeyse bir turist eğlencesine dönüştü; Helen –çocukları büyüyüp kendi hayatlarını yaşamaya başladıktan sonra– Steering'de sıkıldığı zamanlarda bazen Jenny Fields'ın eski evine, Roberta'nın yanında kalmaya giderdi. Orası her zaman canlıydı. Roberta öldüğünde Helen yirmi yıl yaşlanmış gibi göründü.

Hayatının çok geç bir döneminde –ve ancak Duncan'a en sevdiği çağdaş yazarların hepsinden daha uzun yaşadığından şikâyet

ettikten sonra– Helen Holm aniden vücudun mukus membranlarını etkileyen bir hastalığa yakalandı. Uykusunda öldü.

Garp'tan geri kalanları paylaşmak için ölmesini bekleyen bir sürü açıkgöz biyografi yazarından uzun yaşamayı başardı. Helen, Garp'ın mektuplarını, *Babamın Hayalleri*'nin bitmemiş taslağını, günlüklerinin ve karalamalarının çoğunu korumayı başarmıştı. Bütün hevesli biyografi yazarlarına, *Garp'ın* söyleyeceği şeyi söylemişti: "Eserleri okuyun. Hayatını boş verin."

Helen da kendi alanında saygı duyulan bazı makaleler yazdı. Bunlardan birinin adı, "Anlatıcının Maceracılık İçgüdüsü"ydü. Joseph Conrad ve Virginia Woolf'un anlatım teknikleri üzerine karşılaştırmalı bir çalışmaydı.

Helen kendini her zaman *üç* çocukla dul kalmış gibi hissetti; Duncan, bebek Jenny ve Ellen James. Hepsi de Helen'dan uzun yaşadı ve öldüğünde hüngür hüngür ağladılar. Garp öldüğünde, onun için bu kadar çok ağlayamayacak kadar küçük ve şaşkınlardı.

Garp'ın ölümüne neredeyse Helen kadar çok ağlayan Dekan Bodger her zaman bir pitbull kadar sadık ve dikkatliydi. Emekli olduktan uzun süre sonra bile hâlâ, uyuyamadığı zamanlarda Steering yerleşkesine baskınlar düzenler, kaldırımlarda ya da sünger gibi toprağın üzerinde, yumuşak çalıların altında veya sırtlarını güzel binanın duvarına dayamış hâlde birbirlerine sarılmış sevgilileri yakalardı.

Bodger, Duncan oradan mezun olana kadar Steering'de aktif görevde kaldı. Dekan, Duncan'a, "Babanı mezun etmiştim, evlat," dedi. "Seni de mezun edeceğim. Ve kalmama izin verirlerse kız kardeşini de mezun edeceğim." Ama sonunda onu emekli olmaya zorladılar ve bunun sebebi olarak da birçok başka sorunun yanı sıra dekanın şapelde kendi kendine konuşması ve gece yarıları yaptığı tuhaf tutuklamaları, giriş saatinden sonra dışarıda kalan kız ve erkekleri avlamasını gösterdiler. Ayrıca, dekanın sürekli anlattığı hayalinden de bahsettiler: Yıllar önce bir gece yakaladığı şeyin güvercin değil de minik Garp olduğunu söylüyordu. Bod-

ger emekli olduktan sonra bile yerleşkeden ayrılmayı reddetti ve hırçınlığına rağmen –ya da bu sayede– Steering'in en saygıdeğer emeritusu* oldu. Onu okulun bütün törenlerine götürüyor, sahneye çıkarıyor, tanımayanlara kim olduğunu anlatıyor, sonra onu oradan uzaklaştırıyorlardı. Belki de onu böyle saygın toplantılarda sergileyebildikleri için, tuhaf davranışlarını hoşgörüyorlardı. Örneğin Dekan Bodger yetmişli yaşları boyunca zaman zaman –bazen haftalarca– *hâlâ* kendisinin dekan olduğuna inanıyordu.

Helen, "Evet, dekan sensin," diyerek onu kızdırmayı severdi.

"Elbette dekan benim!" diye kükrerdi Bodger.

Sık sık görüşüyorlardı ve Bodger giderek daha da sağırlaşırken, duyamayan insanlarla iletişim kurmayı bilen şu hoş Ellen James'in koluna daha sık girmeye başlamıştı.

Dekan Bodger, görkemli yılları kısa süre içinde çoğu kişinin hafızasından silinip gidecek olan Steering güreş takımına bile sadık kaldı. Güreşçiler bir daha hiçbir zaman, Ernie Holm seviyesinde hatta Garp seviyesinde bir koça sahip olmayacaktı. Sürekli kaybeden bir takıma dönüştüler, fakat Bodger yine de onları destekledi, zavallı Steering'li oğlanlar nakavt olmak üzere son kez sırtüstü düşene kadar tezahürat etti.

Bodger bir güreş maçında öldü. Klasman dışı ve rakiplerin birbirine çok yakın olduğu bir maçta, Steering'in ağır sıklet güreşçisi, onun gibi bitkin düşmüş ve formda olmayan rakibiyle matın üzerinde mücadele ediyordu. Kronometre hızla ilerlerken, kıyıya vurmuş bebek balinalar gibi üstte kalmaya çalışıyorlardı. Spiker, "On beş saniye!" diye bağırdı. Koca oğlanlar güreşti. Bodger ayağa kalkıp tabanıyla yere vurmaya başladı. İçindeki Alman ortaya çıktı ve "*Gott!*" diye bağırdı.

Maç bitip seyirci koltukları boşaldığında emekli dekan ölmüş, koltuğunda oturuyordu. Genç ve hassas Whitcomb'ın Bodger'ı kaybetmenin kederiyle başa çıkabilmesi için Helen'ın onu epeyce teselli etmesi gerekti.

---

* Emekli olan öğretim üyelerine verilen onursal unvan. *–çn.*

***

Donald Whitcomb, gözlerini Garp'tan geriye kalanlara ve Garp'ın dul karısına dikmiş kıskanç biyografi yazarlarının bütün dedikodularına rağmen hiçbir zaman Helen'la sevişmedi. Whitcomb hayatı boyunca, Steering Okulu'nda saklanan bir keşiş gibi münzevi hayatı yaşadı. Ölümünden dakikalar önce Garp'la tanıştığı için çok şanslıydı ve Helen'ın onunla arkadaş olması ve onunla ilgilenmesi de büyük bir şanstı. Helen onun, kocasına belki kendisinden bile fazla hayran olduğuna ve muhtemelen daha az eleştirdiğine inanıyordu.

Zavallı Whitcomb, artık genç olmadığı zamanlarda bile "genç Whitcomb" diye anılacaktı. Hiçbir zaman sakalları çıkmadı ve kahverengi saçları önce kırlaşıp sonra tamamen beyazlarken yanakları hep pembe kaldı. Sesi her zaman hevesli ama kekeleyen bir şarkı gibiydi ve elleri sürekli birbirleriyle oynardı. Fakat Helen'ın aileyi ve edebi kayıtları emanet ettiği kişi Whitcomb oldu.

Garp'ın biyografisini o yazacaktı. Helen, son bölüm dışında bütün kitabı okuyacaktı. Whitcomb, Helen'ı anlattığı son bölümü yazmak için yıllarca bekledi. Whitcomb, Garp uzmanı, Garp konusunda otorite olmuştu. Duncan her zaman, onun bir biyografi yazarında olması gereken uysallığa sahip olduğunu söyleyerek dalga geçerdi. Garp ailesinin bakış açısından, Whitcomb iyi bir biyografi yazarıydı; Helen'ın ona söylediği her şeye –Garp'ın bıraktığı ya da Helen'ın Garp'ın bıraktığını *söylediği* her nota– inanıyordu.

"Ne yazık ki hayat iyi kurgulanmış bir roman gibi ilerlemiyor," diye yazmıştı Garp. "Bunun yerine, mortayı çekmesi gerekenler mortayı çektiğinde sonlar gerçekleşiyor. Geriye sadece hafıza kalıyor. Ama bir nihilistin bile hafızası vardır."

Whitcomb, Garp'ın en tuhaf ve kibirli yazılarını bile seviyordu.

Helen, Garp'ın eşyaları arasında şu notu buldu:

"Son sözlerim ne sikim olursa olsun, lütfen şunu söylediğimi

söyleyin: 'Mükemmellik arayışının ölümcül bir alışkanlık olduğunu hep biliyordum.'"

Garp'ı koşulsuzca –bir köpek ya da bir çocuk gibi– seven Donald Whitcomb, Garp'ın son sözlerinin bu cümle olduğunu söyledi.

"Whitcomb öyle diyorsa öyledir," derdi Duncan hep.

Jenny Garp ve Ellen James de bu konuda aynı fikirdeydi.

Garp'ı biyografi yazarlarından korumak bir aile meselesiydi,

diye yazdı Ellen James.

"Neden olmasın ki?" diye sordu Jenny Garp. "Babamın *topluma* ne borcu var? O her zaman diğer sanatçılara ve onu *seven* insanlara müteşekkir olduğunu söylerdi."

Peki onu bu kadar yakından tanımayı başka kim hakediyor?

diye yazdı Ellen James.

Donald Whitcomb Helen'ın son isteğine de sadık kaldı. Helen yaşlı olsa da, son hastalığı aniden başlamıştı ve ölmeden önceki son isteğini savunan kişi Whitcomb oldu. Helen, Steering Okulu Mezarlığı'nda Garp, Jenny, babası ve Şişko Stew'un yanına gömülmek istemiyordu. *Kasaba* mezarlığının onun için yeterince iyi olduğunu söylüyordu. Bedenini tıbba bağışlamak da istemiyordu; artık çok yaşlı olduğu için bedeninde kimsenin kullanmak isteyeceği bir şey kalmadığından da emindi. Whitcomb'a, yakılmak istediğini söyledi; külleri Duncan ve Jenny Garp'la Ellen James'e ait olacaktı. Küllerinin bir kısmını gömdükten sonra geri kalanıyla istediklerini yapabilirlerdi, ama külleri Steering Okulu'na ait bir alanda *savuramazlardı*. Helen, Whitcomb'a, burada eğitim görebilecek yaştayken kız öğrencileri kabul etmeyen Steering Okulu'nun, şimdi de hiçbir parçasına sahip olmasına izin vermeyeceğini söylemişti.

Helen, Whitcomb'a, kasaba mezarlığındaki mezar taşının üzerine neler yazılmasını istediğini de söylemişti. Güreş koçu Ernie Holm'ün kız olduğu için Steering Okulu'na gidemeyen kızı

ve roman yazarı T. S. Garp'ın sevgili karısı. Garp erkek olduğu için mezar taşı Steering Mezarlığı'ndadır.

Whitcomb, Helen'ın bu isteğine de sadık kaldı ve bu, özellikle Duncan'ı çok eğlendirdi.

Duncan durmadan, "Babam *buna* bayılırdı!" diyordu. "Tanrım, neredeyse sesini duyabiliyorum."

Jenny Fields'ın da Helen'ın kararını alkışlayacak oluşu, genellikle Jenny Garp ve Ellen James tarafından yapılan bir yorumdu.

Ellen James büyüdüğünde yazar oldu. Garp'ın söylediği gibi "gerçek bir yetenek"ti. İki akıl hocası, Garp ve annesi Jenny Fields'ın hayaletleri, Ellen James için ağır bir yüke dönüşmüştü; ikisi yüzünden ne kurmaca ne de kurmaca dışı alanlarda çok düz yazı yazmadı. Okuma çemberlerinde çok fazla yer almasa da çok iyi bir şair oldu.

Bitkilere ve Hayvanlara Yapılan Konuşmalar adlı ilk şiir kitabı, Garp'ın ve Jenny Fields'ın onunla gurur duymasına sebep olurdu; bu, Helen'ı de çok gururlandırmıştı; ikisi hem çok iyi arkadaş hem de bir anne kız gibi yakınlardı.

Ellen James elbette Ellen James'cilerden uzun yaşadı. Garp'ın öldürülmesi iyice yeraltına çekilmelerine sebep oldu ve zaman zaman ortaya çıksalar da yıllar boyunca utançla kendilerini gizlediler.

Artık notlarında,

Merhaba! Ben dilsizim,

ya da,

Bir kaza geçirdim, konuşamıyorum. Ama gördüğünüz gibi gayet iyi yazabiliyorum,

diye yazıyordu.

Zaman zaman insanlar onlara, "Şu Ellen bişeycilerden değilsin, değil mi?" diye soruyordu.

Neyci?

diye yanıt vermeyi öğrendiler. Aralarında daha dürüst olanları ise şöyle yazıyordu:

Hayır. Artık değilim.

Onlar artık sadece konuşamayan kadınlardı. Çoğu, gösterişsiz bir tavırla, neler *yapabildiklerini* keşfetmek için çok çalıştı. Birçoğu yapıcı bir tavırla başka şeyler yapamayan insanlara yardım etmeye başladı. Engelli ve kendilerine acıyan insanlara yardım etmek konusunda başarılılardı. Üzerlerine yapışmış olan etiket giderek onlardan uzaklaştı ve bu kadınlar birer birer, giderek daha çok kendi isimleriyle yaşamaya başladılar.

Hatta bazıları, yaptıkları şeyler için Fields Vakfı üyeliği kazandı.

Elbette bazıları, kısa süre sonra Ellen James'cilerin kim olduğunu unutacak bir dünyada, Ellen James'ci olmaya devam etti. Bazı insanlar Ellen James'cilerin yüzyıl ortasında kısa süreliğine beliren bir suç çetesi olduğunu düşünüyordu. İronik biçimde, bazı insanlar da onları Ellen James'cilerin en baştan beri karşı durdukları insanlarla, tecavüzcülerle karıştırıyordu. Ellen James'cilerden biri, Ellen James'e yazdığı bir mektupta, küçük bir kıza Ellen James'cinin ne demek olduğunu sorduktan sonra Ellen James'ci olmayı bıraktığını anlatmıştı.

"Küçük erkek çocuklarına tecavüz eden biri mi?" diye yanıt vermişti kız.

Garp'ın öldürülmesinden iki ay kadar sonra, kötü ama çok popüler olan bir roman yayımlandı. Kitabın yazılması üç, yayımlanması beş hafta sürmüştü. Kitabın adı *Bir Ellen James'cinin Itirafları*'ydı ve Ellen James'cilerin daha da tuhaflaşıp gözden kaybolmasına sebep oldu. Roman, elbette bir erkek tarafından yazılmıştı. Yazarın bir önceki romanının adı, *Bir Porno Kralının İtirafları*'ydı ve ondan öncekinin adı da *Bir Çocuk Kaçakçısının*

İtirafları'ydı. Yazar, altı ayda bir kimlik değiştiren kurnaz, kötü bir adamdı.

Bir Ellen James'cinin İtirafları kitabındaki en acımasız esprilerden biri, lezbiyen olan kadın anlatıcının, dilini kesmesinin onu bir *sevgili* olarak da istenmeyen biri hâline getirdiğini, ancak dilini kestikten *sonra* fark etmesiydi.

Bu bayağı ve değersiz romanın bu kadar popülerleşmesi, bazı Ellen James'cileri ölmek isteyecek kadar utandırdı. Gerçekten intihar edenler oldu. Garp bu konuda, "İnsanlar *her zaman* intihar eder," diye yazmıştı. "İstedikleri şeyleri söyleyemeyen insanlar, intihar eder."

Fakat sonunda Ellen James onları arayıp buldu ve onlarla arkadaş oldu. Jenny Fields'ın de böyle yapacağını düşünüyordu. Ellen, çok yüksek ve patlayan bir sesi olan Roberta Muldoon'la birlikte şiir okumaları yapmaya başladı. Ellen yanında oturup kendi şiirlerini kendisi okuyabilmek için her şeyi yapabilecekmiş gibi görünürken Roberta onun şiirlerini okurdu. Bu, konuşabilmeyi dileyen birçok Ellen James'ciyi saklandığı delikten çıkardı. Ve aralarından birkaçı da Ellen'ın arkadaşı oldu.

Ellen James hiçbir zaman evlenmedi. Bir erkekle bir yakınlaşma yaşadı, ama bunun sebebi adamın erkek olmasından çok, şair olmasıydı. Ellen iyi bir şair ve Jenny Fields gibi yaşamaya, T. S. Garp'ın sahip olduğu enerji ve kişisel bakış açısıyla yazmaya inanan ateşli bir feminist oldu. Diğer bir deyişle, Ellen hem kendine ait görüşlere sahip olacak kadar inatçı hem de diğer insanlara karşı nazikti. Ellen hayatı boyunca Duncan Garp'la, yani erkek kardeşiyle, romantik bir flörtleşmeyi sürdürecekti.

Ellen James'in ölümü Duncan'ı çok üzecekti. Ellen hayli ileri bir yaşta –yaklaşık olarak, Roberta'nın yerine Fields Vakfı'nı yönetmeye başladığı zamanlarda– bir uzun mesafe yüzücüsü oldu. Ellen birçok kez Dog Head's Limanı'nın geniş iki ucu arasında yüzdü. En son ve en iyi şiirlerinde, "yüzmek" ve "okyanus akıntısı" metaforlar olarak kullanılıyordu. Fakat Ellen James her

zaman, anaforları asla tam anlamayan, Ortabatılı bir kız olarak kaldı ve çok yorgun olduğu soğuk bir sonbahar gününde bir anafor onu aldı.

Duncan'a şöyle yazmıştı: "Yüzerken, babanla tartışmanın güçlüğünü, ama aynı zamanda zarafetini hatırlıyorum. Ayrıca denizin beni ele geçirme, kurumuş gövdeme, kilit altındaki kalbime ulaşma hevesini de hissedebiliyorum. Baban olsa eminim bunun kilit altındaki küçük kıçım olduğunu söylerdi. Ama denizle ben şakalaşıyoruz. Herhalde, iştahlı bir genç adam olarak *sen*, bunun benim için seksin yerine geçtiğini söylerdin."

Garp'ın Bayan Ralph diye tanıdığı Florence Cochran Bowlsby, seksi hiçbir şeye değişmediği ve görünüşe bakılırsa buna ihtiyaç da duymadığı, masum çalkantılarla dolu bir hayat yaşadı. Karşılaştırmalı Edebiyat alanındaki doktorasını tamamladı ve sonunda, büyük ve kafası karışık bir İngilizce Departmanı tarafından
596 kadroya alındı. Departman üyelerinin aynı fikirde olduğu tek şey Bayan Bowlsby'ye karşı duydukları dehşetti. Farklı dönemlerde, on üç kıdemli öğretim görevlisinin dokuzunu baştan çıkardı; öğretim üyeleri sırayla yatağına alınıp aşağılandıktan sonra yatağından kovuldu. Öğrencileri onu "dinamit gibi bir hoca" diye tanımlıyordu ve bu en azından, kendine değilse bile diğer insanlara, seks dışındaki bir alanda da yetenekli olduğunu gösteriyordu.

Kuyruklarını bacaklarının arasına kıstırıp gidişleriyle ona bir keresinde Garp'ın evinden ayrılışını hatırlatan âşıkları, ondan nadiren bahsederdi.

Garp'ın şoke edici ölüm haberi karşısında çok duygulanan duyan Bayan Ralph, Helen'a yazan ilk kişilerdendi. Bayan Ralph, "Onunki sadece şehvetti ve gerçekleşmemesi her zaman pişmanlık duyacağım bir şey olsa da aynı zamanda saygı duyduğum bir şey," demişti

Helen kadından epeyce hoşlanmıştı ve ara sıra onunla yazışmaya başladı.

Roberta da Fields Vakfı'na yaptığı başvuru reddedilen Bayan

Ralph'le arada sırada yazışıyordu. Bayan Ralph'in Fields Vakfı'na gönderdiği not, Roberta'yı epey şaşırtmıştı.

Kıçınıza sokun,

diye yazıyordu notta. Bayan Ralph reddedilmekten hoşlanan biri değildi.

Oğlu Ralph ondan önce ölecekti: Gayet başarılı bir gazeteci olan Ralph, William Percy gibi, bir savaşta ölecekti.

Garp'ın en çok Pooh diye hitap ettiği Bainsbridge Percy, çok ama çok uzun bir hayat yaşadı. Tedavi gördüğü son psikiyatristler topluluğu onu iyileştirdiklerini iddia ettiler, fakat Pooh Percy sadece analizden –ve çok sayıdaki kurumdan– bir daha şiddet sergileyemeyecek kadar *sıkılmış* vaziyette çıkmış da olabilirdi.

Bu nasıl başarılmış olursa olsun, uzun bir zaman sonra Pooh huzur içinde tekrar sosyal hayata döndü ve toplumun, konuşamasa da fonksiyonlarını yerine getiren bir üyesine dönüştü. Sonunda, az ya da çok güvenli ve faydalı birine dönüşmüştü. Ellilerinde, çocuklarla ilgilenmeye başladı; özellikle zekâ geriliği olan çocuklarla çok iyi ve sabırla çalışıyordu. Bu becerisi sayesinde, kendi yöntemleriyle rehabilite olmuş, ya da en azından çok değişmiş diğer Ellen James'cilerle sık sık buluşuyordu.

Pooh neredeyse yirmi yıl boyunca, ölmüş kız kardeşi Cushie'den hiç bahsetmedi, ama çocuklara duyduğu sevgi, zaman içinde kafasını karıştırmaya başladı. Kırk dört yaşındayken hamile kaldı (bunu nasıl yaptığını kimse bilmiyordu) ve çocuğu doğururken öleceğine inandığı için tekrar hastaneye yatırıldı. Bu gerçekleşmeyince Pooh hayatını anneliğine adadı ama zekâ özürlülerle çalışmaya da devam etti. Annesinin şiddet dolu hikâyesi, hayatının ileriki dönemlerinde büyük bir şoka girmesine sebep olacak olan, Pooh Percy'nin kendi çocuğu neyse ki zekâ özürlü değildi; hatta Garp görse ona Cushie'yi anımsatırdı.

Bazı insanlar Pooh Percy'nin, idam cezasını kaldırmak iste-

yenler için olumlu bir örnek olduğunu düşünüyordu; rehabilitasyonu çok etkileyiciydi. Bundan etkilenmeyen kişiler, ölene kadar Pooh Percy'nin Steering'deki güreş odasında, son kez "Ouğv!" dedikten sonra ölmüş olmasını dileyecek olan Helen ve Duncan'dı.

Elbette bir gün Pooh da ölecekti; kızını ziyarete gittiği Florida'da bir felç geçirecekti. Ondan daha uzun yaşamış olmak, Helen için küçük de olsa bir teselliydi.

Sadık Whitcomb, Pooh Percy'yi, Garp'ın bir zamanlar ilk feminist cenazeden kaçtıktan sonra betimlediği gibi betimledi. Garp, Dekan Bodger'a, "Bir kemirgene benzeyen yüzü ve yaklaşık on beş yıl bebek beziyle gezdiği için tamamen mahvolmuş bir zihni olan, androjen bir salak," demişti.

Donald Whitcomb'ın *Delilik ve Keder: T. S. Garp'ın Hayatı ve Sanatı* adını verdiği resmi biyografi, kitabın basıldığını görecek kadar uzun yaşamayan John Wolf'un iş ortakları tarafından basıldı.

John Wolf, zamansız ölümünden önce, kitabın düzenlenmesinde dikkatle çalışmış ve elyazmaları konusunda Whitcomb'a bir editör gibi yardım etmişti.

John Wolf, New York'ta, genç denebilecek bir yaşta, akciğer kanserinden öldü. Hayatının çok büyük bir bölümünde dikkatli, özenli, zeki hatta incelikli bir adamdı ama derinlerdeki huzursuzluğu ve çözümlenemeyen karamsarlığını ancak on sekiz yaşından beri içtiği günde üç paket sigarayla uyuşturup gizleyebiliyordu. Genellikle sakin ve kontrollü bir tavır sergileyen birçok başka meşgul adam gibi John Wolf da sigara içerek kendini öldürdü.

Garp'a ve Garp'ın kitaplarına yaptığı hizmeti göz ardı etmek mümkün değildi. Zaman zaman, Garp'ın sonunda öldürülmesine sebep olan şöhreti konusunda kendini sorumlu hissetse de Wolf bu kadar dar bir bakış açısıyla uğraşmayacak kadar karmaşık biriydi. Wolf'a göre suikastlar, "çağın giderek daha da ilgi çeken bir sporuna" dönüşmüştü ve neredeyse herkesi kapsayacak şekilde betimlediği "siyasi taraftarlar" her zaman, kibirli de olsa, *kişisel* bir bakış açısının üstünlüğünü savunan sanatçılara düşman olmuş-

tu. Ayrıca Wolf, Pooh Percy'nin sadece bir Ellen James'ci olup Garp'ın saldırısına karşılık vermediğini de biliyordu. Bu, siyaset yüzünden kızışsa da çocukluğundan kalma bir intikamdı ve bebek bezine duyduğu ihtiyaç kadar derindi. Pooh kendi kafasında, Garp'la Cushie'nin sevişmesinin, sonunda Cushie'nin ölümüne sebep olduğuna inanmıştı. Bu, en azından Garp için doğruydu.

Genellikle yarattığı ürünlerin yeniliğine tapan bir sektörde çalışan John Wolf ölene kadar, basmaktan en gurur duyduğu kitabın, baba-oğulun hazırladığı *Grillparzer Pansiyonu* olduğunu söylemekte ısrar etti. Elbette, Garp'ın daha önceki çalışmalarıyla da gurur duyuyordu ve *Bensenhaver'a Göre Dünya*'dan bahsederken, "Garp'ın maruz kaldığı onca şiddet düşünüldüğünde, bu kaçınılmazdı," demeye başlamıştı. Fakat Wolf'un içini aydınlatan çalışmalar, *Grillparzer* ve bitmemiş olan *Babamın Hayalleri* kitabıydı. Wolf büyük bir sevgi ve üzüntüyle bunun, "Garp'ın yeniden doğru biçimde yazmaya dönüşü" olduğunu söylüyordu. John Wolf yıllarca bitmemiş kitabın ilk taslağını düzenledi; yıl- 599
larca, metnin güçlü ve zayıf yanları konusunda Helen ve Donald Whitcomb'a danıştı.

Helen bu konuda, "Ancak ben öldükten sonra," diyerek ısrar ediyordu. "Garp, bittiğine inanmadığı hiçbir şeyi yayımlamazdı." Wolf bunu kabul etti, fakat Helen'dan önce öldü. *Babamın Hayalleri*'ni basmak, Garp'ın ölümünden uzun bir süre sonra, Duncan ve Whitcomb'a kaldı.

Wolf'un akciğer kanseriyle mücadele ettiği işkence dolu son günlerinde, John Wolf'un yanında en çok vakit geçiren kişi Duncan oldu. Wolf New York'taki özel bir hastanede yatıyor, bazen boğazındaki deliğe yerleştirilmiş plastik bir tüple sigara içiyordu.

Wolf, Duncan'a, "Baban olsa buna ne derdi?" diye sordu. "Bu, onun ölüm sahnelerinden birine benzemiyor mu? Çok grotesk değil mi? Sana hiç Viyana'da, Rudolfinerhaus'da ölen fahişenin hikâyesini anlatmış mıydı? İsmi neydi?"

"Charlotte," dedi Duncan. John Wolf'la yakınlardı. Wolf, Duncan'ın *Grillparzer Pansiyonu* için yaptığı ilk çizimleri de sev-

meye başlamıştı. Duncan ayrıca New York'a taşınmıştı; Wolf'a, fotoğrafçının yanı sıra ressam da olmak istediğini ilk kez, New York'taki ilk feminist cenazenin düzenlendiği gün, John Wolf'un ofisinden Manhattan'a baktığında anladığını söylemişti.

Wolf ölmek üzereyken Duncan'a yazdırdığı bir mektupla, iş ortaklarına yayınevi o binada olduğu sürece, Duncan Garp'ın istediği zaman gelip ofisinden dışarı bakabileceğini bildirmişti.

John Wolf öldükten sonra Duncan yıllarca bu avantajını kullandı. Wolf'un ofisine yeni bir editör taşınmıştı, ama Garp adını duymak, bu yayınevindeki bütün editörlerin hızla kaçışmasına sebep oluyordu.

Sekreterler yıllar boyunca, "Affedersiniz, ama genç *Garp* yine geldi, pencereden bakmak istiyor," diyecekti.

Duncan ve John Wolf, John Wolf'un ölümünden önceki uzun saatleri, Garp'ın ne kadar iyi bir yazar olduğunu tartışarak geçirdi.

"O çok, çok özel biri olabilirdi," dedi John Wolf, Duncan'a.

600 "Belki de *olabilirdi*," dedi Duncan. "Ama bana başka neler söyleyebilirsin?"

"Hayır, hayır, yalan söylemiyorum. Buna gerek yok," dedi Wolf. "Bir bakış açısı vardı ve dili hep çok iyi kullandı. Ama en önemli olan şey, bakış açısıydı; o her zaman kişisel bir yazardı. Sadece, bir süre başka şeyler yüzünden dikkati dağıldı ama bu yeni kitapla tekrar parlayacaktı. Tekrar, iyi içgüdülerini hissetmeye başlamıştı. *Grillparzer Pansiyonu*, eserleri arasında en etkileyici olanı, ama en orijinal olanı değil. Onu yazdığında daha çok gençti ve o öyküyü yazabilecek bir sürü başka yazar var. *Erteleme*, orijinal bir fikir ve harika bir ilk romandı, ama bir ilk romandı. *Boynuzlu Kocanın İkinci Denemesi* çok komikti ve müthiş bir ismi vardı; ayrıca çok da orijinaldi ama ahlak üzerine bir romandı; bu yüzden de derinliksizdi. Elbette, *Bensenhaver'a Göre Dünya*, kötü bir melodram diye değerlendirilmiş olsa da –ki gerçekten öyleydi– en özgün çalışmasıydı. Ama kitap çok sertti; iyi ama pişmemiş sebzelere benziyordu. Yani bunu kim ister ki? Kim böyle bir işkenceye maruz kalmak ister?

"Baban zor bir adamdı; fikirlerinden bir santim bile sapmazdı ama zaten önemli olan buydu; her zaman kendi kafasının dikine gitti ve kendini nerede bulduysa oraya kendisi gitti. Ve tutkuluydu. Tanrım, daha küçücük bir *çocukken dünya* hakkında yazmaya cesaret etmişti. Sonra, bir süre –birçok başka yazar gibi– sadece kendisi hakkında yazabildi; ama aslında dünya hakkında da yazdı; sadece, onlar o kadar net duyulmadı. Kendi hayatı hakkında yazmaktan sıkılmaya ve yeniden tüm dünya hakkında yazmaya başlıyordu; daha yeni başlıyordu. Ve Duncan, onun *genç* bir adam olduğunu unutmamalısın! Otuz üç yaşındaydı."

"Ve çok fazla enerjisi vardı," dedi Duncan.

"Şüphesiz ki daha bir sürü şey yazacaktı," dedi John Wolf. Ama öksürmeye başladığı için konuşmayı bırakmak zorunda kaldı.

"Ama hiçbir zaman rahatlayamıyordu," dedi Duncan. "O zaman, bunun ne anlamı vardı ki? Sonuçta, her koşulda kendini tüketmeyecek miydi?"

Boğazındaki tüpü gevşetmemek için başını dikkatle iki yana sallayan John Wolf öksürmeye devam etti. Nefes aldığı bir anda, "O tüketmezdi," dedi.

"Yani sence bu şekilde devam edebilir miydi?" diye sordu Duncan. "Böyle mi düşünüyorsun?"

Hâlâ öksüren Wolf başıyla onayladı. Wolf, öksürürken ölecekti.

Roberta ve Helen elbette Wolf'un cenazesine katıldı. Dedikodu ağları hemen fısıldamaya başladı; çünkü küçük New York kasabasında, John Wolf'un, Garp'ın *edebi* mal varlığından fazlasına göz kulak olduğuna dair dedikodular dolaşıyordu. Helen'ı tanıyanlar, onun John Wolf'la asla böyle bir ilişki kurmayacağını biliyordu. Helen artık kiminle birlikte olduğunu duyarsa duysun, hepsine gülüp geçiyordu. Roberta Muldoon daha endişeliydi.

"John Wolf'la mı?" dedi Roberta. "Helen ve Wolf mu? Dalga geçiyor olmalısın."

Roberta'nın güveni temelsiz değildi. Roberta Muldoon za-

man zaman New York'a yaptığı gezilerde, birkaç kez John Wolf'a uğramıştı.

John Wolf bir keresinde Roberta'ya, "Bir zamanlar, seni oynarken izlemeyi sevdiğimi düşünüyorum da!" demişti.

"*Hâlâ* beni oynarken izleyebilirsin," demişti Roberta.

"Ben futbolu kastetmiştim," dedi John Wolf.

"Futboldan daha güzel şeyler var," dedi Roberta.

"Ama sen o kadar çok şeyi öyle iyi yapıyorsun ki," dedi John Wolf.

"Ha!"

"Ama bu *doğru*, Roberta."

Roberta Muldoon, "Bütün erkekler yalancıdır," dedi ve bunun doğru olduğunu biliyordu, çünkü bir zamanlar o da bir erkekti.

Eskiden Philadelphia Eagles'ın 90 numaralı oyuncusu olan eski Robert Muldoon, yeni Roberta Muldoon, John Wolf'tan ve bir-
602 çok sevgilisinden uzun yaşadı. Helen'dan uzun yaşamayacaktı, ama Roberta, en azından cinsiyet değiştirme ameliyatına uyum sağlayabilecek kadar uzun yaşadı. Ellili yaşlarına yaklaşırken Helen'a, hem orta yaşlı adamların zavallılığından hem de orta yaşlı bir kadının endişelerinden mustarip olduğunu söyleyecekti. "Ama bunun avantajları da var," diye ekleyecekti Roberta. "Artık bir erkeğin ne söyleyeceğini, o daha bir şey söylemeden biliyorum."

"Ama Roberta, bunu *ben* de biliyorum," dedi Helen. Roberta gümbürtülü kahkahalarından birini patlatarak güldü; arkadaşlarına sımsıkı sarılmak gibi bir alışkanlığı vardı ve bu Helen'ı huzursuz ediyordu. Roberta bir keresinde Helen'ın gözlüğünü kırmıştı.

Roberta'nın bu küçük tuhaflıkları, özellikle de Fields Vakfı'nda yaptığı şeylerin yanında çok önemsiz kalıyordu. Vakfı böyle bir dinçlikle yönettiği için Ellen James ona bir takma isim vermişti.

"Hah!" dedi Roberta. "Kaptan Enerji, Garp'tı."

Roberta, Dog's Head Limanı'nda yaşayan küçük topluluğun da takdirini kazanmıştı; çünkü Jenny Fields'ın evi, eski günlerine kıyasla çok daha saygıdeğer bir yerdi ve Roberta kasabanın işleyişinde, Jenny'nin hiç yapmadığı kadar aktif rol alıyordu. Hiçbir zaman kendi çocuğuna sahip olamayacak olsa da on yıl boyunca yerel okulun yönetim kurulu üyeliğini yaptı. Rockingham County Kadın Futbol Takımı'nı kurdu, eğitti ve on iki yıl boyunca koçluğunu yaptı. Takımı, New Hampshire eyaletindeki en iyi takımdı. Bir zamanlar aynı aptal ve bir domuz kadar kaba New Hampshire valisi, şampiyonluk maçında oynamasına izin verilmeden önce Roberta'ya bir kromozom testi yapılmasını önermişti. Roberta valiye, maçtan hemen önce, atıcı köşesinin arkasında onunla buluşup "bir erkek gibi dövüşüp dövüşmediğini" görebileceğini söylemişti. Bundan hiçbir şey çıkmamıştı ve –siyasetin ne olduğu düşünülürse– başlama vuruşu vali tarafından yapılmıştı. Roberta, kromozomlarına rağmen, rakibe tek bir sayı bile vermedi.

Ve Roberta'nın, Steering Okulu'nun futbol takımının saldırı hattı koçu olmasını öneren kişi, Steering Okulu'nun spor müdürüydü. Fakat eski iç açık oyuncusu, bu teklifi nazikçe reddetti. Roberta tatlı bir sesle, "Bir sürü genç oğlan," dedi. "Başımı büyük dertlere sokarım."

Roberta'nın hayatı boyunca en çok sevdiği delikanlı, Duncan Garp'tı; onun için bir anne, bir kız kardeş olmuş, onu sevgisi ve parfümüyle kuşatmıştı. Duncan da onu seviyordu; o, Dog's Head Limanı'nı ziyaret etmesine izin verilen az sayıdaki erkek konuklardandı. Gerçi Duncan kalbini genç bir şaire kaptırdığında ona çok sinirlenen Roberta, iki yıl boyunca onu eve çağırmamıştı.

"Babasının oğlu," dedi Helen. "Çok etkileyici."

"Oğlan *fazla* etkileyici," dedi Roberta, Helen'a. "Ve bu şair istikrarlı biri değildi. Ve ondan çok büyüktü."

"Kulağa kıskanıyormuşsun gibi geliyor, Roberta," dedi Helen.

"Ona olan *güvenimi* sarstı," dedi Roberta yüksek sesle. Helen

bunun doğru olduğunu kabul etti. Duncan özür diledi. Şair bile özür diledi.

"Onu ben baştan çıkardım," dediRoberta'ya.

"Hayır, sen baştan çıkarmadın," dedi Roberta. "Bunu *yapamazsın*."

Roberta bahar aylarında bir gün Duncan'ı New York'ta sürpriz bir akşam yemeğine çağırdığında her şey affedildi. "Senin için bir arkadaşımı, çok güzel bir kızı da davet ettim," dedi. "Yani ellerindeki boyaları temizle, saçlarını yıka ve hoş görün. Ona hoş biri olduğunu söyledim, bence olabilirsin de. Ondan hoşlanacaksın diye düşünüyorum."

Böylece Duncan'a tanıdığı bir kadınla randevu ayarlayan Roberta, kendini biraz daha iyi hissetti. Uzun zaman sonra, Roberta'nın, Duncan'ın birlikte olduğu şairden *nefret ettiği* ve en büyük sorunun bu olduğu ortaya çıktı.

Duncan, Vermont'taki bir hastaneye bir kilometre mesafede bir motorsiklet kazası geçirdiğinde, oraya ilk giden Roberta oldu; Roberta daha kuzeyde, bir kayak gezisindeydi, Helen onu aradığında, hastaneye Helen'dan önce ulaştı.

"Karda motosiklet kullanmak!" diye gürledi Roberta. "Baban olsa buna ne derdi?" Duncan fısıldamakta bile zorlanıyordu. Kolları ve bacakları alçıya alınmıştı, böbreğiyle ilgili bir komplikasyon vardı ve –o zaman bunu ne Duncan ne de Roberta bilse de– kollarından birini kaybedecekti.

Helen, Roberta ve Duncan'ın kız kardeşi Jenny Garp, üç gün boyunca Duncan'ın hayati tehlikeyi atlatmasını bekledi. Ellen James onlarla gelemeyecek kadar sarsılmıştı. Roberta üç gün boyunca öfkeden çıldırdı.

"Tek gözle motorsiklet kullanmak da nereden çıktı? Bu nasıl bir çevresel görüş?" diye sordu Roberta. "Bir yanı hep kör."

Gerçekten de yaşanan tam olarak buydu. Sarhoş bir adam, bir trafik lambasında durmamış ve Duncan arabayı çok geç görmüştü; bir manevrayla arabadan kurtulmaya çalıştığında ise kar onu

olduğu yere mıhlamış ve sarhoş sürücü için neredeyse hareketsiz bir hedef hâline getirmişti.

Duncan'ın her yeri kırılmıştı.

"Babasına çok benziyor," diye yakındı Helen. Fakat Kaptan Enerji, Duncan'ın bazı konularda babasına *benzemediğini* biliyordu. Roberta'ya göre, Duncan'ın bir *amacı* yoktu.

Duncan tehlikeyi atlattığında, Roberta onun önünde kendini kaybetti.

"Seni küçük piç kurusu, benden önce ölseydin, ben de ölür giderdim!" diye bağırdı. "Ve muhtemelen annen de ölürdü, Ellen'ı bile öldürebilirdi acın. Ama benden emin olabilirsin. Bu beni kesinlikle *öldürürdü*, Duncan, seni küçük serseri!" Roberta durmadan ağladı ve Duncan da ağladı, çünkü söylediklerinin doğru olduğunu biliyordu. Roberta onu çok seviyordu ve Duncan'ın başına gelen şeyler konusunda çok hassastı.

Henüz üniversitenin birinci sınıfında olan Jenny Garp, iyileşene kadar Vermont'ta, Duncan'ın yanında kalabilmek için okulu bıraktı. Jenny, Steering Okulu'ndan çok iyi bir dereceyle mezun olmuştu; Duncan iyileştiğinde üniversiteye dönmek konusunda sorun yaşamayacaktı. Hastaneye gönüllü hemşire yardımcılığı yapmak için başvurdu ve önünde uzun ve acı dolu bir iyileşme süreci uzanan Duncan için büyük bir iyimserlik kaynağına dönüştü. Elbette, Duncan'ın bu iyileşme sürecinin nasıl olacağı hakkında bir deneyimi vardı.

Helen her hafta sonu onu görmek için Steering'den geliyordu; Roberta, Duncan'ın stüdyo dairesinin durumuna bakmak için New York'a gitti. Duncan bütün resimlerinin, fotoğraflarının ve müzik setinin çalınmasından korkuyordu.

Roberta, Duncan'ın stüdyo dairesine ilk gittiğinde, orada yaşayan ince, uzun boylu ve zarif bir kızla karşılaştı; kızın üzerinde, Duncan'ın boya lekeleriyle dolu giysileri vardı ve bulaşıkları yıkamak konusunda pek başarılı değildi.

Duncan'ın anahtarıyla içeri giren Roberta, "Buradan git, tatlım," dedi. "Duncan ailesinin kollarına döndü."

"Siz kimsiniz?" diye sordu kız Roberta'ya. "Annesi misiniz?"

"*Karısıyım*, tatlım," dedi Roberta. "Her zaman genç erkekleri çekici bulmuşumdur."

Şaşkınlıkla Roberta'ya bakan kız, "*Karısı* mı?" diye sordu. "*Evli* olduğunu bilmiyordum."

"Çocukları da asansörde, geliyorlar," dedi Roberta. "Yani merdivenleri kullanman daha iyi olur. Onlar da benim kadar iri."

Kız, "*Çocukları* mı?" dedikten sonra oradan gitti.

Roberta stüdyo daireyi temizletip tanıdığı genç bir kadına, oraya yerleşip eve iyi bakmasını söyledi. Kadın yeni cinsiyet değiştirmişti ve yeni kimliği için, yaşayacağı yeni bir yere ihtiyacı vardı. Roberta yeni kadına, "Senin için mükemmel olacak," dedi. "Burası harika, genç bir adama ait ama aylarca geri dönmeyecek. Sen onun eşyalarına göz kulak olup onun hakkında rüyalar görebilirsin; çıkman gerektiğinde sana haber veririm."

Vermont'a döndüğünde Roberta, Duncan'a, "Umarım hayatını toparlayabilirsin," dedi. "Motosikletleri, karmaşayı geride bırak. Senin hakkındaki en önemli şeyi bilmeyen kızlarla görüşmeyi de bırak. Tanrım; tanımadığın insanlarla yatıyorsun. Henüz baban kadar iyi değilsin; herhangi bir iş yapmadın. Gerçek bir sanatçı olsaydın, Duncan, diğer saçmalıklara ayıracak vaktin olmazdı. Özellikle de kendini mahvetmene sebep olan şeylere."

606

Garp öldüğünden beri, Duncan'la bu şekilde konuşabilen tek kişi Kaptan Enerji'ydi. Helen onu eleştiremiyordu. Helen sadece, Duncan hayatta olduğu için çok mutluydu ve Jenny de ondan on yaş küçüktü; yapabildiği tek şey abisine hayran olmak, onu sevmek ve çok uzun süren iyileşmesi boyunca yanında olmaktı. Duncan'ı büyük bir tutku ve sahiplenmeyle seven Ellen James ise ondan o kadar yoruluyordu ki not defterini ve kurşun kalemini havaya atıyor ve tabii sonra da söyleyebileceği hiçbir şey olmuyordu.

"Tek gözlü, tek kollu bir ressam," diye yakındı Duncan. "Tanrım."

Roberta ona, "Hâlâ bir kafan ve bir kalbin olduğu için mutlu

ol," dedi. "Fırçayı *iki* eliyle tutan kaç ressam tanıyorsun? Motosiklet kullanmak için iki göze ihtiyacın vardır, seni aptal, ama resim yapmak için tek göz yeterlidir."

Abisini hem bir abi hem de bir baba gibi seven Jenny Garp –çünkü babası öldüğünde, onu gerçekten tanıyamayacak kadar küçüktü– hastanede iyileşmekte olan Duncan'a bir şiir yazdı. Bu, genç Jenny Garp'ın yazdığı ilk ve tek şiir olacaktı; babası ve abisindeki sanatsal eğilime sahip değildi. Ve Walt'un nasıl eğilimlere sahip olacağını da ancak Tanrı bilirdi.

İşte, uzanmış yatıyor, ailenin ilk doğanı,
Tek kolu gitmiş, tek kolu yerinde,
Tek gözü aydınlık ve tek gözü karanlıkta,
Katmanlarca aile hatırasıyla.
Annesinin bu oğlu kendini ve Garp'ın kurduğu
Evden kalanları tek parça tutmalı.

Bu elbette kötü bir şiirdi ama Duncan onu çok sevdi.

"Tek parça kalacağım," diye söz verdi Jenny'ye.

Roberta'nın Duncan'ın stüdyo dairesine yerleştirdiği genç transseksüel, Duncan'a New York'tan iyileşmesini dileyen kartpostallar gönderiyordu.

Bitkiler gayet iyi, ama şöminenin üzerindeki büyük, sarı resim eğrilmeye başlamıştı –sanırım yeterince gerilmemiş– bu yüzden onu diğerlerinin yanına, daha serin olan kilere koydum. Mavi resmi ve çizimleri –bütün çizimleri!– çok sevdim. Roberta'nın, senin portren olduğunu söylediği bir resmi ise hepsinden çok sevdim.

"Tanrım," diye homurdandı Duncan.

Jenny ona, Garp'ın çocukken en sevdiği yazar olan Joseph Conrad'ın bütün kitaplarını okudu.

Helen'ın onu Duncan için endişelenmekten uzaklaştıran öğretmen sorumlulukları olması çok iyiydi.

Roberta, "O oğlan düzelecek," diyerek ona cesaret verdi.

"O genç bir *adam*, Roberta," dedi Helen. "Hâlâ öyle davranmayı sevdiği çok belli olsa da artık bir *oğlan* değil."

"Benim için hepsi oğlan çocukları," dedi Roberta. "Garp da bir oğlandı. *Ben* de bir kız olmadan önce oğlandım. Duncan benim için her zaman bir oğlan olacak."

"Tanrım," dedi Helen.

"Spora başlamalısın," dedi Roberta. "Rahatlamak için."

"Lütfen, Roberta," dedi Helen.

"*Koşmayı* dene," dedi Roberta.

"*Sen* koş, ben okuyacağım," dedi Helen.

Roberta sürekli koşuyordu. Ellilerinin sonlarına doğru, vücudunun kadınsı biçimini koruması için hayatı boyunca alması gereken östrojeni kullanmayı unutmaya başladı. Östrojen eksikliği ve giderek daha fazla koşması, Roberta'nın iri bedeninin Helen'ın gözleri önünde tekrar tekrar değişmesine sebep oldu.

"Bazen sana neler *olduğunu* anlayamıyorum, Roberta," dedi Helen.

"Aslında bu heyecan verici," dedi Roberta. "Hiçbir zaman ne hissedeceğimi bilmiyorum; hiçbir zaman nasıl *görüneceğimi* de bilmiyorum."

Roberta elli yaşından sonra üç maraton koştu ama çatlayan kan damarları yüzünden sorunlar yaşamaya başladığında doktoru ona daha kısa mesafelerde koşmasını tavsiye etti. Ellili yaşlarındaki eski bir iç açık oyuncusu için, kırk bir kilometre çok uzun bir mesafeydi; Duncan sık sık, "Eski Doksan Numara," diyerek dalga geçerdi. Roberta, Garp ve Helen'dan birkaç yaş büyüktü ve bunu da her zaman göstermişti. Tekrar Garp'la birlikte kullandıkları, Steering'le deniz arasındaki dokuz kilometrelik yolda koşmaya başladı; Helen hiçbir zaman, Roberta'nın ne zaman ter içinde ve nefes nefese Steering Malikânesi'nde belirip duşu kullanmak isteyeceğini bilmiyordu. Roberta'nın bu gibi durumlar için Helen'ın evinde, içi bir bornoz ve bir sürü giysiyle dolu bir dolabı vardı. Helen kafasını kitabından kaldırdığında, üzerinde

koşu giysileri, pas yakalayan kocaman ellerindeyse kalbiymiş gibi tuttuğu kronometresiyle Roberta Muldoon'u görürdü.

Roberta, Duncan'ın Vermont'ta, hastanede yattığı o bahar öldü. Dog's Head Limanı'nda, plajda ısınma koşuları yaparken koşmayı bırakıp verandaya döndü; kafasının arkasında –ya da şakaklarında, tam yerini kestiremiyordu– "patlama sesleri" duyduğundan yakınıyordu. Verandadaki hamağa oturup okyanusa baktı ve Ellen James'in ona bir bardak buzlu çay getirmesine izin verdi. Ellen, Fields Vakfı üyelerinden biriyle Roberta'ya bir not gönderdi.

Limon?

"Hayır, sadece şeker!" diye seslendi Roberta.

Ellen buzlu çayı getirdiğinde, Roberta onu birkaç büyük yudumda içti.

"Bu mükemmel, Ellen," dedi Roberta. Ellen, Roberta'ya bir bardak daha çay getirmeye gitti. "Mükemmel," diye tekrarladı Roberta. "Bana aynısından bir tane daha ver!" diye seslendi. "*Bütün hayatın* onun gibi olmasını istiyorum!"

Ellen elinde buzlu çayla geri geldiğinde, hamaktaki Roberta Muldoon ölmüştü. Bir şey çatlamış, ya da patlamıştı.

Roberta'nın ölümü Helen'ı çok etkileyip üzse de endişelenmesi gereken bir de Duncan vardı; Helen ilk kez, onu oyalayacak bir şey olmasına seviniyordu. Roberta'nın çok desteklediği Ellen James aniden yüklendiği sorumlulukların altında büyük bir kedere kapılmıştı; Fields Vakfı'nda Roberta'nın görevini devralmakla meşguldü ve doldurması gereken boşluk çok büyüktü. Genç Jenny Garp, Roberta'ya hiçbir zaman Duncan kadar yakın olmamıştı. Bundan en çok etkilenen kişi, hâlâ iyileşme sürecindeki Duncan oldu. Jenny onun yanında kalıp birbiri ardına teselli edici uzun konuşmalar yaptı, ama Duncan, Roberta'yı ve onun Garp ailesinin, özellikle de Duncan'ın başını dertten kurtardığı sayısız olayı hatırlamaktan kendini alamıyordu.

Duncan durmadan ağladı. O kadar çok ağladı ki göğsündeki alçıyı yenilemek zorunda kaldılar.

Transseksüel kiracısı ona New York'tan bir telgraf gönderdi:

R. ÖLDÜ. EVDEN HEMEN ÇIKIYORUM. BURADA OLMAM SENİ RAHATSIZ EDİYORSA GİDERİM. R. VE SENİN BURADAKİ FOTOĞRAFINI ALABİLİR MİYİM? YANINDAKİNİN SEN OLDUĞUNU TAHMİN EDİYORUM. ELİNDE BİR FUTBOL TOPU VAR. ÜZERİNDE SANA ÇOK BÜYÜK GELEN 90 NUMARA FORMA VAR.

Duncan onun gönderdiği kartpostallara, bitkilerinin iyi olduğuna ve resimlerinin durumuna dair raporlarına hiç cevap vermemişti. Bu kız her kimse, ona şimdi cevap vermesinin sebebi de 90 numaralı formaydı; Duncan, Roberta'nın bu zavallı oğlan-kıza
610 nazik davranacağını biliyordu.

Lütfen evde istediğin sürece kal. Ama o fotoğrafı ben de çok seviyorum. Tekrar ayağa kalktığımda ondan sana da bir tane basarım.

Roberta ona hayatını toparlamasını söylemişti ve Duncan, ona bunu yapabileceğini *gösteremediği* için çok üzgündü. Artık üzerinde bir sorumluluk hissediyor ve çok genç yaşta yazar *olan*, çok genç yaşta da baba –*Duncan'ın* babası– olan babasını düşünüyordu. Duncan, Vermont'taki hastanede yattığı dönemde hayli önemli kararlar verdi ve bunların birçoğuna sadık kaldı.

Geçirdiği kaza yüzünden hâlâ çok üzülen ve onu böyle sargılar ve askılar içinde görmeye dayanamayacağı için onu görmeye gelmeyen Ellen James'e yazdı.

İkimizin de işimizin başına dönme vakti geldi. Gerçi benim seni yakalamak için biraz fazladan çalışmam gerekecek. 90 da gittiğine

göre, artık daha küçük bir aileyiz. Başka kimseyi kaybetmemeye çalışalım.

Annesine, niyetinin onu gururlandırmak olduğunu yazmak istedi ama bunu söylediğinde kendini aptal gibi hissedecekti ve annesinin ne kadar güçlü olduğunu, çok nadiren teselli konuşmalarına ihtiyacı duyduğunu biliyordu. Bu yüzden, yeni heyecanını genç Jenny'ye yöneltti.

Duncan çok yüksek bir enerjiye sahip olan kız kardeşine, "Lanet olsun, enerjiye ihtiyacımız var," dedi. "Babamızı tanımadığın için kaçırdığın şey bu: Enerji! Sen bunu kendi başına elde edeceksin."

"Benim enerjim var," dedi Jenny. "Tanrım, ne *yaptığımı* sanıyorsun, sadece *sana* baktığımı mı?"

Pazar akşamüstleri Duncan ile Jenny her zaman Duncan'ın hastane odasındaki televizyonda profesyonel futbol maçlarını izlerdi. Duncan, Vermont'taki televizyon kanalının o pazar Philedelphia'daki maçı yayınlamasının iyi bir işaret olduğunu düşünmüştü. Eagles, Cowboys tarafından ezilmek üzereydi. Ama önemli olan, maçın kendisi değildi; Duncan'ın takdir ettiği şey maçtan önce yapılan törendi. Bayrak, eski iç açık oyuncusu Robert Muldoon için yarıya indirildi. Skor tabelası 90! 90! 90! diye parladı. Duncan zamanın nasıl değiştiğini fark etti; artık her yerde feminist cenazeler yapılıyordu mesela; Duncan kısa süre önce Nebraska'da yapılan böyle bir cenazenin haberini okumuştu. Ve Philedelphia'daki spor spikeri, sesinde alaycı bir gülüş olmadan, bayrağın *Roberta* Muldoon için yarıya indirildiğini söylemeyi başarmıştı. "Çok başarılı bir sporcuydu," diye mırıldandı spiker. "Çok becerikli elleri vardı."

Yanındaki spiker, "Olağandışı bir insandı," diyerek onu onayladı.

İlk adam tekrar konuştu. "Evet," dedi. "Şeyler için bir sürü iyi iş yaptı..." dedikten sonra tereddüte kapıldı; bu arada Duncan onun iyilikleri kimler için yaptığını söyleyeceğini bekledi. Ucubeler mi? Tuhaf yaratıklar mı? Cinsel felaketler mi? Annesi, babası,

kendisi ve Ellen James mi? Spor spikeri, "*Karmaşık* hayatları olan insanlar için bir sürü iyi şey yaptı," diyerek hem kendini *hem de* Duncan Garp'ı şaşırttı. Fakat bunu onur kırıcı biçimde yapmamıştı.

Bando çalmaya başladı. Dallas Cowboys, Philadelphia Eagles'ı feci biçimde yendi; bu, Eagles'ın onlar karşısında uğrayacağı birçok yenilginin ilki olacaktı. Ve Duncan Garp, babasının, spikerin ince ve nazik olma çabasını takdir edeceğini hayal edebiliyordu. Aslında Duncan, Roberta'nın Garp'la birlikte eğlendiğini hayal ediyordu; Duncan bir şekilde, Roberta'nın kendi anma törenine geleceğini hissediyordu. Garp'la birlikte, bu haberin tuhaflığı konusunda çok eğleneceklerdi.

Garp spikeri taklit edecekti: "O, bir vajinayı yeniden oluşturmak için çok şey yaptı!"

"Hah!" diye kükreyecekti Roberta.

"Tanrım!" diye bağıracaktı Garp. "Tanrım."

612 Duncan, Garp öldürüldüğünde Roberta'nın, değiştirdiği cinsiyetini tekrar değiştirmekle insanları tehdit ettiğini hatırlıyordu. "Bu dünyada o rezil *amcığın* işlediği bu iğrenç cinayete *keyifle bakan* kadınlar olduğunu düşünmektense yeniden *berbat* bir erkek olurum!" demişti.

Kes şunu! Yapma! O sözcüğü asla söyleme!

diye yazmıştı Ellen James ve eklemişti:

Erkek ya da kadın, aramızda sadece onu sevenler ve onu tanımamış olanlar var.

Roberta Muldoon daha sonra hepsini tek tek ayağa kaldırmış ve –resmi ve ciddi bir tavırla ve cömertçe– onlara ünlü ayı sarılışıyla sarılmıştı.

Roberta öldüğünde, Dog's Head Limanı'ndaki Fields Vakfı üyelerinden konuşabilen biri, Helen'a telefon etmişti. Helen –bir

kez daha– kendini toplayıp Vermont'taki Duncan'a telefon etti. Helen küçük Jenny'ye, haberi Duncan'a nasıl vermesi gerektiği konusunda tavsiyeler verdi; Jenny Garp, ünlü babaannesi Jenny Fields'ın hemşirelik özelliklerini almıştı.

Genç Jenny abisini dudaklarından öpüp, "Kötü bir haberim var, Duncan," dedi. "İhtiyar 90 Numara topu düşürdü."

Hem ondan bir gözünü alan kazayı hem de bir kolunu kaybetmesine sebep olan kazayı atlatan Duncan Garp, iyi ve ciddi bir ressam oldu. Sanatsal değeri şüpheli bulunan renkli fotoğraf alanının da öncülerinden biri oldu. Bunu, ressamların renkler konusunda sahip olduğu gözü ve babasının ısrarcı, *kişisel* bir görüşe sahip olma alışkanlığı sayesinde geliştirmişti. Anlamsız fotoğraflar çekmediğinden emin olabilirdiniz; resimlerinde de huzursuz edici, duyusal, neredeyse anlatıya benzeyen bir gerçekçilik vardı. Duncan'ın kim olduğunu bilen insanlar için, bunun bir resme ait bir özellikten ziyade bir yazarın özelliği olduğunu söylemek, Duncan'ın aldığı eleştirilerin söylediği gibi, onu çok "edebi" olmakla suçlamak kolaydı.

"Ne demekse artık," derdi Duncan buna hep. "Tek gözlü, tek kollu bir sanatçıdan, Garp'ın oğlundan ne bekliyorlar? Kusursuz olmasını mı?"

Babasının espri anlayışını da almıştı ve Helen onunla çok gurur duyuyordu.

Duncan, *Aile Albümü* adını verdiği bir seride, yüzün üzerinde resim yaptı ve bu, kariyeri boyunca en ünlü olduğu dönemdi. Resimler, çocukken gözünü kaybettiği kazadan sonra çekilmiş fotoğrafları kopyalıyordu. Roberta ve babaannesi Jenny Fields'ın, Dog's Head Limanı'nda yüzen annesinin, iyileşmiş çenesiyle sahil boyunca koşan babasının resimleri. Kirli beyaz bir Saab'ın bir düzine küçük resminden oluşan bir seri vardı ve serinin adı, *Dünyanın Renkleri*'ydi. Duncan bunun sebebinin, o kirli beyaz Saab'ın on iki resminde, dünyanın bütün renklerinin görülebilecek olması olduğunu söylüyordu.

Jenny Garp'ın bebeklik fotoğrafları da vardı ve eleştirmenler –çoğunlukla bir fotoğraftan kopyalanmamış, büyük ölçüde hayal edilmiş– grup portrelerindeki boş yüzün ya da resimlerde tekrar tekrar görülen, sırtını kameraya dönmüş (çok küçük) bir figürün her zaman Walt olduğunu söylüyordu.

Duncan çocukları olmasını istemiyordu. Annesine, "Çok incinebilirler," demişti. "Onların büyümesini izlemeye dayanamam." Demek istediği şey, *büyümemelerini* görmeye dayanamayacağıydı.

Çocuklar konusundaki hissi bu olan Duncan, çocuk meselesi hayatında önemli bir konu olmayacağı için şanslıydı; bu, endişelenmesi gereken bir nokta bile olmayacaktı. Vermont'ta, hastanede yattığı dört ayın sonunda eve döndüğünde, New York'taki stüdyo dairesinde yaşayan ve çok yalnız olan yeni transseksüelle tanıştı. Kız, evi, içinde halihazırda bir sanatçı yaşıyormuş gibi göstermeyi başarmıştı ve tuhaf biçimde –sanki havadan geçişme işlemiyle– Duncan hakkında bir sürü şey biliyormuş gibi görü-
614 nüyordu. Kız, sadece fotoğraflardan, Duncan'a âşık da olmuştu. Bu, Roberta Muldoon'un, Duncan'ın hayatında bıraktığı bir başka hediyeydi. Ve –örneğin Jenny gibi– bazı insanlar, onun güzel olduğunu bile söylüyordu.

Evlendiler, çünkü yüreğinde transseksüellere karşı ayrımcılık taşımayan biri varsa, o da Duncan Garp'tı. Jenny Garp annesine, "Bu, cennetten ayarlanmış bir evlilik," demişti. Elbette Roberta'yı kastediyordu; Roberta cennetteydi. Ama Helen'ın Duncan hakkında endişelenmek konusunda doğal bir yeteneği vardı. Garp öldüğünden beri, onun endişelerinin de büyük bir kısmını üstlenmişti. Ve Roberta öldüğünden beriyse Helen *bütün* endişeleri tek başına yüklenmesi gerektiğini hissediyordu.

"Bilmiyorum, bilmiyorum," dedi Helen. Duncan'ın evliliği onu endişelendiriyordu. Helen, "O lanet olası Roberta," dedi. "Her zaman istediğini elde eder!"

Ama bu şekilde, istenmeyen bir çocuğa sahip olma tehlikesi yok,

diye yazdı Ellen James.

"Kes şunu!" dedi Helen. "Biliyorsun ki ben torunlarım olmasını *istiyordum*. En azından bir iki tane."

Jenny, "O torunları sana *ben* vereceğim," diyerek ona söz verdi.

"Tanrım," dedi Helen. "Hâlâ hayatta olursam."

Ne yazık ki olamayacaktı, fakat Jenny'nin hamile kaldığını gördü ve anneanne olmayı *hayal edebildi*.

"Bir şeyi hayal etmek, onu hatırlamaktan daha iyidir," diye yazmıştı Garp.

Ve elbette Helen da, Roberta'nın söz verdiği gibi, Duncan'ın hayatının düzene girmesine mutlu olmalıydı.

Helen'ın ölümünden sonra Duncan, uysal Bay Whitcomb'la çılgınca çalışmaya başladı. Garp'ın bitmemiş romanı *Babamın Hayalleri*'ni okura sunulabilir hâle getirdiler. *Grillparzer Pansiyonu*'nun baba-oğul baskısındaki gibi Duncan, çocuklarının güvende ve mutlu olmasını sağlamak için imkânsızca çalışan bir babayı anlatan *Babamın Hayalleri*'nin ellerinde olan kısmını resimledi. Duncan'ın yaptığı resimler genellikle Garp'ın portreleriydi.

Kitabın yayımlanmasından kısa süre sonra, Duncan adını hatırlayamadığı çok yaşlı bir adam tarafından ziyaret edildi. Adam Garp hakkında "eleştirel bir biyografi" üzerinde çalıştığını iddia ediyordu ama Duncan onun sorularını rahatsız edici buldu. Adam tekrar tekrar, Walt'un ölümüne sebep olan kazaya yol açan şeyler hakkında sorular soruyordu. Duncan ona hiçbir şey demezdi (Duncan hiçbir şey *bilmiyordu*) ve adam, biyografik anlamda eli boş döndü. Adam, elbette Michael Milton'dı. Duncan, adamın bir parçasının eksik olduğunu hissetmişti ama Duncan, Michael Milton'ın penisinin eksik olduğunu bilemezdi.

Yazdığını iddia ettiği kitap hiç basılmadı ve kimse ona neler olduğunu öğrenemedi.

Babamın Hayalleri'nin yayımlanmasından sonra eleştirmenler dünyası büyük bir memnuniyetle Garp'ın sadece "eksantrik bir yazar" olduğunu, "iyi bir yazar olduğunu, ama çok büyük bir ya-

zar olmadığını" söylediğinde, Duncan buna aldırmadı. Duncan, Garp'ın "orijinal" ve "gerçek" olduğunu söylüyordu ya, bu yeterdi. Sonuçta Garp körlemesine sadakat talep eden biriydi.

"*Tek gözlü* sadakat," diyordu Duncan buna.

Kız kardeşi Jenny ve Ellen James'le çok uzun süredir güçlü bağları vardı; üçü birbirlerine çok yakınlardı.

Hep birlikte, "Kaptan Enerji'ye içiyoruz!" deyip kadeh kaldırırlardı.

Sarhoş olduklarında, "Transseks, cinsiyetlerin en iyisi!" diye bağırıp bu konuda aynı fikirde olsa da Duncan'ın karısını utandırırlardı.

Neler olduğunu öğrenmek istediklerinde birbirlerine notlarla, telgraflarla ya da telefonda "Oranın enerjisi nasıl?" derlerdi. Ve enerjileri yüksek olduğunda bunu "Garp dolu" diye tanımlarlardı.

Duncan çok uzun bir hayat sürecek olsa da gereksizce ve ironik biçimde, iyi espri anlayışı yüzünden ölecekti. Tam Garp ailesine göre bir tavırla, kendi esprilerinden birine gülerken ölecekti. Bu, karısının bir arkadaşı, yeni transseksüel bir kadının kutlama partisinde olacaktı. Duncan boğazına bir zeytin kaçırıp birkaç saniye şiddetle güldükten sonra ölecekti. Bu, ölmenin korkunç ve çok aptalca bir yoluydu ama onu tanıyan herkes Duncan'ın ne bu ölüm biçimine ne de daha önceki yaşamına itiraz etmeyeceğini bilirdi. Duncan Garp her zaman, babasının, Walt'un ölümü için ailedeki hiç kimsenin hiçbir zaman çekmediği kadar acı çektiğini söylerdi. Ve ölümün birçok biçimi olsa da sonuçta hepsi ölümdü. Jenny Fields bir keresinde, "Kadınlar ve erkekler arasında eşit paylaşılan tek şey, ölümdür," demişti.

Ölüm alanında ünlü babaannesinden çok daha yoğun bir eğitim almış olan Jenny Garp buna katılmıyordu. Genç Jenny, kadınlar ve erkekler arasında ölümün bile eşit paylaştırılmadığını biliyordu. Erkekler daha fazla ölebiliyordu.

Jenny Garp aralarında en uzun yaşayan oldu. Abisinin boğularak öldüğü partiye katılmış olsaydı muhtemelen onu kurtarabilirdi.

En azından, ne yapılması gerektiğini tam biliyor olurdu. O, bir doktordu. Jenny Garp her zaman, tıp okumaya karar vermesini sağlayan şeyin, ünlü babaannesinin hemşirelik kariyeri değil, Vermont'taki hastanede yatarken Duncan'a bakarak geçirdiği zaman olduğunu söylerdi. Çünkü Jenny Garp, babaannesinin hemşirelik kariyerinin sadece hikâyelerini duymuştu.

Genç Jenny, annesi gibi harika bir öğrenciydi; her şeyi hemen anlıyor ve öğrendiği her şeyi öğretebiliyordu. Jenny Fields gibi o da bir hastane görevlisi olarak insanlara karşı merhametliydi ve mümkün mertebe nazik davranır, ama mümkün olmadığında da bunu fark ederdi.

Henüz stajyerken bir başka genç doktorla evlendi. Fakat Jenny, Garp soyadından vazgeçmedi; bir Garp olarak kaldı ve kocasıyla verdiği korkunç bir savaşla, üç çocuğunun soyadının da Garp olmasını sağladı. Bir süre sonra boşanıp yeniden evlenecekti, ama bu konuda acelesi yoktu. İkinci evliliği ona daha uygun olacaktı. Kocası, ondan hayli yaşlı bir ressamdı ve ailesinden başının etini yiyebilecek birileri hayatta olsaydı, onu, adamda Duncan'a benzer bir şeyler bulmaya çalıştığı konusunda uyarabilirdi.

Jenny de, "Ne olmuş yani?" derdi. Annesi gibi kendine ait fikirleri vardı ve Jenny Fields gibi o da kendi ismini koruyacaktı.

Peki ya babası? Jenny Garp hangi açılardan, az da olsa, hiçbir zaman gerçekten tanıyamadığı babasına benziyordu? Sonuçta Garp öldüğünde o daha küçük bir bebekti.

Jenny eksantrik biriydi. Gördüğü her kitapçıya girip babasının kitaplarını sorardı. Kitaplar kitapçıda yoksa sipariş verirdi. Ölümsüzlük konusunda, bir yazarın içgüdüsüne sahipti: Yazdığın bir şeyler basılıp raflara konduğu sürece yaşardın. Jenny Garp Amerika'nın her yanına yanlış isim ve adresler bırakırdı; sipariş verdiği kitapların *birilerine* satılacağını düşünürdü. T. S. Garp, en azından kızı yaşadığı sürece, basılmaya devam edecekti.

Babaannesi ünlü feminist Jenny Fields'ın da büyük bir destekçisiydi, fakat babası gibi Jenny Garp da Jenny Fields'ın yazılarının büyük bir hayranı değildi. Kitapçıları, ellerinde *Cinsel*

Bir Şüpheli'nin kopyaları olup olmadığını sorarak rahatsız etmezdi.

Babasına en çok benzeyen yanı, doktor olma *biçimiydi*. Jenny Garp, tıbba adadığı zihnini araştırma alanına yönelticekti. Hastalarla ilgilenmeyecekti. Hastaneye sadece *kendisi* hasta olduğunda gidecekti. Jenny bunun yerine uzun yıllar Connecticut Tümör Merkezi'yle çalıştı ve sonunda Ulusal Kanser Enstitüsü'nün bir bölümünü yönetti. Jenny Garp, bütün ayrıntıları sevmesi ve üzerlerine düşünmesi gereken iyi bir yazar gibi, tek bir insan hücresinin özelliklerini inceleyerek saatler geçirirdi. İyi bir yazar gibi tutkuluydu; kanseri çözmek istiyordu. Bir anlamda, bunu yapacaktı da. Jenny Garp kanserden ölecekti.

Diğer tüm doktorlar gibi Jenny Garp da tıbbın babası sayılan kutsal Hipokrat Yemini'ni etti ve kendini, Garp'ın bir zamanlar genç Whitcomb'a tasvir ettiği gibi bir hayata adadı. Gerçi Garp'ın, bir *yazarın* tutkuları konusunda endişeleri vardı. ("Yazarlar her-
618 kesi sonsuza dek hayatta tutmaya çalışır. Sonunda ölmesi gerekenleri bile. Onları hayatta tutmak en önemlisidir.") Bu nedenle kanser araştırmaları, kendini babasının bir yazarı betimlediği gibi betimlemeyi seven Jenny Garp'ın moralini bozmuyordu.

"Sadece ölümcül vakalarla ilgilenen bir doktor."

Jenny, babasına göre dünyada, enerjiye sahip olmamız gerektiğini biliyordu. Ünlü babaannesi Jenny Fields bir zamanlar hepimizi Hariciler, Hayati Organlar, Yoklar ve Gidiciler diye dört kategoriye ayırmıştı. Ama Garp'a göre dünyada, hepimiz ölümcül vakalardık.

SON

SONSÖZ: KIRK YIL ÖNCE
John Irving

Garp'a Göre Dünya'nın yayımlanışının yirminci yıldönümü olan yirmi yıl önce, kitaba bir sonsöz yazdım. Yeniden yazmak, yaratmanın gösterişli olmayan bir tarafıdır fakat tekrar düzenlemek anlaşılırlık için elzemdir. Garp'a bu yeni yazıyı yazarken, 1998'deki sonsözde kısaltabileceğim ya da değiştirebileceğim ve eklenmesi gerekli olan şeyler buldum tabii.

Şimdi düşününce, Garp'ın en kötü ihtimali temsil ettiğini ya da benim gamlı baykuştan hâllice bir romancı olduğumu söylemek gereksiz; fakat kitabı yazmaya başladığım Iowa City'de Yazar Atölyesi'nde ders verdiğim 1972-75 arasında cinsel nefretin (cinsel azınlıklara ve cinsel farklılıklara karşı tahammülsüzlüğün) ben romanı bitiremeden eskimiş olacağını düşünüyordum. *Garp*'ı bitirdiğim Massachusetts ve Vermont'ta, 1976-77 arası yaşarken hakkında yazdığım cinsel şiddetin bu kadar uzun süre ayakta kalacağı aklıma gelmezdi. Kısacası, cinsel ayrımcılığın devam edemeyecek kadar gerici ve aptalca olduğunu sanıyordum.

Garp'ın yayımladığı 1978 yılında bir dönem hikâyesi kaleme aldığımı düşünüyordum. *Garp* öfkeli ve komik bir romandır –feminist bir romandır da, hem yükseltilip hem de hicvedilen kadın

hareketine bir övgüdür ve– ama her şeyin ötesinde (eskiden düşündüğüm üzere) bir dönem hikâyesidir. Yanılmışım. *Garp'a Göre Dünya* öngörülü değil, ancak cinsel nefret de ortadan kalkmadı. Garp'ın hâlâ güncel kalması iyi bir haber değil. Cinsel tahammülsüzlüğe hâlâ tahammül gösterilmesinden utanmalıyız, fakat gösteriliyor.

Şimdi elli beş yaşında olan en büyük oğlum Colin, yanında heyecanla tepkisini bekleyen benimle *Garp'a Göre Dünya*'yı ilk kez, taslak hâliyle okuduğunda on iki yaşındaydı. (Hâlâ kitapta on iki yaşında bir çocuğa göre olmayan sahneler olduğuna inanıyorum.) *Garp* dördüncü romanım olsa da Colin'in okuyabildiği ilk romanımdı ve çocuklarımdan biri tarafından değerlendirilme fikri karşısında kendimi hem gururlu hem de gergin hissediyordum. Kitabı Colin ve erkek kardeşi Brendan'a ithaf etmiş olmam, o ânı daha da gergin ve heyecan verici kılıyordu.

620 Eminim ki herkes, bir yazara en çok sorulan iki sorunun neler olduğunu bilir. Kitabınızın konusu ne? Ve: Kitabınız otobiyografik mi? Bu soruların cevapları benim için hiçbir zaman çok ilgi çekici olmadı; bir roman iyiyse, bu soruların cevaplarının bir önemi yoktur. Ama on iki yaşındaki oğlum Colin *Garp'a Göre Dünya*'yı okurken, bana soracağı soruların bunlar olmasını bekliyor ve bunları nasıl cevaplayacağımı kara kara düşünüyordum.

Şimdi, bundan kırk yıl sonra –ve yazdığım on dört romanın ardından– bu "önemsiz" soruların cevaplarını hiçbir zaman, Colin *Garp*'ı okurken düşündüğüm kadar çok düşünmediğimi fark ediyorum.

Colin odasında *Garp*'ın ilk müsveddesini okurken kendimi kitabın konusunun ne olduğunu düşünürken buldum. Bu beni de dehşete düşürüp kendimden iğrenmeme sebep olsa da kitabın konusunun, şehvetin baştan çıkarıcılığı olduğu sonucuna vardım; şehvet neredeyse herkesi korkunç bir sona sürüklüyordu. Kitapta, yeterince şehvet yokmuş gibi, "Daha Fazla Şehvet" adlı bir bölüm

bile vardı. Kitapta bu kadar çok şehvet olması beni utandırıyordu; ayrıca kitabın çok cezalandırıcı olduğunu düşünüyordum; gerçekten de hikâyedeki bütün karakterler kendini şehvete kaptırıp ciddi biçimde cezalandırılıyordu. Suçlular ve kurbanlar birçok fiziksel kayıp yaşıyordu: Karakterler gözlerini, kollarını, dillerini hatta penislerini kaybediyordu.

Romanı yazmaya yeni başladığımda, kitaptaki baskın temalardan birinin cinsiyetlerin kutuplaşması olduğunu düşünüyordum; hikâye, giderek birbirlerinden daha da uzaklaşan kadın ve erkekler hakkındaydı. Sadece kurmacaya bakmak yeterliydi: Çok önemli, fakat çok konuşan bir kadın (Garp'ın annesi Jenny Fields), kadınlardan nefret eden deli bir adam tarafından öldürülüyor ve Garp da erkeklerden nefret eden çıldırmış bir kadın tarafından öldürülüyordu. Garp bir cinsel suikast hikâyesidir.

"Bu kirli zihinli dünyada ancak ya birinin karısı ya da orospususundur veya bu ikisinden birine giden yolda ilerliyorsundur. Bu iki kategoriden birine dahil değilsen, herkes seni, sende bir sorun olduğuna inandırmaya çalışmaya başlar," diye yazmıştı Jenny. Ama Garp'ın annesinin bir sorunu yoktu. Jenny otobiyografisinde şöyle yazmıştı: "Bir işim olmasını ve yalnız yaşamayı istiyordum. Bu beni cinsel bir şüpheliye dönüştürüyordu. Sonra bir bebeğim olmasını istedim, ama bunun için bedenimi ve hayatımı kimseyle paylaşmak istemiyordum. Bu da beni cinsel bir şüpheli hâline getiriyordu." Ayrıca, Jenny'nin "cinsel şüpheli" olmak diye adlandırdığı şey, antifeministlerin de nefretini kazanmasına sebep oluyordu. Aynı, oğlu Garp'ın, radikal feministlerin hedefi hâline gelmesi gibi.

Garp'ın annesi hakkındaki temel mesele, kitabın ilk bölümünde belirtiliyor: "Jenny Fields diğer insanları şoke ettiğinde, kendi hayatını kimseyle paylaşmadan yaşamaya çalıştığında elde ettiğinden daha fazla saygı gördüğünü keşfetmişti." Kırk yıl sonra bugün, Jenny'nin yaptığı keşif bana, 1978'de olduğundan daha doğru –ve savunulabilir– geliyor

Kitabı yazarken bir süre, Jenny beni romanı ele geçirmekle tehdit etti; o zamanlar kitabın ana karakterinin Garp mı yoksa annesi mi olacağından emin değildim. Bu konudaki kararsızlığım hâlâ sürüyor. *Garp*'ı yazdığım sırada, bir yazar olarak Jenny'den ziyade onun daha fazla tarafındaydım. Garp, annesi feminist otobiyografisi nedeniyle ünlüyken, kendisinin edebi ama bilinmeyen bir kurmaca yazarı olmasından nefret ediyor. *Garp*'ı yazarken ben de edebi ama tanınmayan bir romancıydım; ve Jenny'yi ben yaratmış olsam da, başarısına ben de bir yanımla öfkeliydim.

Garp'a Göre Dünya benim ilk çoksatanım oldu; sert kapaklısı milyondan az sattı fakat Garp'ın karton kapaklı satışı altı milyonu geçti, başka bir dile ilk tercüme edilen romanım oldu. Benim için en önemli yanı ise tam zamanlı bir yazara dönüşmemi sağlayan roman olmasıdır. Zaman içinde Jenny'yi daha çok sevmeye, Garp'ı ise pek sevmemeye başladığımı fark ettim. Basitçe söylemek gerekirse: Garp annesinin başarısı konusunda öfkeli; fakat Jenny dünya için onun yaptığından çok daha fazlasını yapıyor. Zaman içinde benim cinselliğe dair siyasi görüşlerim Jenny'ninkilere yaklaştı. *Garp'a Göre Dünya* hep feminist bir romandı, fakat zaman geçtikçe ben daha da feministleştim. Neden? Çünkü kadın hareketinin başlangıcında kadınların yüzleştiği eşitsizlikler ve ayrımcılıklar ortadan kalkmadı. Kürtaj karşıdı yobazlar –kürtaj hakkında onlara bir seçenek sunmayı reddederek onları doğuma zorlamaları ve Roma Kataolik Kilisesi ile sözde yaşam savunucusu taraflar– ortadan kalkmadılar. Bu yüzden işte. *Garp* siyasi bir roman ve cinsel tahammülsüzlük ile baskının siyaseti hâlâ yerinde duruyor.

Philadephia Eagles'ın eski iç açık oyuncusu olan trans kadın Roberta Muldoon bu kitabın kahramanlarından biri ve –kırk yıldır– benim kişisel kahramanlarımdan biri. Roberta, Garp ve Jenny arasında bir uzlaştırıcı, aynı zamanda romanda Garp ile

annesini eşit derecede seven tek karakter; Roberta istikrarsızlığa dair bir romanın için bir istikrar simgesi. Kırk yıl içinde Garp ile Jenny'yi atlatabildim ama Roberta hakkında hâlâ yazabiliyorum. *In One Person*'daki trans kütüphaneci Bayan Frost, Roberta Muldoon'dan geldi. *Avenue of Mysteries*'deki trans seks içşisi Flor da Roberta ile Bayan Frost'tan çıktı.

Bu sırada, 1977 yılında, odasına kapanmış olan Colin durmadan okuyordu. *Garp'a Göre Dünya*, benim için kitabın en önemli yanı bu olsa da, sadece bir roman yazarını anlatan bir roman olsaydı, hiçbir zaman on iki yaşındaki bir okuru tatmin etmezdi. Garp'ın hâlâ geceleri mahallesinde dolaşıp komşularının televizyonlarından gelen loş ışıklara baktığını görebiliyorum. "*The Late Show* açılmış birkaç televizyondan hafif, boğuk sesler yükseliyordu ve birkaç başka evden de televizyonların mavi-gri ışığı dışarı süzülüyordu. Garp bu ışığın kanser gibi, sinsi ve insanı uyuşturan bir etkisi olduğunu, dünyayı uyuttuğunu düşünüyordu. 'Belki de televizyon kansere *sebep oluyordur*,' diye geçiriyor içinden Garp, fakat onu asıl kızdıran şey, bir *yazarın* öfkesi; televizyon ışığının parladığı her evde, bir şeyler *okumayan* biri olduğunu biliyor."

Peki ya Su Kurbağası? Colin, bunun kaynağını yakından tanıyordu. Bir yaz, Long Island'daki bir plajda onu yanlış anlayan kişi, kardeşi Brendan'dı. Colin onu, "Anaforlara dikkat et, Brendan," diye uyardığında Brendan altı yaşındaydı. (Colin on yaşındaydı.) Brendan daha önce anafor kelimesini hiç duymamıştı, bunun bir su kurbağası olduğunu düşündü. Suyun altında bir yerlerde, tehlikeli bir kurbağa yaşıyordu.

"Bana ne yapabilir ki?" diye sormuştu Brendan abisine.

"Seni aşağıya ve denizin açıklarına çekebilir," demişti Colin.

Plajdaki bu olay, Brendan'a yetmişti; okyanusa yaklaşmamıştı bile. Birkaç hafta sonra onun suyun biraz ilerisinden dalgalara baktığını görmüştüm.

"Ne yapıyorsun?" diye sordum ona.

"Su Kurbağası'nı görmeye çalışıyorum," dedi Brendan. "Büyüklüğü ne kadar? Ne renk? Ne kadar hızlı yüzüyor?"

Su Kurbağası olmasa, *Garp'a Göre Dünya* da aynı şekilde yazılmazdı. Teşekkür ederim, Brendan.

Colin kitabın konusunun ne olduğunu sormadı; bana kendisi anlattı. "Bence kitabın konusu, ölüm korkusu," diyerek konuşmaya başladı. "Çocuklarının ya da sevdiğin insanların ölmesinden korkmak demek, daha isabetli olabilir."

Diğer roman başlangıcı girişimlerim arasında, çok uzun zaman önce, sonradan son cümleye dönüşecek cümlenin de ("... Garp'a göre dünyada, hepimiz ölümcül vakalarız.") olduğunu hatırladım. Bu cümlenin kitap boyunca nasıl ilerlediğini, onu nasıl ileri taşıdığımı hatırladım. Başlangıçta ikinci bölümün ilk cümlesiydi; daha sonra onuncu bölümün son cümlesi oldu ve bu böyle devam etti. Nihayetinde de romanın sonuna, olabilecek tek sona dönüştü. Garp'ın bir romancıyı, "Sadece ölümcül vakalara bakan bir doktor," diye tanımlaması şaşırtıcı değildi.

Fakat on iki yaşındaki oğlum Colin, kitabın konusunun ne olduğunu söyleyerek beni şaşırttı. İlk yanlış başlangıcım olan "Bayan Ralph" bölümü şöyle başlıyordu: "Garp'a çok büyük ve naif bir dilek hakkı verilse, dünyayı güvenli bir yer hâline getirmeyi dilerdi. Hem çocuklar hem de yetişkinler için. Garp dünyanın, her ikisi için de gereksiz derecede tehlikeli bir yer olduğunu düşünüyordu." On iki yaşındaki Colin bu noktaya kilitlenmişti. Garp, "küçük, güvenli bir şehrin güvenli bir banliyösünde" yaşıyordu, ama ne kendisi ne de çocukları güvendeydi. Su Kurbağası sonunda, annesini ve küçük oğlunu yakaladığı gibi onu da yakalayacaktı. Garp çocuklarına hep, "Dikkatli olun," diyordu ve ben de kendi çocuklarıma hâlâ bunu söylüyorum.

Bu romanın konusu, dikkatli olmak ve yeterince iyi olamamak.

Sonunda karar verdiğim, kitabın gerçek başlangıcı, Jenny'nin çantasında bir neşter taşıma alışkanlığını anlatarak başlıyordu.

Jenny bir hemşire ve erkeklerle hiçbir işi olmasını istemeyen, evlenmemiş bir kadındı; neşteri kendini korumak için taşıyordu. Böylece *Garp'a Göre Dünya* şiddet içeren bir eylemle, Jenny Fields'ın bir askeri, elini elbisesinin (hemşire üniformasının) altına sokmaya çalışan tanımadığı bir adamı yaralamasıyla başladı. "Garp'ın annesi Jenny Fields, 1942 yılında, Boston'daki bir sinema salonunda bir adamı yaralamaktan tutuklandı." Sonunda her şey çok basitleşti; anlatmaya ana hikâyenin en başından, Jenny'nin Garp'a hamile kalmasından önce, bir kocası olmadan bebek sahibi olmaya kadar verdiği andan başladım.

Colin'in bana kitabın otobiyografik olup olmadığını sormamasından da mutlu olmuştum. Fakat *Garp'a Göre Dünya*'nın yayımlanmasından bir yıl sonra, Massachusetts'te özel bir ortaokul olan Northfield Mount Hermon Okulu'nu ziyaret ettim. Oraya, öğrencilere okuma yapmak için davet edilmiştim ve Colin kısa süre önce okula kabul edildiği için de daveti kabul ettim. Colin, bir sonraki yıl burada okumaya başlayacaktı ve bunun, onun için okulunu görüp önümüzdeki yıl okul arkadaşı olacak kız ve erkek öğrencilerle tanışması için bir fırsat olduğunu düşünmüştüm. Bu yüzden Colin benimle birlikte okumaya geldi ve okumanın ardından dinleyiciler bazı sorular sordu. (Kalabalığa, Colin'in önümüzdeki yıl burada okumaya başlayacağı duyurulmuş, Colin kalabalıkla tanıştırılmıştı.) Beklenmedik biçimde, çok tatlı, genç bir kadın bana değil, Colin'e bir soru sordu.

"Garp baban mı? Baban Garp mı?" diye sordu kız.

Zavallı Colin! Bu onu utandırmış olmalıydı, ama bunu hiç değiştirmediği duruşundan anlamanız imkânsızdı; oradaki öğrencilerden biraz küçüktü ama aniden onun öğrencilerin çoğundan daha büyük ve daha temkinli olduğunu hissettim. Ayrıca, o gerçek bir *Garp'a Göre Dünya* uzmanıydı.

"Hayır, babam Garp değil," diye yanıt verdi Colin. "Ama babamın korkularıyla Garp'ın korkuları aynı; bunlar her babanın

korkuları." (Colin on dört yaşında, elli beş yaşındaymış gibi davranıyordu.) Yani *Garp'a Göre Dünya*'nın konusu, bir babanın korkularıydı. Roman aynı anda hem "otobiyografikti" hem de değildi.

Bu romanı kırk yıl önce yazsam da oraya, o korkulara neredeyse her gün geri dönüyorum. *Garp'a Göre Dünya*'daki en küçük ayrıntı bile, çok büyük bir korkunun dışavurumu. Viyanalı fahişenin alnındaki tuhaf yara izi bile, çok korkunç bir korkunun dışavurumu. "Alnındaki gümüş rengi göçük neredeyse ağzı kadar büyüktü; yara izi Garp'a küçük, açık bir mezar gibi görünüyordu." Bir çocuk mezarı...

Garp yayımlandığında, çocuklarını kaybetmiş insanlar bana yazdı. "Ben de çocuğumu kaybettim," dediler bana. Onlara, benim çocuklarımı kaybetmediğimi itiraf ettim. Ben sadece, hayal gücü çok çalışan bir babayım. Hayalimde çocuklarımı her gün kaybediyorum.

Garp'ı kaleme aldığım 1970'lerin başları ve ortalarında, ülkemin o zamanki kadar kutuplaşmayacağını düşünüyordum. Yanılmışım. 1968'de, Nixon, Vietnam'daki savaşı bitireceği vaadiyle seçildi. Hemen koyulmadı bu işe. Saigon 1975'te düştüğünde, Başkan Nixon –görevden atılmayla yüz yüzeyken– çoktan istifa etmişti. Nixon ilk başta seçilmemeliydi zaten elbette. Tanıdık geldi mi?

Şu anda (bu metni yazarken) Başkan Trump var – narsisist bir hödük, yabancı düşmanı bir palavracı ve faşist bir kabadayı. 2017 Ekim'inde, Trump'ın Adalet Bakanı Jeff Sessions trans birey vatandaşların işyerinde ayrımcılığa karşı korunmadığına karar verdi; Sessions, Title VII'deki cinsiyet ayrımcılığı yasağının "transseksüellik dahil cinsiyet kimliğe bağlı ayrımcılığı kapsamadığı" görüşünü savundu. Evet, birçok federal temyiz mahkemesi Adalet Bakanı'nın LGBTQ topluluğuna savaşına karşı karar verdi, fakat Başkan Trump ile Adalet Bakanlığı'nın LGBTQ haklarına karşı saldırgan oldukları aşikâr. Roberta ne derdi acaba?

Cinsel açıdan tahammülsüz zamanlarda yaşıyoruz. Bu yüzden bu kırk yıllık roman hâlâ güncel, ama öyle olmamalı. *Garp'a Göre Dünya* kederli olduğunu düşündüğüm bir zamanda yazıldı. Şimdi de kederli bir zamanda mıyız? Ülkem, *Garp*'ın bir taslak olduğu zamanlardan daha mı kutuplaşmış durumda şu an? Neredeyse her gün, Shakespeare'in en sevdiğim mısraları aklıma geliyor – Edgar'ın *Kral Lear*'ın sonundaki sözleri.

Bu kederli günlerin yükünü birlikte taşımalıyız,
Şu anda gerekli olanları değil,
Hissettiklerimizi söylemeliyiz.*

Garp'a Göre Dünya'nın protest bir roman olduğu doğru. Yine de, yazdığım sıralarda, kırk yıl sonra hâlâ bir şeyleri protesto edeceğimi hiç düşünmemiştim.

Haziran, 2018

* William Shakespeare, *Kral Lear*, çev. Özdemir Nutku, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları (2009). *–ybn*